VICTOR SUVOROV

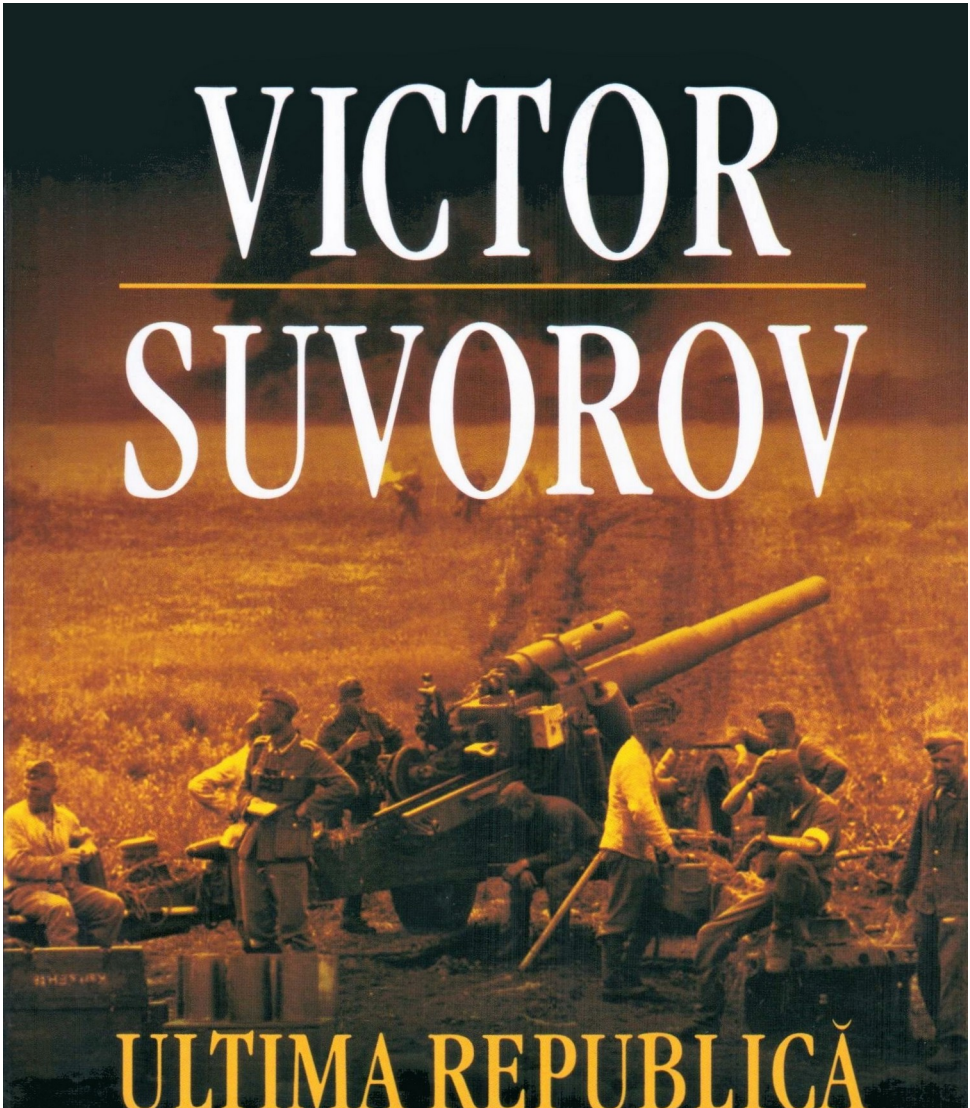

ULTIMA REPUBLICĂ

••

Cauza sfîntă

POLIROM

VIKTOR SUVOROV

ULTIMA REPUBLICĂ

●●

Cauza sfîntă

Victor Suvorov (fost ofiţer al Direcţiei generale de informaţii a Ministerului Apărării din Uniunea Sovietică) a rămas pe viaţă stigmatizat ca trădător, deoarece, după ce a furat secretele Apusului în timpul războiului rece, a aflat adevărul despre „războiul sfînt” şi s-a stabilit în Occident. Alte volume traduse la Editura Polirom: *Ziua M* (1998); *Epurarea. De ce a decapitat Stalin armata?* (2000); *Spărgătorul de gheaţă. Cine a declanşat al doilea război mondial?* (2010); *Ultima republică,* I: *De ce a pierdut Uniunea Sovietică al doilea război mondial?* (2010).

POLIROM 2011

Viktor Suvorov, 2008

Lista abrevierilor

Aghitprop – (Secţia de) Agitaţie şi Propagandă
APN – Agenţia de presă „Novosti”
AVP RF – Arhiva de Politică Externă a Federaţiei Ruse
BMF – Flota Maritimă Militară
CK – Comisia Extraordinară (precursoarea NKVD-ului, apoi KGB)
CNK – Sovietul Comisarilor Poporului
DŞK – De calibru mare „Degtearev şi Şpaghin”
DT – (Mitraliera) Degtearev de Tancuri
GB – Securitatea Statului (de exemplu: maior GB)
GRU – Direcţia Centrală de Informaţii (organizaţia sovietică de spionaj a armatei)
GUKR Smerş – Direcţia Centrală de Contraspionaj „Moarte spionilor”
GULAG – Direcţia de Stat a Lagărelor
HPZ – Uzina de construcţii de locomotive Harkov
IML – Institutul de Marxism-Leninism (al CC al PCUS)
MID – Ministerul Afacerilor Externe
MVD – Ministerul de Interne
PVO – Apărare Antiaeriană
RKKA – Armata Roşie a Muncitorilor şi Ţăranilor
RU GŞ – Direcţia de Informaţii a Statului-Major General
SAU – Echipamente de artilerie autopropulsate
SevJelDorLag – Lagărul de Cale Ferată Nordic
ŢAGI – Institutul Central de Aerohidrodinamică
ŢGANH – Arhiva Centrală de Stat a Economiei Naţionale
VDV – Trupele de desant aerian
VIJ – Revista de istorie militară
VKP (b) – Partidul Comunist Unional (al bolşevicilor)
VMS – Forţele Militare Maritime
VŢIK – Comitetul Executiv Central Unional (a funcţionat între 1917-1936)
VVS – Forţele Militare Aeriene

Capitolul 1

Vă spun în ɯare secret

Să sperăm că vom reuşi să transformăm Armata noastră Roşie a muncitorilor şi ţăranilor, dintr-un bastion al păcii, cum este acum, într-un bastion al eliberării oamenilor muncii din ţările capitaliste de sub jugul burgheziei.

I. Stalin, scrisoare către elevii Şcolii de Infanterie din Nijni Novgorod, 10 martie 1925

„Scurtul curs de Istorie a VKP (b)" ne învaţă: ca să lichidăm pericolul intervenţiei capitaliste există un singur mijloc – să lichidăm încercuirea capitalistă. Numai atunci vom putea spune că drapelul Comunei mondiale a triumfat în întreaga lume.

L. Mehlis, comisar militar de rangul întîi, şeful Direcţiei Politice a RKKA, secretar personal al lui Stalin „pentru probleme semisecrete", 4 aprilie 1939

1

De ce a refuzat Stalin să onoreze parada victoriei?

Am pus această întrebare în articolele şi în luările mele de cuvînt. Această întrebare a fost titlul primului capitol din *Ultima republică*.

După părerea mea, răspunsul este simplu: nu avea ce sărbători. În al doilea război mondial, Uniunea Sovietică a suferit o înfrîngere zdrobitoare.

Da, după „marea victorie", el a rămas la apă pentru un timp, pe puntea superioară bubuiau marşurile victorioase, dar pentru căpitan era limpede: orchestra nu are de ce să

cînte… Colosalele resurse naturale ale uriaşei ţări au permis să se prelungească agonia cu cîteva decenii, însă pentru orice om cu mintea limpede era clar: rana pe care Hitler a provocat-o la 22 iunie 1941 a fost mortală.

Ca o tumoare canceroasă, Uniunea Sovietică putea exista numai proliferînd în toate părţile. Ori unul, ori altul va învinge, ne învăţa tovarăşul Lenin. Iar acesta este unicul caz în care Lenin a avut dreptate. Anume: fie tumoarea canceroasă a socialismului se va răspîndi în întreaga lume, fie organismul sănătos va suprima tumoarea.

Stalin a declanşat al doilea război mondial pentru a include în componenţa Uniunii Republicilor Sovietice Socialiste cel puţin toate statele Europei continentale, pentru a şterge toate graniţele în Europa şi a trimite stîlpii de hotar pentru întărirea zonelor interzise din ucigătoarele lagăre de muncă.

Al doilea război mondial a fost gîndit ca prim act al Revoluţiei mondiale. Scopul nu a fost atins, Statul socialist nefiind capabil să coexiste multă vreme alături de ţări normale, cu economie sănătoasă. În viitorul istoric vizibil, statul socialist trebuia să piară. Stalin a înţeles acest lucru mai bine decît toţi. De aceea a refuzat să accepte conducerea paradei.

Unele persoane au considerat evenimentele din 9 mai 1945 o victorie. Eu am arătat în prima parte a *Ultimei republici* că Stalin a apreciat situaţia cu mintea limpede şi că nu împărtăşea vădit entuziasmul victorios al gloatei.

Nimeni nu a intrat în dispută cu mine, însă, imediat după apariţia cărţii şi parcă fără a avea legătură cu ea, au apărut articole piezişe, care pot fi reunite sub un singur titlu: „De ce nu s-a suit Stalin în şaua armăsarului alb?” Sensul: Stalin era hotărît să primească parada, însă era cam neîndemînatic!

Autorii acelor articole arătau că, în secret, cîrmaciul se antrena în fiecare noapte la manej. Dar, fiind greoi, nu a izbutit. A căzut de pe cal. Şi gata! Soarta a aranjat bine lucrurile. Exista un candidat mult mai merituos pentru această funcţie. Acela! Unicul! Cel care a salvat ţara! Lui,

Salvatorului, destinul i-a făcut o cinste măreaţă: asupra Mareşalului Victoriei a căzut cinstea de a primi parada victoriei! Lui Stalin, se spune în articole, nu i-ar fi stat bine în şa în văzul tuturor, dar nici nu avea dibăcia corespunzătoare.

Toate acestea s-au repetat nu o dată, cu diferite prilejuri, şi chiar fără, în articole, în emisiuni televizate, apoi şi în cărţi. Iar acest flux de informaţie are un izvor primar, dar, mă rog, foarte autoritar: colonelul de cavalerie Maslov Serghei Nikolaevici, persoană respectată şi, de ce m-aş teme de acest cuvînt, cu adevărat legendară.

2

În 1945, S.N. Maslov era maior, comandant al unui regiment de cavalerie. Îl cunoştea aproape întreaga armată. Era cunoscut şi la Kremlin. Pe seama lui circulau legende. Greoiul călăreţ Stalin l-a chemat pe el ca instructor. Să ne punem de acord, treaba ce revenea maiorului Maslov nu era una dintre cele mai uşoare. Stalin nu se mai suise niciodată pe cal. Iar în acel moment avea 65 de ani.

Aceasta nu înseamnă bătrîneţe. Dar nici tinereţe. Stalin avea un mod de viaţă extrem de nesănătos: un birou îmbîcsit de fum de ţigară, tensiune nervoasă pînă la miezul nopţii şi mult după, apoi, un prînz la 4 dimineaţa într-un cerc de tovarăşi cu care schimba idei, însoţit de băutură şi mîncare din belşug.

Toate acestea nu puteau să-i asigure o sănătate de fier. În plus, era infirm. Oricine l-a văzut pe Stalin de aproape, a observat un defect fizic: „L-am văzut de aproape pe Stalin a doua oară în viaţă. Am remarcat maşinal că ţinea mîna stîngă îndoită cumva nefiresc din cot” (Mareşal de aviaţie E. Saviţki, *O jumătate de veac pe cer*, Moscova, Voenizdat, 1988, p.298).

Dacă aveţi ocazia, fiţi atenţi în jurnalele cinematografice ale vremii la infirmitatea lui Stalin.

Dificultatea nu consta numai în faptul de a învăţa un invalid de vîrsta pensionării, cu sănătatea şubredă, să strunească dibaci un cal. Trebuia mai întîi ca maiorul Maslov să aleagă un cal. Pe de o parte, astfel încît să nu arate ca o mîrţoagă în faţa lumii. Pe de altă parte, să fie liniştit şi docil, luînd în seamă vîrsta şi invaliditatea călăreţului.

Maslov a examinat grajdurile multor regimente şi divizii de cavalerie. Avea un consultant de seamă: S.M Budionnîi, adjunct al comisarului poporului de apărare (adică locţiitor al lui Stalin), comandant al cavaleriei Armatei Roşii, mareşal al Uniunii Sovietice. Maiorul Maslov a ales pentru Stalin un armăsar arab pursînge alb. Antrenamentele au început, dar s-au încheiat repede. Stalin a căzut de pe cal şi nu s-a mai urcat pe el.

Însă cavaleristul Maslov a luat parte la parada victoriei. Iar aceasta este o potrivire destul de rară: şi la parada istorică din 7 noiembrie 1941, şi la cea istorică din 1945. Însuşi Jukov a luat parte la cea din 1945, dar la 7 noiembrie 1941 nu a fost în Piaţa Roşie. Rokossovski a comandat parada victoriei, dar nici el nu a fost în Piaţa Roşie. Rokossovski şi Jukov au apărat Moscova. Maslov a avut însă ocazia de a fi participant şi la o paradă istorică, şi la cealaltă. De aceea, mai tîrziu, i s-a dat legitimaţia de participant la parada victoriei cu numărul 1.

Colonelul Maslov, martor fără voie al ruşinii staliniste, a povestit multe despre război, dar nimic despre această întîmplare. Şi abia după o jumătate de secol de la cele întîmplate a decis că a venit vremea. Povestirea lui a devenit baza a nenumărate materiale publicistice. La început, autorii articolelor făceau trimitere la Maslov, apoi au încetat să o mai facă. Au publicat materiale despre căderea lui Stalin de pe cal ca fiind un fapt istoric cunoscut de toţi, care nu necesită nici dovezi, nici trimiteri.

Poveştile despre căderea lui Stalin de pe calul arab pursînge au trecut graniţele patriei şi au început să fie strigate în gura mare în ţările mai apropiate sau mai depărtate. De pildă, deschid revista britanică *The Spectator*

(22 aprilie 2006) şi citesc istoria despre calul arab pursînge şi Stalin cel cătinel la călărit.

Aceste materiale nu sînt pur şi simplu un reproş la adresa şicanelor mele nelalocul lor şi o acuzaţie la adresa cărţilor mele. Acestea reprezintă o demascare şi o stîrpire din rădăcini.

3

Sub presiunea mulţimii de articole şi a emisiunilor de televiziune, *Ultima republică* a început să scrîşnească precum un spărgător de gheaţă, scufundîndu-se, prins între blocuri de gheaţă, a cărui cală se umple inexorabil de apa neagră, cu ace de gheaţă. În plus, s-a mai adăugat o lovitură de o putere inimaginabilă. Un autor anonim, care semnează cu pseudonimul Vladimir Grîzun, m-a răpus cu o întrebare încuietoare: am citit oare memoriile lui Jukov? Trebuia să-l citesc mai întîi pe Jukov şi pe urmă să pun întrebări prosteşti! Căci Jukov a exprimat pe scurt, dar extrem de limpede: Stalin a dorit să vină la paradă, dar nu a reuşit.

Deschid memoriile lui Jukov. Doamne sfinte! Nu băgasem în seamă calul!

Într-adevăr, Jukov descrie simplu şi clar cauza pentru care a renunţat Stalin să pună şaua pe armăsarul cel aprig. Cu cinci sau şase zile înainte de parada victoriei, Jukov s-a întîlnit cu Stalin:

> „Nu-mi amintesc exact, pare-se că pe 18-19 m-a chemat la el la vilă Comandantul Suprem.
> M-a întrebat dacă nu m-am dezvăţat să călăresc.
> — Nu, nu m-am dezvăţat, continui şi acum să mă antrenez.
> — Uite ce-i, a spus I.V. Stalin, va trebui să primiţi parada victoriei. Parada va fi comandată de Rokossovski…
> La despărţire m-a sfătuit, după cum mi s-a părut, în treacăt:
> — Vă sfătuiesc să primiţi parada pe calul alb, care vă va fi arătat de Budionnîi.
> A doua zi am mers la Aerodromul central ca să mă uit cum

merge antrenamentul pentru paradă. Acolo l-am întîlnit pe Vasili, fiul lui Stalin. Acesta m-a chemat deoparte şi mi-a povestit o istorie interesantă:

— Vă spun în mare secret. Tata s-a pregătit el însuşi să primească parada victoriei. Dar s-a întîmplat o chestie. În a treia zi, în timpul călăriei, fiindcă tata a folosit pintenii greşit, calul a luat-o la fugă prin manej. Ţinîndu-se de coamă, tata a încercat să se menţină în şa, dar nu a reuşit şi a căzut. În cădere s-a lovit la umăr şi la cap. Iar cînd s-a ridicat, a scuipat şi a zis: las' să primească parada Jukov. El e vechi cavalerist.

— Dar cu ce cal se antrena? l-am întrebat pe Vasili.

— Cu calul arab pursînge alb, pe care vi l-a recomandat ca să primiţi parada. Numai că vă rog să nu spuneţi nimănui, mi-a repetat Vasili. Iar eu nu am spus pînă acum nimănui. Totuşi, au trecut deja mulţi ani şi cred că acum pot să povestesc despre aceasta..." (G.K. Jukov, *Amintiri şi cugetări*, Olma-Press, Moscova, 2003, ediţia a XIII-a, volumul 2, p.354)

Mărturia lui Jukov combate *Ultima republică* încă din primul capitol. Am ajuns într-o situaţie extrem de ingrată. Ca o găină jumulită.

Împotriva versiunii mele sînt trei martori. Şi încă ce martori! Legendarul cavalerist Maslov, care a ales personal calul lui Stalin şi a fost antrenorul lui Stalin pentru călărie, generalul-locotenent de aviaţie Vasili Iosifovici Stalin şi cea mai mare căpetenie de oşti a tuturor timpurilor şi popoarelor, Jukov Gheorghi Konstantinovici. În afară de aceasta, mai este pomenit şi adjunctul lui Stalin, mareşalul Uniunii Sovietice S.M. Budionnîi.

Totul este clar şi accesibil în aceste mărturii... în afară de calul arab.

4

În această istorie, Stalin iese prost. Să nu fi înţeles el, că din cîteva lecţii este imposibil să-ţi însuşeşti îndemînarea de a conduce un cal la un asemenea nivel şi desăvîrşire, încît să apari în faţa ochilor întregii lumi într-un moment atît

de solemn? Oare, atunci cînd a început să înveţe bazele călăriei, Stalin nu a înţeles imensul risc de a se face de ruşine pe întreaga planetă şi pentru totdeauna?

A călări într-o paradă grandioasă, cea mai mare paradă a secolului XX, nu e ca şi cum ai scîrţîi la scripcă. Unii cunoscători afirmă că poţi învăţa rapid vioara. Principalul este, zic ei, să ţii minte că trebuie s-o ţii cu mîna stîngă, apăsînd-o de umărul stîng, iar cu dreapta să tragi cu arcuşul sus-jos, sus-jos, ca să sune bine… După unele spuse, unii au izbutit să-şi însuşească această artă în două ore. Eu însumi nu ştiu, n-am încercat. Însă ştiu exact că figura asta nu îţi iese cu un cal. Nu te ajută nici zece, nici patruzeci de lecţii. Iar la 65 de ani e tîrziu să înveţi această artă. Trebuie să începi din copilărie. Iar dacă una din mîini nu se îndoaie şi nu ai putere în ea, atunci nu merită absolut deloc să te apuci de această ocupaţie. Dacă vrei s-o faci de plăcere, n-ai decît să încerci, însă nu pentru a ieşi călare în Piaţa Roşie, în faţa camerelor de filmare din întreaga lume, în urletul orchestrelor şi în bubuitul a mii de paşi cadenţaţi…

Oare să nu fi fost clar pentru Stalin că scena cu armăsarul alb nu e viabilă? Oare a încercat într-adevăr să călărească folosindu-se de o singură mînă?

Dar odrasla lui Stalin iese bine în această istorie. Nu e nevoie să ni-l imaginăm: puşlama, muieratic, beţiv. În acelaşi timp: nu ticălos, nu sadic, nu lichea şi nu laş. Ar fi putut merge la cekişti – e o treabă curăţică, eşti onorat, ai prestigiu, aduni zvonurile, mai pileşti nişte dinţi (ai altora), semnezi procesele verbale de tortură, ba şi împuşti în ceafă; aduni banii cu geamantanele, duci o viaţă îmbelşugată, ai timp liber cît vrei şi nu rişti nimic. El însă nu: a mers în război, la piloţi de vînătoare. Voluntar. A terminat războiul cu grad de colonel, comandant al unei divizii de avioane de vînătoare.

S-a întîmplat aşa pentru că era fiul lui Stalin! Corect. A fost cruţat, nu l-au lăsat să zboare, l-a ridicat mîna cea atotputernică. (Chiar dacă stînga, aceea care nu se îndoia, avea o greutate colosală.) Cu toate acestea, fiul lui Stalin n-

a stat în spatele frontului din voinţa sa. Pe durata războiului a făcut 27 de zboruri de luptă. A distrus personal două avioane ale inamicului. La sfîrşitul războiului îşi însuşise comanda a 17 tipuri de avioane, printre care Il-2, Li-2, MiG-3, La-5 şi La-7, Iak-1, Iak-7 şi Iak-9, numărul total de ore de zbor – peste trei mii. Şi două avioane doborîte – nu e puţin lucru. Dacă fiecare aviator de vînătoare sovietic ar fi doborît cîte un avion german, războiul s-ar fi sfîrşit cu victoria Armatei Roşii în iulie 1941.

Vasea Stalin a avut întotdeauna mulţi prieteni, de la şeful şcolii de piloţi, unde a învăţat, pînă la conducerea superioară a VVS. Îi căutau prietenia şi membrii Biroului Politic, generali, mareşali şi cekişti, de la Ejov, Merkulov, Abakumov şi Beria pînă la cekişti de rînd. În compania lui veţi găsi prieteni piloţi, fotbalişti şi hocheişti, artişti din lumea filmului, a estradei, a baletului, a circului. În anturajul lui erau haite întregi de linguşitori, de gheşeftari, de escroci şi cîrduri de fete cu moravuri dintre cele mai uşurele. Despre aventurile fiului lui Stalin meliţa întreaga Moscovă. Despre el ştiau mulţi şi multe. Amintiri legate de el sînt o grămadă, unele publicate. Dar ciudat: această hahaleră şi haimana nu a bolmojit niciodată nimănui, nici cu mintea limpede, nici în vreo cîrciumă, nu a bîiguit, zic, ceva despre izbaiul tătucului de pe calul arăbesc. În general, nu povestea niciodată nimic despre cumplitul său tată. Numai lui Gheorghi Konstantinovici i-a raportat. Numaidecît. Chemîndu-l la o parte. Ps-s-st! Secret mare! În mare taină! Numai să nu afle nimeni!

Îi propun cititorului un experiment: împărtăşiţi un secret în mare taină unei persoane şi urmăriţi, după ceas, în cît timp va face bîrfa ocolul pămîntului şi se va întoarce la dumneavoastră sub forma unui şopocăit: îţi spun numai ţie! În mare taină!

Oare Vasili nu îşi cunoştea tatăl? Acesta a băgat la puşcărie, a împuşcat sau a băgat cu zile în mormînt pe cei din numeroasa sa familie, pentru ca asupra slovelor dăltuite în piatră ale măreţei sale biografii să nu se aştearnă o umbră inutilă. Zvonurile despre Stalin i se raportau

neîntîrziat, iar aici erau curmate din rădăcină, hotărît şi crud. Aceasta era una din pîrghiile cele mai importante ale unui adevărat cult al personalităţii: Stalin nu permitea nimănui să rîdă de el. Pentru anecdote despre Stalin te băgau la închisoare fără milă. Ba te mai şi împuşcau. Chiar pe Jukov, pentru nişte flecăreli în care încerca să minimalizeze rolul Comandantului Suprem, cîrmaciul l-a gonit în Urali să comande regiunea militară în care existau două divizii de cadre (de cadavre – se spunea în popor).

Zvonurile despre Stalin puteau porni numai de la cei care erau apropiaţi de el. Asupra lor era instituit un control special. Oare Vasili nu se temea de tată? Oare nu ţinea minte mîna lui grea? Cumva nu înţelegea că vorba nu-i vrabie? Unul flecăreşte, iar mai departe zvonurile nu le poţi lega cu lanţuri. Pe urmă tătucului i se raportează, găseşte martori ai prostiei înaltului său fiu şi îl trimite tătucul pe fiul său iubit la dracu-n praznic, undeva pe la Nercinsk sau Turuhansk. Dar se poate şi să nu-l ierte deloc.

Ş-apoi şi-a găsit cui să povestească! După cum se ştie, Jukov se distingea printr-o incredibilă flecăreală. Nu ştia să ţină secrete. Se cuvenea să încredinţezi un secret acestui comandant de oşti limbut?

Faptul că Jukov era gură-spartă îl ştia întreaga armată. La un an după război, Stalin l-a dat jos pe Jukov din posturile înalte tocmai pentru pălăvrăgeală nelalocul ei. Ar mai fi mers treaba dacă Jukov şi Vasea Stalin ar fi băut într-un locşor undeva. Iar Vasea, băut şi flecar… Dar aşa, cu mintea limpede, să-l cheme pe Jukov la o parte şi să-i povestească… Pentru ce?

5

Şi indiscreţia lui Jukov în cazul acesta e ciudată. Marele conducător de oşti a păstrat secretul pînă în pragul morţii. Şi un sfert de veac după moarte. Cîte posibilităţi nu au fost pentru ca poporului să i se destăinuie adevărul despre calul arab pursînge şi despre căderea lui Stalin!

După moartea lui Stalin, Jukov a povestit la diverse persoane o mulţime de ticăloşii şi prostii despre conducătorul răposat. A povestit unor scriitori, unor jurnalişti, unor istorici, unor camarazi de arme şi subordonaţi, a povestit la rude şi cunoscuţi, a povestit la o droaie de negrişori care lucrau din greu pe plantaţiile jukoviene la memoriile lui, îşi amintea despre el, îşi dădea cu părerea. Jukov l-a demascat pe Stalin la congrese şi plenare, l-a înfierat în cercuri mai largi sau mai restrînse. Jukov a vorbit solemn despre faptul că Stalin nu înţelegea natura războiului modern şi rolul Statului-Major General, că devenea confuz în momentele critice, că era de o încăpăţînare prostească şi de cea mai ternă laşitate, că nu voia să accepte adevărata realitate şi să tragă concluziile necesare din rapoartele Serviciului de Informaţii. Însă despre calul arab pursînge n-a trăncănit nimic.

La doisprezece ani după moartea lui Jukov, în timpul conducerii lui Gorbaciov, s-a lansat al doilea val antistalinist. Şi s-au pomenit multe alte mîrşăvii. Dar despre căderea de pe cal nu a pomenit nimeni.

Maria Gheorghievna, isteaţa fiică a Marelui conducător de oşti, a căutat noi şi noi fragmente interzise de cenzură din „manuscrisul iniţial” al memoriilor Marelui Strateg, dar nu a găsit nicicum acest fragment.

Mecanismul de creare a aşa-numitelor „memorii ale lui Jukov” este destul de bine cercetat. Prima întîlnire a lui Jukov cu colonelul V.S. Strelnikov, cercetător ştiinţific principal la Direcţia de Ştiinţe Militare a Statului-Major General al Ministerului Apărării, a avut loc la 20 decembrie 1958. Picanteria situaţiei constă în faptul că memoriile ministrului ieşit la pensie sînt o chestiune personală, dar aceste memorii au fost create în timpul serviciului de către coloneii de la Statul-Major General şi de la Direcţia Politică Generală, de către cercetători de la arhive, din institutele academice şi din multe alte structuri şi instituţii. Iar o astfel de colaborare plină de zel era exclusă fără rolul conducător şi călăuzitor al Comitetului Central al Partidului Comunist.

Iată o povestire chiar de la începutul celei mai mari

capodopere a memorialisticii militare: „Mareşalul l-a rugat pe Strelnikov să-l ajute să pregătească o periodizare a războiului. Curînd a luat act de două variante ale acesteia şi a aprobat-o pe prima. Mareşalul i-a cerut interlocutorului său să pregătească planul scris al viitoarelor memorii. Obişnuita întîlnire a avut loc peste o săptămînă. În afară de planul viitoarei cărţi, ofiţerul a adus din biblioteca Academiei Militare «M.V. Frunze» proiectului programei de istorie a artei militare moderne…” (V.S. Astrahanski, *Biblioteca lui G.K. Jukov. Istoria, destinul, reconstrucţia*, Agenţia de arhivă şi informaţii, Moscova, 1966).

Acelaşi lucru îl putem citi şi la alţi autori entuziaşti, de exemplu la V.V. Karpov (*Mareşalul Jukov. Dizgraţia. Mozaic literar*, Moscova, 1994). Toate acestea se scriu cu afecţiune: vedeţi cît de serios a abordat Comandantul de oşti scrierea cărţii sale!

Totuşi, n-au reuşit să ascundă urechile măgăruşului. Îl dau de gol capetele acestora. Marele Strateg „l-a rugat” pe colonel să-l ajute să pregătească periodizarea războiului. Colonelul a înţeles corect rugămintea. Ajutorul s-a exprimat în faptul că harnicul colonel a făcut toată lucrarea independent. Şi nu aşa, pur şi simplu, ci în diferite variante. Pentru orice gust. Aportul personal al strategului se reduce la faptul că a fost de acord cu una din variantele propuse.

Mai departe, Marele Strateg „a rugat” să se pregătească planul scris al viitoarei sale capodopere: ia, colonele, pune tu pe hîrtie ceea ce trebuie să ţin minte, la ce trebuie să mă gîndesc.

Ager la minte, colonelul s-a prins. A mîzgălit repejor un plan. În afară de asta, a avut şi iniţiativă. Fără să-i sufle nimeni şi fără rugăminte a adus proiectul programei după care se va învăţa istoria războiului în Academia „M.V. Frunze”. Mai departe a fost ca la adunarea de partid: Ce propuneri sînt? În principiu se aprobă! Se opune cineva? Se aprobă. Completări şi modificări?

Contingentul de bază al cursanţilor Academiei Militare „M.V. Frunze” este format din comandanţi de companie, adică locotenenţi majori şi căpitani. Uneori, trecea ca

fulgerul şi cîte un maior. În 1958 aceştia sînt cei care au devenit ofiţeri la şapte-opt ani, ba şi la zece ani după război, adică toţi, fără excepţie, sînt oameni care nu au luptat. Colonelul de la Direcţia de Ştiinţe Militare a Statului-Major General putea propune ca fundament pentru memoriile Marelui Conducător de oşti programa de studiu a cursanţilor Academiei Statului-Major General. Acolo se află în principal coloneii de perspectivă, cel puţin comandanţi de regimente. Ei studiază acelaşi război, dar la un nivel mai înalt. În 1958, aceştia sînt cei care trecuseră prin război în marea majoritate.

Dar colonelul Strelnikov a hotărît să nu complice situaţia, la baza amintirilor şi cugetărilor Genialului Conducător de oşti a aşezat ceva mai simplu. Astfel, pe baza de granit a programei de studiu pentru ofiţerii inferiori a fost înălţat strălucitorul edificiu.

Nu cumva am deviat de la cursul principal? Nicidecum. Problema este că blestemata de cenzură s-a amestecat, iar fragmentul despre căderea lui Stalin de pe calul arab a fost tăiat şi numai apoi, după mulţi ani, adevărul istoric a fost restabilit şi a recăpătat strălucirea sa iniţială.

Putem să fim de acord cu aceasta. Dar putem şi să replicăm: cenzorul cu foarfece lung şi ruginit intră în funcţie ultimul. Dar pînă ca acesta să facă paginile şi capitolele harcea-parcea, conţinutul complet, cuvînt cu cuvînt, al manuscrisului acestei creaţii geniale a fost cunoscut de conducerea Ministerului Apărării, a Statului-Major General şi de toate structurile subordonate acestora: Institutul de Istorie Militară, Secţia de Istorie Militară a Direcţiei de Ştiinţe Militare ş.a.m.d. În afară de aceasta: de secretariatul personal al lui Brejnev, de Suslov, ideologul principal al Biroului Politic al CC PCUS şi de toate structurile subordonate lui, de asemenea de Direcţia Politică Generală a Armatei Sovietice etc. Manuscrisul a fost studiat amănunţit de patru secţii ale CC PCUS: de propagandă, de organe administrative, de cultură, de ştiinţe. Aceste secţii erau conduse în ordine de tovarăşii Stepakov, Savinkin, Trapeznikov, Şauro.

Dumneavoastră, tinerii, nu înţelegeţi ce se ascunde sub aceste denumiri nu prea arătoase. Vă explic: Secţia organelor administrative ale CC PCUS, de pildă, controla în totalitate activitatea Forţelor Armate, începînd cu Ministerul Apărării şi Statul-Major General, MID, KGB, MVD, GRU; acestei secţii i se subordonau toate tribunalele, începînd cu cel Suprem, procuratura, inclusiv cea Generală, închisorile, lagărele de concentrare, justiţia, toate instituţiile de peste hotare ale Uniunii Sovietice: ambasadele, consulatele, reprezentanţele şi misiunile comerciale, reprezentanţele permanente pe lîngă ONU şi multe altele.

Şi să nu credeţi că tovarăşul Savinkin, care ţinea toate acestea sub control, verifica personal textul manuscrisului „celei mai adevărate cărţi despre război”. Nicidecum. Pentru aceasta avea structuri subordonate, în care lucrau în număr mare înalţi şi vrednici de plîns slujitori ai poporului. Şi fiecare avea textul în mîini. Ca să nu mai vorbim de tot felul de colonei, „ajutoare” ale lui Jukov, de consultanţi, de redactori speciali etc. Iar dacă cenzura a tăiat ceva, atunci unul dintre aceşti ideologi, ajutoare, redactori şi coautori ar fi putut în zorii aşa-numitei „transparenţe” („glasnost'”) să-şi amintească: uite, manuscrisul conţinea un moment foarte interesant despre căderea lui Stalin de pe cal…

Dar nici în timpul lui Hruşciov, nici în timpul lui Brejnev, nici al lui Andropov şi Cernenko, nici măcar în timpul lui Gorbaciov nimeni nu şi-a adus aminte despre fiul limbut al lui Stalin şi nici despre calul arab pursînge.

Dar acesta nu este sfîrşitul istoriei. La crearea memoriilor lui Jukov au luat parte colective strîns şi nu foarte strîns unite, au avut loc conflicte de interese între diverse persoane, grupuri, grupuleţe şi toate felurile posibile de structuri. Toţi voiau să mănînce o bucată de pîine. Ca întotdeauna la noi, la fiecare eveniment mare s-a observat dezordine crasă şi balamuc. Pe lîngă mulţimea de copii ale manuscrisului, care s-au făcut pentru diferite instituţii şi organizaţii, diferite persoane au făcut afacerea lor – au copiat de capul lor manuscrisul şi l-au vîndut la străini. S-a ajuns pînă acolo încît conducătorii celor patru

secţii ale CC PCUS s-au adresat secretariatului CC cu cererea de a face cercetări şi de a pune capăt faptelor revoltătoare.

Cercetarea s-a făcut la nivelul lui Iuri Andropov, şeful KGB, care la 27 septembrie 1968 a raportat la CC PCUS: „Nu s-au luat măsuri care să excludă multiplicarea manuscrisului, de asemenea este exclus ca persoane din exterior să cunoască textul. Multiplicarea manuscrisului într-un număr atît de mare de exemplare nu a fost motivată de necesitate... Nu este exclus ca unele copii ale manuscrisului lui Jukov G.K. să fi ajuns peste graniţă. În cursul verificării au ieşit la iveală acte de încălcare a disciplinei financiare...".

Să luăm aminte la remarca privind disciplina financiară. Să admitem că Jukov a scris el însuşi cartea şi pentru aceasta a cheltuit o anumită sumă: a cumpărat nu un flecuşteţ, ci, bunăoară, o găleată de cerneală. Cine are ceva cu banii lui din buzunar?

Însă, din cine ştie ce motiv, de această problemă se ocupă KGB-ul, la nivelul şefului Comitetului, care mai este şi candidat pentru postul de membru al Biroului Politic. Aceasta înseamnă că scrierea memoriilor nu e o problemă personală, ci de stat. Pentru înfăptuirea grandiosului proiect au fost repartizaţi bani de la stat. Şi nu puţini.

Din informarea lui Andropov rezultă că numeroşi coautori ai strategului au şterpelit bănuţii poporului, destinaţi pentru această întreprindere, în sume demne de reţinut. Pe lîngă aceasta, au comercializat şi manuscrise.

Organele competente, care nu dorm niciodată, nu au supravegheat cum se cuvine. Apoi, chemat la raport, tovarăşul Andropov nuanţează tabloul: nu este exclus ca unele copii ale manuscrisului... În loc să recunoască deschis: oficiul a greşit, manuscrisul şi-a luat zborul.

Mă refer la faptul că pînă şi peste hotare au ajuns copii, iar fragmentele cele mai savuroase au fost publicate în reviste. Şi un fragment mai bun ca acesta nici nu îţi poţi imagina: prostănacul de Stalin, de care se temea întreaga Europă, s-a suit ca nătărăul pe cal şi a luat o buşitură!

Prostovanul de fiu al lui Stalin i-a şoptit la ureche toate acestea lui Jukov, iar netotul de Jukov a tras clopotele la toată lumea!

Iată ce era de publicat în primele pagini! Ar fi fost de tot rîsul! Ce tiraje s-ar mai fi scos!

Dar nu a existat un asemenea fragment în manuscrisul iniţial al memoriilor lui Jukov. Manuscrisul a trecut prin mii de mîini, printre care şi ale inamicului, dar nimeni nu a citit nimic despre calul pursînge arab.

Dar a apărut *Ultima republică*, împreună cu veninoasa întrebare, şi deodată colonelul Maslov s-a luminat: doar am fost instructorul de călărie al lui Stalin! De-abia acum bravul cavalerist şi-a adus aminte de toate amănuntele lecţiilor secrete de la manej şi tristul lor sfîrşit. Şi-a amintit după cincizeci de ani de tăcere mormîntală. Pînă atunci nu şi-a putut aminti nicicum.

Iar după el, şi Maria Gheorghievna, fiica lui Jukov, a exclamat de bucurie: vai, uitaţi ce am găsit! Blestemata de cenzură a tăiat, dar manuscrisele nu ard!

Aşa a apărut în memoriile lui Jukov completarea: cică a venit vremea ca poporul să cunoască adevărul.

Să admitem pentru o clipă că toată această istorie e limpede ca apa. Ce rezultă? În mare secret, fiul lui Stalin i-a povestit lui Jukov ceva ce nu trebuia să povestească nimănui. Iar Jukov a dus vestea în întreaga lume.

Însă nu aşa, pur şi simplu, ci sub formă tipărită şi tradusă în toate limbile pămîntului. Ştim cu toţii: Stalin a fost o fiară, Stalin a fost un monstru, Stalin a fost un ucigaş. Şi totuşi el a fost Comandantul Suprem în cel mai sîngeros război din istoria omenirii. Trebuia să rămînă măcar ceva sfînt. Însă aici, Jukov strică totul din răzbunare, povestind nişte mizerii care i-au fost spuse în mare secret. Dacă tot acest subiect este adevăr curat, atunci rezultă că Jukov este un palavragiu şi un bîrfitor.

În decembrie 1942, Jukov a condus personal operaţiunile militare în raionul Debmeansk, Velikie Luki şi Rjev. Pentru grandioasa ofensivă au fost concentrate 33 de armate, dintre care 23 de trupe comune, 3 de şoc, una de

tancuri, 4 aeriene şi 2 de rezervă, fără să mai luăm în calcul corpurile de armată, diviziile, brigăzile, regimentele izolate şi sutele de mii de soldaţi aflaţi în completare în marş. Jukov a aruncat în luptă 3.290 de tancuri de ultimul tip, peste 1.000 de avioane, 24.000 de tunuri şi aruncătoare de mine. Jukov a distrus operaţiunea. Jukov a pierdut milioane de proiectile şi sute de milioane de cartuşe. Jukov a pierdut toate tancurile şi sute de avioane.

Pierderile în rîndul trupelor: 215.000 de morţi, mutilaţi şi răniţi. În condiţiile unui rezultat negativ. Această bătălie a depăşit tot ce ştia istoria mondială.

Jukov nu a fost un simplu participant, ci principalul iniţiator, organizator, inspirator şi conducător. Marele Strateg a uitat complet despre această grandioasă bătălie şi despre rolul lui în cadrul ei. În schimb îşi aminteşte bine şi descrie savuros căderea lui Stalin de pe calul arab. Deşi nu a văzut el însuşi căderea.

Iată preţul capodoperei memorialisticii militare: despre operaţiunile grandioase, Strategul nu a stat să povestească, dar s-a apucat să bîrfească.

Ce este mai important pentru propaganda de la Kremlin: bătălia sub comanda lui Jukov sau flecuşteţul de episod din viaţa lui Stalin, care este cunoscut numai din bîrfe?

Mai importantă este bîrfa. Căci ea susţine pilonul principal al întregii ideologii comuniste: cică Uniunea Sovietică a cîştigat războiul, cică Stalin a crezut în victorie şi s-a bucurat de ea împreună cu toţi... De bucurie chiar s-a gîndit să primească parada, dar a ieşit un pic altfel...

6

În memoriile care au apărut în timpul vieţii lui Jukov şi care au ieşit de sub tipar la douăzeci de ani după moartea lui, nu se spune nimic nici despre căderea lui Stalin, nici despre discuţia cu fiul lui, iar Stalin nu i-a sugerat lui Jukov pe care cal anume să primească parada. Dar iată că în

ultimele variante ale memoriilor, adică în cele mai autentice, s-a dezvăluit un nou adevăr al istoriei.

Însă marea bucurie a descoperirii este întunecată de o neconcordanţă măruntă. După nou-descoperita versiune, Stalin „l-a sfătuit aluziv" pe Jukov să ia calul arab pursînge alb, tocmai acela, după cum reiese, de pe care el însuşi căzuse. Dar toată lumea cunoaşte că Jukov NU a primit Parada Victoriei pe calul ARAB PURSÎNGE. Sînt destule cronici şi fotografii şi fiecare poate sesiza singur diferenţa. Chiar şi un ochi neexperimentat.

Diferenţele sînt majore. Cavalerul european îşi apăra cetatea, satul şi pămîntul din jur. Nu avea nevoie să galopeze sute de verste. De aceea el putea să se apere cu armuri grele, de asemenea să apere şi calul. Platoşele unui cavaler medieval cîntăreau 50-60 de kilograme, ba mai era împlătoşat şi calul, cam cu tot atîtea kilograme, dacă nu mai mult. Pe lîngă acestea, mai erau arma călăreţului, şaua, harnaşamentul şi altele. Ca să poarte un asemenea călăreţ blindat, calul trebuia să fie mare, cu picioare musculoase şi groase cît bîrna.

Însă în spaţiile nemărginite ale Califatului arab, de la Horezm pînă la Aden şi de la Cordoba pînă la Kandahar, trebuia să călăreşti zile şi săptămîni întregi. Sub un soare dogoritor. Aici nu se potrivesc deloc platoşele grele de oţel. Pentru asemenea condiţii se cere un cal cu o altfel de construcţie: uşor, rapid, rezistent.

Arabii biruiau inamicul nu cu greutatea săbiilor, ci cu atacurile lor vijelioase şi neaşteptate. Nu se apărau cu platoşe de oţel, ci cu sprinteneala picioarelor cailor neastîmpăraţi. E ca o luptă între un campion al lumii la box şi un campion al lumii la alergări.

Să luăm aminte la filmele cu răposatul Saddam Hussein. Îi plăcea să se împăuneze pe un cal zburdalnic arăbesc. Chiar şi unui bărbat nu prea mare, tot îi ajung picioarele pînă la pămînt. Mergi ca pe un catîr, ca pe un măgăruş cu picioare scurte, delicat şi cu gît de lebădă.

Gîtul graţios, arcuit, ca de lebădă – toate acestea nu sînt figuri poetice, ci descrierea oficială a pursîngelui arab.

Se mai spune acolo: cap mic, craniu îngust, profil curbat „ca de ştiucă”, ochi mari, expresivi, nări largi, urechi mici, pîntece adînc, fin conturat, cu o curbură frumoasă, care trece la gît, coada plasată înalt, picioare subţiri, uscăţive şi zvelte, înălţime la greabăn – 140-153 cm, lungime trunchi – 177-179 cm, lungime metacarp – 18,5 cm.

Acum să ne uităm la fotografiile lui Jukov, cînd primeşte parada victoriei. Stă pe un cal de dimensiuni gigantice. Se vede că a fost ales pentru a inspira: „uite ce cai avem!” Calul lui Jukov nu se încadrează în standardele calului arab pursînge. Nici măcar nu se apropie.

Ar putea părea un fleac, dar aici se profilează tot felul de neghiobii. Aşadar, cică pentru Stalin au ales un cal arab, apoi cu cinci-şase zile înainte de paradă Stalin l-a recomandat lui Jukov. Însă nu Stalin a aprobat pur şi simplu alegerea, ci, după spusele lui Jukov, s-a consultat cu Semion Mihailovici Budionnîi, Mareşal al Uniunii Sovietice, cavaleristul suprem al planetei Pămînt.

Şi aici se profilează o nouă neghiobie. Budionnîi a înfiinţat şi a condus, primul în secolul XX, nu un fleac, ci prima Armată de Cavalerie. În timpul celui de-al doilea război mondial şi după el, pînă la moartea lui Stalin, Budionnîi a fost comandantul cavaleriei Armatei Roşii. La noi, în Rusia, avem condiţiile noastre, cerinţele noastre. Sub conducerea şi îngrijirea lui Budionnîi în Uniunea Sovietică a fost implementată cea mai bună rasă de cai de cavalerie – Budonny. Nu pentru confruntările cavalereşti şi nici pentru gărzile Islamului, ci special pentru condiţiile noastre. Pentru războiul din secolul XX. Pentru incursiuni îndrăzneţe în spatele inamicului. Pentru operaţiuni pe flancuri deschise. Pentru înaintări impetuoase acolo unde inamicul este slab sau nu este deloc. Pentru ofensiva prin păduri, mlaştini, rîpe şi coline. Pentru grupările de cavalerie mecanizate, în care tanchiştii, infanteriştii motorizaţi, artileriştii, servanţii de la antiaeriană şi de la aruncătoare de mine sînt în acelaşi număr cu călăreţii.

Calul de această rasă se potriveşte pentru parade cum nu se poate mai bine. Astfel este notat şi în descrierea

oficială: cal mare de călărie, la mulţi armăsari, înălţimea la greabăn este de 170 cm!

Şi iată problema: adjunctul comisarului Apărării, comandantul Cavaleriei Armatei Roşii, mareşalul Uniunii Sovietice Budionnîi i-ar fi recomandat, pare-se, lui Stalin să primească parada victoriei nu pe un cal de-al nostru, naţional, sovietic, ci pe un cal arab pursînge. De ce, mă rog?

Se poate riposta că în acel moment rasa lui Budionnîi de-abia se contura. Ea a fost oficializată în 1948.

Ei, şi? În 1945 hîrtiile nu erau încă semnate. Este normal: era război şi nimeni nu se preocupa de asta. Însă aceşti cai existau deja, luptau deja şi ajunseseră deja pînă la Elba. Un asemenea cal frumos a fost dăruit chiar generalului D. Eisenhower. Iar acesta a apreciat cum se cuvine cadoul.

Principalul este că însuşi Stalin s-a implicat direct în implementarea rasei lui Budionnîi. În 1935, Stalin a fost împreună cu Voroşilov şi Budionnîi în regiunea Rostovului la ferma de reproducere a cailor „S.M. Budionnîi”. Atunci şi în anii ce au urmat Stalin a manifestat cel mai viu interes şi a luat parte la formarea şi dezvoltarea şeptelului de cai în Uniunea Sovietică, în special în problema introducerii unor rase noi de cai pentru Armata Roşie.

În 1945 mareşalul Budionnîi avea de ales. El ar fi putut recomanda un armăsar de orice altă rasă naţională. De exemplu, rasa Tersk. Sau Rusească de călărie. Rasa Don. Akhal-Teke, în cel mai rău caz.

Bine, tentativa lui Stalin de a încăleca n-a reuşit, dar de ce el şi Budionnîi i-au băgat pe gît lui Jukov calul arab? Nu sînt destui caii noştri naţionali, de rasă marxist-leninistă? De unde provine la tovarăşul Stalin acest servilism faţă de Orientul aflat în putrefacţie?

Dacă este să credem aceste baliverne, Jukov nu s-a opus lui Stalin, dar nici nu i-a urmat sfatul, astfel că la paradă nu a apărut pe un cal arab, pe care, vezi Doamne, i l-au recomandat Stalin şi Budionnîi. Cel mai ciudat este că Jukov nu a găsit de trebuinţă să explice atitudinea sa de

liber-cugetător nici lui Stalin atunci, nici cititorilor săi de după Stalin.

Una din două:

– ori memorialistul Jukov trebuia să evite problema calului arab şi să nu ne mai concentreze atenţia la amănunte;

– ori, dat fiind că s-a lovit de detalii, trebuia să explice de ce a acţionat în ciuda recomandărilor lui Stalin şi cum a reacţionat tovarăşul Stalin la o asemenea manifestare de cugetare liberă.

După părerea mea, dezlegarea acestei neconcordanţe este simplă: la două decenii după moartea lui Jukov, respectivul fragment din „cea mai adevărată carte despre război" a fost inserat de persoane care nu bănuiau că există cai ruseşti de cavalerie şi rase sovietice. Au pomenit despre calul arab de dragul sintagmei frumoase – sună frumos. Este clar că aceste persoane n-au stăpînit tehnica minţirii verosimile, plauzibile. Căci o regulă esenţială a înşelătorilor este să dea cît mai puţine amănunte. În amănunte mincinoşii se dau de gol.

7

Un critic al meu, anonimul Grîzun, se arată indignat: trebuia să fi citit memoriile lui Jukov şi după aceea să fi scris *Ultima republică*!

Sînt pe deplin de acord cu aceasta. Exact aşa am şi procedat. Am strîns toate ediţiile care erau în acel moment şi le-am citit pe toate. Ba chiar cu mare atenţie. Dar nu am găsit nimic nici despre armăsarul arab, nici despre fiul limbut al lui Stalin.

Nu existau acestea! Şi nici nu puteau fi.

Căci între *Ultima republică* şi „cea mai adevărată carte despre război" există un oarecare contact mistic. Memoriile lui Jukov s-au tipărit timp de două decenii. Ediţie după ediţie. În milioane de exemplare. Dar în acele memorii nu a fost nici un cuvînt despre lecţiile de călărie secrete ale lui

Stalin. Dar a ieşit de sub tipar *Ultima republică* şi memoriile marelui conducător de oşti s-au preschimbat în mod miraculos, îmbogăţindu-se cu un nou episod revelator.

Am pus în mass-media întrebarea: de ce a refuzat Stalin să primească parada? Şi imediat mortul Jukov aruncă răspunsul în aceeaşi mass-media: pentru că nu ştia să călărească.

Cetăţene anonim Grîzun, încercaţi să surprindeţi legătura dintre cauză şi efect. Sînt miliarde de oameni în lume şi fiecare este capabil de o mîrşăvie, fiecare poate născoci o întrebare insidioasă. Putea oare Jukov să prevadă toate întrebările incomode, care vor fi puse la mulţi ani după moartea lui? Putea el oare să răspundă din timp la ele? Putea el să răspundă la întrebarea mea ticăloasă înainte ca eu să i-o pun? Parcă puţine lucruri mi se zburătăcesc prin capul meu prost?

De aceea Jukov n-a pomenit nimic în timpul vieţii despre lecţiile de călărie ale lui Stalin terminate prost. Natural, nu a scris nimic în memorii despre ele. Nici după moarte nu a pomenit nimic despre această întîmplare. Răsfoiţi prima ediţie, şi a doua, şi a cincea, şi a şaptea…

Dar iată că peste douăzeci de ani de la moartea lui Jukov am atras atenţia stimabililor cititori asupra unei anumite ciudăţenii a comportamentului lui Stalin. În acest moment, mortul Jukov s-a ridicat din morţi. În acest moment şi-a adus aminte amănuntele. În acest moment m-a şi croit!

*

Întrebările mele nu s-au epuizat. Sînt convins că mortul Jukov va da răspunsurile care se cuvin. E plăcut să-mi dau seama că prin întrebările mele sugestive, cîteodată lipsite de tact şi incomode, voi contribui şi pe mai departe la căutarea unor noi variante ale „manuscrisului autentic” şi la desăvîrşirea pe viitor a „celei mai adevărate cărţi despre război”.

Oricine citeşte el însuşi memoriile lui Jukov va ajunge inevitabil la concluzia: este un fals. A fost elaborată de nişte cîrpaci leneşi şi inculţi. Însă se mai găsesc personalităţi izolate, care cred că această drojdie tulbure este făcută de însuşi Jukov. N-am să mai polemizez. Mă voi baza pe „Jukov”. Să vedeţi ce va ieşi din aceasta.

Capitolul 2

Să ne întoarcem la caii noştri

Nici eu nu călăresc, deşi Hoffmann m-ar pune cu plăcere pe cal. Însă un experiment de acest gen ar duce la o scădere considerabilă a popularităţii. Poporul este obişnuit să mă vadă mergînd cu automobilul; ar suporta, dacă aş merge cu un blindat, dar să mă urc pe cal – nu, exclus! În general, nu-mi place să fiu în văzul tuturor pe cal. E foarte uşor să devii caraghios. Cu caii se întîmplă mereu cîte ceva.

Adolf Hitler, 4 iulie 1942

1

Este extrem de interesant că, atunci cînd Jukov era în viaţă, exista (şi nimeni nu a contestat) o cu totul altă versiune a evenimentelor care au precedat parada victoriei. Iar aceasta nu se baza pe amintirile îndoielnice ale nu ştiu cui, amintiri găsite, chipurile, după moartea autorului, ci pe documente ale Statului-Major General al Forţelor Armate ale URSS. Generalul de armată S.M. Ştemenko a relatat: la 24 mai 1945 Stalin a luat decizia de desfăşurare a paradei şi a fixat ceea ce era mai important – data şi cele două figuri centrale.

Data – exact peste o lună, la 24 iunie.

Primeşte parada – Jukov, comandă – Rokossovski.

(*Statul-Major General în anii războiului*, Voenizdat, Moscova, 1968, p.395).

La un sfert de secol după publicarea memoriilor lui Ştemenko, varianta „precisă” a memoriilor lui Jukov a dezvăluit o cu totul altă imagine: Stalin a intenţionat el însuşi să apară în faţa trupelor pe un cal alb, dar pe 15 sau 16 iunie s-a petrecut un lucru neplăcut şi pe 18 sau 19 iunie Stalin i-a trasat sarcină locţiitorului său Jukov să primească parada.

Cartea lui Ştemenko respinge în mod categoric un asemenea curs al evenimentelor: încă de pe 24 mai Stalin a dat dispoziţii precise cine să comande parada, cine să primească. Cu alte cuvinte, încă de la început Stalin însuşi nu şi-a rezervat loc. N-a intenţionat să joace calul în frîu înaintea trupelor.

Informaţia lui Ştemenko provine dintr-o sursă primă. De organizarea şi planificarea paradelor, la fel ca şi de planificarea operaţiunilor militare, se ocupă secţiile operative şi direcţiile statelor-majore. Şeful Direcţiei operative generale a Statului-Major General în a doua etapă a războiului şi imediat după acesta a fost generalul-colonel Ştemenko. Lui şi şefului Statului-Major General, generalul de armată Antonov, Stalin le-a ordonat mai întîi să pregătească coordonatele generale, apoi planificarea detaliată a celei mai măreţe dintre parade.

În 1968, în momentul publicării memoriilor sale, Ştemenko nu numai că era în viaţă, dar ocupa şi înaltul post de prim-adjunct al şefului Statului-Major General. Era gata să răspundă pentru afirmaţiile sale, dar şi să le confirme cu tot felul de documente, fiindcă avea acces nelimitat la ele. Însă nimeni nu l-a contrazis.

Ştemenko a continuat:

> Am încercat să raportez despre ceremonialul elaborat Comandantului Suprem, dar el nici nu a vrut să audă.
> — Asta-i treaba militarilor. Decideţi singuri, a declarat Stalin (*Ibidem*, p.402).

Dacă Stalin s-ar fi pregătit să primească el însuşi parada, atunci ar fi trebuit să se implice zi şi noapte în procedura viitoarei şi grandioasei acţiuni. Căci cel care primea parada trebuia, exact la ora 10, după ultima bătaie a orologiului, să apară pe cal la poarta turnului Spasski, odată cu comandantul paradei ce-i iese în întîmpinare, să ajungă în centrul pieţei, în faţa mausoleului, să primească raportul, să treacă pe la toate regimentele dispuse în Piaţa Roşie, să se oprească exact în faţa fiecărui drapel, să menţină calul pe loc, fără să-i permită să se cabreze, să salute regimentul, să asculte răspunsul răsunător, să-l felicite cu ocazia victoriei şi, în timp ce trupa răcneşte răspunsul, să poarte calul în *galop de manej*, nici într-un caz să nu-i permită calului să treacă la *galop de campanie*.

Însă aceasta nu e tot. De fiecare dată călăreţul trebuie să pornească din loc calul cu piciorul stîng şi să ţină ritmul. Cel care primea parada trebuia să facă ocolul trupelor din Piaţa Roşie, dar şi din strada Gorki, din Pieţele Manejului şi a Teatrului şi să repete peste tot saluturile. De fiecare dată trebuia să oprească într-o clipită calul şi de fiecare dată s-o ia din loc la galop, iar cînd se întoarce în Piaţa Roşie, să treacă avîntat *la trap domol*, *nu grăbit*. După ce face trecerea în revistă a trupelor, trebuie să sară sprinten de pe cal. În faţa lumii. În faţa camerelor de filmat.

Această activitate necesita o pregătire îndelungată şi foarte serioasă.

După informaţiile generalului de armată Ştemenko, care a planificat ceremonia, Stalin nu a manifestat nici un fel de interes faţă de procedură, nu a vrut nici măcar să asculte explicaţiile. După ce a dat dispoziţiile generale, Stalin nu a intrat în detalii, luîndu-şi de la început rolul de observator din exterior.

2

Dar haideţi să credem pentru o clipă în fanteziile decedatului Jukov: Stalin s-a pregătit să primească el însuşi

parada victoriei. În acest caz rolul lui Jukov era să comande parada victoriei. Acum, să ne închipuim şirul pe o scară. Treapta cea mai de sus s-a eliberat, cîte persoane se vor ridica pe scară? Corect – toate. Tot şirul se deplasează cu o treaptă mai sus.

Dacă Stalin a eliberat cu cîteva zile înainte de paradă, pe neaşteptate, treapta de sus şi a cedat locul său lui Jukov, înseamnă că şi locul lui Jukov s-a eliberat, iar în locul său ar fi trebuit să fie pus mareşalul Uniunii Sovietice Rokossovski.

În acest caz, în memoriile lui Rokossovski am fi găsit un astfel de pasaj: mă pregăteam să merg în pas de defilare înaintea coloanei Frontului 2 belarus, cînd deodată, hodoronc-tronc, cu 5-6 zile înainte de măreaţa solemnitate, sînt numit să comand întreaga paradă. Fireşte că este o deosebită onoare, dar nu se poate să abordezi atît de iresponsabil o acţiune de importanţă statală! Răspundeam numai de regimentul meu, cînd, deodată, cu 5-6 zile înainte de grandioasa reprezentaţie, sînt numit regizor principal, sînt pus să răspund de 15 regimente de paradă, de o brigadă de cavalerie formată din 3 regimente, de 9 academii militare şi de 11 şcoli militare, de o orchestră mare cît un regiment zdravăn, de 1.500 de tancuri, de tunuri autopurtate şi tractoare de artilerie cu şenile şi roţi, de un număr incalculabil de automobile, de armament, îmbrăcăminte şi încălţăminte, de motoare şi combustibil, de deservirea tehnică şi vopsirea maşinilor, de livrarea, probarea şi ajustarea echipamentului de paradă pentru 40.000 de soldaţi şi ofiţeri, de organizarea deplasării trupelor către piaţă şi de la piaţă, de disciplină şi ordine în Aerodromul central înainte de paradă şi după, de pregătirea echipelor de reparaţii şi evacuare, care în caz de necesitate trebuiau să elibereze piaţa şi străzile adiacente de maşinile avariate, de mecanici şi cei de la telecomunicaţii, de funcţionarea concomitentă a mii de staţii radio, de serviciul de intendenţă, de baie şi spălătorii, de serviciul medical şi veterinar, de prînzul de sărbătoare pentru soldaţi, sergenţi, subofiţeri şi ofiţeri după paradă şi de încă multe lucruri

posibile!

Rokossovski ar fi trebuit să protesteze împotriva versiunii lui Ştemenko: a scris că rolurile au fost distribuite de la început, dar în realitate eu am aflat că va trebui să comand parada cu doar 5-6 zile înainte!

Dar Rokossovski nu a protestat împotriva versiunii lui Ştemenko. Fiindcă Ştemenko a spus adevărul. Fiindcă nimeni nu l-a pus pe Rokossovski cu 5-6 zile înainte de paradă în locul eliberat de Jukov. Fiindcă Rokossovski ştia clar cu o lună înainte de paradă: Jukov va primi, iar el va comanda. Fiindcă Rokossovski a condus ferm încă de la început întreaga pregătire a paradei.

Şi încă un amănunt. Încă din prima zi de pregătire, trupele de pe Aerodromul central se antrenau să răspundă la salutul celui care primea parada, răcnind dintr-o singură suflare: „S'trăiţi... Tov... Mar'şal... Un... So'etice!!!"

Dacă s-ar fi presupus că Stalin va primi parada, la antrenamente ar fi fost învăţaţi să răspundă altfel: „S'trăiţi... Tov... Stal!!!"

M-am interesat de această problemă. Participanţii la această paradă mai trăiesc. Pînă nu e prea tîrziu, întrebaţi-i cum au fost învăţaţi să răspundă.

3

Dar asta nu e totul. Dacă Jukov ar fi luat pe neaşteptate locul lui Stalin, iar Rokossovski – locul lui Jukov, atunci ar fi trebuit să-l cheme urgent din Germania pe generalul-colonel K.P. Trubnikov, locţiitorul lui Rokossovski.

Iar dacă Ştemenko a scris prostii, nu numai Rokossovski trebuia să se pronunţe împotriva versiunii lui, ci şi Trubnikov: Rokossovski a plecat la Moscova, iar eu am rămas să conduc în locul lui. Aveam şase armate şi şapte corpuri de armată izolate în Germania şi Polonia. Deodată, în ultimul moment, lasă totul baltă, mergi la Moscova, aşază-te în faţa coloanei Frontului 2 belarus...

Dar Trubnikov nu a protestat. Fiindcă nu a lăsat în voia

întîmplării, în ultimul moment, trupele sale din Germania şi Polonia. El îşi cunoştea clar obligaţiile pentru paradă încă din mai. A venit la Moscova împreună cu Rokossovski şi, încă din prima zi a pregătirii pentru paradă, răspundea nu de trupele din Germania şi Polonia, ci de coloana de paradă a Frontului 2 belarus.

Pe scurt: la 24 mai 1945, Stalin a luat hotărîrea de desfăşurare a paradei, a distribuit imediat rolurile principale şi nu şi-a mai schimbat hotărîrea. Cu cîteva zile înainte de paradă nu a avut loc nici o redistribuire a rolurilor. Din aceasta rezultă că Stalin nu a prevăzut de la început un loc pentru sine în distribuţia paradei.

Împotriva versiunii lui Ştemenko ar fi trebuit să protesteze însuşi Jukov. El urmărea cu invidie atitudinile foştilor săi tovarăşi de luptă, tuna şi fulgera fără cruţare împotriva lor dacă tratarea evenimentelor nu coincidea cu cea jukoviană. A înfierat public şi demascat pe mareşalii Uniunii Sovietice Golikov, Sokolovski, Konev, Ciuikov, pe amiralul de flotă al Uniunii Sovietice Kuzneţov şi pe mulţi alţii.

Cartea lui Ştemenko a apărut cu un an înainte de memoriile lui Jukov. Această carte a fost citită de toţi ofiţerii, generalii şi amiralii Armatei şi Flotei sovietice, atît cei activi, cît şi cei pensionaţi. A fost un bestseller al memorialisticii militare. În afară de aceasta, Ştemenko a fost generalul cel mai apropiat de Jukov. Pentru pregătirea loviturii de stat din 1957 au avut de suferit două persoane: Jukov a fost dat afară din toate posturile de partid şi militare, Ştemenko – din postul de şef GRU, şi totodată l-au degradat de la general-colonel la general-locotenent şi l-au mutat în funcţia de locţiitor al comandantului regiunii militare Privoljie.

(Ştemenko a fost general-maior o singură dată şi numai pentru aproape cinci luni. A căpătat gradul în 1942. Avea atunci 35 de ani. General-locotenent a fost de trei ori. A primit aceste grade în 1943, 1953 şi 1957. Prima oară în semn de recompensă, în celelalte două cazuri – în semn de pedeapsă. Şi general-colonel a fost de trei ori: 1945, 1956,

1966. Iar gradul de general de armată la primit numai de două ori: în 1948 şi 1968. A devenit general de armată a doua oară la douăzeci de ani de la prima numire.)

După răsturnarea lui Hruşciov, recăpătînd vechile funcţii, Ştemenko şi-a publicat memoriile. Jukov le-a citit, le-a apreciat, le-a elogiat şi le-a citat. Dar ar fi trebuit să se enerveze. Putea să nu pomenească despre ruşinea lui Stalin, dar Jukov trebuia să declare: Ştemenko mi-e prieten, dar adevărul este mai important. Poftim, scrie că Stalin mi-a ordonat încă de pe 24 mai să primesc parada, dar nu a fost aşa. Stalin a încercat el însuşi şi s-a răzgîndit cu numai 5-6 zile înainte de paradă.

Dar Jukov nu a protestat. Nu a fost împotriva versiunii lui Ştemenko, conform căreia în mai au fost definite clar sarcinile tuturor participanţilor şi nu s-au produs nici un fel de schimbări în ultimul moment, adică de la bun început Stalin nu a pretins rolul de triumfător, care să joace calul în frîu înaintea mulţimii.

De-abia la douăzeci de ani după moartea sa, Marele Conducător de oşti al tuturor timpurilor şi popoarelor s-a burzuluit deodată împotriva versiunii generalului Ştemenko.

O asemenea iluminare neaşteptată a minţii unui mort convine pe deplin criticilor mei.

Dar mie nu.

4

Nu e lucru simplu să legi nodurile subiectului. De exemplu, anumiţi tovarăşi înţelepţi au luat hotărîrea să introducă în memoriile lui Jukov un nou fragment despre felul în care Stalin a căzut grămadă de pe cal. E uşor de introdus. Dar trebuie să-i explici cititorului: de unde ştia Jukov despre asta?

Bravul instructor de călărie al lui Stalin a fost eliminat din start. Nu se putea scrie în memorii că, în vara lui 1945, un oarecare maior de cavalerie a trecut ca o vijelie printre trupele de acoperire şi de protecţie, a sărit, ca să spunem

aşa, peste bariere, şi-a făcut drum cu coatele printre cei care asigurau paza lui Jukov, l-a chemat pe mareşalul Uniunii Sovietice Jukov, locţiitor al Comandantului Suprem, şi i-a şoptit la ureche în mare taină secretul lui Stalin…

Trebuia un martor de rang mai înalt. Dar cine ar fi putut cunoaşte antrenamentele secrete ale lui Stalin şi ar fi putut trăncăni despre ele? Poskrebîşev, secretarul lui Stalin? Pe acesta poţi să-l arzi în foc, nu va spune nimic. Vlasik, garda principală de corp a lui Stalin? Tot neverosimil. Şi Poskrebîşev, şi Vlasik au rămas ani îndelungaţi lîngă Stalin, pentru că, în primul rînd, au păstrat secretele staliniste.

Între candidaţii de informatori ai lui Jukovski a rămas numai fiul lui Stalin, Vasea. Slavă Domnului că-i mort. Iar morţii, cum se zice pe la noi, n-au ruşine. Autorilor subiectului în cauză nu le-a rămas decît să-i facă să se întîlnească pe Vasea şi Jukov. Dacă autorii ar fi gîndit cu cap, ar fi putut să născocească ceva verosimil şi să pună în gura lui Jukov ceva de genul: trec pe coridorul de la Kremlin, cînd îmi iese în faţă Vasili… Mai departe vezi textul.

Se putea şi simplu: l-am întîlnit pe Vasili, am discutat. Fără să precizeze unde şi cînd.

Dar autorii nu prea au uzul gîndirii. Ei au descris întîlnirea lui Jukov cu Vasili Stalin la Aerodromul central al Moscovei în timpul pregătirii pentru paradă. Dar au dat greş… Colonelul Stalin Vasili Iosifovici, comandantul diviziei 286 Nejinsk de aviaţie de vînătoare, decorată cu „Steagul Roşu”, din armata 16 aeriană a Frontului 1 belarus, nu avea absolut deloc ce face acolo.

Cum aşa? Oare nu a luat parte la parada din Piaţa Roşie?

Nu. Nu a luat parte.

Şi nici nu se pregătea să ia parte. N-a avut nici o legătură cu parada din Piaţa Roşie şi nici cu Aerodromul central al Moscovei, pe care s-a desfăşurat pregătirea. De aceasta se poate convinge oricine. Este cunoscut întregul plan al paradei. Coloana Frontului 1 belarus era condusă de generalul de armată V.D. Sokolovski. După el urmau în şir

comandanţii de armate. După ei – drapelul frontului. Mai departe urma comandantul regimentului mixt, generalul-locotenent I.P. Roslîi, cu doi generali locţiitori. Două şiruri de soldaţi purtători de steaguri, după ei – şapte batalioane.

Unde să-l băgăm pe colonelul Stalin?

Nu este comandant de front. Nu este locţiitor de comandant de front. Nu e comandant de armată. Să poarte drapelul Frontului? Acolo sînt eroii între eroi. De exemplu, drapelul Frontului 1 ucrainean este purtat de colonelul Pokrîşkin, de trei ori Erou al Uniunii Sovietice. Asistenţii săi sînt de două ori eroi. Şi în toate fronturile este aceeaşi ordine: drapelele fronturilor sînt purtate de cei mai buni dintre cei mai buni.

Iar colonelul Stalin nu are nici o singură Stea de Aur. Tatăl cerea să se respecte decenţa. Nu permitea ca fiul să se facă de ruşine cu zorzoane agăţate la veston. Să fie între purtătorii de steag? Acolo sînt soldaţi merituoşi, cu decoraţii pentru soldaţi. Nici acolo nu avea ce căuta un colonel de aviaţie. Dar în alte regimente mixte? În care? În regimentul mixt al Frontului karelian? Sau al Frontului leningrădean? Nu a avut nici o legătură cu aceste fronturi. Chiar dacă ar fi avut, acestea erau organizate după aceeaşi schemă: comandantul de front, şiragul de comandanţi de armate, drapelul, generalul comandant al regimentului mixt cu generalii locţiitori, purtătorii de steaguri şi cinci-şapte batalioane.

Numele tuturor celor care au condus coloanele fronturilor, care au comandat regimentele mixte, batalioanele şi chiar companiile au fost publicate de mult şi sînt cunoscute de toţi. Între acestea nu există colonelul Stalin. Atunci unde să-l aliniezi? Să-l pui în regimentul NKVD? Sau în regimentul Armatei Polone?

Poate că Vasea Stalin umbla pur şi simplu brambura pe la Aerodromul central!

Nu, nu umbla brambura. Ori zăcea beat la vila lui, ori avea treabă. Iar treaba lui era plină de răspundere. Marea solemnitate avea trei componente: parada trupelor din Piaţa Roşie, parada aeriană de deasupra Pieţei şi

demonstraţia oamenilor muncii.

Parada aeriană deasupra Pieţei Roşii a fost la fel de grandioasă ca şi cea de pe pămînt. Şi dacă s-au tras salve din mii de tunuri, s-au adus la paradă o mie cinci sute de blindate, atunci şi în aer s-a pus la cale ceva, care să corespundă momentului. Iată, în aer a fost rezervat un loc pentru colonelul Stalin.

În anii de după război, acesta era punctul de atracţie al programului – în aer este fiul lui Stalin! El conduce coloana! Şi toată ţara vede: uite-l. El e primul! Pe urmă îl arată la jurnalele de cinema de cincisprezece ori: cu caschetă, cu ochelari de zbor, guler de blană de miel, privire de şoim, ţinînd energic manşa în mîini!

În afară de jurnalele cinematografice, s-a filmat şi prima epopee de stat. S-a numit *Căderea Berlinului*. Nu s-a făcut economie la peliculă color. Pe atunci era o raritate. Iar în această epopee fiul lui Stalin, frumos şi isteţ, conduce vitejii săi şoimi în ultima şi decisiva bătălie de deasupra capitalei hitleriste.

Dar dacă îl laşi pe fiul lui Stalin în Piaţa Roşie şi îl aşezi în front, atunci cine îl va recunoaşte? Deocamdată nu e comandant de armată, dar, oricum, aceştia merg în şir. Să-l pui în formaţie cu soldaţii? Atunci ce vei ordona comentatorilor să facă? Nimic altceva decît să urle în microfon: uite-l, e al cincisprezecelea din dreapta în rîndul zece! Da, da, roşcovan, cam prizărit! L-aţi recunoscut?

Prima apariţie a fiului lui Stalin pe cerul Moscovei era planificată la 24 iunie 1945. Dar nu a fost timp favorabil pentru zbor. S-a amînat şi demonstraţia aviatică, şi demonstraţia oamenilor muncii. Din cele trei momente ale ceremoniei s-a desfăşurat numai una – parada trupelor. Dar demonstraţia aviatică a fost pregătită şi s-a amînat abia în dimineaţa de 24 iunie. Despre acest lucru se scrie şi în raportul oficial, dar şi în toate variantele memoriilor lui Jukov, începînd cu prima, publicată în timpul vieţii: „A telefonat comandantul Forţelor Militare Aeriene, care a spus că pe cea mai mare parte a aerodromurilor timpul este nefavorabil pentru zbor”. La acestea adaug – şi deasupra

Moscovei.

Însă pînă în ultimul moment nimeni nu a ştiut dacă va fi paradă aeriană sau nu. De aceea parada aeriană s-a pregătit pînă în ultimul moment. Zborul era extrem de complex: sute de avioane de luptă de diferite tipuri şi cu diferite caracteristici tehnice se îndreaptă spre un anumit punct aproape în acelaşi timp.

Pe pămînt e mai simplu: dacă primele batalioane de tancuri stau prea mult la intrarea sau la ieşirea din piaţă, celelalte frînează. Dar în aer ce ordonaţi, cînd regimentele şi diviziile de aviaţie stau grămadă deasupra stelelor de pe Kremlin? De calci în străchini, suferă jumătate din Moscova.

Pregătirea paradei aeriene a fost condusă de comandantul VVS, mareşalul de aviaţie A.A. Novikov, iar fiul lui Stalin a fost unul dintre actorii principali ai paradei. Apropo, nu degeaba „au coborît la sol" toţi aşii glorioşi ai aerului. Pe de o parte, fireşte, este drept şi corect că în Piaţa Roşie drapelele fronturilor au fost purtate de eroi aviatori decoraţi cu Stele de Aur. Ei sînt cei mai merituoşi. Nici tanchiştii, nici artileriştii, nici agenţii de informaţii, nici pionierii, nici cei de la infanterie şi cavalerie nu au fost atît de generos decoraţi. Pe de altă parte, e mai comod: comentatorii nu vor trebui să relateze că, uite, în aer este Pokrîşkin. Cerul era acum liber şi se putea relata cu modestie: coloana de corăbii cu steluţe roşii ale aerului este condusă de colonelul Stalin...

5

Staţi, staţi! Oare Jukov nu putea să-l întîlnească pe fiul lui Stalin pe Aerodromul central al Moscovei? Oare pregătirea zborului în masă al avioanelor deasupra Moscovei şi Aerodromul central al Moscovei nu se leagă reciproc?

Uite că nu se leagă.

Aerodromul central a fost oferit trupelor terestre. Unde ordonaţi să fie dispuse regimentele de paradă pe timpul

pregătirii? Prin tradiţie erau dispuse pe Aerodromul central.

În vara lui 1945, era acolo nu un orăşel de corturi militare, ci un adevărat oraş. Să socotim: zece regimente mixte de fiecare front. În fiecare regiment – 1.465 de soldaţi şi ofiţeri. Fără să luăm în calcul pe cei din rezervă şi de la servicii. În afară de acestea – regimente mixte de la NKVD, de la Armata Polonă, VMF, Comisariatul Poporului pentru Apărare, o orchestră de 1.300 de alămuri şi 100 de tobe, o brigadă de cavalerie, batalioane izolate. Închipuiţi-vă numai corturile-băi şi corturile-cantine, în care această mulţime de oameni trebuia să fie hrănită concomitent de trei ori pe zi. Dar aceasta nu este totul. Aici se află şi babilonia tehnicii de luptă: tancuri, maşini blindate, tractoare de artilerie, autotunuri, artilerie cu ţeavă şi cu reacţie, maşini pentru infanteria motorizată. Şi toată această tehnică necesită asigurarea nevoilor ei şi ale echipajelor. Iar toate acestea timp de o lună întreagă. Pentru toată tehnica de luptă trebuie asigurate ateliere de campanie pentru reparaţii. Tot aici sînt spaţii pentru revizie, pentru deservirea tehnică, pentru spălarea şi vopsirea maşinilor etc., etc., etc. Avioanele nu aveau ce face acolo: tot şesul era plin de corturi, zonele de decolare-aterizare erau ocupate de tehnica militară. Iar zona centrală ţinea loc de Piaţa Roşie. Pe ea se făceau antrenamente nesfîrşite din zori şi pînă-n noapte.

Dar chiar dacă Aerodromul central ar fi fost gol, era imposibil să fie folosit pentru pregătirea paradei aeriene. Nu poţi trece zi de zi chiar deasupra centrului Moscovei cu sute de avioane. Pentru pregătirea paradei aeriene exista un alt loc – Tuşino. Şi nu numai. Pentru trecerea coloanei de avioane în şir neîntrerupt deasupra Pieţei Roşii trebuie să asiguri un zbor aproape simultan a sute de nave aeriene. Acest lucru este imposibil numai de pe un singur aerodrom. De aceea avioanele au fost concentrate pe toate aerodromurile militare şi civile din jurul Moscovei.

Nu e un lucru simplu să coordonezi colosala masă de nave aeriene care îşi iau zborul de pe aerodromuri diferite. Trebuia un rafinament şi o precizie de spectacol de balet.

Cu aceasta s-au ocupat comandamentul VVS, miile de piloţi, de mecanici, ingineri şi alţii. Parada aviatică a avut legătură cu Piaţa Roşie numai în ceea ce priveşte timpul. De aceea participanţii la grandioasa reprezentaţie aeriană nu aveau ce face acolo, unde bocăneau potcoavele şi clănţăneau şenilele.

De aceea prezenţa fiului lui Stalin acolo unde l-ar fi întîlnit cică pe Jukov este o gogoriţă. Extrem de nereuşită.

6

La două decenii după moartea lui Jukov a fost găsit de fiica Marelui Strateg „manuscrisul autentic”, numit şi „iniţial”. În acesta, în cel „iniţial”, se află fragmentul despre calul arab pursînge. Memoriile au fost rescrise în conformitate cu noile descoperiri, iar versiunea despre căderea lui Stalin de pe cal a căpătat confirmarea oficială a lui Jukov.

Însă Maria Gheorghievna nu trebuia să se grăbească. Nu trebuie exclusă posibilitatea ca „manuscrisul iniţial” să fi fost măsluit de nişte ticăloşi neruşinaţi, dezmăţaţi şi fără ştiinţă de carte, care au intrat noaptea în apartament şi au băgat manuscrisul fals în vechiul scrin. Fiica strategului trebuia să manifeste o elementară vigilenţă. Trebuia să confrunte pur şi simplu datele.

Manuscrisul *Amintirilor şi cugetărilor* a fost transmis spre editare la APN în septembrie 1965. Însuşi Jukov a relatat despre aceasta în scrisoarea către Brejnev din 11 decembrie 1967. Însă în „manuscrisul iniţial nou găsit” se fac trimiteri la surse, care au apărut după 1965. Prin urmare, aceasta nu este varianta iniţială, ci una reelaborată, refăcută, reformulată.

Băieţii harnici, care au compus „manuscrisul iniţial autentic”, au fost atît de pasionaţi de munca lor, încît au neglijat două date: 24 decembrie 1968 şi 18 iunie 1974.

Prima ediţie *a Amintirilor şi cugetărilor* a fost publicată la 24 decembrie 1968 (*Ogoniok*, 1988, nr.18, p.20), prin

urmare, în „manuscrisul iniţial” nu putea să se facă referire la surse, care au apărut după această dată. Însă acestea sînt o mulţime. Rezultă că la început a fost publicată cartea, iar apoi cineva a alcătuit manuscrisul „autentic”.

Autorii „manuscrisului iniţial” ar trebui să scrie cu vopsea neagră în biroul în care au creat capodopera nemuritoare, pe tavanul alb, o dată şi mai importantă – 18 iunie 1974. Literele – de-un metru, cifrele – de doi. Aceasta este ziua morţii lui Jukov. La această dată trebuie să se uite autorii de fiecare dată, cînd privirile li se ridică în sus în căutarea inspiraţiei. „Manuscrisul autentic” trebuia prefăcut în aşa fel încît peste această dată să nu se sară în niciun caz.

Dar creaţia lor perenă a fost alcătuită după principiul „după plată şi răsplată”. N-au fost absolut deloc interesaţi de rezultatele muncii lor şi a ieşit o mîzgăleală neglijentă. Adevăratul manuscris iniţial a fost terminat de Jukov şi coautorii săi în august 1965, iar în „manuscrisul iniţial” găsit de fiica strategului se întîlnesc referinţe la *Enciclopedia Militară Sovietică* publicată la 11 septembrie 1974. Mai pe scurt, „manuscrisul iniţial” pe care l-a găsit dintr-odată fiica lui Jukov a fost făcut de nişte şarlatani, nu numai după ce cartea fusese deja publicată, ci şi după ce Jukov a murit.

Însă băieţaşii, ca să confere făcăturii lor mai multă credibilitate, nu s-au jenat să facă referiri la cărţi publicate în 1975, în 1976 şi în ani mai tîrzii.

După părerea mea, există o singură ieşire demnă din această situaţie prostească. Fiica lui Jukov trebuie (este obligată pur şi simplu!) să declare că i s-a pus la dispoziţie un fals. Mareşalii Uniunii Sovietice Iazov şi Kulikov, mareşalul trupelor de blindate şi tancuri Losik şi o serie de alţi tovarăşi cu munci de răspundere ne asigură că adevărul adevărat se dezvăluie numai în ultimele ediţii ale memoriilor lui Jukov, rescrise în conformitate cu „manuscrisul iniţial”. Acestor tovarăşi trebuie să le declarăm deschis şi cinstit: noi sîntem oameni naivi, creduli, e uşor să fim înşelaţi, nu avem dreptate, ne luăm

vorbele înapoi. Editorii care au publicat această plastografie trebuie să dea banii înapoi cititorilor şi să-şi ceară scuze.

De acum înainte trebuie să se publice numai ceea ce era în prima ediţie a memoriilor lui Jukov, editată în timpul vieţii lui. Da, Marele Strateg apare ca un laş, un linguşitor, un adulator, un slugarnic şi un oportunist. Dar alte memorii nu există. Toate celelalte ediţii sînt o sumă de absurdităţi incredibile, falsuri şi neghiobii.

Iar pe criticul meu, anonimul Grîzun, îl informez: nu eu am fost neatent şi împrăştiat cînd am citit capodoperele lui Jukovski. Pentru dumneavoastră, dragă tovarăşe, s-a adăugat „manuscrisul iniţial", cusut cu sfoară putredă, cuprinzînd poveştile de halima despre calul arab. Iar dumneavoastră v-aţi dovedit a fi un gură-cască de acelaşi calibru, ca şi unii mareşali, generali, amirali, academicieni şi scriitori-eroi.

*

Pentru crearea memoriilor lui Jukov s-au repartizat sume uriaşe. Colective colosale formate din cei mai înalţi funcţionari ai ţării, pînă la şefii de secţie ai CC PCUS şi conducători ai KGB, nu îşi pierdeau timpul lor preţios pentru edificarea viitorului luminos şi pentru lichidarea duşmanilor poporului, ci pentru cercetarea scandalurilor financiare care au însoţit constant făurirea celei mai mari capodopere a gîndirii militare. La apariţia fiecărei noi ediţii se cheltuie iarăşi banii poporului, ca să se scoată din conştiinţa naţională amintirea tuturor celorlalte ediţii, care trec automat în rîndul celor dăunătoare. Revista *Rodina (Patria)* (1997, nr.7) raportează despre lucrare: „În Rusia anilor '90, pînă şi şcolarii erau avertizaţi: folosiţi ediţiile începînd cu cea de-a 10-a". Revista mă ia peste picior: la noi şcolarii ştiu că primele nouă ediţii ale memoriilor lui Jukov sînt aiureli şi baliverne. Astăzi s-a ordonat să se creadă numai în ceea ce se publică astăzi. Iar tu, prostănacule, ai rămas în urma vieţii şi te agăţi tot de vechile ediţii.

Ruşii, începînd cu cei de vîrstă şcolară, sînt transformaţi cu bună ştiinţă în debili mintali. În acest proces, revista *Rodina* nu are ultimul rol. Redactorul-şef şi toţi adjuncţii săi ştiu că „manuscrisul autentic” al memoriilor lui Jukov este o capodoperă ca un toiag făcut dintr-un putregai, că a zecea ediţie este cu mult mai proastă decît prima. Însă revista cu un titlu atît de ţipător, ce nu corespunde nicidecum conţinutului ei, cere cititorilor săi să creadă în ceea ce pot crede numai cei care nu sînt întregi la minte.

Dar eu fac o propunere: haideţi să acceptăm pentru cîteva clipe cererile revistei *Rodina*. Haideţi să ne imaginăm cu toţii că sîntem debili mintali şi credem în ultima ediţie, „cea mai adevărată”, a memoriilor Marelui Strateg. Însă atunci situaţia devine şi mai înfiorătoare.

Din primele nouă ediţii rezultă că Jukov nu cunoştea nici măcar aproximativ cîte tancuri, avioane, tunuri, divizii, corpuri de armată, armate avea sub comandă. Iar din cele mai noi ediţii, „confruntate cu manuscrisul original”, rezultă că bătrînul călăreţ Jukov, care a slujit un sfert de veac în cavalerie, nu se descurca prea bine în ştiinţa cavaleriei: nu putea să deosebească un cal arab pursînge de unul Tersk.

Capitolul 3

Apropo de cădere

Azi nu are fiecare mintea sa. Azi sînt îngrozitor de puţine minţi delimitate.

F. Dostoievski, *Demonii*

1

Procesul de prostire a poporului a ajuns atît de departe,

încît nimeni nu mai observă lucrătura grosolană, din topor, a serviciului ideologic de la Kremlin.

Despre calul pe care a primit Jukov parada s-au scris şi s-au povestit multe. Iată unul din detaliile vrednice de luat în seamă, care apare destul de des în aceste poveşti: după multe căutări la Moscova, au găsit la regimentul de cavalerie al KGB un armăsar alb de o frumuseţe răpitoare.

Despre regimentul de cavalerie al KGB au scris Maria Cerniţîna şi Alexandr Dobrovolski (*Moskovskii komsomoleţ*, 24 iunie 2004), Inna Suhodolskaia (*Util',* nr.3, 2005), Nikolai Golovkin (*Russkaia linia*, decembrie 2006) şi mulţi alţii de teapa lor.

Pentru cine sînt toate balivernele astea?

Căci orice om normal ştie că în 1945 nu exista la Moscova un regiment de cavalerie al KGB. De unde au mai luat-o şi pe asta? Nici în împrejurimile Moscovei nu exista. Cum, de fapt, nu exista în întreaga Uniune Sovietică. Un asemenea regiment nu numai că nu exista, dar nici nu putea să existe. Căci atunci nu exista nici un KGB.

Comitetul Securităţii de Stat (KGB) de pe lîngă Sovietul de Miniştri al URSS a fost format conform Decretului Prezidiului Sovietului Suprem al URSS la 13 martie 1954. La un an, o săptămînă şi o zi de la moartea lui Stalin.

Pe scurt: în regimentul de cavalerie al KGB, care nu exista, au găsit calul arab, care nu era arab. Iar de pe acesta a căzut Stalin.

2

Rolul lui Jukov în război trebuie descris ca şi rolul lui Alexandr Nevski sau Dmitri Donskoi: s-a ridicat pe un deal, a cuprins cu privirea sa pătrunzătoare cîmpul viitoarei lupte şi a luat unica hotărîre corectă în situaţia dată.

În cărţile mele anterioare am asemuit rolul lui Jukov cu rolul lui Henrik Iagoda la construcţia Canalului Belomorsko-Baltiiski. Se înţelege că era un rol-cheie. Cu toate acestea, ce s-ar fi făcut Henrik Grigorievici Iagoda fără miile de

ingineri care, în cămăruţele lor îngheţate, în care trăgea curentul, la lumina gazorniţelor, desenau ceva, probau, schiţau şi calculau? Iagoda nu se băga în aceste mărunţişuri. El era mai presus de aceste fleacuri. El doar îi împuşca pe cei care nu îndeplineau planul trimestrial.

Nici Jukov nu intra în detalii. Din memoriile lui reiese că, fiind şef al Statului-Major General, nu îşi reprezenta nici pe departe numărul de tancuri, de avioane şi de artilerie din subordinea sa. Chiar înainte de înfrîngerea Uniunii Sovietice a fost confirmat şi oficial că Jukov nu avea în realitate nici o noţiune despre Armata Roşie. Nici măcar aproximativă (general-locotenent N.G. Pavlenko, *VIJ,* 1988, nr.11, p.26).

Cum poţi planifica folosirea trupelor proprii, dacă nu ştii cîte sînt?

Jukov nu a planificat nimic. Nici înainte de război, nici în cursul acestuia. Cu astfel de fleacuri se ocupau alţii: ici calculau ceva, colo trasau pe hartă şi iar calculau. Cu aceasta se ocupa Statul-Major. Însă, după cum rezultă din caracterizările şi atestările despre Marele Strateg, el nu avea la inimă munca la Statul-Major.

Însă este cu neputinţă să fii strateg şi să urăşti munca la Statul-Major. Este exact ca şi cum un arhitect ar dispreţui desenul liniar sau unui mare maestru nu i-ar plăcea să joace şah.

Ce înseamnă un stat-major?

Neavînd exemple din experienţa altora, mă rezum la a mea, extrem de limitată. Pe lîngă trupe, mi-a fost dat să fac serviciul şi la marele state-majore. Chiar şi pe timp de pace, statul-major al unei regiuni militare este un mecanism enorm şi complicat. La statul-major al unei regiuni militare sînt sute de generali şi ofiţeri. Din afară, munca la statul-major pare simplă şi uşoară, parcă nu se munceşte intens. Statul-major lucrează însă zi şi noapte, fără zile libere sau de sărbătoare. Dimpotrivă, în zilele libere şi în cele de sărbătoare nivelul de pregătire creşte. Comandantul de regiune militară, fie şi foarte dibaci şi cu judecată, chiar şi pe timp de pace, nu este capabil absolut deloc să conducă armatele, corpurile de armată, diviziile şi brigăzile regiunii

sale, dacă în activitatea statului-major a avut loc o întrerupere mai mare, dacă sectorul topografic nu i-a asigurat pe realizatorii planurilor cu hărţile necesare, dacă transmisioniştii nu au stabilit legătura cu subordonaţii, dacă direcţia organizatorică nu a executat anumite calcule, dacă pe masa comandantului operatorii sau cei de la Serviciul de Informaţii nu au pus la momentul necesar hărţile de lucru cu situaţia la un moment dat.

Nu mi-a fost dat să prestez vreo muncă la Statul-Major General. Am lucrat doar la una din cele douăsprezece direcţii ale SMG. La Direcţia a doua. În timpul meu erau nişte coridoare lungi, numai deasupra solului erau nouă etaje. Şi toate birourile erau burduşite cu colonei. Aceasta era numai partea centrală, vizibilă, a unei singure Direcţii a Marelui-Stat Major General. Însă prin Moscova şi prin suburbiile Moscovei erau împrăştiate nenumărate filiale nevăzute de privirile din exterior. Erau şi în întreaga ţară, pînă la hotare. De asemenea, şi dincolo de hotare. În întreaga lume.

Iar nouă ni se povesteşte că lui Jukov îi ajungea o singură privire pe hartă ca să înţeleagă şi să aprecieze situaţia. Astfel de declaraţii îţi mîngîie auzul. Însă secţiile cartografice ale Direcţiei Topografice Centrale tipăresc hărţi pe care sînt desemnate păduri şi munţi, lacuri, mări şi rîuri, oraşe şi sate, drumuri şi poduri, dar pe aceste hărţi nu există informaţii nici despre trupele proprii, nici despre cele ale inamicului. Înainte ca Jukov să-şi înfigă privirea de şoim pe harta de lucru, cineva trebuia să redea situaţia apărută la un moment dat. Şi trebuia s-o reînnoiască mereu în urma informaţiilor, care vin în flux vijelios. Şi cineva trebuia să adune la un loc mii de informaţii dintre cele mai diverse, de la viteza vîntului la 5.000 de metri înălţime şi gradul de uzură a anvelopelor de automobil din autobaze pînă la rezervele de sînge de la bazele medicale şi frunza de dafin din depozitele regimentelor şi diviziilor.

Pentru toate acestea funcţionează nişte mecanisme gigantice. Nu te descurci uitîndu-te împrejur de pe vîrful dealului. Vreau să spun că un general fără stat-major este

ca o scăfîrlie fără creier.

E un mecanic fără locomotivă.

E Columb fără America.

Este Comisarul General al Securităţii Statului la construcţia canalului cu revolverul tip „Nagan” în mînă, dar fără biroul de proiectare.

Iar acum să amintim că I.V. Stalin, Comandantul Suprem, mareşal al Uniunii Sovietice, a condus războiul, sprijinindu-se pe toată puterea informaţională, intelectuală şi analitică a Marelui-Stat General. Comandanţii de fronturi au condus trupele lor, sprijinindu-se pe statele-majore ale fronturilor. Iar între Moscova şi posturile de comandă ale fronturilor circula Jukov, care… nu avea stat-major.

De aceea Jukov nu putea să aibă un rol independent în conducerea trupelor şi a războiului în întregul său. Nu avea instrumentul necesar.

Tocmai absenţa instrumentului de lucru l-a transformat pe Jukov dintr-un strateg într-un supraveghetor cu varga în mînă.

Şi astfel descrie Jukov însuşi obligaţiile sale: vine la locul unde se pregăteşte operaţiunea strategică, verifică dacă toţi comandanţii şi statele-majore ale lor au înţeles sarcina pe care a pus-o Comandantul Suprem şi dacă s-a făcut totul pentru ca misiunea de luptă să se execute exact şi la termen. Obligaţiile lui Jukov în cursul operaţiunii – control şi o vizită în trecere pe la comandanţi: ticălosule, predă Sîcevka!!!

Chiar să fi fost de trei ori genial, fără un stat-major propriu, Jukov nu putea conduce asemenea mase de trupe pe teritorii necuprinse.

Jukov – cureaua de transmisie.

Jukov – ochiul domnitor.

Jukov – biciul pedepsitor.

Şi Jukov s-a contaminat. Chiar s-a infectat rău. I s-a urcat la cap că e un geniu militar, o forţă decisivă şi diriguitoare. Credea povestea celor din anturajul său, cum că Stalin îl invidia pentru gloria lui şi voia să se lipească de ea. Atunci adulatorul simplu îşi explică de ce după război

Stalin l-a trimis pe Jukov să comande regiunea militară din Ural. „Jukov a răspuns liniştit: «Invidia faţă de gloria mea»” (*Ogoniok*, 1988, nr.18, p.19).

Stalin (dacă este să-l credem pe Jukov) tot voia să se lipească de glorie.

De-ar fi avut de ce se lipi.

3

Iată de ce povestesc toate acestea.

Jalnica istorie despre căderea de pe cal a lui Stalin are o preistorie. După o introducere puţin cam întinsă, să ne întoarcem la ea.

După război, Stalin nu a mai suportat lăudăroşenia şi hoţiile lui Jukov şi l-a trimis pe „Mareşalul Victoriei” să comande mai întîi regiunea militară Odessa, apoi cea din Ural.

La 1 mai 1951, în piaţa centrală din Sverdlovsk s-a întîmplat un lucru dintre cele mai neplăcute. Jukov primea parada trupelor din regiunea militară Ural. Pe calul de rasă cu numele Malcik trecea în revistă trupele. Însă calul a început deodată să se agite şi să joace pe loc. Jukov l-a ţinut în frîu. Dar în clipa următoare calul s-a cabrat în două picioare şi s-a lăsat pe spate. Jukov a căzut grămadă pe asfalt, pierzîndu-şi chipiul, ordinele şi medaliile. A sărit în picioare şi a strigat: „Călăreţul nu e vinovat. Calul e vinovat!”.

Au sărit în ajutorul strategului ordonanţele şi aghiotanţii, a venit o ambulanţă. Au prins calul, l-au liniştit şi l-au dus de acolo. L-au ridicat pe Jukov, l-au scuturat de praf şi l-au condus la tribună.

Acest lucru s-a întîmplat nu undeva la manej, în timpul unui antrenament de noapte, ci chiar la paradă. A fost văzut de mii de oameni.

Calul a fost „deportat” neîntîrziat la atelierele de reparaţii nr. 5 ale regiunii militare Ural. Frumosul cal de călărie, ţintat în frunte, a fost pus la ham şi la căruţă. A

cărat pînă la sfîrşitul vieţii sale nişte materii nu dintre cele mai aromate.

Să-l credem pe Jukov: călăreţul nu e vinovat, vinovat e calul.

Dar vom pune întrebarea: dar cine pe cine a ales? Călăreţul pe cal sau calul pe călăreţ? Cum s-a putut întîmpla că vechiul cavalerist Jukov a tratat complet neglijent pregătirea pentru paradă? Doar e o acţiune de importanţă naţională. Cînd calul e tînăr şi abraş, nu trebuia să fie ales altul? Cînd calul este insuficient antrenat, trebuie antrenat cu perseverenţă. Sau renunţat la el. Cine trebuie să se ocupe de aceasta?

Multe se întîmplă în viaţă. Hai să zicem că vinovat e calul. S-a speriat, a zvîrlit cu copitele. Dar trebuie oare să te răzbuni pe cal?

Despre această întîmplare Jukov nu a amintit şi nu a cugetat. Dar mii de oameni au ţinut minte. Memoria poporului este mai tare ca arhivele. Peste patruzeci de ani, la Ekaterinburg, s-a făcut un film documentar despre această întîmplare – *Ham pentru calul roşu*. Un vechi prieten, Andrei Kulik, jurnalist din Ural, mi-a trimis acest film. Recomand filmul marelui public.

4

Acum să ne îndreptăm atenţia către „cea mai adevărată carte despre război”. Însă nu scăpăm din vedere că însuşi Jukov, în faţa întregii lumi, în timpul unei parade solemne, a căzut la pămînt.

Jukov a luat decizia să nu aducă la cunoştinţa maselor populare căderea sa.

În prima ediţie a memoriilor, care s-a publicat în timpul vieţii lui Jukov, nu se spune un cuvînt nici despre căderea lui Stalin de pe cal. E de înţeles: obscurantistul Suslov a ordonat „să se taie în carne vie”, aruncîndu-se la coşul de gunoi fragmentul „cel mai cel” din capodoperă.

După moartea lui Jukov au mai ieşit de sub tipar încă

opt ediţii. Dar şi în acestea nu este nici o umbră de sugestie despre căderea lui Stalin.

Iar apoi, Maria Gheorghievna, fiica lui Jukov, a găsit pe neaşteptate „manuscrisul iniţial” şi a fost publicată ediţia a zecea „cea mai adevărată”, în care a fost inclus tot ceea ce au tăiat obscurantiştii. Acum, „cel mai cel” a fost în fine restabilit în text. Printre „cele mai cele” se află şi povestea despre cum a căzut Stalin în timpul antrenamentului.

Sîntem oameni încrezători. Să admitem că acest episod nu a fost alcătuit de abila fiică a Strategului şi de escrocii coautori ai acesteia după moartea mareşalului, ci a fost scris de însuşi Jukov în prima jumătate a anilor ’60. Sau cel puţin după spusele sale.

Atunci ce rezultă de aici?

Rezultă că Jukov e un ticălos.

Căderea lui Jukov a fost în timpul paradei. Este fapt dovedit în istorie. Sînt mii de martori.

„Căderea” lui Stalin s-a petrecut în timpul antrenamentului. Însă nu există martori. Însuşi Jukov nu a văzut căderea lui Stalin. Sursa de informaţii a lui Jukov este una singură: Vasili, băiatul lui Stalin. Este o sursă extrem de avantajoasă. Cînd a ieşit de sub tipar prima ediţie a „celei mai adevărate cărţi despre război”, Vasili Stalin sălăşluia de şapte ani în altă lume. De aceea nu putea să obiecteze nimănui nimic.

Iar cînd grupul de fruntaşi ai artei scrisului s-a apucat să compună „amintirile şi cugetările” lui Jukov, Vasili era încă în viaţă, dar nu era abordabil. Se afla în închisoare. Şi nu în orice fel de închisoare, ci la Lefortovo. Apoi a fost eliberat, dar, „drept urmare a excluderii din drepturile legislative în vigoare”, a fost trimis în exil, unde a şi murit.

Şi iată întrebarea: despre ce trebuie să povestească un om cinstit în amintirile sale? Despre ceea ce s-a întîmplat cu el personal sau despre ceea ce s-a întîmplat cu altcineva? Despre ceea ce a trăit sau despre ceea ce el însuşi nu a văzut, dar s-a bazat pe un singur martor, care nu putea contrazice şi respinge cele afirmate?

Jukov tace despre căderea lui, dar despre Stalin „a venit

vremea să povestesc…”. Povesteşte, ştiind că această carte va fi editată în milioane de exemplare şi va fi tradusă în toate limbile posibile.

Cititorul este obligat să aleagă:

– ori fiica strategului este o mincinoasă şi a „cîrpit” cartea;

– ori tatăl ei este un ticălos.

Se pot lua în considerare şi ambele posibilităţi în acelaşi timp. Căci prima variantă nu o exclude pe a doua.

5

Unele persoane continuă să creadă: fiica Strategului nu s-ar înjosi pînă la a face un fals! Ceea ce a găsit ea este adevăratul manuscris iniţial al memoriilor lui Jukov.

Bine. Fie şi aşa.

Atunci repet un fragmenţel din memorii. Aceasta este, chipurile, povestea lui Vasili Stalin: „… fiindcă tata a folosit pintenii greşit, calul a luat-o la fugă prin manej. Ţinîndu-se de coamă, tata a încercat să se menţină în şa, dar nu a reuşit şi a căzut. În cădere, s-a lovit la umăr şi la cap. Iar cînd s-a ridicat, a scuipat şi a zis: las’ să primească parada Jukov. El e vechi cavalerist”.

Să ne imaginăm că Jukov stă în biroul său confortabil, afară viscoleşte, în cămin ard frumos butuci, iar el notează plin de savoare în memoriile sale cuvintele lui Stalin, pe care nu le-a auzit. Dacă este să-l credem pe Jukov, Stalin a spus: cum să joc eu, nepriceputul, calul în frîu? Lasă pe vechiul cavalerist Jukov să iasă pe cal în văzul tuturor. Lui cică nu i se poate întîmpla în nici un caz o asemenea neplăcere.

Aici e Freud curat: băieţelul bătut se vede pe sine învingător în visele sale răzbunătoare, iar pe opresor îl vede mărunt, neînsemnat şi plin de sînge.

Căderea ruşinoasă de pe cal a vechiului cavalerist la paradă nu i-a dat linişte nici lui însuşi, n-a dat linişte nici familiei sale, nici slujitorilor cultului personalităţii lui Jukov.

De aceea adevărul despre căderea lui Jukov s-a preschimbat în halucinaţiile lor în neadevărul căderii lui Stalin.

Aceste halucinaţii au fost răspîndite apoi în lumea întreagă drept „cel mai cel”, ca adevăr sacru, pe care obscurantiştii nu l-au lăsat să fie enunţat de Marele Geniu al strategiei în timpul vieţii.

6

Mortului Jukov poţi să-i pui în cîrcă orice vorbe, bazîndute pe fiul mort al lui Stalin. Dar colonelul Maslov, care în 1945, fiind maior, a ales personal calul pentru Stalin? Maslov a fost profesorul de călărie şi martorul involuntar al căderii lui Stalin. Acest martor trăieşte. Şi el ţine minte, confirmă. Iar autoritatea lui este incontestabilă…

Tînărul locotenent Maslov a participat la parada istorică de pe 7 noiembrie 1941 din Piaţa Roşie. Apoi, direct de la paradă, în luptă. În toiul ei. În acea toamnă tancurile germane, transportoarele blindate, maşinile şi motocicletele se împotmoleau în noroaie şi troiene de zăpadă, dar cavaleria sovietică acţiona! Nici noroiul, nici zăpada nu o perturbau.

S-au distins în mod deosebit corpurile de cavalerie ale general-maiorilor P.A. Belov şi L.M. Dovator. Pentru aportul deosebit la apărarea Moscovei, corpul de cavalerie al lui Belov a fost transformat în corpul 1 de gardă, iar al lui Dovator – în corpul 2 de gardă. Belov a încheiat războiul la Berlin ca general-colonel, comandantul armatei 61, Erou al Uniunii Sovietice, cavaler a zece ordine de luptă, printre care şi trei ordine Suvorov de gradul întîi şi un ordin Kutuzov tot de gradul întîi. Iar Dovator a pierit în împrejurimile Moscovei. I s-a acordat postmortem titlul de Erou al Uniunii Sovietice. La aceştia, la generalii Belov şi Dovator, locotenent de legătură a fost Maslov.

Corpul de cavalerie acţiona adînc în spatele frontului inamicului, de aceea furnizarea de rapoarte era o activitate

de mare răspundere şi extrem de periculoasă. Pentru faptele eroice de la Moscova din 1941 locotenentului Maslov i s-a înmînat ordinul Slava gradul trei. Decoraţia l-a găsit pe erou abia în 1968. Însă nu a trebuit să aştepte mult pentru ordinul Steaua Roşie. Chiar atunci, în 1941, generalul-locotenent I.I. Maslennikov, comandantul armatei 33, şi-a scos ordinul de pe piept şi l-a pus la pieptul viteazului ofiţer. Spre sfîrşitul războiului, maiorul Maslov comanda un regiment. Putem să ne îndoim de veridicitatea istorisirii acestui veteran merituos?

Putem.

Să ascultăm un martor, care merită cel puţin aceeaşi încredere. Numele lui este Igor Feodorovici Bobîlev, profesor universitar. Şeful catedrei de creştere a cailor de la Academia Veterinară Moscova. Peste 40 de ani, pînă la moartea sa, a fost membru al Prezidiului Federaţiei de Călărie Sportivă din URSS şi vicepreşedinte al acestei organizaţii. Peste 20 de ani a fost membru al Biroului Federaţiei Internaţionale Ecvestre. Autoritatea sa în domeniu este recunoscută nu numai în ţara noastră, ci şi departe peste hotarele ei. De opinia sa ţine cont Comitetul Internaţional Olimpic. Colonelul Bobîlev şi-a desfăşurat activitatea militară în special în Moscova, la Manejul Comisariatului Popular de Apărare al URSS (mai tîrziu Ministerul de Război şi Ministerul Apărării al URSS). Chiar el, colonelul Bobîlev, răspundea de selectarea cailor pentru paradele de la Moscova. A scris o carte uimitoare despre serviciul său, *Călăreţi în Piaţa Roşie* (Centrul editorial Feodorov, Moscova, 2000).

Din această carte aflăm o mulţime de lucruri interesante. Printre acestea:

– şi Jukov, şi Rokossovski au început antrenamentele la manej la sfîrşitul lui mai 1945, ambii îşi cunoşteau de la început rolurile, altfel spus, chiar de la început Stalin nu şi-a rezervat un rol în viitoarea ceremonie;

– din 1944 şi pînă în 1953 Stalin nu a fost niciodată la manej;

– colonelul de cavalerie Maslov, care cică a ales calul lui

Stalin, nu este pomenit în carte.

Acest ultim fapt ne obligă să-l examinăm mai atent pe colonelul Maslov.

7

Să luăm aminte pentru început la ceea ce este vizibil şi cu un ochi neexperimentat. Prima chestiune – atestarea de participant la parada victoriei cu numărul 1. Nu 213 sau 1.341. Primul număr trădează nu numai neruşinare, ci şi prostie. Tovarăşul colonel trebuia să lucreze mai fin.

Bine, sînt fleacuri. Dar iată lucruri mai serioase: în 1941 locotenentul Maslov a primit ordinul Slava gradul trei. Însă ordinul pentru soldaţi. Cu acesta erau decoraţi soldaţii, sergenţii şi plutonierii. Există o singură categorie de ofiţeri care putea fi decorată cu acest ordin: sublocotenenţii de aviaţie, altfel zis, soldaţii aerului. Însă el nu era nici sublocotenent şi nici de aviaţie.

Încă ceva: în decembrie 1941, eroul nostru cavalerist a fost decorat cu ordinul Slava, care a fost instituit… la 8 noiembrie 1943.

Şi în privinţa ordinului Steaua Roşie există o neconcordanţă. Generalul-locotenent Maslennikov, comandantul armatei 33, nu a scos de la pieptul său acest ordin şi nu l-a pus la pieptul locotenentului Maslov. Căci Maslennikov nu a comandat niciodată armata 33 şi nu a avut nici o legătură cu aceasta…

Aceste mărunte inadvertenţe le vede oricine. Numai să fii atent la mărunţişuri. Un veteran de război, Serghei Antonovici Buturlin, starşina-mitralior, a hotărît să sape mai adînc. A lămurit următoarele lucruri:

1. Cel mai înalt grad militar al „colonelului” Maslov a fost
de locotenent. Este privat de acest grad în 1945 prin sentinţa tribunalului militar al Grupării trupelor sovietice de ocupaţie din Germania. Mai simplu spus, Maslov nu este nici colonel şi nici măcar locotenent.

2. Maslov nu a participat la parada din Piaţa Roşie de pe 7 noiembrie 1941. Din septembrie 1941 şi pînă pe 16 aprilie 1942 s-a aflat în Ural.

3. În 1941 nu a fost pe front. Nu a luptat la Moscova. Nu a slujit în corpurile 1 şi 2 de cavalerie de gardă. Nu a trimis rapoarte generalilor Belov şi Dovator.

4. Pe front s-a aflat trei luni, din mai pînă în august 1942. După care a dispărut fără urmă.

5. Nu a fost decorat cu decoraţii de stat. Ordinul Slava gradul trei nr. 763027 nu-i aparţine. Nici ordinul Steaua Roşie, cu care se făIea Maslov, nu e al lui. Acest ordin nu a aparţinut niciodată generalului de armată Maslennikov, care cică l-ar fi scos de la piept.

6. Atestatul de participant la război seria 3, nr. 092488, cu ştampila comisariatului militar al oraşului Odinţovo a intrat în comisariatul militar. Însă atestatul nu a fost dat nimănui, a dispărut fără urmă din comisariatul militar, fără să fie completat. Maslov însuşi a completat acest atestat cu numele lui. La fel şi atestatul cu numărul 1 de participant la parada victoriei.

7. Legendarul cavalerist Maslov, „pe care îl ştia aproape întreaga armată, care era cunoscut chiar şi la Kremlin”, nu a avut onoarea de a fi participant la parada victoriei din Piaţa Roşie. A existat o circumstanţă care l-a împiedicat. Bravul călăreţ avea de executat zece luni de închisoare. A luat parte la parada victoriei pe priciul puşcăriei sau sub el.

Dar cel mai interesant este că, facîndu-şi termenul de puşcărie de la cap la coadă, cetăţeanul Maslov nu a fost reabilitat, nu i s-au ridicat antecedentele penale. Acest fapt ne conduce la noi cote de înţelegere. Din cinci milioane de soldaţi şi ofiţeri sovietici care au căzut prizonieri, au rămas în viaţă la sfîrşitul războiului circa două milioane. Un milion şi jumătate au fost aduşi înapoi în Uniunea Sovietică prin înşelăciune şi forţă şi au fost închişi în lagăre. După moartea lui Stalin, cei care au trecut şi prin aceasta au fost eliberaţi, reabilitaţi, li s-a ridicat condamnarea. Însă eroul nostru a făcut termenul, dar nu a fost reabilitat. Din aceasta rezultă că nu a fost închis pentru că a căzut

prizonier pur şi simplu, ci pentru ceva mult mai serios. A făcut cele zece luni pe dreptate.

Acestei istorii i-a pus punct un vechi şi vrednic adversar al meu, colonelul Vitali Ivanovici Moroz, redactor-şef adjunct la revista *Krasnaia Zvezda* (*Steaua roşie*). El a publicat un articol răsunător ca o palmă despre acest impostor: „Nu, Stalin nu se pregătea să primească parada victoriei călare pe un cal alb. S.N. Maslov a născocit legenda cum că el personal ar fi ales un cal docil şi ar fi devenit martorul involuntar al ruşinii întîmplate Comandantului Suprem" (*Krasnaia Zvezda*, 21 martie 2003).

Însă reamintesc faptul că problema nu este dacă a căzut sau nu Stalin de pe cal. Discuţia este alta: a înţeles Stalin sau nu a înţeles în 1945 că marea lui cauză este pierdută definitiv şi irevocabil?

Problema nu stă în ştiinţa de a conduce un cal, ci de absenţa motivaţiei pentru ceremonie. Pe atunci se făceau parade şi fără cai. La 7 septembrie 1945 s-a desfăşurat o paradă militară la Berlin cu participarea unor unităţi ale Armatei Roşii, dar şi a trupelor aliaţilor: ale britanicilor, americanilor, francezilor. Jukov a primit parada. Fără cal. Era şi oarecum jenant ca la mijlocul secolului XX, în faţa maşinilor americane, tu să joci calul în frîu. Erau alte vremuri.

Şi la 24 iunie 1945, la parada de la Moscova, fără a diminua semnificaţia momentului, ci, dimpotrivă, conferindu-i-se o nouă dimensiune, problema ştiinţei de a conduce un cal se putea rezolva radical: excluzînd total şi pentru totdeauna calul din repertoriul paradelor militare.

*

Fără să între în esenţa discuţiei, adversarii mei au folosit o dovadă indirectă: Stalin ardea de dorinţa de a primi parada! Se pregătea! Încerca! Iar dacă este aşa, reiese implacabil că Stalin împărtăşea bucuria victoriei cu

mulţimea, cu poporul său înşelat, înfricoşat, asuprit, mutilat, denaturat şi descumpănit.

Dar această dovadă are un mic neajuns: sursele primare. Acestea sînt două: martorul viu şi documentul.

Martorul, „colonelul” Maslov, s-a dovedit a fi un impostor, un escroc şi un şarlatan.

Iar documentul, „manuscrisul iniţial” al memoriilor lui Jukov, este scris de escroci şi şarlatani la fel de insolenţi şi de proşti. Totodată sînt şi impostori. Maslov s-a dat drept colonel, iar coloneii care au măsluit „manuscrisul iniţial” al memoriilor lui Jukov s-au dat drept mareşali.

Capitolul 4

Prinde falsificatorul!

Multe pagini ale cronicii de front au fost denaturate prin eforturile echipei ideologice stalinisto-brejneviste pînă au ajuns de nerecunoscut. Este suficient să spunem că mulţi ani au fost acceptate ca adevărate cifre „fabricate” despre prizonieri şi morţi. Nu cunoaştem numărul lor exact nici pînă acum.

General-colonel de justiţie A.I. Muranov, colonel de justiţie V.E. Zviaghinţev, *Dosar de mareşal, Andreevskii flag*, Moscova, 1966, p.135

1

Aşadar, problema nu e calul şi ştiinţa de a-l struni, ci faptul că Stalin a înţeles condamnarea istorică inevitabilă a Uniunii Sovietice în urma victoriei din primăvara lui 1945.

Dacă examinezi situaţia din clopotniţa de bîrne a unui sătuc, victoria este evidentă: a fost răufăcătorul Hitler,

Armata Roşie l-a lichidat, măreţia Comandantului Suprem este incontestabilă.

Însă dacă te urci în clopotniţa lui Ivan cel Mare, tabloul nu mai este atît de fericit. Da, Hitler a fost nimicit. Însă nu pentru aceasta l-a adus Stalin pe Hitler la putere, pentru ca apoi să-l sugrume pur şi simplu. Tot astfel, nu pentru aceasta a consolidat şi a sporit Stalin puterea militară germană după primul război mondial, pentru ca această putere să se abată asupra lui. Nu pentru aceasta, în august 1939, Stalin l-a eliberat pe Hitler din lanţ, pentru ca apoi să fugă de el pînă la zidurile Moscovei şi la Stalingrad. Stalin a semnat cu mîna lui Molotov la Moscova pactul de începere a celui de-al doilea război mondial. Avea oare pentru Stalin vreun sens „să salveze lumea de ciuma brună", dacă el însuşi a crescut şi a nutrit această ciumă, dacă el însuşi a dat drumul acestei ciume în Europa, dacă el însuşi a pus în funcţiune detonatorul celui de-al doilea război mondial?

Încă din momentul cuceririi puterii, bolşevicii „au aprins incendiul universal", dar tocmai în el au şi ars. Stalin a luat în calcul să se folosească de rezultatele viitoarelor campanii şi rapturi germane: lasă-l pe Hitler să ne cureţe nouă calea, să lichideze şi să subjuge toţi vecinii săi mai apropiaţi şi mai depărtaţi, să-şi împrăştie şi să-şi irosească astfel forţele… Timp de douăzeci de ani, Stalin a pregătit Armata Roşie şi întreaga ţară pentru un marş biruitor şi eliberator în Europa sărăcită de război, sfîrtecată şi năruită. Pentru această pregătire s-au cheltuit resurse fabuloase, pentru ea comuniştii au lichidat zeci de milioane de cetăţeni ai propriei ţări. În august 1939, Stalin a izbutit să ciocnească Germania cap în cap cu Marea Britanie şi Franţa. A rămas să aştepte momentul cînd fiarele europene se vor rupe în bucăţi unele pe altele…

Însă peste doi ani, în pofida proiectelor şi planurilor geniale, războiul a dat buzna asupra posesiunilor lui Stalin, iar conducătorul popoarelor a trebuit să lupte împotriva acelui duh necurat, pe care el însuşi l-a creat după chipul şi asemănarea sa. În acest război, Stalin a trebuit să consume resurse cu adevărat incredibile şi să bage din nou în

mormînt zeci de milioane dintre robii săi. Rezultatul acestei încercări: o ţară sărăcită, jefuită, pustiită, devitalizată, cîteva generaţii de bărbaţi complet distruse, capacitatea vitală a naţiunii subminată, perspectiva dezagregării, a decăderii definitive, a degradării şi pieirii.

După planul lui Stalin, în cursul războiului, Europa trebuia să fie rănită mortal, iar ţările ei să intre cu drepturi de „republici" în componenţa Uniunii Sovietice. Dar totul a ieşit pe dos. Rană mortală nu a primit decît Uniunea Sovietică. Polonia, Marea Britanie, Germania, Franţa, Italia – iată-le! Dar Uniunea Sovietică? Unde este ea? Unde s-a pierdut? Unde-i Armata Roşie? Ce a rămas din ea? Unde-i poporul sovietic biruitor?

Stalin a construit la Moscova Palatul Sovietelor pentru ca în acesta să primească în componenţa URSS noile republici pînă la ultima. Dar s-a întîmplat că în urma războiului nu s-au adăugat noi republici în componenţa URSS. Dimpotrivă, în cursul dezagregării de după război, toate republicile s-au desprins. Şi Rusia a rămas singură. Visul comuniştilor s-a înfăptuit invers. În momentul morţii lui Stalin, Moscova era capitala unei uniuni formate din 16 republici. În urma unei lupte crunte, timp de cîteva decenii, şi a unor victorii neîntrerupte în stăpînirea Kremlinului nu a mai rămas decît o singură republică. Ultima. Cine ştie ce o aşteaptă mîine!

În faţa noastră rămîn aceleaşi probleme nesoluţionate: cum de s-a întîmplat că Germania, absolut nepregătită de război, a reuşit să dea o lovitură mortală puternicei Uniuni Sovietice şi Armatei ei Roşii?

Cum se explică un final al celui de-al doilea război mondial atît de ruşinos pentru Uniunea Sovietică după o intrare briliantă în război?

2

Mareşalii şi academicienii noştri nu au dat răspunsuri la aceste întrebări. N-au timp să se ocupe cu fleacuri. Ei au o

treabă mult mai importantă: lupta împotriva celor care încearcă să denatureze glorioasa noastră istorie, să ponegrească măreţele biruinţe.

Nicăieri în lume bătălia împotriva falsificatorilor istoriei celui de-al doilea război mondial nu se duce cu atîta furie, cu atîta înverşunare, cruzime şi anvergură ca la noi în ţară. Răsfoieşti revistele de istorie militară de peste hotare... rar, foarte rar cîte un colonel îşi dă cu părerea... Dar la noi! La noi s-au ridicat la luptă masele de colonei. La noi sar generalii cu falanga de vergi, tunînd şi fulgerîndu-i pe neobrăzaţi cu articole şi declaraţii mînioase. Dar nu numai generali. În luptă sînt aruncate forţe cîtă frunză şi iarbă. Să ne plecăm capetele în faţa marii lor puteri: Statul-Major General! Academia de Ştiinţe! Academia de Ştiinţe Militare! Şi împreună cu acestea, institute de toate culorile şi calibrele, presa, radioul, televiziunea, legiunile de combatanţi de pe frontul nevăzut al Internetului sparg totul în cale, dau jos toate măştile. Duma de Stat nu a rămas nici ea deoparte, aleşii naţiunii s-au pronunţat clar şi categoric: la luptă împotriva falsificatorilor! Fără falsificare! Să apărăm adevărul istoriei! Pe cale legislativă!

Dar ce vorbesc eu de academicieni şi generali! Ce vorbesc eu de aleşii naţiunii şi de inginerii de suflete umane! La noi s-au ridicat la luptă cu falsificatorii istoriei războiului şi Forţele Armate. La noi organele care nu dorm niciodată se îngrijesc de problemă. Ba şi şeful guvernului... Dar nu numai... La noi însuşi Comandantul Suprem a ridicat sabia pedepsitoare a adevărului, gata să se abată asupra capului oricărei javre care îndrăzneşte să ponegrească. Anvergura luptei este de asemenea dimensiuni, ca şi incandescenţa patimilor, încît, pe nesimţite, chiar şi pentru luptătorii înşişi, cauza lor dreaptă şi sacră a devenit ideea naţională a noii Rusii libere şi democratice. Înţelepţii căutau în terfeloage prăfuite Ideea, iar aceasta a strălucit pe neaşteptate deasupra capetelor lor. A apărut din nou la noi Măreaţa Idee, iar aceasta constă în a feri trecutul nostru luminos de defăimări. Măreaţa Idee este bună prin aceea că este scumpă. Numai să scrii o nouă carte în zece volume!

Să mai pui de-o conferinţă! Să pui umărul la întărirea educaţiei patriotice! Să editezi o cărţulie accesibilă! Să faci un film şi să-l difuzezi! Să descoperi un document de arhivă şi să-i pui la stîlpul infamiei pe ticăloşi cu ajutorul documentului!

În acelaşi timp Măreaţa Idee este intangibilă. Oricîte conferinţe ai face, să nu te abaţi de la un fapt: războiul nu a fost eliberator. Canibalii şi vînătorii de capete comunişti, care au lichidat zeci de milioane dintre propriii cetăţeni, nu puteau să dea nimănui nici un fel de libertate. Aceasta pur şi simplu pentru că nu aveau motiv să lichideze libertatea în ţara lor şi să o ducă popoarelor vecine. Nici nu le trecea prin cap să bage după gratii şi după sîrmă ghimpată propriii oameni cu o mînă, iar cu cealaltă să rupă cătuşele popoarelor vecine. Nu aveau de ce să-i ţină pe oamenii lor în colhozuri, iar agricultorilor de peste hotare să le dăruiască pămînt şi dreptul unei gospodăriri libere şi creatoare.

Nici o carte de zece volume nu va putea să dovedească nimănui că cetele de robi ai comunismului, mînate cu mitralierele în ceafă de detaşamente coercitive, puteau fi libere. Nu puteau! Şi nu au fost. Pur şi simplu pentru că nu aveau nici o noţiune despre libertate. Pur şi simplu pentru că rezultatul dezastrului Germaniei a însemnat o consolidare nemaivăzută a puterii impostorilor şi denunţătorilor în propria ţară.

Şi oricîte articole şi cărţulii de popularizare ai edita, nu poţi să acoperi faptul că tovarăşul Stalin a intrat în război ca aliat al lui Hitler, că au împărţit şi au sfîşiat împreună Europa. Să nu fugim de trecut, dar să nici nu ştergem mundirul stropit de sînge al cuceritorului, să nu-l revopsim în culoarea albă a virtuţii imaculate: în 1941, principalele forţe ale Armatei Roşii au intrat în război pe teritoriile ocupate ale ţărilor vecine hăcuite şi supuse, iar în 1945 a încheiat războiul printr-o ocupaţie care s-a dorit a fi veşnică.

Aşadar, Marele Ţel – lichidarea falsificatorilor – este şi apropiat, şi irealizabil din principiu. La fel ca morcovul atîrnat de o nuia în faţa botului măgăruşului. În aceasta constă şi farmecul. Se poate lupta o veşnicie pentru adevărul istoriei. Luptătorilor pentru Idee le sînt garantate funcţii copioase, titluri onorifice, timp la radio şi noi miliarde pentru educaţia patriotică. Eu, un duşman atît de mic, mă mîndresc: am asigurat serviciul atîtor generali! Tovarăşi generali, să nu fi fost eu, vă apuca disperarea! Dar aşa, nici o disperare: premii, ordine, tiraje, simpozioane primitoare şi garanţii pe viaţă că nu intraţi în şomaj.

Există încă o cauză ce nu vă permite să daţi gata cu pumnul de fier al ideologiei de stat pe falsificatorii istoriei celui de-al doilea război mondial. Aceasta constă în faptul că principalii luptători împotriva falsificării sînt în acelaşi timp şi principalii falsificatori. La noi aşa s-a instituit în toate: cu hoţia luptă hoţii, însă nu cei mici, ci cei de la centru, iar cu corupţia funcţionarilor – cei mai corupţi dintre ei. Iar adevărul istoriei este apărat de cei care au fost puşi în funcţii ca să-l denatureze. Generalul-colonel D.A. Volkogonov, de exemplu, a fost principalul istoric militar. Însă puţin mai înainte a fost şeful direcţiei de propagandă specială a Direcţiei Politice Centrale, adică lătrăul de frunte al Armatei Sovietice. Vreme de 40 de ani, Volkogonov a predat marxism-leninismul, iar apoi i-au făcut vînt la istoria militară. S-a considerat că cel care este potcovit ideologic la toate cele patru picioare e în stare să hotărască.

Şi înainte de Volkogonov, şi după el ştiinţa istoriei militare de la noi nu a fost condusă de strategi, ci de agitatori şi flaşnete. De pildă, generalul-locotenent P.A. Jilin. El este, mă rog, şi doctor în ştiinţe, şi profesor universitar, şi membru corespondent, şi laureat a tot felul de premii. Dar înainte de a conduce Institutul de Istorie Militară al Ministerului Apărării al URSS, acest om de ştiinţă a ocupat înalta funcţie de prorector al Academiei de Ştiinţe Sociale de pe lîngă CC al PCUS, adică la şcoala poliloghiei marxiste.

Istoria militară din ţara noastră a trecut la categoria de agitaţie şi propagandă. În ţările normale istoria militară

este suverana şi mama tuturor ştiinţelor militare, dar la noi ea este seducătoarea din bordelul ideologic. Conduse de alde Telpuhovski, Jilin, Volkogonov, în ţara noastră au crescut generaţii întregi de generali şi mareşali complet ignoranţi.

Cărţile despre război din Uniunea Sovietică au fost scrise de oameni care ştiau prea puţin despre acesta. De exemplu, Ivan Stepanovici Konev, mareşal al Uniunii Sovietice, a stupefiat lumea cu informaţia că tancul german „Tiger" era dotat cu un tun de 100 mm (*Patruzeci şi cinci*, Voenizdat, Moscova, 1966, p.123). Din ziua marii cotituri de la Stalingrad, Armata Roşie a trecut în ofensivă şi cea mai înfricoşătoare fiară pe care a întîlnit-o în calea ei a fost „Tiger". Acest prădător era capabil să stăvilească avalanşele blindate ale Armatei Roşii, uneori extrem de puternice şi numeroase. Ca să poţi lupta cu el, trebuia să ştii în ce constă puterea şi slăbiciunea lui. Fiecare soldat de pe front era obligat să ţină minte principalele caracteristici tehnico-tactice ale Tiger-ului. Prima şi principala caracteristică a tancului, ca şi a oricărei alte arme, este capacitatea de distrugere. Militarii trebuiau să ţină minte mai întîi faţă de cine şi la ce distanţă este periculoasă această fiară, adică să memoreze caracteristicele acestui tun. Iar acestea încep cu calibrul. Fiecărui soldat i se băga în cap: 88 mm. Şi fiecărui sergent. Şi ofiţer. Şi general. Dar comandantul de front de la direcţia strategică generală a războiului, mareşalul Uniunii Sovietice I.S. Konev nu ştia acest lucru.

Mi se obiectează: nu şi-a scris el însuşi memoriile!

Nu e nevoie să mi se obiecteze. Ştiu şi eu că nu le-a scris el. Problema este alta: de ce nu le-a citit? Oare mareşalul nu era interesat să ia cunoştinţă măcar în fugă de propriile amintiri?

Şi încă o întrebare: cum de a trecut această prostie după verificarea Institutului de Istorie Militară al Ministerului Apărării şi a Secţiei de Istorie Militară a Statului-Major General? Şi cum de Editura Militară a Ministerului Apărării a putut să tipărească aşa ceva?

Iar aceasta nu este o greşeală de tipar.

Pe aceeaşi pagină, indivizii care au alcătuit memoriile mareşalului Konev au uluit omenirea progresistă cu următoarea descoperire: Tiger II era şi mai puternic. Din cauza faptului că în relatarea despre Tiger este amintită o singură caracteristică – calibrul tunului – fraza despre Tiger II este receptată în sensul că pe acesta se află un tun de calibru şi mai mare. Însă orice om normal care studiază independent războiul ştie că Tiger II avea tunul de acelaşi calibru – 88 mm.

La pagina precedentă, celebrul comandant de oşti Konev stupefiază pe cititori cu noutatea că tancul sovietic T-26 era de mare viteză. Cu alte cuvinte, indivizii care au scris memoriile mareşalului Konev nu aveau idee nu numai de tancurile germane, în special de cele puternice, dar nu aveau idee nici de tancurile sovietice, în cazul dat, de cele mai numeroase la data de 22 iunie 1941. Însă orice şcolar care se interesează de istoria războiului ştie că viteza maximă a lui T-26 este de 30 km/oră.

Este scuzabil că, intrînd în război, nu cunoşti nimic despre tancurile germane, dar cum să ierţi necunoaşterea propriei tehnici de luptă cu care erau dotate trupele din subordinea ta?

Iar dacă n-o cunoşti, măcar să fi tăcut. De ce ai decis să semnezi nişte memorii cu numele tău?

Acestea sînt doar trei exemple pe două pagini. Însă toate cărţile mareşalului Konev sînt formate numai din astfel de exemple. Toate acestea sînt traduse în limbi străine şi provoacă veselia maselor de cititori. Însă la noi nimeni nu reacţionează la aceasta. De 40 de ani se ţin după memoriile lui Konev conferinţe ale cititorilor în toate academiile şi şcolile militare, dar nimeni nu se enervează, nu protestează, nu scrie la repezeală articole, cărţi şi disertaţii de respingere. Însă nivelul de ignoranţă în memoriile lui Jukov este incomparabil mai înalt decît în memoriile lui Konev. Însă numeroşii mei critici parcă nici nu observă acest lucru. Însă necunoaşterea cunoştinţelor de bază dă naştere la o nouă necunoaştere, şi mai profundă.

Şi iată rezultatul.

În aprilie 2005 a avut loc o grandioasă conferinţă ştiinţifică: vipuşti, epoleţi, titluri ştiinţifice, rapoarte, dezbateri, şampanie. Generalul de armată A. Moskovski, adjunct al ministrului Apărării al Federaţiei Ruse, şeful secţiei de înarmare a Forţelor Militare ale FR, a rostit o cuvîntare epocală. Îngrozitor nu este că a trăncănit aiurea, ci că nimeni nu a ripostat. Bunăoară, generalul de armată Moskovski a destăinuit că, înainte cu doi ani de invazia Germaniei asupra URSS, în Uniunea Sovietică „s-au format 125 de divizii noi". Interesul generalului de armată este de înţeles. Lui i s-a ordonat să mintă că ţara noastră nu era pregătită deloc de război. Sau s-a pregătit de mîntuială.

Însă Uniunea Sovietică s-a pregătit. Şi încă destul de serios. Următorul raportor, generalul-colonel Nagoviţîn, adjunct al comandantului VVS, ar fi putut riposta: nu cu doi ani înainte, ci abia de la începutul lui iunie 1940 şi pînă la începutul lui iunie 1941, adică doar cu un an înainte, s-au format numai în VVS 79 de noi divizii de aviaţie. Dar adjunctul comandantului VVS, generalul-colonel Nagoviţîn nu se descurcă prea bine în probleme de aviaţie şi de aceea nu a obiectat.

Dar cineva dintre cei prezenţi ar fi putut adăuga: în acelaşi an s-au format 61 de divizii de tancuri. Bilanţul pe un singur an este de 140 de divizii numai de aviaţie şi tancuri. Însă diviziile de infanterie au fost cele mai multe. Ba încă şi motorizate. La trupele de desant aerian s-au format noi brigăzi (acestea sînt mai mici decît diviziile) şi corpuri de armată (acestea sînt mai mari decît diviziile), dar divizii ca atare n-au existat. Asta nu înseamnă totuşi că VDV-urile trebuie scoase din calcul. Dar în afară de acestea mai sînt corpurile de armată şi diviziile PVO, diviziile NKVD şi altele.

Generalul de armată Moskovski este un cugetător de calibrul lui Jukov. Pur şi simplu nu vorbeşte şi gîndeşte ca Jukov, dar face acest lucru cu o exactitate uluitoare, pînă la virgulă.

Mareşalul Uniunii Sovietice Jukov: „Din ianuarie 1939 şi

pînă pe 22 iunie 1941 Armata Roşie a primit peste 7.000 de tancuri. În 1941 industria a putut deja să dea circa 5.500 de tancuri de toate tipurile. În ceea ce priveşte KV şi T-34, la începutul războiului uzinele au reuşit să producă 1.861 de tancuri" (*Amintiri şi cugetări*, 1969, p.205).

Generalul de armată Moskovski: „Din ianuarie 1939 şi pînă pe 22 iunie 1941 Armata Roşie a primit peste 7.000 de tancuri. În 1941 industria a putut deja să dea circa 5.500 de tancuri de toate tipurile. În ceea ce priveşte noile tancuri de tipul KV şi T-34, la începutul războiului uzinele au reuşit să producă 1.861 de tancuri" (*Krasnaia Zvezda*, 13 aprilie, 2005).

Aceste cifre sînt de mult combătute. Îi recomand generalului Moskovski şi tuturor celor care îl aplaudă *Culegerea de statistică nr.1* publicată de Ministerul Apărării în 1994: la 21 iunie erau 711 tancuri KV, T-34 – exact 1.400. Îndreptarul este bun prin aceea că indică cine, cînd şi cîte tancuri a produs, care uzină, cînd, cui şi cîte a expediat. Cifrele din *Culegerea de statistică* sînt fundamentate şi confirmate de datele de arhivă, iar datele generalului Moskovski sînt luate din memoriile mincinoase ale ignorantului Mareşal al Victoriei.

4

Mai departe generalul de armată a declarat că industria sovietică a produs în timpul războiului 490.000 de tunuri de artilerie…

Istoria problemei este următoarea: în anii '60 ai secolului XX această cifră era oficială. A băgat-o Jukov în „cea mai adevărată carte despre război". În 1974, Jukov a murit, iar cu timpul cifra s-a modificat: în anii războiului industria sovietică nu a produs 490.000 de tunuri şi aruncătoare de mine de toate calibrele, ci 825.000. După cum vedem, diferenţa nu e mică – 335.000 de guri de foc. O treime de milion. Totodată au fost reexaminate cifrele producţiei de avioane, de tancuri şi de alte arme. Noua cifră

este notată în *Enciclopedia Militară Sovietică*. Iar aceasta este semnată de mareşalul Uniunii Sovietice A.A. Greciko, de amiralul Flotei Uniunii Sovietice S.G. Gorşkov, mareşalul de aviaţie P.S. Kutahov, generalii de armată A.A. Epişev, S.P. Ivanov, N.V. Ogarkov, I.G. Pavlovski, I.E. Şavrov, I.N. Şkadov, un pluton întreg de generali-colonei, o legiune şi jumătate de academicieni, profesori şi doctori docenţi.

Ce-i de făcut cu răposatul Jukov? Să se insiste în continuare pe cifrele incorecte, vădit micşorate, care i-au fost strecurate de o mînă diavolească? Nu, fireşte! Răposatul Mareşal al Victoriei şi-a corectat ferm greşeala. Dar ca să nu apară discuţii nedorite, a apărut o notiţă: această cifră nu este luată din pod, ci este transcrisă din *Enciclopedia Militară Sovietică* – Voenizdat, Moscova, 1976, vol.2, p.66.

Acesta este încă un exemplu de trezire a memoriei răposatei căpetenii de oşti.

Necazul generalului de armată Moskovski este că gîndeşte conform cu prima ediţie a memoriilor lui Jukov. Însă timpul trece. Nimeni nu obiectează, la vremea ei prima ediţie a *Amintirilor şi cugetărilor* a fost cea mai adevărată carte despre război. Dar acest fapt a durat foarte puţin. Pînă în momentul în care a ieşit a doua ediţie, care o dădea totalmente peste cap pe prima. Iar pe urmă a ieşit a treia ediţie, care le respingea pe primele două. Memoriile lui Jukov sînt bune în sensul că în orice moment ele corespund pe deplin liniei oficiale a zilei. Apar noi fapte, noi interpretări ale istoriei, noi documente şi cifre, iar în conformitate cu acestea se schimbă şi opiniile lui Jukov.

Generalul de armată Moskovski nu a înţeles un adevăr simplu: *Amintirile şi cugetările* sînt fundamentul tuturor fundamentelor. Dar nu trebuie să te bazezi pe prima ediţie care-ţi cade în mînă, ci doar pe aceea care, la un moment dat, este ultima. În prezent este valabilă ediţia a treisprezecea. Şi numai ea poate fi considerată cea mai adevărată carte despre război. Toate celelalte precedente sînt aiureli, fleacuri şi minciuni. Răposatul Jukov merge într-un picior de la o vreme, dar generalul în viaţă Moskovski

nu-l poate ajunge din cauza opiniilor care se schimbă năvalnic.

Şi stau în sală gradele superioare, bat din palme. Pentru ei dracul e unul singur: ce mi-e 490.000 de tunuri şi aruncătoare de mine, ce mi-e 825.000. Devin interesaţi doar atunci cînd vine vorba de veniturile lor personale. Diferenţa de 335.000 îi lasă rece.

5

Deşi mai este posibilă o variantă. Pur şi simplu ştiinţa noastră istorico-militară a ajuns la o concluzie indubitabilă: cifra iniţială de 490.000 este totuşi corectă. Iar 825.000 este o născocire a mareşalului Greciko, precum şi a lui Epişev şi Ogarkov, care s-au raliat cu el. Dacă este aşa, este interesant de urmărit cum va reacţiona la noua cifră (adică la cea veche) răposatul mareşal Jukov? Nu cumva în cea mai nouă ediţie se va întoarce la cifra iniţială? La început a declarat 490.000, apoi, după moarte, 825.000, iar după aceasta – din nou 490.000.

Între timp, Organul Central al Ministerului Apărării a clarificat: în anii războiului, „frontul a primit 300.000 de tunuri” (*Krasnaia Zvezda*, 7 mai 2005).

Aceeaşi revistă informa în acelaşi număr: „Pe perioada războiului muncitorii din spatele frontului au dat acestuia 96.000 de tancuri, 108.000 de avioane, circa 2.000.000 de tunuri de artilerie şi aruncătoare de mine de diferite calibre”.

Înţeleg că ministrul Apărării nu cunoaşte toate fineţurile activităţii militare. Dar aici nu e vorba de fineţuri! După părerea mea, ministrul Apărării trebuie să citească principala revistă militară. Admit că ministrul nu înţelege nimic despre laserele verzi. E scuzabil. Interesant însă este dacă domnul ministru sesizează diferenţa: 300.000 sau 2.000.000?

Dacă cineva ar spune: mai înainte am crezut aşa, iar acum considerăm altminteri. Dar nu. Cifrele diferite se

învecinează în regim de convieţuire paşnică: şi 300.000 de tunuri şi aruncătoare de mine, şi 490.000, şi 825.000, şi „circa 2.000.000”.

Cred că pînă şi un debil beat şi-ar putea da seama: aici ceva nu e în regulă. Doar una dintre aceste cifre poate fi corectă. Însă toate patru deodată nu pot fi corecte. Dar iată că strategii noştri Moskovski şi Baluev nu sînt capabili de un asemenea efort mintal. Cel mai de mirare este că vorbim de cifre oficiale, declarate întregii lumi de persoane de mare răspundere (am în vedere funcţiile lor, nu faptele).

Divergenţa de opinii în statistica de avioane şi tancuri nu impresionează atît de mult, însă prezintă interes. Şi aici convieţuiesc în pace cifre extrem de diferite raportate oficial de Ministerul Apărării şi de Statul-Major General. Acestea sînt raportate nu pur şi simplu în acelaşi an, ci, după cum am văzut, în aceeaşi zi şi în aceeaşi revistă. E drept, la pagini diferite.

Uniunea Sovietică a produs în timpul războiului 108.000 de avioane de luptă. Dar poate că 112.000. Sau 134.000. Sau 136.000. Sau 137.000. Fiecare îşi poate alege orice cifră. Şi fiecare va fi corectă. Şi fiecare are confirmarea oficială a Ministerului Apărării al Federaţiei Ruse.

S-au produs 96.000 de tancuri. Ori 102.000. Ori 108.200.

6

Pe fondul acestor exemple, fiecare îşi poate imagina şi singur ce se petrece în alte domenii ale ştiinţei istoriei militare ruse. De exemplu, în problema privind pierderile omeneşti în război. Este uşor să calculezi cîte divizii au fost în Armata Roşie în ajunul războiului. Astăzi, orice şcolar, folosind sursele date la iveală, este capabil să facă o listă a tuturor diviziilor cu indicarea numelui comandantului, a locului de dislocare, a subordonării, a capacităţii de luptă. Dar ministrul Apărării, adjuncţii săi, comandanţii de armate şi toate structurile inferioare, în mîinile cărora se află

arhivele secrete şi strict secrete, nu sînt capabili de acest lucru. Ei nu cunosc numărul de divizii ale Armatei Roşii la 22 iunie 1941 nici măcar aproximativ.

Nici măcar pe departe nu îşi reprezintă în minte cîte şi ce fel de arme avea armata în preajma invaziei germane şi cîte a primit în cursul războiului. Ar fi fost simplu dacă ar fi mers pe o anumită linie. Atunci lucrurile ar fi fost clare: oamenii greşesc şi se înşală. Dar nu e aşa. Strategii noştri dau cifre diferite în acelaşi timp.

Este uşor de calculat cîte tancuri, tunuri şi avioane a produs industria în cursul războiului. Fiindcă nu toate arhivele militare au ars. Deoarece, începînd din octombrie 1938, din ordinul lui Stalin, în fiecare seară, fiecare director de uzină militară dădea socoteală în faţa Moscovei de îndeplinirea planului zilnic de lucru. Dacă minţeai, erai împuşcat. Nu puteai înşela, fiindcă exista un client – armata. De pildă, industria raporta că a predat o sută de tancuri, iar armata a primit nouăzeci. Unde sînt celelalte? Aşadar, avînd toate datele statistice, Ministerul Apărării al Federaţiei Ruse operează cu maximă convingere, în una şi aceeaşi zi, cu date conform cărora armata a primit 300.000 de tunuri şi totodată „aproape 2.000.000 de tunuri”. Imaginaţi-vă ce se întîmplă în domeniul pierderilor în oameni, unde calculul se referă la zeci de milioane, unde statistica e încurcată, contradictorie, îndoielnică sau nici măcar nu s-a făcut o numărare în cursul luptelor.

Paradoxul este următorul: cei mai ignoranţi generali din lume s-au adunat la Ministerul Apărării şi la Statul-Major General al Rusiei. Iar cea mai furibundă luptă pentru adevărul istoriei se duce la noi.

Chiar cu aceşti generali.

Iar istoria războiului, în fiecare nouă etapă, se prezintă sub o înfăţişare complet nouă, însă întotdeauna seducătoare. Istoria războiului îşi schimbă într-o clipită înfăţişarea în conformitate cu poftele lubrice ale fiecărui nou client.

*

Uimitor: împotriva *Spărgătorului de gheaţă* s-a scris deja un morman de cărţi, s-au susţinut o mulţime de disertaţii doctorale. Şi am fost demascat, şi mi s-a căutat nod în papură… Dar nimeni nu vrea să observe ignoranţa crasă a generalilor noştri, care sporeşte dezmăţat în megatone de prostie.

Capitolul 5

Din timpurile căderii Imperiului Roman

Uniunea Sovietică a fost construită de aşa natură, încît a ieşit la suprafaţă cu precădere gunoiul. Gunoiul laş şi prost.

Iulia Latînina, *Sîntem conduşi de viruşi*

1

Pilotul de încercare emerit A.A. Şcerbakov, Erou al Uniunii Sovietice, fiu de membru supleant al Biroului Politic, de secretar CC VKP (b), m-a executat cu uşurinţă. Am pomenit odată în treacăt despre avionul german Me-209, iar el m-a demascat imediat că sînt ignorant: nu a existat un asemenea avion! Dar, în timp ce tuna şi fulgera pe ogorul istoriei militare, a adăugat în calitate de supliment gratuit cîte ceva despre profilul meu moral şi despre fărădelegile săvîrşite.

Şi imediat o haită întreagă de lătrăi a şi sărit la mine: nu a existat un asemenea avion! Ura! *Spărgătorul de gheaţă* este dezminţit!

Toţi bat în bordul *Spărgătorului de gheaţă* cu noi cărţi demascatoare. Ca nişte torpile. Numărul cărţilor-torpilă a trecut de treizeci. Iar numărul de articole nu mai poate fi

calculat. În fiecare nouă carte sînt înfierat şi demascat. Un argument-cheie: ne minţi în privinţa lui Me-209, un asemenea avion nu a existat! Cum mai pot să cred în *Spărgătorul de gheaţă* dacă tu susţii o asemenea prostie?

Sînt vînat la amănunte. Ar părea că n-are importanţă la urma urmei dacă a existat sau nu un asemenea avion. În sistemul demonstraţiilor mele de istorie, acest avion nu intră nicidecum. Pur şi simplu o dată (o singură dată!), laolaltă cu o mulţime de alte fapte, am numit acest nenorocit Me-209. Să admitem că nu a existat. Să admitem, am greşit. Ce se schimbă din cauza asta?

Însă nu. Cuvîntul nu e vrabie. Nu-l poţi răsuci, nu-l poţi învîrti cum vrei. Dacă te încurci în astfel de fleacuri, te anunţă triumfător criticii, cum se mai poate crede în toate scrierile tale? Dacă ai scris aşa ceva, fie şi o singură dată, atunci răspunde!

Răspund: nu mă încurc în fleacuri! Experţi isteţi şi dezgheţaţi au găsit în cărţile mele o puzderie de greşeli. Nu reacţionez la mulţimea de şicane şi observaţii. Pentru că nu face să răspund la toate. Dar se creează impresia, dacă nu polemizez cu clănţăii, că nu am ce replica. Însă eu nu răspund la o mulţime de observaţii din alt motiv. Din simplul motiv că aceste şicane şi observaţii sînt în marea lor majoritate prosteşti. Cum este aceasta despre Me-209.

Înainte să mă acuze pe mine de ignoranţă, merituosul pilot de încercare era obligat pur şi simplu să răsfoiască îndrumarele, revistele şi cărţile necesare. Cred că ar fi fost interesant pentru aviatorul de încercare să afle cîte ceva despre aviaţie. Nu-i aşa?

În *Spărgătorul de gheaţă* este vorba despre al doilea război mondial, mai precis despre declanşarea acestuia. Deci în momentul declanşării celui de-al doilea război mondial, Me-209 nu numai că exista pur şi simplu, ci era cel mai celebru avion din lume. Ceva în genul lui „Concorde” în 1970.

Înainte de-al doilea război mondial, cursa se dădea pentru distanţa de zbor, pentru înălţime, manevrabilitate, pentru capacitatea de transport. Însă în primul rînd pentru

viteză. Iar Stalin şi Hitler acordau cea mai mare atenţie vitezei.

La 20 aprilie 1939, Germania sărbătorea ziua de naştere a lui Adolf Hitler. Împlinise 50 de ani. La 26 aprilie, pilotul de încercare Fritz Vendel, ca un cadou pentru Führer, a stabilit un record mondial de viteză, 755,138 km/oră, pe avionul Me-209. Vendel a devenit omul de pe planeta Pămînt care se deplasa cel mai repede. Pînă la 1 septembrie 1939 recordul său nu a fost bătut. Subliniez, este vorba despre un record mondial de viteză *oficial*.

Dacă un om de pe stradă nu ştie despre Gagarin şi despre nava „Vostok", nu e nimic grav. Dacă despre Gagarin şi „Vostok" nu a auzit niciodată un cosmonaut, atunci lucrurile devin serioase. Dar atîta vreme cît tace, mai poate fi suportabil. Îngrozitor este cînd un cosmonaut se apucă să demonstreze furibund că nu a existat niciodată Gagarin şi nici „Vostok". Ba încă nu susţine acest lucru într-un cerc restrîns de prieteni, ci trage clopotele în întreaga lume.

Exact astfel se comportă aviatorul de încercare Şcerbakov, care nu are nici măcar o noţiune aproximativă despre aviaţie, care nu numai că nu a auzit despre Vendel şi Me-209, dar se apucă în *Revista de istorie militară* să nege existenţa lor.

Mai dramatic decît faptul că pilotul de încercare nu cunoaşte noţiunile elementare ale profesiunii sale este că nu conştientizează neştiinţa lui. Mai insolentă decît ignoranţa timidului nu este decît ignoranţa agresivă. Şi este mare păcat că istoria militară a statului rus este condusă de oameni cu un asemenea orizont cultural şi cu un nivel de cunoştinţe în domeniul aviaţiei precum ale acestui pilot de încercare emerit. Dacă nu cumva şi mai coborîte.

Tovarăşii oameni de ştiinţă de la *Revista de istorie militară* ar fi putut să-i şoptească pilotului emerit: nu te fă de ruşine, aviaţia nu e tema ta. Însă din cine ştie ce motiv nu au făcut acest lucru. Şi rîde de noi întreaga lume. *Revista de istorie militară* intră în bibliotecile tuturor ţărilor civilizate. Iar lumea se isterizează: dacă ruşii se încred şi

lasă armamentul pe mîna unor asemenea incompetenţi agresivi, atunci trebuie să fim gata pentru orice.

2

La descoperirea cetăţeanului Şcerbakov, gloatele cenuşii ale criticilor mei au răspuns cu efuziuni furtunoase de entuziasm. Redacţia *Revistei de istorie militară* nu a fost asaltată de dezminţiri şi proteste. Dimpotrivă. S-au adunat o droaie de defăimători care au elogiat descoperirea pilotului Şcerbakov şi au facut-o cunoscută ca argument care nimiceşte de tot *Spărgătorul de gheaţă*.

Povestea cu Me-209 în calitate de argument anti-*Spărgător* a fost folosită public de:

– generalul de armată M. Gareev;
– generalul-colonel I. Gorkov;
– generalul-maior I. Solnîşkov;
– I. Muhin;
– G. Baranovski;
– G. Ivaniţki;
– A. Lanşcikov.

Şi încă un pluton de oameni de ştiinţă: nu a existat un asemenea avion! Drept urmare, *Spărgătorul de gheaţă* este scufundat!

Amintesc istoricilor de vază pomeniţi şi la fel de serioaselor căpetenii militare că Me-209 a fost la vremea lui studiat în detaliu de constructorii sovietici de avioane. Pe el au zburat glorioşii noştri piloţi de încercare, printre care şi S.P. Suprun. Aceia erau altfel de oameni. Ei cunoşteau aviaţia, iubeau aviaţia.

Cum de a putut fi studiat de către constructorii şi aviatorii noştri un avion german strict secret? Foarte simplu. Stalin, repet, acorda o atenţie deosebită vitezei avioanelor. De aceea a ordonat să se cumpere în Germania 36 dintre cele mai noi avioane de 12 tipuri. Marele cîrmaci al proletariatului mondial nu putea trece pe lîngă o maşină de zbor care zboară mai repede decît toate din lume.

Iar naivul Hitler, după cum se ştie, avea încredere nemărginită (pînă la un moment dat) în Stalin. Hitler a vîndut cele mai bune avioane ale sale. Printre acestea şi Me-209. Nu le-a vîndut pentru utilizarea în luptă de către Armata Roşie, ci anume pentru studierea lor detaliată. Mai pe scurt, Hitler nu a vîndut avioane, ci secrete.

Hitler a vîndut secretele de aviaţie în 1940. Cînd Germania deja începuse să fie absorbită de mlaştina celui de-al doilea război mondial. Hitler nu mai avea ieşire din această mlaştină. Se înnămolise.

În ce măsură trebuia să creadă în Stalin? În măsura în care avea nevoie de materii prime strategice, astfel că în cursul războiului a vîndut secretele militare şi tehnologice în schimbul petrolului şi cerealelor!

Se spune că Hitler nu-i lua în considerare pe ruşi, nu credea că aceştia pot să-şi însuşească ceva sau să copieze. De aceea nu se temea.

Corect. Dar nu trebuie să excludem şi altă posibilitate. Stalin putea să împartă secretele lui Hitler cu Churchill şi Roosevelt. Să se folosească el însuşi, ba să-şi recupereze şi toate cheltuielile. Cu vîrf şi îndesat (ceea ce, de altfel, a şi făcut).

Dar Hitler nu avea ieşire. Trebuia să vîndă chiar şi secretele ce ţineau de aviaţie şi marină.

Testele celor mai noi avioane germane, printre care şi Me-209, s-au desfăşurat lîngă Moscova, la Institutul de Testare a Zborului, care în prezent poartă numele celebrului pilot de încercare Gromov. Ar fi interesant de ştiut dacă Şcerbakov a auzit vreodată de Gromov şi de Institutul de Testare a Zborului. Sau se va repezi iarăşi să nege existenţa lor?

3

În ultimii ani, în Rusia s-a făcut cu adevărat un salt gigantic în studierea istoriei militare. Ce-i drept, există şi neajunsuri izolate...

Studierea istoriei se face de către entuziaşti. Statul a fost dat la o parte.

Dar apare o problemă: de ce este nevoie, în general vorbind, de istoria militară?

Pentru că un militar nu poate fi conceput fără ea.

Istoria militară este fundaţia şi temelia tuturor ştiinţelor militare. Iată o regulă care nu suportă excepţii: generalul care nu ştie istorie militară nu este capabil să poarte un război modern.

De exemplu: Jukov a băgat în mormînt la Berlin două armate de tancuri de gardă – 1 şi 2. Însă despre acest lucru nu se aminteşte în şcolile şi academiile militare. Istoria militară în Uniunea Sovietică se studiază pe exemple eroice: Ura! Înainte! Dar despre faptul că a părăsi mari unităţi şi formaţii de tancuri la asaltul unor oraşe este o crimă nu se aminteşte. De ce să nu răscolim trecutul? Istoria militară s-a predat la acelaşi nivel, la care alde Ozerov şi-a încropit epopeile despre război. Drept urmare a unei asemenea studieri, purtînd amprenta „capodoperelor” lui Ozerov, un anume ministru al Apărării a deplasat eroic tancurile la Groznîi exact cum le-a deplasat Jukov la Berlin.

Rezultatul a fost exact acelaşi.

Acum un nou Ozerov va slăvi eroismul, iar noilor generaţii le vor fi de-acum prezentate două episoade istorice grăitoare, nu numai unul, pe baza cărora se vor forma viitorii strategi: Ura! Ura! Tot înainte! Cu tancurile pe străzile oraşelor!

Întrebarea este: cine răspunde la momentul actual de ştiinţa militar-istorică naţională?

Răspuns: ministrul Apărării şi şeful Statului-Major General.

Ce poţi să-i ceri ministrului Apărării?

Ministrul Apărării Rusiei e străin de cauză.

Conform repartiţiei funcţiilor, primul adjunct al ministrului Apărării, şeful Statului-Major General, generalul de armată I.N. Baluevski trebuia să ia frîiele în mîinile sale bătătorite. Trebuia să aprecieze situaţia, să ia deciziile corespunzătoare şi să dea un ordin.

Situaţia este cum nu se poate mai simplă: sîntem unica ţară din lume în care istoria celui de-al doilea război mondial nu se studiază la nivel de stat. După 60 de ani de eforturi stăruitoare, Direcţia de istorie militară a Statului-Major General, Institutul de Istorie Militară al Ministerului Apărării, o puzderie de catedre de la academiile şi şcolile militare nu s-au învrednicit nici măcar să calculeze diviziile care erau în Armata Roşie la 22 iunie 1941.

Dacă este aşa, hotărîrea care se impune este simplă: să se interzică orice luări de cuvînt ale persoanelor oficiale în problemele legate de istoria celui de-al doilea război mondial, să se interzică revistei *Krasnaia Zvezda* şi altor reviste şi publicaţii militare să mai publice materiale despre război.

Cînd se vor introduce reguli elementare în ştiinţa istorico-militară, cînd se vor strînge, prelucra şi verifica informaţiile de bază despre război, atunci interdicţia se va putea ridica. Altfel, ministrul Apărării, şefii lui direcţi şi nemijlociţi, precum şi subordonaţii lui vor arăta extrem de prost în ochii lumii întregi.

La fel de ciudat arată şi autorii de manuale pentru şcolile şi instituţiile de învăţămînt superior. Dar despre ce manuale poate fi vorba, dacă statul impotent nu este capabil să-şi scrie propria istorie? Ce să înveţi generaţia care creşte? Pe baza a ce să fie alcătuite manualele, dacă versiunea oficială a războiului nu s-a descoperit încă?

Nu ar fi mai simplu să anulăm predarea capitolului despre război în şcoli şi în alte instituţii de învăţămînt? O onestitate elementară impune ca toţi profesorii să se adreseze elevilor cu o lămurire: copii, leneşii noştri academicieni şi mareşali, irosind milioanele şi miliardele statului, înnegrind mormane de hîrtie, pierzînd vremea degeaba decenii întregi, nu au fost deocamdată capabili să scrie o istorie oficială a războiului.

Recunoscînd acest întristător fapt, urmează să fie luate măsuri...

Ce face şeful Statului-Major General, generalul de armată Baluevski?

El face exact invers decît o cere situaţia. El stimulează grandioase adunături de generali, amirali şi academicieni de istorie militară lipsiţi de griji.

Pe generalul de armată Baluevski însuşi nu-l dau afară cunoştinţele în domeniul ştiinţei militare. Iar rezultatul – ca al lui Jukov la Berlin. Iată numai o bucăţică dintr-un articol vast al lui Baluevski în *Krasmia Zvezda* din 7 mai 2005: „Este cu neputinţă de descris tot ce s-a petrecut între Vistula şi Oder în primele luni ale lui 1945. Europa nu a mai cunoscut aşa ceva din timpurile căderii Imperiului Roman”.

Operaţiunea Vistula-Oder este piscul artei militare şi obiectul mîndriei fără de măsură al conducerii noastre militare. Generalul Baluevski nu exprimă opinia sa. El citează un general german şi subliniază: vedeţi cum apreciază un general hitlerist măiestria strategică a corpului de comandă superior al Armatei Roşii!

Acest citat a dus o viaţă lungă şi fericită. Nu trece anul fără să nu răsune de zeci de ori în lucrările oficiale pe teme de război: „... din timpurile căderii Imperiului Roman”... Astfel de fraze umplu de mîndrie inimile participanţilor la grandioasele conferinţe şi simpozioane.

Ar fi mai bine dacă strategii noştri ar citi ei înşişi cărţile, dacă şi-ar pregăti ei înşişi rapoartele şi ar alege citate pentru acestea, şi nu s-ar baza pe ceea ce bagă în lucrări nişte referenţi dezordonaţi. Sînt convins că în acest caz nici unul dintre conducătorii militari cu răspundere nu ar mai repeta citatul generalului german despre operaţiunea Vistula-Oder.

În fiecare sferă a activităţii noastre s-a urzit un bagaj de sentinţe formale care trebuie debitate la ocaziile solemne de la înaltele tribune. Dar dacă generalii noştri ar fi deprinşi să pătrundă în esenţa chestiunii, să ia seama la mărunţişuri, atunci balonul de citate cu care jonglează înaintea onoratului public ar fi demult schimbat.

În acest caz, din rezerva de serviciu a strategilor noştri ar fi şters pentru totdeauna, sînt convins de asta, pasajul conform căruia Europa nu a cunoscut aşa ceva din timpurile... De fapt, ar fi uitate de mult şi alte zeci de

asemenea citate.

Istoria problemei stă în felul următor.

4

Stalin a înţeles că istoria războiului dintre Uniunea Sovietică şi Germania nu trebuie scrisă. Istoria aceasta nu era prea plăcută. Rămînea ori să taci, ori să minţi la nesfîrşit, fără limite.

Stalin a ales tăcerea.

În timpul lui Stalin nu s-au intreprins încercări de a scrie istoria războiului. Rîvna cîtorva strategi de a alcătui şi publica amintirile proprii a fost curmată hotărît. În loc de cercetări ştiinţifice şi amintiri ale generalilor, a fost publicată o culegere de cuvîntări ale tovarăşului Stalin: Fraţi şi surori… Eu, dragi prieteni, mă adresez vouă!

Şi asta-i tot.

Iar după Stalin s-au căţărat pe tron un buluc de conducători – conducere colectivă! În toamna lui 1957, după un şir neîntrerupt de încăierări furibunde, la vîrful puterii au rămas doi: Jukov şi Hruşciov (apropo, „juk” înseamnă „juk”, iar „hruşci” în limba ucraineană înseamnă tot „juk”*).

Aceşti doi şarlatani au hotărît să ticluiască istoria războiului, ştiind dinainte că nu se poate spune adevărul. Dar dacă adevărul va fi dat la o parte, ce va rămîne?

Monumentala lucrare Hruşciov-Jukov (mai exact Jukov-Hruşciov) trebuia să afirme peste veacuri o idee de bază: războiul nu a fost condus de Comandantul Suprem, ci de locţiitorul său, Gheorghe pe calul alb, pe care Hruşciov l-a inspirat şi binecuvîntat pentru săvîrşirea unor fapte eroice.

La 12 septembrie 1957 a început munca la lucrarea capitală în cinci volume *Istoria Marelui război pentru apărarea patriei*. În acelaşi timp au apărut şi alte cărţi care au fost menite în principal să susţină şi să îmbogăţească

---

* „Juk” înseamnă în limba rusă „gîndac”, dar are şi sensul figurat de „şmecher, şarlatan, potlogar" (n. tr.).

mitologia Kremlinului. La 24 septembrie 1957 a apărut cartea *Luptele de tancuri* a generalului german Mellentin. Redactor al cărţii era generalul-locotenent al trupelor de tancuri A.P. Panfilov, prim-locţiitor al şefului GRU, Erou al Uniunii Sovietice. În această carte se face aprecierea în privinţa operaţiunii Armatei Roşii de pe Vistula-Oder: „Este cu neputinţă de descris ceea ce s-a petrecut între Vistula şi Oder… Europa nu a mai cunoscut aşa ceva…”

După cum recunoaşte generalul hitlerist înfrînt, în etapa finală a războiului trupele lui Jukov şi Konev au demonstrat un nivel al artei militare pe care Europa nu l-a mai cunoscut în ultimii o mie cinci sute de ani. În această frază se spune absolut clar că talentul de cîrmuitori de oşti al mareşalilor şi generalilor sovietici din ultimele luni ale războiului a atins un asemenea nivel şi o asemenea strălucire, de care n-au avut parte nici Bonaparte cu Kutuzov şi Cromwell, nici Frederic cel Mare cu Turenne şi Condé. Fraza e măgulitoare. Propriu-zis, datorită acestui citat volumul a fost tradus şi publicat.

Cartea nici n-a ajuns la tipografie, că a şi început să fie citată. Pe 8 octombrie 1957, luînd cuvîntul în faţa marelui cîrmaci al Iugoslaviei, Jukov a dat citire unui fragment din ea. „A parcurs”, cum s-ar exprima noii amatori ai exprimării elegante. Iar în timp ce Strategul se relaxa în compania tovarăşilor iugoslavi şi albanezi, scumpii săi tovarăşi de idei de la Kremlin i-au făcut o critică aspră şi l-au dat afară din gaşcă pe marele conducător de oşti.

Astfel, Jukov a terminat cu munca de conducere şi totodată a terminat şi cu munca la grandioasa cercetare istorică. În locul cărţii în cinci volume, peste trei ani a început să se publice o carte în şase volume, iar fundamentala idee a acesteia era cu totul alta: războiul a fost cîştigat de Hruşciov.

Fraza „Europa nu a mai cunoscut aşa ceva din timpurile…” a fost introdusă şi în istoria hruşciovistă a războiului (volumul 5, p.91), dar cu această ocazie numele lui Jukov era amintit printre altele.

De altminteri, nici Stalin nu era tratat prea binevoitor în

această istorie oficială a războiului. Iată un exemplu de mod de abordare a adevărului istoric. În 1945 au fost instituite medaliile „Pentru victoria asupra Germaniei”, „Pentru victoria asupra Japoniei”, „Pentru munca eroică în Marele război pentru apărarea patriei”. Pe reversul acestor medalii se afla profilul lui Stalin. Faptul era de la sine înţeles – el era Comandant Suprem şi, în afară de aceasta, a fost şef al guvernului pe toată durata războiului. Redactorii cărţii hruşcioviste în şase volume au prezentat şi reproducerile acestor medalii pe coală color inserată. Pentru cele trei medalii nu s-au zgîrcit: au folosit o pagină întreagă. Însă pe aceste reproduceri nu apare profilul lui Stalin!

Sînt un pasionat colecţionar de decoraţii militare. M-au atras încă din copilărie. Şi iată ce situaţie: tatăl meu avea la veston, pe lîngă alte decoraţii, două medalii cu profilul lui Stalin – pentru Germania şi pentru Japonia. În momentul în care a ieşit de sub tipar ultimul volum al istoriei oficiale a lui Hruşciov, nu trecuseră nici douăzeci de ani de la momentul încheierii războiului, de aceea majoritatea bărbaţilor din Uniunea Sovietică în vîrstă de la patruzeci de ani şi mai mult şi chiar multe femei aveau una, ba chiar şi două astfel de medalii. Iar la sărbători, toţi cei care au luptat şi care au muncit din greu în spatele frontului ieşeau pe străzi cu aceste medalii. Milioane de oameni îl aveau la piept pe Stalin. Şi deodată iese de sub tipar istoria oficială a războiului, iar în aceasta – o măsluire neruşinată în văzul tuturor.

Dacă lingăii care au plăsmuit istoria războiului, în care l-au declarat figură centrală pe Hruşciov, nu voiau să amintească de Stalin, puteau să renunţe pur şi simplu la reproducerea acestor medalii. Ar fi fost nedrept şi necinstit faţă de zecile de milioane de oameni care au dobîndit cu sînge aceste medalii. Însă în acest caz măcar nu ar fi existat falsul şi neruşinarea.

Însă importanţii noştri istorici au publicat reproducerile false. Din acel moment, am început să fiu mai precaut faţă de istoria sovietică oficială a războiului şi faţă de lucrările

istoricilor sovietici.

Apropo de decoraţiile militare. Cultul personalităţii lui Jukov ia amploare. Nu a existat un ordin al lui Stalin (a fost în proiect, dar nu s-a instituit). Însă este ordinul lui Jukov. Nu trebuie să luăm în seamă micile detalii. Şi nu o vom face. Dar aici nu este nicidecum un mic detaliu, ci unul strigător la cer: pe ordinul lui Jukov este reprezentat Strategul în uniforma care a fost scoasă din uz în februarie 1945, cu patru Stele de Aur, dintre care ultima a primit-o în decembrie 1956.

Deci aceeaşi reprezentare falsă şi pe medalia lui Jukov.

Dacă în timpul tovarăşului Stalin cineva l-ar fi reprezentat pe Lenin cu cealma, pe amiralul Uşakov în flanelă şi beretă de marinar, iar pe Bogdan Hmielniţki cu cască de tanchist, atunci asemenea lucruri ar fi fost luate în seamă. Şi s-ar fi tras concluzii.

Însă acum se poate.

Dar să ne întoarcem la Jukov.

Vizita în Iugoslavia s-a terminat trist. Strategul a plecat pe un crucişător, însoţit de salve de salut, având o escortă de contratorpiloare de ultimul tip. Era condus de o gardă de onoare, răsuna imnul naţional. Jukov se întorcea ca preaputernic membru al Biroului Politic. Încă împărţea puterea cu Hruşciov, dar mulţi îşi închipuiau deja că în curînd îl va „hali” şi pe Hruşciov, aşa cum a devorat pe mai zdravenii Beria, Molotov, Kaganovici, Malenkov şi alţi conducători de formaţie stalinistă.

Hruşciov era cel mai slab din cohorta de tovarăşi de drum stalinişti. La veselele chefuri de partid el era măscăriciul. Dar iată, a devorat toţi mamuţii de la Kremlin. Nichita, ultimul dintre mohicani. Anume el, rămînînd între patru ochi cu Jukov, l-a sfătuit pe Strateg să facă un voiaj pe un crucişător prin Marea Mediterană. Şi în timpul absenţei acestuia l-a dat afară din toate posturile pe marele conducător de oşti.

Jukov s-a întors acasă ca un pensionar de care nimeni nu are nevoie. L-au chemat la o analiză şi i-au spus tot ce cred despre el. Bătîndu-se cu pumnul în piept, Strategul s-a

umilit şi s-a gudurat, iar drept dovadă a meritelor sale, amintea: „Este cu neputinţă de descris… Europa nu a mai cunoscut din timpurile…”

5

Jukov a repetat acest citat de multe ori, an de an. De dragul exemplului, iată un fragment din scrisoarea către Hruşciov din data de 18 aprilie 1956: „Operaţiunea Vistula-Oder, după cum Vă este cunoscut, este una din cele mai grandioase operaţiuni. Trupele sovietice s-au comportat strălucit, meritînd pe deplin entuziasmul general. Chiar şi inamicii au fost siliţi să recunoască…”

Şi Jukov scoate asul de atu din mînecă, punînd pe masă citatul despre faptul că Europa nu a mai cunoscut nimic similar încă din timpurile Imperiului Roman…

După Jukov, citatul a fost măcăit decenii întregi de generali, mareşali şi academicieni. Cîţi nu au repetat aceste cuvinte! Imediat ce vine vorba despre faptele militare de seamă, este amintit Mellentin: „Este cu neputinţă de descris…”

Iată şi noul mileniu. Armata Roşie nu mai există demult, dar şeful Statului-Major General al Armatei ruse, generalul de armată I.N. Baluevski turuie ca o jucărie mecanică: „Este cu neputinţă de descris… Europa nu a cunoscut aşa ceva din timpurile…”

La urma urmei sună bine. Un hitlerist care a luat bătaie recunoaşte nivelul incredibil de înalt al măiestriei strategice a corpului superior de comandă al Armatei Roşii în etapa finală a războiului, în special al lui Jukov şi Konev, care în acel moment comandau trupele celor două fronturi pe direcţia strategică principală. De ce să nu se repete nişte cuvinte atît de elogioase pentru orgoliul nostru militar?

Pentru că nu este vorba de elogiu, ci de acuzare.

În originalul german şi în toate traducerile nu se vorbeşte cîtuşi de puţin despre victoriile strălucitoare ale Armatei Roşii: „A fost tragedia unui stat-major

nemaipomenit. Pe vechile meleaguri germane – Prusia Orientală, Pomerania şi Silezia – ruşii au arătat o cruzime de fiară. Este cu neputinţă de descris tot ceea ce s-a întîmplat între Vistula şi Oder în primele luni ale lui 1945. Europa nu a cunoscut aşa ceva din timpurile căderii Imperiului Roman”.

Imediat după război, un hitlerist înfrînt, dar se vede că nu pînă la capăt, acuza Armata Roşie de barbarie, vandalism, de nimicirea în masă şi fără scop a unor oameni şi a unor bunuri materiale, de hoţie, tîlhărie, violuri şi jaf.

Generalii şi mareşalii noştri ar fi trebuit să răspundă la acuzaţie sau să tacă. Însă generalul-locotenent al trupelor de tancuri A.P. Panfilov, Erou al Uniunii Sovietice, ca să facă plăcere celui mai mare strateg al tuturor timpurilor şi popoarelor, asemenea unui pungaş de doi bani, a măsluit fragmentul. În traducerea rusă cuvintele despre cruzimea de fiară au căzut, iar acuzaţia s-a preschimbat în imn.

Nerăspunzînd acestor afirmaţii ticăloase, generalul-locotenent Panfilov a recunoscut astfel că acuzaţiile prezentate sînt fundamentate: nu mai avem ce spune. Avem o singură ieşire: să denaturăm sensul acuzaţiilor şi să le transformăm în glorificare.

Iar noi ne desfătăm de o jumătate de veac cu un fals elogiu pe care căpeteniile noastre de oşti l-au făurit cu ajutorul foarfecelor. Jumătate de veac, nici un ofiţer, nici un general, nici un mareşal, nici un profesor sau academician nu s-a învrednicit să citească această carte în original sau în traducerea în orice limbă, în afară de limba rusă. Nimeni nu a observat falsul.

Voi spune şi mai mult. Şeful Statului-Major General, generalul de armată Baluevski, nu a citit această carte nici în limba rusă. Şi există dovada. Cîndva, demult, acum treizeci de ani, cineva a scris din greşeală numele generalului german – O. Mellentin. Şi aşa a rămas lipit. Referenţii nu copiază citatul din Mellentin, ci unul de la altul. Băieţii care au alcătuit articolul generalului Baluevski au scris exact aşa – O. Mellentin. Aceasta este dovada că citatul a fost scos din alt articol sau altă lucrare. Căci dacă

ar fi copiat citatul din carte, fie şi falsificată, ar fi scris F.V. von Mellentin.

6

Se poate obiecta: în cazul de faţă, generalul de armată Baluevski este pur şi simplu o victimă a şarlatanilor, escrocilor şi inculţilor care diriguiau ştiinţa noastră cu jumătate de secol în urmă, care în 1957, ca să facă pe placul celui mai mare conducător de oşti al tuturor timpurilor şi popoarelor, au făcut o traducere falsificată a cărţii lui Mellentin, scoţînd o bomboană din resturi menajere.

La acestea obiectez: generalul de armată Baluevski este obligat să ştie că traducerea este opera ştiinţei de istorie militară din timpul renumiţilor comandanţi de oşti Jukov, Hruşciov, Brejnev, Andropov. De aceea, ocupînd înaltul post de şef al Statului-Major General, el era obligat să dea dispoziţie de verificare a corectitudinii traducerilor tuturor cărţilor militare editate de Academia de Ştiinţe şi de Voenizdat. Şi, atît timp cît cartea respectivă nu a fost verificată, trebuie să se reţină a o mai cita public.

Nici nu e nevoie să se verifice toate cărţile. Pot fi verificate după original cel puţin acele citate pe care generalul însuşi a hotărît să le repete în expunerea sa publică.

Nu insist cîtuşi de puţin ca fiecare general, mareşal, profesor şi academician să citească în original cărţile militare în limbi străine. Dar nu pot considera normală situaţia în care strategi de cel mai înalt nivel au repetat de mii de ori în ultima jumătate de secol acelaşi citat bătătorit şi nici unul dintre ei nu s-a învrednicit să citească volumul în limba germană sau într-o traducere, oricare, în afară de rusă. Ba nici în limba rusă, după cum se vede, nu au citit-o toţi.

7

În Uniunea Sovietică a făcut ravagii barbaria istoriei militare. După căderea comunismului, statul rus nu a făcut nimic pentru a lupta împotriva acestui flagel. Dimpotrivă, statul cultivă această ignoranţă.

Începînd cu 1917, s-a eliminat planificat din poporul nostru interesul pentru istorie în general şi pentru istoria militară în special. Dar nu poţi cunoaşte ştiinţa militară modernă dacă nu studiezi permanent şi perseverent experienţa veacurilor şi mileniilor trecute, tot aşa cum nu poţi să abordezi calculele integrale dacă nu ştii aritmetica. De aceea noul ministru al Apărării trebuie să înceapă studierea ştiinţelor militare prin însuşirea *Manualului premilitarului*, nu prin frecventarea lecţiilor de la Academia Statului-Major General.

Rusia s-a pierdut în secolul XX. S-a spart. A rămas de căruţă. În această privinţă, tovarăşul Stalin s-a exprimat şi mai abrupt. Una din cauzele principale ale căderii Uniunii Sovietice şi ale viitoarei căderi a Rusiei este ignoranţa militară a conducerii strategice şi politice superioare a ţării.

Lucrul cel mai îngrozitor este că necunoaşterea bazelor elementare ale ştiinţei militare şi ale istoriei militare în special nu sperie şi nu irită pe nimeni. Iar cunoaşterea pare ciudată şi provoacă suspiciuni.

Tovarăşi critici, demascaţi-mă, daţi-mă în vileag, combateţi-mă. Dar nu-i uitaţi nici pe stategii noştri, pe a căror epoleţi strălucesc stele de prima mărime.

Dacă eu am greşit, nu e nimic grav. Acest lucru nu va face rău nimănui. Însă atitudinea lor lipsită de răspundere faţă de istoria militară şi faţă de declaraţiile publice se reflectă într-o atitudine la fel de lipsită de răspundere faţă de îndeplinirea obligaţiilor directe de serviciu. În mîinile lor este destinul Rusiei.

*

Studierea istoriei militare este înlocuită la noi cu grandioase adunături de oameni şi cu discursuri

prăpăstioase, în care se repetă despre descoperiri istorice prăfuite şi banale. Materialele acestor adunături de „specialişti” se publică, demonstrînd lumii întregi incredibilul şi revoltătorul grad de necunoaştere al corpului superior de comandă al Armatei ruse.

Europa nu a cunoscut o asemenea ignoranţă militară de pe vremea căderii Imperiului Roman.

Capitolul 6

De ce aveam nevoie de Spania?

Lupta poporului chinez şi a celui spaniol reprezintă primele bubuituri de tunet ale revoluţiei mondiale gata să izbucnească.

L.Z. Mehlis, comisar militar de rangul întîi, şef al Direcţiei Politice a RKKA, 4 aprilie 1939

1

Iar acum, după ce am atins uşor unele probleme comune, să ne întoarcem la izvoarele celui de-al doilea război mondial. Oricît de ciudat ar părea, aceste izvoare pot fi descoperite chiar şi în Spania. Ce-i drept, acestea nu au putut să se reverse într-un rîu puternic.

La 18 iulie 1936, postul de radio al oraşului Seuta (Marocul spaniol) a transmis de cîteva ori o frază convenţională: „Deasupra întregii Spanii e cer senin”. Acesta a fost semnalul de începere a rebeliunii militare împotriva Republicii Spaniole. În fruntea rebeliunii se afla generalul J. Sanjurjo, iar după moartea lui, generalul B.F. Franco.

În perioada de început, generalii răzvrătiţi erau sprijiniţi

de trupele care se aflau în colonii. Răzvrătiţii trebuiau să transporte urgent aceste trupe din Africa de Nord în Spania. În ajutorul generalului Franco a venit Hitler. Acesta a oferit douăzeci de avioane militare de transport Ju-52, care au făcut practic neîntrerupt raiduri aproape trei luni din Maroc în Spania şi invers (Vodopianov, *Prietenii din cer*, M., 1971, p.147). „În total, între 28 iulie 1936 şi sfîrşitul lui august, Ju-52/3m a transportat din Africa în Spania 7.350 de soldaţi şi ofiţeri, tunuri de artilerie şi mitraliere. Avioanele au făcut în acest timp 461 de zboruri, adeseori supraîncărcate. Încă 5.455 de persoane au fost transportate în septembrie în 324 de zboruri. În octombrie… au fost deplasate încă 1.157 de persoane în 87 de zboruri. Mai tîrziu, Hitler remarca: «Franco trebuie să ridice un monument avionului Ju-52. Victoria revoluţiei din Spania este datoare acestui avion»”. (*Aripile Luftwaffe – avioanele de luptă ale celui de Al Treilea Reich*, ediţia a IV-a, secţia de informaţii ştiinţifico-tehnice ŢAGI, M., 1995, p.20).

Aceasta a fost prima transbordare majoră de trupe din istorie pe calea aerului. Acest pod aerian a salvat rebeliunea în stadiul ei iniţial, adică cel mai critic. După aceasta au început să treacă de partea generalului Franco unităţi militare ale armatei spaniole. „De partea rebelilor au trecut 80% din forţele armate – 120.000 de ofiţeri şi soldaţi şi cea mai mare parte din garda civilă” (*Spania. 1918-1972*, Nauka, Moscova, 1975, p.210).

Generalului Franco i-au acordat ajutor dictatorii Germaniei, Italiei şi Portugaliei – Hitler, Mussolini, Salazar. De partea generalului Franco luptau soldaţi şi ofiţeri: 50.000 de germani, 150.000 de italieni, 20.000 de portughezi şi 90.000 de marocani. Generalul Franco a primit în ajutor: 2.700 de tunuri, 1.150 de tancuri şi maşini blindate, 1.650 de avioane (*Revista de istorie militară*, 1986, nr.7, p.85).

Uniunea Sovietică nu putea rămîne la o parte.

În Spania a mers V.A. Antonov-Ovseenko. În 1917 a fost una din figurile-cheie în momentul luării puterii de către comunişti. El s-a numărat printre conducătorii „asaltului” Palatului de iarnă, a arestat personal guvernul provizoriu. Răsturnînd guvernul legal, Antonov-Ovseenko a intrat în componenţa guvernului ilegal, care nu a recunoscut aliaţii Rusiei, dar a recunoscut inamicii, cu care Rusia se afla în stare de război.

În 1936, Stalin l-a numit pe Antonov-Ovseenko în postul de consul general al Uniunii Sovietice la Barcelona. La prima vedere, la scara măreţei Uniuni Sovietice şi a Europei, aceasta era o funcţie minoră. Dar acest om avea un rol determinant în crearea unui cap de pod în Spania.

Imediat au început să sosească la Barcelona nave sovietice cu armament şi „voluntari”. Stalin l-a numit pe Jan Karlovici Berzin, şeful direcţiei a patra din Statul-Major General al Armatei Roşii, consilier militar principal al armatei republicane a Spaniei. În total, în Spania au fost trimişi pe linia Armatei Roşii 2.065 de comandanţi de diferite ranguri: 772 aviatori, 351 tanchişti, 100 artilerişti, 222 consilieri pe întreaga armată, 77 marinari militari, 339 specialişti militari de alte tipuri şi 204 traducători (*Revista de istorie militară*, 1971, nr.7, p.77).

În afară de aceasta, pe linia NKVD-ului, a Comisariatului poporului pentru afaceri externe şi a altor departamente au fost trimise în Spania cîteva sute de diplomaţi sovietici, cadre de informaţii şi contrainformaţii, diversionişti, ziarişti, agitatori, activişti de partid, specialişti în industria militară. Numărul total al voluntarilor, inclusiv specialiştii civili, era de circa 3.000 (*Istoria celui de-al doilea război mondial. 1939-1945*, vol.2, Moscova, 1974, p.55).

Stalin a trimis în Spania 648 avioane de luptă, 347 tancuri, 60 maşini blindate, 1.186 tunuri de artilerie, 20.486 mitraliere, 497.813 puşti (*Istoria celui de-al doilea război mondial. 1939-1945*, vol.2, Moscova, 1974, p.54).

Fiindcă a venit vorba, am cumpărat în 1987, într-un sătuc spaniol de munte, una din aceste puşti, cu numărul

JI2949, şi am pus-o pe un perete din biroul meu. Gospodarii spanioli apreciau mult acest bun şi s-au despărţit cu greu de el.

Pe lîngă puşti, mitraliere, tancuri şi avioane au plecat din Uniunea Sovietică spre Spania cartuşe, proiectile, bombe de aviaţie, echipament militar, alimente, combustibil şi lubrefianţi, medicamente. În numai trei luni ale anului 1936, din Uniunea Sovietică în Spania au fost trimise patru miliarde de cartuşe (A.P. Iaremciuk, *Voluntarii ruşi în Spania*, Globus, San Francisco, 1983, p.12).

Toate acestea costau bani. Să mai adăugăm costul transportului de la uzinele din Moscova, Leningrad, Ucraina, Ural şi pînă în porturile Spaniei.

În afară de livrările de armament sovietic, Stalin a cumpărat tancuri, avioane, artilerie, maşini, tunuri şi aruncătoare de mine, muniţie, alimente, medicamente din Franţa, Elveţia, Cehoslovacia şi a plătit pentru livrarea în Spania.

Livrările de armament ar fi putut fi cu mult mai mari, însă Spania era blocată. Navele de comerţ sovietice ieşeau din porturile de la Marea Neagră. Uniunea Sovietică nu avea în Marea Mediterană nici flotă militară, nici baze maritime militare. Vasele de comerţ lipsite de apărare se deplasau spre coastele Spaniei, traversînd toată Marea Mediterană. Chiar de la strîmtorile Mării Negre şi pînă la porturile de destinaţie erau urmărite de avioanele şi navele de luptă ale Italiei şi Germaniei. Iar în apropiere de Spania erau aşteptate de submarinele, avioanele şi navele generalului Franco.

Cu toate acestea, în pofida blocadei, Stalin a reuşit să transporte în Spania o cantitate uriaşă, după orice standarde, de încărcături strategice.

Pe baza resturilor armatei spaniole, care rămăseseră credincioase Republicii, s-a înfiinţat Armata Populară. În apărarea Republicii spaniole s-au grăbit să vină voluntari din întreaga lume. Dintre aceştia s-au format şapte brigăzi internaţionale. După calculele unuia dintre liderii brigăzilor internaţionale, K. Svercevski, numărul total al voluntarilor

internaţionalişti era de nu mai puţin de 42.000 (*Arhiva istorică*, 1962, nr.2, p.172).

În cadrul armatei republicane au luptat voluntari din 54 de ţări ale lumii (*Revista de istorie militară*, 1986, nr.7, p.87).

Stalin a finanţat formarea şi întreţinerea „brigăzilor internaţionale”. Propaganda comunistă din întreaga lume îi chema pe naivii entuziaşti, dar şi pe escrocii de toate nuanţele şi culorile să meargă în Spania. Şi aceştia au venit din SUA şi Marea Britanie, din Germania şi Suedia, din Austria şi Australia.

Stalin a înarmat noua armată de jumătate de milion de comunişti şi complicii lor şi vreme de doi ani şi jumătate a aprovizionat-o cu tot ceea ce era necesar.

De ce?

3

Ca să înţelegem seriozitatea intenţiilor lui Stalin, să estimăm cîţiva comandanţi pe care i-a trimis în Spania. Atunci erau locotenenţi, căpitani, colonei. Însă erau cei mai de perspectivă comandanţi ai Armatei Roşii, pe care Stalin pusese ochii pentru avansare. Pentru ei, Spania a fost ultima verificare. După întoarcerea din Spania, majoritatea dintre ei au avansat rapid. Iată înălţimile pe care le-au atins peste cîţiva ani unii dintre aceşti consilieri militari.

R.I. Malinovski a devenit mareşal al Uniunii Sovietice, ministrul Apărării al URSS.

K.A Mereţkov- şef al Statului-Major General, mareşal al Uniunii Sovietice.

G.I. Gulik – adjunct al Comisarului poporului pentru apărare a URSS, mareşal al Uniunii Sovietice.

N.G. Kuzneţov – amiral al flotei Uniunii Sovietice, ministrul Marinei Militare al URSS, pe durata întregului război – membru al Marelui Cartier General.

N.N. Voronov – mareşal de artilerie, comandant al forţelor armate ale URSS.

M.I. Nedelin – mareşal de artilerie, adjunct al ministrului Apărării al URSS, din 1959 – comandant al trupelor de rachete cu destinaţie strategică.

F.A. Agalţov – mareşal de aviaţie, comandant al aviaţiei cu rază mare de acţiune, prim-adjunct al comandantului VVS.

K.P. Kazakov – mareşal de artilerie, comandant al trupelor de rachete şi al artileriei trupelor terestre.

P.V. Rîceagov – general-locotenent de aviaţie, şeful Direcţiei Generale a VVS ale Armatei Roşii; locţiitor al Comisarului poporului pentru apărare.

H.U. Mamsurov – general-colonel, prim-adjunct al şefului GRU.

P.P. Vecinîi – general-locotenent, aghiotant militar al lui Stalin.

I.I. Proskurov – general-locotenent de aviaţie, şef GRU.

P.I. Batov, D.G. Pavlov, V.I. Kolpakci, N.G. Leaşcenko – generali de armată.

A.I. Rodimţev, P.L. Romanenko, G.M. Ştern, M.S. Şumilov, V.A. Iuşkevici, T.T. Hriukin – generali-colonei.

Alafuzov V.A. – amiral, şef al Statului-Major de marină.

Basistîi N.E. – amiral, comandant al Flotei Mării Negre, prim-adjunct al ministrului Marinei Militare.

Golovko A.G. – amiral, pe durata celui de-al doilea război mondial a comandat Flota de nord, după război – şef al Statului-Major de marină, adjunct al ministrului Marinei Militare.

Din cei care au luptat în Spania, peste patruzeci au devenit mai tîrziu generali-locotenenţi, vice-amirali, generali-maiori, contra-amirali.

Din diverse motive, unii din cei care au luptat nu au primit grad de general, însă au ocupat funcţii foarte înalte. Printre ei un profesor, colonelul I.G. Starinov. În Spania el a condus toţi diversioniştii. În timpul celui de-al doilea război mondial, mareşalul Voroşilov era comandantul mişcării de partizani, iar colonelul Starinov era locţiitorul său în probleme de diversiuni.

Cu toate eforturile lui Stalin, victoria comuniştilor în Spania a fost imposibilă. Erau multe cauze. Mai întîi de toate, de partea rebelilor se aflau 80% din soldaţii şi ofiţerii Spaniei, fapt recunoscut chiar de comunişti. Aceasta arată că răzvrătirea nu a fost „la vîrf' şi nici a generalilor. Ofiţerii şi soldaţii Spaniei au ales în marea lor majoritate să lupte împotriva Republicii. Iar acest lucru, la rîndul său, este dovada că nu toate erau aşa cum trebuie în Republica Spaniolă.

În al doilea rînd, Spania este departe. Stalin nu a putut transporta în Spania nici o singură divizie. Dar, chiar dacă ar fi transportat, ar fi fost imposibil să o aprovizioneze şi să o înzestreze.

A treia cauză a înfrîngerii: partidul comunist din Spania era extrem de slab. Acesta era obligat să facă alianţe cu alte partide. Principalii aliaţi ai comuniştilor erau anarhiştii. În zonele unde aceştia din urmă au luat puterea, banii au fost desfiinţaţi, averile tuturor cetăţenilor au devenit bun comun. Dolores Ibarruri, secretar general al Partidului Comunist, descrie în felul următor pe tovarăşii săi de război: „Anarhiştii au edificat ceva în genul unei domnii a jafului" (*Războiul naţional-revoluţionar al poporului spaniol,* Probleme de istorie, 1953, nr.11). Mereţkov, mareşal al Uniunii Sovietice care a luptat în Spania, îi numea pe anarhişti „ucigaşii veseli". Chiar dacă comuniştii ar fi fost îngeri, tot erau sortiţi să piardă cu asemenea aliaţi.

Fără aliaţi era imposibil să cîştige, cu asemenea aliaţi – cu atît mai mult.

La 28 martie 1939 a căzut Madridul, ultimul bastion al Republicii (E. Dupuis, T.N. Dupuis, *Istoria universală a războaielor*, cartea a patra, SPb., M., 1998, p.41). În urma unui război de aproape trei ani, generalul Franco a învins. Consilierii militari sovietici au fost evacuaţi.

Pe mine personal m-a tulburat în istorie concordanţa, suprapunerea faptelor din timp în timp.

Războiul din Spania a fost ca un prolog *sui-generis* al

celui de-al doilea război mondial. Luptele din Spania s-au încheiat, iar peste cinci luni a început un nou război, care mai întîi s-a întins în întreaga Europă, apoi în întreaga lume.

A existat o legătură între războiul din Spania şi al doilea război mondial? Iar dacă a existat, ce fel?

5

Aşadar: de ce avea nevoie Stalin de Spania? De ce a îngropat Stalin fonduri absolut incredibile? Nu aveam probleme destule acasă? Ce ne pasă, dacă Spania e condusă de un preşedinte, de un rege, de un colonel, general, mareşal sau generalissim?

Unii spun: Stalin a vrut să stingă un posibil focar al celui de-al doilea război mondial. De ce să-l stingă? Stalin a repetat mereu că nouă ne sînt benefice situaţiile în care „capitaliştii se încaieră ca şi cîinii”. Lasă-i să se încaiere!

Dacă peste şapte mări şi şapte ţări, departe de graniţele noastre, într-o ţară capitalistă, a izbucnit un război, cum poate dăuna acest fapt patriei noastre socialiste? Dimpotrivă, toţi vor vedea diferenţa: ţara capitalistă e ruinată, iar Uniunea Sovietică socialistă înfloreşte. Cu cît mai rău lor, cu atît mai bine nouă.

De cînd are grijă tovarăşul Stalin de respectarea păcii în ţările capitaliste? De ce are nevoie de aceasta?

În Spania nu a fost nici un focar de război mondial. Poziţia geografică a Spaniei este de aşa natură, că nici nu poţi inventa una mai bună. Aproape peste tot în jur este apă. Spania este separată de Franţa printr-un lanţ de munţi. Nu poate lupta decît cu Portugalia. Dar nu are motive pentru aceasta. Spania a rămas la o parte în primul război mondial. Cînd s-a dezlănţuit al doilea război mondial, iar în acesta au fost atrase aproape toate ţările lumii, de la Canada pînă la Noua Zeelandă, Spania a rămas din nou la o parte. Aşa că tovarăşul Stalin s-a neliniştit degeaba în 1936, 1937, 1938.

Zic unii că „voluntarii” noştri au luptat în Spania

împotriva dictaturii, au adus libertatea poporului spaniol. Ah, ce fermecătoare cuvinte! Dar de ce „voluntarii” noştri nu au adus libertatea propriului lor popor? Toţi „voluntarii” sovietici au luat parte nemijlocit la distrugerea clasei ţărăneşti în Rusia, Ucraina şi în toate celelalte „republici”. Pe baionetele lor s-a sprijinit regimul antipopular. Iată un „eliberator” exemplar: V.A. Antonov-Ovseenko. În 1921 a fost preşedintele Comisiei mandatate a VŢIK pentru lupta cu banditismul în gubernia Tambov. Prin bandiţi se înţelegea întregul popor. Împotriva comuniştilor din gubernia Tambov s-a ridicat toată populaţia. Antonov-Ovseenko a împuşcat personal oameni şi personal, a tăiat capete, a dat foc laolaltă satelor şi oamenilor, a gonit populaţia unor sate în mlaştini şi i-a lăsat pe oameni să se scufunde încet.

După nivelul de cruzime, Antonov-Ovseenko se află în imediata apropiere a lui Tuhacevski însuşi. A semnat alături de Tuhacevski ordinele de folosire a gazelor toxice împotriva poporului său, de arestare şi împuşcare în masă a ostaticilor.

Iar acest criminal de război şi-a făcut apariţia în Spania. Ura! A adus facla libertăţii.

Antonov-Ovseenko şi tovarăşii săi au adus libertatea poporului spaniol în 1937-1938, iar în acest timp tovarăşii lor din Uniunea Sovietică lichidau oameni cu miile. Mulţi dintre „voluntarii” care s-au întors în patria proletariatului mondial vor pieri sub securea grea proletară. Primul a fost Antonov-Ovseenko.

Puteau oare aceşti oameni să lupte pentru o libertate străină, dacă ei înşişi erau robi şi călăi în acelaşi timp ai propriului popor?

Deci cade explicaţia că în Spania „consilierii” şi „voluntarii” noştri au luptat pentru libertate. Ei nu puteau lupta pentru libertate, căci nu ştiau ce este aceea.

Ce oameni stranii mai sîntem şi noi: generalissimul Franco este un dictator îngrozitor, trebuie să-l urîm, trebuie să luptăm împotriva lui! Dar curînd şi la noi a apărut un generalissim. Ţara a cheltuit sume colosale, a curs sînge în

lupta contra tiranului Franco, dar numai în februarie 1938 şi numai în SevJelDorLag au pierit mai mulţi oameni decît în toată Spania în toţi anii de conducere a lui Franco.

Cîrmuirea generalissimului Franco a dus la faptul că Spania, fără nici un fel de cutremure sociale şi revoluţii, a intrat în Europa ca stat liber şi înfloritor. Atunci de ce au năvălit luptătorii noştri să răstoarne această putere?

Iar dacă ar fi cîştigat comuniştii sub conducerea tovarăşilor din NKVD şi Comintern, atunci Spania nu ar fi putut să scape de teroare. Şi nici nu ar fi rămas în afara celui de-al doilea război mondial. Iar acum, pe ruinele comunismului, însorita Spanie ar fi fost cam ca în genul însoritei Georgii din timpul lui Şevardnadze – în pantaloni rupţi şi cu portretele iubitului conducător la fiecare răspîntie.

6

În Spania, Stalin nu a stins un posibil focar al celui de-al doilea război mondial, ci l-a aţîţat. După calculele lui Stalin, de partea generalului Franco trebuiau să treacă Hitler şi Mussolini. Aproape că s-a şi întîmplat aşa. Însă nu chiar aşa. Italia şi Germania nu au declarat război, însă au trimis în Spania armament, „instructori” şi „voluntari”. Dar oficial a rămas în afara războiului.

Situaţia era destul de simplă: Marea Britanie şi Franţa se temeau de întărirea Germaniei şi Italiei, de aceea trebuiau să lupte împotriva lui Hitler şi a lui Mussolini. Iată de ce avea nevoie tovarăşul Stalin.

Dar nici acest lucru nu s-a întîmplat. Propaganda stalinistă a stigmatizat Marea Britanie şi Franţa: cum puteţi să rămîneţi la o parte! Cum puteţi să vă păstraţi neutralitatea! Acolo mor copii!

În iubita noastră patrie fusese de curînd foamete, organizată la marea ştiinţă de comunişti. Au murit de foame milioane de oameni, în primul rînd copii. Dar propagandiştii noştri nu aminteau despre acest lucru.

Pomeneau numai despre suferinţele copiilor spanioli şi chemau întreaga lume să intervină. Dar nimeni nu a reacţionat la aceste chemări.

Marea Britanie şi Franţa au fost înfierate pentru indiferenţa lor de însuşi tovarăşul Stalin. La 10 martie 1939, în raportul bilanţ de la congresul al XVIII-lea al partidului, acesta demasca: „Însă în realitate politica neamestecului înseamnă tolerarea agresiunii, descătuşarea războiului, prin urmare, transformarea acestuia în război mondial" (I. Stalin, *Problemele leninismului*, Moscova, 1945, ediţia a XI-a, p.570).

Nici după moartea lui Stalin propagandiştii noştri nu au putut ierta Marea Britanie şi Franţa pentru comportamentul lor: „Politica «neamestecului» a fost în esenţă o diversiune bine gîndită împotriva păcii, politica provocării celui de-al doilea război mondial" (*Istoria Marelui război pentru apărarea patriei al Uniunii Sovietice, 1941-1945,* vol.1, p.109).

Nu, dragi tovarăşi. Neamestecul Marii Britanii şi Franţei în treburile Spaniei a dus tocmai la faptul că în 1937-1938 nu s-a dezlănţuit al doilea război mondial, iar în 1939-1945 cel mai înfricoşător dintre războaie a ocolit Spania.

*

Iar Stalin s-a convins: nu se aprinde Europa de la marginea apuseană.

Ce-i de făcut? Răspunsul este unul singur: să-i dai foc din latura răsăriteană. Şi-a exprimat limpede poziţia în cercul celor mai apropiaţi tovarăşi de idei: „Este în interesul URSS, al Patriei celor ce muncesc, ca războiul să se dezlănţuie între Reich şi blocul capitalist anglo-francez. Trebuie să facem totul pentru ca acest război să fie prelungit cît mai mult, în scopul vlăguirii ambelor părţi. Anume din această cauză trebuie să acceptăm încheierea unui pact propus Germaniei şi să acţionăm pentru ca acest război, odată declarat, să se prelungească pe o perioadă

maximă de timp” (cuvîntare la şedinţa Biroului Politic al CC al VKP(b) din 19 august 1939).

Capitolul 7

Să se dea pămînt ţăranilor din Grenada

Oricum am aprecia sistemul sovietic, pare incontestabil un lucru: nici o putere din istoria umanităţii nu şi-a propus atîtea scopuri grandioase şi nici o putere din istorie nu a strîns grămadă pe drumul spre ţelurile ei un număr atît de mare de cadavre.

Ivan Solonevici, *Rusia în lagăr de concentrare,* Moscova, 1999, p.114

1

Mi s-a băgat în cap din copilărie că oamenii sovietici ajutau poporul Spaniei să lupte pentru libertate şi democraţie. Aşa scria şi în cărţi: „Spania s-a transformat în linia întîi a luptei pentru democraţie”. Aşa scria colonelul I. Starinov, principalul diversionist sovietic (*Minele aşteaptă ceasul lor*, Voenizdat, Moscova, 1964, p.65).

Iată cum îşi descrie Starinov profesia: „S-a format demult opinia că diversionistul este un om feroce, fără conştiinţă şi cinste. Incontestabil, ticăloşii care ies din şcolile de spionaj ale statelor burgheze chiar sînt astfel de fiare. Dar în armatele care luptă pentru cauza poporului devin artificieri luptătorii cei mai buni, cei mai umani şi ireproşabili” (*Ibidem*, p.81).

Iată cum lupta „războinicul cel mai uman” în Spania. În aprilie 1937 s-a decis cucerirea mănăstirii Virgen de la Cabeza. Dar cum? Mănăstirea avea ziduri trainice şi porţi întărite. „Războinicul cel mai uman” Starinov a născocit un

procedeu. Au prins un catîr care a fost lăsat afară din mănăstire să pască şi i-au pus în spate mai multe samare. „În unul din samarele de pe catîr se afla explozibilul: douăzeci de kilograme de dinamită, învelite în cuie şi bucăţi de fier. Acest samar era echipat cu un contactor” (*Ibidem*, p.134).

Catîrul s-a îndreptat spre poarta mănăstirii. A fost lăsat să intre. Şi atunci a venit explozia… Iată cum lupta în Spania pentru democraţie „războinicul cel mai uman” Starinov. Acesta este unul din multele episoade despre care povesteşte fără ruşine. Se mîndreşte cu acestea. Acestea sînt cele care i s-au permis să le povestească. Diversionistul principal nu avea dreptul să povestească despre toate.

Experienţa „celor mai umani luptători” a devenit internaţională. Din secolul XX a trecut în mileniul al treilea. Cît de simplu este totul: înveleşti dinamita cu nişte cuie…

Iată şi un alt luptător pentru libertate şi democraţie în Spania. Cel mai important. Pe numele său Vladimir Antonov-Ovseenko. După cum ne amintim, el a fost primul care a venit în Spania şi a ocupat postul-cheie de consul general la Barcelona. A început prin a recomanda guvernului Spaniei Republicane să pună la loc sigur rezerva de aur a ţării. Dar unde? La Moscova. Unde altundeva?

Rezerva de aur a Spaniei s-a dus şi nu s-a mai întors. Se zice că anarhiştii sînt jefuitori. Nu avem ce replica la aceasta. Însă uriaşa rezervă de aur a Spaniei nu a fost cărată de anarhişti, ci de dezinteresaţii comunişti. Ei spun că rezerva de aur a Spaniei este plata pentru livrarea de armament. Într-adevăr, livrările au fost uriaşe, dar Spania a acumulat aur din timpurile lui Columb şi de mai înainte. Oricît de mari ar fi fost livrările, acestea nu puteau să fie la fel de scumpe ca aurul pe care ţara l-a strîns de veacuri. Şi dacă într-adevăr rezerva de aur a Spaniei este plata pentru livrările de război, atunci trebuie să se declare: Uniunea Sovietică nu a luptat din imbolduri nobile, ci pentru aurul pe care l-a cărat Antonov-Ovseenko.

Pe la 1936, rezerva de aur a Spaniei depăşea 600 de tone. În momentul rebeliunii militare, partea covîrşitoare se

afla în subsolurile Băncii Spaniei din Madrid. În urma consultărilor cu reprezentanţii sovietici, guvernul spaniol s-a adresat Moscovei cu rugămintea de „a primi spre păstrare” aurul republicii.

Formal, explicaţia acestui lucru constă în ameninţarea cuceririi Madridului de către rebeli în octombrie 1936. La 15 octombrie prim-ministrul Largo Caballero şi ministrul de Finanţe Juan Negrin s-au adresat oficial guvernului sovietic cu propunerea de „a primi spre păstrare” peste 500 de tone de aur. Stalin a aprobat în mod operativ decizia de desfăşurare a operaţiunii de expediere a rezervei de aur a Spaniei. Iată un extras din procesul-verbal nr.44 al şedinţei Biroului Politic al CC VKP(b) din 17 octombrie 1936: „Punctul 56. Problema tov. Rosenberg. Hotărîre. Se însărcinează tov. Rosenberg să răspundă guvernului spaniol că noi sîntem gata să primim spre păstrare rezerva de aur şi că sîntem de acord ca acest aur să se expedieze cu navele noastre care se întorc din porturi”.

După adoptarea deciziei politice, activitatea a dat în clocot. La 20 octombrie s-a primit în Spania telegrama de acceptare a primirii aurului, iar la 22-25 octombrie acesta era încărcat deja la Cartagena pe vasele sovietice. Au fost luate la bord 510 tone de aur (R. Hrapacevski, *Aurul spaniol al Kremlinului*, Russkii focus, 14 mai 2001, nr.7).

Pentru comparaţie: în decembrie 2002 rezerva de aur a Rusiei era de 387 de tone (ştire a agenţiei ruse de informaţii „Interfax” din 4 ianuarie 2003). La sfîrşitul lui 2006 rezerva de aur a Rusiei era de 420 de tone (*Krasnaia Zvezda*, 4-10 aprilie 2007).

Iată cîteva informaţii suplimentare despre Antonov-Ovseenko, acest luptător pentru libertate şi democraţie. Avea mare experienţă încă din timpurile războiului civil din Rusia dintre anii 1918-1922: „Ocupînd importante posturi militare, Antonov-Ovseenko, care nu era înzestrat cu talente militare, a rămas conducător politic în primul rînd. În timpul comandării trupelor pe teritoriul de care răspundea, a aplicat pe scară largă împuşcarea ostaticilor, precum şi represiunile în masă […] În februarie-august

1921, preşedintele Comisiei mandatate a VŢIK pentru lupta cu banditismul în gubernia Tambov […] Antonov-Ovseenko a luat măsuri de represiune în masă de o cruzime inadecvată faţă de participanţii la răscoală, de asemenea faţă de „complici” şi membrii familiilor lor. Practic toată gubernia a fost înecată în sînge. La 11 iunie 1921 a semnat împreună cu Tuhacevski un ordin care prevedea împuşcarea rapidă, fără judecată, a «cetăţenilor care refuză să-şi dea numele»; «în caz de găsire a unei arme ascunse, să fie împuşcat pe loc, fără judecată, lucrătorul mai în vîrstă din familie»; în afară de aceasta, familiile care ascundeau membri ai familiei sau avutul «bandiţilor» erau declarate ca facînd parte din bandiţi, urmînd executarea imediată ş.a.m.d.” (*Imperiul lui Stalin. Dicţionar enciclopedic biografic,* K.A. Zalleski, „Vece”, Moscova, 2000, p.29).

Aşa a activat Antonov-Ovseenko în propria sa ţară. A fost un călău şi un criminal de război. Iar Stalin l-a trimis în Spania. Acolo, Antonov-Ovseenko a îndrumat activitatea consilierilor militari sovietici, a spionilor şi cekiştilor, dar a şi comandat în esenţă guvernul Spaniei Republicane.

Al doilea om sovietic din Spania ca însemnătate a fost Jan Berzin.

2

Demult, cînd eram elev, ni s-a recomandat cartea mareşalului de artilerie N.N. Voronov. Cartea este interesantă. Voronov a comandat toată artileria Armatei Roşii în al doilea război mondial. El este unul din autorii operaţiunii ofensive de la Stalingrad. În Stalingradul ruinat, el a fost printre primii care l-au interogat pe general-feldmareşalul F. Paulus. În întreaga istorie a Germaniei, general-feldmareşalii nu au căzut niciodată prizonieri. Paulus a fost primul. Dar, în afară de acest episod, erau şi altele interesante în cartea lui Voronov. Cartea este scrisă simplu şi vioi. Voronov a luptat şi în Spania.

Şi, deodată, o frază din această carte nu numai că m-a

iritat, ci pur şi simplu m-a zgîriat: „Evenimentele din Spania au emoţionat adînc poporul sovietic. La Moscova şi în alte oraşe s-au desfăşurat ample adunări şi mitinguri ale oamenilor muncii. Oamenii sovietici îşi exprimau solidaritatea frăţească faţă de poporul spaniol care lupta împotriva bandelor feroce ale fascismului. Într-o perioadă scurtă de timp, muncitorii şi colhoznicii au strîns pentru fondul de ajutorare al luptătorilor spanioli zeci de milioane de ruble” (N. Voronov, *În slujba militară*, M., 1963, p.80).

M-au cutremurat aceste fapte. În 1936, poporul sovietic urmărea cu emoţie evenimentele din îndepărtata Spanie, îşi exprima nemulţumirea faţă de acţiunile rebelilor, muncitorii din uzine şi ţăranii de pe cîmpuri strîngeau copeicile muncite cu sudoare pentru a ajuta poporul spaniol. Iar cu trei ani înainte de aceasta, în Uniunea Sovietică bîntuia o foamete neagră, însoţită de canibalism, de devorarea de cadavre şi de comerţul cu carne de om. Iar pe oamenii sovietici acest lucru nu-i tulbura. Nici n-au făcut mitinguri, nici n-au strîns bani pentru ajutorarea înfometaţilor. Pe oamenii sovietici nu i-a iritat simplul fapt că fraţii, surorile şi vecinii lor mor cu milioanele de foame, iar comuniştii cară peste graniţă cerealele cu milioanele de tone.

Poporul nostru iubitor poartă responsabilitatea pentru destinul tuturor oamenilor de pe pămînt în condiţiile lipsei totale de responsabilitate pentru propriul său destin. În 1936, în Spania nu erau lagăre de concentrare, încă nu se împuşcau ostaticii, însă oamenii sovietici erau îngrozitor de tulburaţi şi de îngrijoraţi. Iar în Uniunea Sovietică era în floare munca înrobitoare, în lagăre de concentrare şi închisori zăceau milioane de oameni, iar aceste lucruri nu tulburau şi nu îngrijorau pe oamenii sovietici.

La 27 decembrie 1932, în Uniunea Sovietică au fost introduse paşapoarte interne, fără de care era imposibil să te angajezi la un serviciu, să-ţi găseşti locuinţă sau să te deplasezi prin ţară. Paşapoartele interne au fost introduse în toiul foametei, ca să se poată lupta mai eficace cu fuga ţăranilor din regiunile înfometate la oraşe sau în regiuni mai prospere ale ţării.

Paşapoartele interne se dădeau numai locuitorilor de la oraşe. Ţăranii, care formau majoritatea populaţiei, nu primeau astfel de paşapoarte. Ţăranul sovietic era pus în situaţia unui sclav care nu putea să plece nicăieri de la stăpînul său. Din punct de vedere formal, ţăranul nu era cetăţean al ţării sale. Să evaluăm situaţia: majoritatea covîrşitoare a populaţiei ţării nu era formată din cetăţeni.

Iar consilierii militari sovietici, viitorii generali, amirali şi mareşali, în loc să lupte pentru libertatea propriului lor popor, s-au repezit să lupte pentru libertatea ţăranilor spanioli, care, spre deosebire de cei sovietici, erau liberi, aveau dreptul să plece unde le plăcea, fie şi în America.

3

Tot ce am citit despre războiul din Spania m-a uimit.

Poftim, un fapt puţin vizibil la prima vedere. Consilierul principal al armatei republicane era Jan Berzin, şeful Direcţiei a patra a Statului-Major General al Armatei Roşii.

Ce este Direcţia a patra?

La începutul anilor ’60 ai secolului XX, în Uniunea Sovietică se dezlănţuise elogierea aproape isterică a spionului sovietic Richard Sorge. Despre el se făceau filme şi documentare de televiziune, se scriau articole şi cărţi, se ţineau prelegeri, străzi şi pieţe primeau numele său, se dezbăteau pe larg proiectele unui monument. Şi s-a declarat că Richard Sorge l-a descoperit şi l-a trimis la Serviciul de Informaţii pe Jan Berzin, şeful Direcţiei a patra a Statului-Major General al Armatei Roşii. Atunci s-a explicat poporului ce este cu Direcţia a patra. Aşa se numea în anii ’20 şi ’30 ai secolului XX Serviciul Militar de Informaţii al Armatei Roşii. Acum, această organizaţie se numeşte abreviat GRU – Direcţia Generală de Informaţii a Statului-Major General.

Am fost uimit şi stupefiat. Aşadar, Stalin a trimis în armata republicană a Spaniei două mii de consilieri militari sovietici de foarte înaltă calificare, dar cel mai important

consilier este pus şeful spionilor sovietici.

De ce?

Ce a făcut şeful spionilor Berzin în Spania? De ce Stalin nu a trimis drept consilier militar principal un comandant de pe cîmpurile de luptă, ci un maestru al ordinului cavalerilor pelerinei şi stiletului?

În prezent se ştiu multe despre Jan Berzin. Iată cîteva informaţii despre el. Citez din Dicţionarul enciclopedic *Imperiul lui Stalin*: „Berzin Jan Karlovici (pe adevăratul său nume Peteris Janovici Kiuzis), activist de partid, unul din creatorii GULAG-ului […] În 1907 a fost condamnat la 8 ani de muncă silnică pentru uciderea unui poliţist, dar în 1909 a fost eliberat […] Odată cu începerea primului război mondial a fost chemat în armată, dar a dezertat şi a intrat să lucreze într-o uzină (Petrograd) […] a lucrat în aparatul NKVD al RSFSR, a condus serviciul de pază personală al lui Lenin şi al membrilor guvernului, serviciu format în marea majoritate din letoni şi estonieni… Din martie 1924 şi pînă în aprilie 1935 a fost şeful Direcţiei a patra (de Informaţii) a Statului-Major al RKKA, practic a creat sistemul Serviciului Militar de Informaţii al URSS […] În 1936 este numit consilier militar principal al armatei republicane din Spania. În iunie 1937 s-a întors în URSS şi a ocupat din nou postul de şef al Direcţiei de Informaţii” (*Imperiul lui Stalin*, K.A. Zalleski, „Vece”, Moscova, 2000, p.55).

În această biografie totul este uimitor. Rusia ţaristă ne este descrisă ca un regim cumplit. Dar iată faptele istoriei: pentru uciderea unui poliţist, Jan Berzin a primit 8 ani, dar a stat în puşcărie numai doi ani, după care a fost eliberat.

Apoi, în timpul războiului, a dezertat… Şi în timp de război a intrat la o uzină din capitala Imperiului! Uzina Putilovski! Cea mai importantă întreprindere de armament a Rusiei. Şi nu i s-au verificat documentele!? N-a mirat pe nimeni că un tînăr pierde-vară, în timp de război, nu e pe front!? Să fi încercat el în timpul tovarăşului Stalin să fugă din armată?

După preluarea puterii de către comunişti, Estonia, Letonia şi Lituania au devenit state independente. Letonul

Jan Berzin a ajuns un străin în Rusia. Lenin, Troţki şi alţi conducători comunişti ştiau că poporul rus îi urăşte, de aceea şi-au completat paza personală cu mercenari străini: chinezi, letoni, cehi, unguri etc. Berzin şi cei asemenea lui sînt legionari străini angajaţi.

Şi iată că în 1936 Stalin a trimis în Spania în postul de consilier militar principal pe un ucigaş, un dezertor, un mercenar care nu a fost nici o singură zi în război, care a fugit de război.

Ce putea să-i înveţe Jan Berzin pe comuniştii spanioli? Cum să fugă din armată? Cum să construiască lagăre de concentrare şi ce regim de viaţă să instaureze în ele? Sau cum să omoare poliţişti?

4

În cursul războiului, cîteva mii de copii ai comuniştilor spanioli au fost aduşi în Uniunea Sovietică. Dintre aceştia s-au pregătit luptători ai frontului secret. E o temă deosebit de mare şi de odioasă.

Nu mai puţin interesant este destinul voluntarilor străini din Spania: americani, canadieni, francezi, suedezi şi ceilalţi. Imediat ce au ajuns în ţară li s-au luat paşapoartele şi toate celelalte documente. Spre păstrare. Pentru fuga din „brigada internaţională” – execuţia prin împuşcare. Nu mai sîntem în Imperiul Rus!

Ş-apoi, unde să fugi? Mergi înainte – ocean. La stînga – tot ocean. În spate – Marea Mediterană. Porturile sînt păzite. Graniţa cu Franţa este închisă. De jur-împrejur – front. Şesuri şi munţi goi, pîrjoliţi de soare. Nu ai unde te ascunde. În buzunar – nici un sfanţ, nici paşaport. Odată intrat în „brigada internaţională”, voluntarul înceta să mai fie voluntar. Se transforma într-un sclav înarmat, care nu putea fugi aproape nicăieri.

Se întîmpla ca în clădirile în care se păstrau documentele personale ale voluntarilor să aibă loc din senin incendii, iar maşinile care transportau aceste documente

cădeau mai frecvent decît de obicei sub tiruri de artilerie. În marea lor majoritate lucrătorii brigăzilor internaţionale au rămas fără nici un fel de documente, iar spionajul militar sovietic a obţinut paşapoartele adevărate şi alte documente personale ale unor zeci de mii de tineri bărbaţi din 54 de ţări.

Zorii sîngerii ai zilei de mîine comuniste se înălţau deja deasupra Spaniei şi unii se trezeau din cauza acestor zori…

Cînd s-au întors din Spania, după înfrîngerea Republicii, voluntarii, în marea lor majoritate, şi-au păstrat credinţa în idealurile lor, n-au înţeles nimic. Însă cel puţin unul dintre ei a întrezărit adevărul. Se numea George Orwell. Acesta a venit în Spania să lupte pentru libertate şi democraţie. Şi a conştientizat dintr-odată că sub masca libertăţii se poate ascunde un regim monstruos şi criminal. Numele lui Orwell a devenit celebru prin două cărţi: *Ferma animalelor* şi *1984*.

În prima carte scrie despre o fermă la care animalele s-au răsculat împotriva omului. Răscoala s-a terminat cu victoria deplină a animalelor. Dar în fruntea societăţii libere a animalelor au ajuns porcii. Aceştia au introdus ordinea lor porcească. Uimitor: George Orwell descria o fermă britanică şi porci din rasa Berkshire, dar în Uniunea Sovietică cel la care se găsea această carte intra în puşcărie pentru o perioadă bunicică de timp.

Dar m-a mai uimit ceva. Dacă George Orwell a descris porcii comunişti sovietici, reacţia lor ar fi fost de înţeles. Dar de ce s-au supărat atît de mult, de ce au reacţionat atît de nervos, citind despre puterea suinelor din rasa Berkshire?

Ce-i asta? Solidaritate porcină?

5

Antonov-Ovseenko a fost chemat din Spania la Moscova, a fost arestat şi împuşcat.

Jan Berzin s-a întors din Spania la postul său de şef al Direcţiei de Informaţii a Statului-Major General al Armatei

Roşii, dar curînd a fost şi el arestat şi împuşcat.

Iar consilierii militari care au luptat cu adevărat, şi nu s-au ocupat cu politica şi spionajul, s-au ridicat cu avînt spre vîrfurile puterii militare. Unii dintre ei au căzut după aceea sub toporul lui Stalin, dar nu din cauza Spaniei, ci pentru alte abateri şi greşeli.

Nu ştiu ce rezultă de aici.

Însă pot presupune că Stalin nu a mai luat în calcul la un moment dat o victorie militară în Spania, înţelegînd că este imposibilă în condiţiile date. De aceea nu a avut pretenţii la comandanţii săi. Ei au făcut tot posibilul. Stalin a apreciat acest lucru şi i-a ridicat în posturi pe mulţi.

Dar călăii, spionii, activiştii, precum Antonov-Ovseenko şi Berzin, pe undeva n-au lucrat pînă la capăt, n-au justificat speranţele lui Stalin. Şi Stalin i-a împuşcat.

Ce îşi pusese Stalin în gînd? Ce nu i-a reuşit?

Nu-i nici un secret. Este suficient să examinăm acţiunile diplomaţiei şi propagandei staliniste în acei ani. Cele trei state cu regimuri totalitare – Germania, Italia şi Portugalia – l-au ajutat pe generalul Franco. Iar Republica Spaniolă a fost ajutată la nivel de stat numai de Uniunea Sovietică. Marea Britanie şi Franţa au dus o politică de neamestec în treburile Spaniei. Propaganda sovietică era pur şi simplu indignată: în Spania copiii suferă, iar Franţa şi Marea Britanie nu reacţionează deloc! Propaganda sovietică lua peste picior Marea Britanie şi Franţa pentru cruda indiferenţă faţă de soarta copiilor spanioli. Cum pot privi liniştiţi la chinurile poporului spaniol!? Cum pot rămîne deoparte!?

Dar problema nu erau copiii. În Uniunea Sovietică, la 7 aprilie 1935, grijuliii comunişti au introdus o lege conform căreia aplicarea pedepsei cu moartea se extindea la copiii în vîrstă de la 12 ani în sus.

Principala dorinţă a lui Stalin a fost exprimată absolut clar şi deschis: să atragă Marea Britanie şi Franţa în războiul spaniol. Dacă ar fi reuşit să înfăptuiască acest plan, atunci la limita apuseană a continentului european, pe pămîntul Spaniei, s-ar fi încleştat într-o luptă sîngeroasă

Germania, Italia şi Portugalia, pe de o parte, Marea Britanie şi Franţa, pe de alta. Iar Uniunea Sovietică e departe. Consilierii şi „voluntarii” stalinişti ar lupta şi ei, dar războiul nu ar atinge în nici un caz teritoriul Uniunii Sovietice. Lui Stalin nu i-ar rămîne decît să toarne kerosen în vîlvătaia războiului.

Voluntarii-internaţionalişti din 54 de ţări sînt o parte a aceluiaşi plan. Agenţii lui Stalin din întreaga lume îi agitau pe tinerii cinstiţi să meargă în Spania. Stalin nu se zgîrcea la bani cînd era vorba de agitaţie, plătea călătoria pînă la destinaţie şi întreţinerea voluntarilor, înarmarea brigăzilor internaţionale. Planul era simplu: să atragă în război cetăţeni din întreaga lume. La început, cetăţeni izolaţi, apoi grupuri. Iar apoi guvernele diverselor ţări ar fi obligate să-şi salveze oamenii aflaţi în necaz. Iar aceasta ar însemna, într-o măsură sau alta, conflicte cu guvernele lui Franco, Hitler, Mussolini, Salazar.

Dar războiul din Spania nu a ieşit din limitele sale. Eforturile ucigaşilor, diplomaţilor şi spionilor stalinişti nu au fost suficiente pentru ca incendiul spaniol să se răsfrîngă asupra întregii Europe.

Şi Stalin a cîrmit brusc.

6

Imediat ce a devenit clar că în Spania războiul trenează, că din scîntei e puţin probabil să se aprindă focul, Stalin a mutat atenţia diplomaţiei europene spre altă zonă: asupra Cehoslovaciei. Planul era să întărîte Cehoslovacia şi Germania. De partea Cehoslovaciei şi împotriva Germaniei trebuiau să intre Marea Britanie şi Franţa… Spionajul sovietic a lucrat cu măiestrie, livrîndu-le cehilor „dovezi incontestabile” ale pregătirii Germaniei de invazie, iar nemţilor – despre pregătirea armatei cehe de a reprima pe germanii sudeţi. Conflictul s-a aprins.

În septembrie 1938, la München, s-au întîlnit şefii de stat ai Germaniei, Italiei, Marii Britanii şi Franţei. Nu s-a

petrecut nici o grozăvenie în acţiunile lor. Regiunea Sudetă era populată de germani, dar a fost dată, în urma Tratatului de la Versailles, Cehoslovaciei, o formaţiune politică ce nu mai existase niciodată în istorie. Acum se discuta despre înapoierea către Germania a unor teritorii rupte din trupul ei, altfel spus despre restabilirea dreptăţii istorice.

Mai tîrziu, în martie 1939, Hitler a ocupat întreaga Cehoslovacie. Dar aceasta este altă treabă. Marea Britanie şi Franţa nu şi-au dat consimţămîntul la aceste acţiuni ale lui Hitler. În septembrie 1938, la München, s-a hotărît doar să se înapoieze Germaniei Sudeţii, adică ceea ce îi aparţinea de drept.

Guvernul Cehoslovaciei putea să accepte hotărîrile care s-au luat la München, dar putea şi să nu accepte. Uniunea Sovietică a susţinut ferm Cehoslovacia în direcţia de a nu înapoia regiunea Sudetă. Uniunea Sovietică s-a pronunţat în cel mai hotărît mod cu putinţă pînă la momentul crizei…

Dar cînd s-a declanşat criza, toţi conducătorii Uniunii Sovietice s-au pierdut brusc pe undeva. Ambasadorul Cehoslovaciei la Moscova a încercat să stabilească orice contact cu liderii de la Kremlin, dar s-a lovit de un zid de netrecut. Pînă şi Comisarul poporului pentru afaceri externe Litvinov s-a dovedit a fi bolnav: bronşită.

Nimeni de la Moscova nu a rezonat la strigătele de ajutor.

Guvernul Cehoslovaciei a încercat să primească un răspuns la întrebarea: ce va face Uniunea Sovietică dacă Cehoslovacia va opune rezistenţă lui Hitler? Nu a urmat nici un răspuns de la Moscova.

La 28 septembrie, Beneš a cerut direct ajutor militar Uniunii Sovietice. La aceasta, Uniunea Sovietică a răspuns că ajutorul trebuie căutat la Liga Naţiunilor.

La 30 septembrie 1938, ora 12 şi 20 de minute, ambasada Cehoslovaciei la Moscova comunica la Praga că „nu sînt noutăţi”, adică Moscova nu susţine Cehoslovacia. Peste 10 minute, la 12.30, guvernul Cehoslovaciei a luat decizia de a accepta condiţiile care au fost dictate la München.

Şi abia pe 3 octombrie 1938, la 61 de ore şi 30 de minute după ce guvernul Cehoslovaciei s-a supus cerinţelor celor patru mari puteri, de la Moscova a venit la Praga răspunsul sovietic: Nu trebuia să vă predaţi, ci să luptaţi, noi v-am fi susţinut în orice condiţii!

Oricine este interesat de această problemă va găsi în cartea lui Igor Lukes *Cehoslovacia între Stalin şi Hitler* (Oxford University Press, New York, 1996) sute de fapte şi documente care resping versiunea oficială a Kremlinului, cum că Uniunea Sovietică ar fi fost gata să sară cu pieptul dezgolit în apărarea Cehoslovaciei.

Dar se explică modul cum tovarăşul Stalin a acordat ajutor frăţesc prin trimiterea de informaţii false pentru aprinderea conflictului, iar cînd acesta a izbucnit, liderii sovietici s-au ascuns înapoia zidurilor Kremlinului.

Lucrul e de la sine înţeles: pentru Stalin nu avea sens să se bage mai înainte de vreme. Dacă Marea Britanie şi Franţa s-ar fi angrenat în luptă cu Germania din cauza Cehoslovaciei, atunci avea de ce să se bage şi Uniunea Sovietică… În etapa finală. Aşteptînd, cum dădea indicaţii tovarăşul Stalin, pînă ce toate părţile aflate în luptă se vor slei de puteri într-un război epuizant.

Unii îmi vor aminti că Uniunea Sovietică nu are graniţă comună cu Cehoslovacia, de aceea nu putea să acorde ajutor. Replicăm: „Brigăzile internaţionale” ar fi fost mult mai uşor de întreţinut în Cehoslovacia decît în Spania. Şi poţi arunca în luptă „voluntari” şi „consilieri” cîţi pofteşti. Există diferite căi pentru aceasta.

Transportul armamentului se putea organiza prin România. Trebuia pur şi simplu să se plătească în mod corect cuiva. Transportul se putea face şi cu avionul. Ca să ajungi din Uniunea Sovietică în Cehoslovacia trebuie să zbori 160 de kilometri prin spaţiul aerian al Poloniei sau României.

Acum haide să-i întrebăm pe istoricii serioşi dacă au cît de cît indicii că Uniunea Sovietică a încercat să se înţeleagă cu România sau cu Polonia privind trecerea aviaţiei sovietice prin spaţiul aerian al acestor ţări sau privind

stabilirea unui pod aerian.

Peste un an, în august 1939, Stalin cerea coridoare pentru trecerea trupelor prin Polonia. O, daţi-ne, daţi-ne coridoare!

Vom ajunge şi la aceste coridoare. Dar oare a cerut Stalin, în 1938, Poloniei şi României coridoare pentru trecerea trupelor sale în Cehoslovacia? A cerut măcar coridoare aeriene pentru intrarea aviaţiei?

Deci liderii de la Kremlin nu au planificat transporturi de aviaţie în Cehoslovacia şi n-au intenţionat să organizeze vreun pod aerian. Toate declaraţiile lor grozave despre hotărîrea de a susţine Cehoslovacia au fost doar prăpăstii propagandistice.

Se putea însă organiza un zbor masiv de avioane sovietice în Cehoslovacia şi fără nici o aprobare. Cine l-ar fi putut împiedica? Dacă în 1938 ar fi trecut o armadă sovietică la mare înălţime, cum putea să se opună România, decît prin proteste inutile?

7

Războiul dintre ţările Europei Centrale şi Occidentale nu s-a declanşat nici datorită Spaniei, nici datorită Cehoslovaciei. De aceea tovarăşul Stalin şi-a îndreptat privirea asupra Poloniei. Aici Marea Britanie şi Franţa au căzut în capcana stalinistă.

Să luăm aminte la apropierea de date.

La 28 martie 1939 trupele generalului Franco au intrat în Madrid. Focarul războiului s-a stins. Stalin nu mai putea lua în calcul pe mai departe Spania. Prevăzînd finalul apropiat al războiului din Spania, Stalin a ordonat lui Litvinov, comisarul poporului pentru afaceri externe, să pregătească o conferinţă antihitleristă.

La 18 martie 1939, Litvinov a venit cu propunerea de convocare a unei conferinţe cu participarea URSS-ului, a Marii Britanii, Franţei, Poloniei, României şi Turciei. Sub pretextul asigurării „securităţii colective” Stalin pregătea

izolarea şi blocada Germaniei.

La 17 aprilie, Litvinov a venit cu propunerea de încheiere a unui tratat anglo-franco-sovietic.

În acelaşi timp, diplomaţia stalinistă a desfăşurat o activitate intensă de pregătire a terenului pentru încheierea unei alianţe cu Hitler: fie semnezi pactul cu mine, fie te sufoc cu blocada.

La 5 mai, Stalin îl schimbă pe Litvinov din postul de Comisar al poporului pentru afaceri externe şi îl pune în loc pe Molotov. Încă de atunci cei mai sagaci observatori au realizat de ce anume a fost provocată această schimbare. Litvinov era evreu, Hitler nu putea să aibă relaţii cu el. Dacă Stalin a pus în acest post un rus, al doilea om ca influenţă din Uniunea Sovietică, cu această ocazie lăsîndu-şi pentru el postul de şef al guvernului, însemna că se vor petrece schimbări epocale în domeniul politicii externe.

Calculul lui Stalin este simplu: dacă Marea Britanie şi Franţa sînt de acord să-şi asigure „securitatea colectivă” în Europa după scenariile lui Stalin, atunci încheie cu acestea o alianţă împotriva lui Hitler. Dacă nu, atunci Stalin „asigură securitatea” Europei prin încheierea unei alianţe cu Hitler împotriva Marii Britanii, Franţei şi a restului Europei.

*

Curînd au început negocieri între URSS, Marea Britanie şi Franţa pentru „înfrînarea agresorului”.

Aceasta a fost o cursă, un cîrlig cu nadă, pe care Marea Britanie şi Franţa l-au înghiţit fără să simtă.

Capitolul 8

De ce aveau nevoie comuniştii de securitate colectivă?

Foametea provocată artificial a dus pînă la canibalism. La foametea din 1933 au pierit trei milioane numai de copii.
Ghenadi Pokrass, *Russkaia mîsl'*, nr.4, 2004

1

În 1933, Hitler a venit la putere în Germania. Imediat, diplomaţia sovietică a început să desfăşoare o luptă intensă pentru crearea unui bloc antihitlerist: să apărăm Europa de Hitler! Să asigurăm securitatea colectivă!

Lupta pentru securitatea colectivă face obiectul unei mîndrii deosebite a comuniştilor, căci ei au văzut primii pericolul şi au făcut tot ce este posibil ca să ferească Europa de război.

„Lupta URSS pentru securitatea colectivă a trecut prin cîteva etape succesive. Primul pas pe această cale a fost propunerea Uniunii Sovietice de a semna un acord de definire a agresiunii şi agresorului (a părţii atacatoare), înaintată la 6 februarie 1933 la Conferinţa internaţională pentru dezarmare" (*Istoria Marelui Război pentru Apărarea Patriei al Uniunii Sovietice*, Moscova, 1961, volumul 1, p.82).

Uite ce organizare este la noi! La 30 ianuarie 1933, Hitler este numit cancelar, iar exact peste o săptămînă, Uniunea Sovietică a făcut deja primul pas pe calea asigurării securităţii colective în Europa! Dar, se înţelege, comuniştii sovietici nu s-au liniştit numai cu atît. Lupta de-abia începuse! Dinspre Kremlin s-a revărsat spre guvernele europene o avalanşă de propuneri: pacte regionale! Dezarmare generală! Sistem comun european de securitate!

La 12 decembrie 1933, Comitetul Central al Partidului Comunist a luat o hotărîre specială privind extinderea luptei pentru securitate colectivă…

S-au făcut multe. Chiar foarte multe. Avem ce să amintim. În Uniunea Sovietică, iar acum în Rusia, înalţi profesori înlăcrimaţi, cu glasuri tremurate (şi cu legitimaţii GB în buzunare), povesteau studenţilor despre acele zile îndepărtate: fiţi mîndri de activitatea conducătorilor şi diplomaţilor noştri! Cît de multe au făcut ei ca să ferească Europa de război şi de Hitler!

Noi vrem să-i punem în încurcătură pe academicienii noştri cu legitimaţii GB, punînd o întrebare: de ce avea nevoie Uniunea Sovietică de securitatea colectivă? Pentru ce jucau măscăricii de la Kremlin această comedie?

2

Lucrurile sînt cu adevărat bizare. În secret faţă de întreaga lume, Stalin pregătea pe teritoriul sovietic tanchişti, aviatori, artilerişti, genişti, specialişti în chimie militară – toţi germani. Încălcîndu-se Tratatul de la Versailles, pe teritoriul sovietic constructorii germani proiectau tancuri, submarine, avioane de luptă, experimentau gaze toxice şi artilerie grea. Stalin a asigurat victoria în alegeri a lui Hitler. Acest lucru a fost recunoscut chiar de nazişti. Joachim von Ribbentrop considera că adversarii partidului lui Hitler, respectiv comuniştii şi social-democraţii, „aveau deplina posibilitate să-l nimicească”. Ribbentrop scria: „Dacă în 1932 duşmanii noştri erau uniţi, ar fi putut să ne învingă…” (*Novoe vremea*, 1994, nr.37, p.43).

Însă în acel moment naziştii au reuşit să cîştige, fiindcă nu exista unitate între adversarii lui Hitler. Stalin i-a divizat pe toţi rivalii şi inamicii lui Hitler. Stalin a ordonat comuniştilor germani să nu se manifeste împotriva hitleriştilor, ci împotriva social-democraţilor. De aceea Hitler a cîştigat.

Însuşi Hitler a înţeles că a venit la putere datorită lui Stalin şi îi era recunoscător pentru aceasta. La 21 mai 1940, generalul-locotenent de aviaţie I.I. Proskurov, şeful

Direcţiei de Informaţii a Statului-Major General al RKKA, a trimis mareşalului Uniunii Sovietice S.K. Timoşenko, Comisar al poporului pentru apărare, o informare cu parafa „Secret”. În informare se relatau alegaţiile lui Aschenbrenner, ataşatul militar german la Moscova: „Am fost la Hitler, care mi-a spus: «Ţine minte că Stalin a făcut pentru noi un lucru măreţ, pe care niciodată şi în nici un fel de împrejurări nu trebuie să-l uităm»” (T. Buşueva, *Blestemînd – încercaţi să înţelegeţi, Novîi mir*, 1994, nr.12).

Şi iată întrebarea: de ce în 1933 Stalin l-a pus pe Hitler la putere cu o mînă, iar cu cealaltă mînă aduna blocul statelor europene împotriva lui?

Dacă Stalin nu l-ar fi adus pe Hitler la putere, atunci nu ar fi apărut nici un pericol. Atunci tot acest tămbălău cu asigurarea „securităţii colective” ar fi fost inutil. Netezindu-i lui Hitler calea către putere, Stalin a făcut astfel posibil şi aproape inevitabil cel de-al doilea război mondial, iar clănţăii stalinişti Kolţov, Ehrenburg, Henry şi alţii ca ei chemau popoarele lumii să întărească solidaritatea şi să manifeste vigilenţă.

Dacă Stalin avea într-adevăr nevoie de „securitate colectivă”, atunci nu trebuia să pregătească în Uniunea Sovietică piloţi şi tanchişti germani, nu trebuia să le dea lecţii lui Goering, Manstein şi Guderian, nu trebuia să-l ajute pe Hitler în alegeri. Dacă Stalin nu ar fi făcut acestea, al doilea război mondial nu putea să izbucnească. Aceasta ar fi însemnat asigurarea securităţii europene.

3

Şi încă o întrebare: care era propriu-zis profitul lui Stalin în urma „securităţii colective”? Lua în calcul cumva un ajutor frăţesc din partea Belgiei sau Luxemburgului, în caz că Hitler ataca Uniunea Sovietică?

Dar cine ne mai putea ataca în afară de Hitler? Estonia? Lituania? Nu cred. Polonia? Ungaria? Finlanda? România? Ce şanse ar fi avut acestea să ajungă victorioase pînă la

Vladivostok şi Magadan?

Pînă şi Tuhacevski a înţeles că poporul rus trebuie să fie speriat de un duşman real. Dar la graniţele vestice ale URSS, înainte de încheierea Pactului de la Moscova din 1939, nu existau state capabile să poarte un război ofensiv cu şanse de succes împotriva Uniunii Sovietice. De aceea, încă de la începutul lui 1920, Tuhacevski a inventat o coaliţie polono-germană care cică era gata în orice moment să sară la gîtul Uniunii Sovietice.

Tuhacevski a scris despre această coaliţie mitică polono-germană, începînd din vremea războiului civil şi pînă la arestarea sa. Şi după arestare, în camera de tortură a lui Ejov, Tuhacevski a scris un întreg tratat despre blocul polono-german de agresiune care pregăteşte atacarea URSS. Varianta fantastică a lui Tuhacevski nu merită nici măcar o ochire fugitivă.

În anii în care Stalin şi tovarăşii săi credincioşi duceau o luptă eroică pentru „securitatea colectivă”, Uniunea Sovietică nu avea graniţe comune cu Germania. Uniunea Sovietică era despărţită de marile puteri ale Europei printr-o barieră de state neutre, de aceea un atac-surpriză asupra Uniunii Sovietice era exclus în Europa. În afară de aceasta, Stalin avea un teritoriu pe care era imposibil să-l cucereşti. Şi chiar dacă ar fi reuşit să-l cucerească, nimeni nu ar fi izbutit să-l controleze. Atunci de ce avea nevoie de „securitatea colectivă”?

Războiul putea izbucni între Franţa şi Germania. Sau între Polonia şi Germania. Însă atacul Germaniei asupra Poloniei atrăgea automat în război Franţa şi Marea Britanie.

În orice situaţie posibilă, Uniunea Sovietică putea deveni victima unei agresiuni în cel mai rău caz. Atunci de ce era Stalin preocupat de „securitatea colectivă” mai mult decît alţii?

În ţara tovarăşului Stalin are loc lichidarea în masă a oamenilor şi o foamete însoţită de canibalism. El se nelinişteşte însă în privinţa prosperităţii sătulei Danemarce şi a desfrînatei Olande. În anii ’30, după cum ne amintim, în imperiul lui Stalin se produceau mai multe tancuri, tunuri,

avioane şi submarine decît în toate ţările lumii luate la un loc. Dar iată că tovarăşul Stalin se îngrijea de „securitatea colectivă”: ca nu cumva să izbucnească războiul, ca nu cumva să sufere cineva, ca burjuii polonezi şi norvegieni să fie feriţi de grozăviile războiului.

În Uniunea Sovietică întreprinzătorii au fost nimiciţi laolaltă şi în totalitate. Comercianţii, bancherii, industriaşii – toţi care nu au reuşit să fugă – au fost lichidaţi. Pentru că „burjuiul” este duşmanul proletariatului. Prea puţin îl interesau pe Stalin marii burghezi. El se lua de cei mărunţi. Dacă ai două vaci, înseamnă că eşti chiabur. Chiaburul reprezintă mica burghezie. Ăştia să fie trimişi în taiga şi în tundră! La moarte! Dacă ai două vaci, înseamnă că poate apărea şi a treia. Iar de la trei vaci sînt doi paşi pînă la o avere extraordinară. De aceea chiaburul trebuie stîrpit din rădăcină! Trebuie nimicită clasa lui!

Şi în acelaşi timp tovarăşul Stalin nu doarme nopţile. Tot cugetă cum să-i ferească pe miliardarii parizieni şi londonezi de Hitler, cum să le asigure securitatea, cum să păstreze pacea şi liniştea pentru ei.

Explicaţi-mi şi mie pe înţeles, de ce avea nevoie tovarăşul Stalin să păstreze securitatea burjuilor?

La această întrebare nimeni nu a născocit deocamdată vreun răspuns. De aceea ni se povesteşte că nu Stalin a inventat ideea de „securitate colectivă”. Nu este din mintea lui. Se spune că „securitatea colectivă” este treaba unui credincios leninist, a tovarăşului Litvinov Maxim Maximovici, comisarul poporului pentru afaceri externe. Cică el s-a luptat pentru cauza păcii, în ciuda răufăcătorului Stalin.

Stalin lua viaţa la turme întregi de membri CC, de mareşali şi comandanţi de armate, iar tovarăşul Litvinov, membru al CC-ului stalinist, cică nu lua seama în acest timp la sîngerosul Stalin, abătea linia acestuia înspre dezarmarea generală şi totală, înspre stabilirea unor relaţii de bună vecinătate în Europa şi în întreaga lume. Uite aşa bun tovarăş se găsea la Kremlin!

Mie însă îmi este clar. Dacă tovarăşul Litvinov ar fi

bolmojit, fie şi un cuvinţel numai, contra tovarăşului Stalin, n-ar mai fi stat nici un minuţel în fotoliul de Comisar al poporului pentru afaceri externe, ci ar fi fost prăjit numitul tovarăş în vîlvătăile crematoriului de la cimitirul Donskoi, la fel ca şi tovarăşul Tuhacevski şi alţi tovarăşi.

Fără aprobarea lui Stalin, nici un fel de iniţiative ale tovarăşului Litvinov, printre care şi „securitatea colectivă", nu puteau fi declarate oficial, dar nici măcar dezbătute în cel mai restrîns cerc al tovarăşilor de la Comisariatul Poporului pentru Afaceri Externe. Căci toţi ar fi fost acuzaţi imediat de devieri de dreapta sau stîngiste şi ar fi fost împuşcaţi ca nişte iepuraşi într-o poieniţă.

Întrebarea rămîne însă fără răspuns: de ce avea nevoie tovarăşul Stalin să ocrotească liniştea burjuilor?

4

Sînt o mulţime de ciudăţenii în politica externă stalinistă. Cu cine căuta el să stabilească o alianţă? În primul rînd cu Marea Britanie şi Franţa. Şi-a găsit cu cine!

La 16 martie 1935, în Germania s-a introdus serviciul militar obligatoriu. Aceasta însemna o denunţare oficială a Tratatului de pace de la Versailles. Pentru Marea Britanie şi Franţa acest pas al lui Hitler era o cauză şi un prilej pentru începerea războiului. Dar Marea Britanie şi Franţa nu au făcut nimic ca să-l împiedice pe Hitler.

La 7 martie 1936, Hitler a deplasat trupe în zona demilitarizată Rin. Conform stipulărilor acordurilor de la Versailles şi Locarno, Germania nu avea dreptul să menţină trupe în această zonă. Orice încălcare a acestei interdicţii era calificată ca agresiune. Ca răspuns la agresiune, Franţa şi Marea Britanie trebuiau să declare război Germaniei. Dar ele n-au mişcat nici măcar un deget.

În 1938, Hitler a anexat Austria la Germania. Era o nouă încălcare strigătoare la cer a Tratatului de la Versailles. Marea Britanie şi Franţa trebuiau să acţioneze. Dar ele iarăşi nu au făcut nimic.

În martie 1939, Hitler a cucerit Cehoslovacia şi a împărţit-o în bucăţi. Din partea Marii Britanii şi Franţei – din nou nici un fel de acţiuni.

Întrebare: de ce căuta Stalin alianţa cu Marea Britanie şi Franţa, care nu-şi ţineau cuvîntul, care erau vădit incapabile să-şi apere pînă şi propriile interese? Poate Stalin lua în calcul faptul că Marea Britanie şi Franţa, care nu voiau să se apere pe sine, vor sări să apere Uniunea Sovietică?

După părerea mea, tovarăşul Stalin nu era mai prost ca noi. Evident că nu se baza pe ajutorul Marii Britanii şi Franţei. Atunci de ce se agita tovarăşul Litvinov? De ce chema la „securitatea colectivă”, dacă ştia că nu se poate baza nicidecum pe o alianţă cu Marea Britanie şi Franţa?

Lui Stalin nu-i trebuia absolut deloc un tratat cu Marea Britanie, Franţa sau SUA. Dacă diriguitorii acestor ţări considerau că ar fi folositor pentru ei să-l ajute pe Stalin, atunci puteau ei înşişi să ia iniţiativa şi să semneze orice tratat doresc. Sau puteau să ajute pur şi simplu, fără nici un fel de tratate. Exact aşa s-a şi întîmplat după aceea.

Însă dacă ei considerau că ajutorul dat lui Stalin nu este convenabil pentru interesele lor, atunci puteau găsi mii de motive ca să evite îndeplinirea obligaţiilor luate. Şi nici un tratat nu va fi de folos. Ceea ce s-a şi întîmplat după aceea. S-a stabilit în 1942 o înţelegere de deschidere a unui al doilea front. Dar aliaţii occidentali au socotit că aceasta îi costă prea mult. În folosul lor era să desanteze în Franţa numai atunci cînd coloana vertebrală germană va fi ruptă definitiv, cînd rezultatul războiului va fi hotărît. Exact aşa au şi procedat.

Noi înţelegem acest lucru, oare Stalin nu l-a înţeles? Atunci de ce s-a luptat mulţi ani pentru aşa-numita „securitate colectivă”? De ce a dorit să încheie un tratat cu Marea Britanie şi Franţa? Căci experienţa de milenii nu cunoaşte excepţii: dacă potenţialului tău aliat nu-i convine la un moment dat să te susţină, va găsi motiv să se sustragă de la îndeplinirea obligaţiilor asumate. Şi invers: dacă îi este de folos cuiva la un moment dat să te susţină,

va face acest lucru chiar şi fără tratate prealabile.

Pe scurt: prezenţa sau absenţa unei hîrtii privind ajutorarea reciprocă nu schimbă nimic. De ce avea nevoie Stalin de această hîrtie?

5

Din momentul venirii lui Hitler la putere, emisari speciali ai lui Stalin au încercat să-l convingă pe Hitler de necesitatea unei alianţe frăţeşti. În acelaşi timp, trimişii lui Stalin la Varşovia, la Praga, la Paris, la Londra băgau frica în toţi cu pericolul german şi chemau la punerea în aplicare a unei „securităţi colective”.

Stalin juca la două capete. Pe Hitler îl speria cu faptul că se va alia cu Marea Britanie şi Franţa, iar pe acestea din urmă le ameninţa că se va alia cu Hitler.

Stalin îi dădea de înţeles lui Hitler: dacă nu va exista o alianţă între noi, atunci voi ridica împotriva ta întreaga Europă. Şi tot Stalin băga în sperieţi Europa: Uniunea Sovietică este îngrozitor de slabă şi îngrozitor de fricoasă. Dacă voi nu începeţi războiul împotriva canibalului Hitler, eu voi fi silit să intru în alianţă cu el.

Era un joc extrem de antrenant. Stalin difuza în toate capitalele europene informaţia despre contactele avute cu Hitler. Atunci, în capitalele europene se declara neliniştea şi se manifesta dorinţa de a nu admite cîrdăşia Moscovei cu Berlinul. Începeau negocieri la Paris, la Londra, la Praga… Stalin arunca informaţia lui Hitler: uite, te strîng de gît…

În acei ani, în America exista o considerabilă supraproducţie de produse agricole. Comuniştii aveau plăcerea să arate spectatorilor înmărmuriţi imagini îngrozitoare: fermieri americani toarnă laptele în pămînt, dau foc culturilor agricole, ucid vacile şi toarnă clor pe vitele tăiate.

În Uniunea Sovietică problema supraproducţiei s-a rezolvat pe o cale mai radicală. Unităţi ale Armatei Roşii, sub conducerea glorioşilor ei comandanţi, încercuiau zone

întregi. Acei ţărani care produceau mai mult ca toţi erau goniţi împreună cu familiile, în toiul iernii, în vagoane de vite, şi erau duşi la multe mii de kilometri, în Siberia, în Ural, în Kazahstan, şi acolo erau lăsaţi pe vreme geroasă în stepa pustie. Această grandioasă operaţiune s-a desfăşurat din ordinul lui Stalin. Conducerea nemijlocită a operaţiunii o avea Molotov. La mulţi ani după aceea i s-a pus întrebarea: cîţi oameni au fost duşi atunci în zone sălbatice, nelocuite? Molotov a răspuns: „Stalin a spus să strămutăm zece milioane. De bună seamă că noi am strămutat douăzeci de milioane” (F. Ciuev, *Molotov*, Olma-Press, Moscova, 2002, p.458).

În acei ani a ajuns într-un lagăr de concentrare ţăranul belarus Ivan Solonevici. Acesta este unul din puţinii care a reuşit să fugă: la început din lagăr, apoi din ţara proletariatului învingător. El a lăsat o mărturie cutremurătoare despre ceea ce a trăit. Iată aprecierea lui asupra acelei perioade: „Regimul sovietic nu era organizat pentru nevoile ţării, ci pentru revoluţia mondială. Necesităţile ţării îi sînt indiferente în esenţă. Nu-mi imaginez vreun alt punct de vedere prin care să pot explica şi epopeea colectivizării, şi tragedia lagărelor. Însă dacă veţi adopta acest punct de vedere, întregul mod de viaţă sovietic – şi în lucrurile mărunte, dar şi în cele de mare anvergură – are o motivaţie logică şi completă” (*Rusia în lagăr de concentrare*, Editura „Moskva”, Moscova, 1999).

6

Stalin ţinea în mîinile sale cheile celui de-al doilea război mondial. Lui nu-i trebuia deloc să încheie şi să semneze înţelegeri şi pacte. El putea să asigure cu propriile forţe securitatea colectivă în Europa. Trebuia doar să-i declare lui Hitler clar şi răspicat: poţi să ataci în Europa pe cine-ţi place, dar nu-ţi voi da petrol. Asta-i tot. Al doilea război mondial nu putea izbucni după o asemenea declaraţie.

Dar Stalin a acţionat altfel. El i-a spus lui Hitler: atacă pe cine vrei, iar eu îţi voi asigura nu numai petrol, ci şi grîu, bumbac, nichel, mangan, crom, cupru, plumb, vanadiu, molibden, wolfram. Atacă, iar eu îţi voi acoperi orice penurie, te voi aproviziona chiar şi cu ceea ce nu se găseşte deloc. Îţi voi cumpăra de peste mări şi ţări cauciuc de trei ori mai scump, eu voi plăti, iar ţie ţi-l dau pe gratis. Numai să ataci!

Iar cînd războiul a izbucnit în sfîrşit, *Pravda* – gazeta centrală a partidului comunist – a tras puţin cortina asupra adevăratelor sentimente ale locatarilor de la Kremlin. Scriitoarea comunistă Wanda Vassilewska a fost primită de tovarăşul Stalin (nimeni nu ştia atunci pentru ce) şi s-a descătuşat după aceea într-un articol tare, în spiritul următor: „Tresaltă temeliile lumii, pămîntul alunecă de sub picioarele oamenilor şi popoarelor. Ard zările, iar bubuitul tunurilor cutremură mările şi continentele. Asemenea unor fulgi în vînt se spulberă marile puteri şi statele lumii… Ce privelişte minunată, cîtă încîntare, cînd întreaga lume se cutremură din temelii, cînd pier puterile şi cad măririle”.

Avem aici adevărul adevărat. Iată adevărata atitudine a tovarăşului Stalin faţă de securitatea colectivă a statelor europene.

*

La prima vedere, politica lui Stalin suferea de lipsă de logică: pregătea Germania de război, i-a deschis calea lui Hitler către putere şi, în acelaşi timp, manifesta o grijă înduioşătoare pentru securitatea burjuilor britanici şi francezi. Dar nu e nici un paradox aici, ci o logică de fier: Stalin îl pregătea pe Hitler pentru nimicirea Europei burgheze, iar împotriva lui Hitler ridica Europa burgheză.

Capitolul 9

De ce avea nevoie Armata Roşie de coridoare prin Polonia?

Armata Roşie era instrumentul unei despoţii totalitare agresive, care năzuia să aservească întreaga lume.

A. Gogun, *Între Hitler şi Stalin*, Neva, Sankt-Petersburg, 2004, p.213

1

Politica lui Stalin era extrem de simplă: în Spania nu a reuşit să pună în conflict Germania cu Marea Britanie şi Franţa, dar nu-i nimic: acestea se pot ciocni în Cehoslovacia. Iar dacă nu, le vom împinge în conflict în Polonia.

La sfîrşitul lui 1938, Stalin a schimbat brutal toate obiectivele propagandistice. Propaganda antihitleristă în Uniunea Sovietică a amuţit deodată. Acum principalul lucru pentru Stalin era să-l liniştească pe Hitler: înşfacă în Europa tot ce-ţi place, eu nu am să te deranjez.

Hitler cerea reexaminarea Tratatului de la Versailles. În conformitate cu acest tratat, Prusia Orientală fusese separată de trupul Germaniei, iar oraşul Danzig a fost declarat oraş liber. Hitler cerea să i se dea un coridor pe teritoriul polonez pentru construirea unei autostrăzi şi a unei căi ferate între Prusia Orientală şi teritoriul de bază al Germaniei. În afară de aceasta, oraşul Danzig trebuia să devină parte a Germaniei.

Guvernul Poloniei a refuzat să îndeplinească cererile lui Hitler. Marea Britanie garanta securitatea Poloniei. Între Polonia, Marea Britanie şi Franţa erau semnate acorduri de ajutor reciproc.

Guvernele Marii Britanii şi Franţei au hotărît să atragă de partea lor şi Uniunea Sovietică.

Aceasta a fost o greşeală groaznică şi de neiertat.

Imediat ce Marea Britanie şi Franţa au acceptat negocierile privind „securitatea colectivă”, războiul în Europa a devenit inevitabil. Problema era că negocierile dintre Marea Britanie, Franţa şi Uniunea Sovietică au tulburat teribil liniştea lui Hitler. El considera că „securitatea colectivă” este o politică de încercuire a Germaniei (*VIJ*, 1963, nr.12, p.25). Aceasta însemna ameninţarea cu blocada materiilor prime. Hitler considera că Germania este pusă la colţ şi căuta cu disperare o ieşire din această situaţie extrem de neplăcută.

În acest timp, diplomaţii stalinişti au cerut venirea neîntîrziată la Moscova a misiunilor militare ale Marii Britanii şi Franţei. Guvernele Marii Britanii şi Franţei au căzut de acord. Dar tovarăşii de la Kremlin se grăbeau: mai repede!

Pînă acum nimeni nu a lămurit cine avea nevoie de această grabă. Mai tîrziu, chiar istoricii sovietici oficiali au fost obligaţi să recunoască faptul că nu existau motive de grabă. „Studiind documentele principale de stat şi pe cele militare ale Japoniei şi Germaniei, acum este îndoielnic faptul că în august 1939 Uniunea Sovietică era ameninţată de pericolul real al unui război pe două fronturi… Acum cunoaştem că Japonia nu a decis să atace Uniunea Sovietică nici măcar în cele mai critice momente ale anilor 1941 şi 1942, cînd ţara noastră se afla într-o situaţie disperată. Nici Germania hitleristă nu avea în 1939 un plan concret de război împotriva Uniunii Sovietice” (*VIJ*, 1988, nr.12, p.59).

Dar Stalin se grăbea: timpul nu are răbdare! Veniţi mai repede la Moscova!

Delegaţiile Marii Britanii şi Franţei au sosit la Moscova. Au fost întîmpinate la cel mai înalt nivel. Şi a început comedia.

Capcana lui Stalin a funcţionat impecabil. Una din două:

– sau Stalin va forţa Marea Britanie şi Franţa să atace Germania;

– sau le va acuza de întrerupere a negocierilor, de tolerare a agresiunii şi va da vina pe ele pentru izbucnirea

războiului în Europa.

Tactica lui Stalin este foarte simplă: să înainteze cereri inacceptabile. Haide, domnilor, să ne înţelegem aşa: dumneavoastră începeţi să înăbuşiţi Germania atît în caz de agresiune directă, cît şi în caz de agresiune „indirectă”.

E o situaţie fără ieşire.

După o asemenea propunere, delegaţiile Marii Britanii şi Franţei au ajuns într-o situaţie critică. Să semneze o înţelegere prin care Marea Britanie şi Franţa sînt gata să atace Germania în caz de „agresiune indirectă” din partea acesteia, iar atunci Stalin va cere în faţa întregii lumi îndeplinirea acestei obligaţii. Prin sintagma „agresiune indirectă” se poate înţelege tot ce-ţi convine. Şi Stalin va avea dreptul să ceară ca Marea Britanie şi Franţa să declare război Germaniei ca răspuns la orice acţiuni ale acesteia.

Însă dacă nu vor semna înţelegerea, Stalin va declara că Marea Britanie şi Franţa sînt copărtaşe ale agresorului, că nu doresc să-l oprească pe Hitler.

2

Aşadar, la 12 august 1939, la Moscova au început tratative între misiunile militare ale URSS, Marii Britanii şi Franţei. În văzul tuturor, şeful delegaţiei militare sovietice, mareşalul Uniunii Sovietice Voroşilov, comisar al poporului pentru apărare, pălăvrăgea despre modul de „frînare a lui Hitler”. Dar în umbră se petrecea cu totul altceva.

La 11 august, adică înainte de începerea tratativelor cu delegaţiile Marii Britanii şi Franţei, Stalin a luat hotărîrea de începere a negocierilor cu Germania privind împărţirea Poloniei. Această hotărîre a fost formulată într-o telegramă a lui Molotov către Gheorghi Astahov, împuternicitul cu afaceri al URSS în Germania. Telegrama a fost primită de acesta din urmă sîmbătă, 12 august. La 17.30, în aceeaşi zi, conţinutul telegramei a fost transmis lui Hitler, care purta discuţii în acel moment cu ministrul Afacerilor Externe al Italiei, contele Ciano. După cîteva ezitări, Hitler l-a informat

pe interlocutorul său despre telegrama lui Molotov cu următoarele cuvinte: „Ruşii sînt de acord cu trimiterea la Moscova a unui reprezentant german pentru negocieri politice”.

Ciano însuşi a notat cu acest prilej: „Contactele ruso-germane decurg foarte favorabil şi exact în aceste zile a venit propunerea rusă cu invitaţia de a trimite un împuternicit german la Moscova pentru negocieri privind un pact de prietenie” (I. Fleaischauer, *Pactul, Hitler, Stalin şi iniţiativa diplomaţiei germane, 1938-1939*, M., 1990, pp.237-238; Rozanov G.L., *Stalin-Hitler, studiu documentar al relaţiilor diplomatice sovieto-germane pe anii 1939-1941,* M., 1991, pp.84-86).

Stalin demonstra pe faţă întregii lumi hotărîrea de a stăvili agresiunea hitleristă şi, în acelaşi timp (şi chiar mai devreme), întindea în secret o mînă de prietenie şi ajutor lui Hitler.

Prin aceste manevre Stalin se punea la adăpost de insucces în orice direcţie s-ar fi dezvoltat evenimentele. Se cocea conflictul între Marea Britanie şi Franţa, pe de o parte, şi Germania, pe de alta. Stalin susţinea (pe faţă sau în secret) relaţii de prietenie cu toţi participanţii viitorului conflict şi îi incita pe toţi la acţiuni mai intense.

La 14 august 1939, în cursul negocierilor, mareşalul Voroşilov a întrebat dacă guvernul Poloniei este gata să pună la dispoziţie coridoare pentru trecerea unor unităţi ale Armatei Roşii prin teritoriul polonez în caz de apariţie a unui conflict cu Germania.

La această întrebare s-a primit un răspuns negativ.

Ah, aşa! au spus tovarăşii de la Kremlin. Atunci noi încheiem un pact cu Hitler şi împărţim împreună cu el Polonia.

Şi au încheiat. Şi au împărţit.

3

Refuzul Poloniei de a lăsa să treacă Armata Roşie pe

teritoriul polonez a devenit pentru propaganda de la Kremlin un argument universal de o putere devastatoare. La întrebarea de ce a fost încheiat un pact cu Hitler urmează răspunsul imediat: să vedeţi, Polonia a refuzat să ne pună la dispoziţie coridoare! Noi eram gata să apărăm Polonia, dar ea nu a vrut.

Logica este ucigaşă, în sensul cel mai direct: lasă-mi mie casa ta, iar eu te voi apăra. Iar dacă nu mă laşi, te rup în bucăţi.

Tovarăşul Voroşilov, din spatele căruia se vedeau mustăţile zbîrlite staliniste, a pus problema aşa: fie guvernul polonez lasă Armata Roşie pe teritoriul său, fie Armata Roşie lichidează împreună cu Hitler guvernul polonez.

E un aranjament tipic mafiot: luăm restaurantul dumneavoastră sub protecţie, sub aripa noastră ocrotitoare. Nu sînteţi de acord? Atunci îl luăm cu forţa. Sau îi dăm foc.

Privind la evenimentele din noul mileniu, sîntem obligaţi să recunoaştem că hotărîrea guvernului polonez de a nu lăsa sovieticii în spaţiul naţional a fost incontestabil corectă.

Să începem cu latura pur etică.

Dacă Uniunea Sovietică intenţiona să apere Polonia de agresiunea germană, atunci negocierile trebuiau purtate cu Polonia, nicidecum cu Marea Britanie şi Franţa. Dacă se punea problema securităţii Poloniei şi Uniunii Sovietice, ce căutau aici Marea Britanie şi Franţa?

Marea Britanie şi Franţa aveau interesele lor. Acestea puteau coincide cu interesele Uniunii Sovietice, dar puteau şi să nu coincidă. Iar interesele Poloniei în problema dată coincideau 100% cu interesele Uniunii Sovietice: să nu lase Germania spre Răsărit!

Astfel, dacă era vorba să se oprească deplasarea Germaniei către Răsărit, prima chestiune care trebuia făcută era să invite Polonia la masa negocierilor. Dar tovarăşul Voroşilov nu s-a gîndit pînă acolo. Pentru el a gîndit tovarăşul Stalin şi a judecat în stilul său caracteristic:

să nu se invite Polonia, să se soluţioneze problemele securităţii poloneze pe la spatele ei, să se ceară răspunsuri la problemele de importanţă vitală pentru polonezi nu de la guvernul Poloniei, ci de la britanici şi francezi. Şi să se ceară răspuns neîntîrziat!

Mai simplu spus, problemele securităţii Poloniei s-au soluţionat fără participarea ei, de parcă Polonia nu este stat suveran, de parcă Polonia e în afara chestiunii, de parcă nu la Varşovia, ci la Paris şi Londra trebuie să se rezolve problema admiterii sau neadmiterii Armatei Roşii pe teritoriul polonez.

Trebuie să declar cu părere de rău că delegaţiile Marii Britanii şi Franţei au avut în componenţă oameni nu dintre cei mai inteligenţi. Imediat ce Voroşilov a pus problema coridoarelor prin Polonia, reprezentanţii Marii Britanii şi Franţei trebuiau să răspundă fără întîrziere, cordial, dar ferm: noi nu sîntem în drept să rezolvăm această problemă, nu sîntem împuterniciţi să o dezbatem. Dar isteţii englezi şi francezi au căzut în capcana stalinistă şi s-au băgat în discuţie.

Calculul lui Stalin era exact. Să pună în dezbatere o problemă care atingea suveranitatea Poloniei, fără invitarea unei delegaţii poloneze la negocieri, era o insultă diplomatică ordinară şi intenţionată. Dacă guvernul Poloniei ar fi răspuns pozitiv la problema pusă, ar fi fost o ruşine pentru ţară şi o ofensă naţională.

Imaginaţi-vă că nişte oameni hotărăsc între ei, în spatele uşilor închise, să lase sau să nu lase în casa dumneavoastră pe nişte străini. Aceşti oameni nu vă cheamă în compania lor. După ce s-au înţeles între ei, scot capetele pe uşă: hei, ce zici, eşti de acord?

Pe isteţii aceştia i-aş fi trimis la mama dracului. Iar guvernul Poloniei a procedat exact aşa. Nu putea proceda altminteri, n-avea dreptul! În orice situaţie, politica principială este cea corectă. În cazul dat guvernul Poloniei a manifestat o profundă principialitate. Cinste şi laudă lui!

Evenimentele ulterioare au confirmat pe deplin corectitudinea deciziei guvernului Poloniei. Peste cîteva

luni, Estonia, Letonia şi Lituania au decis să încartiruiască pe teritoriul lor garnizoane ale Armatei Roşii. Se înţelege, aceste unităţi au fost amplasate pentru „asigurarea securităţii faţă de agresiunea germană”. Armata Roşie n-a fost în stare să asigure deloc securitatea ţărilor baltice. În vara lui 1941, Hitler i-a dat afară în două săptămîni pe „apărătorii” sovietici din întreaga zonă baltică.

În schimb, încă din vara lui 1940, „asigurarea securităţii” s-a transformat în „răscoala maselor populare”, în răsturnarea guvernelor legale, în „intrarea de bună voie în familia înfrăţită a popoarelor”, în colectivizare, nimicirea în masă a oamenilor şi ocupaţie, care erau proiectate pentru totdeauna.

Dacă în 1939 guvernul Poloniei şi-ar fi dat acordul să lase Armata Roşie pe teritoriul său, în foarte scurt timp la Varşovia s-ar fi petrecut o „revoluţie socialistă”.

4

Polonia nu s-a putut decide să facă un asemenea pas. Şi bine a făcut. Finlanda, o mare parte a Poloniei, Estonia, Lituania, Letonia au făcut parte la vremea lor din Imperiul Rus. După prăbuşirea Imperiului, acestea nu s-au supus Moscovei. În perioada de început a celui de-al doilea război mondial, Uniunea Sovietică a încercat să aibă din nou sub control aceste teritorii. Polonia şi Finlanda s-au împotrivit, iar rezultatul a fost că după război, deşi ciuntită, şi-au păstrat statalitatea. Iar cei care în 1940 au acceptat trupele sovietice fără împotrivire au fost incluşi după război în Uniunea Sovietică.

Guvernul Poloniei a refuzat să lase trupele sovietice să treacă prin teritoriul său, fiindcă a înţeles cum se va încheia această trecere. Refuzul guvernului polonez a reprezentat o faptă de eroism. Prin acest pas, guvernul Poloniei a asigurat poporului său posibilitatea de renaştere într-un viitor depărtat. La începutul noului mileniu, ritmurile de dezvoltare ale economiei Poloniei sînt cele mai înalte din

Europa. Una din principalele cauze: polonezii s-au împotrivit întotdeauna comunismului. Aşa au făcut şi în vara lui 1939.

5

În 1920, Stalin şi Voroşilov s-au avîntat prin Polonia spre Germania, ca să aprindă incendiul Revoluţiei mondiale.

Stalin şi Voroşilov au fost bătuţi de Pilsudski.

Din 1920 şi pînă în 1939 Stalin şi Voroşilov au făcut tot posibilul şi imposibilul pentru răsturnarea guvernului Poloniei şi instaurarea dictaturii comuniste. S-a ajuns pînă la trimiterea pe teritoriul polonez a unor bande teroriste de cekişti sub conducerea lui I. Nehvidovici, S. Vaupşas, V. Korj, K. Orlovski şi a altora pentru desfăşurarea unui „război de partizani".

„Războiul de partizani" s-a soldat cu un eşec. Stalin şi Voroşilov au trebuit să-i aducă înapoi acasă pe aceşti eroi şi să-i folosească în specialitatea lor de ucigaşi de stat. Vaupşas, de exemplu, a mers să comande un lagăr de concentrare, iar apoi a plecat din nou peste hotare, de data aceasta în Spania, ca să edifice o viaţă fericită pentru poporul spaniol, folosindu-se de bogata sa experienţă de terorist şi supraveghetor de puşcărie.

Exact aceeaşi biografie o are şi Orlovski: între 1920 şi 1925 a condus o bandă de terorişti pe teritoriul Poloniei, apoi a fost mare şef pe unul din cele mai de seamă şantiere ale GULAG-ului – la construirea Canalului Belomorsk. După aceasta a luat parte la ajutorarea frăţească a poporului spaniol.

Verificaţi biografiile lui Korj, Nehvidovici şi ale altor eroi ai terorismului sovietic internaţional. Veţi descoperi cu mirare acelaşi traseu: „războiul de partizani" în Polonia, o funcţie mare în NKVD, apoi Spania.

Iar în 1939 toţi aceşti vaupşasi şi orlovski s-au adunat din nou la Moscova şi aşteptau o nouă misiune. În acel moment, tovarăşii Stalin şi Voroşilov ardeau de dorinţa de a apăra Polonia, de aceea cereau ca trupele lor să fie lăsate

pe teritoriul polonez.

Se înţelege că această cerinţă era inacceptabilă pentru guvernul polonez. Stalin şi Voroşilov cunoşteau acest lucru. Tocmai de aceea au făcut această cerere.

Polonia a refuzat să lase să treacă trupele sovietice pe teritoriul său. De aceasta avea nevoie Stalin. Refuzaţi să ne lăsaţi să trecem? Atunci punem capăt negocierilor cu Marea Britanie şi Franţa. Atunci încheiem un pact cu Hitler!

Şi l-a încheiat imediat.

6

Ideologii comunişti insistă: nu am avut de ales – ori apăram Polonia ca pe o soră de acelaşi sînge, ori o omoram împreună cu Hitler şi o hăcuiam în bucăţi. Altă cale nu exista.

Să luăm seama la apropierea datelor.

Problema coridoarelor pentru trecerea unităţilor Armatei Roşii prin teritoriul Poloniei a fost ridicată pentru prima dată de Voroşilov la 14 august 1939, iar pe 19 august Molotov a dat acceptul definitiv la vizita lui Ribbentrop la Moscova pentru împărţirea Poloniei.

Mai simplu spus, luptătorii de la Kremlin pentru securitatea colectivă au pus problema coridoarelor de aşa manieră, încît după aceasta să urmeze numai un răspuns negativ. În rest, n-au dat nimănui timp de gîndire.

Dacă guvernul Poloniei, în pofida bunului simţ şi a intereselor naţionale ale ţării, ar fi luat altă hotărîre şi ar fi permis trecerea unităţilor Armatei Roşii pe teritoriul său, situaţia tot nu s-ar fi putut schimba: la Kremlin deja săreau dopurile în tavan pentru prietenia fraternă dintre Stalin şi Hitler.

Iar tovarăşul Voroşilov a declarat: „URSS a încheiat pactul de neagresiune cu Germania ca rezultat, printre altele, al circumstanţei că negocierile cu Franţa şi Anglia au intrat în impas în virtutea unor divergenţe insurmontabile” (*Izvestia*, 27 august 1939).

Şocantă logică! Marea Britanie şi Franţa nu vor să atace Germania în caz de „agresiune indirectă” a acesteia, de aceea noi vom deveni agresori, ucigaşi şi canibali adevăraţi şi direcţi, nu „indirecţi”, vom deveni aliaţi ai lui Hitler, îl vom înzestra cu tot ce trebuie pentru prăbuşirea Europei şi o vom sfîşia împreună cu el.

7

Cea mai frecventă explicaţie comunistă a cauzelor încheierii pactului Ribbentrop-Molotov este că Armata Roşie nu era pregătită de război. Stalin, vezi Doamne, trebuia să tragă de timp şi să amîne începutul războiului. Stalin a amînat războiul şi în 1939, şi în 1940. Dar şi după aceasta tot nu era pregătit absolut deloc şi făcea tot posibilul ca războiul să nu izbucnească în 1941, ci în 1942 sau 1943 cel mai devreme.

Foarte judicioasă explicaţie.

Dar cum să o împaci cu cererea de acordare a coridoarelor?

Voroşilov a cerut coridoare din 14 august 1939 pînă în 18 august inclusiv. În aceste zile, Armata Roşie era gata să meargă la luptă chiar atunci. Dar la 19 august Stalin şi Voroşilov au conştientizat deodată că ţara şi armata nu sînt gata de război şi s-au apucat să amîne începerea războiului.

Dar peste o săptămînă Voroşilov era îndurerat: ah, dacă mi-ar fi dat coridoarele! Atunci m-aş fi luptat cu Hitler, dar polonezii ăştia plini de răutate nu mi-au dat această posibilitate. Iată cuvintele lui Voroşilov: „Misiunea militară sovietică a considerat că URSS, neavînd frontieră cu agresorul, poate acorda ajutor Franţei, Angliei, Poloniei doar în condiţiile trecerii trupelor sale prin teritoriul polonez, căci nu există alte căi de intrare în contact cu trupele agresorului” (*Izvestia*, 27 august 1939).

Din aceasta rezultă un singur lucru: nici Voroşilov, nici Stalin, care se afla în spatele lui, nu considerau la sfîrşitul lui august 1939 că Armata Roşie este neajutorată. Ei erau

gata să arunce în luptă imediat divizii şi corpuri de armată sovietice. Numai coridoarele le lipseau.

Atunci de ce au hotărît să se preocupe de „amînare”? De ce au semnat împreună cu Hitler o înţelegere criminală de dragul „amînării”?

*

Oracolele Kremlinului ar fi trebuit demult să se hotărască:

– ori să recunoască cinstit că Voroşilov şi Stalin au avut nevoie de coridoare prin Polonia numai ca să rupă negocierile cu Marea Britanie şi Franţa şi să găsească o justificare a cîrdăşiei criminale cu Hitler;

– ori să recunoască falsitatea tezei conform căreia pactul cu Hitler a fost încheiat pentru „amînarea războiului”.

Însă se susţin în continuare elucubraţii de genul: Armata Roşie nu a fost pregătită absolut deloc de război, nu i-ar fi ajuns nici anii următori pentru pregătire, de aceea, daţi-ne imediat coridoare prin Polonia, sîntem gata chiar acum să-l „calmăm” pe Hitler!

Capitolul 10

Europa putea avea un alt destin…

Dacă în 1939 guvernele Angliei şi Franţei ar fi dorit să unească forţele lor militare cu cele ale Uniunii Sovietice împotriva agresorului, aşa cum am propus, Europa putea avea un alt destin...

G.K. Jukov, mareşal al Uniunii Sovietice, de patru ori Erou al Uniunii Sovietice, *Amintiri şi cugetări*,

APN, Moscova, 1969, p.188

1

În timpurile sovietice s-a inventat aşa-numitul „semn de calitate”. Teoretic, cu acesta trebuiau să se ştampileze acele mărfuri care corespundeau standardelor mondiale. În practică, totul arăta puţin altfel…

Editorii *Amintirilor şi cugetărilor* amintesc de lupta la nivel unional pentru calitate. În locul unei munci conştiincioase asupra greşelilor din memoriile Marelui Strateg. Aceştia au tipărit pe foaia de titlu a *Amintirilor*… un elogiu al lui Mihail Şolohov, care era încredinţat că, în privinţa calităţii, această carte este perfectă. Clasicul realismului socialist a binevoit să se exprime în sensul că le va fi greu scriitorilor profesionişti să se măsoare cu o asemenea literatură.

La prima vedere, avem de-a face cu cea mai curată umilinţă de sine a lui Şolohov. În realitate, avem în faţă un model de autoelogiere şi glorificare de sine: sînt eu marele Şolohov, dar pînă şi mie, talentat cît încape, nu mi-e uşor şi nici simplu să mă măsor cu măiestria literară a memoriilor lui Jukov.

Pentru cei care vor să aprecieze harul literar al lui Şolohov, le recomand insistent cartea scrisă de Zeev Bar-Sella. Cartea se numeşte *Groapa de fundaţie literară. Proiectul „Scriitorul Şolohov”*. Căţeilor orbi li se deschid ochişorii la un anumit număr de zile după naştere. Anume această influenţă produce asupra oamenilor *Groapa de fundaţie literară*: citeşti şi ţi se deschid ochii. Rămîi cu gura căscată şi începi să te scarpini la ceafă: cum de n-am observat singur toate acestea mai devreme?

Dar să ne întoarcem la nemuritoarea capodoperă a lui Jukov. Şi aceasta este un imn pentru sine. E de-ajuns să citim o singură frază: „Dacă guvernele Angliei şi Franţei… ar fi voit să unească…, cum am propus noi…”

Nivelurile de înălţime: pe de o parte – guvernele Marii

Britanii şi Franţei, pe de alta – noi.

Cine anume?

În martie, aprilie, mai 1939, Stalin şi Molotov, prin oamenii lor cei mai de încredere, au purtat tratative intense în culise cu guvernele Marii Britanii şi Franţei pe problemele modului de înfrînare a Germaniei. În acest timp, comandantul de divizie Jukov flutura sabia prin Regiunea militară specială belarusă. El personal n-a propus nimic guvernelor Marii Britanii şi Franţei, pe atunci nici măcar nu-l întreba nimeni ce opinie are.

Drept urmare a activităţii de culise a lui Stalin şi Molotov, au început negocierile delegaţiilor militare ale URSS, Marii Britanii şi Franţei din luna august a aceluiaşi an. Comandantul de corp de armată Jukov lupta în acest timp în Mongolia. Nu avea nici o legătură cu negocierile de la Moscova, aşa că nu avea de ce să-şi amintească de ele.

Atunci de ce nu a scris: Stalin şi Molotov au propus... Sau: guvernul sovietic a propus... Sau: membrii misiunii militare sovietice, condusă de mareşalul Uniunii Sovietice Voroşilov, au propus...

De ce acest „noi”?

2

E timpul să ne dumirim ce este cu acest *noi* am propus.

Într-o perioadă am ajuns să lucrez la Geneva. În acel moment se desfăşurau acolo tratative de securitate şi colaborare în Europa. Apoi acordurile realizate la Geneva au fost semnate la Helsinki.

De ce la Helsinki?

Din cauză că tovarăşului Brejnev îi venea mai bine să meargă cu trenul de la Leningrad la Helsinki. Pînă la Geneva cu avionul îi era peste mînă. De aceea semnarea acordurilor s-a mutat din Elveţia în Finlanda. Iar delegaţiile celor 34 de ţări din Europa şi America de Nord au mers acolo unde îi venea mai bine tovarăşului Brejnev...

Însă toată munca premergătoare de mai mulţi ani s-a

făcut la Geneva. Am avut prilejul să admir din interior mecanismul elaborării deciziilor. La Geneva, pe lîngă ambasadorul sovietic, se afla permanent tovarăşul Semionov, adjunctul ministrului de Externe al URSS, şeful delegaţiei sovietice. Împreună cu el locuia în cele mai bune hoteluri din Geneva o tabără întreagă de cadre ale MID. Munceau din greu, ca negrii pe plantaţiile de bumbac. Din zori şi pînă-n noapte. Se dădea o bătălie pentru fiecare virgulă. Oameni serioşi din multe ţări s-au ocupat ani îndelungaţi cu vorbe goale.

Moscova urmărea vigilent fiecare cuvînt rostit, fiecare literă notată în procesele verbale. Un scandal înfiorător era pedeapsa pentru cel mai mic eşec, pentru fiecare frază nepotrivită. De la Moscova veneau telegrame cifrate, iar tovarăşul Semionov a fost dus cu atac de cord la un spital luxos, care era accesibil numai şeicilor arabi şi conducătorilor proletari…

Imediat ce a început să se observe un succes în poliloghia de ani de zile, a apărut la Geneva tovarăşul Gromîko, membru în Biroul Politic şi ministru al Afacerilor Externe, iar în urma lui – două avioane de consultanţi…

În acelaşi timp, alte delegaţii purtau la Geneva o mulţime de alte negocieri: despre graniţele maritime şi apele teritoriale, despre dreptul maritim, despre distribuţia frecvenţelor radio, despre reducerea armamentului strategic etc., etc. Abordarea era la fel: nu vom da nici o palmă de pămînt duşmanilor!

Prin tensiunea lor, bătăliile diplomatice nu sînt mai prejos decît cele de tancuri.

Cele mai grele bătălii diplomatice nu se dau între adversari care încearcă să se înţeleagă, ci între parteneri care nu au încredere unul în altul.

O excepţie de la aceste reguli au fost tratativele misiunilor militare ale Marii Britanii, Franţei şi URSS de la Moscova din august 1939.

În cursul negocierilor de înfiinţare a unei coaliţii politico-militare, năzuinţa fiecărei părţi este de a lua asupra sa un minim de obligaţii şi de a pune pe seama partenerului un maxim de obligaţii. Ba chiar şi puţin mai mult. De aici şi dezlănţuirea de patimi.

Înainte de începerea negocierilor de la Moscova, din 1939, nimic nu prevestea surprize. Germania era împresurată de inamici. Pe de o parte – Marea Britanie şi Franţa, pe de alta – Polonia, România, Turcia, care în acel moment erau aliate ale Marii Britanii şi Franţei.

În orice situaţie, dacă Hitler ar fi mers spre apus sau spre răsărit, Marea Britanie, Franţa şi Polonia erau nevoite să lupte împotriva lui. În acelaşi timp, oricum s-ar fi configurat lucrurile, Uniunea Sovietică rămînea în afara războiului, fiindcă nu avea graniţe comune cu Germania.

Delegaţiile Marii Britanii şi Franţei aveau sarcina de a obţine în cursul cruntei lupte diplomatice ca guvernul URSS să ia asupra sa următoarele obligaţii:

– în caz de agresiune germană, Uniunea Sovietică nu trebuie să întreprindă nimic împotriva Poloniei, României şi Turciei;

– în timpul războiului, Uniunea Sovietică să asigure tranzitul pentru aceste ţări pe teritoriul sovietic;

– dacă în cursul războiului Polonia, România şi Turcia găsesc că este necesar să cumpere armament din Uniunea Sovietică pentru lupta împotriva Germaniei, Uniunea Sovietică nu le va refuza.

Delegaţia franceză primise instrucţiunea: „Să nu se ceară nimic altceva de la ruşi” (*1939: lecţiile istoriei*, Moscova, 1990, p.314) Cererile Marii Britanii erau mai modeste.

Delegaţiile Marii Britanii şi Franţei se pregătiseră de o luptă extenuantă, dar şeful delegaţiei militare sovietice, mareşalul Uniunii Sovietice K.E. Voroşilov, a acceptat toate condiţiile printr-o singură propoziţie: „Nu avem obiecţii la propunerile Marii Britanii şi Franţei”.

În şapte minute, delegaţiile Marii Britanii şi Franţei au obţinut tot ceea ce încercau să obţină. Şase minute pentru

prezentarea propriei poziţii şi un minut de gîndire şi de răspuns al mareşalului proletar. Nici tensiune nervoasă, nici luptă pentru formulări şi pentru interpretările lor. Nici paralizie, nici infarct pentru şefii delegaţiilor. Simplu şi clar: toate cererile dumneavoastră, domnilor, se acceptă.

Ce va cere delegaţia sovietică de la potenţialii aliaţi ca plată pentru cedările sale atît de incredibile?

Tovarăşul Voroşilov nu a cerut nimic de la Marea Britanie şi! Franţa!

Dimpotrivă, el a chemat Marea Britanie şi Franţa să amplifice cererile faţă de Uniunea Sovietică: „Eu sînt de părere ca domnul Dumenc, cînd prezintă planurile de apărare ale frontului occidental [...] să nu se limiteze numai la vest, ci să prezinte propuneri cum trebuie, după părerea lui, să se organizeze apărarea, atragerea forţelor agresorului la est".

Delegaţiile Marii Britanii şi Franţei şi-au enunţat planurile militare. Delegaţia sovietică le-a ascultat răbdătoare şi nu a înaintat *nici o obiecţie, nici o dorinţă*.

Am bănuiala că, dacă delegaţiile britanică şi franceză ar fi cerut la negocieri obligaţii cu mult mai modeste, şi acestea ar fi fost acceptate fără obiecţii şi dezbateri.

Tactica lui Voroşilov se poate exprima astfel: de ce vă luaţi, domnilor, aceste obligaţii asupra voastră? De ce nu aruncaţi aceste obligaţii în spinarea Uniunii Sovietice?

4

La 15 august 1939, în cursul negocierilor de la Moscova, delegaţia sovietică a dat cărţile pe faţă: dacă agresiunea Germaniei va fi îndreptată împotriva Marii Britanii şi Franţei, atunci Uniunea Sovietică va pune la dispoziţie „63 divizii de infanterie, 6 divizii de cavalerie cu artileria corespunzătoare, tancuri, avioane, cu un număr de circa două milioane de oameni în total".

Nimeni nu a cerut Uniunii Sovietice o asemenea participare. Uniunea Sovietică putea să ducă o viaţă în

linişte şi pace, să urmărească din depărtarea ei lipsită de primejdii încăierarea paneuropeană. Însă nu se ştie de ce tovarăşul Stalin era gata să arunce în luptă un număr de tancuri, de artilerie şi de avioane, că îţi pierzi uzul raţiunii. Şi toate în lupta pentru libertatea şi independenţa capitaliştilor francezi şi britanici, a exploatatorilor, a vampirilor şi asupritorilor poporului muncitor. Şi asta chiar din prima zi a războiului.

În cazul în care Hitler se întorcea împotriva Poloniei, Uniunea Sovietică intenţiona să aducă „120 divizii de infanterie, 16 divizii de cavalerie, 5.000 tunuri grele, 9.000-10.000 tancuri, între 5.000 şi 5.500 avioane de luptă (fără aviaţie auxiliară), adică bombardiere şi avioane de vînătoare”.

Fiecare divizie sovietică trebuia să aibă un număr de 19.000 de soldaţi şi comandanţi. În a doua variantă, Uniunea Sovietică aducea de două ori mai mulţi luptători decît în prima.

La aceasta se adăuga: „Participarea URSS la război se poate face numai atunci cînd Franţa şi Marea Britanie se vor înţelege cu Polonia şi, după posibilităţi, cu Lituania, de asemenea şi cu România, privind trecerea trupelor noastre...”.

Buimăcite, delegaţiile Franţei şi Marii Britanii informau cu bucurie Parisul şi Londra că ruşii propun un ajutor absolut incredibil, fără să ceară nimic în schimb. Singura condiţie: daţi coridoare prin Polonia. Dacă nu vor fi coridoarele, nu va fi nici participarea Uniunii Sovietice la război.

Documentele acelei consfătuiri au fost date publicităţii încă din timpul lui Stalin, ca o dovadă a faptului că Uniunea Sovietică era gata să-l oprească pe Hitler cu fapte, nu cu vorbe, şi să preîntîmpine cel de-al doilea război mondial. Propaganda de la Kremlin a tipărit de nenumărate ori procesele-verbale ale acestei consfătuiri în ediţii ştiinţifice in-folio, cu titluri de genul *Lupta Uniunii Sovietice pentru pace în ajunul celui de-al doilea război mondial.*

Academia de Ştiinţe a publicat o mulţime de cărţi cu

asemenea titluri, avînd un conţinut standard. Nu a fost de ajuns, astfel că fragmente copioase din procesele-verbale ale consfătuirii de la Moscova au fost înghesuite şi în memoriile lui Jukov, care nu a avut nici o treabă cu acele evenimente, dar declara cu mîndrie: noi am propus!

5

Delegaţiile militare ale Marii Britanii şi Franţei de atunci, dar şi adoratorii politicii externe staliniste de acum ar trebui să ia seama la un amănunt care nu se observă la prima vedere, anume la fundamentarea sovietică a cererilor de acordare a coridoarelor: „Participarea URSS la război se poate face numai atunci cînd Franţa şi Anglia se vor înţelege cu Polonia…”

Din această frază rezultă un singur lucru: conducătorii de la Kremlin nu considerau deloc obligatorie participarea Uniunii Sovietice la viitorul război. Dacă Marea Britanie şi Franţa vor reuşi să înduplece Polonia, atunci vom participa. Nu vor reuşi, atunci nu vom participa la război.

Se dovedeşte că nu de Hitler depindea participarea Uniunii Sovietice la război, şi nici de Stalin, ci de poziţia Poloniei. Iar această Polonie plină de răutate s-a împotrivit în tot felul participării Uniunii Sovietice la război. Nu va vrea Polonia, nu va putea nici nefericita Uniune Sovietică să intre în război…

Dar pentru o asemenea poziţie trebuiau să le facă daruri panilor polonezi! Trebuiau să întindă mese de-a lungul întregii frontiere sovieto-poloneze: mîncaţi, beţi, veseliţi-vă şi luptaţi voi cu Hitler, iar pe noi nu ne chemaţi să luptăm. Nu avem posibilitatea să luptăm cu Hitler. Vă rugăm foarte mult, nu ne daţi o asemenea posibilitate! O să ne descurcăm noi cumva şi fără război.

O întrebare la care pînă acum nu a răspuns nimeni: dacă liderii de la Kremlin considerau că este posibil să rămînă în afara războiului, de ce se repezeau să lupte? De ce propuneau participarea la război a unor armate de

milioane de oameni, dacă participarea nu era deloc obligatorie pentru Uniunea Sovietică? Şi în general, de ce au pus la cale la Moscova consfătuirea, dacă Uniunea Sovietică putea să rămînă de o parte în viitorul război?

Dacă participarea Uniunii Sovietice la război era condiţionată numai de poziţia Poloniei, care nu dorea participarea, atunci trebuia să încurajeze şi să susţină pe toate căile această poziţie.

Istorici cu greutate ne povestesc că Stalin s-a străduit cu toate forţele să evite participarea la război. S-a străduit cel puţin să cîştige timp şi să amîne intrarea Uniunii Sovietice în război. Şi aceşti istorici cu greutate ne povestesc că Stalin straşnic mai voia coridoarele prin Polonia şi să asigure participarea Uniunii Sovietice la război chiar din prima zi. Şi numai panii cei răutăcioşi cu încăpăţînarea lor l-au împiedicat.

6

Traducătorul şi prietenul meu Mişa Şauli remarca odată că a judeca istoria războiului după ediţiile de memorii ale lui Jukov, care au fost prelucrate după moartea lui, este acelaşi lucru cu a scrie istoria războiului civil, reproducînd anecdote despre Ceapaev ca fiind amintirile lui.

Ultimele ediţii, „cele mai corecte”, ale memoriilor lui Jukov sînt într-adevăr anecdotice. Deşi chiar şi prima ediţie, care a ieşit de sub tipar în timpul vieţii lui Jukov, poate sluji ca manual pentru măscăricii începători şi organizatorii de acţiuni distractive.

Dorinţa lui Jukov de a se autonumi participant la evenimentele-cheie se întoarce împotriva lui. El declara că în august 1939 *noi am propus* să avanseze 9.000-10.000 de tancuri prin coridoarele din Polonia direct la graniţele Germaniei.

E de crezut că Uniunea Sovietică nu intenţiona să deplaseze în Polonia toate tancurile. Unele trebuiau să rămînă pe teritoriul naţional. Adică, în vara lui 1939, în

Uniunea Sovietică nu erau 9.000-10.000 de tancuri, ci mai multe.

E de presupus că, dacă liderii Uniunii Sovietice cereau imperios coridoare, tancurile pe care intenţionau să le deplaseze la frontierele germane erau capabile să lupte împotriva armatei germane. Evident că erau reparate, tanchiştii aveau experienţă de conducere, iar comandanţii aveau toate mijloacele necesare pentru dirijarea unei asemenea mase militare în luptă.

În orice caz, nici mareşalul Voroşilov atunci, nici mareşalul Jukov la treizeci de ani după acele evenimente nu le-au numit uşoare sau învechite. Şi nici nu au declarat că în august 1939 tancurile, în covîrşitoarea lor majoritate, necesitau reparaţii, că tanchiştii nu aveau experienţă, iar comandanţii – mijloace de conducere. Au tăcut şi în privinţa armatei decapitate la vîrf.

Ambii sînt extrem de categorici: Uniunea Sovietică era hotărîtă pe deplin să-l frîneze pe Hitler chiar în august 1939. Pentru aceasta aveau toate posibilităţile, forţele şi mijloacele, printre care mii de tancuri erau gata să se deplaseze la prima comandă prin coridoarele din Polonia la graniţele Germaniei…

Mai tîrziu, Jukov a declarat că pactul cu Hitler trebuia semnat pentru a cîştiga timp şi a amîna războiul…

Lămuriţi-mă, de ce să-l amîni, dacă Armata Roşie era gata să lupte chiar în clipa aceea?

După aceasta, Jukov a povestit că în 1941 Hitler a trimis împotriva Uniunii Sovietice 3.712 tancuri. Şi a explicat cauza dezastrului prin covîrşitoarea superioritate numerică, de mai multe ori, a armatei germane, „îndeosebi în tancuri, aviaţie şi artilerie”.

Ne ţinem respiraţia: dar unde s-au pitit cele 9.000-10.000 de tancuri pe care în august 1939 *noi le-am propus să avanseze* prin coridoare?

Iar acestea, după cum se vede, au devenit deodată uşoare. Şi s-au învechit. Şi trebuiau reparate. Şi au devenit uşor inflamabile. Şi nu aveau staţii radio la bord. Iar tanchiştii s-au dezvăţat să conducă tancurile. Iar

comandanţii au pierdut ştiinţa de a conduce trupele. Şi în general în Armata Roşie au rămas dintr-odată foarte puţine tancuri.

Am o întrebare: de ce a trebuit să cîştigăm timp şi să amînăm războiul, dacă în timpul pe care am reuşit să-l cîştigăm, tancurile Armatei Roşii s-au făcut mai uşurele şi s-au învechit deodată?

7

Dacă delegaţiile militare ale Marii Britanii şi Franţei ar fi fost completate cu oameni mai experimentaţi, aceştia ar fi trebuit să-şi pună întrebarea: dar de ce tovarăşul Stalin este atît de generos?

Nu şi-au pus această întrebare. De aceea ne întrebăm noi înşine şi ne gîndim la posibile răspunsuri. Rezultă o nimica toată. Dacă Hitler se va întoarce spre vest şi va lupta împotriva Marii Britanii şi Franţei, un astfel de război nu prevesteşte nimic bun. Pentru că Hitler nu va putea depăşi flota britanică. Nu are asemenea forţe. Nici aviaţie strategică nu are. În orice caz, din acest motiv, războiul va fi de lungă durată şi extrem de inconvenabil pentru Germania. Dacă ne îndreptăm privirile spre America, ce nu putea privi indiferentă la toate acestea, atunci va trebui să se recunoască faptul că pentru Hitler aceasta ar fi fost o variantă dezastruoasă. Mai devreme sau mai tîrziu Hitler ar fi pierdut acest război.

Întrebare: dar de ce Stalin, într-o asemenea situaţie, trimite la pieire două milioane de oameni prin nu mai ştiu ce coridoare pe meleaguri străine. De ce să-şi ia obligaţii asupra lui? Lasă-i acolo să se încaiere. Ce treabă avem noi cu asta?

Poziţia Uniunii Sovietice în cazul evoluţiei evenimentelor după a doua variantă era şi mai ciudată: dacă Hitler se va deplasa spre direcţia est, atunci Uniunea Sovietică va avea la dispoziţie patru milioane de militari. Aici, deştepţii de generali britanici şi francezi trebuiau să-şi pună întrebarea:

dar de ce e atît de zgîrcit tovarăşul Stalin? De ce în această situaţie pune la dispoziţie numai patru milioane?

Dacă Stalin a luat în calcul posibilul atac al Germaniei asupra Poloniei ca o ameninţare la adresa Uniunii Sovietice, atunci nu are de ce se să se tîrguiască, nu are de ce sta la discuţii în privinţa numărului de divizii, de artilerie, de avioane şi tancuri ce vor fi folosite împotriva lui Hitler. Căci în acest caz trebuie să pună la dispoziţie întreaga putere sovietică, iar nu patru biete milioane!

Stalin avea o populaţie de o sută şaptezeci de milioane. Resursa de mobilizare – şaptesprezece milioane. De aceea trebuia să declare astfel: dacă Hitler atacă Polonia, voi fi silit să declar mobilizarea generală şi să lupt cu toată puterea pînă la victoria finală, indiferent ce vor face Marea Britanie şi Franţa. Putea să declare acest lucru nu numai Marii Britanii şi Franţei, ci şi întregii lumi. Şi lui Hitler.

În acest caz, Armata Roşie nu avea nevoie absolut deloc de coridoare prin Polonia. Lasă-l pe Hitler să-şi croiască drum prin Polonia, iar noi, în timpul acesta, ne vom pregăti şi îi vom întîmpina cum se cuvine.

Toţi marii conducători de oşti au pus în primul eşalon forţele mai uşoare pentru începerea luptei. Pe măsura înaintării inamicului, rezistenţa nu slăbea, ci, dimpotrivă, creştea, căci în al doilea eşalon se aflau militarii cu armament greu şi într-un număr cu mult mai mare.

În 1939, însuşi destinul i-a acordat Armatei Poloneze rolul de detaşament înaintat, iar Armatei Roşii rolul de forţe principale. Lasă-i pe polonezi să piară în primul eşalon, iar Armata Roşie va sta în cel de-al doilea. Ce, să-i pară rău lui Stalin de poleaci? Lasă-i pe poleaci să primească prima şi cea mai groaznică lovitură, lasă-i pe nemţi să-şi cheltuie energiile, lasă-i să-şi întindă căile de comunicaţie, iar atunci, fără cea mai mică pauză, să fie întîmpinaţi de forţele principale ale Armatei Roşii, departe de graniţele Germaniei şi fără baze de aprovizionare.

Însă Stalin voia din cine ştie ce motive să deplaseze în primul eşalon partea Armatei Roşii cu cea mai mare capacitate de luptă. Pentru aceasta cerea coridoare prin

Polonia. Prin coridoare, Stalin intenţiona să deplaseze milioanele sale de luptători, armada de avioane, de tunuri grele şi tancuri spre vest, către Oder, la aproape o mie de kilometri de graniţele sale.

Care-i raţionamentul lui? Ce folos îi ieşea de aici? De ce să se pună sub ameninţarea primei lovituri, dacă Polonia era ferm hotărîtă să o ia asupra sa? De ce să intre Armata Roşie în primul eşalon, dacă nu o lasă acolo?

Poziţia aceasta este cu atît mai caraghioasă cu cît propaganda de la Kremlin ne bagă în cap ideea deplinei incapacităţi de luptă a Armatei Roşii şi a temerii viscerale a lui Stalin faţă de ameninţarea ce venea de la vest.

Dacă te temi, atunci te ascunzi în spatele Poloniei, dar de ce te năpusteşti în primul rînd?

*

Am convingerea că generozitatea uimitoare a lui Stalin din prima situaţie şi la fel de uimitoarea zgîrcenie din a doua situaţie se explică prin faptul că nimeni de la Kremlin, nici în prima, nici în a doua situaţie, nu intenţiona în mod serios să îndeplinească obligaţiile avute. Trebuia numai să demonstreze hotărîrea de a da o ripostă agresorului în orice configurare a situaţiei… Şi trebuia să ceară coridoare prin Polonia… Şi să fie refuzat…

După aceea putea să-şi pună mîna curată pe inima fierbinte şi să declare îndurerat: noi am sărit să vă apărăm, dar nu aţi acceptat… După refuzul Poloniei se putea arbora steagul roşu cu svastică pe aeroportul din Moscova şi se puteau scoate din frigidere sticlele de şampanie pentru întîlnirea cu Ribbentrop.

Capitolul 11

Cum vă imaginaţi aceste coridoare?

Planurile nu puteau fi mai nobile, mai umane, mai iubitoare de libertate decît iniţiatorii lor. Lumea stătea atunci în faţa funestei întreceri a Auschwitzului şi Maidanekului cu Katynul, Kurapaty şi Kolîma.

Jan Zamoiski, *Rusia în secolul XX. Istoricii lumii în dispută*, Nauka, Moscova, 1994, p.428

1

Cînd se vorbeşte despre coridoarele prin Polonia, eu ascult cuminte argumentele venerabililor academicieni, după care, lăsînd privirile în jos, întreb smerit: dar cum vă imaginaţi aceste coridoare?

Daţi-mi voie să lămuresc sensul întrebării. Pentru aceasta permiteţi-mi să pornesc de departe. Din 1812.

Situaţia statului rus era foarte proastă. Bonaparte îşi ducea armata uriaşă la Moscova. Kutuzov se retrăgea cu armata lui. Ţarul, elita societăţii şi întregul popor cer o bătălie hotărîtoare. Kutuzov înţelege singur că într-o bătălie hotărîtoare poate pierde armata şi Rusia. Avem de-a face totuşi cu Napoleon Bonaparte! Principala lui putere tocmai în aceasta constă: să distrugă inamicul într-o bătălie hotărîtoare. Nu are egal în a duce o astfel de bătălie. Pînă în acel moment nu pierduse astfel de bătălii.

Fireşte, ideea este corectă: să te baţi cu Bonaparte, dar poţi să dai de belea. De aceea Kutuzov a evitat cît a putut o bătălie hotărîtoare.

Însă vulpea chioară a înţeles că acei clănţăi care nu pătrund sensul evenimentelor au şi ei dreptate în felul lor. Căci nu fiecăruia îi este dat să aibă creierii marelui comandant de oşti.

Societatea era în fierbere. Şi armata se înrăise. Mîrîiau cătanele bătrîne: ce facem, iernăm pe cuptor? Umblau zvonuri. Kutuzov era învinuit de laşitate. Aceasta se putea termina cu îndepărtarea din funcţie. În locul lui Kutuzov

ţarul putea pune un viteaz care va intra fără îndoială în luptă şi îşi va frînge gîtul, dar va frînge şi întreaga armată. De aceea, ca să îndepărteze acuzaţiile de nehotărîre şi laşitate, Kutuzov a dat bătălia la porţile Moscovei. Şi-a ales ca loc satul Borodino, pe un rîuşor care poartă un nume neobişnuit, bizar şi sinistru – Voina (Război).

În acea înfricoşătoare zi a curs sînge nemăsurat. Pe o suprafaţă destul de îngustă s-au angrenat într-o încleştare ucigătoare UN SFERT DE MILION de soldaţi. O mie două sute de tunuri de ambele părţi au turnat din zori şi pînă-n noapte o ploaie de ghiulele şi mitralii. Au fost ucişi şi mutilaţi 100.000 de oameni şi acelaşi număr de cai.

Şi Bonaparte, şi Kutuzov şi-au revendicat victoria în bătălia de la Borodino. Uitîndu-ne la acel masacru din secolul XXI, recunoaştem că lupta s-a terminat pe aceleaşi poziţii pe care a început. Nici una dintre părţi nu a reuşit să o dea înapoi pe cealaltă.

De ce a declarat Kutuzov că acest masacru este victoria sa?

Fiindcă Bonaparte nu a reuşit să distrugă Armata Rusă şi să silească Rusia să capituleze. Dînd bătălia de la porţile Moscovei, Kutuzov s-a pus la adăpost de reproşurile de laşitate şi şi-a asigurat posibilitatea de a acţiona şi pe mai departe aşa cum considera necesar.

După luptă, Kutuzov a hotărît să nu rişte mai departe, să nu continue lupta a doua zi. Au executat numărul de circ – ajunge! A dat ordin de retragere, lăsînd Moscova în mîna francezilor. Se înţelege că Bonaparte a declarat că bătălia s-a încheiat cu victoria lui. Cum altminteri: a fost o bătălie, după care ruşii au cedat Moscova…

Armata lui Kutuzov s-a retras spre Moscova, a trecut prin oraş şi s-a deplasat la sud-est. Bonaparte a ocupat Moscova. Iar Kutuzov, care scăpase de urmărire, s-a întors spre VEST!

A dus armata la sud de Moscova şi a pus bazele unei tabere fortificate la sud-vest de oraş. Aici, Kutuzov şi-a completat armata, a pregătit-o de noi lupte, iar pe Bonaparte nu l-a deranjat deloc. Bonaparte se neliniştea

singur. Kutuzov îi stătea în spate. În orice moment putea să închidă toate căile de acces care legau armata lui Bonaparte de Europa. Acest lucru nu-i plăcea absolut deloc lui Bonaparte. Şi a hotărît să plece.

Deşi încă nu era iarnă.

Deşi nimeni nu l-a gonit din Moscova.

Manevra de marş a lui Kutuzov este un exemplu strălucit de folosire a strategiei acţiunilor indirecte: Kutuzov stătea cu armata sa într-o tabără fortificată şi nu făcea nimic! Iar Bonaparte a fugit singur din Moscova!

Pînă şi astăzi Kutuzov este învinuit că a predat Moscova. Aici lucrează psihologia. Toţi înţeleg rolul Moscovei, dar scapă din vedere un mic detaliu: pe atunci capitala Imperiului NU SE AFLA LA MOSCOVA.

Cedînd Moscova, Kutuzov nu a riscat nimic. Conducerea statului nu a fost lezată nici o clipă. Reproşuri trebuie făcute lui Bonaparte, nu lui Kutuzov. Pînă acum, nimeni nu a lămurit o alegere ciudată: de ce a mers Bonaparte la Moscova, cînd capitala se afla la Petersburg?

Dînd lui Bonaparte Moscova, Kutuzov a pregătit pieirea armatei uriaşe a cuceritorului şi a asigurat Armatei Ruse o deplasare victorioasă pînă la Paris şi cucerirea acestuia. Iar Parisul era capitală de imperiu. Şi nu numai. Parisul era atunci capitala întregii Europe continentale. Oferind dama, Kutuzov şi-a asigurat matul.

Aici merită să amintim încă o dată diferenţa dintre Imperiul Rus şi Uniunea Sovietică. Armata Rusă a venit la Paris, nu l-a găsit pe Bonaparte şi s-a întors acasă.

Dar tovarăşul Stalin, dacă ar fi pus mîna pe Paris, n-ar fi plecat niciodată, sub nici o formă, de bunăvoie.

2

Acum să ne imaginăm că toată această pregătire stalinistă de a-l înfrîna pe agresor în august 1939 nu era simulată, o bufonadă, ci foarte reală. Să ne închipuim că guvernele Marii Britanii şi Franţei reuşesc să-i convingă pe

panii căpăţînoşi, iar aceştia pun la dispoziţie coridoarele. Totul e bine, totul e minunat. Tovarăşul Stalin deplasează la graniţa polono-germană, aproape pe linia Oderului, două, ba şi patru milioane de soldaţi şi comandanţi ai Armatei Roşii cu artileria, tancurile, avioanele şi rezervele strategice corespunzătoare etc., etc.

Cum poţi amplasa tot acest inventar?

Lui Jukov îi era bine în Mongolia. Stepă şi iar stepă de jur împrejur. Nici ţipenie de om. Aterizezi unde-ţi place. Aerodromul este peste tot. Sapi tranşee cîte vrei. Îţi amplasezi militarii acolo unde găseşti că-i necesar.

Dar Polonia nu este Mongolia. Aici este Europa Centrală cu o densitate mare de populaţie. 5.000 de avioane de luptă înseamnă 100 de regimente active de aviaţie. Iar 5.500 de avioane înseamnă 110 regimente. În cursul războiului s-a recunoscut că şi aceasta-i mult. După război s-a confirmat: regimente de avioane de vînătoare – 40, regimente de bombardiere tactice – 30.

Fiecare regiment avea nevoie de minim trei aerodromuri: unul principal şi două de rezervă. Odată cu intrarea Armatei Roşii pe teritoriul Poloniei trebuiau deschise numaidecît cel puţin 300-330 de aerodromuri.

Dar cele 5.000-5.500 de avioane erau numai avioanele de vînătoare şi bombardierele. Dar unde să fie amplasate avioanele de recunoaştere? Dar cele de transport? Însă trebuia susţinută şi ridicată calificarea de zbor a piloţilor şi navigatorilor de aviaţie. De aceea trebuia să ai la dispoziţie şi suficiente avioane de antrenament. Şi aerodromuri pentru zborurile de antrenament, dar nu chiar la graniţe.

Apropo, unde să amplasăm grupările de avioane, în aşa fel ca aerodromurile noastre, dormind liniştite într-o minunată zi de duminică, să nu se trezească brusc sub primul bombardament ucigător? Cel mai bine este ca avioanele de vînătoare să fie ţinute la 100 de kilometri de graniţe. Iar bombardierele n-ar fi rău să fie plasate măcar la 300 km de graniţe. Se întîmplă ceva, ai unde să dai aviaţia înapoi.

Dar dacă este aşa, aerodromuri sovietice ar fi trebuit

construite în ÎNTREAGA POLONIE. Să luăm o hartă a Poloniei cu frontierele de la 1939. La vest – Germania. Din nord se lasă în jos Prusia Orientală, din sud apasă Cehoslovacia ocupată de nemţi. Luaţi un compas şi măsuraţi raze de 100 de kilometri de la graniţe. Rămîn neocupate numai centrul ţării şi regiunile estice. Aici, în centrul Poloniei, dispuneţi aerodromurile pentru avioane de vînătoare. Tot aici trageţi drumurile şi transmisiunile. Iar pentru un asemenea număr de avioane amplasaţi depozite şi rezervoare colosale pentru combustibilul de avion, pentru bombe, proiectile, cartuşe şi piese de schimb. Iar fără baze de reparaţii nu te descurci nicidecum… Aceste aerodromuri, de vreme ce sînt la o sută de kilometri de graniţă, trebuie apărate nu numai cu artilerie antiaeriană, ci şi cu trupe de campanie.

3

E suficientă o încercare de a contura pe hartă posibilele aerodromuri de bază ale aviaţiei sovietice şi sistemele asigurării lor de luptă, de pază şi de apărare, ca să înţelegem că Stalin a umblat cu vicleşuguri cînd a cerut coridoare. Imediat ce s-ar fi rezolvat problema coridoarelor, ar fi apărut problema aerodromurilor. Nu se poate să deplasezi într-o ţară străină milioane de soldaţi şi să-i laşi fără susţinere aviatică şi fără recunoaştere aeriană.

Dar aviaţia nu se poate amplasa fără aerodromuri!

Dar putem lăsa aerodromurile fără căi de acces, fără apărare antiaeriană, fără depozite şi rezervoare, fără nod de transmisiuni şi puncte de comandă, fără spitale aviatice şi baze de reparaţii, fără două-trei linii de posturi de observare a spaţiului aerian, fără pază şi apărare? Vedeţi?

Acum să încercăm să instalăm aviaţia de bombardament astfel ca pînă la graniţe să fie măcar 200 de km. Învîrtim compasul şi fluierăm a mirare. Pentru bazarea aviaţiei de bombardament nu este potrivită zona Varşoviei, căci pînă aici sînt cu puţin mai mult de o sută de kilometri de la graniţa Prusiei Orientale. Aici instalăm avioanele de

vînătoare, dar bombardierele le tragem mai în spate. Pentru ele nu se potriveşte nici zona Cracoviei, nici oraşul Poznan, nici Lodz, nici Lvov, nici Tarnopol. Aerodromurile pentru aviaţia de bombardament ar trebui construite în zona Brest, Rovno, Luţk, Kovel.

Însă dacă trebuia să avem cîteva aerodromuri la o distanţă de 300 de kilometri de graniţa cu Germania în Cehoslovacia ocupată de ea, atunci puteam găsi un mic teritoriu în zona oraşului Sarna de lîngă graniţa sovietică.

Dacă nu pătrunzi în esenţa lucrurilor, cînd se pomeneşte despre coridoarele prin Polonia, imaginaţia conturează tabloul unui marş al trupelor sovietice spre vest, către graniţele Germaniei. Dar trebuie să te gîndeşti puţin cum se transformă aceste coridoare în garnizoane permanente ale trupelor sovietice în întreaga ţară, de la frontiera Uniunii Sovetice şi pînă la graniţele Germaniei.

Apar multe probleme în privinţa dispunerii aviaţiei. Iată una dintre acestea: Armata Roşie intenţiona să-i dea afară pe polonezi de pe pămînturile lor şi să acţioneze independent? Sau intenţiona să conlucreze cu autorităţile Poloniei?

Dacă era vorba de conlucrare, tocmai cu stabilirea acestei interacţiuni trebuia început. Trebuiau purtate tratative cu guvernul polonez. În nici un caz cu cel britanic sau francez.

Mai sînt şi tancurile. Nouă sau zece mii. S-a gîndit cineva cum poţi să amplasezi atîta tehnică de luptă într-o ţară străină? În Mongolia nu erau probleme. Mongolia era în dependenţă totală de Moscova. Ce voiau tovarăşii sovietici, aceea şi făceau cei din Mongolia. În afară de aceasta, între Uniunea Sovietică şi Mongolia era semnat un tratat prin care Armata Roşie îşi lua sarcina de a apăra Mongolia de agresiune.

Însă Polonia era un stat suveran. Să zicem că ar da polonezii coridoarele. Ce ar urma mai departe? Diviziile sovietice din coridoare ar încremeni în coloane, aşteptînd începutul războiului? Nu de coridoare trebuie să se discute, ci, dacă este posibil în ţară străină, la 700-800 kilometri de

graniţele sovietice şi la 170 kilometri de Berlin, să se amplaseze trupe de milioane de oameni. Dar să nu-i laşi în cîmp pe timp de toamnă şi iarnă, împreună cu multele mii de unităţi de tehnică de luptă, cu rezervele strategice de milioane de tone.

Răspunsuri la aceste întrebări nu trebuiau căutate la Londra sau la Paris, ci la Varşovia. Dar Moscova nu a făcut nici o încercare măcar de a pune toate aceste probleme în faţa guvernului Poloniei.

Delegaţia sovietică a pus în faţa delegaţiilor militare ale Marii Britanii şi Franţei problemele privind coridoarele prin Polonia de parcă în Polonia nici nu era guvern. De parcă aceasta era un teritoriu pustiu, în care nu trăieşte nimeni, care nu e condus de nimeni.

Şi cine va putea demonstra după aceasta că intenţiile lui Stalin în 1939 au fost curate ca apa unui rîuşor de munte?

4

Totuşi, de ce a apărut Bonaparte în această istorie?

Nu vă grăbiţi. Voi explica imediat.

Cu mii de ani înainte de Bonaparte, comandanţii de oşti cunoşteau regula cea mai de seamă a războiului: trebuie să tai căile de aprovizionare ale inamicului tău şi să fereşti căile tale de aprovizionare de încercările inamicului de a le tăia. Bonaparte a reuşit să exprime această judecată înţeleaptă mai simplu ca toţi.

Bine era pentru Jukov în Mongolia. Avea 57.000 de oameni. Pentru aprovizionarea acestei grupări de trupe sovietice se cereau eforturi titanice. Toate cele necesare trebuiau cărate cu maşinile. Zeci de mii de tone pe sute de kilometri. Cele absolut necesare ajungeau numai pentru o operaţiune scurtă.

Acum închipuiţi-vă o grupare de două sau de patru milioane de luptători cu o cantitate colosală de armament şi tehnică de luptă. În caz de război, acestea trebuiau să

desfăşoare nu o operaţiune pe termen scurt, ci să ducă un război lung, de uzură. Nu te descurci nici cu zecile, nici cu sutele de mii de tone. Calculul se ridică la milioane de tone de muniţii, de combustibil şi uleiuri, de alimente, de materiale pentru genişti, de piese de schimb etc., etc. O asemenea cantitate nu se putea transporta decît pe calea ferată.

Cererea de a pune la dispoziţie coridoare prin Polonia însemna nici mai mult, nici mai puţin decît trecerea tuturor căilor ferate ale Poloniei sub controlul Armatei Roşii. Acest lucru ducea la rîndul său la trecerea întregii economii a unui stat suveran sub controlul comandanţilor roşii.

Cum altfel?

Iată, de exemplu, un comandant al unui corp de puşcaşi sovietici. Are 70.000 de luptători (să nu uităm că tovarăşul Stalin ameninţa să facă divizii de 19.000 de soldaţi). De pildă, comandantul avea nevoie să trimită urgent corpului său de armată trei trenuri cu proiectile de obuze de 122 mm. Însă nu poate să-i explice şefului staţiei ce transportă el şi unde.

Nici nu poate să aştepte pînă cînd îi vor da vagoane. Capitaliştii ăştia bătuţi în cap îi încurcă trebuşoara lui. Iar comandantul sovietic are sarcină de luptă. Pentru neexecutare te împuşcă. Credeţi că, în condiţiile astea, o să aştepte pînă ce procletul de burjui îşi va descărca vagoanele? E mai simplu să-l împuşte pe burjui şi să arunce încărcătura din vagoane, decît să ajungă cu revolverul cekistului îndreptat spre dovleacul lui.

Dar nu este un singur corp de armată, sînt o mulţime. 60 de divizii de puşcaşi înseamnă 20-25 corpuri de armată. 120 de divizii înseamnă 40-50 de corpuri de armată. Mai sînt şi corpurile de cavalerie. Şi cele de aviaţie. Şi de tancuri. Şi PVO. Şi toţi au nevoie de transport chiar acum. La fel şi toţi comandanţii de divizii.

Mai sînt alte variante de comportament al comandanţilor sovietici în ceea ce priveşte transportul pe calea ferată? Să ne imaginăm: stau comandanţii roşii şi aşteaptă pînă cînd panii rezolvă toate problemele lor de

transport, iar apoi îşi amintesc de sărăcuţii de ei şi se apucă să repartizeze locomotive la vagoane… O asemenea situaţie nu se poate întîmpla niciodată. Transportul pe calea ferată este întotdeauna suprasolicitat. Locomotivele şi vagoanele sînt întotdeauna solicitate…

Alte situaţii… Panii s-au apucat să facă reparaţii pe un anumit sector de cale ferată. Dar au cerut aprobare? Noi nu avem dreptul să dezvăluim planurile noastre. De aceea nu noi cu ei, ci ei trebuie să cadă de acord cu noi unde, cînd şi ce trebuie şi se poate repara. Tot noi trebuie să le arătăm unde şi în ce locuri trebuie ridicată capacitatea de trafic, unde să se desfacă bifurcaţiile, unde să se construiască platforme de descărcare pentru tancuri. Cum ne vom descurca fără toate acestea?

Aşa că, vrem, nu vrem, trebuie ca la fiecare staţie să punem cîte un comandant sovietic care, în caz de necesitate, să poată opri toată circulaţia, să ceară să se descarce sau să fie deraiate toate încărcăturile, iar materialul rulant să fie trimis imediat la destinaţia indicată şi la termen. În plus, să calculeze fără întîrziere toate itinerariile de deplasare pentru transporturile noastre.

Iar pentru ca respectivul comandant să aibă autoritatea corespunzătoare, în fiecare staţie trebuie plasată o garnizoană.

Dar nici aceasta nu e totul.

Stă un tip la staţie şi tot clănţăne ceva: ti-ti-ti-ta-ti-ti… Nu înţelegem ce transmite. Şi cui. Nu e în ordine. Trebuie să punem oamenii noştri acolo. Pentru că altfel nu vom putea să reglementăm mişcarea.

Pe atunci căile ferate nu se puteau descurca fără telegraf şi telefon. De aceea, pe lîngă trecerea căilor ferate sub controlul administraţiei sovietice, trebuie să treacă sub acelaşi control şi toate liniile de transmisiuni. Însă de-a lungul căilor ferate se întind nu numai cabluri pentru nevoile interne feroviare, ci şi pentru toate liniile naţionale. Şi erau imposibil de separat unele de altele: se încheiau în aceleaşi noduri de transmisiuni.

S-au luat liniile de transmisiuni feroviare sub control,

trebuie luate sub control şi nodurile obişnuite de transmisiuni. Însă acestea sînt comune cu transmisiunile statului. Am luat nodurile de transmisiuni sub control şi (vrem sau nu vrem aceasta) tot sistemul de transmisiuni al statului este în mîinile noastre.

Iar împreună cu acesta este şi toată puterea statală.

5

Trecerea căilor ferate poloneze sub controlul sovietic mai însemna un aspect, de care nu trebuie să uităm. În caz de război, transbordarea a mii, zeci de mii, sute de mii şi milioane de tone de încărcături militare din vagoane cu ecartament larg în vagoane cu ecartament îngust ar fi complicat mult aprovizionarea unităţilor în luptă ale Armatei Roşii. Transbordarea ar fi frînat aprovizionarea, care şi aşa este întotdeauna şi peste tot o problemă de primă importanţă. În afară de aceasta, spaţiile de transbordare ar fi puncte extrem de vulnerabile. De aceea introducerea contingentelor sovietice de milioane pe teritoriul Poloniei în scopul desfăşurării unor acţiuni de luptă împotriva Germaniei ar fi necesitat inevitabil o refacere a căilor ferate poloneze la standardul sovietic...

Aţi încercat vreodată să descărcaţi dintr-un vagon acoperit lăzi cu proiectile, să le tîrîiţi şi să le puneţi în alt vagon? De cîţi soldaţi este nevoie şi de cît timp?

E bine dacă vagoanele sînt alături. Dar dacă trebuie să descarci aici şi să tragi lada pînă acolo? Pe atunci nu erau containere şi nici tehnică de încărcare-descărcare. Iar între locul de descărcare şi locul de încărcare sînt nesfîrşite şiruri de trenuri...

Sau (ceea ce este şi mai rău) trenul trebuie descărcat urgent, dar încă nu s-a trimis o garnitură de vagoane goale pentru încărcare. De aceea tragem încărcătura aici. Pe urmă, mîine, o tragem de aici la locul de încărcare.

Însă nu aveţi un singur vagon, ci mii. Iar după o asemenea transbordare se întîmplă inevitabil ca nu ştiu ce

divizie de infanterie să primească în loc de proiectile de 76 mm lăzi cu aparatură de aviaţie. Iar un regiment de tancuri se trezeşte cu potcoave pentru cai în loc de şenile. Căci transbordarea din mii de vagoane în alte mii de vagoane se face sub înjurături de mamă şi explozii de bombe.

A trebuit vreodată să alimentaţi un tanc dintr-un butoi de metal? Are la pompă un mîner exact ca la maşina de tocat carne. Îl învîrţi, iar combustibilul vine din butoi pe ţevuşoară, susurînd în gura rezervorului. Învîrţi 20 de minute şi ai mîna sleită de effort. Iar în butoi aproape că nu a scăzut deloc... Acum imaginaţi-vă transvazarea benzinei, a motorinei din cisternele unui tren în altul. Şi ce echipamente trebuie să ai pentru transvazare. Iar bombardierele inamicului pîndesc din cer. Alături, soldăţeii tîrîie lăzile cu cartuşe şi proiectile, rostogolesc butoaiele cu scrumbie şi varză murată, trag ca furnicile baloţii de fîn...

În timp de pace, vagoanele se ridică pe cricuri şi se schimbă roţile. Aceasta necesită un consum mare de energie şi de timp. În timp de război nu este nici timp, nici energie pentru aceasta. Iar să repartizeze zeci de mii de soldaţi pentru transbordare nu-şi permite nimeni. De aceea nemţii, în 1941, deplasîndu-se în adîncul Uniunii Sovietice, au fost nevoiţi să refacă ecartamentul sovietic la standardul european.

Apoi Armata Roşie, aflată în ofensivă, a fost nevoită să refacă din nou ecartamentul la standardul sovietic pînă la graniţă, iar apoi pînă la Berlin.

În caz de avansare a milioanelor de militari ai Armatei Roşii pe teritoriul Poloniei şi de trecere a căilor ferate poloneze sub controlul administraţiei militare sovietice, comandamentul sovietic ar fi fost nevoit să înceapă imediat refacerea căilor ferate poloneze, fără să mai aştepte începerea războiului. În caz contrar, în momentul începerii războiului, cele mai apte de luptă unităţi ale Armatei Roşii ar rămîne departe de bazele lor de aprovizionare, fără posibilitatea de a primi cele necesare pentru ducerea acţiunilor de luptă.

6

Acum să deschidem încă o dată harta Poloniei cu graniţele din 1939…

Ce vedem? Vedem teritoriile germane, care au cuprins Polonia din trei părţi. Şi vedem căile ferate…

Şase direcţii de cale ferată tăiau graniţa sovieto-poloneză.

O direcţie mergea de-a lungul graniţei cu Cehoslovacia: Proskurov-Lvov-Cracovia. Această magistrală ar fi trebuit apărată din răsputeri de comandamentul Armatei Roşii. Era suficient ca inamicul să arunce un pod în aer într-un loc şi întregul flanc de sud al frontului sovieto-german ar fi rămas fără muniţii şi toate celelalte.

Această magistrală putea fi ameninţată nu numai de detaşamente de diversionişti, ci şi de puternice formaţiuni ale inamicului. Să ne imaginăm: o divizie germană a atacat de pe teritoriul Cehoslovaciei, a tăiat magistrala în două şi a ocupat-o, a fortificat o zonă în jur, a minat cu milioane de mine căile de acces către aceasta. Cum veţi recuceri zona ocupată? Şi cît timp vă va trebui? Dar dacă nu va fi o singură divizie germană, ci vor fi trei?

Ca să nu se cucerească această magistrală, comandamentul Armatei Roşii ar fi trebuit să lase de-a lungul graniţei cu Cehoslovacia forţe foarte puternice pentru apărare.

Acum să ne îndreptăm privirea spre celelalte magistrale. Toate celelalte magistrale coboară în mănunchi de la est către Varşovia, iar de aici se împrăştie în evantai către vest. Să admitem că Stalin a primit coridoarele şi a deplasat pe aceste coridoare gruparea principală a trupelor sale către graniţele de est ale Germaniei. Ce rezultă? Rezultă o situaţie funestă. Deasupra celui mai important nod al tuturor magistralelor noastre, deasupra Varşoviei, apasă Prusia Orientală, tot aşa cum tabăra lui Kutuzov apăsa asupra tuturor comunicaţiilor lui Bonaparte.

Armata Roşie ar ieşi peste frontieră cu forţele ei principale şi cele mai bune, cu care putea să înceapă

operaţiunea Berlin, dar în urmă, la 300-400 kilometri în spatele ei, deasupra spatelui frontului ei, apăsau teritoriile fortificate ale Prusiei Orientale. Exact ca tabăra fortificată a lui Kutuzov asupra drumurilor care legau Moscova ocupată de francezi cu Europa.

Ce ar face oricine, chiar şi cel mai puţin inteligent strateg, în această situaţie?

Ori nu şi-ar duce trupele în apropiere de Berlin şi, drept urmare, nu ar cere coridoare prin Polonia.

Ori şi-ar duce trupele aproape de Oder, dar ar desfăşura întregul front de minim un milion de oameni la nord, ca să nu dea prilejul unei lovituri dinspre Prusia Orientală în spatele trupelor sale. În afară de aceasta, ar trebui să desfăşoare şi un alt front, de aceeaşi anvergură, cu faţa spre sud, ca să se apere de loviturile de pe teritoriul Cehoslovaciei.

Polonia se prezenta în 1939 ca un singur coridor de la est la vest. În caz de folosire a acestui coridor pentru deplasarea către vest, trebuia să-ţi aperi trupele de lovituri dinspre nord, precum şi dinspre sud. Mai simplu spus, Stalin, chiar dacă nu ar fi fost antropofag, ar fi fost obligat oricum să desfăşoare în Polonia nu un front, ci trei: la vest, la nord şi la sud. Întreg teritoriul Poloniei ar fi devenit un imens cîmp de operaţii militare. Iar în zona Varşoviei, Stalin ar fi fost silit să construiască un foarte puternic sector fortificat, ca să securizeze principalul nod al tuturor comunicaţiilor, de care depindea aprovizionarea armatei sale.

Coridoarele prin Polonia ar fi însemnat imediat şi inevitabil trecerea controlului asupra ţării în mîinile luptătorilor pentru securitate europeană. Repet: chiar şi în cazul în care aceşti luptători ar fi fost mînaţi de cele mai curate intenţii.

*

Hitler a cerut un singur coridor prin Polonia. Nu pentru

trupe, ci pentru construirea unei autostrăzi şi a unei linii feroviare în Prusia Orientală. În funcţie de ce rută ar fi fost aleasă, lungimea acestui coridor putea fi de la 46 pînă la 93 de kilometri.

Stalin a cerut o mulţime de coridoare de la graniţele Uniunii Sovietice pînă la graniţele Germaniei. Lungimea acestor coridoare este de la 600 pînă la 800 de kilometri şi peste. Însă, după cum am văzut, aceste coridoare trebuiau să se contopească inevitabil într-un unic coridor de lungimea şi lăţimea întregii Polonii.

Hitler e antropofag. Cine stă să obiecteze?

Dar iată că tovarăşul Stalin este apărătorul Europei. Dacă aceşti pani răutăcioşi i-ar fi dat tovarăşului Stalin posibilitatea, el ar fi scăpat întreaga Europă de război. Atunci destinul Europei ar fi fost cu totul altul.

Capitolul 12

Să cîştigăm timp!

Dacă vom accepta propunerea Germaniei de încheiere a unui pact de neagresiune, ea, firește, va ataca Polonia, iar amestecul Franţei şi Angliei în acest război va deveni inevitabil. Europa Occidentală va fi supusă unor serioase frămîntări şi dezordini. În aceste condiţii vom avea multe şanse de a rămîne în afara conflictului şi vom putea spera într-o intrare în război favorabilă nouă.

I. Stalin, cuvîntare la şedinţa Biroului Politic al CC al VKP(b), 19 august 1939

Acum va trebui să aşteptăm cu mare nerăbdare desfăşurarea evenimentelor luptei armate din Europa Occidentală, unde în septembrie 1939 războiul abia a început...

Comandant de brigadă G.S. Isserson, *Forme noi de luptă*, Voenizdat, 1940, p.75

1

Cîndva, demult, am fost învăţat: ai citit o informaţie de agentură, reţine-o în totalitate, destinde-te profund, topeşte-te ca o bucăţică de gheaţă într-un lac. Lasă-te moale şi împrăştie-te în spaţiu, ca nimic să nu te tulbure, ca să dai la o parte problemele şi frămîntările, ca sunetele din afară să treacă pe lîngă tine. Să uiţi în general tot. Să nu ai în cap nici un fel de gînduri, dar nici un fel… doar imaginea (şi senzaţia!) unui lac din pădure: liniştit, curat, adînc… Învaţă să te relaxezi adînc şi mai adînc. Iar apoi, după ce ai atins adîncul, întoarce-te încetişor înapoi. În momentul întoarcerii în această lume, cînd toate se reinstaurează în memorie, încearcă să exprimi informaţia citită într-un singur cuvînt.

Dacă nu merge în unul, exprimă în două.

Şi procedează aşa cu orice informaţie. Ai lucrat ziua un teanc de hîrtii, iar seara întinde-te moale, cască molcom şi dizolvă-te, spulberă-te. Apa lacului să fie curată-curată. Iar nisipul de pe fund să fie alb. Stuful să fîşîie. O frunză îngălbenită să plutească pe apă ca o corăbioară. Un rîuşor jucăuş susură, revărsîndu-se în lac.

Ai lucrat o săptămînă, uită din nou totul, depărtează-te de stivele de cifre şi fapte, închide-te în tine. Apoi încearcă să exprimi totul într-un singur cuvînt. Sau într-o frază scurtă. Însă astfel încît prin această frază să se acopere tot înţelesul, tot volumul, pentru o săptămînă întreagă. Se poate şi prin altceva decît printr-o frază. Căci noi nu gîndim prin cuvinte, ci prin anumite imagini, fără să formulăm: înţelegi singur situaţia, dar nu reuşeşti s-o exprimi imediat, în aşa fel ca şi altcineva să înţeleagă. În situaţia dată, principalul este: concluzia să fie scurtă pentru tine însuţi. Şi nu e nimic grav dacă, explicînd altuia, va trebui poate să foloseşti cîteva propoziţii.

Mai simplu spus, problema constă în a cuprinde ceea ce este mai important, principalul, iar acest principal să-l concentrezi într-un punct.

Am avut ocazia odinioară să lucrez la arhivele militare

germane din Freiburg. În fiecare zi trăgeam o concluzie pentru sine, cuprinzînd-o într-o imagine, într-o frază, într-un cuvînt. Şi în fiecare săptămînă trăgeam o concluzie generală. Au trecut două luni. Seara mi-am făcut geamantanul… Şi eram gata să plec… Dar concluzia a străfulgerat încă înainte de a mă scufunda în acel lac. Concluzia se dovedea a fi uluitoare: *nu-şi bat joc de armament*.

În două luni de muncă destul de intensă nu am întîlnit nici o referinţă germană negativă la armamentul sovietic. Nici în vara lui 1941, nici mai tîrziu, soldaţii, ofiţerii, generalii germani nu au făcut referiri negative la armamentul sovietic.

De tactica sovietică nu numai că rîdeau, ci îşi băteau joc, o luau peste picior, se tăvăleau de rîs pe seama ei. De capacităţile mintale ale rusului – la fel. La început. Cîte nu găseşti în acele arhive! Sînt şi pancarte cu nişte mutre nebărbierite de degeneraţi şi cu inscripţiile „Untermensch”, şi dări de seamă despre mulţimea de divizii sovietice distruse, rapoarte despre trofee incredibile, mărturii ale unor martori oculari despre bestialităţile NKVD-ului, reclamaţii despre drumurile proaste, prin praf şi pe arşiţă, pe urmă pe ploaie şi prin noroaie, prin zăpadă şi ger. Totul e rău, nimic nu e aşa cum trebuie. În afară de armament.

Toate legendele despre o puşcă la trei persoane, despre tancurile învechite şi avioanele-sicrie sînt creaţii mai tîrzii, postbelice ale propagandei comuniste. Un exemplu: ceea ce isteţii din Agitprop-ul de la Kremlin numeau „Catîr”, la nemţi se numea „Şobolan”. Avertismentul strict dat fiecărui pilot de vînătoare german în instrucţiunile oficiale: „Nu-l fugări pe «Şobolan» la colţ!”

Altfel spus, într-o luptă aeriană împotriva avionului de vînătoare I-16 poţi să dai de belea.

La fel de respectuos se refereau nemţii la tancurile sovietice, care la noi au început să fie numite învechite, la fel şi arma de 7,6 mm, la fel şi tunul antitanc de 45 mm, ba chiar şi uniforma soldatului sovietic. După părerea celor care au luptat împotriva Armatei Roşii pe cîmpii, în păduri,

printre ruinele oraşelor şi în tranşee, iar nu în birourile din capitală, uniforma militarilor sovietici era simplă, uşoară, comodă, adaptată la maximum pentru condiţiile de război.

După ce am sintetizat cele citite, m-am convins încă o dată că scăldatul într-un lac cu apă rece dintr-o pădure te deşteaptă.

Acum haide să aplicăm acest procedeu simplu, dar destul de eficace la tema discuţiei noastre. Haide să încercăm să elucidăm cum conturează propaganda comunistă năzuinţele lui Stalin din perioada de dinainte de război şi în primii doi ani ai celui de-al doilea război mondial. Pentru aceasta să strîngem într-o stivă cărţile, revistele, lucrările de doctorat pe care le-a tipărit maşina ideologică oficială şi să alegem tot ce vom putea găsi în problema dată. După aceea să ne dizolvăm în lacul de mai sus şi să încercăm să exprimăm într-un singur cuvînt toate planurile şi proiectele lui Stalin (aşa cum le trasează propaganda).

Acest cuvînt este: AMÎNARE.

2

La 23 august 1939, la Moscova s-a semnat o înţelegere între Germania şi Uniunea Sovietică privind lichidarea statului polonez şi împărţirea teritoriului polonez. Însă Polonia era aliată cu Marea Britanie şi Franţa prin tratate de ajutor reciproc, de aceea împărţirea Poloniei ducea inevitabil la un război european şi, în consecinţă, la un război mondial. Într-adevăr, la opt zile după semnarea pactului, la 1 septembrie 1939, s-a dezlănţuit al doilea război mondial. Acesta a fost urmarea directă şi implacabilă a acordului realizat la Moscova.

În aceeaşi lună, războiul a trecut în Atlantic, peste cîteva luni a acoperit Finlanda, Danemarca, Norvegia, pe urmă Belgia şi Olanda, Franţa, Estonia, Lituania, Letonia, România, s-a rostogolit pînă-n Iugoslavia şi Grecia, prin Marea Mediterană s-a revărsat în Africa. În vara lui 1941 al

doilea război mondial a dat buzna pe teritoriul Uniunii Sovietice.

Primim explicaţii: în august 1939, Uniunea Sovietică nu avea de ales, pactul trebuia semnat ca ţara să fie salvată, să tergiversăm şi să amînăm războiul. De dragul acestui lucru a trebuit să hăcuim Polonia în bucăţi.

La prima vedere pare coerent: dacă în iunie 1941 Uniunea Sovietică nu era pregătită de apărarea ţării, atunci în august 1939 nu era capabilă nici atît să se apere. Iată de ce tovarăşul Stalin a fost obligat să dea ordin tovarăşului Molotov să semneze pactul. Ca să amîne…

Tovarăşul Stalin a amînat într-un mod foarte interesant. A semnat pactul cu Hitler, iar peste o săptămînă a dezlănţuit cel mai înfricoşător război din istoria omenirii. Stalin a semnat pactul cu Hitler, iar din acest moment amîndoi s-au apucat să sfîşie Europa.

Hitler – în Polonia. Stalin – în Polonia.

Stalin – în Finlanda. Hitler – în Norvegia şi Danemarca.

Hitler-în Belgia, Olanda, Franţa. Stalin – în Estonia, Lituania şi Letonia.

Stalin – în România. Hitler – în Iugoslavia şi Grecia…

Gloata de gură-cască crede în următoarea explicaţie: din 1 septembrie 1939, Hitler a luptat în al doilea război mondial, iar noi în acest timp cu ce ne-am ocupat? Noi am amînat războiul…

Uimitoare amînare: am semnat un pact cu Hitler, pe urmă a venit imediat un ordin de la Kremlin la NKVD: pregătiţi lagărele pentru primirea a sute de mii de soldaţi şi ofiţeri prizonieri.

Inevitabil, războiul ce a izbucnit ca urmare a semnării la Kremlin a pactului s-a abătut apoi şi asupra Uniunii Sovietice, care în final a avut cel mai mult de tras.

Onorabili domni istorici, cine dintre dumneavoastră, unde şi cum a reuşit să descopere amînarea?

Haideţi să ne bazăm uneori pe cel mai elementar bun simţ: dacă pactul nu ar fi fost semnat, al doilea război mondial nu s-ar fi dezlănţuit şi, drept urmare, nu ar fi avut consecinţe pînă la noi. Şi nu mai trebuia ca peste cinci, şase

şi mai multe zeci de ani să adunăm prin pădurile şi mlaştinile Rusiei osemintele soldaţilor.

Însă pactul a fost semnat, iar posibilitatea războiului s-a transformat în inevitabilitate. Semnarea pactului nu a îndepărtat războiul în timp şi spaţiu, ci l-a apropiat. L-a apropiat năvalnic şi fără întoarcere.

În Uniunea Sovietică nimeni nu a ascuns niciodată că Hitler putea ataca Polonia numai în cazul în care Stalin şi-ar fi dat acordul. Stalin i-a dat această aprobare lui Hitler. Stalin a deschis larg porţile războiului. Stalin a dat drumul la ecluze. Nu eu spun aceasta, ci aşa consideră comandanţii noştri de vază.

Generalul de armată A. Maiorov: „Plănuind ofensiva asupra Poloniei, Germania se temea mai mult decît orice de Uniunea Sovietică, nu de Anglia şi Franţa. Tocmai de aceea liderii fascişti s-au grăbit să încheie cu URSS o înţelegere de neagresiune” (*VIJ*, 1989, nr.5, p.35).

Generalul de armată Maiorov şi-a exprimat ideea clar: Hitler se grăbea. Iar obstacolul în calea Germaniei nu putea fi decît Uniunea Sovietică. Dar nu a fost.

Din surse germane şi sovietice cunoaştem că Hitler se grăbea într-adevăr. Ribbentrop povestea nişte lucruri uimitoare: la 23 august 1939 delegaţia germană a părăsit Berlinul, fără ca măcar să aibă un proiect de tratat cu Uniunea Sovietică. Abia în avionul spre Moscova, Ribbentrop şi consilierul juridic F. Gaus au schiţat un proiect (*Între Londra şi Moscova*, Mîsl’, M., 1996, p.140).

Delegaţia a ajuns la Moscova în a doua parte a zilei.

La 15.30, Ribbentrop a fost primit de Stalin în cabinetul său. Întîlnirea a durat trei ore. După aceasta, Ribbentrop a luat legătura cu Berlinul şi a primit acordul final.

La 22.00 a început a doua întîlnire în cabinetul lui Stalin, care s-a terminat prin faptul că Ribbentrop şi Molotov au semnat pactul.

De la o ciornă de schiţă şi pînă la semnarea celui mai important tratat internaţional al secolului XX au trecut cîteva ore. Întregul proces s-a desfăşurat în a doua jumătate a zilei.

Aşa se grăbea Hitler. Aşa i-a dat concursul Stalin. Nici o clipă de flecăreală de prisos, nici un fel de coordonări birocratice. Nici o amînare.

Hitler se grăbea să primească Danzigul şi şoselele în Prusia Orientală. Dar Stalin unde se grăbea? Hitler trebuia să semneze urgent pactul, dar pe Stalin cine-l grăbea, cine-l forţa? Şi uite aşa s-a întins la vorbă. Şi uite aşa a cîştigat timp. Şi uite aşa a amînat...

Sensul pactului Ribbentrop-Molotov a fost exprimat şi mai exact de generalul de armată P.I. Ivaşutin, şef al GRU: „Prin acest pact, Hitler şi-a dezlegat mîinile pentru agresiune" (*VIJ*, 1991, nr.6, p.11).

Piotr Ivanovici Ivaşutin, ca un adevărat agent de informaţii de cel mai înalt rang, s-a exprimat de aşa manieră, încît să nu lase posibilitatea unor interpretări eronate: au semnat pactul, au dezlegat mîinile lui Hitler.

De nu l-ar fi semnat, Hitler ar fi fost legat.

Fără pact nu ar fi existat agresiunea hitleristă. Nu ar fi existat împărţirea Poloniei, nu ar fi existat al doilea război mondial, nu ar fi existat nici atacarea Uniunii Sovietice. Semnînd actul, Stalin l-a eliberat pe Hitler din lanţ.

Dacă aş fi spus eu aceste lucruri, aş fi fost învinuit imediat că lucrez pentru spionajul britanic. Însă nu le-am spus eu, ci fostul meu şef direct, generalul de armată Ivaşutin. Mult respectat de către mine.

El pentru care serviciu de spionaj a lucrat?

3

Tratatul dintre Germania şi URSS a primit numele de pactul Ribbentrop-Molotov. Această denumire produce confuzie şi nu reflectă esenţa celor întîmplate. Pactul semnat la Moscova este un complot al lui Hitler şi Stalin privind începerea unui război comun în Europa. De aceea respectivul tratat a fost în esenţă pactul Hitler-Stalin. În afară de aceasta, în practica internaţională, în numirea pactelor şi tratatelor se folosesc cel mai frecvent nu numele

oamenilor de stat care au încheiat acordul, ci denumirile locurilor unde au fost semnate documentele: Convenţia de la München, Tratatul de la Varşovia, Pactul de la Bagdad, Convenţia de la Geneva. De aceea, în conformitate cu normele diplomatice general acceptate, denumirea mai exactă a pactului ar fi Tratatul de la Moscova din 1939 privind începerea celui de-al doilea război mondial.

La opt zile după semnarea Tratatului de la Moscova s-a dezlănţuit al doilea război mondial. Şi în acest moment tovarăşul Stalin a aplicat prima sa amînare. Acum a amînat, a tergiversat.

Trupele germane au năvălit în Polonia, iar trupele Armatei Roşii stăteau la graniţa Poloniei, nu intrau în război, nu treceau frontiera. S-au înţeles la Kremlin să sfîşie Polonia frăţeşte. Dar Hitler sfîşie, iar tovarăşul Stalin trage de timp. Explicaţia oficială a guvernului sovietic: încă nu a venit vremea pentru acţiunile Armatei Roşii. Ca urmare a acestei amînări, toată vina declanşării celui de-al doilea război mondial a căzut asupra Germaniei, pe Hitler şi pe cei din anturajul său. Aceştia au intrat în istorie ca unicii vinovaţi ai celui de-al doilea război mondial.

În septembrie 1939, guvernul Germaniei a amintit nu o dată guvernului URSS de datoria sa de aliat şi a cerut ca unităţile Armatei Roşii, în conformitate cu tratatul de la Moscova privind începerea războiului, să intre în Polonia.

Guvernul sovietic răspundea prin refuz, însă nu răspundea imediat, ci cu o întîrziere de două-trei zile. Exemplu: la cererea Germaniei din 3 septembrie, şeful guvernului sovietic şi comisarul poporului pentru afaceri externe, Veaceslav Mihailovici Molotov, a răspuns la 5 septembrie: „Sîntem de acord cu dumneavoastră că la timpul potrivit va fi absolut necesar să se înceapă acţiuni concrete. Cu toate acestea, noi considerăm că acest timp încă nu a venit. Este posibil să greşim, dar nouă ni se pare că graba exagerată ne poate aduce daune şi poate favoriza unirea inamicilor noştri…” (*URSS-Germania 1939. Documente şi materiale despre relaţiile sovieto-germane din aprilie-septembrie 1939*, îngrijit de I. Felştinski, 1983,

p.81).

Guvernul german a repetat cererea şi au primit din nou un bagaj plin de vorbe goale.

Unităţile Armatei Roşii au început acţiunile de luptă în Polonia abia peste două săptămîni şi jumătate – 17 septembrie.

Iată cum a planificat tovarăşul Stalin şi a amînat mai departe: Hitler va distruge Europa, iar în spatele lui, Stalin aşteaptă momentul potrivit, jucîndu-se cu toporul în mîini.

Pînă la urmă treaba asta l-a plictisit pe Hitler. El s-a gîndit că Stalin va amîna pînă la momentul favorabil, dar poate că după aceea nici nu va lovi. Hitler n-a stat să aştepte acest moment. A lovit primul.

4

Şi totul s-a dus de-a berbeleacul. Din toate variantele posibile ale complotului cu Hitler, Stalin a ales-o pe aceea care corespundea în cea mai bună măsură planului sovietic de distrugere a Europei, dar răspundea în cea mai mică măsură nevoilor de apărare ale Uniunii Sovietice. Hitler s-a folosit de aceasta. Şi s-a dezlănţuit o catastrofă politică, economică, ideologică şi militară cum nu a mai existat în întreaga istorie a umanităţii.

Poporul sovietic nu înţelegea absolut deloc de ce războiul se desfăşura pe meleagurile natale, atîta vreme cît el s-a pregătit să lupte pe meleagurile duşmanilor. Ce s-a întîmplat? Răspunsul în faţa întregului popor era obligat să-l dea Stalin însuşi. Şi el a răspuns: „... Fraţi şi surori, mă adresez vouă, prietenii mei!”

În cuvîntarea sa de la radio, din 3 iulie 1941, Stalin i-a supranumit pe Hitler şi Ribbentrop monştri şi antropofagi. Tovarăşul Stalin lămurea pe înţelesul tuturor fraţilor şi surorilor sale în ce constă cauza dezastrului: „O însemnătate majoră a avut aici şi împrejurarea că Germania fascistă a încălcat prin surprindere şi perfid pactul de neagresiune”.

Ia te uită! După Stalin rezultă că Armata Roşie suferă înfrîngeri şi pierde teritorii imense din cauză că monştrii şi antropofagii au atacat prin surprindere. Dar antropofagii au obţinut acest caracter surprinzător prin faptul că au adormit vigilenţa noastră prin pact. Dar nu numai aceasta. Ca urmare a pactului, a apărut graniţa comună cu Germania. Dacă nu ar fi existat pactul, nu ar fi scăzut pînă la zero vigilenţa, nu ar fi existat graniţă comună, nu ar fi existat nici atacul prin surprindere, prin urmare nici catastrofa.

Aşadar, pactul este vinovat de toate. Aşa e?

Nu. Nu-i aşa. Tovarăşul Stalin gîndeşte altfel: „Cum s-a putut întîmpla ca guvernul sovietic să treacă la încheierea unui pact de neagresiune cu asemenea oameni perfizi şi monştri, ca Hitler şi Ribbentrop? Oare nu s-a făcut aici o greşeală din partea guvernului sovietic? Fireşte că nu!... Ce am cîştigat noi încheind pactul de neagresiune? Am asigurat pacea ţării noastre în decurs de un an şi jumătate şi posibilitatea de a ne pregăti forţele pentru ripostă, în caz că Germania fascistă ar risca să atace ţara noastră în ciuda pactului”.

Şi iată că Germania a riscat. Unde-i atunci riposta? De ce fuge armata, lăsînd mormane de armament, aerodromuri, centre industriale, raioane, oraşe, regiuni, republici?

Şi unde-i logica?

Stalin spune: am încheiat un pact şi prin aceasta ne-am salvat. Pactul ne-a permis să ne pregătim de ripostă!

Dar de ce nu-i ripostă? Din cauză că s-a încheiat pactul.

5

Orice tratat de pace, de ajutor reciproc, de neagresiune nu are sens. Dacă sîntem prieteni, de ce avem nevoie de tratat. Iar dacă eu cu dumneavoastră sîntem duşmani, tratatul nu-l opreşte pe cel tare, nu-l salvează pe cel slab.

Dacă eu şi dumneavoastră înţelegem acest lucru, oare tovarăşul Stalin nu l-a înţeles? Însă mii de specialişti repetă

mecanic: prin semnarea pactului, Stalin a cîştigat aproape doi ani!

Specialiştii aceştia vorbesc în dodii. Stalin nu a cîştigat nimic.

Pînă în septembrie 1939, Hitler nu a putut ataca Uniunea Sovietică: nu avea graniţă comună. În septembrie 1939, Hitler era ocupat: lupta în Polonia. Iar a ataca Uniunea Sovietică atunci cînd octombrie bate la uşă nu are sens. Vine frigul.

În afară de aceasta, în cursul *blitzkrieg*-ului din Polonia, rezervele strategice ale celor mai uzitate muniţii ale armatei germane erau epuizate, iar toate tancurile trebuiau readuse în uzine pentru reparaţie capitală şi pentru înlocuirea subansamblelor de bază. După distrugerea Poloniei, armata germană s-a aflat cîteva luni într-o stare în care era cu neputinţă să desfăşoare mari operaţiuni ofensive.

Nici în 1940 Hitler nu putea ataca Uniunea Sovietică. În 1939, Marea Britanie şi Franţa au declarat război Germaniei, acestea deja luptă. Puteţi să numiţi acest război ciudat, dar totuşi este război.

Dar cu Stalin are pace. În prima jumătate a anului 1940, Hitler credea în dorinţa de pace a lui Stalin. Apropo, nu e singurul care avea această credinţă. Pînă şi în secolul XXI se mai întîlnesc persoane care cred că tovarăşul Stalin, în afară de evitarea şi amînarea războiului, nu se mai gîndea la nimic altceva. Atunci de ce trebuia Hitler să atace Uniunea Sovietică, cu care era în relaţii de pace, care aprovizionează conştiincios Germania cu materii prime strategice, dacă are în spate Franţa, cu care e în război. Sa ataci Uniunea Sovietică fără să distrugi mai înainte Franţa însemna pentru Germania un război pe două fronturi şi repetarea scenariului funest din primul război mondial.

De aceea, în 1940, Franţa era prima la rînd. Pentru distrugerea ei trebuia încă o vară. După distrugerea Franţei se repeta istoria din anul precedent: rezervele de muniţii sînt epuizate, tancurile necesită reparaţie. Şi mai este şi Marea Britanie, care aşteaptă dincolo de strîmtoare…

Situaţia s-a complicat prin faptul că liderii Marii Britanii şi Franţei ştiau: dacă Hitler va nimici Uniunea Sovietică (la Berlin, Paris şi Londra se considera că acest lucru este posibil), stăpîna continentului va deveni Germania. Marea Britanie şi Franţa nu puteau să admită acest lucru. În acest caz, Hitler şi-ar aminti toate înjosirile pe care le-a îndurat Germania la Versailles din vina Marii Britanii şi Franţei. Ce şi-ar mai lua el revanşa atunci! De aceea, în cazul în care, după Polonia, Hitler s-ar îndrepta spre răsărit, Marea Britanie şi Franţa ar fi silite pur şi simplu să se apere de viitoarea dominaţie a Germaniei în Europa, adică flotele britanice şi franceze ar fi forţate să blocheze Germania. Cu alte cuvinte, dacă Hitler ar fi mers imediat după Polonia mai departe spre răsărit, s-ar fi repetat întreaga desfăşurare a primului război mondial: Germania şi Rusia se sfîşie reciproc, iar apoi Marea Britanie şi Franţa pun la cale un nou Versailles. De data aceasta mortal pentru Germania.

Acest lucru l-au înţeles şi Hitler, şi generalii săi. Urmînd logica războiului, în 1940 Hitler trebuia să nimicească în primul rînd Franţa şi să ducă un război aerian şi maritim împotriva Marii Britanii. Ceea ce a şi făcut. De aceea, nici anul 1940 nu era bun pentru atacarea Uniunii Sovietice.

Pentru atacarea Uniunii Sovietice nu au fost propice nici ianuarie 1941, nici februarie, nici martie, nici aprilie. Gerul, zăpada, noroaiele de netrecut sînt contraindicate în cazul unui *blitzkrieg*. Cea mai devreme dată posibilă era mijlocul lui mai 1941.

În toată această perioadă de aproape doi ani Hitler nu a avut posibilitatea să atace Uniunea Sovietică. L-a reţinut situaţia strategică din Europa, nicidecum o hîrtie semnată la Kremlin, hîrtie pe care Hitler nu dădea doi bani, la fel ca şi pe alte hîrtii similare.

Să sintetizăm: exista tratat sau nu exista, pînă în mai 1941 Hitler oricum nu ar fi putut ataca Uniunea Sovietică. În orice situaţie, Hitler avea nevoie de minimum două sezoane calde: unul în Polonia, al doilea în Franţa. Sau invers: primul sezon cald în Franţa, al doilea în Polonia. Pactul din 1939 nu a amînat războiul cu un an şi jumătate,

fiindcă Stalin a avut timp pînă în mai 1941 fără nici un fel de pact.

6

Declaraţia lui Stalin cum că prin semnarea pactului a cîştigat timp pentru pregătirea de război a fost luată în braţe de mii de generali, mareşali, de o grămadă de istorici gravi de toate direcţiile şi atitudinile. Şi nimeni nu l-a înţeles pe cetăţeanul Stalin. Căci cetăţeanul Stalin a îndrugat prostii bătătoare la ochi.

Să vedem. Pactul a fost semnat la 23 august 1939 pe zece ani. Dar nu au trecut nici doi cînd, la 22 iunie 1941, Germania a atacat Uniunea Sovietică. A apărat pactul patria proletariatului mondial în acea zi?

Nu. Nu a apărat.

Pactul era, dar Hitler a atacat. Explicaţi-mi atunci mie, obtuzului şi nepriceputului, explicaţi-mi pe degete, ce foloase am avut de la pact în acea zi?

Să ne întoarcem cu o zi mai înapoi. Putea Hitler să atace pe 21 iunie?

Putea.

L-a oprit pactul?

Nu. Făcea el ceva pe pacte. Ca să nu spun mai mult.

Dar ar fi putut ataca pe 20 iunie?

Ar fi putut şi pe 20.

Dar putea în mai? Putea şi în mai. Aşa îşi planificase iniţial. Pactul nu era o piedică.

Dar ar fi putut ataca în martie?

Nu putea, deoarece nu era vremea prielnică. Dacă vremea ar fi fost favorabilă, iar drumurile şi aerodromurile nu ar fi fost răzmuiate de ploi, atunci existenţa pactului nu putea să-l oprească pe Hitler. E o problemă la mintea copiilor: dacă la 22 iunie 1941 pactul a fost doar un ghemotoc de hîrtie care nu-ţi dă garanţii în faţa unui atac, putea oare acest ghemotoc să dea garanţii împotriva unui atac în toate celelalte zile, săptămîni şi luni precedente?

Dacă în 1941 s-a descoperit deodată că pactul este doar o bucăţică de hîrtie igienică, de ce trebuie să credem că în anul precedent acesta a fost altfel? Dacă în 1941 pactul nu a apărat Uniunea Sovietică de atac, de ce trebuie să credem că în 1939 şi 1940 acesta era o garanţie de nădejde a securităţii Uniunii Sovietice?

Hitler nu a luat în serios toate aceste pacte!

De fapt, la fel ca şi partenerul său.

După atac, Stalin a tot repetat că el a prevăzut viclenia hitleristă, că el a ştiut: mai devreme sau mai tîrziu Hitler va ataca. Ideea lui Stalin a fost imediat îmbrăţişată de clănţăi: parcă nu ne era clar că Germania va ataca mai devreme sau mai tîrziu? Ştiam noi asta!

Aici să luăm aminte la absenţa totală a logicii atît la tovarăşul Stalin, cît şi la discipolii săi.

Să ne imaginăm: am nimerit pe o insulă a canibalilor. Nu avem unde fugi. Noi şi canibalii am semnat un pact pe zece ani. Înţelegem foarte clar: pînă la urmă, canibalii tot vor încerca să ne mănînce. Cu garnitură sau fără. Fără să mai aştepte trecerea termenului. Aşadar, dormim oare mai liniştiţi avînd pactul, decît fără el? Care e deosebirea că este pact sau că nu este? Că nu ne apără? Că nu ştim cînd anume Înalta Parte Contractantă va veni să ne îngurgiteze: peste un an sau mîine în zori?

Cum pot afirma că Stalin a cîştigat un an şi jumătate datorită pactului încheiat, dacă acest pact nu l-a reţinut pe Hitler?

Exprim ideea lui Stalin cu alte cuvinte: Uniunea Sovietică a cîştigat un an şi jumătate ascunzîndu-se după un pact care nu a asigurat securitatea, care nu l-a stăvilit pe Hitler în planurile şi acţiunile sale. Mai simplu: un an şi jumătate sau chiar aproape doi ani ne-am ascuns după ceea ce, de fapt, nu ne-a ascuns şi nu putea să ne ascundă.

*

Dar oameni serioşi (la prima vedere) o ţin în continuare

pe-a lor.

Mareşalul Uniunii Sovietice V.G. Kulikov: „Pactul Ribbentrop-Molotov a permis o anumită amînare a războiului. Am citit planul *Barbarossa* şi ştiu că ofensiva asupra Uniunii Sovietice s-a pregătit cu mult înainte. Cred că urmările primei lovituri ar fi fost şi mai jalnice” (*Krasnaia Zvezda*, 22 iunie 1996).

Aşadar (dacă este să-l credem pe mareşalul Uniunii Sovietice), încă înainte de vizita lui Ribbentrop la Moscova, adică înainte de august 1939, generalii germani pregăteau ofensiva asupra Uniunii Sovietice, dar tovarăşul Stalin a amînat această ofensivă prin pactul Ribbentrop-Molotov. Altminteri nu am fi putut ocoli mari nenorociri. În afară de hîrtia pe care a semnat-o vicleanul antropofag hitlerist, nimic altceva nu ne putea mîntui Patria.

Permiteţi-mi, tovarăşe mareşal, să nu fiu de acord cu dumneavoastră în acest punct. Înainte de încheierea pactului, Hitler nu a avut planuri de atacare a Uniunii Sovietice. Şi nici nu putea avea. În vara lui 1941, principala putere de şoc a Wehrmacht-ului era formată din patru grupări de tancuri: ale lui Kleist, Guderian, Gotha şi Hoepner. Iar în 1939, Hitler nu avea nici o singură grupare de tancuri. Hitler avea doar şase divizii de tancuri mari şi late.

Cum puteau generalii hitlerişti în 1939 să planifice folosirea grupărilor de tancuri, dacă acestea nu existau? Iar fără grupări de tancuri nu putea să fie nici un plan *Barbarossa*. Nici în visele cele mai îndrăzneţe şi în delirul alcoolic.

Şi cum puteau generalii germani, înainte de pactul Ribbentrop-Molotov, să plănuiască atacarea Uniunii Sovietice, dacă nu era graniţă comună, dacă între Germania şi Uniunea Sovietică se afla Polonia? Oare domnii generali îşi amplasau pe hărţi aerodromurile, iar cele şase divizii de tancuri le dispuneau pe teritoriul polonez, pe care urmau să-l cucerească?

Aşadar, tovarăşe mareşal, Hitler nu putea avea nici un fel de planuri de atacare a Uniunii Sovietice înainte de

semnarea pactului Ribbentrop-Molotov. De aici reiese că în august 1939 tovarăşul Stalin a amînat un război pe care Hitler nici nu l-a gîndit.

Capitolul 13

De ce nu s-a grăbit tovarăşul Stalin să deschidă al doilea front?

Legat de acest tratat: a rezultat că războiul îl începe Hitler. Era favorabil pentru noi din punct de vedere militar şi moral. Prin aceste acţiuni, pornind direct împotriva Poloniei, el va provoca la război împotriva sa Franţa şi Anglia. Noi însă vom rămîne neutri.

N. Hruşciov, *Ogoniok*, 1989, nr.30, p.10

1

Dacă Uniunea Sovietică ar fi fost interesată de păstrarea păcii în Europa, nu ar fi avut nevoie deloc de negocieri cu Marea Britanie şi Franţa. Stalin putea soluţiona cu propriile forţe problema securităţii în Europa.

Trebuia să-i explice simplu şi clar lui Hitler: dacă ataci Franţa, cazi într-o blocadă fără ieşire. Eu am s-o aprovizionez cu cele necesare. Marea Britanie va da ajutor. Hotărăşte!

Nici cu Franţa nu avea nevoie de tratative prea lungi, ci trebuia să-i spună simplu: dacă Hitler nu va porni spre vest, ci asupra Uniunii Sovietice, iar noi vom fi strînşi în chingi, după aceea se va lua şi de voi. O s-o încasaţi şi voi. Vă va aduce aminte de Versailles, citiţi *Mein Kampf*. Ce-o să faceţi în asemenea situaţie e treaba voastră...

Cu Polonia, Lituania, Estonia, Letonia, Finlanda avea şi

mai puţine motive să poarte negocieri.

Dacă Hitler ar fi avut de ales pe cine să atace prima, Polonia sau Uniunea Sovietică, în acest caz Stalin trebuia să încheie cu Polonia un tratat de genul: vă atacă pe voi, vă vom ajuta; ne atacă pe noi, ne veţi ajuta.

Dar Hitler nu putea ataca Uniunea Sovietică fără să zdrobească mai întîi Polonia. Prin poziţia ei geografică, Polonia era prima în calea lui Hitler. În această situaţie, sarcina diplomaţiei sovietice se simplifica la minimum. Trebuia spus guvernului polonez: între noi sînt multe lucruri rele, dar în faţa ameninţării comune să uităm de vechile supărări.

Apărîndu-şi propria ţară, polonezii apărau Uniunea Sovietică de viitoarea invazie. De aceea nu trebuiau încheiate nici un fel de tratate. Trebuia ajutată Polonia. Mai înainte de orice putea fi ajutată printr-un avertisment public dat lui Hitler: atacarea Poloniei (la fel şi în cazul Finlandei, Estoniei, Lituaniei, Letoniei, României) noi o apreciem ca un atac asupra ţării noastre. Cu toate consecinţele…

Guvernul polonez nu a vrut să adere la o alianţă militară cu Stalin. Au existat unele temeiuri pentru aceasta. Dacă analizăm mai bine lucrurile, era chiar mai bine pentru Uniunea Sovietică: luptaţi primii, iar noi – după voi.

Trebuia să i se explice pur şi simplu lui Hitler că atacarea Poloniei va fi un semnal pentru ca Armata Roşie să fie gata de luptă. După distrugerea statului polonez, poporul Poloniei va continua rezistenţa, va primi orice ajutor, dacă acest ajutor vine din inimă curată. Uniunea Sovietică va acorda un asemenea ajutor nelimitat.

Hitler trebuia să fie informat că, în caz de agresiune împotriva Poloniei, Uniunea Sovietică va acorda adăpost refugiaţilor polonezi, va primi copii şi răniţi, va forma pe teritoriul ei detaşamente poloneze de partizani, le va înarma şi le va asigura toate cele necesare. În afară de aceasta, pe teritoriul sovietic vor fi desfăşurate regimente şi divizii poloneze, iar apoi corpuri de armată şi armate şi vor fi aruncate în luptă. Din momentul atacării Poloniei, Germania va avea ca inamic şi pe Uniunea Sovietică. De

partea Uniunii Sovietice va fi întreaga lume. Acţiunile guvernului şi poporului sovietic vor fi înţelese de întreaga omenire. În această situaţie, atacul Germaniei asupra Uniunii Sovietice nu va fi prin surprindere, iar războiul nu va putea fi fulgerător. Un asemenea scenariu înseamnă pieirea Germaniei.

Aşa trebuia vorbit cu Hitler. Acest scenariu trebuia anunţat întregii lumi.

În vara lui 1939 trebuia amintit lui Hitler că, în Spania, aviatorii, genieştii, tanchiştii, artileriştii, diversioniştii sovietici au luptat şi împotriva specialiştilor militari germani. Acolo războiul s-a întins pe o perioadă de aproape trei ani. A fost greu să se trimită armament în Spania. Dar Polonia nu este Spania. Polonia este alături. Uniunea Sovietică poate trimite în Polonia orice număr de voluntari, fie şi cinci milioane, fie şi zece, şi orice număr de tancuri, de avioane, de artilerie.

Stalin i-ar fi putut spune lui Hitler: în Spania am trimis 648 de avioane şi 347 de tancuri. Aceasta pentru că Spania este departe. În Polonia voi trimite de 10, de 20 de ori mai mult. În Spania au fost 40.000 de luptători străini în componenţa celor şapte brigăzi internaţionale. În apărarea Poloniei voi aduna un milion.

2

În afară de acest mod de acţiune, Stalin avea o mulţime de alte variante posibile.

A doua variantă. Să rupă în bucăţi Polonia. Dar nu pînă la capăt. Ţie, Hitler, o bucată cu Danzigul şi „coridorul polonez”, iar aceasta mie: Rovno, Lvov, Tarnopol. Frăţeşte. Însă între noi să rămînă o bucată tăiată din Polonia neutră.

Dacă între Germania şi Uniunea Sovietică ar fi rămas 300-400 kilometri de pămînt polonez (fie şi 100!), atunci un atac prin surprindere ar fi fost imposibil. Atunci n-ar fi trebuit să te nelinişteşti cum anume să faci ca să nu-i dai prilej de atac lui Hitler. Atunci unităţile avansate ale

Armatei Roşii n-ar mai fi căzut sub lovitura artileriei germane în 1941, în primele minute ale războiului. Atunci Ivan, buimăcit de somn, ar fi avut timp să-şi tragă pantalonii şi să ia în primire cartuşele.

Problema nu este dacă Hitler ar fi acceptat sau nu această variantă. Este clar ca lumina zilei că ar fi acceptat. Fiindcă el se temea pe deplin justificat de blocadă şi cerea numai Danzigul şi cale de acces către Prusia Occidentală. Nu cerea mai mult. El însuşi ar fi dormit mai liniştit într-o astfel de situaţie. Problema este alta: de ce nu a propus tovarăşul Stalin această variantă? De ce a propus ca Polonia să fie sfîşiată complet şi să se stabilească graniţe comune între Germania şi Uniunea Sovietică? De ce îl voia pe Hitler vecin?

A treia variantă. Să semneze tratate cu Marea Britanie şi Franţa fără să ceară coridoare prin Polonia. Pentru ce ne trebuiau nouă coridoare? Lasă să lupte Marea Britanie, Franţa şi Polonia împotriva lui Hitler. Unde să ne grăbim pe coridoare? Cînd va ajunge rîndul la noi, atunci vom lupta. De ce să ne băgăm noi în foc înaintea Poloniei?

A patra variantă. Să nu facem nimic. Lasă-i să se încaiere acolo în Europa, iar noi nu-i vom da lui Hitler nici petrol, nici cereale, nici bumbac, nici crom. Neutralitate! Lasă-l pe Hitler să lupte fără wolframul şi vanadiul nostru.

Erau multe variante. Şi toate favorabile. În afară de una singură, tocmai aceea pe care a ales-o Stalin. Aceea prin care a apărut graniţa comună cu Germania. De ce îi trebuia aceasta?

Dar Stalin nu a propus alte variante. Şi i-a oferit lui Hitler mai mult decît cerea acesta.

Fără să se tîrguiască.

3

El ştia ce face. Din cauza împărţirii Poloniei, Marea Britanie şi Franţa au declarat război Germaniei…

Aici mă opresc un moment. Căci în acest loc al

povestirii intervine încă un laitmotiv al Kremlinului. Aria a fost interpretată de multe ori şi în duet, şi în cvartet, şi în cor pe mai multe voci. Iată o interpretare solo a unuia din cei mai abjecţi ticăloşi de la Kremlin. Îl chema Alexandr Sergheevici Iakovlev. Gradul – general-colonel. Constructor de avioane. Adjunct al comisarului poporului pentru industria aviatică. Laureat al Premiului Lenin, al Premiului de Stat şi al Premiului Stalin de şase ori. Referentul lui Stalin în probleme de aviaţie. Academician al Academiei de Ştiinţe a URSS. Sugrumătorul celor mai de perspectivă direcţii de dezvoltare ale aviaţiei sovietice. După cum îl denumeşte Mark Solonin: regele-şobolan (amănunte în minunata carte a lui Solonin, *Pe aerodromuri dormitînd liniştit*).

Iată aria regelui-şobolan: „Anglia şi Franţa au declarat război Germaniei. Au declarat… Dar nu luptau, în pofida unei situaţii militare cu totul favorabile pentru ele. Întreaga lume aştepta din zi în zi, cînd Anglia şi Franţa vor începe operaţiunile militare…" (*Ţelul vieţii*, IPL, Moscova, 1968, p.213).

Ia te uită ce răi: au declarat război, dar nu au făcut nimic! Iar situaţia era favorabilă!

Sîntem de acord cu aceasta. Totuşi, să încercăm să-i înţelegem şi pe aceşti „răi".

Marea Britanie avea o armată mică, orientată în principal în apărarea coloniilor. În acel moment nu puteam aştepta de la ea victorii grandioase. În acelaşi timp, Marea Britanie avea o flotă uriaşă. Iată, flota a luptat. A luptat cu o intensitate cu care flota Uniunii Sovietice nu a avut nevoie să lupte niciodată în întreaga ei istorie.

Hitler a împresurat Marea Britanie cu submarine care scufundau fără cruţare vasele de comerţ britanice. Iată la alegere cîteva cifre ale pierderilor.

În octombrie 1939 au fost scufundate 21 de vase comerciale britanice,

în noiembrie – 73,

în decembrie – 79,

în ianuarie 1940 – 72,

în februarie – 45,
în martie – 46,
în aprilie – 58.

Mai departe lista e la fel: cîte unul, ba şi două-trei vase pe zi!

Tonajul vaselor pierdute oscilează de la lună la lună: ba 159.000 de tone, ba 226.000 de tone, ba 189.000, ba 214.000. Foarte repede se aduna un milion. Şi fiecare din aceste vase căra ceva. Era o valoare. Iar pentru Marea Britanie era de importanţă vitală.

Flota militară a Marii Britanii a fost trimisă în apărarea căilor maritime, de care ţara depindea total. Din septembrie 1939 şi pînă în mai 1940, adică în timpul aşa-numitului „război ciudat", flota britanică a pierdut portavionul *Courageous* şi nava de linie *Ark Royal*, au fost serios avariate navele de linie *Nelson* şi *Barham*, crucişătoarele *Belfast*, *Ajax*, *Exeter*, *Suffolk*. Nu mai amintim torpiloarele de escadră şi altele mai mici.

Flota regală britanică a suferit pierderi imense, dar a îndeplinit două sarcini principale pentru care fusese înfiinţată:

În primul rînd, a blocat navigaţia de transport germană în Atlantic.

În al doilea rînd, iar acesta este cel mai important, nu a lăsat ţara să fie sufocată de blocada maritimă.

Nu ştiu cine poate să numească acest război „ciudat". Eu personal nu văd aici nimic ciudat, ci o luptă obişnuită. În această bumbăceală, flota germană a încasat-o şi ea destul de tare.

Iată cîteva exemple:

La 9 aprilie 1940, crucişătorul german *Karlsruhe* a fost scufundat de un submarin britanic.

La 10 aprilie a fost scufundat crucişătorul *Königsberg*.

La 11 aprilie a fost serios avariată nava de linie *Lützow*. A fost remorcat pînă la Kiel. Refacerea şi repararea au durat peste şase luni. (Nu este acel *Lützow* care i s-a vîndut lui Stalin, e altul. În prima perioadă s-a numit *Deutschland*. Dar cineva i-a şoptit lui Hitler că, dacă *Deutschland* va fi

scufundat, nu pică prea bine. De aceea i-au dat alt nume).

La 13 aprilie, flota britanică a scufundat în raionul Narvik opt torpiloare germane şi un submarin.

Dar la sol? La sol era în general linişte. Cum altminteri? Franţa îşi alocase tot bugetul pentru construirea liniei de apărare de-a lungul graniţei. Calculase în felul următor: va începe războiul, vom sta în fortificaţii, nu vom lăsa inamicul pe pămîntul nostru. Şi iată că a venit războiul. Dar armata Franţei era pregătită numai pentru ceea ce ştia: să şadă în fortificaţii.

După aceea, Germania a zdrobit Franţa. Dar ăsta-i deja alt cîntec.

4

Fireşte că-s nişte răi: franţujii ăştia au declarat război lui Hitler, dar ei stau în fortificaţii şi beau ceai. Să le fie ruşine în veci!

Numai că nu prea avem de ce să-i ponegrim.

Dacă şi Uniunea Sovietică ar fi declarat război Germaniei în septembrie 1939 şi ar fi făcut cît de cît ceva în această privinţă, atunci putea să reproşeze altora: noi ne-am vărsat sîngele, iar voi v-aţi pitit după fortificaţii!

Înainte de a face reproşuri ca să se afle în treabă, Alexandr Sergheevici trebuia să se uite şi invers. Trebuia să întrebe: dar ce a făcut Uniunea Sovietică în acele glorioase vremuri? Cum a luptat împotriva lui Hitler? După ce Marea Britanie şi Franţa au declarat război Germaniei, de ce Uniunea Sovietică nu a deschis al doilea front?

Se va obiecta: noi eram în relaţii de prietenie cu Hitler!

La aceasta îmi manifest şi eu curiozitatea maliţios: dar cine v-a silit, stimaţi tovarăşi comunişti, să stabiliţi relaţii de prietenie cu antropofagii? Iar dacă totuşi v-aţi împrietenit cu Hitler, aţi fi putut să corectaţi această greşeală. Căci cu Japonia aţi stabilit prietenie, iar după aceea aţi rupt hîrtia în bucăţele şi aţi lovit-o cu barosul drept în ceafă, în timp ce-şi dădea şi aşa ultima suflare. De ce nu aţi rupt prietenia cu

Hitler?

Sînt de acord, în august 1939 situaţia era greu de prevăzut. Dar Hitler a năvălit în Polonia, iar Marea Britanie şi Franţa i-au declarat imediat război. Situaţia s-a limpezit cu totul. În acest moment, şi Uniunea Sovietică ar fi trebuit să cadă pe gînduri: am semnat un pact cu Hitler, ne-a luat dracul minţile, am dat rateu. Pardon. Rupem pactul. Şi, după Marea Britanie şi Franţa, declarăm şi noi război lui Hitler.

Nici nu era nevoie de un motiv. Trebuia să se declare: am semnat cu Hitler un pact de neagresiune, dar nu ne-am înţeles să atace Polonia. Odată ce Hitler a atacat Polonia, înseamnă că noi îi declarăm război şi deschidem al doilea front!

Apropo, propaganda de la Kremlin a afirmat cu încăpăţînare pînă în pragul prăbuşirii Uniunii Sovietice: noi ne-am înţeles cu Hitler numai în privinţa neagresiunii, nu a existat nici o înţelegere secretă, nu am împărţit Polonia, procese-verbale suplimentare secrete nu am semnat, iar dovezile cu care ne dau peste nas unii căpoşi sînt falsuri.

Iubitorul Occidentului, Mihail Gorbaciov, punînd mîna pe inimă şi fără să clipească din ochi, spunea sus şi tare: Molotov şi Ribbentrop au semnat numai pactul de neagresiune. Nici un fel de procese-verbale suplimentare secrete nu există şi nu au existat niciodată!

Cum să nu-l credem pe acest om cinstit. Şi l-au crezut. Iar pe „căpoşii” care au găsit copiile în arhivele germane îi împungeau cu întrebări ca pe urşi cu furcile: unde-i documentul autentic?

Logica e implacabilă: odată ce comuniştii nu au prezentat publicului un document, înseamnă că nu există acest document. Înseamnă că nici nu a existat vreodată!

Iar documentul se afla în arhiva Biroului Politic… Iar Gorbaciov personal l-a cerut din arhivă, l-a citit şi l-a înapoiat acolo unde nimeni nu avea acces, în afară de el şi de clica lui.

Aşadar, în septembrie 1939, Uniunea Sovietică nu avea de ce să caute motiv pentru a declara război Germaniei:

Hitler a năvălit în Polonia, iar acesta era un motiv suficient de temeinic ca să lupte.

Dar tovarăşul Stalin nu se grăbea.

5

Totuşi, se poate să şi manifeşti prudenţă şi să nu declari război.

Să păstrezi neutralitatea.

Propagandiştii ne spun că Marea Britanie şi Franţa au declarat război, dar nu au făcut nimic. Însă nu este aşa. Şezînd pur şi simplu în fortificaţii, Marea Britanie şi Franţa au blocat Germania să transporte materii prime stategice prin Atlantic.

Iar la sud, Hitler avea Alpii, mai departe Marea Mediterană, iar intrările în aceasta sînt controlate tot de Marea Britanie. Nici în sud nu putea face transporturi.

La nord este Marea Baltică. Din Suedia şi Finlanda veneau materii prime strategice, dar extrem de limitate ca sortiment: nichel, minereu de fier, material lemnos. Restul venea din răsărit. Aici trebuia să respecte neutralitatea tovarăşul Stalin: tu, Adolf, ai nevoie de bumbac pentru militari, de wolfram pentru proiectilele perforante? Scuze, drăguţule, dar nici eu n-am de ajuns.

Şi asta-i tot. Cu asta al Treilea Reich s-ar fi stins.

Dar Stalin nu a deschis al doilea front. Spre deosebire de cei care „au declarat război, dar nu au făcut nimic”, tovarăşul Stalin n-a declarat război, dar a făcut multe. Prea multe. El a aprovizionat Germania cu tot ce îi trebuia pentru a purta războiul.

Dar nu numai atît. La 28 septembrie 1939 a fost semnat la Moscova un acord cu denumirea oficială „Despre prietenie şi graniţe”. În acel moment se uniseră împotriva Germaniei forţele Canadei, Australiei, Indiei, Africii de Sud. Nici Statele Unite nu puteau rămîne la o parte de toate acestea. Trebuiau să intre curînd în războiul împotriva lui Hitler. Atunci de ce a trebuit Stalin să înrăutăţească în

septembrie ceea ce fusese făcut în august?

În august 1939 a fost semnat pactul de neagresiune, iar în septembrie încă unul – de prietenie! De ce avea nevoie Stalin de această prietenie? Şi dacă, aşa cum spun tovarăşii de la Kremlin, situaţia era favorabilă în acel moment pentru zdrobirea Germaniei, de ce nu a deschis al doilea front?

Iar dacă nu voia să lupte, putea cel puţin să nu se numere printre prietenii lui Hitler.

6

Repetăm: în 1939 Stalin avea multe variante. Toate acestea erau mai mult sau mai puţin curate din punct de vedere moral. În cazul aplicării lor s-ar fi ajuns la întărirea securităţii Europei şi a Uniunii Sovietice.

Dar exista o singură excepţie. Exista o singură variantă extrem de murdară: să rupă Polonia în bucăţi şi să stabilească graniţă comună cu Germania. Această variantă l-a transformat pe Stalin în aliatul lui Hitler. Aplicarea acestei variante a însemnat sfîrşitul Poloniei, începerea războiului în Europa şi a slăbit considerabil securitatea Uniunii Sovietice, căci a dus la situaţia în care războiul între Germania şi Uniunea Sovietică devenea posibil. În afară de aceasta, acum Germania putea începe un război prin surprindere împotriva Uniunii Sovietice.

Tovarăşul Stalin a ales dintre toate variantele posibile tocmai pe cea mai murdară. A semnat-o fără întîrziere, fără să pună nici un fel de condiţii şi fără să analizeze alte variante.

Toate neajunsurile acestei variante erau compensate de două avantaje: aplicarea acestei variante ducea în mod real la un conflict între Marea Britanie, Franţa şi Germania, iar în afară de aceasta, îi dădea lui Stalin posibilitatea să atace prin surprindere Germania.

*

Stalin nu a amînat declanşarea celui de-al doilea război mondial. El l-a apropiat. Stalin a amînat numai momentul intrării Uniunii Sovietice în acest război. De aceea nu s-a grăbit să deschidă al doilea front.

Găsim explicaţia acestor acţiuni în jurnalul lui Gheorghi Dimitrov, secretarul general al Cominternului, însemnarea din 7 septembrie 1939. Era vorba de o discuţie din anturajul său. Aceste dezvăluiri nu erau destinate publicităţii. Tovarăşii sovietici erau învăţaţi să nu lase urme. Însă tovarăşul bulgar, din lipsă de experienţă, a notat aceste lucruri.

În prezenţa tovarăşilor Molotov şi Jdanov, tovarăşul Stalin a explicat tovarăşului Dimitrov, conducătorul oficial al Cominternului, esenţa liniei sale politice externe în felul următor: „Războiul se desfăşoară între două grupuri de ţări capitaliste… Dar noi nu avem nimic împotrivă ca ele să se bată bine-bine şi să se slăbească reciproc. Nu este rău, dacă se va clătina cu mîinile Germaniei situaţia celor mai bogate ţări capitaliste (îndeosebi a Angliei). Hitler, fără să înţeleagă el însuşi şi fără să dorească, clatină, sfîşie sistemul capitalist. […] Noi putem să manevrăm, să împingem o parte împotriva alteia, ca să se bată şi mai bine” (Lev Bezîmenski, *Hitler şi Stalin înaintea luptei*, M., 2000, p.290; *Războiul şi politica, 1939-1941*, M., 1999, pp.38, 97).

Iată tot misterul politicii staliniste. Cînd cei doi adversari se vor muşca unul pe altul pînă în pragul morţii, atunci tovarăşul Stalin va deschide al doilea front.

Capitolul 14

Despre cel mai învechit tanc

La vederea acestor monştri de oţel asemănători unor roboţi, cu ajutorul cărora Stalin intenţiona să subjuge Europa, încerci în secret un sentiment de groază.

Joseph Goebbels, însemnare din jurnalul personal, 9 martie 1945

1

Nu avea Stalin în vara lui 1941 suficiente forţe ca să zdrobească Germania?

Să cercetăm.

Dacă oprim orice trecător pe stradă şi îl întrebăm despre cauzele înfrîngerilor ruşinoase ale Armatei Roşii din vara lui 1941, acesta îţi va vorbi despre prostul, încăpăţînatul şi laşul Stalin, despre armata decapitată, despre o puşcă la trei soldaţi, despre avioanele-sicrie şi tancurile învechite.

Vom începe cu cel mai învechit.

Denumirea sa oficială este tancul uşor de infanterie T-26. Intrat în dotarea armatei la 13 februarie 1931. S-a fabricat pînă în iulie 1941. Cîntărea 10 tone. Avea un echipaj de trei persoane. Motor de 90 CP. Viteza maximă – 30 km/oră. Blindaje antiglonţ: corp – 16 mm, partea frontală a turelei – 25 mm.

Acestea sînt, ca să spunem aşa, caracteristicile de bază. S-au produs douăzeci şi trei de serii de T-26. Greutatea de luptă a tancurilor din prima serie – 8 tone. Treptat, pe măsura modernizării, greutatea de luptă a crescut. La ultimele variante depăşea 12 tone. Pînă în 1935, corpurile şi turelele erau nituite, din 1935 – erau sudate. În 1936, puterea motorului s-a ridicat pînă la 97 CP.

Tancurile din prima serie aveau două turele. S-au produs în total 1.627 de tancuri T-26 cu două turele. Dintre acestea, 1.176 aveau cîte o mitralieră la fiecare turelă. Însă deja în acelaşi an 1931, concomitent cu T-26 numai cu mitraliere, au început să fie produse şi tancuri cu tunuri: în turela dreaptă, un tun de 37 mm, în turela stîngă, o mitralieră. Armata Roşie a primit 451 de tancuri T-26 cu

două turele, cu tun de 37 mm şi mitralieră.

T-26 din cele 22 de serii ce au urmat au avut numai o turelă. Dotarea: tun de 45 mm şi două-trei mitraliere – una jumelată cu tunul, a doua – în dreapta mecanicului conductor, din 1937 – şi una antiaeriană. A existat varianta T-26A (de artilerie). Avea un tun de calibru 76 mm şi două-trei mitraliere.

Caracteristicile tehnice ale lui T-26 erau atît de scăzute, că pînă la căderea Uniunii Sovietice nu s-a dat publicităţii niciodată numărul lor. Ca şi cum n-ar fi existat. T-26 era atît de prost, că nici măcar nu era inclus în statistică.

Ideologii de la Kremlin şi memorialiştii înzorzonaţi cu ordine şi medalii rîdeau cu lacrimi de caracteristicile acestui tanc. Gîndiţi-vă numai: motor de 90 cai putere! Iar apoi s-a mărit pînă la 97! Ha-ha! Dar viteza? Parcă ce, asta-i viteză? Generalul-colonel de trupe de tancuri Dragunski, de două ori Erou al Uniunii Sovietice, se hlizea: ce blindaj avea T-26? De placaj!

Eu însă voi răspunde la defăimarea academicienilor şi generalilor ceea ce nu s-a hotărît nimeni pînă acum să declare: HITLER NU AVEA NIMIC COMPARABIL CU MINUNATUL T-26.

Pînă la sfîrşitul războiului, constructorii germani nu au reuşit să facă ceva apropiat de T-26 sau care să amintească măcar pe departe de acesta.

Dar mai întîi să lămurim problema numărului.

2

După cum am fost învăţaţi, cantitatea este şi ea calitate. La începutul lui iunie 1941, industria sovietică avea produse 11.218 tancuri de acest tip. O parte dintre ele s-au pierdut în Spania, în Mongolia, în Finlanda. Dar ceva mai rămăsese. La 22 iunie 1941, Armata Roşie avea 10.026 tancuri T-26 (Kalaşnikov, K., Feskovm, V., Cimîhalom, A., Golikovm, V., *Armata Roşie în iunie 1941*, Sibirskii hronograf, Novosibirsk, 2003, p.147).

Ce înseamnă 10.000 de tancuri de un singur tip? E mult, e puţin?

Să comparăm: la 1 septembrie 1939, Hitler a intrat în al doilea război mondial avînd 2.977 tancuri de toate denumirile şi tipurile. Toate acestea erau uşoare. Germania nu avea atunci tancuri de mărime medie. Grele cu atît mai puţin. Iar în Armata Roşie, la începutul lui septembrie 1939, numai T-26 erau 9.605.

Apropo, în *Spărgătorul de gheaţă* am făcut o greşeală. După calculele mele, în 1941, în Armata Roşie erau circa 6.000 de tancuri T-26. Am hotărît că este mai bine să greşesc în calculele mele înspre reducerea numărului real, decît să depăşesc limita. Mai bine să adun mai puţin, decît să trec peste. În privinţa tancurilor BT, mi-au ieşit circa 7.000. De aceea am scris: tancurile BT s-au produs în cea mai mare serie din lume.

Nu e dificil să greşeşti. În acei ani, cînd adunam fir cu fir material pentru *Spărgătorul de gheaţă*, toate informaţiile despre producţia şi efectivul trupelor tancurilor T-26, T-27, T-28, T-35, T-37A, T-38, BT erau complet inaccesibile.

Mai mult de atît, în descrierile oficiale ale războiului, alcătuite în mai multe volume impozante, rareori reuşeai să găseşti măcar pomenirea faptului că existau tancurile T-26. Răsfoiţi memoriile lui Jukov să vedeţi dacă găsiţi măcar o însemnare despre cele mai numeroase tancuri din Armata Roşie şi de pe planetă. Căutaţi! Nu veţi găsi.

Răsfoiţi tomurile grele ale istoriei oficiale a războiului. Acelaşi rezultat. Serviciul ideologic al Comitetului Central amintea şi scria (cu litere mici) numai despre numărul de tancuri din cele mai noi tipuri. Toate celelalte au fost aşezate în coloana cu „uşoare şi învechite” şi au fost măturate şi rase cu totul din statistică.

Însă după căderea Uniunii Sovietice, tabloul a început să se lumineze. Generalii şi funcţionarii ştiinţei istoriei militare şi-au păstrat secretele la fel de sîrguincios. Dar ordinea în ţară a scăzut simţitor, în mecanismul de stat au apărut spărturi, fisuri şi scurgeri de care s-au folosit amatorii de istorie adevărată. Aceştia au strîns farîme de

informaţii despre numărul de tancuri şi le-au pus la un loc.

Şi imediat ce ceaţa secretului de stat s-a împrăştiat puţin, criticii au şi sărit la gîtul meu: BT s-a produs în cel mai mare număr? Ba nu! T-26 s-a produs în număr şi mai mare!

Sînt de acord cu criticii. Îmi retrag cuvîntul.

Cu toate acestea, am şi eu o pretenţie la drăguţii mei critici. Acum sînteţi tare isteţi, cînd alţii au săpat pînă la adevăr pentru voi, au adunat informaţiile laolaltă, le-au analizat, le-au curăţat de pleava vorbelor goale şi v-au pus în mîini situaţia gata lămurită. Dar unde aţi fost mai înainte? În timpurile îndobitocirii comuniste generale a poporului, eu am scris despre tancurile uşoare şi am dat cifre pe deplin comparabile cu cele reale. Dar cine dintre voi a îndrăznit atunci să amintească despre aceste tancuri şi să dea unele cifre, fie şi aproximativ?

Şi pentru ce îmi reproşaţi calculele? Necunoaşterea mea este de înţeles şi justificată. Nu eu sînt sursa întunericului. Nu pe mine trebuie să mă demascaţi. Nu pe mine trebuie să mă luaţi la întrebări. Arhivele Uniunii Sovietice nu erau în mîinile mele, ci în mîinile iubitului Partid Comunist, ale guvernului sovietic, ale GB, ale Ministerului Apărării, ale Statului-Major General şi ale altor structuri tot atît de respectabile. Pe acestea luaţi-le la întrebări.

Din 1941 şi pînă la căderea sa ruşinoasă, puterea iubită de întregul popor nu a făcut nimic vreme de 50 de ani pentru studierea războiului. Dimpotrivă, a făcut tot posibilul să bată pasul pe loc, să smulgă şi să scoată din memoria poporului toate amintirile despre acel război. Studierea războiului şi păstrarea memoriei despre el au fost înlocuite cu înălţarea unor monumente monstruoase şi cu ceremonii pompos-greţoase. Sub cuvîntările dulcege şi marşurile eroice, sub salutul ostăşesc şi răcnetele patriotice puterea a ascuns în arhive adevărul despre război şi nu a dat voie nimănui în aceste arhive.

Citiţi ruşinosul tom oficial în şase volume al lui Hruşciov. Ce se spune acolo despre numărul de tancuri T-26?

Nu se spune nimic. Seria cu cele mai numeroase tancuri din lume nici măcar nu este pomenită. Dar despre BT ce se spune? Despre Er-2, Su-2 şi Ar-2?

Citiţi şi mai ruşinosul tom oficial în douăsprezece volume al lui Brejnev. Ce informaţii se dau acolo despre T-26? Tot nimic.

Fără să am acces la materialele strict secrete despre producţia de tancuri în Uniunea Sovietică, am calculat numărul de T-26 cu o deficienţă de 40%. Dar mareşalul Uniunii Sovietice G.K. Jukov, care prin funcţia lui trebuia să facă planurile de război, nu ştia nicidecum că asemenea tancuri există. Înainte de război nu ştia, în timpul războiului şi după tot nu ştia. Şi nu voia să ştie. Eu am o lipsă de 40%, iar Mareşalul Victoriei nu are nimic.

Jukov nu s-a ocupat cu studierea războiului şi cu lecţiile ce decurg din acesta, iar cît a fost la putere a interzis acest lucru şi altora.

Dacă pe Jukov nu-l interesează războiul, să nu scrie memorii! Iar dacă tot s-a ocupat, atunci să se uite în arhive măcar o dată! Căci pentru el erau deschise.

Cu ce rezultat? Nici unul. Jukov nu numai că nu avea idee cîte BT-uri, cîte T-26, cîte T-35 şi T-38 avea în subordine (pînă la asemenea fleacuri, se înţelege, nu se cobora), dar nu cunoştea nici numărul total al tancurilor sovietice. Nici măcar aproximativ. Înainte de război nu ştia. În timpul războiului nu ştia. Iar după război n-a catadicsit să se intereseze. În „cea mai adevărată carte despre război” nu a pomenit nici numărul de BT, nici numărul de T-26. Şi să nu căutaţi la el informaţii despre avioanele DB-3f şi Pe-8.

Iată, dragi tovarăşi critici, cu cine trebuie să vă luaţi de păr. Iată pe cine trebuie să muşcaţi pînă la sînge. Nu am avut posibilităţi, dar totuşi am făcut ceva. El însă avea toate posibilităţile, dar nu a făcut nimic. El toată viaţa a jucat şi a cîntat la armonică. Iar propriile amintiri şi cugetări despre război nu s-a învrednicit măcar să le citească.

Nici mareşalul Uniunii Sovietice Ivan Stepanovici Konev nu şi-a citit memoriile.

Spre deosebire de femeia fără ştiinţă de carte care a fost şefa colectivului de autori ai „memoriilor şi cugetărilor” lui Jukov, alcătuitorii memoriilor lui Konev au pomenit de tancul T-26, dar iată cum: „T-26, BT-5, BT-7 erau de mare viteză, dar slab dotate, cu blindaj uşor; erau uşor inflamabile şi nesigure pe cîmpul de luptă. Tancurile germane medii le depăşeau cu mult în privinţa caracteristicilor de luptă” (*Patruzeci şi cinci*, Voenizdat, Moscova, 1966, p.122).

Dar cîte erau?

Autorii au uitat să ne spună.

Făuritorii acestei capodopere au trecut tancul T-26 în rîndul celor de mare viteză. Iar această aiurealâ este publicată de Voenizdat. Iar această prostie a fost citită de academicienii noştri, de doctori docenţi, de generali şi amirali. Cartea lui Konev, precum şi cartea lui Jukov au fost dezbătute în sute şi mii de conferinţe organizate de Comitetul Central în toate academiile şi şcolile militare, în unităţile militare, în marile unităţi şi la statele-majore. Şi nimeni nu le-a reproşat vreodată agramaţilor şi iresponsabililor strategi totala necunoaştere a propriei armate, pe care au avut cinstea să o comande.

Marele conducător de oşti Konev şi istoricii de vază care au compus după el memorii au declarat că tancurile noastre uşoare aveau blindaj uşor. Însă au uitat să informeze ce fel de blindaj aveau tancurile germane uşoare. Oare pe nemţi i-a dus capul ca pe tancurile lor *uşoare* să pună blindaj *greu*? Dacă este aşa, atunci aceste tancuri nu mai sînt uşoare.

Isteţii din colectivul de redactare al lui Konev au declarat că tancurile noastre uşoare erau slab dotate, uitînd să compare tunul de 45 mm al BT-ului şi al tancului T-26 cu tunul de 20 mm de pe tancul german Pz-II şi cu tancul Pz-I, care nu avea tun.

Konev declara că, prin caracteristicile lor de luptă, „tancurile germane medii depăşeau cu mult” tancurile

uşoare sovietice. Concluzia: uite ce prostănaci sînteţi voi, ruşilor – la voi tancul *uşor* e mai slab decît un tanc german *mediu*!

Ah, ce strateg! Ah, ce metodă ştiinţifică!

Vedeţi cît de proşti şi de înapoiaţi sînt aceşti ruşi: un boxer de-al lor de categoria uşoară nu se descurcă cu un boxer neamţ de categoria mijlocie!

Metoda e universală. Loteria cu cîştig asigurat: compari lucruri incomparabile. Cu o asemenea metodă sînt capabil să demonstrez orice-mi place. De pildă, într-un „Zaporojeţ" sovietic nu încape atîta lume cît într-un autobuz american. Aha, iată rămînerea în urmă de veacuri! Iar o vacă germană dă mai mult lapte decît toţi urşii ruşi.

Acestea sînt profunzimile intelectuale la care trebuie să se coboare pentru ca tancul nostru uşor să fie comparat cu cel german mediu, iar pe această bază ţara să fie făcută de rîs în faţa întregii lumi!

Atunci pentru ce, stimaţi critici, mă bateţi pe mine, dar îi lăsaţi în pace pe Jukov şi Konev. Ei trebuie daţi în vileag. Lor, iar nu mie, trebuie să le prezentaţi calculul.

4

Aşadar, îmi recunosc greşeala în privinţa determinării numărului de T-26 şi, profitînd de ocazie, o corectez: Uniunea Sovietică a produs foarte multe tancuri BT, însă tot Uniunea Sovietică a produs şi mai multe tancuri T-26.

În 1941, cea mai mare serie de tancuri din lume era cea sovietică: T-26.

Pe locul doi se afla tot Uniunea Sovietică: tancurile BT.

Pe locul trei… Cine? Corect – Uniunea Sovietică: seria T-37A şi continuarea acesteia – T-38. Nimeni nu producea atunci în întreaga lume atîtea tancuri de un singur tip.

Iar acum, dacă am rezolvat cu numărul, să trecem la calitate.

Care dintre calităţi este cea mai importantă?

Am auzit de multe ori că, pentru orice armă, principala

caracteristică este capacitatea de distrugere a inamicului. După noi, cea mai importantă pentru tanc este puterea armei sale.

Cu aceasta sînt pe deplin de acord. Dar există o caracteristică şi mai importantă: fiabilitatea. La ce bun are cel mai puternic tun, obuzier sau rachetă, dacă nu e destul de trainic. Alegerea armei e ca alegerea unei femei. Este bine dacă e frumoasă, deşteaptă, modestă, bună, grijulie, curată şi harnică. Dar ce rost mai au toate, dacă nu te poţi bizui pe ea. De la înălţimea experienţei mele de o viaţă, recomand tinerei generaţii să acorde mare atenţie acestui aspect. Deşi celelalte virtuţi trebuie luate şi ele în calcul. Parcă ce: e rău să trăieşti în armonie cu una frumoasă şi deşteaptă?

Aşadar, cît de fiabil era frumosul T-26?

Războiul schimbă repede sistemele armelor. La război arma este distrusă în lupte sau se uzează din cauza greutăţii prea mari. Războiul rebutează tot ce nu convine gustului său capricios. În al doilea război mondial parcul de tancuri al Armatei Roşii a fost înnoit de opt ori. La război apar noi generaţii de arme care se schimbă imediat cu altele şi mai noi…

Războiul în Europa se apropia de sfîrşit, iar în Extremul Orient, în marile unităţi de infanterie şi de infanterie motorizată, mai existau încă tancuri T-26. Acolo era un fel de rezervaţie izolată, în care parcul de tancuri aproape că nu se înnoise: nu avea pentru ce. S-a întîmplat ca în Australia ruptă de restul lumii, în care s-au păstrat nişte animăluţe ciudate. Exact ca în Cuba ruptă de civilizaţie, în care s-au păstrat şi la începutul noului mileniu maşini exotice americane de jumătate de veac. Tot aşa, în 1945, în Extremul Orient s-au păstrat T-26, BT şi alte ciudăţenii.

Sarcina trupelor sovietice în Extremul Orient, în tot cursul războiului, a fost să stea în apărare la distanţă şi să ţină frontul cu forţe minime. T-26 era de neînlocuit pentru o asemenea activitate. Tancul T-26 este un cuib de foc blindat şi mobil.

Dar în vara lui 1945 totul s-a schimbat. Dinspre vest a

început transferarea în secret a formaţiunilor sovietice de şoc: corpuri de armată de tancuri şi mecanizate, de artilerie de mare putere, mari unităţi de aviaţie, iar laolaltă cu acestea zeci de mii de tone de muniţie şi combustibil pentru tancuri. Uimitor, dar bătrînele T-26 au servit de minune în războiul ofensiv.

Exemplu: în corpul 10 mecanizat din Frontul 1 Extremul Orient erau 251 de tancuri. Dintre acestea, 110 erau T-34. Restul erau BT şi T-26.

În armata 5 din Frontul 1 Extremul Orient erau 410 tancuri. Dintre acestea, T-34 erau 207, restul erau BT şi T-26.

Cea mai puternică grupare de şoc a trupelor sovietice din Extremul Orient era armata 6 tancuri de gardă din Frontul Zabaikalie. Aceasta avea 1.019 tancuri, dintre care şi 141 de tancuri „învechite" BT-7 şi T-26. Rezultatul? Înfrîngerea armatei japoneze pe teritoriul asiatic în două săptămîni, cucerirea unor teritorii de sute de milioane de locuitori.

Aceasta punea la cale tovarăşul Stalin în vara lui 1941 împotriva Germaniei. Pentru o asemenea treabă T-26 se potrivea perfect.

5

Despre cît de fiabil era T-26 şi despre faptul că nu era învechit în 1941 se poate vedea din nişte aspecte uimitoare.

În 1941, trupele germane strîngeau cu grijă tancurile T-26 abandonate de Armata Roşie şi le foloseau împotriva proprietarilor precedenţi. T-26, cu svastici pe turele, au luptat în 1941 împotriva Armatei Roşii în bătălia de la Smolensk, lîngă Moscova, aceleaşi tancuri au respins ofensivele nătînge ale lui Jukov din raioanele Sîcevka şi Rjev. Germanii au folosit T-26 la Leningrad şi la Sevastopol, lîngă Briansk, Minsk şi chiar şi în zona Varşoviei.

Tancurile T-26 capturate în vara lui 1941 au făcut tot

războiul în rîndurile trupelor de tancuri germane. Chiar şi în 1945 armata germană a luptat avînd în dotare tancuri sovietice T-26 (*Encyclopedia of German Tanks of World War Two*, AAP, Londra, 1978, p.238).

Cu cîţiva ani înainte de începerea celui de-al doilea război mondial voluntarii sovietici au abandonat în Spania cîteva zeci de astfel de tancuri. Acestea s-au aflat în dotarea armatei spaniole pînă în 1956. Ce-i drept, după războiul civil din Spania n-au mai trebuit să lupte.

Dar iată că T-26, care au fost capturate de armata Finlandei în cursul războiului de iarnă, au luptat tot războiul în condiţiile unei clime cumplite, care nici măcar din punct de vedere teoretic nu este propice pentru operaţiunile de tancuri. Aceste tancuri au luptat împotriva Armatei Roşii, împotriva tancurilor T-34, KV şi chiar împotriva lui ISU-152.

Fireşte, nu au putut învinge aceşti monştri. Însă T-26 a fost bun pentru lupta cu infanteria. Tancurile şi autotunurile neînsoţite de infanterie sînt foarte vulnerabile. Tactica inteligentă şi şiretenia militară le-au permis finlandezilor să separe cu ajutorul tancurilor T-26 infanteria sovietică de tancurile grele, iar apoi să captureze în stare de funcţionare tancuri KV şi altele la fel de formidabile.

Luptînd tot războiul, tancurile sovietice T-26 luate ca trofeu au rămas în dotarea Finlandei pînă în... 1961. Soldaţii Finlandei îşi apărau patria, libertatea. De aceea aveau grijă de tehnica de luptă. Tancurile T-26 „învechite”, abandonate de Armata Roşie, au mai servit cu credinţă peste douăzeci de ani noilor proprietari, deşi aceştia nu aveau piese de schimb pentru refacere şi reparaţii.

Şi doar Finlanda nu e ţara cea mai săracă din lume. Ar fi putut să facă rost de ceva mai redutabil. Dar specialiştii militari ai Finlandei au socotit pînă la începutul erei cosmice că această maşină „învechită” este suficient de puternică şi fiabilă ca să fie folosită pentru apărarea patriei lor.

Tancul, cunoscut în Uniunea Sovietică drept tancul T-26, a fost proiectat în 1929 în Marea Britanie de către firma Vickers. Comandamentul britanic nu l-a apreciat şi nu l-a acceptat în dotarea sa. Însă specialişti din multe ţări erau de altă părere.

Acest tanc este una din cele mai renumite maşini din istoria construcţiei mondiale de tancuri. A fost apreciat pentru calităţile sale în multe ţări. A influenţat imens întreaga construcţie de tancuri din anii ’30. O serie de soluţii tehnice ale acestei maşini au fost împrumutate de constructorii cehi, italieni şi americani. Tancul a avut un succes grandios pe piaţa internaţională.

Sub diferite nume, acest tanc a apărut în dotarea multor ţări: de la Finlanda la China, de la Bulgaria la Portugalia, de la Grecia la Thailanda, de la Polonia la Bolivia. Însăşi vînzarea lui pe scară largă vorbeşte în folosul său. O marfă proastă nu se vinde atît de bine. Toţi experţii spun în cor: tancul e minunat. O referinţă standard: „Era un tanc splendid pentru timpul său: siluetă joasă, simplu în producţie şi exploatare, bine dotat şi protejat pentru dimensiunile sale” (P. Chamberrain, C. Ellis, *British and American Tanks of World War II*, ARCO, New York, 1969, p.27).

Întrebare: cum a putut „un tanc splendid pentru timpul său” să se învechească la 12 ani de la punerea în funcţiune? Cum a putut să se învechească, dacă a fost modernizat permanent? Cum a putut să se învechească în aşa hal, încît a fost exclus totalmente din statistici?

În Uniunea Sovietică proveniența lui T-26 nu a fost afişată. Mulţi tanchişti, chiar din cei cu grade mari, chiar din cei care au luptat pe T-26, nu-i ştiau ascendenţa. De exemplu, căpitanul V.S. Arhipov comanda în 1939, în timpul războiului de iarnă din Finlanda, o companie de tancuri T-26. În luptă a întîlnit tancuri Vickers ale inamicului şi iniţial le-a luat drept tancuri sovietice. Peste mulţi ani, ajungînd de două ori Erou al Uniunii Sovietice şi general-colonel de trupe de tancuri, îşi amintea: „Era uşor să le confunzi, întrucît tancul englez uşor Vickers semăna la exterior cu T-

26 ca un frate geamăn. Numai tunul nostru era mai puternic – de 45 mm, iar la Vickers era de 37 mm” (*Timpul atacurilor de tancuri*, Voenizdat, Moscova, 1981, p.35).

Generalului de tancuri nu i-a trecut prin cap că nu Vickers semăna la exterior cu T-26, ci T-26 era un Vickers la exterior şi la interior, doar tunurile erau mai bune.

E o lipsă a memoriei, delicat vorbind, proprie nouă. Iată cum prezentau inginerii noştri de suflete şi părinţii cîrmuitori provenienţa tancului sovietic BT: „Americanii au creat tancul lor operativ de mare viteză. Au scris multe despre capacităţile sale de luptă: şi ei, şi britanicii. Dar au luat-o înaintea tuturor gîndirea militară sovietică şi industria sovietică… Comitetul Central al VKP(b) a decis ca la parada de 1 Mai din 1932 să participe primele tancuri sovietice de mare viteză. Fabricarea celor două maşini prototip, executate după desenele tînărului inginer sovietic Cristi, a revenit în seama directorilor de la HPZ…” (I.V. Dubinski, *O notă de plată deosebită*, Voenizdat, Moscova, 1989, pp.19, 55).

Autorul acestor rînduri a fost secretar responsabil al Comisiei de apărare de pe lîngă SNK al Ucrainei şi a fost direct implicat în organizarea producţiei tancurilor BT. După aceasta a comandat o brigadă de tancuri. Cartea lui Dubinski a fost scrisă la sfîrşitul anilor ’50 ai secolului XX. Cenzura nu a lăsat-o să apară mai mult de trei decenii. Dar şi Dubinski a avut apărători: mareşalul Uniunii Sovietice I.H. Bagramian, generalul de armată A.V. Gorbatov, generalii-locotenenţi M.F. Lukin şi A.I. Todorski. Aceştia au citit cartea, au elogiat-o, au cerut publicarea ei. Cartea a fost susţinută călduros de scriitorul Konstantin Simonov. El i-a dat titlul. Despre aceasta se spune în prefaţă.

Şi nici unul dintre aceştia nu a pomenit că „tînărul inginer sovietic Cristi” era… american.

7

În Uniunea Sovietică, Vickers-ul britanic a fost

perfecţionat permanent şi intens. Cum am stabilit deja, prima şi cea mai importantă cerinţă (după fiabilitate) la orice armă este capacitatea de a-i ucide pe semenii noştri.

Este clar că tunul de 37 mm nu-i putea satisface pe comandanţii sovietici. De aceea, în 1932 s-a proiectat în Uniunea Sovietică tunul de 45 mm în varianta de tanc şi cea antitanc. Acesta a fost instalat pe T-26, BT-5, BT-7 şi BT-7M, pe autoblindate pentru tunuri grele. De asemenea, cîte două tunuri de acest fel se aflau pe fiecare tanc greu T-35, dar numai în completare la tunul de bază de 76 mm.

Măscăricii de la Ministerul Apărării şi lingăii lor de peste ocean relatau că aceste tancuri aveau „un lamentabil puşcoci de 45 mm” (I. Kosinski, *Novoe russkoe slovo*, 26 iunie 1989).

Aşa să fie?

Nu, nu este aşa. Tunul nu era lamentabil.

Tancul T-26 a cunoscut botezul focului în Spania.

Principalul inamic – germanul Pz-I. Greutatea de luptă – 5,6 tone. Grosimea maximă a blindajului – 13 mm. Dotare – două mitraliere.

T-26 şi Pz-I s-au întîlnit prima dată în 1936 în Spania. În septembrie, Hitler a trimis acolo 41 de tancuri de acest tip. Iar la 13 octombrie, cealaltă tabără a primit cadouri de la tovarăşul Stalin. Cu motonava „Komsomol” au sosit 50 de tancuri T-26. Tancurile germane au suferit pierderi grele. Acestea aveau două mitraliere, dar pe T-26 era un tun puternic şi trei mitraliere. Şi blindajul era de două ori mai puternic. T-26 perfora tancul german de la orice distanţă. Iar tancul german nu putea să-i facă nimic tancului T-26, chiar de i-ar fi stat drept în faţă, fiindcă nu avea tunuri.

La sfîrşitul conflictului, Hitler a trimis în Spania cîteva tancuri Pz-II. Greutatea de luptă – 8,7 tone. Grosimea maximă a blindajului – 14,5 mm, tun de 20 mm şi o mitralieră. T-26 perfora şi acest tanc de la un kilometru şi mai mult, în vreme ce Pz-II putea distruge un T-26 de la foarte mică distanţă şi în condiţiile unei lovituri norocoase.

În 1937-1938, în Spania, tancurile T-26 sovietice s-au descurcat cu tancurile germane Pz-I şi Pz-II fără nici un fel

de probleme.

*

Războiul din Spania s-a încheiat în 1939. Comuniştii au pierdut nu pentru că T-26 erau insuficient dotate sau blindate, ci pentru că poporului spaniol nu i-au plăcut deloc colhozurile, comitetele de partid şi celelalte noutăţi exotice, infiltrate prin metode sovietice şi după model sovietic. Armata Spaniei a luptat de partea poporului, spunîndu-le ferm trimişilor Moscovei: Comunismul nu va trece! *¡No pasarán!*

Dar faţă de tancurile sovietice nu s-au formulat pretenţii.

Capitolul 15

Despre seculara rămînere în urmă

> *Generalul I.V. Boldin scrie: „Dar ce poţi cere de la T-26? Să tragi din ele după vrăbii?”. Înseamnă că tancurile germane cu tunuri de 20-37 mm sînt o culme a gîndirii inginereşti, iar zece mii de „patruzeci şi cinci” de T-26 nu sînt bune de nimic.*
>
> V. Beşanov, *Pogromul de tancuri din 1941*, AST, Moscova, 2000, p.92

1

Ideologii comunişti au inventat o mulţime de trucuri dintre cele mai simple, cu ajutorul cărora să se demonstreze „nepregătirea” Armatei Roşii de război.

Metoda mareşalului Konev (şi a celor care i-au scris

cartea) a cunoscut o largă răspîndire. Metoda constă în a compara tancurile uşoare sovietice cu cele germane medii, iar cele medii sovietice cu tancurile grele germane, care au apărut în a doua jumătate a războiului, iar pe această bază să se tragă concluzii nu în folosul sovieticilor. Konev a aplicat primul acest tertip împotriva tancului T-26. Metoda a prins. Acum este folosită împotriva tuturor tancurilor sovietice, atît cele de dinainte de război, cît şi cele care au apărut în cursul războiului.

În presa „ştiinţifică" comunistă, T-34 a fost comparat de nenumărate ori cu Panther-ul german. Dar pe ce bază? Pe baza faptului că acestea sînt tancuri medii. Staţi, staţi! Diferitele variante ale lui T-34 aveau greutatea de luptă de la 26,8 la 32 tone. Însă chiar primul Panther avea 43 tone. Mai departe greutatea a crescut pînă la 45,5 tone.

În 1941, examinînd un T-34 sovietic abandonat, ascultînd rapoartele inginerilor şi generalilor, Hitler a dat ordin să se proiecteze un tanc exact la fel, cu o greutate de 30 de tone. În proiect, aşa s-a şi numit – VK3001, în care cifra 30 este greutatea de luptă, iar 01 este primul model.

În proiect, Tiger s-a numit VK4501, adică i s-a dat o greutate de 45 de tone.

Greutatea pentru un tanc este la fel de importantă ca şi pentru un avion. Imaginaţi-vă că proiectaţi un avion de 10 tone, dar el iese de 15 tone, deşi motoarele, şasiurile, aripile, rezerva de combustibil şi toate celelalte sînt calculate pentru zece.

Dacă greutatea tancului a depăşit net pe cea dată iniţial, atunci va avea aceleaşi neajunsuri şi neplăceri pe care le va avea un avion prea greu sau un boxer îngrăşat peste măsură.

Constructorii germani nu au putut urma sarcina lui Hitler. Nu au menţinut greutatea Panther-ului. S-a pus iniţial 30, s-a ajuns la 43-45. Dotarea şi blindajul erau ca la un tanc mediu, iar greutatea ca la unul greu. Iar această greutate nu era deloc necesară. A ajuns astfel din cauza grupării neraţionale a componentelor.

Iar VK4501, adică Tiger, a ajuns, în loc de 45, la 57 tone

greutate.

Şi constructorii germani, ca să scape de dojeniri, au continuat să numească tancul Panther mediu, deşi acesta trecuse de limitele unuia mediu şi intrase în categoria celor grele. Iar sovieticii aveau în această categorie tancul IS-2 de 45 de tone. IS-2 şi Panther au apărut aproape în acelaşi timp, în a doua parte a războiului, în acelaşi an.

Să admitem, un boxer de categoria mijlocie nu a ţinut seama de greutate, a băut bere cu găleata, a înfulecat salam şi jamboane, a sărit peste antrenamente. Şi s-a îngrăşat peste măsură. Astfel a ajuns la categoria grea. Iar aceasta nu fiindcă muşchii sînt oţeliţi, ci pentru că s-a acoperit cu un strat de grăsime. Şi ce vom face, îl vom înscrie la categoria mijlocie fiindcă aşa vrea el? Pentru că nu-i capabil să-şi controleze greutatea?

Apropo, în timpul războiului şi imediat după, generalii de tancuri şi specialiştii noştri considerau că Panther-ul este un tanc greu (Exemplu: V.D. Mostovenko, *Tancurile*, Voenizdat, Moscova, 1958, p.147).

Însă curînd a reieşit că interesele comuniştilor şi ale hitleriştilor nelichidaţi pînă la capăt coincideau în totalitate. Hitleriştii aveau nevoie să demonstreze că ei au pierdut războiul, dar sînt tot deştepţi şi puternici, iar comuniştii aveau nevoie să demonstreze că nu au pus la cale nimic rău împotriva Europei din cauza secularei rămîneri în urmă şi a nepregătirii de război.

Hitleriştilor le convenea să glorifice Panther-ul ca tanc mediu.

Şi comuniştilor la fel. Ei nu vor să compare tancul Panther cu o greutate de 45 de tone cu IS-2, care are şi el 45 de tone. Pentru că nu dă bine. Pentru că iese la iveală superioritatea sovietică frapantă. De aceea ideologii de la Kremlin găsesc în arsenalul nostru ceva ce este mai uşor şi compară tancul cu adevărat mediu T-34 cu tancul Panther, care este mediu numai după denumire.

Şi, comparînd ceea ce nu trebuie comparat, au posibilitatea să dojenească poporul că e înapoiat: uite ce subdezvoltaţi sînteţi voi, ruşii!

Iată folosirea aceluiaşi procedeu pentru a demonstra slabele capacităţi de luptă ale tancurilor sovietice de mare viteză: „Există în expoziţia muzeului încă un tanc uşor – BT-7… BT-7 a cedat locul tancurilor medii germane în privinţa blindajului şi a dotării, dar le-a depăşit la viteză, manevrabilitate şi capacitate de deplasare” (*Krasnaia Zvezda*, 5 aprilie 2000).

Dibăcia de a băga asul în mînecă este entuziasmantă! Ministerul Apărării al Rusiei dă de ştire în întreaga lume că tancul *uşor* sovietic a cedat locul celui *mediu* german. Nepregătirea de război este demonstrată. Mulţumim comandantului Konev că ne-a învăţat să măsluim cărţile.

Iată un alt exemplu: „BT-5 şi BT-7, dotate cu tun de 45 mm şi apărate de un «blindaj» de 15-22 mm, nu puteau să se ia la întrecere cu tancurile germane T-III şi T-IV, care aveau un blindaj de 30 mm şi tunuri de 30 mm, respectiv 75 mm” (*Krasnaia Zvezda*, 29 mai 2001).

Ministerul Apărării al Rusiei pune între ghilimele blindajul de 15-22 mm. Pentru un tanc uşor, acesta este clar insuficient. Ar fi trebuit mai mult. Odată ce cuvîntul este pus între ghilimele, înseamnă că acesta nici măcar nu este blindaj, ci cu totul altceva, doar numit blindaj. Însă 30 mm la tancurile medii germane reprezintă deja o adevărată forţă. Pentru tancul mediu, cei 30 mm sînt numai buni.

Iată o problemă pentru comandanţi: dacă 30 mm sînt suficienţi pentru tancul mediu, cît ar fi trebuit să aveţi pe unul uşor?

Tunul de 45 mm pe tancul sovietic uşor reprezintă, după strategii de la Kremlin, rămînerea seculară în urmă a ruşilor. Dar tunul de 37 mm pe tancul mediu german este visul oricărui tanchist.

Dar 75 mm? Nu vă speriaţi. Caracteristicile armei de foc nu se epuizează nicidecum prin calibru. După calibru ne interesăm de lungimea ţevii. Tunurile de tanc germane de 75 mm, care s-au produs pînă în aprilie 1942, aveau o ţeavă foarte scurtă. Afirmaţia Ministerului Apărării al Rusiei

privitoare la faptul că tunul de tancuri sovietic de 45 mm nu putea concura cu cel german de 75 mm cu ţeavă scurtă reprezintă o defăimare răutăcioasă a unor oameni nepricepuţi, care urăsc ţara şi poporul lor.

În primul caz, strategii noştri au amintit că tancurile uşoare sovietice BT au depăşit, conform caracteristicilor, orice tancuri germane. A trecut un an şi au luat hotărîrea să nu mai amintească de avantajele tancului BT. Au început să aleagă numai acele caracteristici la care germanii aveau superioritate.

3

Iată încă un truc clovnesc.

Orice maşină se perfecţionează în procesul de producţie. De exemplu, T-34 din 1940 este unul, iar T-34 din 1944 este cu totul altceva: alt tun, altă turelă, altă cutie de transmisie, altă componenţă a echipajului, alt cîmp de observaţie pentru comandant, alte telecomunicaţii etc. Trucul constă în a da date tehnice numai despre modelul iniţial, cel mai puţin perfecţionat, trecînd sub tăcere următoarele modele.

Dar şi la nemţi s-a perfecţionat armamentul. Pz-IA e unul, Pz-IF, care s-a fabricat din aprilie 1942, este cu totul altceva. Greutatea a crescut de la 5,4 la 21 de tone! De patru ori! Din cel mai uşor tanc a trecut la categoria celor medii. Blindajul de 13 mm s-a ridicat la 80 mm! Însă dotarea a rămas ca şi înainte – două mitraliere. Cine avea nevoie de această minunăţie?

Pz-IF rezista la tirurile cu proiectile perforante ale celor mai puternice tunuri, însă acest tanc mediu nu era capabil în esenţă să provoace daune nici măcar la tancurile cele mai uşoare. Şi aceasta cu toată greutatea lui!

Acest model de perfecţionare este catastrofal. Iată de ce ar trebui să rîdem. Consumurile de materiale şi muncă sînt uriaşe, costul este astronomic, fără nici o îndoială. Blindajul de 80 mm trebuia neapărat pentru fabricarea

tancurilor grele, dar el se consuma pe tancuri proiectate nechibzuit, incapabile să lupte chiar şi cu tancurile uşoare şi foarte uşoare. S-au construit 30 de astfel de minunăţii. Apoi, cineva şi-a dat seama că drumul pe care o luaseră constructorii germani era greşit.

Isteţii de la Academia de Ştiinţe şi din alte structuri la fel de onorabile iau îndrumarul de armament, găsesc un anume parametru al unui anume model de armă şi fluieră a bucurie: ia te uită ce puternici erau nemţii! Discuţia noastră se învîrte în jurul lunilor iunie 1941 şi septembrie 1939. Însă ei mă bat cu date tehnice ale unor modele care au apărut cu mult mai tîrziu.

Iată în ce constă mecanismul înşelării: sînt luate datele tehnice minimale ale tancurilor sovietice, iar la tancurile germane sînt alese datele maximale ale modelelor care încă nu existau nici în 1939, nici în 1941.

Polemica se desfăşoară pe anul 1939 sau pe 1941. Iar ei jonglează cu caracteristicile tancurilor sovietice din 1932 şi ale tancurilor germane din 1942, 1943, 1944.

Vorbim despre T-26. Iată unul din multele exemple de folosire a respectivului truc împotriva acestui tanc: „Caracteristicile tehnico-tactice ale tancului uşor T-26. Masa – 7,2 t. Echipaj – 3 oameni. Dotare – două mitraliere DT-2 de 7,62 mm. Completul de muniţii – 4.489 cartuşe. Grosime maximă blindaj – 13 mm. Puterea motorului – 90 CP. Viteza maximă pe şosea – 30 km/oră. Adîncimea de trecere prin vad – 0,8 m” (*Krasnaia Zvezda*, 5 aprilie 2000).

Şi *punctum*.

Agitatorul comunist a spus adevărul. Dar nu întreg. El a descris prima serie de T-26. Dar „a uitat” să spună că, după prima serie de T-26 cu dotare de mitraliere, au mai existat încă 22 serii de T-26 cu tunuri de excepţie, pe care le invidia întreaga lume. Agitatorul „a uitat” să povestească faptul că la următoarele serii, începînd chiar cu a doua, a crescut şi greutatea de luptă, s-a mărit şi blindajul, iar apoi a crescut şi puterea motorului, iar numărul de mitraliere s-a mărit.

Cu fiecare an, minciuna devine tot mai ticăloasă. Minţile firoscoase ale experţilor de la Ministerul Apărării al Rusiei, comparînd pe T-26 cu germanul Pz-I, îl numesc pe primul T-l: „Foarte multe T-26 erau tancuri de mitraliere, exact ca şi T-l. Deosebirea de bază consta în faptul că multe T-26 sovietice aveau două turele, iar T-l germane erau cu o turelă, dar tot cu două mitraliere. Adesea, în luptă, o turelă stînjenea pe cealaltă în executarea tragerii, pe cînd, dimpotrivă, existenţa a două mitraliere jumelate dădea posibilitatea concentrării focului. După greutate, tancurile sovietice erau superioare, dar după viteză erau inferioare lui T-l (28 km/oră şi, respectiv, 40 km/oră), deşi blindajul era practic la fel de slab şi la unele, şi la celelalte. Silueta lui T-26 era mai înaltă, ceea ce nu este vădit în favoarea sa” (*Krasnaia Zvezda*, 25 martie 2006).

După afirmaţiile Ministerului Apărării al Rusiei, tancul sovietic T-26 rămînea în urmă faţă de tancul german Pz-I sub toate aspectele: la puterea de foc, viteză, era mai înalt, deci mai uşor de nimerit, era mai greu, dar n-avea nici un folos din asta, blindajul era la fel de slab. Superioritatea germană era la vedere. Cum să se pună nătărăii de ruşi cu rasa superioară!

Defăimările Ministerului Apărării al Rusiei pot fi date în vileag de orice şcolar care este interesat de temă. Fie şi dacă ia o singură frază: „Foarte multe T-26 erau tancuri de mitraliere”… Au fost produse în total 11.218 tancuri T-26. Dintre acestea, 1.176 erau dotate cu mitraliere. Calculaţi procentajul, domnule ministru.

Ideologii de la Kremlin aşază tancul T-26 în rîndul celor învechite. Dar constructorii britanici nu sînt atît de proşti cum îi descrie *Krasnaia Zvezda*. Şi nu a fost atît de prost tovarăşul Stalin, ca să cheltuiască banii poporului pe orice rablă. Înainte de cumpărarea licenţei, o comisie sovietică a studiat cu atenţie documentaţia tehnică şi a făcut experimente de tot felul pe tancul respectiv. După aceea s-a dat drumul producţiei de masă în Uniunea Sovietică.

Tancul era economic, ieftin, fiabil, simplu în execuţie şi exploatare, se remarca printr-o presiune specifică joasă asupra solului, prin uşurinţă de mers şi penetrabilitate bună. Şenilele cu zaua fină rezistau la un parcurs de 4.800 km. Pe atunci nu exista în lume un tanc asemănător sau măcar apropiat. Pentru comparaţie: şenilele tancului german Pz-I rezistau la un parcurs de 700 km. Viteza tancului Vickers de 6 tone nu era de 28 km/oră, cum informează *Krasnaia Zvezda*, ci de 22 mile/oră (*British and American Tanks of World War II*, ARCO, New York, 1969, p.27). Oricum ai suci-o, asta înseamnă mai mult de 28 km/oră.

Să nu fi atins oare tancurile T-26 produse în Uniunea Sovietică standardul britanic? L-au atins. Să încerce constructorii în faţa tovarăşului Stalin să nu atingă standardul! Toţi vinovaţii şi nevinovaţii ar fi într-o clipită acuzaţi de sabotaj, cu toate consecinţele ulterioare. Înainte de derularea producţiei de serie, Stalin a cerut răspuns la întrebări despre capacităţile de luptă ale originalului britanic, dar şi despre posibilitatea producerii în uzinele sovietice a unei copii fără diminuarea caracteristicilor de bază. La întrebările sale, Stalin a primit răspuns pozitiv.

Pentru uzina nr.74, care producea tancuri T-26, tot utilajul necesar a fost adus din SUA. Unchiul de peste ocean a fost bun la suflet, tovarăşul Stalin nu a avut ce regreta. Iar calitatea muncii inginerilor, tehnicienilor şi muncitorilor la aceste utilaje a fost controlată de tovarăşi reci la inimă şi iuţi la minte. Cu ei nu merge de-a moaca.

Pe şoselele noastre, T-26 prindea sigur 30 km/oră.

Ha-ha! Tancul german Pz-I prindea oricum mai mult! Mergea cu 40 km/oră! Corect. Pe şoselele germane.

Pz-I era bun pentru sezonul estival, la parade, în războaiele de operetă. În septembrie 1939, Polonia a rezistat eroic. Nu aşa cum a făcut Armata Roşie în iunie 1941. Însă toate atuurile erau de partea lui Hitler. Polonia era înconjurată aproape din toate părţile de teritorii germane, printre care Prusia Orientală la nord-est şi Cehoslovacia cucerită de Germania la sud. Tancurile

germane uşoare nu aveau nici un obstacol în cale. Şi era o lună septembrie caldă şi uscată. Pentru polonezi era o tragedie. Pentru trupele germane – un scurt război biruitor (ce-i drept, cu o continuare îndelungată şi cu final trist).

Iar francezii nu şi-au prea dat osteneala la război. Erau în *relâche*.

Aşadar, pe şosele bune, Pz-I mergea într-adevăr cu 38 km/oră. Însă într-un război adevărat nu reuşea să se ţină după coloanele de infanterie şi transportul hipo. La 4 iulie 1941, în a treisprezecea zi de război, generalul-colonel F. Halder notează în jurnalul său de lucru deficitul îngrozitor de tancuri în armata germană. Gruparea de tancuri a lui Gotha, de exemplu, pierduse pînă în acel moment o jumătate din tancuri. În aceeaşi zi, pe aceeaşi pagină, Halder scrie că tancurile Pz-I sînt o povară pentru trupe. El recomandă „să fie trimise în spatele frontului pentru securizarea internă a teritoriului naţional, pentru securizarea litoralului, de asemenea în scopul pregătirii de luptă pentru noile contingente”. Ceea ce parţial s-a şi făcut.

Pz-I nu a rezistat nici măcar două săptămîni la un război adevărat. Atunci cînd situaţia tancurilor germane era catastrofală, a trebuit să se renunţe la acest „tanc”. Mai bine să nu aibă nimic, decît să aibă Pz-I.

Cunoscînd toate acestea, Ministerul Apărării al Rusiei declară pe neaşteptate că Pz-I era oricum mai bun. Domnule ministru, cum se explică iubirea dumneavoastră nefirească pentru Hitler şi pentru armata lui înfrîntă?

5

Comuniştii nu se lasă: dar tancul german Pz-I are o densitate mare a focului!

Tovarăşi, ce să faci cu densitatea, dacă tancul nu poate fi folosit oricum într-un război adevărat? În a treisprezecea zi de război a trebuit să fie scos din unităţile de luptă. În fundul Germaniei, la depozitele de lemne, ca paznic cu două ţevi – iată ajutorul pe care putea să-l dea Pz-I. Cu tot

cu densitatea lui mare! La nimic altceva nu era bun. În vara lui 1941, războiul abia începuse, nu era nici noroi, nici zăpadă, nici ger, dar tancurile Pz-I nu erau capabile să lupte. Ştiţi ce s-a întîmplat cu ele în octombrie?

Din cauza deficitului mare de tancuri, nu toţi comandanţii germani au dat tancurile Pz-I. În urma acestui fapt, istoria a adus pînă la noi fotografii şi filme: tancuri germane cu botul înfipt în noroi.

Şi despre ce intensitate a focului este vorba? Pz-I are o turelă cu două mitraliere. Echipajul e format din doi oameni: un mecanic conductor şi un mitralior. Tancul sovietic T-26 din chiar prima serie avea două turele, cu cîte o mitralieră fiecare. Echipajul era format din trei oameni: mecanicul conductor şi doi mitraliori. În consecinţă, şi spaţiul interior al tancului sovietic era mai mare. Însă acest volum trebuia protejat de blindaj. Iată de ce greutatea era mai mare.

Bizară logică are Ministerul Apărării al Rusiei. Un neamţ trage concomitent cu două mitraliere în aceeaşi ţintă, de aceea densitatea focului e mare. Iar doi ruşi, independent unul de altul, trag cu două mitraliere în aceeaşi ţintă, dar în cazul lor densitatea este mai scăzută. Aşa să fie?

Dar de ce? Şi în primul, şi în al doilea caz trag într-o singură ţintă concomitent două mitraliere. În aceste condiţii de egalitate, densitatea focului va fi aceeaşi.

Tovarăşi experţi de la Ministerul Apărării al Rusiei au dat de ştire despre avantajele construcţiei germane, dar au uitat să numească avantajele celei sovietice (adică britanice). În tancul german doi ochi urmăresc cîmpul de luptă, în cel sovietic patru. Mecanicul conductor nu se ia în calcul. El are grijile lui. Probabilitatea descoperirii ţintei cu doi mitraliori sovietici e de două ori mai mare decît cu unul german.

Dacă un neamţ va greşi în fixarea înălţătorului, dacă va anticipa greşit, dacă va calcula cum nu trebuie puterea şi direcţia vîntului, atunci ambele mitraliere vor trage aiurea. Dar dacă un mitralior sovietic va greşi, celălalt îl va corecta.

Dacă neamţului îi intră ceva în ochi, nu va mai putea

trage la ţintă. Dar dincoace va amuţi doar o turelă. Cealaltă va trage în continuare.

Dacă neamţului din turelă i-au găurit scăfîrlia, turela amuţeşte. Dincoace însă, mai rămîne un dovleac. Ca la zmeul cu mai multe capete. Iar activitatea unuia nu este împiedicată de celălalt: tu înainte şi la dreapta, eu înainte şi la stînga. Dacă în sectorul meu este ceva foarte important, acţionăm la comanda mea. Dacă e ceva important în al tău, acţionăm la comanda ta.

Ideea de a avea două turele pe un singur tanc nu e atît de proastă, domnule ministru, cum li se pare neştiutorilor. Începînd cu Războiul Crimeii de la mijlocul secolului al XIX-lea şi pînă în zilele noastre, misiunea de primă importanţă a oricărei armate în războiul modern este ruperea frontului inamicului. Iar această sarcină se reduce pînă la urmă la scoaterea infanteriei inamicului din tranşee şi din alte adăposturi. În 1943, în arcul de la Kursk, armata germană nu a izbutit să ducă la capăt această misiune. Artileria a tras, aruncătoarele de mine au bubuit şi ele, aviaţia a bombardat, tancurile au călcat cu şenilele tranşeele, răsucindu-se în loc, ca să dărîme malurile. Dar erau multe tranşee, iar tancurile n-au putut să treacă peste toate. Exact pentru acest caz a fost gîndit tancul britanic cu două turele – „curăţător de tranşee”. Trecînd peste tranşee, tancul răsuceşte turelele în direcţii opuse şi curăţă tranşeele de tot ce este viu la dreapta şi la stînga concomitent. Iar o turelă nu o încurcă pe cealaltă. Nu trebuie nici un fel de concentrare, căci focul se execută de la o distanţă extrem de mică, înainte de demolarea tranşeei.

Dar nici măcar aceasta nu este important. Pe cîmpul de luptă, infanteria are un scop nu mai puţin important decît tancurile şi artileria. Sînt multe scopuri şi toate sînt mărunte. De aceea este extrem de importantă capacitatea maşinii de luptă de a atinge în acelaşi timp mai multe scopuri. Pz-I putea să execute foc numai la o singură ţintă, T-26 – la două. Iar acest lucru este important. Peste două decenii, în Vietnam, americanii au pus pe transportorul

blindat M-113 trei mitraliere: una în faţă şi două pe margini. Trei mitraliori puteau să execute concomitent foc spre trei ţinte diferite.

Apropo, după război, şi nemţii au trecut la acelaşi sistem. Pe tancul lor BMP Marder erau trei puncte de foc, fiecare avînd un sector de foc circular aproape complet şi executînd focul independent de celelalte.

Dar să ne uităm la armata Israelului. Israelienii scot de pe vechile tancuri (apropo, T-54, T-55 şi T-62) turelele de tun. În locul lor pun patru puncte de foc de mitralieră, ba chiar şi cinci. Şi fiecare mitralieră are mitraliorul ei. Şi nici unul nu-l deranjează pe celălalt. Echipajul unei asemenea maşini de luptă este capabil să poarte o luptă cu mai multe scopuri, fiecare dintre aceste scopuri fiind mărunt şi flexibil. Dacă am urma logica Ministerului Apărării al Rusiei, ar trebui să se execute un singur foc deodată din toate cele cinci ţevi. Ca să avem densitate.

6

Dar blindajul?

După cum ne amintim, T-26 are în partea frontală a corpului 16 mm, şi în partea frontală a turelei 25 mm. La Pz-I german blindajul este ceva mai subţire, maxim 13 mm. Nu cu mult mai bine stă Pz-II. La toate Pz-II care au fost produse pînă în martie 1941, grosimea maximă a blindajului este de 14,5 mm.

Toate tancurile Pz-III şi Pz-IV care au fost fabricate pînă în iunie 1938 aveau un blindaj mai subţire decît al lui T-26: maxim 15 mm.

Începînd de la mijlocul anului 1938, tancurile Pz-III şi Pz-IV s-au construit cu un blindaj cu o grosime maximă de 30 mm. Nu e cu mult mai mult decît la T-26.

Însă 30 mm este doar în partea frontală a tancului.

Iar blindajul corpului la Pz-IVB şi Pz-IVC este de 15 mm. Acestea s-au produs pînă în septembrie 1939.

Blindajul corpului la Pz-IVD este de 20 mm şi s-au

produs pînă în mai 1941 inclusiv.

În afară de aceasta trebuie să luăm în considerare două lucruri. Calitatea blindajului sovietic era mai bună. Acest lucru este recunoscut de toţi hitleriştii, începînd cu ministrul de Război A. Speer. La Bovington Tank Museum (Marea Britanie) sînt expuse un T-34 şi un Panther. După război s-a tras în ele cu tunuri foarte puternice de nave de război. Proiectilul a trecut prin T-34 ca gloanţele DŞK printr-o cutie de tinichea. O gaură perforată. Iar tancul Panther avea o spărtură în jurul căreia erau crăpături de un metru şi jumătate, rupturi, întreg corpul tancului era deformat. La sovietici – tenacitatea blindajului, la nemţi – friabilitate. Din cauza deficitului de multe componente importante strategice, metalurgii germani nu au reuşit, nici înainte de război, nici în cursul său, să realizeze un blindaj de calitate egală cu cel sovietic. La sovietici se sudează gaura, se schimbă echipajul, piesele şi aparatura distruse şi se intră din nou în luptă. În caz că este nimerit de un proiectil similar, Panther-ul nu mai poate fi reparat.

Să luăm aminte şi la forma tancului. La germani corpul şi turelele sînt unghiulare, există mulţi pereţi verticali, aproape fără înclinare. Ca nişte cutii făcute din scînduri. Însă la sovietici, chiar şi la cel mai învechit T-26, piesa blindată verticală pentru partea frontală este de dimensiune minimă, iar turela este cilindrică. Proiectilul alunecă pe suprafaţa ei. Începînd din 1938, T-26 s-a fabricat cu turelă conică. Astfel era şi mai greu de anihilat. La aceeaşi grosime a blindajului, protecţia era mai mare decît la formele pătrăţoase cu piese blindate verticale sau aproape verticale.

T-26 avea motor cu dispunere orizontală a cilindrilor. De aceea corpul său, îndeosebi partea de conducere, era jos. Se înălţa numai cutia turelei suficient de compactă şi turela propriu-zisă. Nu era deloc simplu să le vii de hac.

În cursul războiului din Finlanda, o serie de T-26 a fost îmbrăcată în ecrane blindate suplimentare de pînă la 30 şi chiar 40 mm. Astfel, grosimea totală a ajuns la 50 şi chiar 65 mm. În acest fel, blindajul era distribuit uniform, ceea ce

îi creştea rezistenţa. Mai mult de atît, proiectilul trebuia să perforeze mai întîi blindajul suplimentar, dispus sub un anumit unghi, apoi pe cel de bază, dispus sub alt unghi. Tunurile germane de tanc şi antitanc de 37 mm nu puteau să distrugă aceste tancuri. Tancul T-26 ecranat suplimentar rezista nu numai la tirul cu tunuri de 37 mm de la orice distanţă, dar chiar şi la tirul unui tun sovietic de 45 mm de la distanţa de 400 m.

Generalul de armată D.D. Leliuşenko era colonel în timpul războiului de iarnă, comandant al unei brigăzi de tancuri: „În tancul T-26 ecranat în acest fel, în care m-am aflat, au nimerit în timpul campaniei finlandeze 12 proiectile. Nici unul nu a perforat blindajul” (*Moscova-Stalingrad-Berlin-Praga*, Nauka, Moscova, 1975, p.33).

Dar chiar dacă am compara un blindaj de 30 mm de pe CEL MAI BUN tanc german al anului 1941 cu unul de 25 mm de pe CEL MAI RĂU tanc sovietic, diferenţa nu este mare. Este tot un blindaj antiglonţ. Glonţul nu perforează nici 25 mm, nici 30 mm. Iar în cazul proiectilului antitanc, este indiferent că sînt 25 sau 30 mm.

Ca să „reţină” proiectilul antitanc, blindajul cu grosimea de 30 mm este insuficient, iar împotriva glonţului este mai mult decît necesar. Pe scurt: CELE MAI BUNE tancuri germane cărau o greutate excedentară, inutilă pentru protejarea de gloanţe, dar insuficientă pentru protejarea de proiectile.

Clevetitorilor care afirmă că protejarea blindată a tancului sovietic T-26 este slabă le declar: CEL MAI ÎNVECHIT tanc sovietic era protejat de blindaj antiglonţ, adică la fel ca şi CELE MAI BUNE tancuri germane ale anului 1941. Diferenţa constă în faptul că, pe lîngă tancurile T-26 şi alte tancuri cu blindaje antiglonţ, Stalin avea şi tancuri cu blindaje antiproiectil. Iar în 1941, Hitler avea TOATE tancurile numai cu blindaje antiglonţ.

Şi iată, Ministerul Apărării al Rusiei îl invită pe seriosul istoric Iurie Jukov să explice situaţia. Seriosul istoric este doctor în ştiinţe istorice, cercetător principal la Institutul de Istorie al Rusiei din cadrul Academiei de Ştiinţe a Rusiei. Seriosul istoric declară: „Războiul civil din Spania, ca un minunat poligon, a arătat că tot ceea ce noi considerăm realizări sînt bune de dat dracului! Că în domeniul producerii de armament mergem într-o direcţie greşită. Ne-am convins că aviaţia noastră este de multe ori mai slabă decît cea germană, că tancurile nu corespund nivelului atins de industria germană de tancuri” (*Krasnaia Zvezda*, 21 martie 2007).

Bîrfa că războiul din Spania a dat la iveală regresul sovietic în domeniul aviaţiei a fost introdusă în circuitul ştiinţific de „regele şobolan”, academicianul de la Academia de Ştiinţe a URSS, generalul-colonel A.S. Iakovlev.

Calomnia lui Iakovlev a fost demascată de Mark Solonin în cutremurătoarea sa carte *Pe aerodromurile dormitînd în linişte*. Acesta a lămurit pe înţelesul tuturor interesul egoist al „regelui şobolan”. Scopul vieţii lui Iakovlev a fost să urce pe scara ierarhică. Pentru aceasta trebuia să-l scufunde pe adevăratul rege al avioanelor de vînătoare, Nikolai Nikolaevici Polikarpov. După aceea trebuia să-l defăimeze, expunîndu-şi falsele proiecte drept capodopere ale construcţiei aviatice şi prezentîndu-se pe sine ca salvatorul Patriei.

De aceea „regele şobolan” era entuziasmat de aviaţia hitleristă din timpul războiului din Spania. Cum, vezi Doamne, să se ia la întrecere „Catîrul” de Polikarpov cu Messerschmitt!

Numai Iakovlev e în stare să realizeze un adevărat avion de vînătoare!

Ca să-şi dezvolte cariera, „regele şobolan” Iakovlev şi-a defăimat patria, poporul, realizările acestuia, prezentîndu-ne pe noi toţi ca pe nişte cretini şi nătîngi.

Însă bîrfa că tancurile sovietice T-26 şi BT nu corespundeau nivelului atins de industria germană de tancuri la finalul războiului din Spania, adică nivelului atins

de Pz-I şi Pz-II, este nouă. O difuzează seriosul istoric I. Jukov cu sprijinul şi colaborarea Ministerului Apărării al URSS.

În ce constă interesul dumneavoastră egoist, domnilor?

Capitolul 16

În afară de ticăloşie, prin ce?

Tancul T-26 s-a justificat în totalitate.

V.A. Frolov, comandantul armatei 14 în războiul de iarnă, raport către Stalin, 15 aprilie 1940

1

Ia cuvîntul mareşalul Uniunii Sovietice V.G. Kulikov, care declară cu glas tare că „Pactul Ribbentrop-Molotov a oferit o oarecare amînare a războiului”, fără acest pact „consecinţele primei lovituri ar fi fost şi mai jalnice”.

Cuvintele comandantului pot fi traduse numai în felul următor: la sfîrşitul lui august 1939 poporul nostru putea să-şi salveze pielea numai prin ticăloşie, numai prin trădarea tuturor vecinilor săi, numai prin manevre pe la spinări şi dosuri străine. Mareşalul Kulikov declară că salvarea putea veni numai dacă-l slujeam pe Hitler, dacă aveam încredere deplină în hîrtia semnată cu el, dacă ne bazam pe cuvîntul de onoare al Führer-ului.

Numai aşa ne puteam salva.

Alte căi de salvare, declară mareşalul Kulikov, nu se întrezăreau. Dacă n-am fi semnat pactul, Hitler ar fi spulberat Polonia imediat, în septembrie 1939, în octombrie ar fi pornit războiul împotriva Uniunii Sovietice, iar dezastrul

ar fi fost şi mai înfricoşător ca în 1941!

Tovarăşe comandant, permiteţi să obiectez cu sfială.

Nu putea să fie nici un dezastru al Armatei Roşii în 1939.

Sînt mai multe motive în favoarea acestui fapt.

Primul. În caz că pactul nu ar fi fost semnat, Hitler era ameninţat de izolare şi de blocada în ceea ce priveşte materiile prime. El a înţeles acest lucru, de aceea s-a şi grăbit să semneze pactul. Fără acest pact, Hitler s-ar fi temut să intre în război. Despre ce dezastru al Armatei Roşii putea fi vorba, dacă nu ar fi fost război?

Al doilea. Dacă Hitler ar fi dat buzna în Varşovia şi Cracovia fără să aibă pentru aceasta acordul lui Stalin, atunci ar fi trebuit să cucerească nu numai o parte a Poloniei, ci toată Polonia. Ceea ce ar fi necesitat mai mult timp şi forţe. În acest caz, Armata Roşie ar fi avut la dispoziţie întreaga lună septembrie 1939 pentru a se ridica la luptă şi a face mobilizarea generală. Într-un astfel de scenariu, un atac prin surprindere al Germaniei asupra Uniunii Sovietice ar fi fost exclus cu desăvîrşire. Toate semnalele necesare ar fi fost transmise trupelor Armatei Roşii, toate ordinele ar fi ajuns pînă la executanţi, trupele ar fi fost amplasate în raioanele necesare, statele-majore – la punctele de comandă, transmisiunile ar fi funcţionat în regim de război, aerodromurile ar fi fost camuflate, bunurile şi populaţia ar fi fost evacuate din zona ameninţată etc., etc.

Al treilea. În caz că Hitler ar fi atacat Polonia fără acordul lui Stalin, Armata Roşie şi NKVD-ul nu ar fi înăbuşit rezistenţa poporului polonez, ci l-ar fi ajutat. Încă de la 1 septembrie 1939 (se putea şi mai înainte), Uniunea Sovietică ar fi trecut la formarea unor brigăzi internaţionale, dînd semnalul voluntarilor din întreaga lume. În acest caz, partizanii polonezi, luptătorii din brigăzile internaţionale şi voluntarii sovietici ar fi declanşat un adevărat război de partizani pe pămîntul polonez. Concentrarea trupelor germane la graniţa sovietică, aprovizionarea lor ulterioară în cursul operaţiunilor ofensive de toamnă şi iarnă pe

teritoriul sovietic ar fi fost serios îngreunate, dacă nu întrerupte cu totul.

Al patrulea. În septembrie 1939 ar fi început pe teritoriul sovietic formarea unor regimente poloneze de aviaţie, a unor brigăzi de tancuri şi divizii de infanterie. Experienţa ulterioară a arătat că polonezii au luptat împotriva trupelor germane eroic şi cu pricepere. Şi aceasta pe toate fronturile, din Ucraina pînă în Italia, din Marea Britanie pînă în Normandia, din Africa de Nord pînă la Berlin. Nu trebuia să-i convingi.

Al cincilea. În 1939 (spre deosebire de 1941), Uniunea Sovietică avea puternice sisteme de autoapărare. Toate podurile ar fi fost aruncate în aer înaintea tancurilor germane în ofensivă. Şi căile ferate la fel. Ar fi fost aruncate în aer castelele de apă, depourile de locomotive, tunelele, macazurile şi sistemele de dirijare ale acestora etc., etc. Pe uriaşele teritorii ale Uniunii Sovietice ar fi fost pregătite pentru explozie sute de obiective feroviare de bază. Pentru refacerea lor, Hitler ar fi avut nevoie de cîţiva ani. Iar fără ele este imposibilă aprovizionarea trupelor care se deplasează tot mai departe spre est.

Se mai pot numi încă multe motive care nu i-ar fi permis lui Hitler să zdrobească Armata Roşie în 1939, aşa cum a zdrobit-o în 1941. Nu ultimul dintre ele este faptul că în 1939 armata sovietică avea o superioritate covîrşitoare în domeniul tancurilor, aviaţiei şi artileriei.

2

Dar haideţi să îl credem pe comandantul Kulikov. Haideţi să ne imaginăm că armata germană, la începutul lui septembrie sau octombrie 1939, s-a deplasat fără oprire peste graniţa sovietică.

Pz-I şi Pz-II nu reprezentau o problemă pentru Armata Roşie. La începutul aceluiaşi an s-a încheiat războiul din Spania, care a arătat un singur lucru: e mai bine să nu confruntţi aceste tancuri cu T-26. Dacă în octombrie 1939 s-

ar fi petrecut un conflict între Armata Roşie şi Wehrmacht, un pericol real pentru partea sovietică puteau să-l reprezinte cele 98 de tancuri Pz-III, care erau dotate cu tun de 37 mm, şi cele 211 Pz-IV cu tun de 75 mm cu ţeavă scurtă.

Acum să ne îndreptăm privirea spre Armata Roşie.

Haideţi să uităm de cele 400 de tancuri medii T-28 şi de cele 40 de tancuri grele T-35, pe care le avea în acel moment Armata Roşie. După puterea de foc, protecţie, puterea motoarelor, aceste tancuri depăşeau absolut nu numai orice tancuri ale Germaniei, dar şi pe cele ale restului lumii. Să ne imaginăm că nu existau.

Haideţi să uităm de cele 5.000 de BT cu tunuri de 45 mm (iau ca minim septembrie 1939). Tancurile BT depăşeau cele mai bune tancuri germane la puterea de foc şi la puterea motoarelor, în condiţii de protecţie egală, adică antiglonţ.

Haideţi să uităm de cele 3.000 de tancuri amfibii. Hitler pur şi simplu nu avea tancuri din această categorie.

Haideţi să nu luăm în considerare 1.500 de T-26 dotate cu mitraliere şi cu tun de 37 mm. Haideţi să ne imaginăm că în Armata Roşie de atunci erau numai T-26 cu tunuri de 45 mm. În vara lui 1939, tovarăşul Stalin avea 8.000 (opt mii).

3

Şi acum să comparăm tunul celui mai slab, al celui mai învechit tanc sovietic cu cel mai puternic tun de pe tancul german cel mai modern la începutul celui de-al doilea război mondial.

Tunul sovietic de tanc (şi antitanc) de 45 mm avea un închizător semiautomat care asigura o viteză de tragere de 15 lovituri pe minut. Proiectilul perforant cîntărea 1,4 kg. Viteza iniţială – 760 m/sec.

Proiectilul perforant al tunului de tanc (şi antitanc) german de 37 mm cîntărea 0,68 kg şi avea o viteză iniţială

de 745 m/sec.

Proiectilul perforant sovietic avea o viteză iniţială puţin mai mare şi cîntărea de peste două ori mai mult. Rezultatul era pe măsură.

Tunul german de 37 mm perfora un blindaj de 14 mm la distanţa de 1.000 de metri şi la un unghi de întîlnire de 60 de grade. Iar tunul sovietic de 45 mm, în aceleaşi condiţii, perfora un blindaj cu grosimea de 32 mm. La începutul celui de-al doilea război mondial, CEL MAI ÎNVECHIT tanc sovietic era dotat cu un tun mai puternic de peste două ori decît CEL MAI BUN tun de pe CEL MAI MODERN tanc german.

În atenţia mareşalilor Uniunii Sovietice: în 1939, *cel mai învechit* tanc sovietic se putea lupta de la o distanţă de 1 km cu oricare *cel mai bun* tanc german. Pe cînd cel mai bun tanc german nu îl putea ameninţa la această distanţă pe cel sovietic.

În 1942, în Uniunea Sovietică a început fabricarea tancurilor T-70. Acestea au fost cele mai bune tancuri uşoare din al doilea război mondial. Dar pe ele se afla tot tunul de 45 mm. Nici un alt tanc uşor din lume nu a avut un tun atît de puternic pînă la sfîrşitul războiului.

În vara anului 1941, tunul de tanc cel mai puternic al Statelor Unite era de 37 mm. Japonia – 37. Marea Britanie – 40. Nu este vorba de tancurile uşoare, ci de toate! Iar în Uniunea Sovietică, începînd cu 1933, pe tancul uşor cel mai învechit – 45.

Dacă a fost vorba despre tunurile de tanc, are sens să repetăm caracteristicile tunului de tanc german de 75 mm, cu care era dotat în acea vreme Pz-IV. Acest tun cu ţeavă scurtă nu era destinat luptei cu tancurile, ci pentru distrugerea punctelor de foc. Printre acestea şi cele blindate. De aceea, pentru acest tun s-a realizat un proiectil perforant ce cîntărea 6,8 kg. Zdravănă ghiulea! Cu toate acestea, viteza iniţială era de doar 385 m/sec., adică foarte puţin. Viteza iniţială mică însemna nu numai o acţiune slab distructivă asupra ţintei, ci şi o traiectorie înaltă.

Dacă viteza iniţială este mare, atunci traiectoria este

razantă. Dar la o viteză iniţială scăzută, pentru tragerea la aceeaşi distanţă trebuie să ridici ţeava mai sus. Se obţine o traiectorie în pantă repede. Şi ce? Problema este că în luptă nu este timp pentru determinarea exactă a distanţelor. Nici situaţia de moment nu te ajută. La o traiectorie razantă, proiectilul merge aproape în linie dreaptă. Greşeşti în aprecierea distanţei, nu-i nimic. Tot loveşti acolo unde ai ţintit.

Dar cînd proiectilul merge în arc, greşeala în determinarea distanţei înseamnă că proiectilul fie trece şuierînd pe deasupra ţintei, fie cade în faţa ei. La tragerea în ţinte mobile viteza iniţială mare are o însemnătate deosebită. Dacă viteza iniţială este mică, ea se şi pierde repede. 385 m/sec. este în momentul ieşirii din ţeavă. În secunda a doua viteza va fi cu mult mai mică. În a treia… Pînă ce proiectilul ajunge unde a fost trimis, ţinta poate să nu mai fie acolo.

Concluzia mea este simplă. Dacă în 1939 în Armata Roşie nu ar fi existat decît tancurile T-26, acestea ar fi fost mai mult decît suficiente pentru respingerea agresiunii. În acelaşi an, Finlanda a ţinut un front cu o lungime de 1.610 km, cu 60 de tancuri Vickers. După cum ne amintim, aceste tancuri sînt una şi acelaşi lucru cu T-26, numai că au un tun mai slab, de 37 mm. Finlandezii şi-au vărsat sîngele în lupta cu Armata Roşie. Oare ruşii sînt atît de nepricepuţi încît, avînd un asemenea număr de tancuri cu tunuri de două ori mai puternice, sprijinindu-se pe fortificaţiile *Liniei Stalin*, să nu poată ţine, în acelaşi an, un front de 570 km? Oare poporul nostru, în afară de ticăloşie şi trădare, nu avea ce să apere?

*

Există pentru carierişti un filon de aur.

Nu trebuie să se facă luntre şi punte, nu trebuie să se frămînte şi să se agite. Nu le trebuie nici măcar minte. Trebuie pur şi simplu să zbiere din toate puterile că

popoarele Uniunii Sovietice au fost îngrozitor de proaste şi incapabile să facă ceva. N-aveau arme, iar dacă aveau, erau vechi, aşa că nu se puteau folosi de ele. Şi nu au avut nici o salvare în 1939, decît să se lase în mîinile lui Hitler, să se încreadă în el, să-i slujească, înfigînd în treacăt topoarele în spinările tuturor vecinilor mai apropiaţi sau mai depărtaţi.

Urlaţi cît puteţi despre asta! Doar pentru asta sînteţi plătiţi atît de generos!

Am întîlnit în viaţa mea oameni pe care puterea i-a plătit pentru asemenea slujbă cu vile, cu bani, cu funcţii, cu decoraţii, grade şi titluri.

Pînă la mareşal al Uniunii Sovietice inclusiv.

Capitolul 17

Cine se compară cu T-26?

T-26 era apreciat de toţi, în afară de memorialiştii noştri.
Anatoli Kopeikin

1

Am o datorie.

Am declarat că este imposibil de comparat T-26, cel mai învechit tanc sovietic, cu analogii săi germani, pentru că în Germania nu existau analogi – nu ai cu ce face comparaţia. Cu adevărat, aşa este. Hitler nu avea nimic asemănător, nimic apropiat sau chiar cu totul depărtat în comparaţie cu T-26. Nici în cursul războiului, pînă la sfîrşitul acestuia, nu s-a realizat în Germania un tanc asemănător cu T-26.

Normal că nimeni nu m-a crezut. Am promis să mă explic, dar am fost furat de amănunte.

Gata cu amănuntele. Să trecem la ceea ce este esenţial.

Înţelegerea rolului tancurilor în război a trecut prin trei etape.

În prima etapă, în cursul primului război mondial, toate statele combatante care aveau tancuri s-au folosit de ele pentru întărirea infanteriei. În unele ţări, de exemplu în Japonia, o asemenea reprezentare a rolului tancurilor s-a păstrat pînă în pragul celui de-al doilea război mondial şi chiar şi în cursul său.

Însă la sfîrşitul anilor ’20 ai secolului XX unii teoreticieni militari s-au ridicat la un al doilea nivel de înţelegere a rolului tancurilor în război: tancurile trebuie adunate în grupări puternice de şoc, să fie întărite cu infanterie motorizată şi artilerie cu tracţiune autopropulsată sau tractate de tractor şi să fie folosite pentru efectuarea unor acţiuni de luptă independente, la periferia masei principale a trupelor, care este prea puţin mobilă.

Teoretic, acest lucru a fost înţeles de mulţi. Însă în practică, primele mari formaţiuni de tancuri pentru acţiuni independente au fost înfiinţate în Uniunea Sovietică. Amănunte despre acestea veţi găsi în volumul al treilea. După Uniunea Sovietică a urmat Germania. După venirea lui Hitler la putere, în Germania au început să se înfiinţeze divizii de tancuri.

Însă în acest timp, Uniunea Sovietică s-a ridicat deja la al treilea nivel de înţelegere a rolului trupelor de tancuri în război. În Uniunea Sovietică s-a conştientizat faptul că trebuie să ai formaţiuni de tancuri puternice pentru acţiuni independente. În afară de aceasta, trebuie să ai subunităţi relativ mici şi unităţi ale trupelor de tancuri în componenţa infanteriei pentru interacţiune directă în luptă.

Aşadar:

Primul nivel – tancuri pentru susţinerea infanteriei.

Al doilea – formaţiuni de tancuri puternice pentru acţiuni independente.

Al treilea – şi una, şi alta; şi tancuri pentru infanterie, şi formaţiuni de tancuri puternice.

În 1939, la momentul începerii celui de-al doilea război mondial, Armata Roşie avea în componenţă formaţiuni de tancuri puternice pentru acţiuni independente – corpuri de armată şi brigăzi. În afară de aceasta, fiecare divizie de infanterie avea propriul ei batalion de tancuri pentru susţinerea nemijlocită a infanteriei. Pe lîngă aceasta, fiecare divizie de cavalerie avea propriul ei regiment de tancuri, ceea ce o transforma într-o grupare hipo-mecanizată, principala putere de şoc şi de foc devenind tancurile, iar cavaleriştii devenind însoţitori ai tancurilor.

T-26 a fost special creat pentru acţiuni în dispozitivele de luptă ale regimentelor şi batalioanelor de infanterie, în interacţiune tactică indisolubilă cu acestea. Existenţa unui asemenea batalion în componenţa diviziei ridica considerabil puterea ei de şoc în ofensivă şi la fel de considerabil întărea capacitatea de rezistenţă în apărare.

Divizia de infanterie sovietică depăşea la puterea de foc şi de şoc orice divizie de infanterie din lume. În cadrul fiecărei divizii erau cinci regimente (trei de infanterie şi două de artilerie) şi cîteva batalioane izolate, printre care de tancuri şi de informaţii.

Într-un batalion de tancuri erau 54 de tancuri T-26.

Într-un batalion de informaţii avea, printre altele, o companie de tancuri amfibie: 16 tancuri T-37A sau T-38.

În concluzie, fiecare divizie de infanterie sovietică avea 70 de tancuri proprii.

Cum se ştie, Germania nu s-a pregătit să intre în al doilea război mondial. Hitler s-a băgat ca musca-n lapte. Încă de la 3 septembrie 1939 se văicărea disperat: „Ce să facem acum?”. Căci el înţelegea că Germania nu este pregătită pentru noul război mondial. Iată încă o confirmare: nici înainte de război, nici în cursul său constructorii germani nu au proiectat un tanc *pentru infanterie*.

În caz de necesitate, infanteria ar fi putut fi dotată cu orice fel de tancuri, dar industria germană producea atît de puţine tancuri, încît subunităţile de tancuri nu au devenit niciodată parte organică a diviziilor de infanterie. Tot ce

producea industria germană intra în diviziile de tancuri, iar la infanterie nu mai ajungea nimic.

Se obiectează: în caz de necesitate, divizia de infanterie germană putea fi întărită cu tancuri din cadrul diviziilor de tancuri. Corect. Dar şi divizia de infanterie sovietică se putea întări cu tancuri.

Diferenţa constă în faptul că divizia sovietică putea să primească tancuri de întărire în completare la cele proprii, iar divizia germană putea să primească tancuri de întărire în completare la nimic.

Diferenţa constă şi în faptul că în Armata Roşie, în momentul începerii celui de-al doilea război mondial, existau brigăzi speciale de tancuri de rupere a frontului. În dotarea acestora erau T-28, tancuri bune de întărire a infanteriei, şi T-35 – tancuri foarte bune de întărire a infanteriei. În perspectivă, T-28 şi T-35 urmau să fie înlocuite cu cele mai noi KV-1 şi KV-2, care fuseseră proiectate, erau introduse în producţie şi începeau să intre în cadrul trupelor. Comandamentul rus avea cu ce să-şi întărească diviziile de infanterie în caz de necesitate. Însă în armata germană nu existau nici tancuri de rupere a frontului, nici unităţi speciale, destinate întăririi eficiente a infanteriei pe direcţiile principale.

Da, divizia de infanterie germană putea fi întărită cu tancuri. Însă numai teoretic.

2

Iar acum, după ce ne-am înarmat cu înţelegerea faptului că T-26 este un tanc pentru diviziile *de infanterie*, să încercăm să ne uităm la el din alt unghi şi cu alţi ochi. Şi, imediat, toate neajunsurile lui vizibile se preschimbă în merite.

Motor slab? Corect. Dar poate fi numit şi prin alt cuvînt: economic. Imaginaţi-vă că, pe un front de două mii de kilometri, pe direcţiile principale luptă formaţiunile de tancuri cele mai puternice, iar în afară de ele, pe tot frontul,

aveţi două sute de divizii de infanterie, iar fiecare dintre acestea are cîte un batalion propriu de tancuri. Întotdeauna combustibilul este în deficit la război. Iar aici, pe lîngă formaţiunile puternice de tancuri, trebuie să mai fie aprovizionate şi 200 de batalioane de tancuri ale diviziilor de infanterie. Nu este vorba numai despre faptul că nu ajunge combustibilul. Mai este şi problema transportului. Cum să cari combustibilul la 200 de batalioane împrăştiate pe un front uriaş?

De aceea, în cazul nostru concret, pentru tancul respectiv un motor de mică putere era de preferat unuia foarte puternic, care e „nesăţios”.

Dar viteza e mică! Corect. Dar unde să te grăbeşti? Doar sîntem la infanterie. Infanteria sovietică, la fel ca şi cea germană, se deplasa pe jos. Deplasîndu-se nu cu viteza maximă, ci cu una medie, T-26 tot depăşea infanteria. Ce vreţi mai mult?

Acum să admitem că divizia se află în apărare. Frontul ei este de 20-30 km. Batalionul de tancuri este în rezervă, în spatele frontului, la 5-7 km de front. La alarmă, batalionul putea în orice moment să ajungă pe poziţii avansate în cîteva minute, dacă i se cerea ajutor direct de la centrul desfăşurării pentru luptă. Dar nu e departe nici pînă la flancuri.

Astfel că viteza tancului era suficientă oricum.

Ce trebuşoară drăguţă: să cauţi defecte. Academicienii de la Kremlin i-au găsit tancului T-26 o grămadă.

Atunci cînd aceştia rîd cu gura pînă la urechi de tancul de infanterie T-26, eu le propun: haideţi să comparăm! Motorul tancului sovietic este slab? Viteza nu este suficientă? Blindajul este „de placaj”? Să admitem. Dar tancul de infanterie german ce motor are? Ce blindaj? Ce tun? Cîte mitraliere? Aici i-aici!

Mai bine tancuri cu defecte decît absenţa tancurilor. Infanteria sovietică avea un tanc cu defecte, dar cea germană nu avea nici unul.

Stalin avea pentru infanterie un tanc „prost”, dar Hitler nu-l avea nici pe acesta. Unii zic despre tancul de infanterie

sovietic că era „învechit”, dar nu precizează în comparaţie cu cine. Armata germană nu avea un analog.

Şi încă ceva: T-26 este doar un SUPLIMENT. Este, ca să spunem aşa, un sprijin al puterii de tancuri principale.

3

În iarna 1939-1940 armata Finlandei a utilizat tancuri britanice Vickers cu mare succes. În pofida faptului că pe acestea erau tunuri mici, de 37 mm. Nici un general sovietic nu declară că tancurile Vickers cu tunuri de 37 mm erau învechite în 1940. Cum au putut în 1941 să se învecheaască tancurile T-26?

Baza apărării armatei Finlandei era o linie de baraje inginereşti, acoperite cu tiruri trase din cazemate din beton armat, ridicate din timp, bine amplasate şi camuflate. Iar între ele umblă tancurile uşoare Vickers: trăgeau de la locul de pîndă şi apoi amuţeau, noaptea îşi schimbau poziţia şi aşteptau apoi o nouă victimă. Ca un lunetist.

Dacă Armata Roşie ar fi realizat în 1940 de-a lungul graniţelor vestice o linie neîntreruptă de tranşee şi baraje inginereşti şi ar fi folosit „învechitele” T-26 în calitate de puncte de foc mobile şi imobile, atunci ar fi fost imposibil de frînt această apărare. Îndeosebi dacă linia de tranşee se sprijinea pe puternicele raioane fortificate din beton armat ale *Liniei Stalin*.

Puteţi spune că tancurile T-26 erau învechite, dar acest luau nu schimbă nimic, căci 200 de divizii de infanterie cu tancuri învechite reprezintă mai mult decît 200 de divizii fără tancuri. Infanteria cu tancuri este întotdeauna mai puternică decît infanteria fără tancuri. În orice formă de luptă: în apărare, la contraatac, în ofensivă, la ruperea apărării inamicului, la urmărirea inamicului, în orice altă situaţie este mai bine să ai tancuri, decît fără ele.

Batalionul de tancuri propriu, iar nu adăugat, era un atu pentru comandantul oricărei divizii de infanterie sovietice. În orice situaţie critică, batalionul de tancuri servea drept

carcasă de oţel, în jurul căreia se putea organiza orice fel de operaţiune militară.

Apărarea antitanc a diviziilor de infanterie sovietice era cu adevărat impenetrabilă. Fiecare comandant de batalion avea propriul său pluton antitanc, format din două tunuri antitanc, care, în prima etapă a războiului, pînă la Stalingrad inclusiv, au putut lupta cu orice fel de tanc german. În luptă, comandantul deplasa aceste tunuri pe direcţia cea mai periculoasă, în sprijinul acelei companii care se afla în situaţia cea mai grea.

În afară de aceasta, comandantul fiecărui regiment de infanterie avea propria baterie antitanc – 6 astfel de tunuri. Acestea nu erau împărţite în mod egal între batalioanele sale, ci în momentul critic al luptei le deplasa în perimetrul cel mai ameninţat, în ajutorul batalionului asupra căruia inamicul dăduse lovitura principală.

Pe lîngă aceasta, comandantul de divizie avea propriul său divizion antitanc – 18 astfel de tunuri. Nici el nu împărţea aceste tunuri între regimentele sale de infanterie, ci aştepta cînd se clarifica direcţia loviturii principale a inamicului. Şi numai după ce determina locaţia celui mai fierbinte punct îşi arunca acolo în luptă divizionul antitanc.

În total, în fiecare divizie de infanterie sovietică erau 54 de tunuri antitanc: 18 în mîinile comandanţilor celor nouă batalioane de infanterie, 18 în mîinile comandanţilor celor trei regimente de infanterie şi 18 în mîinile comandantului de divizie.

O astfel de organizare a permis să nu se disperseze tunurile antitanc pe frontul diviziei, ci să se concentreze succesiv eforturile pe acea direcţie care este cea mai ameninţată într-o anumită etapă.

În afară de aceasta, comandanţii regimentelor de artilerie utilizau împotriva tancurilor tunurile de 76 mm de la regiment, iar comandantul de divizie – cele două regimente de artilerie. Printre altele, în dotarea acestor regimente intrau tunuri Grabin de 76 mm. În primele luni ale războiului, o parte din ele au fost capturate de armata germană şi au devenit cele mai puternice tunuri antitanc

germane din prima perioadă a războiului.

Nici armata germană, nici altă armată nu aveau nimic asemănător pe atunci.

Pe lîngă toată această artilerie, fiecare comandant al unei divizii de infanterie sovietice putea, la momentul critic, să deplaseze în direcţia ameninţată batalionul său izolat de tancuri format din 54 de tancuri T-26.

T-26 este acelaşi tun antitanc de 45 mm, dar autopropulsat, cu mitraliere, blindat, cu toate că uşor.

Aproape 200 de divizii sovietice de infanterie cu tancuri (repet: exceptînd unităţile puternice de tancuri) puteau fi o forţă extrem de serioasă în cazul unui atac german prin surprindere. Avînd propriile tancuri, orice divizie putea să organizeze rapid în orice loc o apărare inexpugnabilă, utilizînd tancurile T-26 ca tun antitanc blindat, aşezîndu-le în ambuscadă, folosindu-le în calitate de puncte de foc imobile, băgate în pămînt, sau în calitate de rezervă mobilă antitanc.

Dar acest lucru nu s-a întîmplat. Şi a venit vremea să ne întrebăm: de ce? Şi să-l găsim pe vinovat.

*

În vara anului 1941 s-a văzut deodată că diviziile de infanterie sovietice nu mai au tancurile T-26 proprii. Şi nici batalioane de tancuri proprii nu mai există în componenţa lor. Au fost întotdeauna, războiul bătea la uşă, dar acestea nu mai erau. Infanteria a rămas fără tancuri. Cum de s-a întîmplat aşa ceva? Unde au dispărut acestea? Cine este vinovat?

Nu eu trebuie să dau răspunsul. Ci Marele Cîrmuitor de Oşti. Dar nimeni nu l-a pus în încurcătură pe marele conducător cu o asemenea întrebare. Iar el însuşi a ocolit-o.

Nenorocirea nu constă în faptul că T-26 era un tanc prost, ci că în primăvara anului 1941, din ordinul lui G.K. Jukov, au fost luate toate tancurile T-26 de la diviziile de infanterie sovietice. Şi acestea nu au fost folosite conform

cu destinaţia lor.

Jukov nu a dorit să-şi amintească despre această crimă împotriva Armatei Roşii. Nici nu a stat să cugete la ea. Era mai comod să declare că multe mii de tancuri sovietice uşoare erau învechite şi să încheie în acest fel discuţia.

Capitolul 18

Încă o dată despre tancurile grele

În dotarea Wehrmacht-ului erau de asemenea tancuri luate ca trofeu. Cu excepţia tancurilor ruseşti de trofeu, celelalte erau în totalitate învechite şi nu prezentau nici o valoare în lupta de pe front.

General-maior B. Müller-Hillebrand, *Armata terestră a Germaniei. 1933-1945*, Voenizdat, Moscova, 1976, volumul 3, p.164

1

Este destul de simplu să evaluezi rolul tancului greu în luptă

Imaginaţi-vă o încăierare cruntă într-o cazarmă. Se bat de se rup. Victoria trece cînd de-o parte, cînd de alta. Deodată, cum ne învaţă ştiinţa militară, la momentul hotărîtor şi în locul hotărîtor apare rînjind cu gura pînă la urechi un măgădău cu o rangă. Şi are loc o ruptură în soarta bătăii. Într-o clipită. Ruptura produsă în luptă este însoţită de mai multe rupturi de clavicule şi coaste. Pifanii răsculaţi se împrăştie ţipînd de durere, iar măgădăul, cuprins de instinctul violenţei, trosneşte rînjind în scăfîrlii.

Aproximativ la fel se petrec lucrurile pe cîmpul de bătălie: dacă apare un tanc greu, cel mai înţelept pentru

tancurile medii şi uşoare ar fi să evite lupta.

Căci acesta e ca un elefant înfuriat care rupe cu colţii burta oricărei fiare ce îndrăzneşte să se bage în luptă.

Este ca un hocheist profesionist care aruncă peste mantinelă un ochelarist sfrijit, dacă acestuia i-a trecut prin cap să-şi măsoare şi el forţele.

E ca un boxer de categoria grea care din prima lovitură îi sparge pometii neobrăzatului din oricare altă categorie de greutate.

Tancul greu e acel măgădău cu ranga. Iar cu ranga nu te pui…

Doar dacă ai altă rangă.

Decenii întregi, ideologii de la Kremlin au povestit poporului prostit şi întregii lumi progresiste istorii uluitoare despre „nepregătirea" Armatei Roşii de război. Dar iată o problemă: la 22 iunie 1941, în Armata Roşie existau tancuri de şapte ori mai multe decît în Wehrmacht. Pe lîngă superioritatea numerică, exista şi o covîrşitoare superioritate calitativă. Cum ştiu toţi, Germania nu era pregătită de un mare război. Unul din aspectele neluate în calcul ale acestei penibile nepregătiri: absenţa totală a tancurilor grele.

La 21 iunie 1941, Armata Roşie avea 711 tancuri grele KV şi 59 de T-35 (*Armamentul şi efectivul Forţelor Armate ale URSS în perioada Marelui Război pentru Apărarea Patriei*, Îndrumar statistic nr.1, 22 iunie 1941).

Aceeaşi sursă arată că la 21 iunie Uniunea Sovietică avea exact 1.400 de tancuri T-34. Vom vorbi despre ele mai încolo. Dar deocamdată să ne imaginăm un drum înfundat. Aici stau faţă în faţă: ai noştri – 770 de flăcăi zdraveni cu răngi (în afară de toate celelalte), ai lor – nici o rangă. Armata noastră este înarmată pînă-n dinţi, iar hitleriştii sînt lipsiţi de apărare.

Cele 770 de tancuri sovietice grele, în condiţiile absenţei totale a acestora la inamic, reprezintă o superioritate calitativă şi cantitativă absolută în ceea ce priveşte cea mai de temut armă din război. În acea vreme, nu era nimic mai de temut decît tancul greu, pe care nu îl

avea nimeni în lume. Avionul zbura, trăgea, bombarda, îşi făcea numărul şi pleca. Tancul însă este altceva! Spre deosebire de cel mai înfricoşător avion şi de cel mai groaznic tun, tancul este capabil nu numai să ucidă, dar şi să cucerească teritorii. Şi să le menţină.

Ţi-e mai mare dragul să lupţi avînd tancuri grele, ştiind şi că duşmanul nu are deloc. De la cunoaşterea acestui fapt se difuzează toate teoriile ideologilor marxist-hitlerişti privind tehnica depăşită a Uniunii Sovietice, privind „neisprăvirea" intelectuală şi fizică a rusului.

Pe lîngă faptul că Stalin avea 770 de tancuri grele, în Uniunea Sovietică s-a desfăşurat un plan de producere a lor pe scară largă. La 22 iunie, războiul nu s-a încheiat, ci abia a început. În seara acelei zile, industria sovietică a mărit ritmul de producere a tancurilor grele. A doua zi la fel. Treceau zilele, săptămînile, lunile, iar uzinele sovietice adăugau zeci, sute, apoi mii de tancuri grele la cele care erau în dotarea Armatei Roşii în momentul invaziei germane. Iar industria germană nu avea cu ce răspunde: în 1941, în Germania nu exista tancul greu nici în dotarea armatei, nici în producţia de serie, nici în prototipurile experimentale, ci numai în proiecte îndrăzneţe. Primele mostre unicat ale tancurilor germane grele au apărut pe front abia la sfîrşitul anului 1942.

Ce să facă deştepţii de la Kremlin în această situaţie? Cum să demonstreze supremaţia rasei superioare teutonice faţă de Ivanii grei de cap, beţivi şi leneşi?

2

Tancurile grele, medii şi uşoare pot fi asemuite medaliilor olimpice: de aur, de argint şi de bronz.

Rezultatele din lupta olimpică pot fi evaluate prin tot felul de metode. Cea mai simplă metodă: se calculează cine, cîte şi ce fel de medalii a cîştigat. Se compară rezultatele.

Să aplicăm această metodă la cazul nostru. Vom socoti

tancurile grele drept aur:

Uniunea Sovietică – 770;

Germania – 0.

Acum să luăm în calcul tancurile medii.

În Armata Roşie sînt 1.400 de T-34 şi 481 de T-28.

În armata germană, pe frontul de răsărit – 965 de Pz-III, 439 de Pz-IV şi 250 de tunuri autopropulsate pe baza Pz-III.

Bilanţ argint:

Uniunea Sovietică – 1.881;

Germania – 1.654.

Cu această ocazie să nu uităm că în iunie 1941, pe frontul sovieto-german erau 264 de Pz-III, care erau tancuri din primele serii. Acestea erau dotate cu tunuri de 37 mm. Nu atingeau 20 de tone. Propaganda de la Kremlin le-a trecut la rubrica „tancuri grele şi medii”. Însă nici prin dotare, nici prin greutatea de luptă ele nu erau medii. Grele cu atît mai puţin.

Dacă e să judecăm după dreptate, atunci calculul tancurilor medii trebuie să arate aşa:

Uniunea Sovietică – 1.881;

Germania – 1.390

Dar aşa să fie, vom trece şi tancurile cu tunuri de 37 mm în coloana celor medii.

Dar nu vom uita că cele mai noi Pz-III cu tunuri de 50 mm, de asemenea Pz-IV şi artileria autopropulsată cu tunuri cu ţeavă scurtă, nici după dotare, nici după blindaj, nici după puterea motoarelor, nici după penetrabilitate nu se puteau compara cu tancurile sovietice T-34 şi T-28.

La rubrica „medii şi grele” ideologii oficiali de la Kremlin trec de obicei şi aşa-numitele tancuri „de 35 tone” şi „de 38 tone”. Dar cel care este interesat de război ştie: aceste tancuri nu sînt nici medii, nici grele.

Acum să ne îndreptăm atenţia către medalia de bronz.

Armata Roşie avea 10.026 de T-26, 7.596 de BT, 3.737 de tancuri amfibii T-37A, T-38 şi T-40.

Iar armata germană avea 180 de Pz-I, 746 de Pz-II şi 772 de tancuri ceheşti luate ca trofeu. Numărul total al tancurilor uşoare:

Uniunea Sovietică – 21.359;

Germania – 1.698.

Chiar dacă excludem din această coloană tancurile amfibii, preponderenţa sovietică la tancuri uşoare este totuşi DE ZECE ORI MAI MARE. Tancul Pz-II, dotat cu tun de 22 mm, şi tancurile ceheşti capturate, dotate cu tunuri de 37 mm, erau bune numai pentru lupta cu tancurile sovietice uşoare. Pz-I, dotat cu mitraliere, nu era bun nici pentru aceasta. Iar cele 17.622 de BT şi T-26 puteau să lupte cu ORICE tanc german din 1941.

La o privire generală, tabloul arată astfel:

La tancuri grele superioritatea sovietică este absolută.

La medii – superioritate covîrşitoare calitativă şi o anumită superioritate cantitativă.

La uşoare – superioritate covîrşitoare calitativă şi cantitativă.

La amfibii – superioritate absolută.

3

Medaliile olimpice se pot calcula şi după alt sistem. Se dă numărul total şi se adaugă: cîte dintre acestea sînt de aur.

Unii cercetători apreciază că numărul total al tancurilor sovietice era de 25.508. Şi chiar mai mult. Sînt de acord cu aceasta. Dar, ca să nu mă acuzaţi de exagerări, dau cantitatea minimă de tancuri sovietice, iar la tancurile germane de pe frontul de răsărit dau cantitatea maximă, conform cu cea mai generoasă evaluare a lui Jukov.

Numărul total:

Uniunea Sovietică – 24.010;

Germania – 3.712.

Dintre care de aur… De fapt, am dezbătut deja această problemă. Să nu ne bucurăm de răul altuia.

Ne mai putem gîndi la alt sistem de comparare a puterii tancurilor?

Se poate.

Acest sistem a fost născocit de clovnii de la Kremlin şi constă în cîteva scamatorii.

Prima scamatorie. Nu se compară numărul total, ci se spune simplu: ei au atîtea, iar noi avem învechite.

A doua scamatorie. Tancurile uşoare sînt scoase din statistici, aşa cum face *Krasnaia Zvezda* (25 martie 2006), comparînd tancurile sovietice BT şi T-26 cu tancurile uşoare germane: „Da, după parametrii de bază sînt mai bune decît tancurile germane Pz-I şi Pz-II. Însă sînt doar tancuri uşoare”.

Uite aşa. Dacă-s uşoare sînt uşoare. De ce să le mai numărăm?

Staţi puţin, Pz-I avea motor pe benzină de 57 CP şi era dotat cu mitraliere, iar BT-7M avea un motor de tanc diesel rapid de 500 CP şi era dotat cu un tun de 45 mm. Dar Ministerul Apărării al Rusiei o ţine la fel: cele uşoare nu intră la socoteală. Şi, astfel, Ministerul Apărării al Rusiei şterge cu buretele dintr-o singură mişcare 21.000 de tancuri: ce să mai vorbim despre ele? Le luăm în considerare numai pe cele medii şi grele!

A treia scamatorie. Se iau în calcul tancurile medii şi grele, dar nu separat, ci împreună. Flăcăi cu răngi şi fără răngi intră în aceeaşi coloană, ca şi cum ar fi egali.

În această coloană este înscris tancul greu sovietic KV-2 (greutate – 52 tone, tun – 152 mm, greutatea proiectilului – 48,6 kg) şi tancul german Pz-IIIF (greutate – 19,5 tone, tun – 37 mm, greutatea proiectilului – 0,68 kg).

Se pune egalitate între aceste tancuri. De parcă sînt de aceeaşi clasă! De parcă nu se observă nici o deosebire între ele!

Cel mai greu tanc german din vara anului 1941 era Pz-IVF şi cîntărea 22,3 tone. Primele exemplare au ajuns la trupe în aprilie 1941. Acesta avea un tun de 75 mm cu ţeavă scurtă şi două mitraliere. Dar sovieticii au produs în iulie 1939 tancul T-35 cu trei tunuri şi şapte mitraliere. Iar la tunul de 76 mm viteza iniţială a proiectilului era de 555 m/sec., viteză la care constructorii germani ai vremii nu puteau decît să viseze.

După blindaj şi după puterea motoarelor, tancurile T-28 şi T-35 depăşeau considerabil tancurile germane, cu care abia începuseră să fie dotate forţele armate. Dar se pun la egalitate. Se echilibrează.

A patra scamatorie. La nemţi se iau în considerare toate tancurile, inclusiv cele care se aflau în rezervă şi abia se deplasau sau intenţionau să se deplaseze către teatrul de operaţiuni, iar la sovietici se calculează numai cele grele şi medii, dar nu toate, ci numai modelele mai noi. Şi iarăşi: nu toate tancurile grele şi medii cele mai noi, ci numai cele care erau la graniţă.

Şi iată rezultatul: în Germania erau 3.712 tancuri, în Uniunea Sovietică – 1.800. Acest lucru este publicat într-o carte. Autorii anonimi îşi exprimă recunoştinţa pentru colaborare generalului de armată M. Gareev, generalului-colonel I. Gorkov, generalului-maior I. Solnîşkov, lui I. Muhin, A. Lanşcikov, G. Baranovski, G. Ivaniţki şi tot aşa unei întregi şlehte de luminători de seamă ai ştiinţei. Iar luminătorii cei îndestulaţi sînt de acord cu aceste lucruri. Aprobă, clătinînd capetele lor atotştiutoare. Nu protestează. Pentru ei este importantă educarea patriotică a tinerei generaţii. Important este să împărtăşească întregii lumi adevărul despre inferioritatea popoarelor Uniunii Sovietice.

4

Generalul de armată Kvaşnin, şef al Statului-Major General, a conturat un tablou puţin diferit, dar la fel de trist: în vara anului 1941, trupele de tancuri germane aveau tancuri grele şi medii cu o dată şi jumătate mai mult decît Armata Roşie (*Krasnaia Zvezda*, 22 iunie 2001).

Pentru obţinerea unui rezultat atît de senzaţional, şeful Statului-Major General al Rusiei a folosit această metodă îndelung verificată de falsificare:

– nu a numit numărul total de tancuri din armatele sovietice şi germane;

– a radiat tancurile uşoare din statistică;

– a băgat claie peste grămadă tancuri grele şi medii, dînd iluzia că şi Hitler era pregătit de război într-o anumită măsură, că şi în armata lui existau tancuri grele.

Declarînd superioritatea Germaniei în privinţa tancurilor medii şi grele, şeful Statului-Major General al Rusiei evită amănuntele. Nu se fac precizări: cîte sînt de tipul ăsta, cîte sînt de tipul celălalt. Căci în acest caz plăsmuirea generalului ar avea de pierdut. Lumea ar elogia: ei, vezi, încet-încet Rusia se depărtează de ignoranţa şi incultura lui Jukov, ei, apar şi la noi comandanţi tobă de carte. Ştiu să-şi demonstreze ideile.

Însă tovarăşul mare comandant se află în privinţa cunoştinţelor militare la acelaşi nivel ruşinos ca şi mareşalul Jukov. Utilizează aceleaşi scamatorii de circ ambulant cu care Jukov şi-a împroşcat cu murdării propriul popor.

De ce tovarăşul mare comandant trece în galop pe deasupra, fără să se oprească la detalii?

Pentru că edificiul lui argumentativ este prea subţire şi fragil. Imediat ce-l atingi, toată construcţia se năruie.

Citind aceste consideraţii ale generalului Kvaşnin, am tras concluzia păcătoasă că şeful Statului-Major General al Rusiei repetă pur şi simplu invenţiile lui Goebbels. Dar ce spun eu! Kvaşnin îl întrece pe Goebbels. Acesta din urmă ştia că în 1941, în Germania, nu existau deloc tancuri grele, iar la sfîrşitul lui 1942 au apărut doar cîteva exemplare, care puteau fi numărate pe degete. Goebbels şi-a păstrat intactă reputaţia: minţi o dată, a doua oară nu te mai crede nimeni. De aceea Goebbels, temîndu-se să fie demascat ca neruşinat, nu a spus niciodată că în prima perioadă a războiului existau tancuri grele în Germania. Dar generalul Kvaşnin nu avea de ce să-şi păstreze reputaţia. Reputaţia lui a fost stabilită demult şi e identică.

Tovarăşe comandant, am pus această întrebare de multe ori. Folosindu-mă de ocazie, vă întreb personal. Lămuriţi lumea: cum a putut Germania să depăşească Uniunea Sovietică la tancuri medii şi grele cu o dată şi jumătate, dacă în Germania nu existau tancuri grele?

Cum nu puteau să nu recunoască cifrele, cum nu puteau să facă invizibile tancurile sovietice, tot aşa acel „0” din coloana cu „tancuri grele germane” nu putea fi evitat. Acest 0 a pus în încurcătură decenii întregi capetele înţelepte. Mulţi s-au repezit să facă cercetări ştiinţifice în speranţa că doar-doar vor găsi ceva cu care să acopere acel 0.

Şansa i-a zîmbit unui cercetător căruia îi prevăd o carieră strălucită. Îl cheamă B.L. Peresleghin. Acesta a uluit lumea cu o descoperire: în 1941, Hitler avea tancuri grele! Ce fel? Tancuri B-1bis franceze luate trofeu!

Ura! Cine caută întotdeauna găseşte!

Senzaţia a traversat numaidecît oceanul şi a fost întîmpinată triumfal în rîndurile dese ale istoricilor serioşi. Mai mult: s-a reuşit să se demonstreze în sfîrşit că Hitler s-a pregătit totuşi de război, măcar un pic.

Şi iată că Ministerul Apărării al Rusiei comandă unui istoric serios din Chicago o serie de articole despre tancurile sovietice. Şi mult slăvitul cercetător trimite imediat la Ministerul Apărării al Rusiei tratate voluminoase despre totala nepregătire de război a Ivanilor proşti, despre superioritatea deplină a rasei teutonice.

Iar organul central al Ministerului Apărării al Rusiei publică toate acestea.

Printre numeroasele descoperiri senzaţionale ale rasistului din Chicago este şi următoarea: „Rezultă că «mitologii» se rătăcesc în afirmaţii, iar oponenţii lor au dreptate cînd afirmă că în momentul atacării Uniunii Sovietice hitleriştii aveau în dotare tancuri grele. Şi, într-adevăr, în privinţa numărului total de tancuri medii şi grele, trupele de frontieră ale Uniunii Sovietice rămîneau în urma celor germane”.

Şi imediat savantul de peste ocean dedică un imn tancurilor franceze, care au fost capturate de armata germană în 1940: „Dotate cu tunuri de 75 mm şi 47 mm, cu blindaj de 60 mm pe tot corpul, s-au utilizat sub numele de

PzKpfv B1(f). Nemţii au capturat o formaţie de 400 de astfel de tancuri. Au fost folosite pe frontul de răsărit, în special ca tancuri aruncătoare de flăcări" (*Krasnaia Zvezda*, 25 martie 2006).

Imediat ce această descoperire epocală a fost publicată de *Krasnaia Zvezda*, ştafeta a fost preluată de istoricii serioşi de peste ocean. Acest sistem funcţionează pe principiul celor două oglinzi. Acestea se oglindesc reciproc, creînd iluzia de infinit. Ministerul Apărării al Rusiei nu se bazează cu folos pe un oarecare Peresleghin, ci pe isteţul de peste ocean: vedeţi, savanţii serioşi din întreaga lume aşa consideră. Iar cercetătorilor americani le convine să se bazeze nu pe isteţul din Chicago, crescut în ograda proprie, ci pe Ministerul Apărării al Rusiei: ruşii înşişi se recunosc inferiori, ei înşişi conştientizează superioritatea deplină a rasei superioare asupra lor şi declară deschis acest lucru în întreaga lume. Acest material este primit de la Moscova! Din sursa primară! De la Ministerul Apărării al Rusiei.

După fiecare traversare a oceanului, senzaţia prinde puteri. A început cu un articolaş al unui individ, s-a ridicat la nivelul opiniei oficiale a Ministerului Apărării al Rusiei, iar acum se transformă într-un adevăr general acceptat, confirmat ştiinţific.

Domnule ministru, atît timp cît tancurile grele germane au fost elogiate de peresleghini coruptibili de tot şi de isteţi de mîna a doua din Chicago, am tăcut. Un clasic ne-a avertizat: nu intra în dispută cu prostul. Dar dacă aceste neghiobii intră atît de repede în organul central al Ministerului Apărării, dînd apă la moară defăimătorilor şi ticăloşilor de peste ocean, daţi-mi voie să vă semnalez cîteva inexactităţi.

Din textul publicat în organul de presă aflat în subordinea dumneavoastră reiese că nemţii au capturat o formaţiune de 400 de tancuri grele franceze şi toate acestea au fost folosite pe frontul de răsărit.

Citim încă o dată citatele. Nu există menţiuni că pe frontul de răsărit s-a folosit o parte a acestor tancuri. Din text rezultă clar că au fost utilizate toate 400. Chiar de la

începutul războiului.

Într-adevăr, în Franţa s-au produs 36 de tancuri B-1 şi 362 B-1bis. Însă nu toate au fost capturate de trupele germane şi nu toate au fost refăcute şi reparate. Nemţii au capturat 161 de tancuri de acest tip, de care s-au servit după aceea. Unele dintre ele au luptat şi pe teritoriul sovietic. Dar nu au fost 400, ci 12. Şi au apărut în ţara sovietelor nu în 1941, ci în aprilie 1942.

Îndrăznesc să vă raportez, tovarăşe ministru, că aceste tancuri au completat compania de tancuri izolată 223. Puteţi să cereţi un dosar întreg de materiale despre această companie de la arhiva militară germană din Freiburg. Sînt convins că şi printre arhivele militare germane capturate, care se păstrează la Podolsk, se pot găsi multe lucruri interesante. În caz că nu aveţi timp să studiaţi arhivele, vă recomand *Encyclopedia of German Tanks of World War Two*, AAP, Londra, 1978, p.214.

Nu notez în statistică cele 12 tancuri de acest tip, pentru că discuţia noastră este despre cauzele dezastrului din 1941. Dacă cineva doreşte să compare puterea militară sovietică cu ceea ce a apărut în forţele armate ale lui Hitler la aproape un an după începerea războiului sovieto-german, trebuie în acest caz să compare cele 12 tancuri B-1 capturate cu ceea ce avea Stalin la 21 iunie 1941, plus tancurile grele sovietice care s-au construit pînă în aprilie 1942.

6

Acum să ne îndreptăm privirea vulturească spre tancul greu francez. Tancului B-1 nemţii i-au păstrat numele, iar pe tancul B-1bis l-au numit B-2. Dacă citim descoperirile binevoitorului de peste ocean, ne imaginăm un tanc extrem de puternic. Tancul sovietic KV avea un tun de 76 mm, dar bestia franceză avea un tun cam de acelaşi calibru – 75 mm, încă unul de 47 mm, avînd în plus şi un aruncător de flăcări. Blindajul era de 60 mm nu numai în partea frontală,

ci peste tot.

Aici am fi vrut să informăm despre puterea motorului. Dar descoperitorul de peste ocean tace în această privinţă. Am mai fi vrut să admirăm tancul într-o fotografie, dar *Krasnaia Zvezda* nu o reproduce. Căci e mai bine să vezi o dată această minune a tehnicii franceze, decît să auzi o mie de vocalize de peste ocean.

De aceea am făcut rost de o imagine a tancului în chestiune. Ce vedem?

Vedem mai întîi un corp motor de dinainte de potop, moştenit evident de la tancurile din primul război mondial. Nici nu e de mirare. După acest război, Franţa s-a culcat pe lauri. Mareşalii ei au fost proclamaţi eroi ai naţiunii. Strălucitoarea lor autoritate trecea dincolo de nori.

Tocmai aici a fost nenorocirea.

Întotdeauna generalii victorioşi nu se pregătesc pentru viitorul război, ci pentru cel trecut. Dar fără să se grăbească. Din 1918 în Franţa s-a vorbit de necesitatea realizării unui viitor tanc. Această cerinţă, trecînd prin toate instanţele interesate, a primit consimţămîntul definitiv abia în 1927. Dar aceasta nu înseamnă nicidecum că cerinţa oglindea opţiunile progresiste ale anului 1927. Ea oglindea opţiunile anului 1917.

Ce i-a împiedicat pe strategii francezi să zdrobească armata germană? I-au împiedicat mitralierele. Ce trebuia în viitor? Trebuia o maşină care să meargă direct asupra mitralierei şi să tragă drept în faţă, deschizînd asfel calea infanteriei.

Exact aşa au decis. La înfăţişare, acest tanc aminteşte cel mai mult de primele tancuri britanice: şenilele cuprind corpul maşinii. Diferenţa constă în faptul că francezii au ajustat la ciudăţenia lor o mică turelă, despre care vom vorbi mai încolo.

Ce mai vedem?

Vedem zale de şenilă ca nişte „pernuţe” ştanţate. Aderenţa la teren este minimă. La urcuşuri şi coborîşuri tancul aluneca, pe teren moale patina.

Să luăm aminte şi la nituri. N-am să fiu spiritual cu

această ocazie. Cine înţelege apreciază cum trebuie.

Altceva?

Mai există o dispunere foarte ciudată a armamentului: un tun de 75 mm cu o ţeavă foarte scurtă, dar nu la turelă, ci pe partea frontală a corpului. Iar deasupra acestuia – o mică turelă cu un tun de 47 mm şi o mitralieră. Lungimea ţevii tunului de 47 mm avea 34 de calibre. N-avem de ce să ne entuziasmăm.

Neajunsul tuturor tancurilor franceze, inclusiv acesta, era turela strîmtă pentru o persoană. Aceasta e şi comandant, şi ochitor, şi încărcător. Meşter la toate. În cel mai învechit T-26 sovietic, dotat cu un tun de 45 mm, urmăresc cîmpul de luptă două persoane: ochitorul – permanent şi comandantul – abătîndu-şi atenţia, ca să facă încărcarea. Însă la toate tancurile franceze este un singur om în turelă: trage şi urmăreşte unde a zburat proiectilul, apoi se întoarce de la ochire, încarcă tunul şi iar se uită la linia de ochire, îşi închipuie ce s-a schimbat cît a stat întors. În tancul sovietic ochitorul nu se abate de la linia de ochire ca să încarce. În timp ce proiectilul zboară spre ţintă, ochitorul este gata să execute următoarea tragere.

În tancul francez, în turelă stătea comandantul tancului. Acesta nu numai că trăgea cu tunul său de 47 mm şi cu mitraliera, dar, în calitate de comandant, trebuia să dea indicaţii pentru tunul principal, care era instalat în corpul tancului. Dacă mai era şi comandantul subunităţii, trebuia să conducă şi subunitatea încredinţată.

Dar asta nu e totul. Mitraliera din turelă nu era jumelată cu tunul. În cel mai învechit T-26 tunul şi mitraliera sînt jumelate: apăsa pe un buton, trăgea cu tunul, apăsa pe celălalt, trăgea cu mitraliera. Dar dincoace, mitraliera este orientată 10 grade la stînga şi 10 grade la dreapta faţă de ţeava tunului de 47 mm. De ce se întîmplă aşa, dacă turela se învîrte oricum la 360 de grade?

La tancurile sovietice T-28 şi T-35 mitraliera era instalată independent de tun. Însă în aceste turele erau trei oameni. Mitraliera era deservită de un militar specializat pentru aceasta. Asfel că tunul şi mitraliera puteau executa

foc concomitent la o singură ţintă sau la ţinte diferite.

Însă în turela franceză, cu un singur om trebuia să răsuceşti turela, iar apoi să întorci şi mitraliera în diferite părţi. De ce să mai complici un tanc şi aşa extrem de complicat?

Această capodoperă a tehnicii militare mai avea o caracteristică ciudată: tunul principal de calibru 75 mm putea să tragă numai în faţă. Acest tun are o ţeavă foarte scurtă. Mă grăbesc să informez: 17 calibre. E chiar mai rău decît la tancurile germane. Acolo tunul are tot 75 mm, dar cu lungimea 24 de calibre. Dacă cel german era numit ciot şi chiştoc, atunci cum preferaţi să-l alintăm pe acesta?

Dar nu se termină aici lista de minunăţii. Iată unde-i originalitatea: ochitorul tunului principal avea un mecanism de ridicare, dar nu avea unul de întoarcere.

Şi atunci? Pentru aceasta era prevăzut un mecanism complicat de orientare cu tot corpul tancului. Ochitorul făcea reglajul pe verticală cu ajutorul mecanismului de ridicare, iar mecanicul conductor făcea reglajul pe orizontală răsucind întreg tancul către ţintă.

După al doilea război mondial, suedezii au pus în aplicare o idee asemănătoare pe tancul lor. În acest caz, ochirea se făcea şi pe verticală, şi pe orizontală cu tot corpul tancului. Dar acest lucru s-a făcut pe baza tehnologiei anilor ’60. Sistemul nu a mai evoluat ulterior şi nu s-a mai răspîndit.

Francezii şi-au construit însă tancurile pe baza tehnologiei anilor ’20. Drept urmare, n-au realizat nimic, ca să vorbim delicat.

Dacă tancul francez B-1 ar fi apărut în primul război mondial, ar fi fost de nepreţuit. Şi nu ar fi avut probleme cu adaptarea la condiţiile de luptă: mecanicul conductor ţine cursul drept spre mitraliera inamicului care trage, iar ochitorului nu-i rămîne decît să facă reglajul pe verticală. Tragem aproape drept în faţă, aproape la picioare.

Însă în al doilea război mondial au apărut o mulţime de alte ţinte mai importante şi mai periculoase. Principala ţintă – tancul inamic. Inamicul trebuie să-şi răsucească numai

turela, dar francezul neîndemînatic trebuie să întoarcă tot corpul tancului. În plus, ţeava scurtă plus procedeul extrem de complicat de ochire făceau imposibilă o tragere optimă asupra unor ţinte aflate la distanţe relativ mari.

7

Nemţii au scos de pe tancurile capturate B-1 şi B-2 tunul de 75 mm din cauza inutilităţii lui.

Aceste tancuri au primit următoarele aplicaţii:

– în calitate de puncte de foc fixe pe litoralul Oceanului Atlantic, printre altele şi pe insulele britanice cucerite Hernsey şi Jersey, care se află chiar la ţărmul Franţei;

– pentru completarea subunităţilor de tancuri din spatele frontului, care nu erau planificate în perspectivă apropiată să participe la acţiuni de luptă. În 1943, aceste tancuri au intrat în dotarea diviziei 21 tancuri, care a pierit în Africa, dar s-a format din nou în Normandia;

– pentru instrucţia mecanicilor conductori;

– în calitate de platformă mobilă pentru obuzierele de 105 mm, instalate deschis pe capacul corpului tancului; au fost refăcute astfel 16 maşini, toate fiind utilizate în Franţa;

– în calitate de tanc aruncător de flăcări, acest aruncător fiind instalat în locul tunului de 75 mm.

„Din cauza posibilităţilor limitate ale turelei cu un singur om, de asemenea din cauza calităţilor de funcţionare scăzute, aceste tancuri nu au intrat imediat în dotarea trupelor germane. Începînd cu 1942, după instalarea pe ele a radioaparaturii germane, tancurile au început să fie direcţionate în subunităţile de tancuri din spatele frontului, în principal în Occident. Unele au fost folosite pentru instruirea mecanicilor conductori. De pe aceste maşini s-a scos turela… Singurele cazuri de folosire a acestor tancuri în afara Franţei au fost: expedierea companiei 223 tancuri în Rusia şi trimiterea a 7 tancuri de acest tip la divizia SS «Prinz Eugen», care lupta în Balcani” (*Encyclopedia of German Tanks of World War Two*, AAP, Londra, 1978,

p.213).

A venit timpul să pomenim şi despre motor. Tancul B-1bis avea un motor pe benzină de 300 CP. La ultimele tancuri de acest tip motorul era de 307 CP. Pe BT-7 era de 500 CP, iar noi strigăm în întreaga lume: vai, tancul cel uşor, cel învechit! Pe BT-7M era tot un motor de 500 CP, dar nu pe benzină, ci diesel.

Iar dincoace… un motor pe benzină de 307 CP. În cel mai bun caz. Şi nimeni nu strigă, nici măcar nu şopteşte, că-i tanc uşor şi învechit. Chiar dimpotrivă: ia te uită putere! Iată dovada pregătirii germane de război! Ia uite tancul greu!

În statistica noastră nu includem miile de tancuri cu motoare de 500 CP, care cică nu merită atenţie, iar lui Hitler îi trecem un tanc cu inima mai slabă, care nici măcar nu a fost pe front în 1941.

Noi însă nici măcar nu ne-am învrednicit să-l întrebăm pe domnul ministru cît cîntărea acest tanc greu? Domnule ministru, sînteţi gata să răspundeţi?

B-1 avea 25 de tone şi un blindaj de 40 mm. La B-1bis blindajul a crescut pînă la 60 mm, iar greutatea s-a mărit pînă la 32 de tone. După o serie de surse cu suficientă autoritate – 31,5 tone.

Cine, unde şi cînd a considerat greu un tanc de 32 de tone?

Cu această ocazie trebuie amintit că greutatea mare nu înseamnă nicidecum putere mare. Dacă un bărbat cîntăreşte 150 kg, nu rezultă nicidecum că are şi o putere nemăsurată. Tancurile franceze aveau o construcţie arhaică, greutatea a fost folosită neraţional, de aceea a ajuns atît de mare.

Să vedem cu ce comparăm această mare greutate. Pe atunci, în Uniunea Sovietică se aflau în dotarea armatei tancurile T-28. Primele aveau 25 de tone, ultimele – 32 de tone. Şi nimeni nu le înscrie în rubrica celor grele. În general, pînă la dezagregarea Uniunii Sovietice, acestea nu au fost trecute în nici o statistică. Dar, cum-necum, ele sînt mai puternice decît tancurile „grele” franceze. Pe ultimele

modele se afla un tun cu viteza iniţială de 555 m/sec. Acesta putea să tragă în toate părţile, la 360 de grade. La puterea de foc, acest tanc îşi depăşea confratele francez. Avea un blindaj de pînă la 80 mm. Şi un motor de 500 CP.

Dar T-28 constituie o etapă depăşită. Din 1939 i-a luat locul tancul T-34. Greutatea de luptă la primele era de 26,5 tone. La ultimele – 32 tone. Dinozaurul francez nu se putea compara cu T-34 după nici un fel de caracteristici. Prima variantă, cea mai uşoară, a lui T-34 avea puterea de luptă de două ori mai mare decît „tancul greu" francez antediluvian.

De ce nu declară nimeni tancul T-34 greu?

*

Într-o carte în care interpretările sînt ticluite de un oarecare Peresleghin, la pagina 524 se află secţiunea „Tancuri medii". Şi aici apare tancul Panther, cu o greutate de luptă de 45 tone. Pentru cei mai grei de cap se adaugă: tancul mediu Panther. Iar pe pagina precedentă este trecut tancul francez de trofeu B-1bis şi se spune: iată tancul greu german al anului 1941! Greutatea de luptă: 32 tone!

Aceasta este adevărata faţă a ştiinţei istoriei ruse „serioase". În sfîrşit s-a izbutit să se demonstreze că 32 de tone înseamnă tanc greu, iar 45 de tone înseamnă tanc mediu, că 32 e mai mare decît 45.

În aceeaşi carte apar informaţii despre tancul sovietic mediu T-34, cu o greutate de luptă de 32 tone. După Peresleghin, 32 este cu mult mai mult (sau mai puţin?) decît 32.

Tot aici este tancul sovietic KV-1C de 42,5 tone. Peresleghin declară că acesta este tanc greu. Acest tanc greu e mai uşor decît tancul Panther mediu.

La pagina 527 este trecut Pz-III seria D-E, cu o greutate de luptă de 19,5 tone. El este declarat mediu.

Domnule cercetător ştiinţific, pot oare tancurile de 20 de tone şi de 45 de tone să fie trecute în aceeaşi categorie

de greutate? Iar dacă tancurile de la 19,5 pînă la 45 de tone inclusiv sînt medii, atunci de ce tancul de 32 de tone iese din această categorie?

Peresleghin nu e singurul. El exprimă punctul de vedere oficial al Academiei de Ştiinţe a Rusiei. Exact astfel de informaţii circulă în toate publicaţiile academice.

Unde-i logica? Cui îi trebuie asemenea scamatorii?

Scamatoriile sînt necesare pentru propagandă, iar ştiinţa istorică rusă este servitoarea ei credincioasă.

S-a ordonat să se demonstreze că Hitler era pregătit de război, că în 1941 avea tancuri grele. Imediat sar istoricii noştri oficiali şi scot asul din mînecă: tancul de 32 de tone este declarat greu.

S-a ordonat să se umfle pe hîrtie numărul de tancuri medii din armata hitleristă. Poftim, iluzionişti de la istorie pocnesc din degete şi tancul de 19,5 tone trece în rîndul celor medii (iar tancul sovietic T-28, care avea caracteristici de luptă incomparabil mai bune, care cîntărea 32 de tone, este şters din statistică).

S-a primit ordin să se demonstreze că, în a doua jumătate a războiului, hitleriştii au reuşit să realizeze un tanc mediu care să depăşească la puterea de luptă pe T-34. Cît ai zice peşte, istoricii cu moravuri uşoare demonstrează cu uşurinţă şi aceasta. În acest scop, declară că tancul Panther de 45 de tone este mediu.

Marxiştii îşi numesc argumentaţia ştiinţifică cu un termen filosofic – dialectică. În traducere pe înţelesul lumii – vorbire cu dublu înţeles.

Capitolul 19

Despre o concepţie vicioasă

La toate aceste probleme „ştiinţa” nu ne răspunde, şi nu ne poate răspunde fără să ne îndrepte spre sinuciderea de castă. Căci ca să răspundă, înseamnă să recunoască faptul că ea, „ştiinţa”, ne-a minţit conştient, intenţionat şi sistematic.

Ivan Solonevici, *Monarhia populară*, Luci Sofii, Minsk, 1998, p.131

1

„Densitatea cîmpurilor de mine atingea patru mii de mine pe milă pătrată.” Astfel descrie organul central al Ministerului Apărării al Rusiei pregătirea trupelor sovietice pentru operaţiunile defensive din vara anului 1943 la Arcul de la Kursk (*Krasnaia Zvezda*, 22 aprilie 2006).

Îl provocăm pe ministrul Apărării al Rusiei cu o întrebare: pentru ce dracu’ trebuie să pui mine pe o milă pătrată? Imaginaţi-vă că am primit ordinul să îngrădim accesul pe un anumit teritoriu cu o suprafaţă de un kilometru pătrat. Pentru aceasta ni s-au repartizat 100 de tone de sîrmă ghimpată. O latură a acestei suprafeţe are un kilometru, a doua, a treia şi a patra tot cîte un kilometru.

Întreg perimetrul – 4 kilometri.

Împărţim cele 100 de tone şi obţinem 25 de tone de sîrmă pe un kilometru al perimetrului. Oare un ministru aproape dat în mintea copiilor va ţese cu sîrmă, ca un păianjen, toată suprafaţa interioară de pe acest kilometru pătrat?

Acum să ne imaginăm că am primit ordin să ţinem o porţiune de front cu distanţa de, să zicem, 10 kilometri. Pentru aceasta sînt repartizate mijloacele corespunzătoare. Întrebare: vom împleti oare undeva un kilometru pătrat de suprafaţă cu sîrmă ghimpată?

Fireşte că nu! Cu sîrma ghimpată vom ridica baraje ca să oprim inamicul.

Minele sînt şi ele un mijloc pentru realizarea unor bariere. Aşa se şi numesc: *bariere de mine explozive*. Diferenţa faţă de sîrma ghimpată este că minele nu se văd

ca rîndurile de sîrmă pe pari. În afară de aceasta, minele nu numai că-l opresc pe inamic, dar îi şi rup mîinile, picioarele, strică şenilele, sparg fundul tancurilor, aruncă în aer automobile, căruţe şi motociclete.

Şi am primit sarcina să ţinem frontul pe 10 kilometri. Printre altele, avem repartizate 4.000 de mine antitanc şi, să zicem, 12.000 de mine antiinfanterie. Haideţi să luăm undeva un kilometru pătrat şi să-l bucşim cu mine. Şi încă unul.

Iar pe urmă să ne gîndim: de ce să pierdem degeaba asemenea bunuri, dacă noi trebuie să ţinem frontul? Care inamic prost se va băga în acest kilometru pătrat? Imediat ce vor simţi cîmpul de mine, geniştii inamicului se vor apuca să-i găsească limitele. Pe aceste limite vor fi puse indicatoare, comandanţii vor face semne pe hărţi şi vor ocoli cîmpurile cu pricina.

Aşadar, cîmpurile de mine sînt nişte fîşii. Acestea pot să fie largi sau înguste, continue sau cu spaţii libere, drepte sau frînte, dese sau mai rărite, în faţa zonei sau în adîncime, dar în orice caz destinaţia lor este să fie obstacol, barieră, stavilă.

Haideţi să ne mai închipuim ceva: divizia noastră ţine un front de 20 kilometri, ba şi de 30. Pe flancul drept am minat un kilometru pătrat. Şi pe stîngul. Şi încă unul pe centru. Se poate să minăm şi un kilometru pătrat în spate. Şi care-i rostul? Aceşti kilometri pătraţi îl vor opri pe inamic? Sau noi vrem să ne ascundem după aceste pătrate?

Iar o milă pătrată cu atît mai mult…

Staţi puţin, dar de ce este vorba deodată de mile? La Arcul de la Kursk nemţii socoteau în kilometri. Comandanţii roşii tot aşa. Dacă vreunul dintre ei era venit pe un cal aprig direct din războiul civil, atunci socotea în verste. De unde pînă unde milele?

Citind despre mile în revista militară preferată, am crezut prima dată că s-a aciuat acolo vreun marinar: cu ochi albaştri ca marea, cu pieptul ca o scoică, tatuat cu tot felul de ancore şi sirene. Acesta, desigur, măsoară Arcul de

la Kursk în mile marine. Şi la ei la flotă milele pătrate nu se minează altminteri. Deşi, de ce? Chiar şi la flotă minele sînt o armă pentru bariere: să nu lase inamicul acolo sau să nu-i dea drumul de acolo. Şi pe mare trebuie să îngrădeşti o anumită linie de la punctul A pînă la punctul B. Se poate pe un singur rînd. Se poate şi pe 20 de rînduri. Dar, oricum, vom realiza ceva asemănător cu nişte fîşii înguste sau largi. Ori fragmente de fîşii. Sau nu înţeleg eu ceva?

Să ne convingem. Poate că acum s-a schimbat ceva. De aceea trebuie să căutăm un îndrumar mai aproape de război. De concepţiile acelor vremuri.

Cel mai bun lucru pe care l-am putut găsi – *Dicţionar maritim*, vol.2, Voenizdat, Moscova, 1959: „DENSITATEA BARAJULUI DE MINE (A CÎMPULUI DE MINE) – numărul mediu de mine cuvenit la o milă de baraj de mine pe linia frontului”.

Iată acum: pe linia frontului. Şi nu mai e vorba de mile pătrate.

Atunci de ce principala gazetă militară a Rusiei emite prostii despre mile pătrate la Arcul de la Kursk? M-a interesat teribil această problemă. Iar rezolvarea este simplă ca bună ziua. În principala revistă militară a Rusiei apar articole lăbărţate venite din America ale unor autori cu totul analfabeţi. Principala revistă militară publică aceste prostii, oferind uneori pagini ample unor nătărăi de peste ocean. Lipsit de voinţă şi temător, ministrul Apărării al Rusiei este incapabil să pună capăt acestei neruşinări. De aceea americanii publică în revista militară centrală a Rusiei orice mizerie le place.

În cazul dat (foarte rar) ei ne laudă: Ivanii cei proşti s-au străduit uneori să lupte, uite, la Arcul de la Kursk s-au învrednicit să planteze patru mii de mine la mila pătrată.

Pentru mine, lauda idiotului e mai rea decît ofensa. Haideţi, domnule ministru, să aprofundăm complimentul venit de peste ocean. Mila are 1.609 metri. Mila pătrată – 2.588.881 metri pătraţi. Să punem pe mila pătrată 4.000 de mine. Obţinem o mină la 647 metri pătraţi.

Asta-i prea de tot. Mare prostie!

Uite aşa ne zugrăvesc deştepţii cu fruntea lată de peste ocean. Iar Ministerul Apărării publică slugarnic toate acestea în organul său central.

Istoria americană se scrie în felul următor: proştii şi neevoluaţii Ivani erau absolut incapabili să lupte. Nemţii i-au dat gata ca pe nişte debili. Iar americanii, cei mai inteligenţi şi mai neînfricaţi, i-au zdrobit cu uşurinţă pe nemţi.

Interesul americanilor faţă de o asemenea interpretare a istoriei este de înţeles. După ordinul dat din America, Ministerul Apărării al Rusiei impune această versiune armatei sale, poporului său şi întregii lumi.

Întrebare: dar care este interesul dumneavoastră, domnule ministru?

2

Născocirile căpoşilor din America se răspîndesc în întreaga lume în contul bugetului militar al Rusiei. Arareori născocirile în cauză sînt laudative. Aşa cum sînt aceste descoperiri despre milele pătrate de la Arcul de la Kursk. În rest, totul e o batjocură veselă pe seama rasei inferioare, care nu este capabilă de absolut nimic.

Sînt contrazis: Ministerul Apărării al Rusiei n-are nici o treabă aici. Americanii publică în principala revistă militară a Rusiei ceea ce le place. Ce poţi să le ceri ministrului Apărării al Rusiei şi subordonaţilor lui. Trebuie să te cerţi cu americanii! Lor trebuie să le dai replica.

Bine.

Să replicăm americanilor.

Domnilor americani, prin intermediul revistei militare principale a Rusiei voi luaţi în derîdere tancurile sovietice T-28 şi T-35 cu mai multe turele. Însă în 1939, Uniunea Sovietică a renunţat definitiv la încercările de realizare a unor noi tancuri cu mai multe turele, conştientizînd lipsa de perspectivă a acestei direcţii. În acel moment, America nu avea deloc trupe de tancuri. Acestea au fost înfiinţate abia

la 10 iulie 1940. Iar la 28 august 1940, Statele Unite au trecut la proiectarea tancului lor cu mai multe turele. În aprilie 1941 apare primul rezultat: modelul experimental al tancului M3. A intrat în producţie în august 1941.

Încă de la denumire iese la iveală o prostie cu moţ. Pe lîngă tancul mediu M3, în prima jumătate a anului 1940, în SUA a început să se producă tancul uşor M3. Şi transportorul blindat M3 biaxial cu roţi. Şi transportorul blindat M3 cu semişenile. Şi tunul autopropulsat M3 de 75 mm. Şi tunul pentru tancuri M3. Şi tunul antitanc M3 de 37 mm. Şi încă alte *zeci* de modele de tehnică militară şi echipamente cu acelaşi index.

Şi tot aşa la toate.

A fost la vremea sa tancul uşor M2 şi tancul mediu M2, şi transportorul blindat M2, şi mitraliera de mare calibru M2, şi tunul de tancuri M2 de 75 mm, şi tunul M2 de 155 mm. Puşca M1 şi tancul M1, şi aruncătorul de mine M1 de 81 mm, şi tunul de tancuri M1 de 76 mm. Iar pe vremea mea exista în SUA mitraliera M60 pe tancul M60. Acum, în locul acestui tanc este din nou M1. Acesta nu este acela care era atunci, ci care este acum…

Cînd vine vorba despre armamentul sovietic, este suficient să numim indexul: BTR-60P, AKM, IMR. Dar dacă este vorba despre tehnica de luptă americană, trebuie să interpretăm despre ce anume este vorba. În discuţii poţi să te orientezi repede, dar în documente… M2 pe M2. Cine pe cine?

Dar să nu căutăm nod în papură pentru denumiri. Iată esenţa.

Discuţia noastră este despre tancul american M3 – nu cel care este uşor, ci acela mediu, care a intrat în producţia de serie în august 1941. Greutatea – 27 tone. Echipajul – 6 persoane. Construcţie antediluviană, absolut neinspirată. Unii consideră că este cel mai neînzestrat tanc din al doilea război mondial. Categoric nu sînt de acord. Acesta este cel mai neînzestrat tanc al tuturor timpurilor şi popoarelor. Dispunerea armamentului – pe trei nivele. În corpul tancului se afla un tun Puteaux şi Dupont de 75 mm, model 1897,

cu unghiul de ochire orizontal de 32 de grade. Deasupra se afla o turelă cu tun de 37 mm şi cu mitralieră, iar deasupra acesteia încă o turelă cu mitralieră. Mitralierele erau model 1919. Înălţimea totală a tancului – 312 cm. Trei metri. Şi ceva. Tragi în el, nu ai cum rata. Iar girafa asta nici nu are unde să se pitească. Blindajul e precar. Prinderea tablelor de blindare s-a făcut cu nituri. Presiunea specifică la sol – 0,93 kg/cm^2. La tancurile grele sovietice acest indicator este mult mai scăzut – 0,78 la T-35 şi 0,77 la KV.

Din cauza presiunii specifice pe sol prea înalte, tancul M3 se înfundă permanent la întoarceri: în nisip, în noroi sau pe arătură. Iar fără întoarcerea întregului corp este imposibil să orientezi tunul. Motorul e de aviaţie, Wright Continental R-975, în stea. Extrem de sensibil la calitatea combustibilului şi a uleiului. La ultimele modele, pentru a se reduce într-un fel pericolul mare de a lua foc, i s-a montat un ansamblu format din cinci motoare de automobil cu puterea totală de 370 CP. Şenilele erau din metal şi cauciuc. Cădeau permanent. Era deosebit de periculos să intre în contact cu focul. În luptă, cauciucul lua foc, şenila se rupea. Această ciudăţenie a industriei construcţiei de tancuri s-a produs pînă în decembrie 1942.

Calul de dar nu se caută la dinţi. Armata Roşie a primit aceste tancuri în această calitate a calului. Soldaţii sovietici au denumit aceste capodopere ale tehnicii cu prescurtarea SS – Umblătoare Autopropulsată. Sau BMŞ – Mormîntul Frăţesc al celor Şase. Tancul M3 nu depăşea la nici o caracteristică, în afară de uimitoarea înălţime şi presiunea specifică la sol enormă, tancurile sovietice T-28 şi T-35, ieşite din producţie cu doi ani mai înainte.

În locul tancului M3 a venit tancul Sherman, cu o idee mai puţin diform. Pe tanchiştii din Armata Roşie vinovaţi de infracţiuni penale încercau să nu-i trimită la „bulău”. Noi avem grijă de cadre. Cadrele hotărăsc totul. Cadrele, care violau compatrioate, erau trimise să lupte pe Sherman.

Tancul Sherman, ca şi M3, avea motor de aviaţie în stea R-975. S-au produs cu acest motor pînă în noiembrie 1943. După aceea, din cauza lipsei acestor motoare de aviaţie, pe

Sherman s-au pus cele mai diverse motoare: de la motoare în V (M4A3) şi pînă la ansamblul de cinci motoare de automobil (M4A4).

Domnilor americani, dumneavoastră declaraţi tancurile T-35 şi T-28 învechite? Dumneavoastră zîmbiţi pe sub mustaţă?

3

Cu tancul greu comedia a fost şi mai distractivă. Constructorii americani nu au putut să realizeze un tanc greu nici înainte de război, nici în cursul acestuia. La începutul anului 1945 a apărut tancul mediu Pershing. Era un tanc bun. Fireşte, în reprezentarea americană. E drept, motorul era pe benzină. Avea un tun de 90 mm cu ţeavă lungă. Pentru un tanc mediu de la sfîrşitul celui de-al doilea război mondial era chiar foarte bun...

Cu toate acestea...

„Turela avea particularitatea că atrăgea proiectilele, în loc să le respingă" (*Tanks*, Amber Books Ltd., Londra, 2004, p.68).

Problemele nu se încheiau aici.

La proiectarea turelei s-au făcut greşeli care au dus la încălcarea balanţei de greutate. Turela avea o asemenea formă şi era situată în aşa fel pe corpul tancului, încît, prin greutatea lui, tunul cu ţeavă lungă urnea turela din corp. Ca să se echilibreze tunul, a trebuit să se sudeze în partea din spate a turelei o contragreutate de fontă de o tonă şi jumătate.

Şi atunci greutatea tancului trecea de 40 de tone. Iar atunci Pershing trecea în rîndul celor grele. Ura! De unde se vede că pînă şi americanii sînt capabili să realizeze tancuri grele!

Dar nu vă bucuraţi înainte de vreme. Să socotim: unui moşulică destul de şubred i-au pus în spinare un sac cu nisip, l-au cîntărit împreună cu acest sac şi au decretat că e la categoria grea. Să ne gîndim: această greutate inutilă îi

adăuga putere? A devenit el mai puternic din cauza surplusului de greutate? Îi va fi mai uşor cu această greutate inutilă să alerge, să sară şi să se bată?

Constructorul unui tanc se străduieşte din toate puterile să economisească fiecare gram, pentru ca aceste grame să meargă la întărirea apărării blindate, a puterii tunului şi motorului. Constructorii tancurilor economisesc pe mărunţişuri în asemenea măsură, încît blocul cilindrilor motoarelor la tancurile sovietice se făcea din aluminiu. Dar iată un caz în care pe tanc se atîrnă o greutate inutilă.

Ajungînd printr-o neînţelegere în rîndul tancurilor grele, Pershing s-a simţit în această companie extrem de stingherit. Tunul de 90 mm era pe atunci bun pentru un tanc mediu. Dar nu pentru unul greu. Pe tancurile Tiger germane calibrul era puţin mai mic, însă ţevile erau ceva mai lungi. Pentru că Pershing nu-l ajungea pe Tiger nici la blindaj, nici la puterea de foc. Pînă la IS-2 cu atît mai mult.

În timpul războiului, neavînd ceva mai bun, Pershing a fost declarat greu, dar imediat după război a fost recalificat în rîndul celor medii. Nu s-a reuşit să se realizeze în America un adevărat tanc greu comparabil cu cele sovietice şi germane.

4

A fost realizat înainte de război şi în cursul său ceva cu care s-ar fi putut mîndri constructorii americani de tancuri?

A fost! Tancul uşor M3 şi o continuare a acestuia – M5.

Acestui tanc i s-au făcut multe modificări şi s-a produs din 1941 pînă spre sfîrşitul lui 1944, practic, pe toată perioada războiului. Diferitele variante ale acestui tanc cîntăreau de la 13 pînă la 15 tone. S-au produs 13.859 de M3 şi 8.885 de M5. În afară de aceasta, pe baza lor s-a produs un număr foarte mare de maşini dintre cele mai diverse: de geniu, de reparaţii, aruncătoare de flăcări, antiaeriene, pentru comandament etc.

Ca să nu lăsăm linguriţa de fiere la desert, să vorbim

mai întîi despre neajunsuri.

Mai întîi de toate, despre motor. Exista în America un minunat avion mic PT-27 Cadet. Semăna din cale-afară cu U-2 sovietic. Sau invers. Acest avion avea un motor bun, Continental W-670 – şapte cilindri în stea. Era un motor apreciat. A fost pus şi pe alte avioane. L-au pus şi la tanc.

Dar aceasta nu este bine. Şi iată de ce. Benzina cu cifră octanică mare, ce arde foarte repede, se înţelege de la sine. În afară de aceasta, dimensiunile. Pe tancul T-26 este bine, blocul cilindrilor este situat orizontal. De aceea poţi să faci foarte mică înălţimea compartimentului energetic, dar şi a întregului tanc. La un corp de înălţime mică trebuie puţin blindaj. Aceasta înseamnă economie de greutate.

Pe tancul uşor M3 american totul era invers. Motorul era o stea cu şapte raze ce porneau în toate părţile. La avion este bine: ai toţi cilindrii la vedere. Dar în tanc motorul este ascuns în compartimentul energetic. Accesul la cilindri, care se sprijină pe fund, era obturat în totalitate. Pentru cea mai simplă verificare trebuia să demontezi tot motorul.

O dimensiune mare a motorului însemna un compartiment energetic mare, dar şi întreg corpul tancului trebuia făcut mare. La un volum mare trebuia mult blindaj. Iar aceasta înseamnă greutate mare. Dacă toată rezerva de greutate se cheltuia pe corp, înseamnă că turela putea fi foarte mică, iar tunuleţul – ca o jucărie, de 37 mm. Uniunea Sovietică renunţase la aceste tunuri cu mulţi ani înainte de începerea celui de-al doilea război mondial. America le-a tot folosit pînă aproape de sfîrşitul războiului. În anii ’30 ai secolului XX acest tun îşi găsea o anumită utilitate. Dar, odată cu începerea războiului, încet, dar ferm, tancurile germane au căpătat un blindaj tot mai puternic. Începînd cu anul 1940, tunul de 37 mm a devenit inutil în duelurile de tancuri. Mai simplu spus, aceste tancuri erau aproape dezarmate. Acest tanc putea lupta împotriva motocicletelor, automobilelor, dar atît.

Cu cît înălţimea tancului este mai mică, cu atît mai bine. Aici constructorii americani nu au dat dovadă de minte şi de cunoştinţe. M5 are 240 cm. Exact ca tancul

sovietic mediu T-34-76. În ultimele zile ale războiului a apărut tancul greu sovietic IS-3. Înălţimea – 245 cm.

Presiunea specifică la sol a tancului uşor M3 era de 0,79 kg/cm^2. A tancului M5 – 0,88. Să interpretez valoarea acestor cifre: tancurile sovietice medii şi chiar grele puteau merge cu uşurinţă acolo unde tancul uşor american eşua în noroi. Pe exemplarele sovietice ISU-122 şi ISU-152, dotate cu tunuri de 122 mm şi, respectiv, 152 mm, presiunea specifică la sol era mai mică decît la tancul uşor M5 american, dotat cu un tun de 37 mm.

La acestea să mai adăugăm blindajul antiglonţ şi niturile folosite la tancurile americane pînă la sfîrşitul anului 1942.

Mai este şi puterea specifică. La M3 – 17,6 CP la tona de greutate. La M5 chiar mai scăzută – 14,1.

5

După toate aceste afirmaţii, se mai poate oare spune un cuvînt bun despre tancurile uşoare americane?

Se poate.

Şi trebuie.

Pentru aceasta ne întoarcem în 1812. La tactica vitejilor cazaci de pe Don. Ajunge Bonaparte la Moscova. Armata invincibilă. Sute de mii. Alături, în umbră, în dreapta şi în stînga, detaşamente mari şi mici de cazaci. În umbră. Te duci după ei, fug. Te întorci, vin pe urmele tale. Nu primesc lupta. O evită. Au cai iuţi, armament uşor. Nu strălucesc platoşe pe ei. Merg în rînd. Puţin mai departe limita la care îi poate atinge împuşcătura. Merg în trap uşor. Ca lupii.

Armata bonapartistă are spirit de învingător. Numai că fiecare soldat e zgîriat încetişor în suflet ca de nişte pisicuţe: o să te apuce dizenteria, Măreaţa Armată n-o să te aştepte pe tine, iar căzăceii o să-ţi vină de hac. În acele timpuri glorioase cazacii aveau inimi de criţă, nu erau stricaţi şi corupţi cu vorbe despre umanism.

În bătălia de la Borodino, cazacii au urmat aceeaşi linie.

Cele două mari armate se măcelăreau cumplit, dar cazacii lui Uvarov şi Platov, facînd o manevră largă în jurul maselor care luptau, au ajuns acolo unde Bonaparte avea convoaiele de provizii. Şi aceasta cu ajutorul cailor. Bonaparte nu i-a lăsat la convoaie, însă s-a ferit să bage în luptă cele mai bune trupe ale sale. Dacă arunci în luptă garda de elită, cazacii vor jefui spatele frontului lăsat fără apărare...

Bonaparte a intrat în Moscova, dar cazacii mişunau în jur. Dacă un curier pleca în galop de la Moscova spre Paris cu ştiri despre victorie, era prins pe drum, dezbrăcat gol-goluţ şi atîrnat într-un mesteacăn. Păi, unde să-l ascundă? Să-l ia cu ei? E o povară. Încărcătură de prisos. Stînjeneşte manevrele. Exact ca gogoloiul de fontă de pe tancul american.

În acest timp, Bonaparte a trimis în toate părţile responsabilii de furaje. Avea mulţi cai, dar nu avea cu ce-i hrăni, dacă Piatra Albă (Moscova) fusese cuprinsă de flăcări. Dar şi soldaţii vor să mănînce. Însă responsabilii de furaje nu aveau o soartă de invidiat. Purtau ciubote tare fistichii şi pantaloni la fel. Iar cazacilor le plac al naibii bulendrele străine. Se tîrguiesc pe ele ca evreii în Templu. Dar pe responsabilii de furaje goi unde să-i ascunzi? Tot în mesteceni. Ca nişte ghirlande.

Principalul era că au vărsat mult sînge francez cazacii, pe cînd pierderile lor erau mai mici decît cele planificate. Pentru că ei nu se băgau prosteşte în încăierare.

Unde să se ducă Bonaparte fără furaje şi fără alimente? Se spune că gerul şi iarna i-au adus înfrîngerea. Nu este aşa. Gerul şi iarna i-au pus capăt. Însă Bonaparte a fugit din Moscova înainte de ninsoare, de friguri şi geruri. Foamea nu ocoleşte. Vrei să mănînci, dar Kutuzov cu armata regulată ţi-a tăiat toate căile şi te aşteaptă.

Aşa că Bonaparte a trebuit să plece. Iar cazacii s-au luat iarăşi pe urma lui. Şi s-au distrat cît au poftit. Erau cît pe ce să-l prindă viu chiar pe Bonaparte, dar au rîvnit la bunuri: s-au repezit să jefuiască şirul de care cu provizii. La ce bun să-l capturezi pe Napoleon, cînd căruţele-s pline... uite-le

colea!

6

Discutăm despre tancurile uşoare americane M3 şi M5. Am pomenit despre cazacii de pe Don doar pentru ca să înţelegem avantajul tacticii eschivării pe baza exemplului lor.

Probabil că tanchiştii americani şi britanici care au luptat pe tancurile uşoare M3 şi M5 au auzit cîte ceva despre cazaci. Despre tactica lor însă este clar că nu au avut nici o idee. Neîndoielnic, tanchiştii secolului XX au ajuns cu mintea lor la o idee simplă: dacă inamicul este mai puternic, atunci trebuie să eviţi lupta, dar să te ţii întotdeauna aproape de el. La o distanţă care să-ţi asigure securitatea. Cu toată slăbiciunea blindajului şi a dotării lor, tancurile uşoare aveau minunata capacitate de a nu se desprinde de inamic, dar, în caz de necesitate, să se îndepărteze rapid la o distanţă convenabilă, fără să primească lupta.

Această capacitate s-a manifestat prima dată în cursul luptelor din Africa de Nord. Conştientizînd pericolul care-i ameninţa, nemţii se retrăgeau vertiginos, dar sprintenele M3 se agăţau de coada lor, nelăsîndu-i să-şi tragă suflarea sau să ocupe poziţii intermediare, doborîndu-i pe cei slabi şi rămaşi în urmă…

Aşa au acţionat apoi în cursul războiului: muşcau şi fugeau…

Asta-i formidabil, dar nu tratăm aici despre tancurile americane, ci despre cauzele dezastrului Armatei Roşii din vara anului 1941.

Nu ar fi timpul să renunţăm la divagaţiile lirice şi să ne întoarcem la temă?

E timpul. Aşa m-am gîndit şi eu. Mulţumesc, m-am oprit…

Aşadar, pe seama bugetului militar al Rusiei şi prin intermediul revistei militare centrale a Armatei Ruse, autori

americani povestesc lumii despre aceste cauze. Principala cauză: în Uniunea Sovietică tancurile nu erau bune de nimic.

Deştepţii americani au propus ca tancurile uşoare sovietice să fie scoase din statistici: ce să vorbim de ele, de cele uşoare? În afară de faptul că sînt slabe, pe prostănacii de ruşi nu i-a dus capul decît să pună motoare de aviaţie pe ele! E o prostie! „Motorul de aviaţie nu era potrivit deloc pentru tanc!" (*Krasnaia Zvezda*, 25 martie 2006). Această descoperire e însoţită de semnul exclamării. Apropo, revista *Rodina* scrie acelaşi lucru. Se creează impresia că defăimarea se fabrică centralizat, iar apoi se răspîndeşte pe diverse canale: ia te uită, prostănacii de ruşi, le-a trecut prin cap să pună motoare de avion la tancuri!

Ne permitem să le replicăm atotştiutorilor de peste ocean: utilizarea motoarelor de aviaţie era un fenomen global în construcţia de tancuri a acelor ani.

Să amintim epocalul motor britanic de aviaţie Merlin şi tancul nu atît de epocal Cromwell, pe care se afla motorul Meteor. Apoi să încercăm să ne dăm seama ce legătură strînsă unea aceste frumuseţi tehnice.

Dar nemţii ce fel de motor au pus pe Maus-ul lor în 1945?

Dar adevăraţii maeştri neîntrecuţi ai folosirii motoarelor de avioane pe tancuri au fost americanii. Nimeni altcineva în lume nu a folosit un număr atît de mare de motoare de avion pe tancuri.

Şi exista o deosebire.

Pe tancurile sovietice se puneau motoare în V. Pentru un asemenea motor nu trebuie un compartiment energetic înalt. Dacă ai un asemenea motor, accesul la mecanismele şi agregatele principale este destul de simplu.

Americanii au pus pe tancuri motoare în stea. Din această cauză s-a cheltuit fără rost blindaj pentru compartimentul energetic prea înalt, întregul corp şi silueta în ansamblu au ieşit înalte, nearătoase şi vulnerabile. Motorul în stea avea o serie întreagă de caracteristici care constituiau un avantaj la avion, dar care erau neajunsuri

mari pentru tanc. Dacă era nevoie să schimbi ceva la cilindrul inferior, trebuia să decuplezi motorul de la transmisie, de la sistemul de alimentare şi de la toate celelalte, să scoţi motorul din corp, să efectuezi operaţiunea dorită, după care să pui motorul la loc.

Deosebirea constă în faptul că Uniunea Sovietică a renunţat la motoarele de aviaţie la tancurile proiectate înainte de începerea celui de-al doilea război mondial. În august 1941, din cauza lipsei acute a motoarelor Diesel de tancuri, s-a luat hotărîrea, numai în mod excepţional şi cu aprobarea personală a lui Stalin, să se pună provizoriu motoare de aviaţie pe benzină la anumite tancuri T-34.

Imediat ce s-a restabilit industria şi a reînceput producerea de motoare Diesel pentru tancuri în noile locuri, s-a renunţat la această practică.

În America, lucrurile au stat invers. Acolo motoarele de aviaţie au fost folosite la tancuri practic pînă la sfîrşitul războiului. Din cauza lipsei motoarelor de avion în stea, într-o serie de cazuri au trebuit să folosească motoare de automobil, uneori şi Diesel, însă nu speciale pentru tancuri, ci de mică putere.

În cursul războiului, imediat ce la începutul lui 1942 s-a restabilit ritmul de lucru al producţiei de tancuri sovietice, toate tancurile medii şi grele şi toate dispozitivele de artilerie autopropulsate pe baza lor, de asemenea tractoarele de artilerie grele s-au produs numai cu motoare Diesel, însă nu simple, ci cu motoare speciale pentru tancuri de mare viteză.

Tancurile uşoare sovietice T-60 şi T-70 s-au construit cu motoare de automobil, care funcţionau uşor cu benzină de calitate inferioară. În acest timp au venit din America urîtele tancuri uşoare M3, tancuri medii M3 şi M4, majoritatea avînd motoare de avion care necesitau numai benzină scumpă, cu cifră octanică mare.

Iar acum deştepţii de americani ne iau peste picior.

Iar nefericitul Minister al Apărării din Rusia nu este capabil să dea replica. Şi întreaga conducere superioară a ministerului stă cu coada între picioare: ce putem face noi,

dacă materialul ne este trimis din America?

7

Nu se mai astîmpără „oamenii de ştiinţă” de peste ocean: „Toţi istoricii afirmă într-un singur glas: tancurile sovietice antebelice au fost slabe. Însăşi concepţia lor era eronată. Blindajul antiglonţ subţire era perforat de toate tipurile de armament german antitanc. Dotarea de artilerie nu era suficientă nici pentru susţinerea infanteriei, nici pentru lupta cu tancurile inamicului” (*Krasnaia Zvezda*, 25 martie 2006).

În privinţa „tuturor istoricilor care afirmă într-un singur glas…” să aranjăm puţin lucrurile. Eu personal cunosc cel puţin un istoric, e drept, nu-i profesionist, ci amator, care nu a dorit să urle într-un singur glas cu această haită.

Dar parcurgînd în fugă cu privirea raftul cu cărţi, titlurile cărţilor despre război şi numele autorilor, declar cu toată seriozitatea: domnule ministru, sîntem mulţi!

Cred că organul central al Ministerului Apărării al Rusiei trebuia să precizeze: nu „toţi istoricii într-un singur glas”, ci numai toţi istoricii rasişti. Toţi istoricii vînduţi. Toţi istoricii ticăloşi. Toţi istoricii urmaşi ai acoliţilor şi slugoilor hitlerişti.

Ministerul Apărării al Rusiei, în paginile revistei sale centrale, servit de experţi de moravuri uşoare de peste ocean, acuză conducerea Uniunii Sovietice de dinainte de război că a ales din prostie o concepţie eronată în privinţa realizării tancurilor.

Dar să le amintim deştepţilor strategi de la Ministerul Apărării al Rusiei că Hitler a supus Europa într-un an şi jumătate cu tancuri care aveau o greutate de luptă ce depăşea foarte rar 20 de tone. Acestea erau tancuri uşoare. Erau tancuri cu blindaj antiglonţ şi cu dotare precară. De ce „toţi istoricii într-un singur glas” nu declară această concepţie ca fiind eronată?

Puţin mai tîrziu, cînd Hitler s-a năpustit în spaţiile nemărginite ale Uniunii Sovietice cu un număr caraghios de

mic de tancuri şi împotriva unui inamic puternic, toată strategia lui şi toată concepţia, începînd cu construcţia tancurilor, s-au dovedit a fi eronate. Însă pentru cucerirea Europei Centrale şi pînă la ţărmul Atlanticului toate aceste tancuri au fost chiar foarte potrivite.

Aşa că şi Stalin se pregătea de ceva asemănător. Pentru astfel de condiţii, pentru astfel de operaţiuni, tancurile sovietice BT s-ar fi potrivit pe deplin.

Acum haideţi să comparăm tancurile sovietice eronate cu cele americane neeronate.

Primele BT-2 de producţie 1932 aveau o putere specifică de 36,4 CP la tona de greutate. Peste 12 ani, în amurgul războiului, America producea tancuri uşoare M5 cu putere specifică de 14,1 CP la tonă. De două ori şi jumătate mai slabe!

BT-2 avea un tun de 37 mm. În 1933, producerea acestor tancuri s-a întrerupt. În locul lor, în acelaşi an a intrat în producţie de serie BT-5, cu un tun de 45 mm, de două ori mai mare. Aceasta este concepţia eronată. Iar America a nituit tancuri cu tunuri de 37 mm, nepotrivite nicăieri, pînă la sfîrşitul anului 1944.

În vara anului 1941, tunul sovietic de 45 mm putea să răpună orice tanc german. De atunci, spre sfîrşitul războiului, toate tancurile germane au căpătat un blindaj puternic. Explicaţi-mi, vă rog, împotriva cui putea fi folosit neeronatul tun american de 37 mm?

Tancurile sovietice uşoare aveau „blindaj antiglonţ subţire”, care era „perforat de toate tipurile de armament german antitanc”. Iar blindajul subţire antiglonţ american, e de presupus, nu putea fi deloc perforat.

La tancurile uşoare sovietice „dotarea de artilerie nu era suficientă nici pentru susţinerea infanteriei, nici pentru lupta cu tancurile inamicului”. Dacă e aşa, ce să facem noi cu tunul sovietic de 45 mm? Dar la sfîrşitul războiului, tunul american neeronat de 37 mm a fost pe deplin suficient şi pentru susţinerea infanteriei, şi pentru spargerea ca pe nuci a tancurilor Panther şi Tiger. N-a rămas decît coada din aceste fiare! Sinistră putere!

În condiţiile unei blindări precare şi a unei dotări ridicole, tancurile americane M3 şi M5 aveau un singur avantaj: mobilitatea.

Însă BT-urile sovietice de dinainte de război au rămas în privinţa acestor caracteristici inegalabile. Nu amintesc de viteză. Oricine poate să compare şi singur. Iată cele mai mari performanţe la rubrica „Distanţa maximă de mers pe şosea”. M5 american – 200 km. BT-7M pe şenile – 600 km, pe roţi – 700 km.

Cel mai interesant este că Uniunea Sovietică a produs circa opt mii de BT-uri „eronate” şi producţia lor a încetat înainte de război. După aceasta, în SUA s-a trecut la producţia în serie a unor tancuri „neeronate” de putere şi mai mică. Şi s-au fabricat cel puţin 23.000.

Îşi bat joc de noi nişte profani cu tupeu, impertinenţi şi înfumuraţi care, dacă i-am lăsa, ar pune cîmpuri de mine în mile pătrate. Aceşti nerozi nu sînt capabili să înţeleagă nu numai istoria sovietică, dar nici pe a lor proprie.

Mare păcat că generalii impotenţi ai Rusiei nu sînt în stare să apere cinstea ţării lor, dar nici măcar propria lor cinste.

*

În 1812, prinţul Mihail Illarionovici Golenişcev-Kutuzov ar fi putut să dea ordin cazacilor „să năvălească cu toate forţele şi mijloacele asupra trupelor duşmane şi să le nimicească în zonele în care au încălcat frontiera”. Şi cazacii s-ar fi bătut cu trupele de cuirasieri francezi chiar la graniţă. Acolo le-ar fi rămas oasele. În acest timp, Bonaparte ar fi desfăşurat tunurile şi i-ar fi măcelărit pe acei cazaci care printr-o minune ar mai fi rămas în viaţă. Şi s-ar fi trezit un deştept care să facă tot felul de interpretări privind o concepţie eronată. E o eroare: cazacii aveau armament uşor şi nu aveau platoşe protectoare, în timp ce cuirasierii bonapartişti…

Dar să ne întoarcem de la războiul cu Bonaparte la

războiul cu Hitler.

Jukov a declarat că tancurile sovietice erau uşoare şi învechite, iar „duşmanul era mai puternic”. Dacă e aşa, strategule, ia exemplu din istorie: nu căuta pe dracul cu lumînarea, nu-i mîna pe cazaci la măcel, nu au de ce să se lupte direct cu acei cuirasieri.

Jukov a nimicit trupele de tancuri ale Armatei Roşii în contraatacurile sale descreierate, a dat vina pe popoarele Uniunii Sovietice: nu i-au dat tancuri de calitate. Iar înalţii comandanţi militari ai Rusiei, la fel ca „toţi istoricii într-un singur glas”, îi ţin isonul: tancurile sovietice au fost slabe...

Dacă tancurile erau proaste, să le examinăm pe acelea pe care Jukov nu le-a avut niciodată, dar ar fi vrut cu înfocare să le aibă...

Capitolul 20

Tuhacevski în pustie

Odată cu venirea puterii sovietice, artileria a început să fie dirijată de diletanţi energici. Unul dintre aceştia a fost Mihail Nikolaevici Tuhacevski... A fost instruit la Şcoala Militară Alexandrovskoe, pe care a absolvit-o în 1914. Nu a mai învăţat nicăieri altundeva, dar el învăţa pe alţii... Experienţa în luptă a podporucicului era pe undeva aproape de zero. A ajuns pe front la sfîrşitul lui septembrie 1914, iar la 21 februarie 1915 a căzut prizonier... În cursul războaielor civile nu ajung generali, de regulă, strategii, ci cei cu gura mare, care ştiu doar să urle lozinci...

A.B. Şirokorad, *Geniul artileriei sovietice*, ACT, Moscova, 2002, pp.33-34

O explicaţie foarte răspîndită a catastrofei din 1941 este următoarea: am avut cel mai mare geniu al strategiei, pe Tuhacevski, dar Stalin l-a lichidat. De aceea în iunie 1941 a trebuit să plătim cu atîta sînge…

Legendele despre formidabilul talent al lui Tuhacevski au luat amploare şi datorită străduinţelor celuilalt „cel mai mare" geniu al strategiei şi ale „celei mai adevărate cărţi despre război": „În M.N. Tuhacevski se simţea un gigant al gîndirii militare, o stea de primă mărime în pleiada celor mai de seamă comandanţi militari ai Armatei Roşii" (G.K. Jukov, *Amintiri şi cugetări*, Olma-Press, M., vol.1, p.114).

Să ne îndreptăm atenţia către lucrările şi înfăptuirile măreţe ale lui Tuhacevski. Evaluînd opiniile „stelei din pleiadă", ne vom face o opinie şi despre Jukov, de vreme ce el însuşi l-a ales drept model de urmat.

Jukov este fermecat de puterea de pătrundere şi de clarviziunea gigantului cugetării militare: „Încă din anii '30, M.N. Tuhacevski a avertizat că duşmanul nostru numărul unu este Germania, că aceasta se pregăteşte intens de un mare război şi, fără nici o îndoială, în primul rînd împotriva Uniunii Sovietice".

În timpul lui Hruşciov s-a creat şi a circulat pe scară largă mitul despre „avertismentele" lui Tuhacevski. Din ordinul lui Hruşciov „operele de seamă" ale lui Tuhacevski au fost publicate în tiraje uriaşe. În fiecare bibliotecă de regiment, în fiecare Casă a Armatei au ajuns aceste noi volume. Au rămas nou-nouţe pentru totdeauna. Căci nimeni şi niciodată nu le-a ridicat de pe raft. De ce să le ridice? Dacă lectorul de la secţia politică spune de la tribună că Tuhacevski a avertizat, înseamnă că aşa a şi fost. Mai are vreun rost după aceasta să mai citeşti genialele creaţii?

Iar lectorii sînt şi ei oameni. Aşa ca toţi. Sovietici. Nici ei nu au citit aceste volume. Şi lor le-a spus cineva că ăsta ar fi fost un geniu. Ei înşişi n-au găsit răgaz să frunzărească capodoperele lui Tuhacevski.

Aşa s-a zis, aşa facem.

E limpede că Jukov Gheorghi Konstantinovici, cînd povestea despre „avertismentele" lui Tuhacevski, nici el nu

le-a citit. Însă el avea un serviciu ideologic puternic. Dar şi creatorilor „celei mai adevărate cărţi despre război” nu le-ar fi stricat să se uite în sursa primară.

Însă şi ei erau oameni sovietici: odată ce toţi spun că Tuhacevski a fost un geniu, aşa trebuie să fie.

În vechime, culegătorii creaţiei populare orale mergeau prin sate şi notau cîntece, legende, proverbe, balade. Acest filon este inepuizabil. Pentru că, în timp ce notezi toate vechile legende, apar altele noi.

În timpul comuniştilor, crearea de legende s-a pus la baza interesului de stat. S-au născocit o mulţime de legende. Acestea s-au răspîndit pe scară largă. Creatorii memoriilor lui Jukov, ca să nu-şi dea osteneala prea mult, au adunat laolaltă zvonuri despre război care circulau în popor şi le-au publicat sub numele lui Jukov: avem aici şi pe prostul de Stalin, şi dorinţa lui de a amîna războiul, şi să nu-i dea prilej lui Hitler, şi tancurile învechite, şi patruzeci de mii de comandanţi omorîţi, şi genialul Tuhacevski, şi înţeleptele lui avertismente, şi alte patruzeci de butii de arestaţi.

M-am mai oprit o dată la „avertismentele” lui Tuhacevski.

Amintesc că, în primul „avertisment”, Tuhacevski vorbea despre proiectele viclene „ale miniştrilor Americii, Angliei, Franţei şi ale altor ţări capitaliste”. În rîndul duşmanilor, Tuhacevski îi numea pe toţi viitorii aliaţi din al doilea război mondial. Însă din cine ştie ce motiv, marele prezicător nu a numit Germania.

Fireşte, se poate presupune că prin „şi ale altor” a avut în vedere chiar Germania. Însă deocamdată nu au ieşit la iveală confirmări ale acestei îndrăzneţe presupuneri.

Iar în al doilea „avertisment”, Tuhacevski vorbea despre pericolul militar german asupra Franţei, Belgiei, Poloniei, Cehoslovaciei şi Austriei. Însă cine ştie de ce a uitat despre ameninţarea asupra Uniunii Sovietice.

Ideea îndrăzneaţă că Tuhacevski a avertizat despre pregătirea intensă a Germaniei „de un mare război şi, fără nici o îndoială, în primul rînd împotriva Uniunii Sovietice”, a

fost înaintată de Jukov şi (sau) de coautori. Dar Tuhacevski nu a spus şi nu a scris ceva asemănător. Ca să ne convingem, trebuie să deschidem simplu *Voennîi vestnik* nr.4 pe 1935. În bibliotecile centrale ale Moscovei există această revistă. Se pot căuta şi „capodoperele" numitului „gigant" publicate în timpul lui Hruşciov. Nici acolo nu se vorbeşte nimic despre pregătirea Germaniei de război împotriva Uniunii Sovietice.

Dar pe Jukov nu-l opreşti: „El şi-a întărit discursul luminos, patriotic, printr-o analiză serioasă şi prin cifre ale înarmării Germaniei şi ale tendinţelor ei agresive. Însă glasul lui M.N. Tuhacevski a rămas «glasul celui care clamează în pustie»".

Aici sînt obligat să obiectez: Tuhacevski nu a ţinut niciodată discursuri patriotice, căci nu a fost patriot şi nu s-a socotit în rîndul patrioţilor. Tuhacevski s-a considerat marxist, comunist, internaţionalist. Considera că interesele naţionale ale Uniunii Sovietice trebuie jertfite în interesul proletariatului mondial. În fiecare luare de cuvînt a sa declara acest lucru.

Oricine doreşte poate să se convingă. Spunem iarăşi: surse primare sînt din belşug. Pe lîngă aceasta, el se numea oral, în scris şi pe calea presei ocupant. Şi se mîndrea cu acest lucru. Şi a scris tratate ştiinţifice despre cum să se realizeze regimul de ocupaţie în propria sa ţară.

Ciudat, dar după toate acestea nu s-a deschis în Rusia nici un muzeu al ocupaţiei. Aşa ne raportăm noi la propria istorie.

Iar în privinţa „analizei serioase" a lui Tuhacevski, lucrurile nu sînt atît de simple. Cel care a găsit o clipă de răgaz să citească el însuşi aprecierea entuziasmantă a lui Jukov nu împărtăşeşte această opinie: „O analiză contemporană a articolului lui Tuhacevski din *Pravda* arată că în acesta au intrat date exagerate despre capacităţile militare ale Germaniei. Practic, Tuhacevski a dezinformat opinia publică şi pe Stalin, exagerînd considerabil potenţialul Forţelor Militare Maritime şi al Forţelor Militare Aeriene germane. Astfel, în 1935, germanii nu aveau unităţi

de tancuri, de fapt, nici chiar tancuri. În ceea ce priveşte existenţa a două sute «şi ceva» de tanchete germane T-1 cu blindaj antiglonţ, acestea nu reprezentau un pericol serios. Este posibil ca cineva, prezentînd adjunctului Comisarului poporului pentru apărare informaţii greşite, i-a întins o momeală ambiţiosului şef militar, ca să demonstreze întregii lumi incompetenţa şi lipsa de profesionalism a acestuia" (*Krasnaia Zvezda*, 15 mai 2003).

Aşa s-a şi întîmplat. A rîs toată lumea de Tuhacevski. „Gigantul cugetării militare" şi-a arătat toată neştiinţa şi neprofesionalismul. Iar Jukov, cum povesteşte el însuşi, „ascultam ca fermecat" consideraţiile prosteşti ale numitului gigant. Şi peste trei decenii, elogiind aiurelile lui Tuhacevski, Jukov a demonstrat întregii lumi propria sa incompetenţă şi lipsa totală de profesionalism.

2

Aşadar (dacă este să-l credem pe Jukov), Tuhacevski cerea să ne pregătim de război, să făurim arme, dar „glasul care clamează în pustie" nu a fost ascultat. Rezultă că iubita noastră patrie a lîncezit într-un pacifism adormit şi nu a mai făurit arme.

Ca întotdeauna, Jukov a greşit. Începînd din 1927, Uniunea Sovietică nu a construit nimic altceva decît lagăre de concentrare şi uzine de armament.

Se va spune: dar Dneprogas!

Corect. A fost şi Dneprogas. Aceasta s-a construit ca să asigure energie celui mai mare combinat de aluminiu din Europa. Iar aluminiul mergea la producerea de avioane de luptă şi de motoare de tancuri. Astfel că Dneprogas nu este o excepţie. Este o întreprindere pur militară.

Uniunea Sovietică producea armament cît nu producea nimeni în lume. Pentru armament au fost lichidaţi în timp de pace zeci de milioane de oameni. Pentru producerea de armament ţara a plătit un preţ atît de uriaş, încît Armata Roşie activă a refuzat pur şi simplu să lupte pentru această

putere, lăsînd armamentul pe cîmpuri, în păduri şi mlaştini.

Iar Jukov este indignat: Tuhacevski a cerut să se producă armament, dar nu a fost ascultat şi nu am avut armament! „Amintindu-ne în primele zile ale Marelui Război pentru Apărarea Patriei de M.N. Tuhacevski, am recunoscut întotdeauna meritele clarviziunii sale şi limitele aceluia care nu a văzut mai departe de lungul propriului nas, iar, drept urmare, conducerea noastră nu a reuşit să realizeze la timp trupe de tancuri blindate puternice şi le-a făcut în plin proces de desfăşurare a războiului" (*Amintiri şi cugetări*, Olma-Press, M., 2003, vol.1, p.114).

Preaînţeleptul Tuhacevski a propus un plan de înarmări, dar l-a împiedicat cel care „nu a văzut mai departe de lungul propriului nas". Cine este acest rău care nu a vrut sub nici o formă să se înarmeze?

Aluzia lui Jukov se descifrează fără nici un efort. Cei care se interesează de război cunosc faptul că Stalin a pus personal rezoluţia pe proiectele nesăbuite ale lui Tuhacevski. Rezultă că tovarăşul Stalin suferea de pacifism în formă agravantă, că el nu a vrut să asculte clamările lui Tuhacevski din pustie. Rezultă că din această cauză „conducerea noastră nu a reuşit să realizeze la timp trupe de tancuri blindate puternice şi le-a făcut în plin proces de desfăşurare a războiului".

Prima arie, despre faptul că Armata Roşie nu avea trupe de tancuri înainte de război, a fost intonată de alde Goebbels. În 1943, cînd Armata Roşie, întorcînd cursul războiului în favoarea ei, se deplasa spre vest, Goebbels interpreta pe înţelesul bunilor burghezi germani cauzele inexplicabile la prima vedere ale victoriilor rasei inferioare: aceşti urşi ruşi copiază experienţa germană. Maimuţe, ce să le ceri?!

Explicaţia a plăcut. Oamenii au fost seduşi de ea. După război s-a repetat de nenumărate ori. A plăcut şi isteţilor de peste ocean: urşii ruşi nu sînt capabili de nimic, toată inteligenţa a plecat de la nemţi. Iar voi, americanii, i-aţi bătut chiar şi pe nemţi.

Nici în prima ediţie, nici în cele multe ulterioare ale

memoriilor lui Jukov nu există dezvăluiri în ceea ce priveşte faptul că înainte de război nu erau trupe puternice de tancuri blindate în Armata Roşie. Dar iată că norocoasa fiică a lui Jukov a găsit „manuscrisul iniţial” şi a ieşit deodată la iveală că Uniunea Sovietică era condusă de nişte nătîngi care nu vedeau mai departe de nasul lor, care nu au făcut nimic pentru pregătirea de război, poftim, n-au făcut nici măcar trupe de tancuri. Au trebuit să le facă abia în cursul războiului…

Tirajele de peste hotare au săltat pe dată. Goebbels a spus înainte chestia asta. Înseamnă că nu a minţit. Uite, şi Jukov spune la fel: nu au existat trupe puternice de tancuri în Armata Roşie, acestea au trebuit să se înfiinţeze pe durata războiului, adică să se adopte experienţa germană.

Imediat, revista *Rodina* a sărit în apărarea ideii lui Jukov (adică a lui Goebbels-Jukov): iată unde s-a descoperit adevărul adevărat despre război! Citiţi! Recomandăm şi elevilor să creadă numai în ultimele ediţii, începînd cu cea de-a zecea, confruntată cu manuscrisul iniţial.

Vine şi mareşalul trupelor de tancuri blindate O. Losik: iată, de-abia acum s-a descoperit adevărul!

Îi recomand insistent tovarăşului mareşal al trupelor de tancuri să răsfoiască *Manualul premilitarului*. În el este expusă pe scurt şi pe deplin accesibil chiar şi pentru mareşali istoria dezvoltării trupelor de tancuri sovietice. Sînt convins că mareşalul trupelor de tancuri va fi interesat să afle cîteva lucruri despre tancuri.

Redactorului-şef de la revista *Rodina* îi recomand să citească încă o dată descoperirile lui Jukov conform cărora la noi nu au existat înainte de război trupe de tancuri puternice, iar apoi să întoarcă trei foi în aceeaşi carte…

3

Întoarcem şi noi trei foi din „cea mai adevărată carte despre război”. La pagina 121, Jukov povesteşte istoria înfiinţării corpurilor de armată motorizate, „subliniind

prioritatea armatei noastre în această chestiune”.

„În 1929, Sovietul militar revoluţionar al URSS (conform raportului lui V.K. Triandafillov) a adoptat o hotărîre […] Punînd în practică hotărîrea, în acelaşi an a fost format un regiment mecanizat experimental. Încă din 1929, acest regiment ia parte la aplicaţii de armată în regiunea militară belarusă. Aplicaţiile erau conduse de K.E. Voroşilov, B.M. Şapoşnikov şi V.K. Triandafillov.”

Trebuie să observăm: nu conform raportului lui Tuhacevski, ci conform raportului lui Triandafillov. Iar aplicaţiile au fost conduse nu de Tuhacevski, ci de Voroşilov.

Dar să nu ne depărtăm de subiect: „În 1930, regimentul s-a reorganizat în brigadă mecanizată, care s-a perfecţionat imediat la aplicaţiile pe Regiune. În 1932 se înfiinţează primele corpuri de armată mecanizate din lume, fiecare dintre acestea incluzînd două brigăzi mecanizate, o brigadă de infanterie cu mitraliere şi un divizion izolat de artilerie antiaeriană. În corpul de armată intrau peste 500 de tancuri şi peste 200 de automobile blindate. Pe la începutul anului 1936 se înfiinţaseră deja patru corpuri de armată mecanizate, şase brigăzi mecanizate izolate şi tot atîtea regimente de tancuri izolate, cincisprezece regimente mecanizate în diviziile de cavalerie, peste optzeci de batalioane şi companii de tancuri în diviziile de infanterie”.

Mai departe în textul lui Jukov, ba ici, ba colo, se strecoară sugestii că în Armata Roşie au existat totuşi trupe de tancuri. Şi nu prăpădite. Iată începutul anului 1939: „În caz de război, eu trebuia să iau comanda unei grupări hipo-mecanizate, formată din 4-5 divizii de cavalerie şi 3-4 brigăzi de tancuri izolate”.

Să nu rîdem de grupările hipo-mecanizate. În cursul operaţiunilor în ofensivă ele şi-au justificat necesitatea pînă în august 1945. Şi-ar fi justificat-o şi mai departe, numai că războiul s-a încheiat.

Acum să mai socotim. Fiecare divizie de cavalerie avea propriul ei regiment de tancuri – 64 de tancuri. În fiecare brigadă de tancuri izolată erau cîte 275 de tancuri. Se

poate calcula la minimum sau la maximum, tot una. La o asemenea putere de tancuri, adunată într-un singur pumn, lui Guderian şi Manstein nu le rămînea decît să viseze.

O asemenea grupare de şoc în caz de război s-a înfiinţat şi în regiunea militară specială Kiev. Numai că mai puternică.

Deosebirea consta în faptul că grupările germane de tancuri trebuiau ele însele să spargă apărarea. În Armata Roşie, această sarcină era în seama armatei din primul eşalon, care era înzestrată din belşug cu artilerie şi tancuri „în susţinerea nemijlocită a infanteriei", printre care şi tancuri grele. Acestea spărgeau apărarea. Iar grupările avansate intrau în luptă printr-o breşă în apărarea inamicului pe porţiunea unde operaţiunea se realizase cu succes.

Mai simplu spus, grupările de tancuri germane trebuiau să-şi cheltuie puterile pentru ruperea apărării, dar cele sovietice intrau prin ruptură cu toată puterea lor.

Mai departe, Jukov povesteşte cum a luptat la Halhin Gol, unde principala forţă de şoc şi de manevră au fost puternicele brigăzi de tancuri şi motoblindate.

Avem în faţă procesul prostirii propriului său popor: pe o pagină ni se povesteşte că noi am înfiinţat primii în lume formaţiuni de tancuri puternice, am elaborat primii teoria aplicării lor în luptă, am verificat primii în aplicaţii corectitudinea elaborărilor teoretice, am utilizat primii formaţiunile de tancuri puternice pentru nimicirea unei întregi armate japoneze, am avut cele mai puternice trupe de tancuri din lume şi cele mai bune tancuri din lume…

Pe urmă, brusc, peste cîteva pagini, ni se povesteşte cum că cei din fruntea statului nu vedeau mai departe de propriul nas, că nu au catadicsit să înfiinţeze trupe de tancuri înainte de război.

La 21 iunie 1941, Armata Roşie avea 25.000 de tancuri. Chiar *Krasnaia Zvezda* (29 mai 2001) a fost silită să recunoască acest lucru. Pe locul doi în lume era Germania, care a trimis împotriva Uniunii Sovietice 3.712 tancuri. Aşa stă scris în memoriile lui Jukov.

Reiese că prostănacii de ruşi nu au văzut mai departe de propriul nas şi că nu au catadicsit să înfiinţeze înainte de război trupe de tancuri puternice. Reiese că numai înţeleptul înţelepţilor Hitler a văzut mai departe de propriul nas. Sau poate a văzut mai departe de propriul nas Churchill. În iulie 1940 a rămas pentru apărarea insulelor britanice cu 89 de tancuri de proastă calitate.

Cele 25.000 de tancuri pe care le avea Armata Roşie la 21 iunie au fost o culme a puterii militare de la începutul secolului şi pînă la sfîrşitul celui de-al doilea război mondial. Nici o ţară, inclusiv Uniunea Sovietică, nu a avut în acelaşi timp în cursul războiului un asemenea număr de tancuri: pînă ce unele ieşeau din uzine, celelalte se transformau deja în fier vechi.

În cursul războiului nu s-a reuşit să se înfiinţeze trupe de tancuri atît de puternice ca cele de dinainte de război. Un asemenea număr de tancuri, care să se afle concomitent în dotarea Armatei Roşii, a rămas pînă la sfîrşitul războiului un vis de neatins al mareşalilor sovietici.

Declaraţia că Armata Roşie nu a avut înainte de război trupe de tancuri puternice, este o calomnie la adresa ţării noastre şi a poporului nostru. În orice ţară normală, defăimătorii care au ticluit „manuscrisul iniţial” al memoriilor lui Jukov ar fi fost găsiţi demult şi judecaţi.

Dar interesele comuniştilor şi hitleriştilor au coincis în această problemă. Şi pentru unii, şi pentru alţii a fost favorabilă prezentarea poporului nostru ca o turmă de nătărăi. Iată de ce revista *Rodina* repetă cu ardoare născocirile lui Goebbels şi Jukov despre deficienţa noastră rasială.

4

Haideţi să abordăm acum propunerile lui Tuhacevski şi să evaluăm prostia celui care, după expresia lui Jukov, „nu a văzut mai departe de propriul nas” şi nu a înfiinţat trupe de tancuri puternice înainte de război.

În 1929, Tuhacevski i-a trimis lui Stalin un raport în care cerea să se treacă neîntîrziat la producerea masivă de tancuri. Tuhacevski a propus să se producă în anul 1929 circa 50.000-100.000 de tancuri.

Era o aiureală.

Ar fi putut să-i propună lui Stalin cu acelaşi succes să trimită o expediţie pe Marte şi să edifice acolo revoluţia comunistă în spiritul romanului *Aelita* de Alexei Tolstoi. Iar veneratorii lui Tuhacevski ar fi exclamat cu glasuri sugrumate de emoţie: ah, cît de departe a văzut el lucrurile!

Or, în 1929, Uniunea Sovietică nu putea trimite o expediţie pe Marte. Nici în 1930 nu putea. Nu mă feresc să declar că şi în 1931 o asemenea trebuşoară s-ar fi încheiat cu un eşec. Apelul de a construi într-un an 50.000-100.000 de tancuri este, în spirit şi sens, o chemare de a călători pe planete îndepărtate.

Îndrăzneţ, dar nerealist.

Uniunea Sovietică nu putea să producă 50.000 de tancuri pe an. Nici în 1929, nici în 1939, nici în 1944, cînd întreaga ţară lucra numai pentru producerea de armament. Uniunea Sovietică nu a putut produce un asemenea număr de tancuri într-un singur an nici pe timp de pace, nici pe timp de război, nici în vremea lui Stalin, nici sub Brejnev, nici în timpul lui Gorbaciov. Şi nimeni nu a putut. Nici o ţară din lume nu putea fabrica într-un an 50.000 de tancuri în condiţiile unei economii de război intensificate. Nici Germania, nici Marea Britanie, nici SUA. Despre 100.000 pe an nici măcar nu mai pomenesc.

Exact aşa s-a înţeles acest lucru în 1929 la Kremlin. Ce-i drept, Stalin nu a folosit cuvinte tari. Stalin a încercat în tonuri suficient de domoale să explice că strategul Tuhacevski e „din alt film”.

Dar Tuhacevski nu s-a astîmpărat.

La 30 decembrie 1930 i-a scris lui Stalin încă o scrisoare. Şi în aceasta declara: nu exagerez posibilităţile noastre de producere a tancurilor, le micşorez! Nu trebuie să vorbim de 100.000 de tancuri pe an. Sîntem capabili de

mai mult!

Cea mai înaltă funcţie a lui Tuhacevski a fost de adjunct al Comisarului poporului pentru apărare. Toată activitatea lui în acest post nu a adus decît daune Uniunii Sovietice. Aportul personal al gigantului cugetării militare şi-a lăsat amprenta peste tot.

Tuhacevski a fost un adversar de principiu al aruncătoarelor de mine, le socotea „artilerie neevoluată". În timpul lui Tuhacevski au fost sistate lucrările de proiectare a unor aruncătoare de mine.

La fel de pătimaş s-a pronunţat gigantul împotriva unor tunuri antiaeriene cu tragere rapidă de mic calibru. Tocmai de acestea aveau nevoie trupele.

Tuhacevski considera pistolul-mitralieră „armă de poliţist", inutilă în condiţiile noastre, întrucît nu trăim totuşi la Chicago. În ciuda gigantului cugetării militare, pistolul-mitralieră a lui Degtearev, elaborat la mijlocul anilor '30, a fost adoptat pentru dotarea armatei, dar Tuhacevski a devenit celebru prin comanda sa de pistoale-mitralieră. El a dat dispoziţie să se comande pentru armată... 300 de bucăţi. Calculul său: în timpul războiului, Armata Roşie va avea circa 300 de divizii, aşa că fiecare comandant de divizie va avea cîte o armă pentru autoapărare.

Tuhacevski nu avea în plan să se folosească pistoalele-mitralieră la unităţile de luptă. După capul lui Tuhacevski, pistolul-mitralieră este arma personală a comandantului de divizie. Cînd inamicii vor ataca punctul de comandă, acesta are posibilitatea să-şi ia zilele şi să nu cadă în prizonierat.

Logica e admirabilă. Dar, în acest caz, de ce să nu se doteze cu aceeaşi armă şi comandanţii de regimente? De ce să nu i se dea şi şefului statului-major de divizie un pistol-mitralieră pentru autoapărare?

Ca să comanzi trei sute de divizii, trebuie să ai o sută de conduceri ale corpurilor de armată, treizeci ale armatelor şi pînă la zece conduceri ale fronturilor. De ce pistoalele-mitralieră sînt importante numai pentru autoapărarea comandanţilor de divizii? Comandanţii de corp de armată vor respinge atacurile cu săbiile?

Consecinţe şi mai sinistre a avut aportul personal al lui Tuhacevski, cel îndrăgit de Jukov, în probleme de artilerie.

Tuhacevski a urmat neînduplecat linia de reînarmare totală a armatei cu tunurile fără recul ale lui Kurcevski. Acesta a propus peste o sută de variante de tunuri fără recul pentru infanterie, cavalerie, artilerie, pentru tancuri, avioane, motociclete, nave de război. Niciunul dintre aceste tunuri nu a trecut niciodată de experimentele militare şi de stat, dar nici de cele de uzină. Mijloacele băneşti s-au dus pe apa Sîmbetei, timpul preţios a trecut, adversarii proiectului au fost anihilaţi şi lichidaţi.

Rezultatul activităţii fervente a lui Kurcevski a fost zero.

În domeniul aviaţiei, Tuhacevski a fost adeptul producţiei masive de avioane cu carcasă din beţe de bambus.

Se poate rîde de bizareria lui, dacă această bizarerie nu s-ar fi transformat în sabotaj.

5

Opiniile teoretice ale lui Tuhacevski în domeniul realizării armamentului sînt radical eronate şi vicioase. „În condiţii egale, tancul cu roţi şi şenile are superioritate asupra celui cu şenile. La fel cum cel amfibiu are superioritate asupra tancului neamfibiu”, scria Tuhacevski în lucrarea lui *Noile probleme ale războiului*. Tuhacevski insista asupra faptului că, în orice condiţii, tancul cu roţi şi şenile este mai bun decît ca cel cu şenile, căci pe carosabil merge repede, ca automobilul, iar pe porţiunile necarosabile merge ca tractorul. El era partizanul unor mijloace universale: în aviaţie bombardiere-avioane de vînătoare, în artilerie tunuri antiaeriene-antitanc etc.

Teoretic ar părea că e corect: la un moment dat avem nevoie de avioane de vînătoare, poftim – toate avioanele noastre pot lupta ca avioane de vînătoare. Peste o oră avem nevoie de bombardiere, dar iarăşi nu sînt probleme – toate avioanele noastre bombardează ţintele de la sol.

După ce aruncă bombele, bombardierele se transformă din nou în avioane de vînătoare şi se apără singure de inamicii care atacă insistent.

Există tunuri antiaeriene, există şi tunuri de campanie. Vin avioanele inamice, iar în ele trag numai tunurile antiaeriene. Cele obişnuite, de campanie, tac, căci nu pot trage în sus. Sau: trebuie să lichidăm o baterie a duşmanului. Artileria de campanie intră în funcţiune, cea antiaeriană tace. Dar de ce nu am face un tun universal? Vin avioanele inamicului, imediat toată artileria noastră deschide focul! Trebuie să lovim ţintele de la sol, toată artileria va lovi ţintele de la sol!

La prima vedere, totul e minunat...

Însă dacă îi dai misiunea unui constructor să adune laolaltă într-un singur model caracteristicile tehnice ale diverselor tipuri de arme, prin aceasta îi dai misiunea să alerge după doi iepuri. Ba chiar după trei.

Dacă într-o singură construcţie se înmagazinează calităţile unui automobil de curse şi ale unei autobasculante, această maşină va pierde atît ca automobil de curse în timpul curselor, cît şi ca autobasculantă pe şantier.

Exact aşa, în condiţii egale, un avion de vînătoare-bombardier nu poate fi mai bun în lupta aeriană decît un avion de vînătoare obişnuit. Pur şi simplu pentru că acesta este mai mare, mai complex şi mai greu. Drept urmare, manevrabilitatea, viteza, viteza de ascensiune nu pot fi la un nivel calitativ atît de înalt ca la un avion de vînătoare creat de acelaşi constructor, din aceleaşi materiale, cu folosirea aceleiaşi tehnologii.

Acelaşi avion de vînătoare-bombardier nu poate fi mai bun decît un bombardier obişnuit, pur şi simplu pentru că el este mai uşor. În aviaţie se glumea că avionul de vînătoare-bombardier nu e avion de vînătoare şi nu e bombardier.

Tunul antiaerian-antitanc este cu mult mai greu, mai scump şi mai complicat la realizare, deservire şi reparaţie, decît un tun antitanc obişnuit. Un tun antiaerian-antitanc are o manevrabilitate mai scăzută pe cîmpul de luptă, o

siluetă mai înaltă şi, drept urmare, o vulnerabilitate (atacabilitate) mai mare. Pentru deservirea tunului antiaerian-antitanc sînt necesari mai mulţi soldaţi, iar pentru transport – mult mai multe vehicule de tracţiune puternice: acesta este mai greu, dar şi biaxial.

Cu un tun antiaerian obişnuit poţi executa foc în caz de nevoie asupra tancurilor. Însă plăcerea aceasta este costisitoare şi periculoasă. Un tun antitanc obişnuit de acelaşi calibru se deplasează mai uşor pe direcţia ameninţării prin surprindere a tancurilor, se deschide şi se maschează mai uşor din şi în adăpost, îşi schimbă mai uşor poziţia de tragere sub focul inamicului.

Însă principalul este că tunurile antiaeriene-antitanc nu sînt necesare.

Bombardierele grele inamice acţionează în adîncimea din spatele frontului ţării. Acolo nu există însă tancuri inamice. De ce să ne trebuiască tunuri antiaeriene-antitanc mult în spatele frontului?

Iar pe cîmpul de luptă inamicul foloseşte avioane de asalt şi bombardiere în picaj. În acestea nu se execută foc din tunuri mari. Aici trebuie ceva cu cadenţă de tragere rapidă şi cu calibrul de 20-40 mm. Dar Tuhacevski a zădărnicit proiectarea şi realizarea unor astfel de tunuri.

6

În privinţa construcţiei de tancuri, opiniile lui Tuhacevski sînt la fel de eronate.

În condiţii egale, tancul numai cu şenile este mai ieftin, mai simplu de fabricat, îndeosebi în producţia de serie, mai simplu la exploatare şi reparare, prin urmare mai fiabil decît tancul cu roţi şi şenile. Tancul cu şenile poate purta un blindaj greu şi armament greu, dar cel cu roţi şi şenile nu este capabil. Tancurile cu roţi şi şenile au fost necesare în condiţii absolut specifice şi într-un război absolut specific. Acestea au fost bune atît timp cît armata inamicului nu era arhidotată cu tunuri antitanc. Imediat ce astfel de tunuri au

apărut şi s-au răspîndit, a trebuit să se pună pe tancuri blindaj greu. Apropo, renunţarea, la sfîrşitul anilor ’30, la tancurile cu roţi şi şenile a fost provocată tocmai de aceasta.

Şi tancul amfibiu nu cîştigă în toate faţă de cel obişnuit. Acesta are acelaşi neajuns ca şi tancul pe roţi şi şenile. Amfibiul e mai costisitor şi mai complex. Şi nimeni nu a reuşit să pună niciodată pe tancul amfibiu un tun atît de puternic şi un blindaj atît de greu, ca pe un tanc obişnuit.

Nimeni nu contestă, tancul amfibiu este necesar. Dar trebuie să alegem: capacitatea amfibiană sau blindajul puternic, capacitatea amfibiană sau armamentul puternic. E mai bine ca un tanc amfibiu să nu se întîlnească în cîmp deschis cu un tanc mediu obişnuit al inamicului. O poate păţi rău.

Jukov a declarat că istoria ne-a lăsat puţin timp de pregătire pentru război. Nu vom polemiza cu geniul. Dar să observăm că acest timp a fost folosit. Sub aripa caldă a lui Tuhacevski au răsărit tot felul de birouri de proiectare sub conducerea unor şarlatani de tipul lui Kurcevski. Aceştia au tocat sume colosale din banii statului, au supraîncărcat industria cu o mulţime de comenzi de mică serie de prototipuri de arme extravagante şi fantastice, care în final s-au dovedit nefolositoare pentru dotarea trupelor.

În acest timp, din cauza capriciilor ignorantului aristocrat Tuhacevski, renumiţi constructori de tehnică militară, precum Şarîghin, Şpaghin, Degtearev, Grabin, Petrov şi mulţi alţii, au fost privaţi de posibilitatea de a realiza ceea ce era necesar pentru război. Aceştia au fost puşi în impas tehnologic, fiind obligaţi să creeze prototipuri universale ale unor arme de genul tunurilor antiaeriene-antitanc.

Vina pentru aceasta o poartă blîndeţea lui Stalin faţă de Tuhacevski, moliciune pe care nu a putut să o explice nimeni. Stalin ba îl îndepărta pe gigantul gîndirii militare de la conducerea secţiei de înarmare, ba îi încredinţa din nou acest domeniu atît de important. Chiar şi *Krasnaia Zvezda* (29 mai 2001) a fost nevoită să recunoască acest lucru: „S-

au întîmplat aceste lucruri pentru că nu a fost neutralizat la timp acest Hlestakov-Tuhacevski militar, adjunct al Comisarului poporului pentru înarmare şi «militarist roşu» în acelaşi timp. În afară de aceasta, nu a fost stîrpită «gigantomania» la Comisariatul Poporului de Apărare (expresia lui Stalin în raportul la Statul Major General pe tema propunerilor lui Tuhacevski). Aceasta a fost una din cauzele cheltuirii de bani pe proiecte, inutile în cea mai mare parte, de realizare a unei tehnici militare exotice, în loc ca industria să se pregătească pentru producerea unui armament modern şi de calitate".

7

Societatea noastră îşi vine încet în fire după extazul în faţa îndrăzneţelor proiecte ale gigantului cugetării militare. „În ceea ce priveşte mult trîmbiţata «nepregătire de război a URSS», atunci, dacă s-ar fi realizat planul lui Tuhacevski de a se construi 100.000 de tancuri şi de a se întreţine în RKKA 250 de divizii completate (cum se spune astăzi, «formaţiuni cu pregătire permanentă»), poporul ar fi rămas într-adevăr fără pantaloni. Nu s-au fabricat 100.000 de tancuri, nici 150.000 de avioane, planurile lui Tuhacevski s-au schimbat la insistenţa lui Stalin" (*Krasnaia Zvezda,* 29 mai 2001).

Acum să deschidem iarăşi „cea mai adevărată carte despre război": „Cu mult înainte de război, au fost create aruncătoare de mine de 82 şi 120 milimetri de către foarte capabilul constructor B.I. Şavîrin. O aprovizionare bogată a armatei cu aruncătoare de mine s-a petrecut mai tîrziu" (G.K. Jukov, *Amintiri şi cugetări*, Olma-Press, Moscova, 2003, vol.1, p.141).

Să vedeţi, am avut un talentat constructor de aruncătoare de mine. Cu mult înainte de război, el a creat cele mai bune aruncătoare de mine din lume. Dar din cine ştie ce motiv nu a avut loc înarmarea armatei cu aruncătoare de mine. Iar minele au fost atît de reuşite,

simple, uşor manevrabile, fiabile, că pînă şi la începutul noului mileniu acestea sînt folosite şi slujesc cu credinţă în multe armate ale lumii, printre care şi în cea rusă.

Aici, Jukov ar fi trebuit să dea numele acelui gigant al cugetării militare, care cu mult timp înainte de război a ocupat funcţia de adjunct cu probleme de apărare al Comisarului Poporului pentru Apărare şi care considera aruncătoarele de mine „artilerie neevoluată", frînînd pe toate căile procesul realizării acestora şi al utilării armatei cu ele pe baza faptului că nu se poate trage cu ele în avioane şi nu pot fi folosite în lupta de tancuri.

Dar iată încă o perlă din aceeaşi pagină a aceleiaşi „celei mai adevărate cărţi": „Unii activişti militari s-au gîndit chiar să transforme tunurile de artilerie în tunuri universale şi semiuniversale. CC al VKP(b) a atras atenţia asupra caracterului eronat al acestei tendinţe".

Am fi vrut iarăşi să cunoaştem numele acelor activişti militari care au adoptat o poziţie atît de prostească în problemele înarmării.

*

Cînd Jukov aminteşte de meritele închipuite ale lui Tuhacevski, de genul vestitelor sale „avertismente", atunci dă numele gigantului cugetării militare.

Însă imediat ce vine vorba de activitatea concretă, de genul propunerii idioate de a preschimba toată artileria în tunuri universale sau semiuniversale, Jukov uită cu totul numele principalului şi unicului ideolog al unei asemenea abordări a problemei. Îl ascunde pe Tuhacevski într-un număr multiplu de astfel de prostănaci necunoscuţi – „unii activişti militari".

Imediat ce a trebuit să-l numească pe acela care a îngreunat activitatea ardentă a „stelei din pleiadă", care nu a văzut mai departe de lungul nasului său, Jukov face o aluzie clară la Stalin.

Dar cînd se vorbeşte despre decizia concretă de a opri

nebunia lui Tuhacevski, la Jukov apare preaînţeleptul CC al VKP(b), care „a atras atenţia asupra caracterului eronat al acestei tendinţe”.

Secretarul general al CC, tovarăşul Stalin, nu a văzut mai departe de lungul nasului său. Însă CC-ul (sub conducerea lui Stalin) vedea totul, ştia totul, găsea decizii corecte la toate problemele.

Capitolul 21

Marele avînt

Dezvoltarea VVS a căpătat caracter de masă. La mijlocul anului 1935 aveam cele mai mari VVS din lume. Aceasta părea puţin. Tuhacevski planifica în 1937 să aibă 40.000 de avioane şi 50.000 de tancuri. Gîfîind, industria a construit avioane modele vechi, din lemn şi de percal. S-au făcut toate acestea în loc să se facă cercetări, să se proiecteze tehnică nouă, să se dezvolte industria aviatică şi să se înlocuiască în mod planificat vechea aviaţie cu una nouă.

Mareşal de aviaţie A. Efimov, de două ori Erou al Uniunii Sovietice, *Krasnaia Zvezda*, 6 mai 2006

1

Cum anume intenţiona Tuhacevski să producă un număr cu adevărat incredibil de tancuri?

Propunerea lui înfioară prin îndrăzneala cu adevărat nebunească: toate tractoarele şi automobilele noastre trebuie să se transforme în tancuri! Tuhacevski l-a informat pe Stalin: „Din fiecare tractor şi automobil se poate construi un tanc” (ŢGANH a URSS, fond 7297, opis 41, unitatea de depozitare 9, fila 155).

Tuhacevski accentua pe cuvîntul *fiecare*. După părerea

lui, fiecare automobil este un potenţial tanc. Inclusiv autobuzele. Şi autoturismele. Şi fiecare tractor este un potenţial tanc. Tractoarele şi automobilele sînt, după părerea lui Tuhacevski, „materie primă pentru tancuri”.

Tuhacevski a inclus în statistică toate automobilele şi toate tractoarele Uniunii Sovietice şi a concluzionat: ia, uite cîte avem!

La sfîrşitul anului 1930, în Uniunea Sovietică erau 98.400 automobile şi tractoare. Tuhacevski jubilează: cincinalul ne va da mai multe tractoare şi maşini auto şi pe toate le vom preface în tancuri!

> Tabelul întocmit de mine al prezenţei „materiei prime” pentru tancuri la noi arată că resursele vor deveni suficient de importante pînă la sfîrşitul anului 1931. Dacă automobilele şi tractoarele se vor lua pentru *producerea* de tancuri din cele primite pentru un an de război, iar o parte din mobilizarea resurselor existente, atunci, fără un efort deosebit al ţării, am putea să avem la tancuri şi autotractoare:
> a) în 1932 – 40.000 din mobilizare şi 100.000 din producţia anuală şi
> b) în 1933 aceste cifre ar putea creşte cu o dată şi jumătate (ŢGANH a URSS, fond 7297, opis 41, unitatea de depozitare 9, fila 155).

Ia te uită ce avînt!

2

Dar chiar şi lui Tuhacevski îi era clar că pentru o asemenea cantitate de „tancuri” nu există în ţară oţel de blindaj şi nu are de unde să fie luat. De aceea el a propus ca în loc de blindaj să se folosească fier de cazan şi să se restructureze uzina de producere a cazanelor din Taganrog pentru producerea de coli din fier.

Automobilul de bază al acelei perioade era AMO-F-15. Avea maxim o tonă. Aşezarea roţilor: 4x2. Nu putea circula

în afara şoselelor. Dacă se acoperă cu coli din fier de cazan numai motorul, rezervorul de benzină şi cabina şoferului camionului, aceasta înseamnă peste o tonă de greutate suplimentară. Nu ai cum să acoperi caroseria maşinii cu „blindaj”. Dacă montezi o cutie de fier în caroserie, atunci motorul, rezervorul de benzină şi cabina şoferului vor rămîne neprotejate. În oricare din aceste scenarii, axul cardanic, sistemul de suspensie şi roţile de cauciuc rămîneau neprotejate.

Dotarea unui asemenea „tanc”: mitraliera Maxim.

Nu pui altceva greu pe un asemenea „tanc”. De fapt, Tuhacevski recomanda să nu se instaleze altceva. Mitraliera pe acest „tanc” se putea monta numai în poziţie neprotejată, căci pentru o turelă blindată trebuie un fundament tare, iar aici nu există.

Tractorul de bază al acelei perioade era Fordzon (America a vîndut licenţa de producţie şi a construit o uzină. Se înţelege că la noi denumirea burgheză a tractorului a fost schimbată cu una care să sune mai proletar). Puterea tractorului – 15 cai putere. Din momentul ieşirii de pe poarta uzinei a primului Fordzon şi pînă la sfîrşitul anilor ’60 ai secolului XX această putere a tractorului a fost considerată etalon. Aşa se şi scria: „În perioada 1933-1937 agricultura a primit peste 500.000 de tractoare (conform evaluării la puterea 15)” (*Istoria Marelui Război pentru Apărarea Patriei al Uniunii Sovietice. 1941-1945*, IML de pe lîngă CC al PCUS, Moscova, 1961, vol.1, p.64).

Sensul acestei fraze necesită o explicaţie. Din 1936, în Uniunea Sovietică au început să se producă, pe lîngă Fordzon, şi alte tractoare mai puternice. Iar dacă de pe poarta uzinei ieşea un tractor cu puterea de 30 CP, în statistică era socotit ca 2. Iar tractorul cu puterea de 60 CP – ca 4.

Însă în momentul în care Tuhacevski îşi întocmea proiectele, încă nu existau tractoarele cu puterea de 30 şi de 60 cai putere. Era Fordzon-ul obişnuit, apoi cu o putere mai mare – de 22 CP. Pe acesta Tuhacevski propunea să-l

facă tanc. Acest tractor avea un motor primitiv, iar în spate, pe o banchetă de fier cu găurele, stătea tractoristul. Această minune a tehnicii avea în faţă două rotişoare de fier cu spiţe. În spate – două roţi mari. Tot cu spiţe. Să-l protejezi cu fier de cazan pe tractorist şi anumite subansamble vitale este posibil. Însă nu roţile. În afară de aceasta, trebuie să luăm aminte la puterea motorului. Orice mărire a încărcăturii ducea implicit la scăderea vitezei, a distanţei cursei şi a practicabilităţii. Mitraliera se poate aşeza cumva, dar nu poate fi instalată decît în spaţiu deschis, căci turela blindată nu ar avea unde să fie asamblată.

3

Trebuie să luăm în calcul încă o chestiune: dacă *toate* automobilele şi tractoarele Uniunii Sovietice se transformă în „tancuri”, ce va mai rămîne industriei, transportului şi agriculturii? Ce se întîmplă cu economia ţării dacă se iau nu toate, ci jumătate de tractoare şi automobile?

Căci la război şi armata are nevoie de tractoare şi automobile. Să ne imaginăm că tractoarele şi automobilele se transformă după proiectul lui Tuhacevski în „tancuri”. În acest caz, cu ce se vor transporta milioanele de tone de muniţii, de combustibil, de piese de schimb, de alimente, de materiale de construcţie de la staţiile de aprovizionare pînă în depozitele şi la dispozitivele de luptă ale fronturilor, armatelor, corpurilor de armată, diviziilor, brigăzilor şi regimentelor? Cu ce se vor transporta trupele? Cu ce se va remorca artileria? Cu ce se vor muta statele majore, subunităţile de transmisiuni, spitalele, atelierele de reparaţii? Şi aşa armata nu are destule automobile şi tractoare. Şi niciodată la război nu vor fi în plus. Automobile de prisos nu există la război.

Fie şi dacă o jumătate din automobilele şi tractoarele ţării se preschimbă în „tancuri”, acestea pur şi simplu nu pot acţiona. Cauza este simplă. În urma coloanei de tancuri

trebuie să urmeze artileria antitanc, tunurile, obuzierele şi artileria antiaeriană, infanteria, care nu rămîne în urma tancurilor, geniştii, transmisioniştii, statele-majore, cei de la serviciul de informaţii, topografii, mecanicii, medicii. Şi toate acestea necesită automobile, automobile, automobile. În afară de aceasta, şi pentru tancuri, şi pentru toate trupele care urmează după ele trebuie să se dea neîntrerupt muniţii, combustibili şi uleiuri, alimente şi multe altele. Calcule elementare de atunci arătau că după fiecare tanc trebuiau să se deplaseze 4-5 şi chiar mai multe automobile, cu subunităţile şi unităţile care să le stea la dispoziţie. Cu alte cuvinte, chiar dacă s-ar lua hotărîrea aceasta prostească de a transforma tractoarele de 15 CP în „tancuri”, şi în acest caz nu se poate trece bariera de 15-20 de procente din numărul total al automobilelor şi tractoarelor de armată. În caz contrar, „tancurile” vor rămîne fără muniţie, fără combustibili, fără genişti, transmisiuni, comandamente, fără susţinere de artilerie, fără acoperire antiaeriană ş.a.m.d.

E vădit că Tuhacevski nu a înţeles aceste lucruri. Iar Jukov, cu gura căscată, asculta trilurile de privighetoare ale „stelei de prima mărime din pleiadă”.

4

În a doua parte a anilor ’30, în industria sovietică au intrat în producţie maşinile de transport mai perfecţionate GAZ-AA (1,5 tone), ZiS-5 (3 tone) şi tractoarele cu şenile de la uzina din Celeabinsk. Însă nici aceste maşini nu satisfăceau în deplină măsură cerinţele armatei. Acestea erau maşini obişnuite, iar armata cerea unele cu grad mare de practicabilitate. Dacă aceste camioane obişnuite se blindează cu fier de cazan, penetrabilitatea lor scade şi mai mult.

Mai aproape de război s-a pus la punct producţia camioanelor cu trei axe GAZ-AAA şi ZiS-6. Dar şi la acestea axa din faţă nu era axă motor. Nici aceste maşini nu se

potriveau pentru transformarea în „tancuri”. Iar armata le cerea cu mare insistenţă în calitate de camioane. Chiar şi pe timp de pace erau catastrofal de insuficiente.

Iar tractorul pe şenile cel mai puternic, Stalineţ, se potrivea pentru transformarea în tanc în aceeaşi măsură ca şi restul de tractoare şi automobile.

Propunerile lui Tuhacevski reprezintă o barbarie tehnologică. Este cu neputinţă să transformi automobilul sau tractorul în tanc. La fel cum nu se poate să transformi o bicicletă în basculantă, o motocicletă în buldozer, un ceainic în televizor. Şi de ce să inventezi la început bicicleta, iar pe urmă să o preschimbi în altceva? Dacă după opinia lui Tuhacevski (şi a lui Jukov) ţara este capabilă să trăiască şi să lupte fără tractoare şi automobile, atunci, în general, de ce s-au mai construit uzine de automobile şi tractoare, de ce s-a mai pus la punct producţia acestora? Nu ar fi fost oare mai simplu să se fabrice tancuri în loc de automobile şi tractoare?

Toate încercările de transformare a automobilelor şi tractoarelor în tancuri s-au soldat cu eşec. În cursul experimentelor desfăşurate, GAZ-AA, „împodobit” cu fier de cazan şi transformat astfel în „tanc”, nu s-a putut urni din loc. Iar Fordzon-ul, avînd roţile mari de fier, cu dinţi, scurma pămîntul de sub el, iar cîrma a căzut cu nasul în pămînt.

Lui Jukov însă îi pare rău: păcat că acest geniu nu a fost ascultat!

5

Acum haide să comparăm „cel mai învechit” tanc sovietic T-26 cu visele lui Tuhacevski de a transforma Fordzon-ul în „tanc”.

Pe cel mai prost T-26 este un motor de 90 de cai putere. Iar în visele gigantului cugetării militare sînt 15 CP. Sau 22.

T-26 este pe şenile, se poate deplasa pe orice teren, iar Fordzon-ul e pe roţi de fier. Şi el se putea deplasa pe orice

teren, dar numai atît timp cît a fost tractor de arat. Imediat ce l-au transformat în „tanc”, acesta nu a mai putut acţiona pe nici un fel de teren.

În absoluta majoritate T-26 avea un tun de 45 mm, care în 1941 era capabil să perforeze orice tanc german. În afară de aceasta, avea 2-3 mitraliere DT. Echipajul, dotarea, muniţiile, motorul, combustibilul şi toate celelalte erau protejate de blindaj adevărat. Însă pe Fordzon, în cel mai bun caz, se poate ataşa o mitralieră Maxim. Este îndoielnic că această mitralieră putea să execute foc circular. În acest caz, nici trăgătorul, nici mitraliera nu se puteau proteja nici măcar cu fierul de cazan…

Chiar şi primele T-26, care erau dotate cu două mitraliere, depăşeau la toţi parametrii tractorul Fordzon, căci aveau două mitraliere, trăgătorii erau apăraţi de blindaj şi puteau executa foc în orice direcţie, acoperind prin sectoarele de tragere tot spaţiul din jur.

Dar Jukov nu a pomenit în amintirile sale niciodată de T-26. Pe acest tanc şi pe multe altele cu caracteristici tehnice mult mai înalte Jukov le-a numit „uşoare şi învechite” şi le-a şters din statistică, nemeritînd să fie pomenite. Cu toate acestea, unele T-26 au ieşit de pe poarta fabricilor în 1940 şi chiar în prima jumătate a lui 1941. Iar dacă, după proiectul gigantului cugetării militare, în 1929 sau 1930, automobilele AMO-F-15 erau acoperite cu plăci de fier, atunci ar fi stat în spaţii deschise sub ploaie şi ninsoare pînă în 1941. Ei, atunci Jukov ar fi mulţumit: iată, sub conducerea lui Armata Roşie ar reuşi să dea o ripostă!

În august 1939, în Mongolia, gruparea 1 armată sub comanda lui Jukov a zdrobit armata 6 japoneză. Jukov avea tancuri BT-5 cu motor de 400 CP şi BT-7 – de 500 CP. Nimeni în lume nu avea atunci ceva asemănător. Datorită acestei puteri, Jukov devansa tot timpul acţiunile inamicului. Trupele japoneze nu au reuşit să reacţioneze la asalturile rapide şi la loviturile fulgerătoare ale brigăzilor de tancuri sovietice. Aceste tancuri erau dotate cu tunuri de 45 mm, neavînd egal în acel moment nici în Japonia, nici în SUA, nici în Marea Britanie, nici în Germania. Unele tancuri

franceze aveau pe atunci tunuri de 47 mm. Greutatea proiectilului era pe potrivă – 1,65 kg, la tunul de 45 mm – 1,4 kg. Însă lungimea ţevii tunului de 47 mm francez – 34 calibre, iar tunul de 45 mm la T-26 „cel mai învechit” avea calibrul puţin mai mic, dar lungimea ţevii de 46 calibre. De aceea depăşea prin puterea sa tunul francez de 47 mm.

Aş fi vrut să admir victoria lui Jukov din Mongolia, dacă în locul tancurilor BT-5 şi BT-7 ar fi trebuit să lupte pe „tancurile” lui Tuhacevski cu tunurile lui Kurcevski.

În iunie 1941, Armata Roşie avea 7.549 tancuri rapide de la BT-2 pînă la BT-7M. Şi pe aceste tancuri Jukov le-a numit „uşoare şi învechite”. Este interesant, dacă ar fi trebuit să lupte cu camioane de o tonă şi jumătate şi cu tractoare Fordzon, care nu se puteau urni din loc, cum le-ar fi numit pe acestea? Nu cumva grele şi moderne?

6

În anii ’30 ai secolului XX, în construcţia de tancuri sovietice s-au delimitat clar două direcţii diametral opuse. Acestea au fost întruchipate de:

a) Tuhacevski cu ideea „tancului” prefăcut dintr-un camion;

b) Pavlov cu ideea unui salt brusc înainte de la T-26 şi BT la tancurile cu blindaj greu, cu motoare Diesel, cu armament puternic şi şenile late.

T-34 a fost „visul lui Pavlov întruchipat în blindaj”, iar Fordzon-ul cu Maxim era visul lui Tuhacevski, care, datorită implicării hotărîte a lui Stalin, nu a izbutit să se întruchipeze din fier de cazan.

Iar Jukov, în memoriile sale, în interviuri şi luări de cuvînt publice, îl împroşca cu noroi insistent şi în mod regulat pe Dmitri Grigorievici Pavlov. În schimb, elogia „steaua din pleiadă”.

Jukov demonstra că drumul evoluţiei trupelor de tancuri pe care se angajase Tuhacevski era unicul corect: ah, dacă Armata Roşie ar fi fost dotată cu Fordzon-uri, ce mamă de

bătaie i-aş fi tras atunci lui Hitler şi generalilor lui! Iar eu aş fi vrut să văd „tancurile” lui Tuhacevski în noroaiele de netrecut ale toamnei lui 1941, în nămeţii de pe cîmpiile din preajma Moscovei, în contraatacul de la Stalingrad, în bătălia de la Kursk, în ofensiva din Belarus…

Dar Jukov elogiază „clarviziunea minţii” lui Tuhacevski. Şi era grozav de întristat că Stalin „nu a văzut mai departe de lungul propriului nas” şi nu i-a dat voie lui Tuhacevski să înfăptuiască planurile sale cu adevărat idioate.

În acelaşi timp, acelaşi Jukov acuză conducerea Uniunii Sovietice, adică pe Stalin, de faptul că producţia de T-34 şi KV s-a pus în aplicare prea tîrziu şi în proporţii insuficiente. Jukov şi-a justificat toate eşecurile şi înfrîngerile sale ruşinoase prin faptul că i s-au dat prea puţine tancuri de acestea, cele mai bune din lume.

Tot războiul, de la Dubno, Rovno, Elna şi pînă la Poznan şi Berlin, Jukov a luptat pe tancuri care au fost construite după proiectele lui Dmitri Grigorievici Pavlov. Ce ar fi făcut „mareşalul victoriei” dacă nu ar fi avut nici un KV şi T-34?

*

Jukov nu este singur.

Mareşalul Uniunii Sovietice Iazov îi sfătuieşte pe tinerii ofiţeri: citiţi-l pe Jukov! Şi mareşalul trupelor de tancuri Losik este solidar cu Jukov: trupele de tancuri trebuiau să se dezvolte nu după ideile lui Pavlov, ci după reţetele geniale ale lui Tuhacevski. Atunci să fi dat locotenent-colonelului Losik, comandant al unei brigăzi de tancuri, sute de Fordzon-uri şi camioane de o tonă şi jumătate, iar el, întîmpinînd o celebră divizie germană, „Cap de mort” sau „Viking”, le-ar fi arătat ce înseamnă să lupţi în secolul XX!

Capitolul 22

De ce l-a lăsat Stalin în libertate pe Troţki?

Pe baionetele de oţel şi pe salvele de artilerie ale lui Voroşilov, pe aripile puternice ale Sovietelor, noi vom aduce eliberarea clasei muncitoare din ţările capitaliste şi vom arbora steagul comunismului pe celelalte cinci şesimi ale globului pământesc.

Lev Mehlis, comisar militar de rangul întîi, şeful Direcţiei Politice a RKKA, 4 aprilie 1939

1

La 21 august 1940, Lev Troţki a fost ucis sălbatic în Mexic.

Comunistul spaniol Ramon Mercader del Rio, agent al poliţiei secrete sovietice (alias Jaques Mornar Vandendrain, alias Jean Mortan, alias Ramon Ivanovici Lopez), a reuşit să se prezinte ca un troţkist activ şi să intre în anturajul lui Troţki. Mercader a scris nişte articole care i-au plăcut foarte mult lui Troţki. Astfel, Mercader a devenit „om de casă" al lui Troţki. În ziua omorului erau amîndoi în biroul lui Troţki. Şezînd la masă, Troţki era aplecat asupra unor articole. Mercader a scos de sub pelerină un piolet de alpinist, a ridicat repede braţul şi, lovind puternic, i-a spart ţeasta lui Troţki.

Mercader a fost arestat la locul crimei. A refuzat să depună mărturii. Un tribunal mexican l-a condamnat la douăzeci de ani de închisoare. La 6 mai 1960, a fost eliberat înainte de termen pentru comportare exemplară, cu doar trei luni înainte de termenul final. Mercader a fost dus în Rusia şi numit cercetător ştiinţific la Institutul de Marxism-Leninism de pe lîngă CC al PCUS. Această numire caracterizează cum nu se poate mai elocvent atît Comitetul Central al Partidului Comunist al Uniunii Sovietice, cît şi

întregul marxism-leninism. Pentru dezvoltarea pe mai departe a concepţiei leniniste, pentru întărirea legăturii indisolubile dintre teorie şi practică, pe frontul luptei ideologice trebuiau să fie trimişi asemenea luptători de idei cu asemenea apucături. Şi cu asemenea experienţă.

Pe atunci se glumea că Mercader, devenind cercetător ştiinţific al acelui respectabil templu al ştiinţei, se ocupa cu scrierea unei disertaţii în mai multe volume pe tema: „Procedeu alternativ de aplicare a pioletului".

Puterea comunistă ar fi putut să nu manifeste o recunoştinţă deosebită pentru „fapta eroică" a lui Mercader. Ce mai merită un serviciu care a fost deja făcut? Mai ales că a fost făcut cu 20 de ani înainte. Dar nu! Imediat ce a venit la Moscova, Mercader a primit titlul de Erou al Uniunii Sovietice, înmînîndu-i-se medalia „Steaua de Aur" şi cea mai mare decoraţie guvernamentală – ordinul Lenin.

Este demn de remarcat un lucru. Mercader a săvîrşit bestiala crimă în timpul lui Stalin şi la ordinul lui Stalin. După moartea lui Stalin, noul cîrmuitor al Uniunii Sovietice, Nikita Hruşciov, l-a demascat public pe Stalin ca cel mai mare criminal. Şi iată că acelaşi Hruşciov, chiar în toiul campaniei antistaliniste, îl decorează pe agentul stalinist, pe ucigaşul plătit cu cele mai înalte distincţii ale Uniunii Sovietice. Acest exemplu arată că însuşi Nichita Hruşciov, cel mai mare luptător pentru pace, progres şi democraţie, nu a ocolit ucigaşii năimiţi, ba i-a şi decorat conform cu tariful lor consistent.

2

Uciderea lui Troţki a dat naştere la o mulţime de explicaţii. S-a spus că această crimă nu a avut rost, Troţki avînd un număr destul de mic de adepţi. Troţki locuia în îndepărtatul Mexic şi nu prezenta nici un pericol. S-a spus că uciderea a fost o răzbunare personală a lui Stalin, o manifestare a paranoiei staliniste.

Dar un lucru a rămas neclar. De ce se afla Troţki în Mexic?

Troţki a atins vîrful carierei sale în octombrie 1917. Sub conducerea lui s-a realizat lovitura de stat şi cucerirea puterii la Petrograd. Troţki a fost creatorul real al Armatei Roşii şi conducătorul ei neîntrerupt pe parcursul întregului război civil. Cu toate acestea, încă din cursul războiului civil, nu mai era cel mai important. A împărţit puterea superioară cu Lenin. Treptat, Troţki a fost trecut în roluri de rangul doi şi trei. Alunecarea din vîrfurile puterii a căpătat viteză şi s-a transformat în cădere liberă. Încă din 1923 Troţki conducea opoziţia de stînga din Partidul Comunist, adică se afla deja în minoritate. În jurul anului 1927, Troţki a pierdut totul, nu mai era nici măcar membru al Partidului Comunist. A fost dat afară din toate posturile, şi-a pierdut toate funcţiile şi împuternicirile. La 7 noiembrie 1927, Troţki a încercat să rostească o cuvîntare în faţa unei coloane de demonstranţi care mergeau în Piaţa Roşie, dar au aruncat cu sticle goale şi pietre în el. După cum se ştie, bolovanul e arma proletariatului. Şi sticla la fel. Troţki putea fi ucis fără nici o problemă. S-ar fi găsit o mulţime de doritori. Însă de ce nu l-a omorît Stalin atunci pe Troţki?

La începutul lui 1928, Stalin l-a deportat pe Troţki în Kazahstan. Peste un an, Stalin l-a expulzat pe Troţki în Turcia. Apare întrebarea: de ce? În Kazahstan, Troţki era izolat complet şi se afla sub controlul poliţiei secrete staliniste. Graniţele Uniunii Sovietice erau închise ermetic, ca să spunem aşa, iar a fugi din ţară era foarte complicat. Pentru Troţki acest lucru ar fi fost absolut imposibil, căci se afla sub observaţie permanentă. Nu putea fugi de Stalin. Nici nu a manifestat o asemenea dorinţă. Ca adversar politic, Troţki era anihilat. Nu avea pîrghii de putere şi de influenţă, nu existau mijloace de legătură. Nimeni nu publica ceea ce scria. Scrisorile lui Troţki se verificau, erau reţinute cîteva luni, iar în majoritatea cazurilor dispăreau pur şi simplu. Partizanii lui Troţki erau crunt persecutaţi. Bătăile sălbatice luate de troţkişti în ganguri întunecoase sau la intrarea în casă sînt primele şi cele mai blajine

manifestări ale ostilităţii staliniste. Urmau deportările, închisorile, torturile, procesele publice şi execuţiile. Milioane de oameni s-au dezis de Troţki. I-au rămas credincioşi numai cîţiva. Aşa sînt făcuţi oamenii: caută prietenie cu acela bogat şi puternic. Dar dacă acela a căzut de pe culmile puterii pe treapta cea mai de jos, atunci, din motive de neînţeles, numărul prietenilor şi adepţilor săi se micşorează vertiginos. Dimpotrivă, apare o mulţime de doritori gata să-i tragă un şut idolului de ieri.

Stalin a nimicit milioane de oameni pe care i-a considerat duşmani sau potenţiali duşmani. Stalin şi-a expediat adversarii în Siberia, în Extremul Orient, în Kazahstan, la Sahalin şi Kolîma, ba şi direct în subsolurile de execuţie, însă numai pe un duşman al său, cel mai important, l-a trimis brusc din îndepărtatul Kazahstan în nişte insule paradisiace din Marea Marmara.

3

Dacă Troţki era primejdios, Stalin putea să-l izoleze, aşa cum l-a izolat pe Lenin în ultimii ani de viaţă. Lenin şi-a petrecut ultima parte a vieţii sale într-o izolare organizată de Stalin. La 18 decembrie 1922 s-a adoptat o hotărîre a Comitetului Central al Partidului Comunist, în care se spunea: „Tovarăşul Stalin răspunde personal de izolarea lui Vladimir Ilici atît în raporturile personale cu lucrătorii de partid, cît şi în privinţa corespondenţei” (I. Felştinski, *Conducătorii sub lege*, Terra, Moscova, 1999, p.290).

Paza, hrana, „tratamentul” lui Lenin – toate se aflau sub controlul deplin al lui Stalin. Lui Lenin i se permitea să citească numai ceea ce aproba Stalin. Lenin afla despre situaţia din ţară în special din ceea ce publica ziarul *Pravda*. Dar ca să nu se frămînte prea tare, se edita un număr special pentru el. Într-un singur exemplar. Tot ceea ce scria Lenin i se transmitea lui Stalin. De fapt, manifestînd o grijă părintească pentru sănătatea lui, medicii lui Stalin nu i-au permis lui Lenin să scrie prea mult.

Troţki ar fi putut să moară pe masa de operaţie, aşa cum în 1925 a murit Frunze, care îl înlocuise pe Troţki în postul de comandant al Armatei Roşii. Pe atunci, Stalin avea trei secretari: Bajanov – pe probleme „la lumină”, Mehlis – pe probleme „în penumbră” şi Kanner – pe probleme „în umbră”. Bajanov îşi aminteşte că Mihail Frunze a fost pus pe masa de operaţie aproape cu sila. Aşa se îngrijea Stalin de sănătatea tovarăşului său de luptă. Nu degeaba s-a lăsat Frunze atît de greu. Pe masa de operaţie îl aştepta moartea. După cîte se pare, el bănuia acest lucru. Din cine ştie ce motiv, de pregătirea operaţiei s-a ocupat Grigori Kanner, secretarul lui Stalin pentru probleme „în umbră”. Cînd secretarul pentru probleme „la lumină” Bajanov a aflat despre aceasta, pentru el a devenit totul clar (Boris Bajanov, *Amintirile unui fost secretar al lui Stalin*, p.141). Dacă Troţki era primejdios, Stalin putea să-şi arate grija sa deosebită pentru sănătatea lui şi să-l ducă la masa de operaţie, fie şi cu sila.

Troţki putea fi înecat cu succes într-un lac, cum a fost înecat în 1925 Efraim Sklianski, adjunct al lui Troţki la conducerea Armatei Roşii în timpul războiului civil. Bajanov povesteşte cum a primit informaţia despre moartea enigmatică a lui Sklianski: „Eu şi Mehlis am mers imediat la Kanner şi i-am declarat într-un glas: «Grişa, tu l-ai înecat pe Sklianski»… Eu şi Mehlis eram ferm convinşi ca Sklianski a fost înecat din ordinul lui Stalin şi că «nefericita întîmplare» a fost organizată de Kanner şi Iagoda” (*Ibidem*, p.91). Apropo, Kanner a fost împuşcat în 1937, Iagoda în 1938.

La mijlocul anilor ’20 Stalin avea deja pus la punct mecanismul uciderilor politice. Într-un ungher întunecat sau chiar pe coridorul luminat de la Smolnîi, Troţki putea întîlni un tovarăş de idei cu un piolet sau un dezechilibrat psihic cu pistol. Dar astfel de tipi nu au apărut în calea lui Troţki în acei ani.

Aflîndu-se în Kazahstan, Troţki nu a putut publica nici un rînd. Punîndu-l în libertate, Stalin i-a dat posibilitatea să spună şi să scrie ce-i place, adică cele mai murdare lucruri despre el.

De ce avea nevoie Stalin de toate acestea? Şi de ce, lăsîndu-l în libertate pe Troţki, Stalin a prelungit atît de mult uciderea lui? În anii ’30, Stalin acuza de troţkism pe toţi duşmanii săi din interiorul ţării. O asemenea acuzaţie însemna moartea – înceată în lagăre sau imediată la zid. Au fost împuşcaţi mii şi zeci de mii de troţkişti şi cei care erau socotiţi troţkişti au fost băgaţi în lagăre cu sutele de mii şi chiar milioane. În aceste condiţii, Stalin nu l-a atins pe însuşi Troţki. În aceste condiţii, Troţki trăia în voie în nişte insule de o frumuseţe feerică, într-o atmosferă de staţiune de odihnă, iar apoi în sudul Franţei, în Norvegia, în Mexic.

Apoi, deodată, s-a întîmplat ceva şi a început o adevărată vînătoare a lui Troţki. Au urmat atentate după atentate, pînă ce totul s-a sfîrşit cu izbînda loviturii de piolet.

Dacă aceasta este paranoia stalinistă, atunci de ce s-a manifestat atît de mult timp numai asupra troţkiştilor, în cvasimajoritate imaginari, dar l-a ocolit pînă la un moment dat pe Troţki însuşi? Şi ce s-a petrecut după aceea? S-a accentuat dintr-odată paranoia stalinistă?

După moartea lui Stalin, noul stăpîn Nikita Hruşciov a explicat că la noi este cel mai bun regim social şi economic din lume, iar unele neajunsuri izolate şi devieri au apărut din cauza caracterului infect al tovarăşului Stalin. Lingăii lui Hruşciov au prins ideea din mers, au dezvoltat-o şi i-au năucit pe toţi cu faptul că Stalin era paranoic. În timpul lui Hruşciov, călăii stalinişti nu au fost cruţaţi. Care a fost împuşcat, care a fost închis, care a fost dat afară din post. Ce-i drept, cei mai mulţi s-au ales doar cu o sperietură, totuşi n-au mai fost decoraţi cu ordine şi medalii. Şi, deodată, la Moscova apare Mercader, ucigaşul lui Troţki, executantul planului criminal al lui Stalin. Şi primeşte din mîinile lui Hruşciov cele mai înalte distincţii ale Uniunii Sovietice.

Dacă se consideră uciderea lui Troţki o manifestare a paranoiei staliniste, atunci trebuie să se recunoască faptul că şi Hruşciov a fost paranoic, cu toate că această paranoia s-a manifestat numai o singură dată şi numai în relaţie cu

Troţki, ucis cu 20 de ani înainte.

În caz contrar, trebuie să recunoaştem că în ajunul şi chiar la începutul celui de-al doilea război mondial, Troţki reprezenta un pericol real nu numai pentru Stalin, ci şi pentru întreaga conducere sovietică.

4

Troţki era un adept fanatic al Revoluţiei Mondiale. După îndepărtarea de la putere, Troţki l-a demascat furibund pe Stalin. Acesta declara în faţa întregii lumi că Stalin a trădat cauza comunismului şi a Revoluţiei Mondiale. Troţki nu a înţeles că demascările lui îi erau necesare şi extrem de folositoare lui Stalin. Prin demascările sale, Troţki adormea vigilenţa Occidentului. Cu ajutorul ţărilor Occidentului, Stalin a realizat în Uniunea Sovietică cea mai puternică industrie militară din lume, şi-a pregătit armata şi ţara să distrugă civilizaţia occidentală. Iar Troţki declara că nu trebuie să se teamă de Stalin, că acesta e o mediocritate, că nu este capabil de nimic, că în curînd regimul său se va prăbuşi. „Dictatura personală a lui Stalin se apropie clar de apus”, a declarat Troţki în noiembrie 1931 (*Buletinul opoziţiei* [*bolşevicilor-leninişti*], nr.25-26, p.11).

Politicienii Occidentului îşi aminteau de rolul lui Troţki în revoluţie şi în războiul civil. Toţi ştiau că el a creat Armata Roşie. Ţineau cont de părerea lui. Troţki era detonatorul Revoluţiei Mondiale, dar un detonator neutralizat. Iar Stalin (dacă e să-l credem pe Troţki) nu este un detonator.

Stalin nu l-a lăsat pur şi simplu pe Troţki să iasă din Uniunea Sovietică, ci şi-a asigurat reclamă în faţa întregii lumi. La fiecare proces politic din Moscova era amintit Troţki. Stalin ar fi putut să-şi numească duşmanii cu orice nume, dar el îi numea cu încăpăţînare troţkişti, dînd în acest fel lui Troţki o greutate politică suplimentară.

Dacă Troţki ar fi spus invers, dacă ar fi afirmat că Stalin pregăteşte un război de agresiune, dacă ar fi avertizat Occidentul asupra pericolului perfidiei staliniste, atunci

nimeni nu i-ar fi dat voie să părăsească Uniunea Sovietică şi ar fi primit lovitura de piolet încă din 1927.

5

În preajma şi la începutul celui de-al doilea război mondial, Troţki a încetat brusc să mai scrie despre faptul că Stalin a trădat cauza Revoluţiei Mondiale. De aceea a devenit inutil. Şi-a îndeplinit misiunea. A încetat să mai fie folositor. Acum putea fi scos ca o măsea cariată.

În afară de aceasta, Troţki a devenit primejdios. El a înţeles jocul lui Stalin şi a încetat să mai demaşte. Începuse să scrie că Hitler a venit la putere datorită ajutorului lui Stalin. „Fără Stalin, nu ar fi fost Hitler", scria Troţki. Iată cîteva din revelaţiile lui Troţki: „Hitler se pregăteşte de război. Atacarea Occidentului într-un viitor mai apropiat sau mai depărtat s-ar putea înfăptui numai în condiţiile unei alianţe militare între Germania fascistă şi Stalin" (*Buletinul opoziţiei* [*bolşevicilor-leninişti*], nr.35, p.15).

La 4 septembrie 1939, Troţki amintea lumii că „Kremlinul a alimentat cu petrol campania italiană din Abisinia", iar acum alimentează cu petrol războiul lui Hitler împotriva Europei. Troţki punea o întrebare rezonabilă: de ce încheierea pactului de neagresiune între Germania şi Uniunea Sovietică s-a transformat într-un război? „Nu este clar de ce Hitler a atacat Polonia imediat după strîngerea de mîini dintre Ribbentrop şi Molotov?... Stalin ştia bine ce face. Pentru atacarea Poloniei şi pentru războiul împotriva Angliei şi Franţei, Hitler avea nevoie de «neutralitatea» binevoitoare a URSS-ului, plus de materia primă sovietică. Acordul politic şi comercial îi asigură lui Hitler şi una şi alta" (*Buletinul opoziţiei* [*bolşevicilor-leninişti*], nr.79-80, septembrie 1939).

Troţki previne Marea Britanie şi Franţa că rădăcina răului nu stă atît în Hitler, cît în Stalin. Fără „neutralitatea" lui Stalin în relaţia cu Hitler, fără petrolul sovietic, mangan, crom, aramă, plumb, nichel, vanadiu, molibden, wolfram,

platină, minereu de fier, bumbac, cereale, Hitler nu ar fi îndrăznit să declanşeze războiul în Europa.

Dar Troţki l-a avertizat şi pe Hitler. Încă din iunie 1939, cînd puţini erau cei care bănuiau că peste două luni va începe al doilea război mondial, Troţki, dovedind o clarviziune impresionantă, scria că Hitler va lovi în Occident, iar Stalin doreşte să se folosească de acest lucru.

*

Atît timp cît însuşi Stalin şi-a enunţat deschis planurile, nimeni nu dădea nici cea mai mică importanţă acestui lucru. Nimeni nu lua în serios aceste cuvîntări. Şi, deodată, Troţki a înţeles: Stalin nu glumeşte! Această străfulgerare din mintea lui Troţki nu i-a plăcut deloc lui Stalin, astfel că acesta a făcut pasul decisiv pentru ca Troţki să amuţească definitiv.

Capitolul 23

De ce avea nevoie Molotov de Dardanele?

Stalin, în calitate de cel mai mare politician al secolului nostru, făcea un joc politico-militar de anvergură istorică. El ştia: conflictul dintre lumea socialistă (URSS) şi capitalism (Germania lui Hitler) este inevitabil. Un asemenea conflict era luat în considerare în planurile lui şi trebuia să devină crucial în istoria omenirii, să rezolve definitiv problema „care pe care" la scară mondială. Stalin nu se îndoia că, dacă momentul va fi bine ales, problema se va rezolva în folosul socialismului o dată pentru totdeauna.

V.M. Molotov, *Pravda*, 22 iunie 1993

1

Între timp, previziunile lui Troţki au început să se adeverească.

În mai 1940, Hitler a atacat într-adevăr cu forţele principale Occidentul, iar Stalin a decis să se folosească pe deplin de avantajul poziţiei sale. La 12 noiembrie 1940, a mers la Berlin Veaceslav Molotov, şeful guvernului şi, totodată, comisar al poporului pentru afaceri externe, mîna dreaptă a lui Stalin, al doilea om după Stalin în Uniunea Sovietică.

Istoricii comunişti dependenţi au scris că între Stalin şi Hitler nu au fost nici un fel de negocieri privind separarea sferelor de influenţă în Europa şi Asia, că vizita lui Molotov la Berlin a însemnat numai lupta pentru asigurarea securităţii graniţelor vestice ale Uniunii Sovietice. Comuniştii au declarat că Germania este agresorul, iar Uniunea Sovietică este o putere doritoare de pace. De aceea nu puteau exista în principiu negocieri de separare a Europei şi Asiei, ca să nu mai vorbim de anumite acorduri. Însă se uită că Uniunea Sovietică şi Germania erau state de acelaşi tip, cu acelaşi fel de regim social-politic şi cu aceeaşi structură statală.

Dacă în 1939 ele au putut împărţi Europa în sfere de influenţă, de ce în 1940 nu puteau continua negocierea începută?

2

S-au găsit persoane care au studiat în amănunt această vizită. Iată cum descrie istoricul independent Serghei Soldatov apariţia lui Molotov la Berlin:

> Molotov i-a prezentat lui Hitler nişte cerinţe incredibile, în sens imperialist, care merită o prezentare mai amănunţită. Aceste cerinţe au fost confirmate şi de adresarea guvernului sovietic din 25 noiembrie 1940, în care se enunţa un plan de

separare a lumii între Germania, Italia, Japonia şi URSS. Uniunea Sovietică cerea pentru sine:
1. De la Finlanda – Pecenga şi Porkkala-Udd.
2. Puncte de sprijin în strîmtorile daneze Kattegat şi Skagerrak pentru ieşirea la Marea Nordului.
3. Puncte de sprijin în Iugoslavia la Marea Adriatică.
4. Puncte de sprijin în Grecia (portul Salonic).
5. De la România – Bucovina de sud.
6. De la Bulgaria – trecerea în orbita sovietică şi încheierea unui pact corespunzător.
7. De la Turcia – puncte de sprijin în strîmtorile Bosfor şi Dardanele de la Marea Neagră.
8. Puncte de sprijin în Golful Persic.
9. Trecerea sub influenţa sovietică a ţărilor de la sud de Baku-Batumi, adică Turcia Orientală, Iranul de nord şi Irakul.
10. Renunţarea Japoniei la concesiunile sale din Sahalin.
Hitler şi guvernul său au înnebunit pur şi simplu aflînd aceste escrocherii şi au lăsat pretenţiile sovietice fără răspuns. Dar funestul răspuns a fost totuşi dat pe ascuns, la o lună după aceasta şi pe alte canale (*Secretul răsplătirii istoriei*, Frankfurt pe Main, 1995, pp.118-119).

Răspunsul funest, dat pe alte canale, a fost hotărîrea de a ataca preventiv Uniunea Sovietică.

3

În prezent avem acces la unele mesaje cifrate, pe care le-au schimbat între ei Stalin şi Molotov în timpul vizitei lui Molotov la Berlin. La 13 noiembrie 1940, Molotov îi cere indicaţii lui Stalin „despre China, despre Turcia, despre interesele noastre privitoare la Golful Persic şi la Marea Arabiei” (AVP RF, fond 059, opis 1, dosar 2314, filele 32-33). În telegrama cifrată de răspuns, Stalin îl sfătuieşte pe Molotov: „Să nu se dezvăluie marele nostru interes faţă de Persia… Dacă nemţii vor propune separarea Turciei, în acest caz puteţi da cărţile pe faţă…” (AVP RF, fond 059, opis 1, mapa 339, dosar 2315, filele 35, 35a, 36, 38, 39, *Documente de politică externă, 1940-22 iunie 1941*, vol.

XXIII, cartea a doua, partea întîi, *Relaţiile internaţionale*, M., 1998, pp.61-62).

În acelaşi mesaj Stalin îl „sfătuieşte” pe Molotov să obţină acordul Germaniei pentru încă un pas al Uniunii Sovietice: „Un acord de pace nu va putea fi real fără să avem garanţii asupra Bulgariei şi fără acceptul intrării trupelor noastre în Bulgaria”.

În noiembrie 1940, Germania se afla într-o situaţie extrem de grea. Al doilea război mondial dura de peste un an şi nu i se vedea finalul. Germania putea învinge numai într-un război de scurtă durată, dar războiul luase un caracter de uzură, altfel zis, Germania nu mai putea cîştiga. În seara de 13 noiembrie, în momentul convorbirilor dintre Hitler şi Molotov, aviaţia britanică a întreprins un atac aerian asupra Berlinului, astfel, întîlnirea, începută în biroul somptuos, s-a încheiat într-un adăpost aerian. Prin acest raid aerian, Churchill le-a arătat lui Hitler şi lui Molotov că Marea Britanie nu intenţionează să se predea. Pentru un război prelungit Hitler avea nevoie de materii prime strategice în cantităţi mari, iar acestea erau în mîinile lui Stalin. În timpul întîlnirii, Molotov i-a amintit de cîteva ori lui Hitler că, fără neutralitatea sovietică şi fără livrările de materii prime din Uniunea Sovietică, victoriile Germaniei în Europa ar fi fost imposibile: „Nu ieşea din încurcătură fără influenţa acordului germano-rus asupra marilor victorii germane” (*URSS-Germania 1939-1941*, ediţie îngrijită de I. Felştinski, 1983, p.112).

„În ceea ce priveşte Germania, ca rezultat al acestor acorduri (1939) ea a obţinut un spate al frontului asigurat, ceea ce a avut o mare importanţă pentru evoluţia evenimentelor militare din Occident, inclusiv înfrîngerea Franţei” (*Documente de politică externă, 1940- 22 iunie 1941*, vol. XXIII, cartea a doua, partea întîi, p. 45).

„Dacă este să vorbim în momentul de faţă despre bilanţul acordurilor sovieto-germane, trebuie spus că Germania, ca urmare a influenţării pactului cu URSS, a izbutit atît de repede şi glorios pentru armamentul ei să execute operaţiunile din Norvegia, Danemarca, Belgia,

Olanda şi Franţa” (*Ibidem,* p.64). Înţelegînd că Hitler depinde în multe, dacă nu în totalitate, de el, Stalin a aplicat tactica încrucişării mîinilor. Troţki a prezis că Stalin „va vrea să se folosească în totalitate de avantajul poziţiei sale”. Iată că Stalin se foloseşte de acest avantaj.

Hitler îi spune lui Molotov că Germania a cucerit într-un singur an de război atît de mult, încît îi trebuie o sută de ani pentru valorificarea celor cucerite, şi îi propune: dacă este nevoie de spaţiu, haide să ne deplasăm spre sud: Germania la sud de graniţele ei, iar Rusia la sud de graniţele ei. Molotov este de acord cu aceasta, dar adaugă că ar trebui să se discute problema strîmtorilor daneze Marele şi Micul Belt, Sound, Kattegat şi Skagerrak.

Hitler nu a cerut spaţiu vital în Răsărit, ci Molotov în Apus.

Danemarca este ocupată de Germania. Hitler este un ticălos şi un agresor, dar cum să-i numeşti pe Stalin şi pe Molotov, care intenţionează să rupă o bucată din ceea ce este deja cucerit de Germania? Pentru Germania stăpînirea strîmtorilor daneze este o necesitate strategică. Dar pentru ce îi trebuiau acestea Uniunii Sovietice?

Hitler îi spune lui Molotov: „Atît timp cît este război, Germania este extrem de interesată să primească nichel şi lemn din Finlanda”. Hitler se interesează dacă nu cumva Uniunea Sovietică se pregăteşte de un nou război împotriva Finlandei. Şi, dacă se pregăteşte, nu îl poate amîna pe o perioadă mai tîrzie? La aceasta, Molotov răspunde că Finlanda se află în sfera intereselor sovietice, că Germania trebuie să-şi scoată trupele din Finlanda. Molotov „nu înţelege de ce Rusia trebuie să-şi amîne realizarea planurilor sale cu şase luni sau cu un an. La urma urmei, acordul germano-rus nu cuprindea anumite limitări în timp şi nici una din părţi nu are mîinile legate în limitele sferelor sale de influenţă” (*URSS-Germania 1939-1941*, ediţie îngrijită de I. Felştinski, 1983, p.115).

Cu alte cuvinte, Hitler spune că Germania nu poate trăi şi lupta fără nichel şi lemn, care vin din Finlanda, şi cere ca deocamdată Finlanda să fie lăsată în pace. La aceasta,

Molotov răspunde: Finlanda este în sfera noastră, ce vrem, aceea vom face.

Hitler spune că Germania depinde în totalitate de petrolul care provine din România, că Germania va apăra exploatările petrolifere româneşti în orice condiţii. El dă de înţeles că ar fi rău pentru Uniunea Sovietică să ameninţe petrolul românesc. Uniunea Sovietică pusese deja mîna pe Bucovina de nord, o porţiune de teritoriu care aparţinea României. Prin acest rapt, Uniunea Sovietică a încălcat acordul de separare a sferelor de influenţă. La aceasta, Molotov răspunde că Uniunea Sovietică a rupt într-adevăr cîte ceva din România şi, într-adevăr, a încălcat astfel înţelegerile cu Germania stabilite mai înainte. Dar Uniunea Sovietică nu intenţionează să renunţe şi pentru partea sovietică este puţin ceea ce a luat de la România. Ar trebui să rupă nu numai Bucovina de nord, ci şi cea de sud. În afară de porţiunile din România, Uniunea Sovietică doreşte şi întreaga Bulgarie. „Soarta României şi a Ungariei interesează de asemenea Uniunea Sovietică, care nu poate fi indiferentă în nici un fel de condiţii” (*Ibidem*, p.125).

4

Uniunea Sovietică avea suficient petrol şi pentru nevoile interne, şi pentru export. Uniunea Sovietică nu avea nevoie de petrolul românesc. Însă pentru Germania unica sursă de petrol era România. Hitler încerca să ajungă la o înţelegere, dar primeşte răspunsul: şi noi avem pretenţii la aceasta.

Hitler îi aminteşte lui Molotov: dar noi ne-am înţeles în privinţa împărţirii Europei în august 1939. La aceasta Molotov răspunde: acestea sînt chestiuni trecute, este timpul să se structureze o reîmpărţire a Europei în folosul Uniunii Sovietice. „URSS consideră acordul de anul trecut realizat, cu excepţia problemei Finlandei… Acum a venit timpul să se discute despre un acord mai larg între URSS şi Germania” (AVP RF, fond 059, opis 1, dosar 2315, fila 35).

Mai departe convorbirile s-au desfăşurat în acelaşi

spirit.

În cursul negocierilor, Molotov nu a ridicat problema securităţii Uniunii Sovietice. Acest lucru nu-l interesa. Pe el îl interesau Iranul şi Irakul, Finlanda, bazele sovietice din strîmtorile Mării Negre etc., etc.

Problemele securităţii faţă de ameninţarea unei invazii sovietice asupra teritoriilor de importanţă vitală pentru Germania au fost ridicate de Hitler, dar nu a primit nici un răspuns liniştitor.

În dimineaţa de 14 noiembrie 1940, Molotov a plecat la Moscova, iar la 25 noiembrie, ambasadorul german de la Moscova a fost informat că Germania trebuie să-şi retragă imediat trupele de pe teritoriul Finlandei. În afară de aceasta, au fost confirmate toate cererile pe care Molotov le-a înaintat în discuţiile cu Hitler şi cu Ribbentrop, chiar şi cererea de înfiinţare a unor baze militare sovietice în Bosfor şi Dardanele (*Documente de politică externă, 1940-22 iunie 1941,* vol. XXIII, cartea a doua, partea întîi, *Relaţii internaţionale*, M., 1998, pp.136-137).

Molotov nu cerea degeaba retragerea trupelor germane din Finlanda. În aceeaşi zi, la 25 noiembrie 1940, comisarul poporului pentru apărare al URSS, mareşalul Uniunii Sovietice S.K. Timoşenko şi şeful Statului Major General, generalul de armată K.A. Merkulov, au pregătit directiva de elaborare a planului unui nou război de agresiune împotriva Finlandei (*Anul 1941,* cartea întîi, „Democraţia”, 1998, pp.418-423).

Nouă ni se spun poveşti că Stalin se temea îngrozitor de război, depunea toate eforturile să-l amîne. Toate aceste acţiuni cică au fost dictate de dorinţa de a întări securitatea Uniunii Sovietice.

Pentru asigurarea securităţii nu-i ajungea controlul asupra Finlandei, Irakului, Iranului, Bulgariei. Nu-i ajungeau bazele militare din Marea Mediterană şi din Golful Persic.

Pentru o securitate deplină ar mai fi vrut să primească strîmtorile daneze şi Dardanelele cu Bosforul.

*

În august 1939, Hitler şi Stalin, cu mîinile lui Ribbentrop şi Molotov, au împărţit Europa între Germania şi Uniunea Sovietică. A trecut un an. Uniunea Sovietică a încălcat înţelegerea şi a pus mîna pe mai mult decît i se cuvenea prin acord. Dar şi aşa a fost puţin. Hitler se pregătea doar de un mare război cu Marea Britanie, dar Stalin îi cerea noi teritorii în Europa, teritorii de care depindea în totalitate economia Germaniei şi forţele ei armate.

Dacă Germania va fi epuizată de războiul împotriva Marii Britanii, atunci ce va cere Stalin?

Hitler a găsit un răspuns la toate cererile lui Stalin. „După plecarea lui Molotov, Hitler a convocat cîţiva dintre subordonaţii săi şi le-a dat clar de înţeles că intenţionează să invadeze Rusia” (B.H. Liddel Hart, *Al doilea război mondial*, Voenizdat, Moscova, 1976, p.145).

Capitolul 24

De ce erau ţinute diviziile de tancuri la bornele de frontieră?

Ce este asta: neglijenţă criminală sau trădare bine chibzuită a cuiva?

R.S. Irinarhov, *Trimisul special occidental*, Harvest, Minsk, 2002, p.171

Merită să trasăm pe harta raioanelor de frontieră ale URSS locurile de dislocare ale corpurilor de armată mecanizate şi ni se va deschide în faţa ochilor planul viitoarei „Furtuni” în toată splendoarea ei.

Mark Solonin, *Butoiul şi cercurile*, Drogobîci, 2004, p.32

Iată soarta unui om. În acest destin se oglindesc ca într-o picătură cauzele celui mai ruşinos eşec din secolul XX şi din toate secolele precedente.

La 5 iulie 1921, s-a născut acest om în satul Verhniaia Liubovşa (Iubiţica de Sus), regiunea Oriol (Ce denumire! Mai că am dat tîrcoale pe întreg globul, dar nu am întîlnit nicăieri denumiri atît de romantice ca în Rusia).

La 21 decembrie 1939, eroul nostru a fost chemat sub drapel şi a mers direct la şcoala militară. Mai departe povesteşte el însuşi: „La 10 iunie 1941 am terminat şcoala militară de infanterie din Groznîi şi am venit în regiunea militară specială Kiev. Am fost numit la divizia 41 tancuri, care avea statul-major în oraşul de frontieră Vladimir-Volînski. Pînă la Bugul de vest, frontiera noastră de stat, era o aruncătură de băţ... Am fost numit locţiitor al comandantului unei companii de informaţii. În această funcţie am întîmpinat războiul. Pe 22 iunie, la ora trei şi cincisprezece minute, cantonamentul nostru militar a fost înecat într-o mare de foc...” (*Krasnaia Zvezda*, 5 iulie 2001).

Această scurtă povestire este alcătuită numai din ciudăţenii. Începînd cu 18 septembrie 1925, se înrola în Armata Roşie la vîrsta de 21 de ani. Şi nu se înrolau toţi, ci doar o treime sau chiar un sfert din contingentul recrutat. În 1941 a început războiul pe neaşteptate, cum am fost învăţaţi să spunem, ca un tunet venit din senin. Dacă nu se aştepta războiul, atunci acest tînăr nu putea fi nicidecum în armată în momentul atacului german, căci în iunie 1941 avea numai 19 ani. Dar acesta, din cine ştie ce motiv, este deja în armată, a reuşit deja să termine şcoala militară, e deja ofiţer, locţiitor al comandantului unei companii de informaţii. Dar nu cine ştie pe unde, ci chiar la graniţa germană. Cum s-a putut întîmpla aşa ceva?

Totul e simplu. În august 1939, Stalin şi Hitler, cu mîinile lui Molotov şi Ribbentrop, au semnat pacea. Ar părea că după aceasta nu mai trebuie recrutat nimeni: să se ia voluntari în Armata Roşie şi să se desfiinţeze recrutarea. Dar nu. Pacea cu Hitler nu a însemnat deloc pace, ci chiar opusul acesteia. Tovarăşul Stalin a semnat

pactul de „neagresiune” şi a înrolat imediat după aceasta nu un sfert din contingentul recrutat, ca în anii precedenţi, şi nici măcar o treime, nici o jumătate, ci pe toţi cei care au împlinit 21 de ani. În afară de aceasta, pe toţi de 20 de ani. Şi de 19 ani. Sub drapel au venit şi cei de peste 21 de ani. Logica: n-ai făcut armata mai înainte, acum a venit vremea. N-au fost uitaţi şi cei care aveau 18 ani. Dacă nu ai studii medii, mai aştepţi deocamdată. Dar dacă ai 18 ani şi ai făcut studii medii, treci în front.

Flăcăul despre care este vorba a intrat tocmai la această categorie: 18 ani, 10 clase. Şi l-au săltat. Dar nu la trupă, ci la şcoala militară. Dar nu că s-a apucat el şi s-a dus să dea examene. Nu. Statisticile spun că nu s-a dus la alegerea sa, ci a fost recrutat. Şi mai spun că nişte minţi isteţe au făcut nişte planuri minunate, pentru ca zeci de mii de flăcăiaşi, recrutaţi în a doua jumătate a lui 1939, să iasă de pe băncile şcolii drept la începutul lui iunie 1941. Şi, fără să mai ia permisie – drept la trupă!

Cine nu a trecut prin aceasta nu poate să ştie: să fii un cursant fără nici un drept, să te muştruluiască la nivelul standardelor mondiale şi peste acestea – foc, apă şi ţevi de aramă, să te bumbăcească şi să-ţi dea peste bot, să te bage în apă rece ca gheaţa, să te usuci sub soarele fierbinte şi în ger de crapă pietrele, să te ia la frecuş, să-ţi frîngă oasele, să te întindă, să te îndoaie, să te cocoşeze. Şi deodată te transformi într-o clipită din cursant în ofiţer; nu cazi pe neaşteptate într-o altă lume, ci într-o altă dimensiune. Şi primeşti imediat prima soldă (care-i şi prima satisfacţie). Dar nu pentru că te-ai strofocat muncind o lună. Nu. Prima soldă ţi se dă chiar în prima zi. Pentru faptul că ai devenit ofiţer. După bănuţii de la şcoala militară, asta-i o avere. Ce faci prima dată? Corect: te relaxezi. Prima dată – bilet de voie şi permisie. Aşa se proceda întotdeauna.

Numai că în 1941 s-a renunţat la această regulă.

Iată un exemplu: eroul nostru a încheiat şcoala la 10 iunie, a reuşit să ajungă de la Groznîi la Kiev, la statul-major al regiunii a primit numirea pe graniţă, a venit la divizie, s-a

prezentat, a primit funcţia… Unde e permisia de o lună legală, meritată, muncită, mult aşteptată? Războiul nu trebuia să-l lase pe locotenentul nou intrat în pîine la graniţă, ci în satul Verhniaia Liubovşa. Acolo el trebuia să umble cu iubiţelele lui de sus şi de jos toată noaptea pînă în zori de zi, ascultînd trilurile privighetorilor. Iar într-o minunată duminică, undeva pe la prînz, trebuiau să-l trezească vorbele: Vorbeşte Molotov!

Dar s-a întîmplat un lucru ciudat. Nu se aşteptau la atacul german, dar zeci de mii de tineri ofiţeri au fost înaintaţi în grad înainte de termen, fără examene de absolvire, iar după înaintare nu au fost trimişi în permisia meritată şi muncită, ci la trupe. Dar nu cine ştie unde, ci la graniţa vestică. La bornele de frontieră. Dacă Hitler era prieten, de ce atîta grabă? De ce nu i-au dat voie locotenentului să hoinărească puţin?

2

Cu cîteva zile înainte de acest moment fatal, eroul nostru nimereşte la divizia 41 tancuri… Numărul nu e pus la întîmplare. Numerotarea diviziilor de tancuri sovietice s-a făcut în ordine deplină: de la 1 pînă la 61. Hitler s-a avîntat în cel de-al doilea război mondial avînd şase divizii de tancuri, iar tovarăşul iubitor de pace Stalin a deplasat la graniţe divizia 41 de tancuri şi o serie de alte divizii. O serie lungă. Pe acelaşi rîu Bugul de vest, tot la bornele de frontieră, se afla şi divizia 22 tancuri. La 22 iunie cantonamentul ei militar, ca şi multe alte cantonamente, a fost şi el înecat într-o mare de foc. Mii de locotenenţi au pierit, fără să mai ia vreodată permisie ca să hoinărească. Pînă la sfîrşitul războiului, din fiecare sută au mai rămas în viaţă trei. În preajma războiului, tovarăşul Stalin a trimis deodată pe graniţe 70.000 de tineri abia ieşiţi din şcolile de ofiţeri. Dintre aceştia, doar 3% au supravieţuit războiului.

Pentru că nu s-au prăpădit toţi din zecile de mii trimişi la graniţă, a avut după război cine să povestească despre

cele întîmplate. Povestirile lor sînt uimitor de asemănătoare. Au aceleaşi momente: imediat ce s-a semnat pacea cu Hitler, m-au luat la şcoala de ofiţeri, am terminat cu două săptămîni înainte de război şi m-au trimis pe graniţa vestică, iar la 22 iunie a venit tunetul ca din cer senin.

Oricine doreşte poate aduna din belşug astfel de povestiri. Din mulţimea de povestiri de acelaşi tip am ales-o pe aceasta pentru că flăcăul despre care este vorba a ajuns sus după război. Foarte sus.

A devenit membru al CC al PCUS, primul adjunct al ministrului Apărării al URSS, şef al Statului-Major General al Forţelor Armate ale URSS, apoi comandant al Forţelor Armate Unite din statele membre ale Pactului de la Varşovia. Titlul – mareşal al Uniunii Sovietice. Prenumele – Viktor Gheorghievici. Numele – Kulikov.

3

În dimineaţa lui 22 iunie 1941, divizia 41 tancuri, în care nimerise locotenentul Kulikov, avea 415 tancuri. În afară de acestea, avea maşini blindate, tunuri şi aruncătoare de mine, transportoare de artilerie, tractoare şi motociclete, 682 automobile etc., etc. Nici o divizie de tancuri germană nu avea atîtea tancuri. Şi nicăieri în lume nu existau astfel de divizii de tancuri. Dintre cele cinci divizii de tancuri germane care operau împotriva trupelor de pe frontul de sud-vest şi de pe frontul de sud, cel mai mare număr de tancuri îl avea divizia 19 de tancuri – 149. În celelalte divizii de tancuri germane erau şi mai puţine. Iar în diviziile motorizate şi de infanterie nu existau deloc tancuri.

Nici într-un corp de armată militarizat german, care opera la sud de Polesie, nu erau atîtea tancuri cîte existau în divizia 41 de tancuri sovietică.

Tabloul dezastrului se cunoaşte pe deplin. Pe toată graniţa s-a făcut acelaşi lucru. Este cunoscut şi finalul: colonelul P.P. Pavlov, comandantul diviziei 41 tancuri, a fost

găsit vinovat şi a fost pus la zid, exact ca şi omonimul său, comandantul frontului de vest, generalul de armată D.G. Pavlov.

Dar să încercăm să ne imaginăm în locul comandantului de divizie. Ce vom face dacă inamicul deschide foc de artilerie pe neaşteptate asupra cantonamentelor militare, în care stau alături tancurile şi maşinile? Ce vom face dacă a venit ordin de la Comandantul Suprem al tuturor timpurilor şi popoarelor să se ia muniţiile de la subunităţi şi să se dea la depozite? Ce vom face dacă pe masa noastră se află un ordin strict secret să nu se lase provocaţi, să nu răspundă la foc cu foc şi să nu se ia NICI UN FEL de măsuri fără ordinul Moscovei? Iar pe aceste ordine se află semnătura aceluiaşi geniu al strategiei.

În 1941, locotenentul Kulikov a avut noroc. În a treia zi de război, în jurul diviziilor 41 tancuri şi 87 infanterie şi al altor unităţi ale armatei 5 din frontul de sud-vest s-a închis inelul încercuirii în care acestea au şi pierit. Dar locotenentul Kulikov a izbutit să scape…

4

În orice ţară normală ar fi urmat după război o dezbatere judiciară. Nu numai divizia 41 tancuri de lîngă stîlpii de frontieră a greşit. Este vinovat comandantul diviziei de faptul că în primele minute ale războiului cantonamentul militar al diviziei „a fost înecat într-o mare de foc”? A ales el însuşi locul diviziei chiar la graniţă? Este posibil ca în cîteva minute (sau chiar ore) să dai alarma la divizie, să mîni mii de oameni sub focul de artilerie la locul de staţionare al maşinilor, să scoţi din garaje şi parcuri auto 415 tancuri şi sute de alte maşini, să desfăşori primul eşalon şi al doilea, punctele de comandă, rezervele şi trupele din spatele frontului, să organizezi comanda, cooperarea genurilor de arme, transmisiunile şi să respingi ofensiva inamicului?

De ce nu a fost scoasă divizia de pe frontieră în

perioada în care era ameninţată? Şi, în general, de ce a fost deplasată la graniţă? Cum se explică strania vecinătate a unei divizii de tancuri cu frontiera de stat? Ce făcea acolo? Cum de a ajuns acolo? Din vina cui şi din ordinul cui? Cine a stabilit locul ei de dislocaţie? Şeful Statului-Major General Jukov? Unde este acesta? Inculpat Jukov, ridicaţi-vă! Răspundeţi la întrebările tribunalului! Aşadar, în ce scop diversionist aţi deplasat divizia 41 tancuri la graniţă? Stalin a ordonat? Nu, inculpat Jukov, din memoriile dumneavoastră rezultă că Stalin nu numai că nu a ordonat să se deplaseze corpurile de armată motorizate la graniţă, dar a fost chiar un adversar al înfiinţării lor. Corpurile de armată mecanizate cu numerele de la 10 la 30 inclusiv şi diviziile de tancuri cu numerele de la 19 la 61, care intră în componenţa acestor corpuri, s-au format la insistenţa şi cererea dumneavoastră, inculpat Jukov. Tot dumneavoastră aţi stabilit locurile de înfiinţare şi încartiruire. După planul dumneavoastră, divizia 41 tancuri s-a aflat acolo unde a putut fi surprinsă (şi a fost surprinsă) în primele clipe ale războiului. De ce s-a aflat într-un loc atît de nepotrivit pentru apărare? Aţi făcut planuri de apărare a patriei? Atunci de ce această divizie (ca şi toate celelalte) nu se afla în apărare? Să fi săpat tranşee pentru tancuri, artilerie şi infanterie, să fi utilat poziţiile de bază şi de rezervă, să fi repartizat rezerve pe unităţi şi subunităţi. Zece tancuri la un kilometru, deci aveaţi patruzeci de kilometri de apărare invincibilă. Şi nu chiar la graniţă, unde este urmărită din partea cealaltă mişcarea fiecărui soldat, ci undeva în adîncime. Măcar să nu fie în zona de acţiune a artileriei inamice.

Dar nimeni nu s-a preocupat de aceste probleme în Armata Roşie.

Divizia 41 tancuri din corpul de armată 22 mecanizat, din armata 5 a frontului de sud-vest este doar un singur exemplu. Pe toată graniţa de la Marea Baltică pînă la Marea Neagră s-a petrecut în acea dimineaţă senină acelaşi lucru. După acelaşi scenariu. Jukov a pus Armata Roşie în nişte condiţii, în care ea trebuia să piară, neavînd posibilitatea de

a-i pricinui inamicului nici măcar pierderi minime. Jukov a alcătuit aceste planuri şi a dat aceste dispoziţii şi directive care, fiind executate, au dus inevitabil Armata Roşie la dezastru, iar Uniunea Sovietică la prăbuşire. Acţiunile lui Jukov sînt un exemplu tipic de diversiune, de vînzare a patriei, de trădare ticăloasă.

5

Ideologii de la Kremlin trebuiau:

a) fie să-l numească pe Jukov trădător;

b) fie să lămurească sensul activităţii sale nechibzuite, ca să spunem aşa, din preajma războiului.

Dar nimeni din istoricii de curte nu l-a numit deocamdată pe Jukov, deschis şi cu glas tare, trădător de patrie. Nici el însuşi nu a stat să-şi amintească şi să cugete despre ceea ce a făcut.

În loc de aceasta, trei generaţii de locuitori ai planetei Pămînt au fost bătute în cap cu ceea ce ar fi trebuit să fie cauzele dezastrului ruşinos al Armatei Roşii.

Prima cauză: tancurile erau învechite.

Răspundem: dar oare nu e acelaşi lucru, că sînt mai noi sau mai vechi, dacă stau în rînduri dese chiar la graniţă, în zona de acţiune a artileriei inamice?

A doua cauză: tancurile necesitau reparaţii.

A treia cauză: şoferii nu aveau experienţă de conducere.

La a doua şi la a treia teză răspunsul este acelaşi: dar nu e acelaşi lucru, că au sau nu au experienţă, că tancurile trebuie sau nu trebuie reparate? Să ne imaginăm că în divizia 41 tancuri, ca şi în toate celelalte, sînt cele mai bune tancuri din lume, iar fiecare şofer are cîte o sută de ore de practică. Cu ce schimbă aceasta lucrurile, dacă artileria inamică toarnă cu nemiluita proiectile asupra statelor-majore, asupra cazarmelor, asupra depozitelor şi rezervoarelor, asupra rîndurilor compacte de tancuri şi maşini din parcurile auto şi din locurile de staţionare sub

cerul liber? Dacă toată această putere invincibilă a fost înecată într-o mare de foc din prima clipă a războiului? Dacă echipajele nu au posibilitatea să se bage în tanc? Dacă în tancuri nu există echipamentul de luptă necesar şi combustibil? Dacă nici un comandant nu are posibilitatea de a-şi conduce unităţile şi subunităţile? Dacă comandanţii de toate rangurile, de la cei de grupă şi pînă la comandanţii de fronturi şi armate, au indicaţia cea mai strictă (sub ameninţarea cu împuşcarea) să nu întreprindă acţiuni de răspuns şi în general să nu facă nimic!

A patra explicaţie: corpurile de armată mecanizate, diviziile de tancuri şi motorizate din componenţa lor, dar şi, în general, toate forţele principale ale Armatei Roşii se aflau atît de aproape de graniţă nu degeaba, ci datorită intenţiei viclene a lui Jukov de a da contralovituri inamicului care întrecea orice măsură!

Răspund cu o întrebare: şi de ce nu a dat aceste lovituri? Apoi, unde sînt planurile militare ale acelor contralovituri? Dacă s-au dat unele contralovituri, fiecare se poate convinge singur: au fost improvizaţii, acţiuni fără nici o pregătire preliminară. Iar dacă contraloviturile s-au plănuit cu adevărat înainte de război, de ce rezultatul a fost cu consecinţe nefaste? Cine poartă răspunderea personală pentru aceste planuri? Luînd în calcul aceeaşi divizie 41 tancuri, cum putea ea să dea o contralovitură în situaţia în care a pus-o Jukov?

Au mai fost şi multe alte explicaţii: rămînerea în urmă seculară a Rusiei… Apropo, această explicaţie a fost susţinută de însuşi mareşalul Uniunii Sovietice V.G. Kulikov.

Viktor Gheorghievici, despre ce fel de rămînere în urmă poate fi vorba, dacă pînă la bornele de frontieră, cum v-aţi permis să vă exprimaţi, era o aruncătură de băţ? Dacă divizia ar fi fost trasă la o sută de kilometri de graniţă, dar şi mai bine pe aliniamentul vechilor raioane fortificate, tancurile ar fi fost dispersate, ar fi fost băgate în pămînt pînă la turele, ar fi fost mascate, iar atunci influenţa factorului rămînere în urmă seculară ar fi scăzut considerabil.

6

Aici este timpul să amintim povestea lui Jukov despre modul cum el şi mareşalul Timoşenko au încercat să-l înduplece pe Stalin să dea ordin ca trupele să fie gata de luptă. Timoşenko şi Jukov au încercat să-l convingă, încăpăţînatul Stalin nu a fost de acord. Atunci cică Timoşenko a declarat: „Nu avem la frontiere suficiente forţe nici măcar pentru acoperire. Nu putem să întîmpinăm în mod organizat şi să respingem atacul trupelor germane”.

Aceste cuvinte ale mareşalului Timoşenko au fost inserate de Jukov în memoriile sale ca un argument în favoarea ridicării gradului de pregătire a trupelor. Jukov este solidar în totalitate cu poziţia lui Timoşenko. Îl susţine întru totul pe Timoşenko şi îl condamnă pe prostănacul de Stalin.

Problema este că Semion Konstantinovici Timoşenko nu a pomenit niciodată despre aşa ceva, nu a scris şi nu a povestit nimănui ceva asemănător. Timoşenko a murit, iar peste douăzeci de ani, aceste vorbe, cică ale lui, au apărut în memoriile lui Jukov, care murise şi el demult.

Dar dacă ni se spune că trebuie să credem numai în ediţia a zecea şi în cele ulterioare ale *Cugetărilor*, haide să credem.

Aşadar, nu erau trupe pentru acoperire… Pe baza exemplului diviziei 41 tancuri am văzut că existau trupe. Dacă grosul acestor tancuri nu ar fi stat grămadă la bornele de frontieră, ci ar fi fost retras de la graniţă cu măcar zece kilometri, dar şi mai bine cu o sută, trupele s-ar fi concentrat pe front şi în adîncime, s-ar fi săpat tranşee pentru tancuri şi pentru restul tehnicii, acestea ar fi fost mascate, atunci divizia nu cădea într-o mare de foc.

Ca să nu încărcăm peste măsură povestirea, amintesc pe scurt trista istorie a diviziei 22 tancuri din corpul 14 mecanizat al armatei 4. Această divizie a fost şi ea zdrobită la bornele de frontieră de la Brest. Povestea înfrîngerii ei lipsite de glorie se găseşte în cartea mea *Îmi iau cuvîntul înapoi*: „Acest cantonament militar se găsea pe un teren

neaccidentat, putea fi urmărit uşor de către inamic. Au pierit şi au fost răniţi mulţi oameni din efectiv… La aceasta a contribuit şi poziţionarea înghesuită a unităţilor diviziei… Divizia a mai pierdut de asemenea o mare parte din tancuri, artilerie şi maşini, peste jumătate din toate autocisternele, atelierele de reparaţii şi bucătăriile de campanie. În urma tirurilor inamicului au luat foc şi apoi au explodat depozitul de artilerie şi depozitul de combustibili şi uleiuri al diviziei… O parte considerabilă a artileriei diviziei a fost distrusă de focul inamicului sau a rămas în parcurile auto din cauza lipsei mijloacelor de tracţiune…”

Mai departe urmează văicărelile privind „dislocarea nefericită a diviziei…” şi tînguielile cum că aceasta a dus „în primele ore ale războiului la pierderi uriaşe în efectiv şi la distrugerea celei mai mari părţi de tehnică de luptă şi de rezerve a diviziei”.

Aceasta este altă porţiune a frontului, dar tabloul este acelaşi.

Tot acolo, la Brest, au fost puse în dispozitiv la fel de „nefericit” şi două divizii de infanterie şi o mulţime de alte unităţi. Iată cîteva informaţii grăitoare.

În efectivul armatei a patra:

– două corpuri de armată, statul-major al unuia se afla la Brest;

– două divizii de tancuri, una din ele se afla la Brest;

– patru divizii de infanterie, două din ele – la Brest;

– o divizie motorizată;

– o divizie de aviaţie;

– un raion fortificat cu statul-major la Brest;

– armata a fost întărită cu un regiment de genişti, acesta se afla la Brest.

Iar regimentul 33 geniu nu stătea nicidecum degeaba la Brest.

Armata 4 avea în total în efectiv 14 regimente de artilerie, dintre care 7 se aflau la Brest. Tot aici erau spitalul regiunii militare, o sumedenie incredibilă de depozite ale armatei, ale frontului, aflate în subordinea instituţiilor centrale, detaşamentul (regimentul) de frontieră al NKVD

etc., etc.

Comandantul armatei 4 avea în subordine 11 mari unităţi care aveau în frunte generali (două corpuri de armată, opt divizii şi un raion fortificat). Statele-majore a cinci din aceste mari unităţi se aflau la Brest.

Nu-mi calc pe inimă ca să declar: la Brest erau principalele forţe ale întregii armate. Practic o jumătate din efectivul ei.

Doar într-un singur oraş erau 18 regimente active, completate în totalitate. Acestea erau: două de tancuri, şase de infanterie, şapte de artilerie, unul de infanterie motorizată, unul de genişti, un detaşament (regiment) de frontieră. Nu mai luăm în calcul alte unităţi mai mărunte şi structuri din spatele frontului, nu mai calculăm diviziile care se aflau în imediata apropiere a Brestului.

Toate acestea au fost zdrobite şi puse pe fugă în cîteva ore.

Apărarea Brestului ar fi putut fi o pagină eroică din istoria militară a Rusiei. În loc de aceasta a fost o ruşine de neşters pe veacuri de aici înainte. Cînd se pomenea de Brest şi de cetatea Brestului, mareşalii sovietici ridicau de obicei gulerele ca să-şi ascundă urechile arzînd de ruşine.

Afirm iarăşi: dacă această masă de trupe ar fi fost trasă înapoi de la frontieră, dacă ar fi fost dislocată, aşezată în poziţii de apărare, atunci cursul războiului nu ar fi fost atît de ruşinos. Brest este poarta ţării. Şi în zona porţii ar fi trebuit să se organizeze apărarea. După cum vedem, forţe erau destule.

*

Ni se spune că nemţii au ieşit victorioşi pentru că diviziile lor au fost concentrate pe sectoare înguste. Aşa este. Dar nu acesta este întregul adevăr. E numai jumătate de adevăr.

Iată însă a doua parte: nemţii au învins pentru că diviziile Armatei Roşii au fost concentrate pe sectoare

înguste. Acest lucru este perfect pentru ofensivă, dar este fatal pentru defensivă. Dacă Armata Roşie ar fi lovit prima, în partea cealaltă s-ar fi petrecut acelaşi lucru. Pur şi simplu pentru că diviziile germane erau concentrate pe sectoare înguste: nu greşeşti ţinta!

Capitolul 25

Doar eu şi oamenii mei

Perioada stalinistă este una din cele mai interesante din istoria omenirii. Dar este practic imposibil să-i faci o descriere exactă şi pe deplin ştiinţifică. Documentele acelor timpuri sînt distruse sau falsificate. Multe lucruri importante s-au făcut îndeobşte fără documente. Acelea puţine care s-au păstrat sînt inaccesibile cercetătorilor şi scriitorilor. Amintirile care se scriu acum constituie o falsificare antedatată.

A. Zinoviev, *Zborul tinereţii noastre*, Lausanne, 1983, p.79

1

Bine o mai duc istoricii de curte de la Kremlin, care scriu despre al doilea război mondial. Au acces la toate comorile din arhivele ruseşti, de aceea nu întîmpină nici un efort să confirme şi să fundamenteze ştiinţific ipotezele şi teoriile lor.

Iar toate teoriile lor stau pe şapte balene:

1) Uniunea Sovietică nu era absolut deloc pregătită pentru războiul cu Germania.

2) Stalin se temea îngrozitor de război.

3) Stalin îşi reprezenta începerea războiului ca un atac al Germaniei împotriva Uniunii Sovietice şi în nici un alt

chip.

4) Stalin nu punea la cale nimic rău împotriva Europei, cel puţin nu în 1941.

5) Principala grijă a lui Stalin: să nu-i dea lui Hitler vreun motiv să cîştige timp şi să amîne invazia germană cu un an, mai bine cu doi.

6) Serviciul de informaţii i-a raportat lui Stalin despre pregătirea invaziei germane, dar el nu a crezut, căci se temea să privească adevărul în ochi.

7) Stalin era înconjurat numai de nişte linge-blide, care raportau numai ceea ce conducătorul voia să audă. Iar el voia să audă numai ştiri adormitoare.

Cum să demonstrezi toate acestea?

Foarte simplu, sprijinindu-te pe documente. Istoricii de curte scot hîrtii din arhive şi le prezintă marelui public: poftim! Admiraţi!

Iar documentul e o stîncă de granit. Împotriva unei hîrtiuţe scoase din cuferele de la Kremlin sînt neputincioase orice dovezi. Trebuie să ridici steagul alb pe catargul spărgătorului de gheaţă, să te recunoşti învins şi să te laşi la mila învingătorilor.

În mai 1985 am reuşit pentru prima dată să bag în presă primele capitole din *Spărgătorul de gheaţă*, iar în 1988, ca un fel de răspuns la acesta, istoricii sovietici oficiali au găsit un document de cea mai mare importanţă. Pe o singură pagină, în şapte propoziţii, sînt cuprinse dovezi ale tuturor celor şapte postulate pe care stă, ca un monolit de nezdruncinat, toată istoria războiului sovieto-german.

Acest document este un denunţ, mai corect o reclamaţie a lui Beria către Stalin:

> *21 iunie 1941...*
> *Insist din nou pentru revocarea şi pedepsirea ambasadorului nostru de la Berlin, care mă bombardează în continuare cu dezinformarea despre, vezi Doamane, o agresiune pregătită de Hitler împotriva URSS. El a declarat că această agresiune va începe mîine... Acelaşi lucru l-a comunicat prin radio şi generalul-maior V.I. Tupikov, ataşatul militar la Berlin. Acest general obtuz afirmă că trei grupări de armate ale*

Wehrmacht-ului vor ataca Moscova, Leningradul şi Kievul, bazîndu-se pe agentura sa de la Berlin. El cere cu insolenţă să-i echipăm pe aceşti mincinoşi cu staţie radio...
Şeful Direcţiei de Informaţii, unde pînă nu demult a acţionat banda lui Berzin, generalul-locotenent Golikov se plînge de ambasador şi de locotenent-colonelul său Novobraneţ, care minte şi acesta, cum că Hitler a concentrat 170 de divizii împotriva noastră la graniţa noastră de vest...
Dar eu şi oamenii mei, Iosif Vissarionovici, ţinem minte limpede înţeleapta dumneavoastră indicaţie: Hitler nu ne va ataca în 1941!

Această hîrtiuţă este o adevărată comoară pentru istoricii „serioşi”. Din acest denunţ rezultă un singur lucru, că Beria este un linguşitor şi un prost.

În lumina prezentului document, Stalin pare şi mai prost. El „a indicat înţelept” că atacul lui Hitler se va petrece peste minimum un an. El s-a înconjurat de slugoi, cretini şi linge-blide, iar unul dintre aceştia repetă sîrguincios şi întăreşte aiureala stalinistă.

Şi cînd? La 21 iunie!

Măi să fie: a doua zi au năvălit nemţii!

Hîrtia aceasta are o valoare unică, căci ea este singura mărturie documentară că în 1941 Stalin nu intenţiona să lupte. Faptul că Stalin nu era pregătit să atace el însuşi pe cineva e oarecum de la sine înţeles. Iar faptul că nu aştepta atacul este „prins” în document. Documentul nu este scris de Stalin, dar este adresat lui şi conţine poziţia sa. Nu putea Beria, adresîndu-se lui Stalin, să nu afirme înţeleapta indicaţie stalinistă, care nu a existat!

Această reclamaţie a lui Beria a fost citată nu o dată de generalul-colonel Volkogonov, consilierul preşedintelui Rusiei, de Karpov, preşedintele Uniunii Scriitorilor din URSS, de generalul de armată Gareev şi de alte persoane oficiale. Documentul a intrat în circuitul ştiinţific şi a trecut repede frontiera de stat a Uniunii Sovietice. Este citat intens în cercetările ştiinţifice şi în diverse publicaţii. Un anonim, care s-a ascuns sub numele *Victor Suvorov*, nu a pregetat nici el să nu prezinte publicului acest document, ca o

dovadă a totalei incapacităţi a conducerii staliniste, ca o mărturie a spaimei animalice a lui Stalin în faţa inevitabilei invazii inamice.

Dar pe mine mă frămîntă un gînd: de ce nişte persoane atît de importante nu au văzut nimic fals în respectivul „document”?

2

Citim încă o dată conţinutul pîrii lui Beria şi ne punem întrebarea: pe ce fel de nerozi îi ia în calcul această mîzgăleală?

Căci tabloul care se schiţează aici e uimitor. În însemnarea sa, Beria ridică o problemă de cea mai mare importanţă pentru stat: cînd intenţionează Hitler să atace Uniunea Sovietică, în 1941 sau mai tîrziu? Beria nu este de acord cu rapoartele analistului Direcţiei de informaţii, de asemenea cu rapoartele ambasadorului şi ale ataşatului militar la Berlin. Iar acest lucru nu este important. Important este altceva: însemnarea conţine şi opinia lui Beria însuşi în problema dată. Dar el este candidat la Biroul Politic, adjunct al preşedintelui SNK, adică al şefului guvernului, comisarul poporului pentru afaceri interne, comisar general al securităţii de stat. În afară de propria lui părere, avem în însemnare şi opinia lui Stalin însuşi în această problemă.

Iată ce este important. Să admitem că Hitler nu intenţiona să atace în 1941, dar dacă afla deodată că Stalin s-a relaxat cu totul şi nu se aşteaptă la un atac, atunci Hitler se putea răzgîndi. Dacă această însemnare cădea în mîinile spionajului german, ar fi fost un document de extremă importanţă.

Sau să admitem că Hitler se pregătea de atac, dar nu ştie: să facă ultimul pas sau nu? În calculele politice, cel mai groaznic lucru este incertitudinea: aşteaptă Stalin lovitura sau nu aşteaptă? Este extrem de important să împrăştii această ceaţă tulbure. Trebuie să ştii ce gîndeşte

inamicul, ce ia în calcul. A pătrunde în planurile inamicului, ale aliatului, partenerului înseamnă să te uiţi direct în cărţile lui şi pe baza aceasta să construieşti şi să corectezi propriile proiecte şi planuri.

În însemnarea lui, Beria a dat în vileag cu totul cărţile staliniste: Stalin nu crede într-un atac! Dacă această însemnare cade cumva în mîna lui Hitler, atunci…

Aşadar, prima ciudăţenie constă în faptul că pe o asemenea însemnare de mare importanţă nu este parafa de caracter secret. Beria a scris pe o hîrtiuţă şi i-a dat-o lui Stalin. Pe urmă, hîrtia a ajuns în arhivă, unde a şi fost găsită la jumătate de secol după război.

Iată un motiv să ne mirăm: nu cumva comisarul poporului al NKVD, comisarul general al securităţii de stat, principalul păstrător al celor mai importante secrete şi taine de stat este atît de neglijent faţă de păstrarea acestora? Şi aş vrea să ştiu cum a reacţionat tovarăşul Stalin la o asemenea neglijenţă strigătoare la cer.

A doua ciudăţenie: în general, de ce a trebuit să scrie acest bilet? Beria Lavrenti Pavlovici era în contact permanent cu Stalin. Vorbeau la telefon în fiecare zi, iar serile înfulecau şaşlîc şi beau vin gruzin. Era greu să exprime situaţia prin cuvinte?

Pe lîngă aceasta, mai că se întîlneau în fiecare zi cu ocazii oficiale. De ce la 21 iunie 1941 Beria a decis să-i scrie un bilet lui Stalin, dacă pe 20 iunie a stat în biroul lui Stalin patru ore şi douăzeci şi cinci de minute. Iar a doua zi, pe 21 iunie, a mai stat trei ore şi cincizeci şi cinci de minute! Oare în opt ore şi douăzeci de minute nu a putut să-i expună trei-patru probleme scurte.

Este interesant în ce mod i-a transmis Beria lui Stalin acest bilet? De bună seamă că ore întregi au dezbătut ceva, iar pe urmă Beria, cînd să iasă din birou, i-a transmis hîrtiuţa: poftim, tovarăşe Stalin, citeşte cînd ai un răgaz… Sau, în timpul discutării altor probleme, Beria se bagă în vorbă: mai trebuie să punem la punct încă ceva…

Dar ciudăţeniile nu se termină aici, ci abia încep. Să vedem conţinutul.

3

Din bilet rezultă că generalul-maior V.I. Tupikov, ataşatul militar la Berlin, ar fi raportat prin radio nişte nerozii tovarăşului Beria Lavrenti Pavlovici, comisar al poporului pentru afaceri interne, comisar general al securităţii statului. Tupikov cerea cu impertinenţă ca Beria să asigure staţie radio la agentura sa secretă. Din cine ştie ce motiv, cumplitul comisar al NKVD nu a zbierat la impertinentul său general-maior, ci a făcut o plîngere la Stalin: uite ce general prost – un mincinos şi un neobrăzat...

Plîngerea este apanajul celor umili. Eu singur nu mă pot descurca, mă adresez celui puternic: apără-mă... Aşa procedează copilaşul cînd pîrăşte mamei pe ştrengarul din vecini. Atunci scorneşte împotriva duşmanului său tot felul de vorbe urîte. Pe aceeaşi schemă acţionează şi preaputernicul comisar general al securităţii statului: se plînge lui Stalin cu vorbe urîte împotriva generalului pe care nu-i capabil să-l pună la punct.

Dar, propriu-zis, ce lua în calcul Beria, ce voia să obţină şi ce aştepta de la Stalin? Spera că Marele Cîrmaci îl va face arşice pe neobrăzatul general, iar pe bietul Lavrik îl va compătimi? Sau Beria aştepta aprobarea lui Stalin: să nu se dea impertinentului staţie de radio!

Putea să nu i-o dea şi fără indicaţia lui Stalin.

Toţi cei care s-au confruntat cu Lavrenti Pavlovici arată altceva: Beria a zdrobit, a frînt şi a înăbuşit destine omeneşti. Toţi îl urau, se temeau de el. Îşi demonstra puterea asupra oamenilor în fel şi chip. Unul din cele mai simple procedee: să faci totul în numele tău, fără să te bazezi pe cei aflaţi mai sus pe scara ierarhică, chiar şi în cazul în care îndeplineşti ordinul lor. În anii de demult, pe cînd Beria nu atinsese încă vîrfurile ameţitoare de la Kremlin, el îşi reprezenta toate indicaţiile, dorinţele şi ordinele superiorilor ca fiind numai ale lui proprii: ascultă-MĂ! E voinţa MEA! EU am ordonat!

Cea mai îndrăgită expresie a lui Lavrenti Pavlovici era: o să vă scoatem maţele! Exact aşa i-a făgăduit odată

generalului-colonel de artilerie N.N. Voronov, după ce în cabinetul lui Stalin a avut loc un conflict între departamente care nu s-a rezolvat în favoarea NKVD-ului. Iar pe generalul de armată Mereţkov l-a ameninţat c-o să-i rupă şira spinării. Apropo, nu a aruncat vorba în vînt. Mai că era să i-o rupă. În ultimul moment, Stăpînul l-a ţinut în frîu.

Dar în „documentul” cu pricina avem în faţă un Beria „lă-mă, mamă, tîmbătă”, care apare în faţa lui Stalin în toată slăbiciunea şi neputinţa.

Dar ciudăţenia nu se termină aici.

4

În vara lui 1938, şeful NKVD Nikolai Ivanovici Ejov, după ce a nimicit toată conducerea Direcţiei 4 (de Informaţii) a Statului-Major General, a hotărît să conducă personal această structură. Prin cumul. Oricum, nu s-ar fi găsit (după părerea lui Jukov) un candidat destoinic pentru un asemenea post de răspundere.

Dar Ejov s-a menţinut în funcţia de şef al Serviciului Militar de Informaţii doar două zile. Stalin a conştientizat dintr-odată adîncimea incomensurabilă a pericolului. Toate hotărîrile fundamentale în problema activităţii secrete de peste hotare a statului erau luate de Stalin. Însă le lua pe baza informaţiilor care veneau din două surse principale.

De la NKVD, adică de la Ejov.

De la Direcţia de Informaţii a Statului-Major General, adică de la Berzin, iar acum, deodată… de la Ejov.

În funcţie de ce informaţie prezintă Ejov depinde hotărîrea lui Stalin. Atunci cine pe cine controlează?

Nu, aşa nu merge, a decis tovarăşul Stalin.

Din acel moment a început căderea lui Nikolai Ivanovici Ejov. Stalin a separat clar cele două structuri: aceştia sînt cekiştii, iar aceasta este armata. Cîrmaciul a întors imediat Serviciul Militar de Informaţii sub acoperişul său – la Statul-Major General al Armatei Roşii. A pus în frunte un comandant de armată pur, fără urme cekiste. Curînd după

aceea, Ejov a fost scos din toate posturile. Apoi a fost împuşcat.

În iunie 1941, şeful Departamentului de Informaţii al Statului-Major General al RKKA era generalul-locotenent Filip Ivanovici Golikov. Numai lui i se subordonau toate seviciile de informaţii militare, numai lui i se trimiteau rapoartele şi numai cu el se soluţionau problemele apărute în desfăşurarea şi asigurarea operaţiunilor de agentură.

Aceştia nu se aflau în subordinea NKVD.

Răsturnarea şi lichidarea lui Ejov a fost o lecţie pentru noul şef al NKVD, Beria Lavrenti Pavlovici: spionajul militar nu e moşia ta. Treaba ta este să-ţi desfaşori activitatea de informaţii cu ajutorul forţelor de la Direcţia Centrală a Securităţii de Stat (GUGB al NKVD). Dacă în armată, în speţă în Serviciul Militar de Informaţii, apare o conspiraţie, sarcina ta este să o descoperi. Dar să nu îndrăzneşti să te amesteci în modul de operare al RU a GŞ.

Dar şi aceasta a fost prea puţin pentru Stalin. La 3 februarie 1941 el a scos GUGB şi o serie de alte structuri din componenţa NKVD. Pe baza lor a organizat un nou comisariat al poporului – NKGB (Comisariatul Poporului pentru Securitatea Statului). În fruntea acestuia l-a pus pe Merkulov. Şi, deşi Beria, în calitate de candidat la Biroul Politic, supraveghea activitatea NKGB, totuşi Merkulov avea legătură directă cu Stalin şi îi raporta personal despre problemele lui. Iar din mai 1941, Merkulov a fost subordonat chiar şi oficial lui Stalin, ca şef al guvernului.

În situaţia critică din iulie 1941, Stalin a unificat NKGB şi NKVD, dar în 1943 le-a despărţit din nou.

Acesta nu este însă sfîrşitul istoriei. Pentru ca activitatea secretă a statului să nu ajungă în mîinile unui singur om, în octombrie 1942 Stalin a separat Serviciul Militar de Informaţii în GRU a Armatei Roşii, care era subordonat lui personal în calitate de Comisar al Poporului pentru Apărare, şi în RU a GŞ, care se subordona şefului Statului-Major General.

În acea situaţie era o decizie absolut corectă. Era război, de aceea şefului Statului-Major General nu-i ardea

de SUA şi Marea Britanie, Brazilia şi Uruguay, Iran sau Australia. Stalin a uşurat aceste griji: în timp de război, RU a Statului-Major General să se ocupe numai de Germania şi de aliaţii ei, numai de front.

Însă Stalin nu şi-a pierdut interesul pentru problemele mondiale. GRU, care era subordonată personal lui Stalin, şi-a continuat munca intensă în întreaga lume. În primul rînd împotriva SUA.

În 1943, Stalin a scos contraspionajul militar de sub controlul NKGB, i-a dat numele de GUKR Smerş şi a subordonat-o tot lui personal. În fruntea acesteia l-a pus pe Abakumov, principalul duşman al lui Beria.

Beria ştia că Stalin acţionează după principiul *divide et impera*. Stalin se temea în primul rînd de forţa unită a structurilor de putere, care se ocupau cu activitatea secretă, atît în interiorul ţării, cît şi peste graniţe. Stalin le-a întărit, le-a dezmembrat, iar bucăţile separate au fost întărite din nou. În afară de aceasta le asmuţea mereu, punînd tot felul de piedici unirii lor.

Luînd în seamă toate acestea, să ne întoarcem în iunie 1941.

5

Generalul-maior Tupikov era ataşat militar. El era subordonat şefului secţiei 1 (vestice) a Direcţiei de Informaţii a Statului-Major General. Deasupra şefului Direcţiei de Informaţii stă şeful Statului-Major General, deasupra lui – Comisarul Poporului pentru Apărare. Mai sus – doar Stalin. Aceasta este scara ierarhică. Dreaptă şi clară. Iar ataşatul militar îşi trimite rapoartele şi dările de seamă numai pe această linie. Doar aşa raportează despre rezultatele muncii sale, în primul rînd rezultate dobîndite pe linie de agentură. El are dreptul şi obligaţia de a discuta problemele legate de desfăşurarea şi asigurarea operaţiunilor de agentură numai cu şefii săi direcţi.

Cadrul de la Serviciul Militar de Informaţii nu poate în

nici un caz comunica prin radio cu NKVD. Beria putea fi mare şi puternic cît îi plăcea, însă pentru cei de la Serviciul Militar de Informaţii nu era decît o persoană din afară. Spionul nu va putea discuta în nici un fel de condiţii problemele activităţii sale ilegale cu primul trecător de pe stradă. În situaţia dată, pentru generalul Tupikov, în calitatea lui de cadru la Serviciul Militar de Informaţii, Beria nu se deosebea de un trecător de pe trotuar. Beria era un străin.

Dacă generalul Tupikov ar fi vrut să împărtăşească cu cineva informaţii strict secrete, atunci de ce nu ar fi trimis aceste informaţii la Comisariatul Poporului pentru Îmbunătăţiri Funciare, de pildă, sau la educaţie?

La Direcţia de Informaţii a Statului-Major General toate informaţiile primite erau prelucrate şi analizate la Secţia Informativă, care era condusă de generalul-maior S.N. Dronov. Din această secţie buletinele informative şi rapoartele se difuzau la toate instanţele interesate într-o formă generală, fără indicarea sursei. Informaţia primită este întotdeauna impersonală. Nu se ştie de la cine anume a pornit. Date despre sursele fiecărei informaţii concrete în parte pot fi cerute de şeful direct superior: şeful Statului-Major General de la şeful RU a GŞ, comisarul poporului pentru apărare de la acesta, iar Stalin de la acesta din urmă.

Beria putea obţine informaţiile culese de Serviciul Militar de Informaţii de la Stalin, de la Timoşenko, de la Jukov, de la F.I. Golikov, şeful Direcţiei de Informaţii a Statului-Major General. Dar direct de la ataşatul militar nu putea.

Dacă generalul-maior Tupikov ar fi transmis informaţii prin radio, nu şefilor săi de la Direcţia de Informaţii a Statului-Major General, ci la NKVD, adică la o structură străină, atunci Beria n-ar fi recunoscut acest lucru în faţa lui Stalin nici să-l pui la cazne. Pentru el acesta era sfîrşitul. Însemna că Beria, ca şi Ejov, a pus stăpînire pe Serviciul Militar de Informaţii, iar ataşaţii militari nu raportează şefilor lor, ci la Lubianka.

Dacă Stalin ar fi aflat asemenea lucruri, nu i-ar fi fost moale lui Beria, nici lui Tupikov, nici lui Golikov.

6

Sună a anecdotă această istorie: ataşatul militar, adică un general de la RU a GŞ, cere o staţie radio de la şeful NKVD. Mai mult, după cum reiese din „document”, acesta nu numai că nu roagă, ci cere cu impertinenţă! Dar pe ce bază?

Generalul-maior Tupikov nu are relaţii de serviciu cu cekiştii. Beria nu îi este şef. Vasili Ivanovici Tupikov este comandant al Armatei Roşii. A comandat un batalion şi un regiment, a absolvit Academia Militară „Frunze”, a fost şef de Stat-Major al corpului de armată 33 infanterie, apoi şef al regiunii militare Harkov. Cu această funcţie a fost trimis ca ataşat militar în Germania. Apoi, în timpul războiului, a fost şeful Statului-Major al regiunii militare de sud-vest. A murit în septembrie 1941, în timpul ieşirii din încercuire. La vîrsta de 39 de ani. Pe toată durata serviciului său, el s-a subordonat comandamentului militar, nu s-a subordonat cekiştilor. Cekiştii puteau să înşire pe hîrtie tot felul de denunţuri împotriva lui, dar nu puteau să-i ordone nimic. Nici să-l aresteze nu aveau dreptul. Pentru aceasta era nevoie de aprobarea lui Stalin.

Imaginaţi-vă că pe front luptă un corp de infanterie al RKKA, iar comandantul corpului îi cere comisarului poporului al NKVD: hei, trimite-mi cartuşe şi proiectile! Vă puteţi închipui aşa ceva? Nu se poate. Căci comandantul corpului de armată al RKKA are linia sa de subordonare, care se termină în partea de sus cu comisarul poporului pentru apărare şi cu Comandantul Suprem. Deci cere de la comandanţii tăi, raportează, justifică, roagă. În aceeaşi structură se afla şi generalul-maior al RKKA Tupikov. Iar dacă un comandant de divizie sau de corp de armată al Armatei Roşii nu poate să ceară nimic de la NKVD, acelaşi lucru se întîmplă şi cu ataşatul militar.

Dar dacă s-a ajuns la faptul că la Direcţia de Informaţii a Statului-Major General nu sînt suficiente staţii radio pentru agentură, atunci cererea trebuie să pornească de jos, de la aparatul ataşatului militar din Berlin, să urce în sus şi problema să se soluţioneze la nivelul primelor persoane din cele două departamente. Comisarul poporului pentru apărare se adresează comisarului poporului pentru afaceri interne: fă-ne un serviciu, că nu facem faţă!

Dar de unde putea să aibă NKVD-ul staţie radio de agentură?

În iunie 1941, de spionajul de agentură se ocupau în paralel, la scară globală, două organizaţii: RU a GŞ şi prima direcţie principală a NKGB. Şi unele, şi altele se foloseau de staţia radio „Sever”, simplă şi trainică. Era proiectată pentru cei din expediţiile la Pol, dar era apreciată şi de cei de la informaţii. Iar NKVD-ul avea în acel moment misiuni numai în zona de frontieră cu forţele trupelor de frontieră. Acolo nu trebuiau staţii radio de o asemenea putere, iar la NKVD nu existau. Cererea ataşatului militar de la Berlin către departamentul străin al lui Beria este echivalentă cu cererea către o staţie polară: fraţilor, trimiteţi-ne o staţie radio, că spionii mei nu au destule. Însă cererea către exploratorii polari putea avea totuşi un sens. Aceştia l-ar fi înţeles pe nefericitul spion şi poate că l-ar fi ajutat. Dar ca să te adresezi la NKVD nu avea nici un sens. Pe atunci NKVD-ul nu deţinea astfel de aparatură pentru că nu avea nevoie.

Era clar că ataşatul militar de la Berlin nu înţelegea cine îi este şeful, pentru că se adresa acolo unde nu putea fi ajutat, chiar dacă s-ar fi dorit acest lucru.

Apropo de transmisiunile de agentură.

Serviciul Militar de Informaţii sovietic a fost asigurat în totalitate cu mijloace de transmisiuni. Problemele au apărut după 22 iunie 1941, nu pentru că nu ajungeau staţiile radio şi nu pentru că funcţionau defectuos, ci pentru că războiul s-a planificat pe teritoriu străin. Principalul centru de recepţie al Direcţiei de Informaţii a Statului-Major General se afla la Minsk şi a căzut în mîinile armatei germane încă

din 28 iunie 1941. În timpul retragerii în panică a Armatei Roşii, o parte din aparatură şi grămezi de documente strict secrete nu au fost distruse. Aceasta a atras după sine prăbuşirea a o serie de rezidenturi ilegale şi de grupări de agentură. Iar acele structuri de informaţii care au continuat să acţioneze au fost lipsite de posibilitatea de a transmite la Moscova informaţia avută: frontul s-a deplasat înspre răsărit cu aproape o mie de kilometri, iar staţia „Sever” nu fusese proiectată pentru o asemenea distanţă.

După război s-a încercat să se explice de ce în vara lui 1941 Statul-Major General al RKKA a orbit şi a amuţit deodată, pierzînd legătura cu sursele cele mai importante de informaţie. Şi s-a născut legenda: eram atît de înapoiaţi, că nici măcar nu aveam staţii radio la rezidenturile noastre ilegale.

În sprijinul acestei legende au fost întocmite tot felul de povestiri însoţitoare: poftim, vedeţi cum ataşatul militar de la Berlin a cerut ca Beria să-i trimită o staţie radio…

7

Din „biletul lui Beria către Stalin” rezultă că nu numai ataşatul militar la Berlin, trecînd peste şefii săi, a dezinformat NKVD-ul. Reiese că şi ambasadorul sovietic „a bombardat cu dezinformări” pe sărmanul Lavrenti Pavlovici.

Dar nu se putea întîmpla aşa ceva, pentru că nu s-a putut niciodată.

Reprezentanţii diplomatici oficiali ai Uniunii Sovietice peste hotare se subordonau direct şi nemijlocit primului adjunct al preşedintelui SNK, comisarului poporului pentru afaceri *externe*, tovarăşului Veaceslav Mihailovici Molotov. Numai lui i se trimiteau rapoartele lor. Iar comisarului poporului pentru afaceri *interne*, tovarăşului Beria Lavrenti Pavlovici, nu se subordonau. De aceea ambasadorii nu puteau şi nu aveau dreptul „să bombardeze cu dezinformare” un departament străin.

În iunie 1941, ca şi înainte de război şi în cursul său,

Molotov era al doilea om în Uniunea Sovietică, după Stalin. El avea o greutate politică vizibil mai mare decît Beria. Diplomaţii dădeau informări la Comisariatul Afacerilor Externe, iar Molotov îi raporta personal lui Stalin. Nicidecum lui Beria.

Dar să admitem inadmisibilul: reprezentantul diplomatic oficial al Uniunii Sovietice la Berlin s-a gîndit deodată să intre direct în corespondenţă cu un departament străin, la care nu este subordonat şi care nu are nevoie de această informaţie. Mai mult de atît, el a hotărît să trimită raportul către cineva care este mai jos decît Molotov, şeful direct al tuturor diplomaţilor. Şi Beria, înfuriat de insistenţa reprezentantului sovietic oficial la Berlin, se adresează lui Stalin cu cererea revocării şi pedepsirii exemplare a dezinformatorului de la Berlin.

Întrebare: oare prostănacul de Beria nu a înţeles că cererea adresată lui Stalin nu este pînă la urmă o simplă reclamaţie a unui ambasador oarecare de la Berlin? Căci aceasta însemna un pumn tras drept în figura lui Molotov: la dracu', nu-i capabil nici măcar să-şi facă ordine în propria gospodărie!

În vara anului 1941, Beria era doar candidat la Biroul Politic. În postul său de şef al NKVD nu se afla decît de doi ani. Iar Molotov lucrase şi cu Lenin. Pe la 1941 căpătase o asemenea autoritate, încît putea să se certe pe faţă cu Stalin în prezenţa altor persoane, fără să se teamă de consecinţe. În situaţia respectivă era cum nu se poate mai neînţelept pentru Beria să-i raporteze direct lui Stalin despre dezordini de la departamentul lui Molotov. Mai ales în scris. Veaceslav Molotov putea să aprecieze că această acţiune reprezintă o subminare a poziţiei sale şi să-i răspundă cu o lovitură mortală.

Nu puteau să se amestece în treburile subordonaţilor săi decît două persoane: Molotov şi Stalin. Iar dacă Lavrenti Pavlovici Beria ar fi avut planuri în ceea ce priveşte repartizarea cadrelor la Comisariatul Poporului pentru Afaceri Externe, unica soluţie raţională ar fi fost să se adreseze lui Molotov şi să-l prevină prieteneşte în privinţa

neajunsurilor. Dar amestecul lui Beria în treburile „moşiei” lui Molotov, faptul că Beria s-a adresat direct lui Stalin pe tema stării de lucruri de la Comisariatul Poporului de Afaceri Externe fără acordul personal al lui Molotov şi peste capul lui puteau să se termine rău pentru Beria, dar şi pentru întreaga lui echipă.

*

Vechii romani ştiau: *docendo discimus* – cînd învăţăm pe alţii, învăţăm noi înşişi.

Dar este corect şi reversul: prostind poporul, conducătorii noştri se prostesc ei înşişi. Nu mai sînt capabili să întocmească cum trebuie un fals. „Biletul lui Beria către Stalin” este doar un model pentru exemplificare. Istoricii de la Kremlin au umplut lucrările ştiinţifice cu astfel de „documente”: ticluite pentru debili mintali, dar şi scrise de debili mintali.

Capitolul 26

Pe cine cerea Beria să fie revocat de la Berlin?

Accesul la documentele secrete a fost interzis iarăşi, documente inestimabile sînt date la fund, multe au dispărut pentru totdeauna.

Krasnaia Zvezda, 25 martie 2000

1

Ambasadorul sovietic la Berlin, după cum reiese din

„document”, l-a dezinformat nu numai pe Beria la Comisariatul Poporului pentru Afaceri Interne, dar şi pe generalul-locotenent F.I. Golikov, şeful Direcţiei de Informaţii a Statului-Major General al Armatei Roşii. Şi l-a plictisit pe acesta pînă ce a decis să reclame.

Să admitem că aşa a fost. Să admitem că ambasadorul de la Berlin a hotărît să dea socoteală pentru munca sa nu numai atotputernicului, aproape suveranului Molotov, ci şi lui Beria, dar, în afară de aceştia, şi lui Golikov. Să admitem că Golikov şi-a exprimat îndoiala în legătură cu veridicitatea informaţiei primite de la ambasador. Ce trebuia să facă?

În primul rînd, dacă ambasadorul din Berlin ar fi trimis într-adevăr rapoartele direct la Direcţia de Informaţii a Statului-Major General, trebuia să i se răspundă pe acelaşi canal: încetează, nătăfleţule, trezeşte-te, ne-ai plictisit! Tu nu te subordonezi nouă. Nu ne astupa canalele cu gunoiul tău.

Dar de ce să se plîngă?

În al doilea rînd, dacă şeful RU a GŞ voia să-l reclame pe ambasadorul de la Berlin, atunci nu trebuia să se adreseze la NKVD, ci şefului Statului-Major General, căruia Golikov îi era subordonat direct şi nemijlocit: tovarăşe general de armată Jukov, transmiteţi Comisarului Poporului pentru Apărare, mareşalului Uniunii Sovietice Timoşenko, că din departamentul tovarăşului Molotov se scurg informaţii suspecte.

Dar Golikov, trecînd pe-alături de şefii săi Jukov şi Timoşenko, s-a adresat din cine ştie ce motiv la NKVD, adică la un departament al altuia, cu o redamaţie la al treilea departament. Acela care şi-a permis asemenea libertăţi, evitînd pe şefii săi direcţi şi nemijlodţi, a încălcat subordonarea şi a adus haos în munca aparatului de stat. O asemenea iniţiativă nu putea să fie pe placul lui Stalin: generalii de la Statul-Major General al RKKA, uitînd de şefii lor, se adresează pentru soluţionarea unor probleme minore direct la NKVD. Şi o îndoială putea încolţi în capul lui Stalin: nu cumva „Lavrenti al nostru” îşi permite cam mult? Nu cumva a căpătat prea mare greutate? Şi oare nu-i

timpul să-l băgăm la răcoare?

Înţelegînd etica aparatului de partid mai bine ca noi, Lavrenti Pavlovici Beria, chiar dacă ar fi primit de la şeful spionajului militar o asemenea reclamaţie incredibilă, este puţin probabil că s-ar fi repezit să-i raporteze despre aceasta lui Stalin. Căci înţelegea că situaţia poate fi răstălmăcită în capul Stăpînului de la Kremlin.

2

Ce rezultă de aici, oameni buni?

Ataşatul militar este obligat să-şi trimită rapoartele la RU a GŞ, iar el le trimite la NKVD.

Ambasadorul este obligat să-şi trimită informaţiile numai la Comisariatul Poporului pentru Afaceri Externe, iar el le trimite la NKVD şi la RU a GŞ.

Şeful RU a GŞ este obligat să-şi echipeze subordonaţii cu toate cele necesare pentru activitatea lor ilegală, dar de acest lucru, nu se ştie de ce, se ocupă NKVD-ul. În caz că apar unele probleme, şeful RU a GŞ este obligat să se adreseze şefilor săi, dar el se adresează iarăşi cu reclamaţii la NKVD. Şi nu se plînge numai de ambasadorul de la Berlin. Din „document” rezultă că la Direcţia de Informaţii a Statului-Major General al Armatei Roşii a apărut un oarecare locotenent-colonel insubordonat pe nume Novobraneţ, care avertizează cu insistenţă despre un atac german inevitabil, adică, după părerea lui Beria, spune prostii. Este clar ca lumina zilei că şeful Secţiei de Informaţii a RU a GŞ, generalul-maior S.N. Dronov, nu era capabil să se descurce prin propriile forţe cu locotenent-colonelul său. Nici şeful Direcţiei de Informaţii, generalul-locotenent F.I. Golikov, nu putea face nimic cu plictisitorul locotenent-colonel, de aceea a hotărît să se plîngă de recalcitrant la instanţa superioară…

Dar ciudat lucru. Pentru Golikov instanţa superioară era şeful Statului-Major General al RKKA, generalul de armată G.K. Jukov. Lui s-a găsit să i se adreseze: ajută-mă,

Gheorghi Konstantinovici, a apărut un lent-colonel, n-are cine-i veni de hac!

Aici trebuie să mai amintim ceva. La 26 iulie 1940, comisarul poporului pentru apărare, mareşalul Uniunii Sovietice S.K. Timoşenko a emis, în completare la Regulamentul serviciului intern şi la Regulamentul disciplinar, ordinul special nr. 227 „Despre ordinea de adresare în probleme de serviciu şi depunerea reclamaţiilor militarilor". Acest ordin a fost făcut cunoscut întregului efectiv al Armatei Roşii, iar corpului de comandă s-a dat cu recipisă. Ordinul interzice categoric adresarea militarilor Armatei Roşii în probleme de serviciu peste capul şefilor lor direcţi. Acest ordin se executa cu stricteţe, ca orice alt ordin semnat de Semion Konstantinovici Timoşenko. Pe cei care nu-i executau ordinele, Timoşenko îi pedepsea imediat, necondiţionat şi cu cruzime.

Dar, în ciuda regulamentului, ordinelor şi interdicţiilor, şeful Direcţiei de Informaţii a Statului-Major General nu se plînge lui Jukov, şeful său direct şi nemijlocit, ci din nou la NKVD, personal comisarului poporului pentru afaceri interne, comisarului general al securităţii statului Beria Lavrenti Pavlovici, căruia nu îi este subordonat personal: uite, Lavrenti Palîci, noi nu sîntem în stare să facem ordine la Statul-Major General, aşa că fii drăguţ şi implică-te!

Dar se vede treaba că însuşi cumplitul comisar al poporului pentru afaceri interne Beria nu se poate descurca cu locotenent-colonelul Novobraneţ, de aceea se plînge lui Stalin: poftim ce lenţi-colonei de nimic apar în spionajul militar. Îşi fac de cap, înţelegeţi...

3

Stilul „documentului" dă şi el multe de înţeles.

Încep cu faptul că i se adresează lui Stalin după prenume şi numele tatălui. Însă acest lucru era permis numai oamenilor simpli şi numai în scrisori: „Dragă Iosif Vissarionovici, mă grăbesc cu bucurie...". Însă dacă

scrisoarea era colectivă, Cîrmaciul nu putea fi numit după numele mic şi numele tatălui. Pentru toţi era stabilită o dată pentru totdeauna o formulă clară de adresare: tovarăşe Stalin. Nu suporta altă formulă. Cu atît mai mult în documentele oficiale. „Pe Stalin nimeni nu-l numea după numele mic şi al tatălui. Chiar şi acasă îşi numea oaspeţii după numele de familie şi adăuga neapărat cuvîntul «tovarăş». Şi lui i se adresau numai aşa: «tovarăşe Stalin»” (N.G. Kuzneţov, amiral al flotei Uniunii Sovietice, *În ajun*, p.280).

S-au publicat sute de mărturii ale martorilor oculari şi mii de documente în care conducătorul nu este numit decît „tovarăşe Stalin”. Sau în alte documente – după pseudonim: tovarăşe Ivanov, tovarăşe Vasiliev etc.

Poskrebîşev, secretarul lui Stalin (sînt destule mărturii despre aceasta), avertiza în mod deosebit pe fiecare nou vizitator cum trebuie să i se adreseze lui Stalin. Oare Beria nu ştia acest lucru? Oare Poskrebîşev a uitat să-l prevină? Cum şi-a permis Lavrenti Palîci să-l numească pe tovarăşul Stalin Iosif Vissarionovici? Căci aşa stă scris în „document”!

În al doilea rînd, se putea şi trebuia să-l linguşeşti pe Stalin. Însă numai cu condiţia ca această linguşire să fie destinată folosirii pentru masele largi populare. La conferinţe şi congrese, în ziare, reviste şi cărţi, în romane, poeme şi cîntece, linguşitori de toate nuanţele se întreceau în folosirea unor titulaturi măreţe. Dar a-l linguşi pe Stalin personal era prosteşte şi primejdios. Ca şi cum ai fi încercat să mîngîi un tigru pe blana-i vărgată. Stalin era destul de inteligent ca să nu se înconjoare de linge-blide şi să nu asculte adulaţiile lor. Nici Beria nu era atît de prost ca să-l măgulească atît de primitiv şi neruşinat: „înţeleapta dumneavoastră indicaţie”!

Documentele care ajungeau pe masa lui Stalin erau întotdeauna extrem de scurte, clare şi uşor de înţeles. În ele nu exista linguşire. În ele nu exista nimic de prisos, nimic care să poată fi tăiat şi aruncat ca nefolositor. Erau doar fapte „albe”, aride, numai concluzii logice simple şi propuneri concrete. Acesta este stilul lui Stalin însuşi. El

cerea acest lucru de la subordonaţii săi. Este imposibil să găseşti în documentele trimise lui Stalin expresii de tipul „înţeleapta dumneavoastră indicaţie”. Nu existau nici semnele exclamării în documentele de serviciu care erau trimise lui Stalin. Se dispensau de acestea.

Şi ce-s cu declaraţiile acestea de putere: „eu şi oamenii mei”?

Nu ai tăi, ci ai Stăpînului! Ce-i cu tine, Lavruşa, ai făcut NKVD-ul propria ta moşie? Pentru asemenea vorbe tovarăşul Stalin a tăiat multe limbi. Laolaltă cu capetele.

Şi în problema celor 170 de divizii ticluitorii „documentului” au umblat cu mîţa-n sac. În ştiinţa istorică sovietică s-a impus de mult o cifră falsă. Cică la 21 iunie 1941 la graniţele vestice erau concentrate 170 de divizii *sovietice*. Băieţii care au ticluit acest „document”, fără să cerceteze mai atent, i-au atribuit lui Beria Lavrenti Pavlovici informaţia că la graniţe erau concentrate 170 de divizii *germane*.

4

Acum să spunem ce este mai important.

Haide să aflăm cîte ceva despre personalitatea ambasadorului, pe care chipurile Beria insista să-l revoce de la Berlin.

Îl chema Dekanozov Vladimir Gheorghievici. Se cunoştea şi era prieten cu Beria Lavrenti Pavlovici din 1919. Au activat împreună în ilegalitate la Baku. Beria era şef, Dekanozov – subordonat. În acelaşi an 1919 au slujit împreună la musavatişti*. **În 1920 erau amîndoi în serviciul de spionaj al armatei 11** a gărzilor roşii. Din nou: Beria în frunte, Dekanozov în urma lui.

În aprilie 1921, Beria ajunge locţiitor al şefului secţiei

---

* „Musavat” („Egalitate”) – partid din Azerbaidjan în perioada 1911-1920. A militat pentru autonomie şi panislamism. A preluat puterea în 1918, dar după instaurarea puterii bolşevice (aprilie 1920) s-a desfiinţat (n.tr.).

operative secrete a CK din Azerbaidjan, iar în iunie nimereşte în aceeaşi instituţie şi Dekanozov ca subordonat al lui Beria.

Mai departe, Beria ajunge locţiitor al preşedintelui CK din Azerbaidjan şi şef al Unităţii de Informaţii Secrete (SOK), adică stăpîn peste toţi turnătorii, iar Dekanozov este secretar SOK.

Din noiembrie 1922, Beria este locţiitor al preşedintelui CK din Gruzia, şeful SOK. Tot din noiembrie, acelaşi an Dekanozov este secretar SOK al CK din Gruzia.

Mai departe lucrurile merg în aceeaşi ordine: Beria – şeful tuturor cekiştilor din Zakavkazia, Dekanozov – locţiitor al lui în probleme de turnătorie.

În noiembrie 1931, Beria a devenit primul secretar al CC al PC din Gruzia, adică stăpîn absolut al însoritei republici, iar în decembrie Dekanozov devine secretar pe probleme de transporturi al CC al PC din Gruzia. În anul următor, Beria este stăpîn peste întreaga Zakavkazie, în mod corespunzător Dekanozov este în guvernul său. Sub aripa lui Dekanozov se află transportul, comerţul, aprovizionarea, industria alimentară, repartizarea mijloacelor materiale şi financiare.

La sfîrşitul lui august 1938, Stalin îl aduce pe Beria la Moscova şi îl numeşte prim-adjunct al comisarului poporului pentru afaceri interne, şef al Direcţiei Centrale a Securităţii de Stat – GUGB a NKVD. Iar în secţia 5 a GUGB Beria l-a pus pe Dekanozov. În acele timpuri glorioase secţia 5 a GUGB însemna tot spionajul NKVD peste hotare.

În noiembrie acelaşi an, Beria este comisar al poporului al NKVD. Dekanozov este locţiitor al şefului GUGB.

La 3 mai 1939, Stalin a schimbat toată conducerea Comisariatului Poporului pentru Afaceri Externe, numindu-l pe Molotov comisar al poporului, iar pe Dekanozov adjunct al său. Pentru prima dată după 20 de ani Dekanozov era în afara subordonării lui Beria. Se înţelege că relaţiile lor nu s-au schimbat în aceste condiţii. Molotov era unul din cei mai primejdioşi concurenţi ai lui Beria în lupta pentru putere. Prin poziţia sa, Molotov era peste Beria, dar acum în

anturajul lui Molotov se afla Dekanozov, credinciosul lui Beria.

La 28 noiembrie 1940, Stalin l-a trimis pe Dekanozov ca reprezentant plenipotenţial al URSS în Germania, păstrîndu-i funcţia de adjunct al comisarului poporului pentru afaceri externe.

Mai departe, Dekanozov a rămas pînă la moartea lui Stalin în afara subordonării lui Beria, dar în esenţă a fost cel mai ferm credincios al lui Beria. După moartea lui Stalin, Beria l-a adus imediat înapoi pe Dekanozov sub conducerea sa şi l-a trimis în Gruzia să vină de hac tuturor duşmanilor săi personali. Ce-i drept, curînd după aceea Beria s-a prăbuşit în prăpastia fără fund a intrigilor de la Kremlin. Dekanozov – după el. Au şi fost executaţi în aceeaşi zi.

Dar iată minunea: la 21 iunie 1941, cică Beria s-a plîns lui Stalin de comportarea ambasadorului sovietic la Berlin, adică a credinciosului său Dekanozov, care cică îl bombarda cu dezinformare. Beria i-a propus lui Stalin să-l scoată din post pe Dekanozov şi să-l pedepsească exemplar.

Iar eu repet: deşi Dekanozov era cel mai credincios şi inflexibil om al lui Beria, în 1941, prin poziţia sa, nu avea pur şi simplu dreptul „să-l bombardeze cu dezinformare” pe Beria, care răspundea de treburile interne, iar nu şi de cele externe.

Şi dacă Dekanozov, într-adevăr, îl plictisea pe Beria cu rapoartele sale, atunci ar fi putut să-i spună în virtutea vechii prietenii: Vovocika, vino-ţi în fire, m-ai plictisit!

Dar să-l reclame lui Stalin pe cel mai credincios şi mai apropiat tovarăş de luptă, nu-i aceasta o nebunie? Să ceară lui Stalin schimbarea omului lui, infiltrat în anturajul lui Molotov, aceasta nu-i culmea absurdităţii?

5

Băieţii isteţi care au ticluit acest „document” nu prea ştiau istorie. Dar nici cei care au pus în „circuitul ştiinţific”

acest „document” n-au manifestat prea mare interes faţă de istoria patriei. Ar fi trebuit să ştie că, la 1 mai 1941, la Moscova s-a întîmplat ceva extraordinar şi pînă acum inexplicabil.

În timpul lui Stalin, enumerarea conducătorilor nu se făcea după alfabet, cum s-a procedat după el, ci în ordinea locului ocupat în Olimpul de la Kremlin. Cu această ocazie, Stalin era numit separat: „La tribună se ridică tovarăşul STALIN şi tovarăşii Molotov, Malenkov, Kaganovici…”

Ordinea enumerării conducătorilor era un barometru de sensibilitate extremă. Uneori, locurile conducătorilor se puteau schimba de cîteva ori în douăzeci şi patru de ore. În şedinţa de dimineaţă a congresului un anume Mikoian putea fi al cincilea pe listă, iar în şedinţa de seară era deja al optulea. A doua zi dimineaţă se putea ridica, dar putea să cadă şi mai jos. Carieriştii de toate nuanţele şi culorile urmăreau cu atenţie şi invidie poziţia conducătorilor în liste. Mai ceva ca dealer-ii cursul valutei.

Iar în public, conducătorii apăreau numai în ordinea pe care o numea tovarăşul Stalin. Fiecare îşi cunoştea lungul nasului. Venirea şi aşezarea conducătorilor la ceremoniile oficiale se supunea unei reglementări stricte. Orice maestru de ceremonii din vremea ţaristă ar fi fost invidios. Şi iarăşi, după fiecare apariţie în public a conducătorilor, lichelele de diferite ranguri şi calibre urmăreau cu atenţie prima pagină din *Pravda*, evaluînd şi apreciind cine pe cine sapă şi cine a intrat la apă.

Luînd seama la toate acestea, deschidem ziarul *Pravda* din 2 mai 1941. Cine trebuie să fie în tribuna mausoleului? Corect: tovarăşul Stalin, membrii Biroului Politic şi comisarul poporului pentru apărare al URSS, mareşalul Uniunii Sovietice S.K. Timoşenko, care primea parada militară.

Însă ne frecăm la ochi şi pe cine descoperim brusc? Corect: pe Dekanozov Vladimir Gheorghievici. Şi unde? Alături de Stalin. În partea dreaptă. Niciodată, nici mai devreme, nici mai tîrziu nu s-a întîmplat ceva asemănător.

În Comitetul Central, Stalin avea sute de tovarăşi

apropiaţi. Dar nici unul dintre aceştia nu avea acces la tribuna mausoleului. Nu le-ajungea rangul.

Stalin avea cinci mareşali. Dar la tribună venea numai acela care în momentul respectiv primea parada militară. În privinţa generalilor şi amiralilor nici nu poate fi vorba. Nu aveau ce căuta acolo.

Stalin avea o şleahtă întreagă de comisari ai poporului, de miniştri – în traducere într-o limbă omenească normală. Dar aveau acces la tribună numai acei comisari ai poporului care aveau rangul de membri ai Biroului Politic. Aceştia erau doi-trei în cel mai bun caz.

Stalin avea reprezentanţi oficiali la Washington, Londra, Stockholm, Tokyo, Roma şi în toate celelalte capitale ale lumii. Dar, cu toată mărirea lor, toţi aceştia nu se apropiau nici pe departe de acele înălţimi care le-ar fi permis să se apropie de tribuna în care strălucea Geniul Umanităţii şi Cel mai Bun Prieten al Poporului Polonez (cum a binevoit să se exprime mareşalul Uniunii Sovietice Jukov la ceremoniile oficiale de la Varşovia din 20 iulie 1951).

Şi numai o dată, la 1 mai 1941, Stalin l-a invitat pe neaşteptate în tribuna mausoleului pe reprezentantul oficial sovietic la Berlin, Vladimir Gheorghievici Dekanozov, şi l-a aşezat alături de el, înghesuindu-i pe tovarăşii săi de luptă cei mai apropiaţi.

Nu ştiu de ce s-a întîmplat aşa. Nu am nici măcar nişte presupuneri. E o enigmă a istoriei. Este clar că Dekanozov a realizat ceva foarte important şi de nedescris, iar Stalin, din cine ştie ce motiv, a hotărît să-i acorde mila sa suverană nu în secret, ci în public, astfel încît să vadă întreaga lume.

Cea mai importantă pîrghie stalinistă de conducere era cea de cadre. Cadrele hotărăsc totul. Stalin ştia pe cine şi pe ce post să pună. Ştia şi mai bine cine din ce clan provine. Şi Stalin făcea cărţile. Le amesteca nu fără rost. Că Dekanozov era cel mai credincios om al lui Beria ştiau toţi. Iar Stalin ştia mai bine ca toţi. De aceea mila stalinistă nu putea să nu-l atingă şi pe Beria: ce bolşevic minunat a crescut şi a educat tovarăşul Beria!

Oare Lavrenti Beria era atît de prost ca în luna

următoare să renunţe la gloria căpătată şi să se dezică de prietenul său: tovarăşe Stalin, acest Dekanozov este un dezinformator! Să fie alungat! Cu o jordie!

Dacă Beria ar fi procedat aşa, aceasta ar fi fost şi o lovitură dată lui Stalin: tovarăşe Stalin, îi acorzi cea mai mare cinste lui Dekanozov, iar el merită invers. Tovarăşe Stalin, nu te descurci deloc în problema cadrelor!

Ce vreau să spun? Vreau să spun că băieţii care au ticluit acest „document" nu au avut idee nici pe aproape, nici pe departe despre cum stăteau lucrurile la Kremlin în 1941. Nu s-au învrednicit măcar să răsfoiască *Pravda* din ultimele două luni dinainte de război.

6

Principalul reproş făcut cărţilor mele: poate că e adevărat totul, dar nu se găsesc hîrtiile care să confirme.

Mai simplu spus: dar unde-i documentul?

Răspund: numai în ziua de 13 aprilie 1990, din ordinul generalului-colonel Volkogonov, la Institutul de Istorie Militară au fost arse şapte tone de documente militare din 1941.

Numai în ziua de 10 iunie 1991, la Statul-Major General al Forţelor Armate ale URSS au fost arse cinci tone de documente care ţineau de aceeaşi perioadă. Motivarea: nu era spaţiu unde să fie păstrate. Jumătate de veac a fost unde, iar deodată nu mai era loc.

Dar documentele au ars nu numai sub cortina raiului comunist.

Orice centru ştiinţific din lume ar fi luat în păstrare aceste tezaure inestimabile, orice colecţionar, orice iubitor al istoriei. Aceste documente se puteau scoate la licitaţie şi se puteau primi pe ele milioane. Dar glorioasa noastră patrie nu mai are unde îngrămădi banii. Rusia se îneacă în bani. Iar mie mi se spune: în *Spărgătorul de gheaţă* totul se potriveşte, dar unde-i documentul care să confirme?

La întrebarea unde să găsesc documentul care să

ateste, să confirme, mi-a dat un răspuns complet Alexandr Nikolaevici Iakovlev, membru al Biroului Politic: „Nu avem ce desecretiza: nu mai sînt nici un fel de hîrtii. Mă tem că totul a fost deja distrus. În 1941, la Kremlin au ars documente cîteva zile. Şi în 1991, apropo, s-a întîmplat la fel” (*Vesti*, 5 octombrie 2000).

Principala sarcină a noilor herostraţi de la Kremlin a fost să transforme poporul în debili. Idioţii sînt mai uşor de condus. Pentru aceasta au dat foc istoriei propriei armate, a propriului popor, a propriei ţări.

Iar poporul, care nu îşi cunoaşte propria istorie, este condamnat la degenerare mintală şi fizică, la pieire. De aceea distrugerea documentelor de istorie reprezintă o trădare a patriei.

Trădătorii de la Kremlin, care ucid istoria propriului popor, umplu găurile căscate ale documentelor distruse cu falsuri de genul „amintirilor şi cugetărilor” lui Jukov şi „biletul lui Beria”.

Tot o trădare este şi păstrarea documentelor istorice în arhive inaccesibile. Parcă e mare deosebirea: document ars sau care se găseşte undeva unde nimeni nu îl poate citi niciodată? Unde poate fi distrus în orice moment, pe motiv de inutilitate, nefiind luat în seamă de nimeni.

7

Ca să se evite repetarea îngrozitoarei tragedii din 1941, poporul nostru trebuie să cunoască în ce a constat cauza celor petrecute.

Duşmanii poporului răspund în felul următor: nu trebuie să răscolim trecutul, nu trebuie să abordăm motivele. Totul e clar şi aşa: Stalin a fost un prost, s-a înconjurat de cretini şi linge-blide.

Şi în calitate de principală şi unică mărturie prezintă poporului „biletul lui Beria”. Această fiţuică este baza şi temeiul tuturor explicaţiilor, căutărilor şi edificărilor ştiinţei istorice oficiale despre război.

Iar noi atragem atenţia asupra unui fleac: „biletul lui Beria” se plimbă prin lume într-o mulţime de variante. Dar spiritul şi rostul lui este unul şi acelaşi. Numai că de fiecare dată este exprimat cu alte cuvinte. Uneori, „Beria” cere să fie revocat de la Berlin un ambasador fără nume, dar uneori este numit, uneori cere să fie revocat şi pedepsit, iar uneori să fie simplu revocat...

Încercăm să căutăm originalul. Şi ne lovim de un zid: toţi istoricii „serioşi” citează „biletul” fără să indice în ce arhivă, în ce fond şi în ce dosar a fost descoperit.

Tuturor adevăraţilor iubitori de istorie, tuturor celor care nu sînt indiferenţi la trecutul şi viitorul ţării şi al poporului lor le ofer un instrument pentru divulgarea istoricilor „serioşi”: telefonaţi, scrieţi scrisori, trimiteţi mesaje tuturor celor care au citat „biletul lui Beria” în lucrările lor, cereţi să vă răspundă de unde provine acesta. Încercaţi să aflaţi sursa primară.

E o plăcere să asculţi răspunsuri.

Jocul e teribil de captivant. După ce primiţi răspuns, luaţi-l din scurt pe istoricul „serios”: dar unde-i documentul?

*

Iată şi evoluţia creatoare ulterioară a comediei despre „biletul lui Beria”.

Doi istorici tare deştepţi povestesc întregii lumii despre faptul că popoarele Uniunii Sovietice, începînd cu conducătorii cei mai de sus, erau îngrozitor de proaste şi de fricoase. Stalin cel fără de creieri a pus problema de aşa natură, că nimeni nu a îndrăznit să-i spună adevărul: „Ca să ajungă pînă la el situaţia reală a lucrurilor, subordonaţii săi trebuiau să apeleze la vicleşuguri absolut incredibile. De exemplu, şeful Serviciului Militar de Informaţii, generalul-locotenent Golikov, raportînd despre planurile agresiunii germane, le declara drept dezinformare, iar în final adăuga: «Dar eu şi oamenii mei, Iosif Vissarionovici ţinem minte

limpede înţeleapta dumneavoastră indicaţie că în 1941 Hitler nu ne va ataca!»” (*AiF*, 2001, nr.25).

Aşadar, la 21 iunie 1941, Beria de la NKVD a trimis lui Stalin un bilet despre înţeleptele indicaţii pe anul 1941 ale Cîrmaciului. Se înţelege, generalul-locotenent Golikov nu putea cunoaşte conţinutul biletelor lui Beria către Stalin. Dar Golikov de la RU a GŞ a trimis în aceeaşi zi lui Stalin exact acelaşi bilet. Cuvînt cu cuvînt. Cu aceleaşi semne de punctuaţie. Se va fi mirat Cîrmaciul de o asemenea coincidenţă.

La asemenea derapări ale ştiinţei istorice naţionale poate că nici nu ar trebui să acordăm atenţie… Dacă nu ar fi semnăturile. Sub această descoperire sînt două semnături: Serghei Osipov şi Rudolf Pihoia.

Numele Serghei Osipov nu-mi spune nimic, în memoria mea nu sună nici un clopoţel. Dar Rudolf Pihoia este principalul arhivar al Rusiei. Sub controlul său se află toate arhivele, începînd cu fosta Arhivă a Biroului Politic, care astăzi se numeşte „prezidenţială”. Numai în Arhiva Prezidenţială se păstrau la începutul noului mileniu 215.000 de aşa-numite „mape speciale”, care deocamdată nu au fost puse pe foc. Ca să nu mai luăm în considerare documentele cu parafa „secret”, „strict secret” şi „strict secret, de importanţă specială”.

Munca principalului arhivar al ţării constă în a nu permite accesul poporului la propria sa istorie, transformînd treptat istoria în fum şi cenuşă, iar poporul într-o ceată de maimuţe. Pihoia se achită strălucit de aceste obligaţii. Însă pentru el e puţin. Şi atunci trece la falsificări. Iluzionistul Pihoia a furat o veche contrafacere a altcuiva şi a creat din ea una nouă. Într-o singură bucăţică de hîrtie avem un plagiat şi un dublu fals.

Din asemenea hoţi îşi formează puterea cadrele de istorici „serioşi”. În astfel de neaveniţi puterea are încredere să scrie istoria ţării şi a poporului ei.

Capitolul 27

Ordon să se năpustească!

Pregătirea de respingere a unei agresiuni necesita de asemenea nu numai să fie elaborate planurile unor operaţiuni defensive, ci şi să fie pregătite în detaliu aceste operaţiuni, printre altele şi în ceea ce priveşte baza tehnico-materială şi genistică, astfel ca ele să fie însuşite de comandanţi şi statele-majore. Este evident că, în cazul unui atac neaşteptat al inamicului, nu va rămîne timp pentru pregătirea unor astfel de operaţiuni. Dar aceasta nu s-a făcut.

Krasnaia Zvezda, 4 mai 2000

1

Cel mai vehement luptător împotriva falsificatorilor istoriei celui de-al doilea război mondial a fost cvadruplul Erou al Uniunii Sovietice, mareşalul Uniunii Sovietice Gheorghi Konstantinovici Jukov. Articolul său *Măreţele victorii ale URSS şi neputinţa falsificatorilor istoriei (Kommunist*, 1970, nr.1) este un clasic al genului. Nimeni nu a putut să pună la zidul ruşinii atît de necruţător pe oamenii de ştiinţă mincinoşi, cum a reuşit să facă Mareşalul Măreţei Victorii. Acesta scria: „Evenimentele anului 1941 sînt caracterizate în majoritatea cazurilor de către istoricii occidentali ca un marş triumfal al armatei hitleriste [...] iar comandamentul nostru este considerat confuz şi slab... În ceea ce priveşte Comandamentul Suprem, acesta nu a fost niciodată în stare de confuzie, ci a condus cu fermitate lupta poporului sovietic”.

Ce înseamnă Comandamentul Suprem? Corect – Stalin! Nimeni altcineva în timpul războiului nu a purtat o asemenea titulatură.

Dar problema nu stă nici măcar în titulatură. Însuşi Jukov scrie că nici o hotărîre importantă nu se lua fără Stalin. Jukov povestea că, în preajma războiului, Stalin a interzis ca trupele să fie pregătite pentru a fi gata de luptă

şi nimeni nu a putut schimba această decizie. Jukov povestea că la începutul războiului nu a existat un ordin al lui Stalin de a răspunde la foc cu foc, iar trupele nu au răspuns.

Mai simplu spus, totul se termina la Stalin. Şi chiar în primele zile ale războiului, cînd comandantul trupelor era mareşalul Timoşenko, în realitate totul rămînea la latitudinea lui Stalin. Comandamentul Suprem şi Stalin sînt fraţi gemeni. Cînd spunem Stalin, subînţelegem Comandantul Suprem. Spunem Comandantul Suprem, subînţelegem Stalin.

Deci el, Marele Stalin, nu a fost niciodată (după cum declară Jukov) în stare de confuzie.

Ţineţi minte aceasta, domnilor falsificatori!

2

Dar de unde au aflat venalii falsificatori burghezi despre slăbiciunea şi confuzia conducerii sovietice? Nu le-au inventat ei înşişi!

Ah, da! Corect! Cu exact un an înainte de apariţia articolului demascator al lui Jukov, a fost publicată o carte a aceluiaşi Jukov, în care Marele Strateg dădea de ştire lumii că, în dimineaţa zilei de 22 iunie 1941, Stalin era într-o stare de confuzie totală şi nu ştia ce să facă. De aceea toată conducerea superioară a ţării şi a armatei tăia frunze la cîini.

Jukov se descrie pe sine ca un erou şi un înţelept: a întîmpinat războiul la Statul-Major General – la postul de luptă. Totuşi, printre rînduri se întrevede un alt tablou. Şi Jukov se găsea într-o stare de confuzie. Jukov nu era absolut deloc pregătit pentru acţiune. Abia la ora 7.15 s-a apucat să întocmească o directivă pentru trupe. Iar acest lucru spune totul. Orice locotenent, cînd intră de serviciu ca şef de gardă, informează în primul rînd despre planul de luptă în cazul apariţiei pe neaşteptate a unei situaţii extraordinare: în cazul atacului asupra camerei de gardă…,

în cazul atacului asupra primului post, asupra celui de-al doilea…, în caz de incendiu la obiectivul de pază… ş.a.m.d.

Dacă se întîmplă ceva din toate acestea, e destul ca şeful gărzii să răcnească doar un singur cuvînt, şi fiecare acţionează în conformitate cu instrucţiunile primite din timp. Acelaşi lucru se întîmplă pe navele de luptă, în subunităţi şi unităţi, în secţii şi în colhozuri… Cînd primeşte postul, comandantul miliţiei din orice tîrguşor prăpădit scrie întîi şi întîi în programul de serviciu: ce şi cine face în caz de act terorist, de cutremur, de inundaţie, de apariţie a unei bande înarmate de haimanale, de manifestări de masă ale populaţiei etc.

Dar să lăsăm miliţia şi armata… Vă aflaţi în avion şi vi se spune de o sută de ori ce trebuie să faceţi în caz de amerizare forţată, de ce şnur să trageţi, în ce fluieraş să fluieraţi…

Iată însă ilustrarea pregătirii personale a lui Jukov de respingere a invaziei duşmanului: războiul începuse deja de cîteva ore, iar Mareşalul Victoriei de-abia atunci s-a aşezat la masă ca să întocmească instrucţiunile despre ceea ce trebuiau să facă trupele în caz de atac al inamicului, în ce fluieraş să fluiere.

El însuşi nu îşi reprezenta nici pe departe cum trebuie acţionat în caz de atac prin surprindere al inamicului. Nu avea mai multe variante pregătite dinainte pentru o astfel de situaţie. Merită citată măcar prima frază a primului punct din această directivă, o capodoperă a gîndirii militare:

„ORDON:

1. Trupelor să se năpustească cu toate forţele şi mijloacele asupra forţelor inamice…”

Jukov povesteşte că înainte de război „lucram cîte 15-16 ore pe zi, rămînînd adesea să înnoptez în cabinetul de lucru”. Întregul efectiv al Statului-Major General trudea cîte 15-18 ore, fără zile libere şi sărbători. Iar acestea erau colective uriaşe ale celor mai înalt calificaţi ofiţeri şi generali ai Armatei Roşii. Ce a rezultat în urma acestei munci titanice?

Drept urmare, la 22 iunie 1941, la ora 7 dimineaţa, oraşul Brest a fost abandonat de trupele armatei 4. În celelalte armate situaţia nu stătea mai bine. Întreaga Armată Roşie fugea, nerăspunzînd la provocări, neîndrăznind să încalce ordinele preaînţeleptului strateg. Iar strategul se ocupa în acest timp cu compunerea: *ordon să se năpustească!*

Şi mă tot gîndesc: Jukov anunţă cu siguranţă că în seara de 21 iunie 1941 i-au „dispărut definitiv toate iluziile" şi că a înţeles clar că vor ataca imediat. În acest caz, n-ar fi putut atunci, seara, să comunice planul său genial de apărare a ţării comandanţilor de fronturi, de flote şi de armate? De ce a trebuit să aştepte pînă la 7 dimineaţa?

Şi încă ceva: a meritat ca acele colective enorme de generali şi ofiţeri de la Statul-Major General să trudească 15 ore şi mai mult pe zi, dacă toate planurile se comprimă în final într-o singură propoziţie: să se năpustească cu toate forţele şi mijloacele! Nu putea oare Jukov să-l cheme înainte de război la Moscova pe comandantul regiunii militare speciale de vest, generalul de armată Pavlov, şi să-i spună în secret: „Dmitri Grigorievici, nu dorm nopţile, dar nu-s capabil să întocmesc nici un fel de planuri de război. Şi nici Statul-Major General. Aşa că, uite ce-i... Imediat ce atacă, năpusteşte-te asupra lor cu toate forţele şi mijloacele, rupe-i în bătaie! M-ai înţeles?"

Şi celorlalţi comandanţi trebuia să le comunice din timp acest proiect genial. Şi asta-i tot. De ce să-i chinuie pe oameni? Şi de ce să nu doarmă nopţile? Dacă planul de apărare a ţării se reduce la ordinul de năpustire, atunci, după ce comunica ideea centrală (şi unică) inferiorilor, putea să meargă liniştit la pescuit, la vînătoare, la o beţie. Iar Statul-Major General putea fi trimis în concediu pe termen nelimitat cu ordinul: cum va începe războiul, adunaţi-vă cătinel la Moscova; fronturile şi armatele ştiu şi fără participarea noastră ce trebuie să facă.

Aici admiratorii lui Jukov îşi vor exprima protestul furibund: nu-i voie să spui planul în gura mare! Căci genialul plan al lui Jukovski de salvare a ţării putea în acest

caz să fie aflat de duşman!

De acord. De aceea trebuia să se scrie pe nişte coli de hîrtie: „Ordon să se năpustească cu toate forţele şi mijloacele. Jukov”, să se pună în plicuri roşii bine lipite, să se sigileze plicurile cu ceară şi să se pună în seifurile comandanţilor. Imediat ce devine clar că vor ataca, se dă comanda să se deschidă plicurile. Şi va fi limpede pentru întreaga Armată Roşie ce trebuie să facă: să se năpustească.

Aşa însă, pînă ce Jukov a alcătuit directiva, pînă ce a fost cifrată şi transmisă, uite cîtă vreme a trecut. Pe urmă a fost descifrată la statele-majore ale fronturilor şi s-au alcătuit şi cifrat propriile directive către armate... La punctele de comandă ale armatelor s-au descifrat şi s-au scris propriile directive către corpurile de armată. La unele corpuri de armată, directiva a ajuns către seară. Iar la multe nici n-a mai ajuns.

Dacă înţeleapta directivă s-ar fi aflat în seifurile comandanţilor, totul ar fi fost mult mai simplu şi mai uşor – o circulară de la Statul-Major General: către toţi comandanţii pînă la regimente şi batalioane inclusiv – să se dechidă plicurile, să fie citit conţinutul!

3

În „cea mai adevărată carte despre război”, Jukov a uitat să introducă textul directivei prin care trupelor li se ordona să se năpustească. Nici în primele nouă ediţii, amputate de ticăloasa cenzură, nici în ultimele, „reconstituite în conformitate cu manuscrisul iniţial”, să nu căutaţi directiva. Acest text a devenit cunoscut după mulţi ani şi din cu totul alte surse. Însă şi aici ştim numai faptul că Jukov a ordonat la Moscova să se cifreze şi să se transmită la punctele de comandă ale fronturilor, dar nimeni nu a publicat niciodată textul descifrat.

Însă descifrarea cuvintelor „ordon să se năpustească” se poate face numai în felul următor:

„La Statul-Major General nu aveam nici un fel de planuri. Nu m-am învrednicit să le alcătuiesc. Să lupt, nu ştiu. Nu sînt capabil să organizez cooperarea dintre aviaţie, flote, fronturi şi armate după un plan, loc şi timp. Nu-mi iau nici o răspundere. Mă spăl pe mîini şi îmi spăl conştiinţa. Pun toată responsabilitatea pe voi.

ORDON:

1. Comandanţilor de fronturi şi de flote să lupte fără nici un fel de planuri. Care cum îi place. Care şi cum se pricepe.

2. Dacă cineva vrea să organizeze o cooperare după scop, loc şi timp cu aviaţia, cu flotele şi flotilele, cu trupele NKVD, cu fronturile şi armatele învecinate, cu cei din spatele frontului, cu armatele celui de-al doilea eşalon strategic, atunci discutaţi voi între voi şi decideţi prin vot.

Jukov.

P.S. Pe cei care n-au rezultate îi împuşc. Cine nu s-a ascuns, nu sînt eu vinovat. Iar după război îi voi declara proşti şi trădători pe cei care n-au ieşit victorioşi, iar pe mine – geniu”.

Să lăsăm gluma la o parte.

Dacă cineva descifrează mai exact sintagma misterioasă „ordon să se năpustească”, eu sînt gata să-mi recunosc greşelile, dacă voi găsi convingătoare argumentele oponentului.

Dar deocamdată haideţi să convenim că ordinul „să se năpustească cu toate forţele şi mijloacele” era în esenţă un ordin de a lupta, care cum doreşte, fără să-şi coordoneze acţiunile nici cu Moscova, nici cu vecinii, nici cu al doilea eşalon strategic, nici cu organele din spatele frontului.

Dar înainte de a lupta trebuie să alcătuieşti planuri de război. Directiva lui Jukov era în esenţă un ordin dat fiecărui front de a trece la planificarea propriului său război.

Din 1 februarie şi pînă pe 21 iunie 1941, Jukov nu a alcătuit nici un fel de planuri de război, dar nici nu a dat comandanţilor de regiuni (fronturi) aprobarea pentru o planificare independentă. Să fi avut comandanţii de fronturi şi armate măcar o noapte la dispoziţie pentru alcătuirea propriilor planuri! Sau măcar 30 de minute înainte de

primele explozii!

Dar Jukov a dat ordin de alcătuire independentă a planurilor de război abia după începerea acestuia. Geniu, dar orişicît…

Dacă este să-l credem pe Jukov, la 22 iunie, „aproximativ pe la orele 13”, l-a sunat pe Stalin şi l-a informat: comandanţii de fronturi „s-au pierdut puţin”.

Aveau şi de ce. Primind ordinul lui Jukov „să se năpustească” fără indicaţii (cînd să se năpustească, unde şi cu ce scop?), cine nu s-ar fi pierdut?

Nimeni şi niciodată în întreaga istorie a Rusiei, chiar şi cei care aveau mintea slabă sau semne vădite de idioţenie, nu a dat un asemenea ordin armatei.

Şi dacă primul eşalon strategic al Armatei Roşii s-a năruit într-o clipită, de aceasta trebuie învinuit Marele Strateg: el a ordonat…

4

Dar asta nu-i totul.

Într-o singură zi, 22 iunie 1941, Marele Mareşal al Victoriei a uimit trupele cu TREI directive, iar fiecare dintre acestea o contrazicea pe precedenta.

Dacă ACEASTA nu-i dezorientare, atunci ce-i?

Dar Jukov a tăcut chitic în privinţa dezorientării lui, aruncînd totul asupra lui Stalin. Aceasta este una din scenele cardinale ale *Amintirilor şi cugetărilor*: nu se crăpase de ziuă, iar Jukov telefonează, Jukov cere, Jukov insistă, Jukov raportează situaţia, iar Stalin, înspăimîntat, nu poate nici măcar să rostească o vorbă. Ba că l-a apucat frica, ba că şi-a pierdut cumpătul, ba şi una şi alta deodată.

Această scenă, ca şi toate celelalte, devine cu fiecare ediţie tot mai luminoasă şi mai cuceritoare. Amatorilor le recomand să compare diferitele ediţii ale capodoperei jukoviene, de la prima în linie ascendentă…

Din cauză că Stalin nu a dat nici un fel de ordine, întreaga maşină a statului a stat pe loc. Inactivitatea lui

Stalin a însemnat inactivitatea întregului guvern şi a comandamentului superior al Armatei Roşii.

Jukov descrie în memoriile sale, cu lux de amănunte, dezorientarea lui Stalin. Şi acelaşi Jukov, peste un an, în revista *Kommunist*, respinge cu mînie această dezorientare. Avea rost ca marele strateg să-i acuze pe mincinoşii burghezi care spumegă de răutate, dacă însuşi Jukov a fost prima lor sursă de inspiraţie?

Păcat numai că povestirile lui Jukov despre miopia lui Stalin (şi despre clarviziunea sa) sînt inserate în memoriile care sînt traduse în toate limbile, dar declaraţia lui Jukov, conform căreia Comandamentul Suprem „nu s-a aflat niciodată în stare de dezorientare" şi „a condus cu fermitate lupta poporului sovietic", a fost publicată în revista *Kommunist*, pe care o citesc doar cîţiva pisălogi.

5

După ce demonstrează ticăloşilor de falsificatori că Stalin a condus cu fermitate lupta poporului sovietic, Jukov se combate din nou pe sine, declarînd întregii lumi că Stalin a fost un laş, iar la începutul războiului era descumpănit: „Nu era pregătit pentru războiul actual, de aici şi dezorientarea, şi neştiinţa de a evalua situaţia, şi inexactităţile şi erorile grosolane" (*VIJ*, 1995, nr.3, p.45).

„Stalin se temea de război, iar teama e un sfetnic rău" (*Krasnaia Zvezda*, 19 septembrie 1995).

Citeşti acestea şi toate se aşază definitiv la locul lor: înainte de război, fricosul Stalin tremura de groază în faţa invaziei gata să se declanşeze, era incapabil să-şi domine teama animalică, de aceea nu a putut să reacţioneze adecvat la schimbarea situaţiei, să ia hotărîrile corecte şi să conducă cu fermitate lupta întregului popor.

Însă claritatea de cristal a acestui mod de înţelegere a lucrurilor se păstrează numai pînă în clipa în care punem întrebarea: dar în prima jumătate a anului 1941 de cine avea să se teamă Stalin?

Să ne amintim: Hitler e în impas. Nu putea cîştiga războiul împotriva Marii Britanii (şi împotriva Statelor Unite implicit) nici printr-o minune. Hitler nu putea să controleze nici partea de Europă cucerită. În Europa supusă de el exista putere industrială, dar nu avea resurse pe măsură pentru aceasta. Mai degrabă mai devreme, decît mai tîrziu, Europa ocupată urma să intre în faliment economic, financiar, politic, al transporturilor, alimentar, administrativ, moral şi militar. Şi aceasta chiar dacă nu ar fi existat acţiuni militare intense.

Era clar că Hitler nu avea mijloace ca să controleze Europa cucerită, dar să mai şi lupte împotriva Marii Britanii (şi SUA), iar pe lîngă aceasta să mai atace şi Uniunea Sovietică.

Stalin avea însă în prima jumătate a anului 1941 cea mai puternică industrie de tancuri, de aviaţie şi de artilerie. În acel moment, Uniunea Sovietică producea mai multe tancuri şi tunuri decît Germania şi Marea Britanie luate la un loc. Cu toate că Marea Britanie şi Germania erau în război, Uniunea Sovietică ducea o viaţă liniştită şi, după cum ne încredinţează unii, nu intenţiona să atace pe nimeni.

Industria militară a Uniunii Sovietice a fost în totalitate mobilizată în partea a doua a anului 1940 şi pusă în regim de război.

Stalin avea uriaşe resurse umane şi posibilitatea să le cheltuie fără nici un fel de oprelişti, fără să răspundă în faţa nimănui.

Stalin avea un teritoriu care era imposibil de cucerit de vreun duşman din exterior.

Stalin avea nişte aliaţi atotputernici: Marea Britanie şi SUA.

În prezent s-au găsit şi publicat documente care atestă că livrările militare americane şi britanice au început să intre în Uniunea Sovietică de la sfîrşitul anului 1940. Există şi mărturii germane în acest sens.

Marea Britanie şi SUA cereau insistent intrarea neîntîrziată a Uniunii Sovietice în război împotriva

Germaniei şi îi făgăduiau ajutor nelimitat politic, propagandistic, economic, militar şi de orice altă natură. Guvernul Marii Britanii chiar îl şantaja pe Stalin: dacă nu îl vei ataca pe Hitler, atunci să vezi cum o să rămîi singur cu el faţă în faţă. Grăbeşte-te, căci ne-am plictisit să te aşteptăm şi vom semna pacea cu Hitler.

Guvernul britanic îl speria pe Stalin tocmai cu această perspectivă. Iată unul din multele exemple. La 19 aprilie 1941, Crips, ambasadorul Marii Britanii, i-a înmînat lui Vîşinski un memorandum pentru Molotov, care conţinea un avertisment sinistru: „Nu este exclus ca, în caz de prelungire a războiului pe o perioadă îndelungată, Marii Britanii (îndeosebi unor anumite cercuri din Marea Britanie) să-i poată surîde ideea încheierii unei înţelegeri avînd ca obiect încheierea războiului…" (*Anul 1941*, cartea a 2-a, Fondul „Democraţia", Moscova, 1998, pp.94-95).

Dar iată cîteva extrase din mulţimea de documente descoperite recent.

La 26 septembrie 1940, la Moscova a avut loc o discuţie între V.M. Molotov, şeful guvernului sovietic, şi L. Steinhardt, ambasadorul SUA.

Ambasadorul american a adus o informaţie strict secretă: Statele Unite regrupează flota cu următorul efectiv: 20 de portavioane, 32 de nave de linie, 100 de crucişătoare (unele cu un deplasament de peste douăzeci de mii de tone), 400 de torpiloare de escadră etc. Se pregăteşte o regrupare corespunzătoare a aviaţiei. O sută de mii de viitori piloţi au intrat deja în pregătire. În efectivul armatei americane sînt o sută patruzeci de mii de oameni, dar se pregăteşte convocarea a douăsprezece milioane.

Mai simplu, America a început o mobilizare nemaivăzută în istoria omenirii, care depăşea chiar mobilizarea Uniunii Sovietice. Iar mobilizarea înseamnă război. Această forţă ori trebuie folosită, ori toate aceste nave de linie şi crucişătoare ruginesc şi îmbătrînesc, iar ţara cade din nou în depresiune, de data aceasta nu Mare, ci Cea mai mare.

Ambasadorul american a informat că toate păcatele

Uniunii Sovietice de acaparare a unor teritorii din Europa sînt iertate, iar Statele Unite încep să ridice toate restrîngerile de livrări de mărfuri strategice către Uniunea Sovietică, care fuseseră introduse ca urmare a „campaniilor eliberatoare” sovietice. Aceste livrări se fac, în ciuda faptului că Statele Unite au nevoie de aceste materiale în cantităţi foarte mari, ţinînd seama de saltul nemaiîntîlnit în dezvoltarea armatei, a aviaţiei şi flotei.

Steinhardt a declarat că „Rusia şi SUA au fost cele mai bune prietene din timpurile realizării independenţei SUA” şi a adăugat că „Germania poate fi prietena URSS atît timp cît nu va supune întreaga Europă”.

Mai simplu spus, ambasadorul american i-a declarat deschis şefului guvernului sovietic că, în perspectiva cea mai apropiată, SUA intenţionează să intre în război împotriva Germaniei. Acesta nu s-a jenat să atragă de partea sa Uniunea Sovietică. Ca să fie mai convingător, ambasadorul SUA a adăugat că Germania este condamnată, că este ameninţată de foamete: Hitler nu are bani să cumpere produse alimentare şi nu are flotă ca să ia alimentele cu forţa.

În încheiere, ambasadorul SUA a conturat situaţia de după război: Europa se va afla în stare de faliment şi de foamete, ca şi în 1919, şi va depinde foarte mult de ce poziţie va lua America (*Relaţiile sovieto-americane 1939-1945*, Materik, Moscova, 2004, pp.93-95).

Toată această discuţie a ambasadorului american cu şeful guvernului sovietic nu este altceva decît fundamentul indestructibil al viitoarei coaliţii antihitleriste. Hitler nu a fixat încă planul de atac al Uniunii Sovietice. Deocamdată nu veniseră avertismente la Moscova în această privinţă, însă conducerea sovietică a primit deja invitaţia oficială de a refuza colaborarea cu Hitler şi de a trece de partea SUA şi a Marii Britanii, avînd garanţii de ajutor nelimitat militar şi economic şi o cotă-parte din împărţirea Europei după război.

La 9 aprilie 1941, A.A. Gromîko, consilier plenipotenţiar al reprezentanţei URSS în SUA, raporta şefului guvernului

sovietic V.M. Molotov că politica SUA în 1940 a fost îndreptată spre un „ajutor multilateral al Angliei” în condiţiile „unei presiuni economice simultane asupra URSS”, în dorinţa de „a influenţa politica externă a URSS în raport cu alte ţări, în primul rînd cu Germania” (*Relaţiile sovieto-americane 1939-1945*, Materik, Moscova, 2004, p.123).

În „traducere”, aceasta înseamnă că guvernul Statelor Unite nu numai că încerca să-l convingă pe Stalin, ci făcea şi presiuni asupra lui: termină prietenia cu Hitler, e timpul să-ţi găseşti alţi prieteni.

În darea de seamă politică din 1941 Ambasada URSS din SUA raporta la Moscova: „Linia guvernului SUA, promovată pînă la 22 iunie 1941 în raport cu URSS, a fost expresia unei relaţii negative a SUA faţă de relaţiile sovieto-germane susţinute în acea perioadă. Burghezia americană şi guvernul american aşteptau cu nerăbdare atragerea URSS în război. În politica sa faţă de URSS, guvernul american a luat măsuri de presiune economică” (*Relaţiile sovieto-americane 1939-1941*, Materik, Moscova, 2004, p.213).

Americanii au pus problema tranşant: uite, Stalin, primeşti aluminiu, nichel, molibden, oţel pentru scule, combustibil pentru avioane, strunguri de mare precizie, aparatură de măsură, piele şi încălţăminte din piele, aparatură de transmisiuni, cablu de oţel, medicamente, alimente, şine de cale ferată, locomotive, echipamente de navigaţie pentru vapoare şi avioane, periscoape pentru submarine, instrumente chirurgicale etc., etc. Dar dacă vei continua să amîni atacarea Germaniei, îţi vom reduce livrările.

Astfel s-a manifestat presiunea economică.

Iar aici iată la ce trebuie să ne gîndim: dacă guvernul SUA ar fi aşteptat un atac al Germaniei asupra Uniunii Sovietice, atunci de ce să-i scrîntească mîinile lui Stalin?

Dacă America voia un război între Uniunea Sovietică şi Germania, dar presupunea că atacatoarea va fi Germania, atunci Germania trebuia să fie presată, grăbită şi împinsă

să atace. Iar dacă presupunea că Uniunea Sovietică este o victimă nevinovată a unui viitor atac, atunci, oricît ai fi strîns-o, nu s-ar fi declanşat războiul din aceasta.

Iar răspunsul este numai unul singur: trebuia şi se putea presa din punct de vedere economic Uniunea Sovietică numai în cazul în care se presupunea că cheia începerii războiului sovieto-german se află la Kremlin, că declanşarea războiului depinde de Stalin. Iată de ce pe el îl constrîngeau, îl grăbeau.

Căutînd prin vechi gazete britanice, am găsit o caricatură: întorcîndu-se cu spatele (ca să vorbim academic) la Stalin, Hitler se apleca asupra unei hărţi. Stalin, frecîndu-şi mîinile, priveşte întrebător la fundul proeminent al lui Hitler…

Presa britanică îl incita pe Stalin: cum să pierzi tu, prostănacule, o asemenea poziţie comodă, atît de singulară?

6

Dar acestea sînt glume. Iată chestiuni mai serioase. La 22 iunie 1941, N.G. Palgunov, şeful secţiei de presă a Comisariatului Poporului pentru Afaceri Externe, raporta lui Vîşinski, adjunctul comisarului poporului pentru afaceri externe, despre faptul că pe 21 iunie, deci cu o zi mai înainte, a avut loc o întîlnire cu un grup de ziarişti americani, britanici şi francezi, care reprezentau corporaţii occidentale importante: Reuter, AP, Havas şi altele. Cel mai în vîrstă dintre aceştia a declarat în numele întregului grup că jurnaliştii „se simt reprezentanţii unor ţări care se consideră aliate ale URSS” (*Relaţiile sovieto-americane 1939-1945*, Materik, Moscova, 2004, p.130).

Războiul nu se declanşase încă, dar aliaţii îşi exprimau deja solidaritatea, iar jurnaliştii lor erau gata să plece în zona operaţiunilor militare, ca să descrie războiul din bastionul moscovit. Iar aceasta nu e o coincidenţă şi nu e greşeală de tipar în document.

Iată şi altceva. „La 21 iunie 1941, prin intermediul Secţiei Europene a Departamentului de Stat al SUA s-a pregătit un memorandum sub titlul „Politica faţă de Uniunea Sovietică în cazul declanşării războiului între Uniunea Sovietică şi Germania” (*Relaţiile sovieto-americane 1939-1945*, Materik, Moscova, 2004, p.133). Tonul general al documentului: îl vom ajuta pe Stalin.

În ultima vreme, propaganda de la Kremlin a ticluit o nouă versiune. Esenţa acesteia este că Stalin voia ca Hitler să-l atace, atunci el va fi victimă, iar America îl va ajuta. Însă Stalin nu avea de ce să se silească să fie victimă. Hitler făcuse deja în Europa nenumărate fărădelegi. Să-l ataci pe Hitler era o cauză dreaptă, nu aveai nevoie de justificări. O asemenea evoluţie a evenimentelor ar fi fost întîmpinată de Europa şi de întreaga lume cu aplauze furtunoase.

Ca să atace Germania, Stalin nu avea nevoie să inventeze nici un fel de motive şi explicaţii. Documentele americane ale timpului sînt categorice: l-am ajutat pe Stalin şi îl vom ajuta. Pentru aceasta nu era nevoie nicidecum ca Uniunea Sovietică să ia înfăţişarea de victimă. Dimpotrivă, Stalin era forţat şi trebuia să caute justificări de ce Uniunea Sovietică nu a atacat pînă atunci.

Toată partea de Europă subjugată de Hitler era de partea lui Stalin şi aştepta eliberarea. Aşadar, de ce avea a se teme Stalin?

7

Acum o întrebare: de ce luminătorii ştiinţei noastre au tăcut, cînd Jukov pălăvrăgea despre teama lui Stalin?

Căci pe flecarul de Jukov era uşor să-l pui la punct cu o singură întrebare. Trebuia întrebat: de ce dumneavoastră, Gheorghi Konstantinovici, nu v-aţi folosit de teama stalinistă?

Să admitem că Stalin se temea cu adevărat de război, iar Jukov a înţeles şi a văzut acest lucru. Atunci ar fi trebuit să-i sugereze fricosului: haide, tovarăşe Stalin, să retragem

de la graniţe milioanele de tone de muniţie şi să le ducem dincolo de Nipru. Atunci, în caz de atac, îi vom strivi pe hitlerişti cu foc de artilerie. Uite cîte proiectile avem! Iar dacă mii de vagoane de muniţii se ţin la graniţă, se vor pierde atîtea resurse, iar armata va rămîne fără proiectile şi cartuşe. Pe lîngă asta, hitleriştii vor pune mîna pe muniţii şi ne vor lovi din tancurile şi tunurile cucerite de la noi.

Apropo, trebuia să scrie un raport lui Stalin cu cererea de a-l pedepsi pe acel ticălos care a trimis valuri de muniţie la graniţe.

Trebuia să-i sugereze lui Stalin că cele mai bune divizii, corpuri de armată şi armate sovietice se află în raioanele intrîndurilor Belostoksk şi Lvov-Cernăuţi, adică se află în curse de şoareci. Acestea trebuiau retrase urgent de acolo. Atunci nu ar mai fi avut loc încercuiri grandioase în cazul unui atac pe neaşteptate. Şi atunci iarăşi trebuia să-i ceară lui Stalin o cercetare amănunţită şi o aspră pedeapsă proletară pentru acei neaveniţi care au adus cele mai bune unităţi şi formaţiuni ale Armatei Roşii în pericol de încercuire şi nimicire.

Trebuia să-i explice fricosului Stalin că dispunerea aerodromurilor sovietice este extrem de nefericită. Acestea sînt amplasate înspre graniţe. De aceea, în caz de atac prin surprindere, aviaţia germană le va lovi, vor fi distruse de tancuri, după care vor fi folosite de aviaţia germană care urmează după grupările de tancuri de şoc. Nemţii vor folosi împotriva poporului nostru şi a armatei noastre pistele noastre de decolare şi aterizare, rezervele noastre de combustibil pentru avioane şi sutele de mii de bombe.

Şi iarăşi, dacă Jukov ar fi fost cinstit, ar fi trebuit să ceară cercetarea neîntîrziată şi pedepsirea acelora care au ordonat să se construiască aerodromuri la graniţe.

Hai să zicem de aerodromuri! Un duşman al poporului a vrut să construiască 254 de noi aerodromuri în zona de frontieră şi în nemijlocita apropiere a acesteia. Să le construiască! Dar măcar aviaţia nu trebuia ţinută acolo. Pe unele aerodromuri erau cîte 100-120 de avioane! Neamţul bombardează, iar avioanele nu reuşesc să decoleze. Dacă

pentru decolarea fiecărui avion trebuie 30 de secunde, atunci cît timp trebuie ca să ridici de la sol 120 de avioane de pe o singură pistă de decolare? Măi să fie!

Folosindu-se de frica lui Stalin, trebuia să-i sugereze că, în general, toate forţele principale ale Armatei Roşii trebuie retrase pe linia vechii graniţe de stat. Iar acolo trebuiau amplasate în apărare, folosindu-se raioanele fortificate ale „Liniei Stalin”, ca de o carcasă de oţel, în jurul căreia trupele să sape mii de kilometri de şanţuri şi tranşee.

Trebuiau minate şoselele şi podurile şi pedepsiţi acei răufăcători care au ordonat ca acestea să fie deminate.

Trebuiau formate detaşamente şi grupuri de partizani şi trebuia dat în vileag acela care a luat hotărîrea de a le desfiinţa.

Trebuiau readuse urgent pe Nipru vasele fluviale din Delta Dunării şi din mlaştinile belaruse. Într-un război defensiv locul lor este pe Nipru, ca să nu le permită germanilor să forţeze acest puternic curs de apă.

Trebuia să oprească formarea unor corpuri de armată de desant aerian. În războiul de apărare, acestea nu folosesc la nimic. Desantiştii trebuiau folosiţi în formaţiunile de partizani. În caz de ofensivă germană, să fie lăsaţi în păduri, pe teritoriul ocupat de inamic.

Trebuiau alcătuite planuri de respingere a unei posibile agresiuni. Iar dacă aceste planuri nu existau, iar Jukov nu era capabil să le întocmească, atunci trebuia să transmită această iniţiativă unor subordonaţi: comandanţilor regiunilor militare şi de armată, comandanţilor de corpuri de armată, de divizii, de brigăzi şi de regimente. Este posibil un atac prin surprindere al Germaniei: poftim raionul tău de acţiune, cîntăreşte singur situaţia şi vezi cum te descurci.

Dar Jukov nu s-a învrednicit să întocmească planuri de război, iar comandanţilor din subordinea sa, sub ameninţarea pedepsei cu moartea, le-a interzis orice acţiuni independente.

Jukov a acţionat împotriva logicii şi a bunului simţ. El a amplasat aerodromurile la graniţe. El a trimis navele

fluviale în locuri, în care nu puteau fi folosite pentru apărarea ţării. El, Jukov, a trimis cele mai bune divizii, corpuri de armată şi armate sovietice în capcane de şoareci. La ordinele lui s-au construit pe teritoriul sovietic aerodromuri care au fost folosite de aviaţia germană. La ordinul lui pe aceste aerodromuri s-au înghesuit avioane care curînd au năvălit asupra Armatei Roşii.

*

Ce rezultă?

Rezultă că Stalin nu e vinovat de nimic.

Nu putea Stalin să distrugă de teamă raioanele fortificate. Nu putea ca de teamă să dea ordin să se demineze podurile. Nu putea ca, fiind panicat, să desfiinţeze detaşamentele de partizani, pregătite încă din timp de pace. Cei temători nu se comportă aşa.

Iar cel care a făcut toate acestea e clar că nu se temea de Hitler.

Iar după citirea „celei mai adevărate cărţi despre război”, acest viteaz nu putea fi decît unul…

Capitolul 28

Despre jumătate de miliard

Aceasta nu e nici măcar matematică, ci aritmetică.
S. Ivanov, ministrul Apărării al Federaţiei Ruse, *Krasnaia Zvezda*, 4 martie 2005

S-au gîndit mult creierele comuniste cum ar putea să proptească mai bine ticluirile lui Jukov despre teama lui Stalin. Pe această temă s-a desfăşurat o întrecere ascunsă, dar acerbă între ziarele şi revistele comuniste din Rusia. A învins *Nezavisimaia gazeta*. S-a ales o tactică justă: trebuie să apeşi nu numai pe emoţii, ci să convingi şi cu cifre şi fapte. Şi *Nezavisimaia*... a uimit. La 19 noiembrie 1993 a fost publicat un articol al lui Grigori Baranovski despre armatele hitleriste fără de număr. Baranovski informa că „prin iunie 1941 Hitler avea în subordine cinci sute de milioane de oameni capabili să ia arma în mînă".

Afirmaţia era senzaţională, iar istoricii „serioşi" au încremenit exaltaţi: în fine, declaraţia lui Jukov despre frica lui Stalin a primit o confirmare. În lumina acestei cifre, frica lui Stalin nu numai că era de înţeles, ci era chiar scuzabilă.

La sfîrşitul anului 1941, populaţia SUA era de o sută douăzeci şi nouă de milioane. Guvernul SUA pregătea o recrutare de douăsprezece milioane, nemaiîntîlnită în istoria ţării, adică planifica să convoace toată resursa mobilizaţională. Iar Hitler avea posibilitatea, pe lîngă armata sa, să aducă sub arme cinci sute de milioane! Cum putea să concureze sărmana Americă unei asemenea oştiri cîtă frunză şi iarbă!?

La începutul anului 1941, populaţia Uniunii Sovietice era de o sută nouăzeci şi unu milioane de oameni. Însă nu-i aduci pe toţi sub arme. Douăzeci de milioane reprezenta Ucraina de vest, Belarus de vest, Moldova, Estonia, Lituania, Letonia, care, odată cu începerea celui de-al doilea război mondial, au intrat voluntar în uniune fraternă cu popoarele sovietice, însă, nu se ştie de ce, nu prea ardeau de dorinţa de a-şi vărsa sîngele pentru această uniune.

Din restul de o sută şaptezeci de milioane, aproape o treime erau locuitorii din Caucaz şi din Asia de mijloc, care şi ei (de ce oare?) nu-şi manifestau dorinţa de a lupta. Locuitorii acestor republici erau în majoritate analfabeţi, nu prea stăpîneau limba rusă şi nici nu doreau s-o stăpînească. Dintr-un asemenea material n-o să poţi scoate cine ştie ce

luptători.

În orice ţară, jumătate din populaţie, chiar puţin mai mult, este formată din femei. Iar din populaţia bărbătească trebuie să scădem puştii de pînă la 18 ani şi pe bărbaţii de peste 50. Mai departe reţinem bolnavii, cei fără un picior, fără un ochi, fără o mînă, alienaţii, dipsomanii cu delirium tremens, tuberculoşii şi sifiliticii. Scădem de asemenea şi pe cei fără de care nu poate funcţiona aparatul de stat şi pe cei fără de care nu merge industria şi transportul.

Dacă am calcula mai bine, bărbaţii buni de recrutare nu sînt aşa de mulţi: unii sînt fugari, alţii în puşcărie, alţii păzesc puşcăriile, alţii lucrează în mină, alţii instalează conducte în taiga. Îi iei pe mineri, va cădea producţia de cărbune, prin urmare şi de cocs, şi de oţel pentru blindaje, şi de tancuri, şi de nave de război, şi de multe alte lucruri.

Experienţa ultimelor două secole arată că pe timp de pace nici o ţară nu poate ţine sub arme peste 1% din populaţia ei. După război, isteţii de la Planul de Stat al URSS au propus o manevră frumoasă: în acest 1% să se includă numai armata şi flota, iar mulţimea de alte organizaţii şi structuri care poartă epoleţi şi armă să nu fie inclusă în statistică. Aceşti isteţi îi linişteau pe bătrînii înţelepţi din Biroul Politic: graniţele sînt păzite de grăniceri, dar aceştia nu fac parte din armată, ci din KGB. Lagărele şi închisorile nu sînt păzite nici ele de armată. Acestea sînt trupe ale MVD…

Dar economia cu astfel de manevre şi vrăji e dezastruoasă. În *toate* structurile militarizate nu poate intra mai mult de 1% din populaţia ţării. Altminteri ţara va crăpa, cum a crăpat Uniunea Sovietică. Sau ca broasca din fabula lui Krîlov.

În timp de război poţi recruta 10% din populaţia ţării. Luptă fiecare al zecelea. Dar nu pentru mult timp şi nu toate milioanele de oameni deodată. Altminteri nu va avea cine să-i îmbrace, să-i încalţe, să-i hrănească, să-i înarmeze pe cei care luptă. Înrolarea trebuie făcută în valuri: am pierdut cinci milioane degeaba, încorporăm pe următoarele.

În al doilea război mondial, Stalin a bătut toate

recordurile de încorporare. Pentru aceasta au fost scoşi din oraşe şi sate toţi bărbaţii apţi să poarte o armă. De asemenea şi din lagăre. A trebuit ca tractoarele să fie conduse de femei. Acestea au fost trimise şi în mine. Şi traversele de la şinele de cale ferată tot ele le instalau. La strunguri lucrau bunicii, cei din lagăre şi minori. Şi nu aveau ce mînca. De aceea unchiul cel bun de peste ocean trimitea conserve şi lapte condensat, milioane de perechi de încălţăminte din piele, scurte de blană pentru aviatori, paraşute, mii de kilometri de ţesături de lînă. Fără acestea ar fi fost imposibile recordurile staliniste de recrutare.

Iar recrutările record au condus la faptul că forţele vitale ale naţiei au fost distruse iremediabil. Naţiunea moare.

În prima jumătate a anului 1941, lucrurile erau aşezate. Uniunea Sovietică se afla în timp de pace, nu se aştepta la nici un atac, iar ea, nu-i aşa, nu se pregătea să atace. De aceea în Armata Roşie, în flotă, în trupele NKVD şi NKGB luate la un loc nu puteau şi nu trebuiau să fie mai mult de 1,7 milioane de militari şi comandanţi. Dar tovarăşul Stalin (de ce oare?) avea la 21 iunie 1941, numai în Armata Roşie, 5,5 milioane de oameni. Iar unii mai meticuloşi au numărat 8 milioane.

Dacă nu luăm în calcul ajutorul unchiului cel bun şi nu încercam să ducem naţiunea la sinucidere, în caz de război Stalin putea chema în Armata Roşie trupele NKGB şi NKVD, încă 7-12 milioane. Încălcînd legile economiei şi ale demografiei, Stalin a recrutat din toamna anului 1939 şi pînă în primăvara anului 1945 de două ori mai mult: 34 de milioane.

Iar în primăvara anului 1941 Hitler avea (dacă este să credem *Nezavisimaia gazeta*) propria armată, iar în completare la aceasta mai putea aduce sub arme cinci sute de milioane de combatanţi din Europa ocupată.

E clar, pe Stalin l-a apucat spaima.

Grigori Baranovski, care a dat primul în lume ştirea despre cele cinci sute de milioane, a ajuns imediat o celebritate, a fost citat, a fost invitat la conferinţe şi simpozioane, a fost elogiat, decorat, luminoasa sa ţeastă a fost încununată cu lauri. Şi de ce nu: doar a găsit dovada!

Tretiakov, redactorul-şef de la *Nezavisimaia gazeta*, care l-a descoperit pe Baranovski şi l-a scos în lume, mergea ţanţoş prin Moscova, jucînd şi sărind într-un picior. Acest text a devenit punctul de cotitură în cariera lui Tretiakov. În sfîrşit a reuşit să fie pe placul puterii, scuipînd pe toţi concurenţii. Evlavia de sus s-a pogorît asupra revistei *Nezavisimaia gazeta*. Iar descoperirea lui Baranovski a intrat în fondul de aur al ştiinţei militare ruse, în cadrul argumentelor irefutabile ale pregătirii hitleriste de război şi ale incapacităţii totale a Uniunii Sovietice de împotrivire. Această descoperire este Perla ştiinţei ruseşti. În 2002 s-a publicat o carte despre începutul războiului, iar în aceasta, la pagina 105, se repetă cuvînt cu cuvînt: „prin iunie 1941, Hitler avea în subordine *cinci sute de milioane* de oameni capabili să ia arma în mînă”. Diferenţa era că acum cifra era evidenţiată cu litere îngroşate.

Păcat că autorii respectivei lucrări nu au dorit să-şi dezvăluie numele, însă pe pagina de titlu mulţumesc pentru ajutor preşedintelui Academiei de Ştiinţe Militare, generalului de armată M.A. Gareev, generalului-colonel I. Gorkov, generalului-maior I. Solnîşkov, academicianului V. Anfilov, domnilor G. Baranovski, I. Muhin şi altor tovarăşi cu funcţii de răspundere.

Numele autorilor sînt trecute sub tăcere, de aceea mă adresez cu o întrebare către cei care primesc recunoştinţa autorilor anonimi, către cei care stau în spatele celor nevăzuţi. Tovarăşi generali Gorkovi şi Gareevi, iată ce nu înţeleg eu: dacă Hitler avea în subordine peste cinci sute de milioane de oameni, apţi să pună mîna pe armă, aceştia ar fi urmat chiar să pună mîna pe armă. De ce însă, tovarăşi generali, preaputernicul şi preaînţeleptul Hitler, proslăvit de dumneavoastră, nu s-a folosit de această posibilitate? De ce nu i-a recrutat? Iată unde-i buba!

3

În momentul atacării Uniunii Sovietice se aflau sub ocupaţie germană 11 ţări. Cele mai mari dintre acestea erau Polonia, Franţa, Iugoslavia.

Să încercăm să defalcăm în locul lui Hitler planul de recrutare la comisariatele militare: din Polonia, 100 de milioane de soldaţi, din Franţa, 100 de milioane, iar din Iugoslavia, încă 100. Din celelalte luate la un loc încă 200 de milioane.

Pe hîrtie e uşor. Dar să intrăm în detalii: în septembrie 1939 Hitler a zdrobit Polonia şi, să admitem, a decis să includă în efectivul forţelor sale armate 100 de milioane de soldaţi polonezi. Problema îmi apare în felul următor: vor lupta oare polonezii sub drapelul lui Hitler?

În timpul celui de-al doilea război mondial, în multe ţări ocupate, din Norvegia pînă în Slovacia şi Franţa, au apărut guverne marionetă şi organe ale puterii locale. Dar nu în Polonia. Şi nici în armata lui Hitler nu se grăbeau să se înroleze. În efectivul armatei hitleriste nu era nici o divizie poloneză, nici măcar un regiment.

Şi a doua problemă: cum ar fi controlat Hitler 100 de milioane de soldaţi polonezi? Căci în toamna lui 1939 populaţia Germaniei era de 68,4 milioane de oameni, inclusiv femei, bătrîni, copii, bolnavi, invalizi şi aşa mai departe. Cum să controlezi 100 de milioane de bărbaţi polonezi tineri, voinici şi înarmaţi, dacă resursa mobilizaţională a Germaniei era de 6,8 milioane. Iar în caz de mobilizare totală şi sinucigaşă, era de 13 milioane şi ceva. Mai departe urmau să fie încorporaţi bătrînii cărunţi şi băieţandrii de treisprezece ani. Ceea ce s-a şi făcut.

În 1940, Hitler a zdrobit Franţa şi a ocupat jumătate din ţară. Să admitem că aduna din jumătatea de Franţă 100 de milioane de soldaţi francezi.

Dar acelaşi an 1940 a demonstrat lumii ce era cu aceşti soldaţi. Dacă ei nu au luptat pentru ţara lor, ar fi mers să-şi verse sîngele pentru Hitler?

În 1941 a urmat Iugoslavia. Din ea Hitler ar fi luat sub

comanda sa, să admitem, 100 de milioane de combatanţi. Dar atunci izbucnea imediat un război civil. Sîrbii îi căsăpeau pe croaţi, croaţii pe sîrbi, macedonenii ar fi căsăpit şi ei pe cine mai ştie cine, muntenegrenii nu s-ar fi lăsat mai prejos. Dar mai erau şi albanezi, ţigani, turci, bulgari şi mulţi alţii.

Acolo nu numai după însemnul naţional îşi tăiau capetele şi îşi vărsau maţele, ci şi după cel religios, şi după cel politic. Acolo pămîntul era împărţit, acolo îşi aduceau aminte de ofensele acumulate de veacuri… Acolo cazanul supraîncărcat cu probleme şi contradicţii exploda. Ocupanţii germani erau sortiţi să intre şi ei în acest măcel.

Bine. Să admitem totuşi că Hitler ar fi strîns 300 de milioane de polonezi, francezi şi iugoslavi. Dar de unde să îi ia pe ceilalţi 200 de milioane de combatanţi? Din Norvegia? Din Belgia, Grecia sau din Luxemburg? N-ai de unde lua nicidecum 200 de milioane de oameni. Ba încă Baranovski şi susţinătorii săi nu vorbesc de 500 de milioane, ci de *peste* 500 de milioane.

Dacă Hitler ar fi pus pe picioare o armată de jumătate de miliard de combatanţi, atunci cum ar fi hrănit această armată? Şi cine ar fi îmbrăcat-o? Căci Hitler nu avea nici un unchi peste ocean. Dar chiar dacă ar fi avut! Nici o Americă nu ar fi putut întreţine o asemenea ordie. Şi apoi, de cîte tancuri şi avioane ar fi avut nevoie o asemenea armată?

4

Acum, o întrebare pentru domnul Tretiakov, cel care, cu gestul său larg, a deschis ferm porţile în marea ştiinţă marelui cercetător Baranovski. Pun aceeaşi întrebare şi preşedintelui Academiei de Ştiinţe, generalului de armată Gareev, care face reclamă în întreaga lume descoperirii lui Baranovski. Domnilor, vă imaginaţi cîţi oameni trăiau pe atunci în Polonia, Franţa, Iugoslavia?

Mă grăbesc să raportez: la 1 septembrie 1939, Polonia avea 34.662.000 de locuitori (Goralski R., *World War II*

Almanac, 1931-1945, Hamish Hamilton, Londra, 1981, p.89).

Însă nu toţi aceştia au ajuns sub stăpînirea lui Hitler. Aceste milioane au fost împărţite între Hitler şi Stalin. Sub controlul lui Hitler au ajuns 17,2 milioane de polonezi. Aşa că 100 de milioane de soldaţi polonezi sub steagul lui Hitler reprezintă o furtună teoretico-mediatică a domnilor Tretiakov, Gareev şi a elogiatului lor Baranovski.

Populaţia Franţei în 1940 era de 41,6 milioane oameni. Din aceştia, 23 de milioane au căzut sub ocupaţia germană, ceilalţi au rămas în afara zonei germane de ocupaţie. Chiar dacă ar fi luat la arme şi pe sugarii de sex feminin, nici atunci Hitler nu ar fi strîns 100 de milioane de combatanţi francezi.

Populaţia Iugoslaviei în 1941 era de 17,2 milioane de oameni. Aşa că nici din Iugoslavia nu s-ar fi putut strînge 100 de milioane de combatanţi.

Iar în Norvegia, Olanda sau Grecia nu era atîta lume, ca să se strîngă combatanţi după dorinţa gareevo-tretiakoviană.

Iată adevărata adîncime a gîndirii ştiinţifico-militare ruse. Cu astfel de calcule istoricii noştri „serioşi” şi revistele „independente” înfricoşează omenirea progresistă. Respectivii autori au grijă de o singură problemă: cum să bage pe gît cititorului asemenea făcături. Ziarul îl citeşti şi îl arunci, de aceea trebuia ca poporul să poată citi despre descoperire într-o carte. Dar, dacă ar fi semnat cu numele lor, cine ar mai fi citit. Şi atunci călăuzitorii minţilor au stat şi s-au gîndit: să facem o carte exact ca *Spărgătorul de gheaţă*. Să-i dăm numele *Spărgătorul de gheaţă* 2, iar autor să-l punem pe… Victor Suvorov. Lumea ia cartea. Pe urmă scuipă a lehamite…

Generalii noştri, istoricii „serioşi” şi redactorii „independenţi” şi-au împachetat scrierile lor cu numele Suvorov. După toate standardele internaţionale fapta lor se numeşte furt. În lumea civilizată, dacă cineva contraface un produs, dacă pune lucrul său de nimic în acelaşi sau aproape în acelaşi ambalaj cu al unui produs de calitate al

cuiva, tribunalul determină mărimea daunei printr-o simplă operaţie aritmetică. Se consideră că, în urma activităţii escrocilor, autorul a primit numai o jumătate din ceea ce ar fi putut primi, iar cealaltă jumătate a fost furată de producătorii produsului falsificat.

Generale de armată Gareev, generale-colonel Gorkov, domnilor Muhin, Lanşcikov şi toată clica de hoţi, dumneavoastră aţi furat jumătate din banii mei pentru *Spărgătorul de gheaţă*. Intenţionez să vă solicit ceea ce aţi furat.

Şi aici apare buba! Avocatul general-colonelului Gorkov a declarat, în urma cererii avocaţilor mei, că nu a primit nici o copeică pe *Spărgătorul de gheaţă* falsificat. Ah, mai bine n-ar fi spus avocatul acest lucru. Reiese că anumiţi şarlatani anonimi fură bani, ascunzîndu-se după dosurile de generali, notîndu-i ca fiind copărtaşi la hoţie pe ei şi pe toată pungăşimea „oamenilor de ştiinţă”, dar fără să împartă cu generalii banii furaţi. Şarlatanii anonimi fac de ruşine numele generalilor prin informaţii aşa-zis ştiinţifice despre armata de jumătate de miliard a lui Hitler, iar generalii nu au cunoştinţele necesare să dea în vileag ignoranţa strigătoare la cer, nu au nici bărbăţie să protesteze.

O infracţiune clar penală, un furt de mărime destul de mare. La locul infracţiunii sînt urme de cizme de general, amprentele unsuroase ale degetelor lor şi cărţi de vizită răspîndite peste tot. Alte urme nu sînt. Dacă vreun general sau vreun slugoi de-a lui a fost dat în vileag, toţi trebuiau să protesteze. Dar trec anii şi nici unul dintre ei nu şi-a declarat necomplicitatea la furt.

Generalul-hoţoman şi academicianul-şarlatan sînt simboluri ale trecutului nostru socialist luminos şi ale prezentului nostru democratic.

*

Mi-a trecut supărarea pentru acest furt cu vipuşcă de

general. Au ridicat steagul alb! E o capitulare ruşinoasă a tuturor Anfilovilor, Gorkovilor, Ivaniţkilor, Lanşcikovilor şi a tot felul de Muhini*! **Nu eu mă ascund sub învelişul lor. Ei sînt siliţi să se aciueze sub umbrela mea. Iar aceasta e un compliment!**

Iată de ce onoare m-am învrednicit, ce recunoaştere am ajuns să trăiesc.

Capitolul 29

Goebbels a inventat toate acestea!

Am citit darea de seamă despre radiopropaganda comunistă rusă. Aceşti băieţi ne dau destul de furcă. Emisiunile ruseşti nu sînt nicidecum atît de prosteşti ca emisiunile britanice.

I. Goebbels, 21 iunie 1941

1

Mă gîndeam: va ieşi de sub tipar *Spărgătorul de gheaţă* şi se va prăbuşi asupra mea o avalanşă de critică. Dar m-am înşelat. Am dat greş. Nu s-a abătut o avalanşă de pietre asupra mea. Dar ce zic eu avalanşă: nimeni n-a aruncat nici măcar o pietricică în grădina mea. Îmi era şi ciudă.

Ce-i drept, au fost articole care păreau distrugătoare: *„Spărgătorul de gheaţă* într-o băltoacă de primăvară”, *„Spărgătorul de gheaţă* dă o lovitură de berbec”, „Fochistul de pe *Spărgătorul de gheaţă”*, *„Spărgătorul de gheaţă* conform cu adevărul istoric”, „Împotmolit în gheţurile războiului rece”, *„Spărgătorul de gheaţă* în piele de oaie”, „Pe autorul *Spărgătorului de gheaţă* îl împung berbecii”,

* Numele Muhin vine de la „muha” – „muscă” (n.tr.).

„Perforatorul”, „E timpul să scufundăm *Spărgătorul de gheaţă*” etc., etc.

Au fost conferinţe demascatoare. Au fost cărţi distrugătoare şi filme nimicitoare. *Spărgătorul de gheaţă* a fost respins de primul (şi ultimul) preşedinte al URSS şi de şapte (unul după altul) premieri ruşi.

Drept răspuns la *Spărgătorul de gheaţă*, ministrul Apărării al Federaţiei Ruse, generalul de armată Graciov, a emis un ordin tunător de perfecţionare a procesului de studiere a istoriei militare în cadrul Forţelor Armate. Nu a fost de ajuns. A trebuit ca ministrul să emită încă un ordin, şi mai cumplit.

La *Spărgătorul de gheaţă* a reacţionat Preşedintele Federaţiei Ruse prin dispoziţia nr. Pr-319 din 28 februarie 1995. Ca să ducă la îndeplinire voinţa alesului poporului, tovarăşii oameni de ştiinţă au uimit lumea cu volume de mai multe puduri. Duma de stat a adoptat rezoluţia din 27 mai 2005, iar Rada Supremă a Ucrainei a dat chiar o lege antispărgător de gheaţă: să apărăm adevărul istoriei!

Sînt învinuit de faptul că încerc să rescriu istoria. La care răspund „cu modestie”: ar fi ce să se rescrie.

Nu se reuşeşte să se scrie o istorie oficială a războiului. Cu toate eforturile unor colective de multe mii de oameni de ştiinţă, cu toate cheltuielile de miliarde şi trecerea deceniilor, nu există o versiune oficială şi nici nu se prevede una prea curînd.

Dar aleşii poporului cheamă popoarele care i-au ales să apere adevărul istoriei… care nu există. Care nu reuşeşte să ia naştere.

Şi tună chemarea asupra ţării: să apărăm ceea ce nu există! Să păstrăm ordinea stabilită! Moarte denigratorilor! Să edificăm noi structuri de stat! Să mai prăduim vagoane de bani pentru această cauză sfîntă! Să mai îmbuibăm în continuare tovarăşi de idei de peste hotare!

Iar ei, lingăii de peste hotare, se bat pe hîrdăul cu lături. La Moscova. Şi după ce se satură, se dau cu capetele de bordul meu ruginit, trag în mine cu arme de toate calibrele.

Oricărui străin doritor, aterizat la Moscova, care a

declarat că vrea să scufunde *Spărgătorul de gheaţă*, i se întinde covorul roşu de la aeroportul Şeremetievo pînă la Palatul cu Faţete din Kremlin. Ministerul Apărării, MID, GRU şi alte instituţii la fel de onorabile îşi deschid uşile inaccesibile ale arhivelor strict secrete în faţa unor asemenea distrugători. Şi fac valuri antispărgător, spumegă, dar trag salve pe lîngă.

Asta să fie critică?

2

Fireşte că nu e critică.

Am scris *Spărgătorul de gheaţă* pentru o singură întrebare. Această întrebare se află în capitolul 26. Capitolele precedente sînt doar o introducere. Am scris principala întrebare a cărţii cu majuscule. Pentru cei mai puţin isteţi am adăugat: aceasta este problema centrală. Pe viitorii mei critici i-am rugat să nu-şi piardă timpul cu fleacuri, ci să ia taurul de coarne: să răspundă la întrebarea principală. De dragul principiului, acum nu repet întrebarea. Cine a citit cartea, ştie despre ce vorbesc.

Aşadar: în sutele de articole, în cele 47 de lucrări de doctorat antispărgător, care îmi sînt cunoscute pînă în prezent, în cele 32 de cărţi care mă combat, în mulţimea de emisiuni de radio şi televiziune, nici un adversar al meu nu a răspuns la problema ridicată.

Voi spune şi mai mult: nimeni nu a spus nici un cuvînt despre problema centrală a *Spărgătorului de gheaţă*. Aşadar, pot să consider toate aceste găselniţe drept critică, dacă oponenţii mei sînt gata să discute despre orice le place, numai despre ceea ce este principal nu, dacă se leagă numai de fleacuri, dar evită printr-o manevră dibace problema centrală?

Şi încă ceva: dacă somităţile mondiale din institutele şi universităţile Londrei, Parisului, Tel-Avivului, din München, Roma, Washington, Edinburgh, Moscova, Berlin nu se hotărăsc, iată, de douăzeci de ani deja, să pomenească

principala problemă pusă în carte, aceasta nu este oare dovada faptului că *Spărgătorul de gheaţă* a răzbit, şi-a croit drum?

Mănuşa este aruncată. Circulă în jurul ei seniori, misteri, domni, pani şi tovarăşi, scuipă, aruncă injurii şi blesteme asupra bietului meu cap, mă declară bătut, făcut zob, înecat, făcut scrum, distrus şi făcut arşice, dar nimeni nu se hotărăşte să ridice mănuşa. Domnii mareşali şi generali, premieri, preşedinţi şi spioni, jurnalişti şi cercetători evită lupta.

Veridicitatea oricărei teorii se măsoară prin puterea ei lămuritoare. Teoria mea explică multe din ceea ce nu s-a lămurit mai înainte. *Spărgătorul de gheaţă* oferă cheia pentru înţelegerea unor probleme ale perioadei de început a războiului sovieto-german, care nici măcar nu au fost tratate în cărţile mele.

Inamicii mei nu trebuie să mă demaşte, să mă dea în vileag. Ei trebuie să găsească o altă explicaţie simplă, comprehensibilă, logică despre ceea ce s-a întîmplat în 1941. Atîta vreme cît nu vor edifica o altă teorie, *Spărgătorul de gheaţă* va continua să navigheze biruitor.

Dar *verba volant*. Noi inamici mă cheamă la luptă. Internetul foieşte: ieşi la luptă! La televiziuni: să polemizăm!

Dar despre ce să polemizăm, oameni buni? Voi trebuie să acceptaţi chemarea mea. Voi trebuie să răspundeţi la problema centrală pe care am pus-o în *Spărgătorul de gheaţă*. Dacă nu vă decideţi să dezbateţi principala problemă, atunci despre ce să polemizăm? Iar dacă nu aţi citit *Spărgătorul de gheaţă* şi nu ştiţi ce e cu problema principală, atunci nu avem ce interpreta.

3

Iată tabloul: hoardele oponenţilor mei cheamă la luptă, dar ei înşişi o evită. Dar vor să ofenseze, să înţepe, să muşte. Pentru aceasta este nevoie de un argument, care ar

fi, ca să spunem aşa, la bordul *Spărgătorului de gheaţă*. Este nevoie de un argument care le-ar permite adversarilor mei să mă calce în picioare, dar pentru acesta nu vor să intre în disputa esenţială.

Şi cuiva i-a trăsnit prin cap: dar această versiune a fost născocită de Goebbels! Asta-i făcătura lui! Hitler avea nevoie de o justificare a invaziei, iar în dimineaţa zilei de 22 iunie 1941, Goebbels a spus minciuni la microfon… Iar Rezun-Suvorov repetă.

Minunat argument. Beţişorul fermecat. Acum pot să mă facă fascist fără să atingă esenţa cărţii. Fără să penetreze, ca să spunem aşa.

Argumentul cu Goebbels a plăcut. A fost luat în braţe. Argumentul e repetat mereu. Iar acuzaţia sună îngrozitor. Imaginaţi-vă cum este să fii înhămat laolaltă cu Goebbels!

Dar acuzaţia pare îngrozitoare numai la prima vedere.

Istoria este scrisă de învingători. De aceea s-a ajuns să se creadă astfel: dacă a spus Goebbels, înseamnă ca e minciună. Din aceasta pare că rezultă o concluzie irevocabilă: tot ceea ce ne-a băgat pe gît Agitprop-ul de la Kremlin este adevăr curat ca cristalul.

Mai mult de atît: odată ce Hitler este agresor, acaparator, înrobitor, înseamnă că noi sîntem eliberatorii. Hitlerismul este întuneric, iar noi, cum a spus tovarăşul Stalin, sîntem lumina de la Răsărit.

Însă propaganda comunistă sovietică nu se evidenţia nici ea prin cine ştie ce cotă ridicată de adevăr. Aveam şi noi Goebbels-ul nostru. Îl chema Alexandr Sergheevici. Nu, nu Puşkin, ci Şcerbakov. Aşadar, însuşi Goebbels, încă înainte de invazia germană asupra Uniunii Sovietice, era descurajat: să-l învingi pe San Sergheici la întrecerea mincinoşilor era ceva de neînchipuit, incredibil. Atît de talentat era tovarăşul Şcerbakov. Goebbels nici nu-l putea compara cu agenţia britanică BBC. Nimeni nu putea să atingă nivelul oracolului de la Kremlin.

Apropo, Alexandr Sergheici îl lua înainte pe Goebbels şi prin titulatura sa. Goebbels era ministrul *Propagandei*. Încă din această titulatură reiese că sarcina lui şi a

departamentului său este să urmărească linia dorită de guvern, să propage anumite idei, adică să fraierească masele largi populare, să îndruge verzi şi uscate.

Însă tovarăşul Şcerbakov era şeful Biroului Sovietic de *Informaţii*: comunicăm numai fapte, nici un fel de propagandă.

Toate la noi erau proiectate aşa. Ziarul era *Izvestia (Informaţia)*. Informăm despre ceea ce s-a întîmplat. Numai atît. Sau: ziarul *Pravda (Adevărul)*. Adevărul este adevăr. Curat şi luminos ca un izvoraş. Fără apă tulbure şi impurităţi.

Ei aveau simbolul SS – un craniu cu oase, iar la noi un cekist avea pe mînecă spice date în pîrg. Din astfel de mici pietricele se alcătuiesc mozaicurile grandioase. Hitler a nimicit milioane de oameni, pentru că e un scelerat. Iar tovarăşii noştri cu inimi fierbinţi au nimicit mai multe milioane. Dar, cum se zice, de dragul progresului.

De aceea astăzi poţi să te plimbi liber cu secera şi ciocanul prin oraşele lumii. Nimeni nu te scuipă în faţă. Astea nu înseamnă svastica. Iar unui cekist poţi să-i ridici un monument pe banii poporului. Ăsta nu-i unul din SS!

Însă un monument pentru un cekist este mai rău decît un monument pentru unul din SS. Cel din SS este o fiară unilaterală. El nimicea pe cei pe care-i socotea duşmani. Dar cekistul e nemernic cu ai săi, cu cei din casa lui. El nimicea tot ce se află în jur. Pe ai săi şi pe străini. Cu zecile de milioane. Are şi cîntec: „Nu i-am stîrpit încă pe toţi!”.

Diferenţa era şi că la Gestapo le scoteau unghiile, ca să-i transforme în complici. Iar la NKVD – ca să execute dispoziţiile, planul de lichidări venit de sus.

Cekistul ştia de dinainte că torturează nevinovaţi. Băieţii cu suflete blajine, care ticluiau procesele-verbale cu recunoaşteri inventate ale faptei, se numeau între ei „romani”, iar cei mai talentaţi în domeniul ruperii oaselor, al scoaterii ochilor, al spargerii dinţilor şi maxilarelor erau numiţi „romanişti”. Din rîndurile acestora a ieşit Alexandr Sergheevici Şcerbakov.

S-a înscris în partidul bolşevicilor în 1918. Bolşevicii au

biruit, imediat s-a strecurat şi el, imediat s-a pătruns de ideile măreţe. S-a ridicat, sărind sprinten cîte zece trepte. Tovarăşul Stalin îi vedea de la mii de verste pe cei mai talentaţi şi acţiona după principiul: tinerii au drum deschis pretutindeni.

În acele vremuri eroice, condamnările la moarte se făceau fără judecată. Documentele de execuţie erau întocmite pe loc şi erau semnate de cei din aşa-zisa „troică". Componenţa „troicii" era întotdeauna standard: primul secretar al puterii comuniste locale, procurorul şi cekistul-şef local. Şcerbakov a manifestat în alcătuirea documentelor de execuţie mult zel şi vitejie. A semnat personal sute de astfel de documente, trimiţînd la moarte fără judecată mii de oameni. Pentru o asemenea muncă sîrguincioasă Stalin l-a aruncat pe Şcerbakov unde era mai greu, unde nu se descurcau cu volumul de lucrări.

Numai în 1937-1938 Şcerbakov a fost mare şef de partid şi, prin urmare, membru al „troicii" la Leningrad, în Siberia Răsăriteană, la Donbas, la Moscova şi în regiunea Moscovei. Prin numărul de execuţii, Şcerbakov s-a străduit să-l ajungă din urmă pe campionul în această trebuşoară – Nikita Hruşciov. Şi adeseori a fost cît pe ce să se apropie de ritmul stahanovist al lui Nikita cel Sîngeros.

Şcerbakov nu se bucura de respect printre tovarăşii de muncă. Chiar Hruşciov descria caracterul lui Şcerbakov ca „otrăvit, de şarpe" (*Imperiul lui Stalin, Dicţionar enciclopedic biografic*, întocmit de K.A. Zalesski, „Vece", Moscova, 2000, p.501).

Iată ce luptător pentru idealurile luminoase a pus tovarăşul Stalin, cu o lună şi jumătate înainte de război, în fruntea celei mai puternice maşini ideologice a lumii.

Şi ca să nu mă mai întorc după aceea: Şcerbakov a şi murit odată cu războiul. Era un beţivan inveterat. Nu bea pur şi simplu mult, ci îngrozitor de mult. La 9 mai 1945, de bucurie pentru Ziua Victoriei, s-a îmbătat criţă. Fără să-şi mai revină, în noaptea de 10 mai a trecut în cealaltă lume, la vîrsta de 45 de ani. Lavrenti Pavlovici Beria a declarat despre el: s-a îmbătat şi a crăpat.

Dar am luat-o puţin înainte. Să ne întoarcem la 1941.

4

Din 1922 şi pînă în 1941, Stalin nu a ocupat nici un post pe linie de stat. El îi dirija pe toţi, fără să răspundă de nimic. El era simplu *secretar* de partid. Iar partidul nu este stat şi nu este guvern. Partidul este o alianţă a celor cu aceleaşi convingeri. Şi nimic altceva.

Dar la 9 mai 1941, în pragul războiului biruitor şi eliberator, Stalin a ocupat postul de şef al guvernului, ca să nu împartă gloria de Mare Eliberator cu nimeni, ca să aibă posibilitatea să dea Ordinul Principal al vieţii sale în mod oficial, nu din culise.

În aceeaşi zi, Stalin l-a pus pe Alexandr Sergheevici Şcerbakov în postul de stăpînitor şi povăţuitor peste toţi scriitorii, pictorii, compozitorii, muzicienii, actorii, regizorii, maeştrii de balet, jurnaliştii, redactorii, cenzorii, acrobaţii şi clovnii, fotbaliştii şi înotătorii, iluzioniştii, poeţii şi cîntăreţii etc., etc.

Sub controlul deplin şi absolut al lui Şcerbakov au ajuns uniunile de creaţie, editurile, studiourile cinematografice, teatrele şi cinematografele, circurile şi stadioanele, ziarele, revistele, posturile de radio şi toate celelalte din această direcţie. Şcerbakov avea multe funcţii: secretar al CC, şef al Biroului Sovietic de Informaţii. În cursul războiului a fost adjunct al comisarului poporului pentru apărare, şef al Direcţiei Politice Centrale şi aşa mai departe.

Calculul era următorul: Stalin va da Ordinul Principal al secolului XX, iar Şcerbakov va răspunde de difuzarea sa propagandistică.

Pe frontul luptei ideologice, Şcerbakov s-a desfăşurat cu toată puterea, s-a extins în toată anvergura. Ce-i drept, războiul nu a mers pe albia prescrisă. Dar el s-a descurcat şi aşa.

Iată, de exemplu, o capodoperă şcerbakoviană în miniatură, un scurt fragment din comunicatul Biroului

Sovietic de Informaţii din 22 august 1941: „Numai în ultimele trei săptămîni trupele noastre au zdrobit:

a) diviziile de tancuri 3, 4, 7, 10, 11, 12, 13, 14, 16, 18, 19, 20…”

Luînd în calcul că în 1941 pe frontul sovieto-german operau 19 divizii de tancuri germane şi luînd în seamă faptul că în celelalte săptămîni diviziile germane de tancuri au suferit pierderi, trebuie să se recunoască fără putinţă de tăgadă că, la sfîrşitul lui august 1941, nu mai rămăsese nimic din trupele de tancuri ale lui Hitler (dacă este să-l credem pe Şcerbakov).

În acelaşi comunicat, la punctul „b”, Şcerbakov enumeră numerele a treizeci şi şapte de divizii de infanterie germane care au fost complet distruse în trei săptămîni ale lunii august.

La al treilea punct, Alexandr Sergheici a numit diviziile motorizate 2, 8, 14, 17, 18, 20, 25, 27, nimicite în august. În total erau 14. Dacă ne amintim de iunie şi de iulie, atunci vom sta la îndoială: oare Hitler, după două luni de lupte, mai are vreo divizie motorizată?

Dar mai sînt şi punctele „d” despre regimentele izolate ale diverselor divizii şi „g” despre diviziile SS.

Totuşi, Hitler mai reuşea să sclipuiască cîte ceva, căci „multe divizii germane au rămas numai cu numerele”.

Dar San Sergheici nu se potoleşte: „În două luni de lupte armata germană a pierdut, ucişi, răniţi şi prizonieri, peste două milioane de oameni… Conform unor date exacte, în două luni de război germanii au pierdut circa 8.000 de tancuri, 10.000 de tunuri, peste 7.200 de avioane… În lupte crunte şi neîntrerupte, Armata Roşie a pierdut 150.000 de morţi, 440.000 de răniţi, 110.000 de dispăruţi fără urmă, în total 700.000 de oameni, 5.500 de tancuri, 7.500 de tunuri, 4.500 de avioane”.

Acum noi ştim că în două luni de lupte oamenii Armatei Roşii din trupele active, în număr de cinci milioane, au fost alungaţi prin păduri, nimiciţi şi luaţi prizonieri. Au rămas numai rezerviştii. Iar pierderile germane de un milion pe lună sînt balade eroice ale lui Alexandr Sergheevici.

Din prima zi a războiului, Şcerbakov şi alţi tovarăşi făcuţi pe calapodul lui ticluiau legende incredibile, le tipăreau şi, după ce informau întreaga lume, le clasau în arhive. Acum somităţile noastre ştiinţifice extrag cu grijă, ca pe sfintele moaşte, vechile pagini bătute la maşină şi, tăind prostia evidentă şi minciuna neîndoielnică, îşi reazemă propriile teorii pe perlele şcerbakoviene.

Şi declară cu mîndrie: cînd scrii, trebuie să te sprijini pe arhive!

Da, e cu adevărat comod. Bazîndu-se pe „documentele” departamentului lui Şcerbakov, se poate demonstra orice se ordonă.

5

Aşadar, ei îl au pe mincinosul Goebbels, noi îl avem pe dreptul Şcerbakov.

Goebbels minţea, Rezun-Suvorov repetă.

Atîta vreme cît argumentul cu Goebbels nu a fost folosit de cei mai importanţi, am tăcut. Dar iată, s-au pus la taifas oameni cu stele mari pe umeri: generalul-colonel Volkogonov, consilier al preşedintelui Rusiei, generalul de armată Gareev, adjunct al şefului Statului-Major General, generalul-colonel Pavlov, prim locţiitor al şefului GRU. Şi toţi au spus într-un glas: pregătirea invaziei sovietice în Europa este o fantezie a lui Goebbels. Suvorov nu este original, sursa *Spărgătorului de gheaţă* se află la departamentul lui Goebbels.

Dacă a început artileria grea de asalt, sînt obligat să răspund.

Propaganda oficială de la Kremlin a afirmat decenii la rînd că războiul Uniunii Sovietice a fost, cică, drept, naţional, eliberator, măreţ, că lupii hitlerişti au năvălit fără nici o pricină şi fără declaraţie de război asupra turmei noastre paşnice, justificîndu-şi mişelia prin invenţiile mincinosului Goebbels.

Dacă este aşa, ideologii de la Kremlin trebuiau să

respingă invenţiile lui Goebbels: iată ce spune năucul ăsta, sînt minciuni sfruntate! Uite, aici, aici şi aici minte.

Cu divulgarea lui Goebbels trebuia să înceapă orice cercetare despre război, cu aceste demascări trebuiau să se deschidă operele oficiale de şase şi douăsprezece volume. Dacă ne-au atacat, ascunzîndu-se sub o motivaţie falsă, atunci principala sarcină a guvernului sovietic, a partidului conducător, a aparatului ideologic, a diplomaţiei, a Serviciului de Informaţii, a Statului-Major General, a istoricilor, a veteranilor, a propagandiştilor şi agitatorilor consta în a respinge falsa motivaţie a războiului.

Însă nu.

Nimeni din măreaţa noastră ţară şi nimeni de dincolo de hotarele ei nu a făcut declaraţii de demascare a lui Goebbels şi nu a încercat să-l demaşte.

Goebbels e un ticălos. Goebbels e un criminal, unul din cei mai mari din istorie. Goebbels e un mincinos, e fiul şi tatăl minciunii. Numele său a devenit similar cu minciuna: minte ca Goebbels.

Dar de ce cuvîntarea lui Goebbels, rostită la microfon în dimineaţa de 22 iunie 1941, nu a fost publicată la noi ca un exemplu de invenţii răutăcioase? De ce nici un mareşal, general, amiral, diplomat sau academician nu a îndrăznit să-i dea replica decedatului Goebbels?

La noi aşa se proceda: ai pronunţat numele lui Goebbels, e suficient. Mai departe nu mai trebuie explicat nimic: dacă-i Goebbels, înseamnă că-i minciună.

De parcă San Sergheici al nostru minţea mai puţin.

Repet întrebarea: de ce ştiinţa noastră istorică tace? De ce ştiinţa noastră nu respinge cuvîntarea lui Goebbels şi nici măcar nu o comentează?

Goebbels nu a fost demascat.

Pînă acum.

Mă uimeşte acest lucru.

Dar pe dumneavoastră, domnilor generali?

*

La 21 iunie 1941, în ultima zi înainte de atac, Goebbels nu era mîhnit degeaba. Îi era peste puteri să rivalizeze cu Şcerbakov.

Imperiile lui Lenin şi Hitler sînt fraţi gemeni. Şi aici, şi acolo minciuna era liantul, cimentul care transforma structura în monolit.

Imperiul creat de Hitler s-a năruit şi s-a făcut praf. Una din cauzele principale ale prăbuşirii: concentraţia de minciună a fost insuficientă.

Imperiul creat de Lenin, Troţki, Dzerjinski vieţuieşte şi prosperă, deşi într-o formă amputată.

În privinţa concentraţiei, la noi totul e în ordine.

Capitolul 30

De ce l-a apărat procurorul Vîşinski pe Ribbentrop la procesul de la Nürnberg?

Hitler l-a înşelat pe Stalin? Dar ca rezultat al acestei înşelări el a fost silit să se otrăvească, iar Stalin a ajuns în fruntea unei jumătăţi din globul pămîntesc!

V. Molotov, 13 iunie 1974

1

Acum am să vă arăt unde-i buba cea mai mare: Goebbels nu trebuie respins.

Goebbels a făcut declaraţia la radio pe 22 iunie 1941, la 5.30 dimineaţa. Iar cu o oră şi jumătate înainte de aceasta, exact la 4 dimineaţa, ministrul Afacerilor Externe Joachim von Ribbentrop i-a înmînat lui V.G. Dekanozov, adjunct al comisarului poporului pentru afaceri externe al URSS, un memorandum în care erau enunţate cauzele pentru care

Germania ataca Uniunea Sovietică. Înmînarea acestui memorandum era actul declarării războiului.

Noi cunoaştem acum că memorandumul a fost înmînat, şi anume la ora 4 dimineaţa, datorită acţiunii curajoase a istoricului Iuri Gheorghievici Felştinski. El a găsit documentele corespunzătoare şi le-a publicat încă din 1983 în culegerea de documente *URSS-Germania 1939-1941*.

Decenii întregi ne-au debitat formula: „perfid, fără declaraţie de război". Iar acum, chiar şi Ministerul Apărării al Federaţiei Ruse este nevoit să recunoască în organul său de presă central: „Germania a declarat război" (*Krasnaia Zvezda*, 25 noiembrie 1998). Aceeaşi revistă, precizează în numărul din 23 iunie 2001: „Acuzaţiile oficiale la adresa URSS au răsunat în memorandumul înmînat la 22 iunie 2941, ora 4 dimineaţa, ambasadorului sovietic la Berlin de către Ribbentrop, ministrul Afacerilor Externe al Reich-ului".

Ce interesant: ni se dau declaraţii despre născocirile lui Goebbels, însă Goebbels e doar un agitator, fie el şi de rang foarte înalt, ceva în genul lui Şcerbakov. În acest fel, atenţia noastră este atrasă de cuvîntarea propagandistică a lui Goebbels, lăsîndu-se în umbră documentul oficial al lui Ribbentrop.

Însă nici Ribbentrop nu a acţionat după voia lui, ci după ordinul guvernului Germaniei. Memorandumul lui Ribbentrop nu e o făcătură personală, de la sine putere, ci un document guvernamental de o extraordinară importanţă.

În ce constă importanţa? În faptul că s-a declarat război aducîndu-se anumite acuzaţii. Şi s-a înmînat o hîrtie oficială cu acuzaţiile. Aşadar, un popor care a pierdut în acest război zeci de milioane de oameni nu are dreptul să ştie de ce era învinuit, din ce cauză a fost atacat?

2

Apar şi alte probleme. De ce am fost minţiţi că nu s-a declarat război? De ce nu s-a amintit niciodată de acest

memorandum? Apropo, unde se află acum? De ce nu este arătat? Ce conţine?

Documentul navighează pe Internet, dar se prăfuieşte în Arhiva Prezidenţială. Iar guvernul Rusiei nu-l publică, nu-l comentează, nu demască şi nu arată cu degetul falsul.

Guvernul Germaniei a declarat război Uniunii Sovietice şi a explicat pe zeci de exemple că acţiunile sale sînt singurele posibile în situaţia creată. De ce nu reacţionează nimeni la aceasta? În general, cu ce se ocupă Ministerul Apărării, Statul-Major General, Ministerul Afacerilor Externe, Academia de Ştiinţe, Academia de Ştiinţe Militare, Institutul de Istorie Militară şi alte structuri cu nume tot atît de sonore?

De ce au tăcut genialii noştri comandanţi de oşti? De ce Jukov a descris pe multe pagini în memoriile sale negocierile delegaţiilor URSS, Marii Britanii şi Franţei, cu care el personal nu a avut nici o legătură, dar nu a spus nici un cuvînt despre faptul că guvernul german, cînd a atacat, şi-a întemeiat pe ceva acţiunile sale? Căci, la începerea războiului, Jukov era şeful Statului-Major General şi el – cine altcineva? – trebuia să dea peste nas după război mincinoşilor, dacă memorandumul guvernului german conţinea minciuni.

Şi generalii ruşi actuali au tăcut chitic. Dumneavoastră, domnilor generali, părinţii şi bunicii dumneavoastră au fost acuzaţi de crimă, iar dumneavoastră tăceţi. Tăceţi de 10 ani, 20, 30, 50, 70…

Miră şi altceva: dacă războiul este măreţ, drept, eliberator, atunci de ce se umblă cu şiretlicuri? De ce se denaturează adevărul, de ce se dosesc documentele? Şi de ce marele război este prins, cufundat în mrejele minciunii? Pentru ce au deformat şi continuă să deformeze conducătorii noştri istoria războiului chiar din prima sa clipă, chiar de la ora 4.00 din data de 22 iunie? Pentru ce încep să mintă conducătorii noştri, descriind începutul războiului, de îl depăşesc pe însuşi Goebbels?

La toate aceste întrebări se poate da un singur răspuns: la acuzaţiile guvernului german, prezentate în

memorandum, tovarăşul Stalin şi ceilalţi tovarăşi de la Kremlin nu aveau ce replica nici în dimineaţa zilei de 22 iunie, nici 10 ani mai tîrziu, nici după 20, nici după jumătate de veac…

Dacă ar fi avut ce spune drept răspuns, ar fi spus demult.

Dar nu aveau ce spune. De aceea, în loc de riposte, tovarăşul Stalin a declarat că Uniunea Sovietică nu este vinovată cu nimic, nimeni nu l-a acuzat cu nimic, nu a primit nici un memorandum de la guvernul german. Imediat a fost introdusă în loc formula de serviciu „perfid, fără declaraţie”… Şi vreme de decenii Simonovi şi Smirnovi, Nekrici şi Şolohovi, Stadniuki, Karpovi şi Gorkovi, de toate nuanţele şi gradele de corupţie, au repetat ca nişte păpuşi mecanice: fără declaraţie, fără declaraţie, fără declaraţie… Apoi au acoperit cu măscări „invenţiile” lui Goebbels.

Însă nu trebuie amintit nicidecum Goebbels, ci Ribbentrop.

3

La Nürnberg, lui Ribbentrop i s-a dat sentinţa capitală, care a fost executată.

Pentru recunoaşterea culpei lui a insistat cel mai mult acuzatorul sovietic Vîşinski Andrei Ianuarievici. Însă, în realitate, Vîşinski a fost principalul apărător al lui Ribbentrop.

Poziţia lui Vîşinski, adică poziţia oficială a Uniunii Sovietice, s-a redus la afirmarea faptului că Ribbentrop nu se face vinovat de nimic, că el trebuie spînzurat…

Aşa s-a şi întîmplat. I s-au ridicat toate acuzaţiile lui Ribbentrop… şi a fost spînzurat.

A fost recunoscut formal vinovat de faptul că a luat parte directă şi nemijlocită la dezlănţuirea războiului de agresiune.

Şi nimeni nu a întrebat: care război? Cel de-al doilea mondial?

Şi nici vorbă să se pomenească: Ribbentrop doar a semnat la Kremlin pactul de *neagresiune* dintre Germania şi Uniunea Sovietică.

Dar, se va obiecta, acest pact prevedea separarea Poloniei. Ca rezultat al acestei separări, s-a dezlănţuit al doilea război mondial!

Corect.

Însă Ribbentrop doar nu a semnat singur pactul. Mai întîi a semnat tovarăşul Molotov, după aceea – herr Ribbentrop. Iar apoi, în septembrie, pe harta separării Poloniei, tovarăşul Stalin a hîrşîit de bucurie o semnătură mare, de 58 de centimetri.

Dacă Ribbentrop a semnat pactul (oficial – de neagresiune, dar practic – de separare a Poloniei), atunci, firește, trebuia condamnat la moarte. Dar atunci şi tovarăşului Molotov i-ar fi trebuit pusă funia la gît alături de herr Ribbentrop. Iar între ei, pentru sfînta dreptate, tovarăşul Stalin. Pactul s-a semnat la Kremlin. Dar cine-i stăpîn la Kremlin? Doar nu Ribbentrop.

Aşadar, ca să nu ajungă în compania lui Ribbentrop, nici Stalin, nici Molotov, nici Vîşinski, nici conciliaţii aliaţi occidentali *nu au prezentat* acuzaţii lui Molotov privitoare la semnarea pactului de la Moscova.

Aşa se face că din punct de vedere oficial, Ribbentrop nu este părtaş la separarea Poloniei şi la tot ce a urmat după aceasta.

Noi cunoaştem acum că pactul Ribbentrop-Molotov avea două părţi:

– un pact nevinovat de neagresiune, accesibil pentru toţi;

– procese-verbale anexe secrete privind separarea Europei.

Uniunea Sovietică a negat categoric o înţelegere secretă cu Hitler: nu a existat înţelegere! Nu au existat procese-verbale anexă! Toţi au declarat aceasta: de la Molotov pînă la Gorbaciov inclusiv.

După căderea comunismului, propaganda oficială de la Kremlin a recunoscut pentru scurtă vreme că a existat o

înţelegere. Dar curînd totul a revenit pe vechile poziţii: „La 23 august 1939 a fost semnat un pact de neagresiune cu Germania, tot aşa cum aveau cu aceasta Polonia, Danemarca şi o serie de alte ţări” (*Krasnaia Zvezda*, 21-27 martie 2007).

Exact pe această poziţie a stat şi Andrei Jaguarevici Vîşinski: nu a fost altceva decît un pact obişnuit de neagresiune! Nu am împărţit cu Hitler Europa. Nu au fost nici un fel de înţelegeri secrete.

Să fim de acord cu tovarăşul Vîşinski şi cu *Krasnaia Zvezda*, dar atunci sînt necesare unele lămuriri: în ce constă vina lui Ribbentrop?

4

Dar în ce constă vina lui Ribbentrop faţă de Marea Britanie şi Franţa? Acestora Ribbentrop nu le-a declarat război. În faţa Londrei şi Parisului e curat. De fapt, totul stătea invers: Marea Britanie şi Franţa au declarat război Germaniei. Dacă declararea războiului e o crimă, atunci în ştreangurile de la Nürnberg trebuiau să se legene liderii francezi şi britanici.

Atunci se afirmă că în 1941 Ribbentrop a declarat război Uniunii Sovietice în numele guvernului german. În aceasta a constat vina lui. Pentru aceasta a trebuit să fie pedepsit cu o moarte ruşinoasă şi chinuitoare!

Aşa să fie. Numai că la Nürnberg nimeni nu i-a adus o asemenea acuzaţie lui Ribbentrop. Dimpotrivă, tovarăşul Vîşinski a minţit cu entuziasm că războiul nu a fost declarat. Mai pe scurt, şi aici l-a scos basma curată pe Ribbentrop.

Iată fardurile „justiţiei” de la Nürnberg.

Generalul-maior Paulus, iar mai tîrziu general-feldmareşal, a pregătit personal planul de atacare al Uniunii Sovietice. Nimeni nu a ascuns acest lucru. Este o culpă vădită şi incontestabilă. Paulus merita cinstit ştreangul. Procurorii sovietici au înaintat şi o acuzaţie inventată: cică în conformitate cu planurile lui Paulus, încălcîndu-se toate

normele, regulile şi cutumele internaţionale, atacul asupra Uniunii Sovietice s-a săvîrşit fără declaraţie de război. Pentru asemenea lucruri, principalul planificator trebuia condamnat fără discuţie la pedeapsa supremă. Dar Paulus nici măcar nu a fost judecat.

Iar ministrul de Externe al Reich-ului german, Joachim von Ribbentrop, a declarat război Uniunii Sovietice în numele guvernului german. Dar partea sovietică a negat prin toate mijloacele acest lucru. Conform versiunii sovietice, nu s-a declarat război.

Reieşea că Ribbentrop şi ministerul său nu au avut nici o legătură cu atacul, nici măcar formală. Dar la insistenţa procurorilor sovietici Ribbentrop a fost spînzurat.

Atunci unde este logica de fier a lui Stalin?

5

Nu vă temeţi. Logica lui Stalin a funcţionat şi la Nürnberg: dacă îl acuza pe Ribbentrop de declararea războiului împotriva Uniunii Sovietice, atunci trebuia să prezinte memorandumul guvernului german, pe care Ribbentrop l-a înmînat lui Dekanozov la 22 iunie 1941, ora 4.00.

Şi s-ar fi ridicat întrebarea dacă în memorandum este adevăr sau defăimare. Şi tare nu ar fi vrut guvernul sovietic să răspundă la aceste întrebări! De aceea lui Ribbentrop nu i s-au adus nici un fel de acuzaţii, iar memorandumul guvernului german nu a fost prezentat tribunalului. În loc de aceasta, acuzatorii sovietici au minţit tribunalul, declarînd că Germania a atacat fără declaraţie.

Dacă „tribunalul internaţional” căuta adevăraţii vinovaţi, trebuia să-i defere justiţiei pe generali, iar lui Ribbentrop să-i dea dreptate în lipsa elementelor constitutive ale infracţiunii… Dar Stalin a pus în scenă comedia de la Nürnberg nu de dragul căutării şi pedepsirii vinovaţilor. Căci principalul vinovat al celui de-al doilea război mondial a fost el însuşi şi sistemul de autodistrugere

a ţării, a poporului ei şi a întregii lumi, sistem creat de Lenin.

Că nu totul a fost curat la Nürnberg este nevoit să recunoască chiar şi organul central al Ministerului Apărării al Rusiei: „La procesul de la Nürnberg delegaţia noastră a încheiat cu delegaţiile americană, engleză şi franceză un *gentleman's agreement*: ei să nu amintească de pactul din 1939, noi de «Înţelegerea de la München»" (*Krasnaia Zvezda*, 21-27 martie 2007).

Aceasta înseamnă justiţie?

Dacă judecătorii înşişi au luat parte la infracţiunile învinuiţilor?

Dacă între judecători s-a stabilit o înţelegere?

Dacă între judecători este o înţelegere prin care să nu se amintească de propria participare la aceleaşi crime pentru care intenţionează să condamne la moarte pe copărtaşii lor la fărădelegi de pînă mai ieri!

Dar aceasta nu e tot.

La 30 noiembrie 1939, Stalin a publicat în ziarul *Pravda* un text cu următorul conţinut:

> a) nu Germania a atacat Franţa şi Anglia, ci Franţa şi Anglia au atacat Germania, luînd asupra lor răspunderea pentru războiul actual;
>
> b) după începerea operaţiunilor militare Germania s-a adresat Franţei şi Angliei cu propuneri de pace, iar Uniunea Sovietică a susţinut sincer propunerile de pace ale Germaniei, căci ea a considerat şi continuă să considere că o cît mai rapidă încheiere a conflictului ar uşura radical situaţia tuturor ţărilor şi popoarelor;
>
> c) cercurile conducătoare din Franţa şi Anglia au evitat grosolan atît propunerile de pace ale Germaniei, cît şi încercările Uniunii Sovietice de a ajunge la o încheiere cît mai rapidă a războiului.

Stalin nu a renunţat niciodată la cuvintele sale.

Ce rezultă?

Stalin a declarat întregii lumi că Germania nu este vinovată de declanşarea războiului. Iar acum judecă

Germania şi conducătorii ei pentru declanşarea războiului!

După declaraţia lui Stalin, vinovate de război sînt Marea Britanie şi Franţa. Atunci cine le-a pus pe acestea în fotoliile de judecători? Pe ce bază şi cu ce drept?

Şi ce fac judecătorii sovietici în acest tribunal? Cum se simţeau ei în compania provocatorilor războiului? Şi de ce îi judecă pe nemţi, care, după cum a declarat tovarăşul Stalin, nu se fac vinovaţi de declanşarea războiului?

7

Pitindu-se după autoritatea „tribunalului internaţional”, Stalin a trebuit să-şi lichideze martorii incomozi ai propriilor crime şi să-i apere pe martorii mincinoşi, care erau gata să comită orice fals ca să-şi salveze propria piele.

Iată de ce l-au spînzurat pe inflexibilul Ribbentrop, anulîndu-i în prealabil toate acuzaţiile concrete, dar nu i-au prezentat nici o acuzaţie laşului şi coruptibilului Paulus, care era mult mai vinovat.

Iată de ce stă ascuns de ochii lumii memorandumul oficial al guvernului german. Iată de ce ideologii de la Kremlin nu-l resping. Căci nu-l pot respinge.

Germania a atacat Uniunea Sovietică. Guvernul Germaniei a declarat oficial care sînt cauzele ce au forţat-o să facă acest pas. Acest lucru s-a petrecut la cel mai înalt nivel diplomatic. A rămas ca şefii de la Kremlin fie să recunoască veridicitatea acuzaţiilor prezentate, fie să le ocolească şi să mintă. Aceştia au ales a doua cale. Tropăie pe calea minciunii de, iată, jumătate de veac şi mai bine.

Conducătorii de la Kremlin au coborît gradul de importanţă al problemei atacului Germaniei asupra Uniunii Sovietice. De la nivelul oficial diplomatic l-au adus la nivelul respingerii gratuite a cuvîntărilor ministrului Propagandei Goebbels.

*

Însă nici la acest nivel scăzut propaganda de la Kremlin nu este capabilă să dea o ripostă calificată. În loc de aceasta, vin cu formula magică: Goebbels minţea, Goebbels minţea, Goebbels minţea…

Fără să precizeze cum, unde şi cînd.

Capitolul 31

Despre latura morală a problemei

Stalin s-a pregătit pe tăcute de desfăşurarea unui plan gigantic, la care nu s-a încumetat nici măcar Lenin.

A. Avtorhanov, *Originea partocraţiei*, vol.2, p.361

1

Hitler a atacat şi şi-a impus astfel voinţa în faţa lui Stalin, prin aceasta a luat iniţiativa şi a stricat tot ceea ce plănuise, dar nu a reuşit să înfăptuiască Stalin. Hitler nu i-a dat voie lui Stalin să acţioneze în conformitate cu planurile şi proiectele lui.

A venit timpul să lămurim o problemă: care erau în primăvara anului 1941 planurile lui Stalin pentru viitorul apropiat? Pentru cîteva luni sau, să zicem, pe un an înainte.

La această întrebare ne-au răspuns mareşalii Uniunii Sovietice Ahromeev, Jukov, Kulikov, Ogarkov, Iazov. Ne-au răspuns preşedinţii şi secretarii generali, miniştrii, premierii, generalii şi amiralii, academicienii şi tot felul de alţi tovarăşi serioşi.

Pe scurt, am primit un răspuns oficial. Acesta se separă în trei componente care sună în felul următor:

1. Stalin nu aştepta în viitorul apropiat atacul Germaniei. El a previzionat înţelept că Germania nu va

ataca în 1941.

2. Stalin a amînat războiul din răsputeri. Principala lui grijă: cum să nu-l supere pe Hitler, cum să nu-i dea prilej de atacare a Uniunii Sovietice.

3. Uniunea Sovietică era o putere iubitoare de pace. Intenţiile conducerii superioare a ţării şi ale Armatei Roşii s-au redus la planurile de acoperire a frontierei de stat. În caz de atac, grănicerii vor trage cu puştile şi cu mitralierele, vor arunca grenade, iar forţe principale ale Armatei Roşii urmau să se deplaseze pe aliniamente înaintate, ca să susţină pichetele de grăniceri şi să le acorde ajutor.

În afară de planurile de acoperire a graniţei, după cum afirmă tovarăşi cu funcţii de răspundere de la Ministerul Apărării, Armata Roşie nu a avut alte planuri. Dacă este să credem în manuscrisele nou-descoperite ale lui Jukov, Armata Roşie nu avea forţe nici măcar pentru atîta.

Haideţi să fim de acord cu acest răspuns oficial.

Însă numai pentru cîteva clipe.

Ce reiese atunci?

Reiese că Stalin a vrut să rămînă un aliat credincios al lui Hitler, a încercat din răsputeri să-l ajute să ţină în frîu Europa ocupată, să-i asigure un spate de nădejde în lupta cu Marea Britanie, să aprovizioneze Germania cu materii prime strategice în volum suficient. După necesitate, ca să spunem aşa.

Reiese că sub conducerea lui Stalin, poporul sovietic era gata, prin sudoarea muncii sale, răbdînd de foame şi nedormind, să-i asigure lui Hitler rezerve de pîine şi de slănină, cizme de piele de la fabrica din Kungursk şi anvelope pentru automobile de la uzina din Iaroslav.

Reiese că poporul nostru a construit magistrale de cale ferată prin taiga şi prin pustiuri ca să ajungă la resursele minerale, ca să scoată din pămînt toate bogăţiile şi să le dăruiască generos lui Hitler.

Reiese că Stalin a întins mîna prieteniei naziştilor şi a vărsat cu dărnicie diamantele iakute în buzunarele hitleriste, pentru ca specialiştii germani să aibă cu ce aleza ţevile de tun.

Reiese că poporul nostru s-a vîrît în adîncul pămîntului, în mine şi băi de minereu, ca să-i dea lui Hitler mangan, crom şi nichel: să fie şi mai solid blindajul tancurilor hitleriste.

Reiese că ţara noastră i-a dat lui Hitler wolfram, pentru ca proiectilele hitleriste să perforeze orice blindaj.

Reiese că Stalin a trimis în Germania petrol de la Baku pentru avioanele de vînătoare şi bombardierele hitleriste, pentru crucişătoare şi submarine, tancuri şi tunuri autopropulsate hitleriste.

Ideologii oficiali ne spun că întreaga Europă subjugată muncea pentru Hitler.

Dar uită să adauge la aceasta: şi Uniunea Sovietică independentă şi suverană.

Europa fiind constrînsă.

Uniunea Sovietică – voluntar.

2

Propaganda oficială de la Kremlin strecoară în capetele noastre ideea că oamenii din Uniunea Sovietică şi însuşi Stalin erau pe deplin mulţumiţi de această situaţie, nu doreau şi nu aveau de gînd nimic altceva: Hitler sfîşia Europa, iar poporul nostru contempla acest lucru cu sentimentul unei profunde satisfacţii.

Ideologii de la Kremlin au trîmbiţat în întreaga lume că pentru salvarea propriei vieţi, poporul sovietic era gata să-i ofere lui Hitler tot ce putea: să curgă sîngele şiroaie în Europa, numai pe noi să nu ne atingă.

Slugoimea ideologică a regimului a băgat timp de decenii în capetele noastre ideea că popoarele Uniunii Sovietice erau atît de slabe, de proaste şi laşe, încît, ca să-şi ducă zilele vieţii lor vrednice de dispreţ, erau gata să apeleze la orice mîrşăvie, la orice josnicie, la trădare şi vînzare. Cică poporul nostru era gata să-şi jertfească reputaţia, principiile.

Ni se povesteşte că poporul sovietic şi conducătorii săi

s-au ghidat după dorinţa de a amîna războiul sau de a-l evita cu totul, de a se piti în spatele străinilor.

Iar noi ne-am obişnuit cu aceasta. O astfel de tratare a evenimentelor nu mai tulbură demult pe nimeni în Rusia, nimeni nu se ruşinează de o astfel de explicaţie, pe nimeni nu irită o asemenea mişelie: şi ce-i rău în asta, doar ne-am salvat pielea!

Măruntele lichele ale societăţii trăiesc după principiul: mori tu azi, iar eu mîine. Acest principiu este interpretat uneori eronat, în sensul că o secătură din acestea nu pune deloc preţ pe viaţa altuia, dar nici pe a sa nu o preţuieşte în mod deosebit.

Este o interpretare incorectă. Acest principiu are alt sens: astăzi, ca să-şi amîne moartea, un ticălos este gata să ia viaţa oricui, numai ca să trăiască el însuşi pînă mîine.

Dar mîine va fi o nouă zi, iar acest principiu va fi folosit din nou. Şi pe urmă iar şi iar. În fiecare zi. Pînă ce ajunge funia la par.

Pentru oamenii care au condus Uniunea Sovietică după Stalin, iar acum conduc Rusia, este foarte important să transformi poporul într-o turmă. Turma poţi s-o ţii în cocină. Turma poate fi jefuită. Turma poate fi dirijată. Pentru prostirea şi deformarea poporului se folosesc făţiş metodele lui Tuhacevski. Acest Mare Strateg considera că pentru conducerea Rusiei ocupate trebuie ca întreaga populaţie a Rusiei să se transforme în ticăloşi. Fiecare să gîndească numai pentru sine, numai pentru salvarea sa. Fiecare să trăiască după principiul măruntelor lichele ale societăţii.

Însuşi Tuhacevski se socotea un ocupant al Rusiei, aşa scria despre sine în genialele sale creaţii. Principala chestiune pentru el era să dezveţe oamenii să gîndească independent, să extirpe plăcerea de a crede în aproapele tău şi tendinţa de a-i ajuta pe prieteni, pe fraţi, pe vecini.

Supraputernica maşină ideologică a Rusiei contemporane funcţionează cu metodele lui Tuhacevski. Ca să nu le dea voie oamenilor să se unească, fiecăruia i se insuflă: gîndeşte-te numai la tine! Salvează-te numai pe tine!

Metodele de educare a ticăloşiei sînt o mulţime. Printre acestea este cea bazată pe exemplele istoriei. Iată, ni se spune, cît de isteţ am procedat: i-am dat Europa lui Hitler să o aservească, iar noi ne-am dat la o parte. Poftim, oameni buni, ce exemplu de înţelepciune guvernamentală.

Hitler a distrus milioane de vieţi în lagărele de concentrare, iar noi l-am aprovizionat cu toate cele necesare pentru continuarea războiului. Ia te uită ce isteţi sîntem.

Propaganda de la Kremlin pune în aceeaşi oală poporul rus şi alte popoare ale năruitei Uniuni Sovietice cu infractorii mărunţi, cu ticăloşii de cea mai joasă speţă.

Căci a hăcui statele vecine în bucăţi, a le da în robie unui antropofag pentru a cîştiga timp, de dragul de a amîna ora intrării tale în război sau de a-l evita cu totul – toate acestea reprezintă un exemplu de isteţime egală cu a barosanului de gaşcă din mahala: daţi cu şişul, daţi la moacă, daţi în primire, numai să-mi aduceţi parai, ca să am de trai.

3

Conducătorii ţării cheltuie sume colosale pentru programul de prostire a poporului. Una din direcţiile principale este mascată sub aşa-numita „educaţie patriotică”, în cursul căreia gloata este anesteziată cu două idei simplicissime.

Prima: eroica Armată Roşie a eliberat Europa de ciuma brună cu preţul unor sacrificii incredibile.

A doua idee: Uniunea Sovietică a fost un aliat de nădejde al lui Hitler. Uniunea Sovietică a aprovizionat conştiincios Germania cu materii prime strategice, adică în războiul lui Hitler împotriva restului Europei, ea a stat ferm de partea lui Hitler, a fost partenera, asistenta şi copărtaşa crimelor lui. Nici poporul sovietic, nici conducătorii de la Kremlin nu au intenţionat în vreun fel să elibereze Europa de vreo ciumă. Scopul lor nu era să elibereze Europa de

Hitler, ci să-l ajute să bage Europa într-un lagăr de concentrare, să ţină popoarele a zece ţări sub pinteni înfipţi pînă la sînge. Să rămînă întotdeauna argaţii îndatoritori ai lui Hitler, să alimenteze Germania cu molibden şi mangan, să o adape cu petrol, iată singurul lucru pe care-l voiau poporul sovietic şi conducătorii săi fricoşi.

Se întîlnesc oameni în capetele cărora s-au bătucit aceste două idei. Ele colcăie acolo şi coexistă paşnic. Pe astfel de oameni puterea îi poate încredinţa de orice, poate să susţină orice, mai ales înainte de alegerile prezidenţiale.

E interesant un lucru:

Noi am eliberat Europa de Hitler!

Dar nu am vrut şi nu am intenţionat să facem acest lucru. Acest lucru făcea parte din planurile noastre. Noi ne-am străduit în fel şi chip să-i punem pe alţii sub ghilotină în locul nostru, să ne sustragem, să ne pitim după dosurile străine.

Ura, trăiască poporul eliberator şi glorioasa sa armată!

4

Ideologii comunişti, slăviţii mareşali şi generali, savanţii cu livret GB în buzunarul de la piept afirmă: voi, popoare ale Uniunii Sovietice, nu sînteţi capabile de nimic. Voi sînteţi nişte linge-blide hitleriste. De aceea Stalin nici nu putea să aibă vreun fel de planuri. El s-a încovoiat pînă la pămînt, ca să stea liniştit în colţul său pe toată durata războiului. Nu ştiu, n-am văzut, nici pe-acolo n-am trecut…

Domnilor istorici linge-blide, eu nu sînt de acord cu răspunsul vostru la întrebarea privind planurile lui Stalin.

Răspunsul meu: Stalin a pregătit atacarea Germaniei. Iar pe Hitler l-a aprovizionat dintr-o serie de motive. Nu în ultimul rînd – ca să adoarmă vigilenţa. Stalin s-a pregătit să deschidă al doilea front. După calculele mele – la mijlocul lui 1941. Mai exact – la 6 iulie. Poate şi mai devreme. Dar în nici un caz mai tîrziu. Nici cu o zi.

De douăzeci şi cinci de ani, pentru aceste calcule sînt

înjurat, „atins”, blestemat, demascat, refuzat, luat în derîdere.

Daţi-mi voie să mă justific.

Stalin a pregătit atacarea lui Hitler şi a salvat astfel onoarea poporului său. Trebuie să ne mîndrim cu pregătirea unei asemenea cotituri în istorie. Atacul asupra lui Hitler e o Cauză Sfîntă.

Iată cum stă chestiunea: dacă Stalin nu ar fi pregătit atacarea, atunci ar fi trebuit să-l considerăm un slugoi hitlerist. Atunci părinţii şi bunicii noştri ar fi trebuit consideraţi voluntari ai nazismului, copărtaşi, trădători şi laşi.

Oricine încearcă să-i insufle poporului meu ideea prostiei, laşităţii şi inferiorităţii noastre este un duşman al poporului. Oricine încearcă să demonstreze că Stalin nu a pregătit atacul este un nemernic de trădător şi un agent plătit al spionajului străin.

Este cum nu se poate mai limpede că principalii mei critici acţionează împotriva propriului lor popor, nu sub imboldul conştiinţei, ci pentru bani. Căci nişte oameni normali nu pot aluneca în aşa măsură, pînă la pierderea totală a bunului simţ. Toţi aceştia se silesc să pară patrioţi. Toţi afirmă că Armata Roşie a salvat Europa. Toţi vorbesc despre măreaţa misiune eliberatoare. Şi aceiaşi oameni demonstrează cu furie că Armata Roşie nu a vrut să elibereze pe nimeni, nu a vrut, nu a planificat, nu a intenţionat, că Armata Roşie era un furnizor conştiincios de materii prime strategice pentru Germania, că Armata Roşie era o acoperire sigură a spatelui frontului hitlerist în lupta împotriva restului Europei.

O astfel de poziţie a criticilor mei este profund imorală.

Chiar dacă admitem pentru o clipă că Stalin nu a pregătit atacul, ar trebui în acest caz să inventăm o frumoasă legendă: prietenia-i prietenie, dar tovarăşul Stalin avea şi el raţiunile sale în această privinţă.

Din fericire, nu trebuia să inventeze nimic. Stalin a pregătit atacul! El a ajuns în Europa nu pentru că Hitler a atacat primul şi l-a forţat prin aceasta pe Stalin la acţiuni de

răspuns, ci pentru că distrugerea Germaniei hitleriste era gîndită de la început.

5

Dacă este să îi credem pe ideologii oficiali de la Kremlin, atunci părinţii noştri, bunicii şi de-acum şi străbunicii nu au fost deloc luptători împotriva lui Hitler, ci tovarăşii săi de drum. Camarazii de arme.

Ei voiau să trăiască şi pe mai departe în pace şi prietenie cu Hitler, să participe la parade comune cu naziştii, să mărşăluiască împreună cu batalioanele SS pe străzile oraşelor subjugate, să facă schimb de experienţă în construirea de lagăre de concentrare, să desfăşoare în comun operaţiuni de pedepsire împotriva partizanilor, să arboreze la Moscova steaguri cu svastici, să se pupe cu Hitler, Goering, Himmler.

Şi să ardă Europa în flăcări! Numai nouă să ne fie bine!

Ideologii de la Kremlin ne povestesc că părinţii şi bunicii noştri erau nişte slugoi hitlerişti nemernici şi laşi, intendenţi şi furnizori voluntari ai lagărului de concentrare nazist, care s-a întins în întreaga Europă. Chiar dacă după aceea au devenit eliberatorii Europei de ciuma brună, aceasta nu s-a întîmplat din voinţa lor. N-au plănuit aceasta, dar aşa a ieşit. Ticălosul de Hitler i-a făcut eliberatori. Fără abjectul atac hitlerist asupra Uniunii Sovietice, oamenii sovietici nu ar fi ajuns niciodată să elibereze pe nimeni din propria voinţă!

În viaţa unui ucigaş se întîmplă lucruri accidentale, neprevăzute. Se vede că şi eliberatorii sînt la fel: fără premeditare. Aşa este zugrăvit poporul nostru de către memorialiştii şi savanţii purtători de decoraţii şi de lauri: da, au devenit eliberatori, dar nu au avut o asemenea intenţie. Eliberatori fără voie. Eliberatori din greşeală.

Poziţiile oficiale ale propagandei de la Kremlin contravin atît de stupid logicii şi bunului simţ, încît chiar şi unii ideologi de frunte au început să conştientizeze cîte puţin

adîncimea ticăloşiei propriilor explicaţii. De aceea, în ultimii ani, a fost pusă pe tapet o versiune atenuată. Cică Stalin a planificat să mute războiul în 1942, iar atunci, după ce şi-ar fi redotat armata, firește că ar fi intrat în război.

Mai simplu spus, chiar şi la nivel oficial înalt a început să se recunoască faptul că Stalin se pregătea totuşi să acţioneze împotriva lui Hitler. Însă în 1941 pur şi simplu nu avea forţe. Poziţiile nu coincid deci numai în ceea ce priveşte perioada de timp. Eu demonstrez că Stalin a pregătit atacul în 1941, ei – în 1942.

Iată toată diferenţa.

Acesta este un fleac în comparaţie cu Revoluţia mondială.

În rest, totul coincide: Stalin a pregătit atacul.

Parcă ce, e o diferenţă mare că-i 1941, că-i 1942?

Cei care consideră că anul 1942 se potrivea mai bine pentru un atac asupra Germaniei decît 1941 trebuie să ia în seamă posibilitatea că războiul dintre Marea Britanie şi Germania putea să se transforme în a doua jumătate a anului 1941 în unul fără perspectivă pentru ambele părţi. Şi atunci Stalin ar fi rămas unul la unul cu Hitler. Iar atunci toate foloasele amînării s-ar fi preschimbat în dezavantaje.

Istoricii serioşi trebuie să cugete şi la o altă problemă: ce ar fi făcut Hitler în vreme ce Stalin amîna războiul şi îşi reînarma Armata Roşie? Nu cumva şi Hitler şi-ar fi redotat armata în acest timp? Uniunea Sovietică ar fi rupt-o la fugă înainte, iar Germania ar fi rămas la vechiul nivel?

Să încercăm să răspundem la aceste întrebări, iar anul 1942, ca termen optim de atacare a Germaniei, va cădea de la sine.

Şi va rămîne 1941.

6

Trebuie spus că ideea mea atît de simplă şi atît de ciudată la prima vedere se strecoară încetişor, ca un firişor de iarbă, printre crăpăturile unei fundaţii. Revista militară

centrală *Krasnaia Zvezda* (21 iunie 2000) m-a numit ca de obicei falsificator, a declarat, la fel de obişnuit, că toate teoriile mele sînt respinse, că nu au nici o legătură cu adevărata ştiinţă.

După aceasta, într-un articol devastator, s-a strecurat o scurtă frază: „Dacă Uniunea Sovietică ar fi dat o lovitură preventivă Germaniei, ar fi fost minunat!”

E o idee sănătoasă: nu e nimic rău în a-l ataca pe Hitler şi nici nu poate fi. Doar e Hitler!

Păcat doar că slugoimea ideologică de la Kremlin a găsit mijlocul de a trivializa cu o minciună oribilă şi această idee ce părea atît de frumoasă şi corectă.

Ce înseamnă „lovitură preventivă”? Cine a inventat-o? Şi pentru ce? Şi cine are nevoie de această falsificare mizeră şi prostească?

Istoricii „serioşi”, conştientizînd faptul că adevărul nu poate fi evitat, că nu au şanse să respingă *Spărgătorul de gheaţă*, au născocit o „lovitură preventivă” pe care cică Stalin şi generalii săi au plănuit-o împotriva Germaniei.

De unde au luat-o? Prin ce este dovedită?

E luată din pod. Nu e dovedită de nimic.

Pregătirea unei lovituri-avertisment asupra Germaniei de către Stalin este o calomnie de rea-credinţă.

Nici Stalin, nici generalii lui nu au pregătit nici o lovitură-avertisment. Stalin nu aştepta atacul Germaniei, nu credea în această posibilitate. Nu trebuie să mai demonstrez că, nici după ce Hitler a atacat, Stalin nu s-a putut împăca sub nici un chip cu această idee.

Istoricii oficiali şi foarte serioşi îndrugă prostii: Stalin se pregătea să pareze printr-un atac preventiv invazia germană, în posibilitatea căreia a refuzat categoric să creadă.

Mareşalul Uniunii Sovietice G.K. Jukov, care în ajunul războiului era şef al Statului-Major General, a declarat cu toată tăria, oral şi în scris, că nu cunoştea nimic despre pregătirea atacului german, că nimeni nu i-a raportat nimic despre o asemenea pregătire, că generalul-locotenent F.I. Golikov, amiralul N.G. Kuzneţov, ambasadorul V.G.

Dekanozov şi toţi ceilalţi care erau responsabili de strîngerea şi prelucrarea informaţiei de spionaj i-au comunicat numai informaţii mincinoase şi liniştitoare.

Reiese că genialul Jukov nu ştia nimic despre pregătirea invaziei germane, dar pregătea o lovitură preventivă, ca să prevină şi să dejoace această invazie.

Iată deci: nici Stalin, nici generalii săi nu au pregătit vreo lovitură preventivă. Ei au pregătit atacarea Germaniei şi a aliaţilor ei independent de proiectele şi planurile lui Hitler. Voi spune mai mult: ei au pregătit atacarea Germaniei tocmai pentru că socoteau imposibil un atac german. Ei pregăteau atacarea Germaniei pentru că logica le şoptea: Hitler trebuie să atace Marea Britanie, el trebuie să se întoarcă cu spatele către Uniunea Sovietică.

Pregătirea intensă a atacării Germaniei, iar odată cu ea a întregii Europe continentale, se făcea încă din decembrie 1940, cînd efectivul de comandă al Armatei Roşii, într-o întrunire strict secretă, a luat în discuţie măsurile concrete de atacare prin surprindere a prietenei ei de moarte, şi din ianuarie 1941, cînd s-au desfăşurat pe hărţi două jocuri de manevră pentru alegerea definitivă a variantei optime.

Se poate obiecta că la 18 decembrie 1940 Hitler a stabilit planul de atacare a Uniunii Sovietice, spionajul sovietic a pus mîna pe aceste planuri şi, iată, generalii sovietici s-au adunat la Moscova să dezbată problema prevenirii…

Nu, nu merge.

În primul rînd, pentru că spionajul, după cum ştim din diverse surse, a obţinut informaţiile despre conţinutul planului german „la două săptămîni” după ce Hitler a fixat planul, adică chiar la sfîrşitul lui decembrie sau în primele zile din ianuarie 1941. Iar întrunirea şi jocurile de manevră strategică s-au pregătit încă din vara anului 1940, cînd Hitler încă nu avea nici un plan de atacare a Uniunii Sovietice.

Voi spune mai mult: pregătirea intensă de atacare a Germaniei s-a făcut încă din august 1939, cînd în Uniunea Sovietică a început mobilizarea secretă, care nu se putea

încheia decît cu război. Stalin a înţeles acest lucru mai bine ca oricine. În acel moment, Stalin nu avea nici un motiv să lovească preventiv Germania. Însă declanşarea celui de-al doilea război mondial fusese decisă înainte la Kremlin, la fel ca şi intrarea Uniunii Sovietice în acest război.

Putem să coborîm şi mai jos, în 1933, cînd Stalin i-a asigurat lui Hitler victoria în alegeri. În acel moment, soarta Europei s-a hotărît. Cauza trebuia să se soluţioneze prin război şi prin marşul triumfal al puterii comuniste peste Europa sfîşiată şi mai departe.

Putem să săpăm şi mai adînc…

Istoricii „serioşi" au fost siliţi să recunoască că atacul s-a pregătit, dar imediat au găsit o justificare: a fost un atac preventiv, dacă Stalin a intenţionat ceva, nu a fost decît cu scop de autoapărare, de a preveni şi a para o lovitură inamică iminentă. S-a pregătit atacarea Germaniei, dar numai pentru salvarea propriei ţări şi a poporului iubit fierbinte de către Cîrmaciul său.

Însă istoricii cu legitimaţii GB nu au găsit de cuviinţă pînă acum să-şi susţină cu argumente afirmaţiile.

7

„Războiul «sfînt» al URSS împotriva lui Hitler a fost doar o sfîşietoare luptă pentru dreptul de a sta închis nu într-un lagăr de concentrare străin, ci în propriul lagăr de concentrare, nutrind speranţa să-l extinzi asupra întregii lumi."

Aşa a scris Anatoli Kuzneţov în marea sa carte *Babii Iar*.

Au existat în ţara noastră susţinători pătimaşi ai extinderii lagărului de concentrare comunist în întreaga lume. Din păcate, aceştia nu au dispărut. Printre ideologii oficiali ai Rusiei există unii care oftează la ideea că Stalin a avut şansa să bage Europa în coteţul comunist, numai că i-a scăpat din mînă.

Este lesne de imaginat destinul Europei dacă Stalin nu ar fi scăpat această şansă. Uitaţi-vă la Coreea de Sud şi la

cea de Nord. Comparaţi.

Dacă noaptea se filmează dintr-un satelit planeta noastră, aceasta se vede toată luminată de luminile oraşelor, porturilor, şoselelor. Planeta luminată! Iar Coreea de Nord rămîne o pată neagră. Iată, aceasta este lucrarea noastră. Militarii internaţionalişti au contribuit. Au apărat Coreea de Nord de burjui. I-au asigurat un viitor lumi… pardon, întunecat.

Conducătorii noştri se lăudau în întreaga lume cu superioritatea socialismului. Însă se deplasau cu Mercedes-uri burgheze. Nimeni nu a văzut niciodată pe vreunul din ei în Trabant. Şi doar tot nişte nemţi au făcut aceste maşini. De aceeaşi generaţie. De aceeaşi educaţie. De aceeaşi şcoală. Numai că pe unii i-a eliberat Armata Roşie şi şi-au pierdut deodată toate capacităţile creatoare şi deprinderile de muncă. Iar unii au rămas sub jugul exploatării capitaliste. Aceştia au putut să ridice pe ruinele celui de-al doilea război mondial o mare economie. Uneori, aceştia, plini de compătimire (şi sfidare!?), trimiteau ajutor umanitar celor care au înălţat Steagul Victoriei deasupra Reichstag-ului. Ca să nu crape de foame.

Dacă Armata Roşie s-ar fi folosit de situaţia unică ce s-a creat în Europa în primăvara lui 1941, dacă printr-o lovitură surprinzătoare ar fi separat Germania de România, am fi trăit acum cu toţii într-un unic colhoz grandios. Într-o unică Zonă. Avînd la vîrf cîrmaciul înţelept. Cu un partid măreţ, care nu greşeşte niciodată. Cu zeci de milioane de turnători. Cu gloate grandioase ieşite la demonstraţii. Şi cu aceleaşi gloate grandioase aşteptînd rîndul la „gaz”. Întreg poporul nostru ar fi devenit nu numai un popor-eliberator, ci şi un popor-trîntor.

Şi atunci cine ar mai fi trimis ajutor umanitar bunicilor zdrenţăroşi cu decoraţii pe piept?

La o asemenea întorsătură a destinului nu mai era şi nici nu putea fi vreo salvare.

Să mulţumim sorţii că Stalin nu s-a folosit de această oportunitate.

Pe de altă parte, mai exista o variantă, şi mai

îngrozitoare, a evoluţiei istoriei.

Să ne imaginăm pentru un moment că Stalin nu a gîndit şi nu a plănuit nimic împotriva lui Hitler. Şi poporul nostru nu s-a gîndit la nimic altceva decît la prietenia cu naziştii. Iar conducătorii noştri nu aveau decît o singură dorinţă: să nu uite să-l felicite pe Führer cu ocazia zilei sale de naştere. Şi să-i întîmpine pe liderii nazişti cu garda de onoare şi cu înalte onoruri oficiale. Şi să bea şampanie cu Ribbentrop. Şi să trăim după principiul: dacă Germania nu va ataca, nici noi nu ne vom urni din loc. Lasă-l pe Hitler să bea sînge cu vadra. Noi îi urăm... pros*it*! Şi îl vom aproviziona cu tot ce-i lipseşte, ca să ţină strîns Europa în frîu.

O asemenea evoluţie a evenimentelor ar fi fost ruşinea noastră naţională. De această variantă trebuie să ne ruşinăm cu toţii.

A pregăti un atac asupra lui Hitler este totuşi mai bine decît a nu-l pregăti.

Avînd această rezervă şi în condiţiile excluderii cuvîntului „preventiv", eu sînt de acord cu poziţia revistei *Krasnaia Zvezda*.

*

După ce am citit în gazeta militară centrală afirmaţia că nu ar fi fost rău să-l trosnim pe Hitler în ceafă cu barosul, am crezut prima dată că Serviciul Britanic de Informaţii şi-a strecurat nişte oameni în redacţia revistei. Căci, după cum afirmă tot *Krasnaia Zvezda*, omul sovietic, prin obtuzitatea sa naturală, nu este capabil să analizeze nişte fapte arhicunoscute şi să tragă concluzii raţionale pe această bază. Numai „inteligentul" serviciu britanic poate soluţiona enigme atît de complicate. Numai sclipitorul Bond poate s-o scoată la capăt cu lucrările apărute la Voenizdat şi să înţeleagă ce este scris cu adevărat în text.

Pe urmă, citind încă o dată atît de neobişnuitul pasaj pentru *Krasnaia Zvezda* şi cugetînd adînc asupra celor citite, am concluzionat: da' nici noi nu sîntem proşti

grămadă. Şi noi sîntem capabili, cu mintea noastră, să ajungem la idee.

Şi ce frumos stă scris: DACĂ UNIUNEA SOVIETICĂ AR FI DAT... O LOVITURĂ GERMANIEI, AR FI FOST MINUNAT!

Dragă *Krasnaia Zvezda*, dă-mi voie să susţin judicioasa ta idee şi să semnez sub inteligenta ta afirmaţie.

V. Suvorov (Rezun)
23 august 2007
Bristol

Cuprins

Lista abrevierilor 5
Capitolul 1
Vă spun în mare secret 7

Capitolul 2
Să ne întoarcem la caii noştri 25
Capitolul 3
Apropo de cădere 39
Capitolul 4
Prinde falsificatorul! 52
Capitolul 5
Din timpurile căderii Imperiului Roman 64
Capitolul 6
De ce aveam nevoie de Spania? 78
Capitolul 7
Să se dea pământ ţăranilor din Grenada 88
Capitolul 8
De ce aveau nevoie comuniştii
de securitate colectivă? 101
Capitolul 9
De ce avea nevoie Armata Roşie
de coridoare prin Polonia? 110
Capitolul 10
Europa putea avea un alt destin 120
Capitolul 11
Cum vă imaginaţi aceste coridoare? 131
Capitolul 12
Să cîştigăm timp! 143
Capitolul 13
De ce nu s-a grăbit tovarăşul Stalin
să deschidă al doilea front? 156
Capitolul 14
Despre cel mai învechit tanc 166
Capitolul 15
Despre seculara rămînere în urmă 178
Capitolul 16
În afară de ticăloşie, prin ce? 191
Capitolul 17
Cine se compară cu T-26? 197
Capitolul 18
Încă o dată despre tancurile grele 204
Capitolul 19

Despre o concepţie vicioasă 220
Capitolul 20
Tuhacevski în pustie 236
Capitolul 21
Marele avînt 252
Capitolul 22
De ce l-a lăsat Stalin în libertate pe Troţki? 260
Capitolul 23
De ce avea nevoie Molotov de Dardanele? 268
Capitolul 24
De ce erau ţinute diviziile de tancuri
la bornele de frontieră? 275
Capitolul 25
Doar eu şi oamenii mei 286
Capitolul 26
Pe cine cerea Beria să fie revocat de la Berlin? 299
Capitolul 27
Ordon să se năpustească! 311
Capitolul 28
Despre jumătate de miliard 326
Capitolul 29
Goebbels a inventat toate acestea! 334
Capitolul 30
De ce l-a apărat procurorul Vîşinski
pe Ribbentrop la procesul de la Nürnberg? 344
Capitolul 31
Despre latura morală a problemei 352

Al doilea volum al *Ultimei republici* analizează planul strategic al lui Stalin de a cuceri Europa. Pe baza materialelor deja cunoscute, dar şi a unor documente noi, autorul arată că Stalin i-a sprijinit de fapt pe liderii germani, cu care a conspirat pentru a ocoli prevederile Tratatului de la Versailles ce interzicea reînarmarea Germaniei. Uniunea Sovietică a antrenat în secret ingineri şi ofiţeri germani şi a oferit bazele şi fabricile necesare pentru război. Descriindu-l pe conducătorul sovietic ca pe un geniu diabolic obsedat de viziunea unei revoluţii comuniste mondiale, Suvorov demontează mitul potrivit căruia URSS a fost o victimă a agresiunii germane.

De ce aveau nevoie comuniştii de securitate colectivă? • De ce avea nevoie Armata Roşie de coridoare prin Polonia? • Europa putea avea un alt destin... • De ce nu s-a grăbit tovarăşul Stalin să deschidă al doilea front? • Despre cel mai învechit tanc • Despre seculara rămînere în urmă • Încă o dată despre tancurile grele • Despre o concepţie vicioasă • Tuhacevski în pustie • Marele avînt • De ce l-a lăsat Stalin în libertate pe Troţki? • De ce avea nevoie Molotov de Dardanele? • De ce l-a apărat procurorul Vîşinski pe Ribbentrop la procesul de la Nürnberg? • Despre latura morală a problemei

Foto copertă: Soldaţi din artileria germană, Kursk, 21 iunie 1942, Deutsches Bundesarchiv, Bild 101I-078-3073-23A, Pincornelly, CC-BY-SA

HEXAGON

EDITURA POLIROM

ISBN 978-973-46-1849-1 (vol. I-III)
ISBN 978-973-46-1877-4

9 789734 618774

www.polirom.ro